

SZÁMADÁS

*A Szeniorok és
Tiszteleti Tagok Tanácsa
negyedszázadáról*

2016

SZÁMADÁS

**Az Országos Erdészeti Egyesület
Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa
negyedszázadáról**

**Budapest
2017**

Szerkesztő
dr. S Nagy László

Korrektor:
M. Fejes Ágnes

Külön köszönet a támogatóknak:
Gemenc Zrt.
Sefag Erdészeti és Faipari Zrt.
Silvanus Csoport Kft.
Vadex Mezőföldi Zrt.
Vértesi Erdő Zrt.

Fotók:

A szeniorok archív anyagaiból válogatás, Halász Gábor,
dr. Halasi Gyula, Köveskúti György, Mohai Elek, Pápai Gábor,
dr. S Nagy László, dr. Szikra Dezső, Zágoni István,
Zétényi Zoltán

ISBN szám: 978-963-8251-83-1

Felelős kiadó:
dr. S Nagy László, OEE SZTTT tiszteleti elnöke

Nyomdai munkák:
Grafit Pencil Nyomda Kft.

Felelős vezető:
Korok Péter

Tartalomjegyzék

Előszó.....	4
Útkeresés, 1990 - 1999.....	9
1992.....	13
1993.....	14
1994.....	15
1995.....	16
1996.....	16
1997.....	18
1998.....	20
1999.....	23
Kibontakozás, 2000 – 2004	31
2000.....	32
2001.....	37
2002.....	40
2003.....	49
2004.....	59
Nyitás, tájékozódás, 2005 – 2009.....	70
2005.....	71
2006.....	83
2007.....	104
2008.....	123
2009.....	135
Hídépítés, tisztuló ösvény, 2010 – 2012	150
2010.....	151
2011.....	168
2012.....	189
Haladás, ballagás, 2013 – 2015	211
2013.....	212
2014.....	238
2015.....	279
Utószó.....	310
Rövidítések.....	313
Színes pillanatképek.....	314

Előszó

**”...a magyar szónak adjuk vissza eredeti és igaz jelentését,
... a jelentésben erkölcsi súlyát, emberi hitelét és így építő erejét”**
(Tamási Á.)

Tisztelt kollegáim, barátaim, és mindazok, akik megtisztelnek és olvassák e kiadványt, előljáróban jelzem, hogy az anyag összeszerkesztése "Hagyaték" címmel indult. Több észrevétel miatt végül a címe született meg a legnehezebben. Valójában ugyanis nem csak a már eltávozottak üzenetét kívántuk rögzíteni, hanem a még élő szeniorok emlékei, tapasztalatai lényegét is. Azét a korosztályét, akik életük alkonyán visszatekintve egy - egy életút töredéket, történetet, életképet hagyományozhatnak át a következő korosztálynak. Remélem a szeniorok rendezvényein elhangzottak, események, ajánlások tanulságai hozzájárulhatnak az erdésztársadalom kulturális megnyilatkozásához, az értékálló gondolatok pedig gazdagíthatják a közösségi élet természetes testamentumát.

Az Országos Erdészeti Egyesület, a Szeniorok Tanácsa (Tanács) negyedszázadát összegző „Számadás” kiadványba szerkesztett írásait kronológiai sorrendben, szimta jegyzőkönyv szerűen bocsájtom útjára, hogy hagyjunk korszakos nyomot a jövő épüléséhez, jobbításához. Nevezetesen adottságaink hangsúlyozásával találjunk magunknak olyan lelki jellegű motivációkat, amelyek az egyesület közösségi életének alapállását, minőségét és értékeit gazdagítják. Egyben a Tanács szakmai és szervezeti életét is érzékeltetni tudom, néha az ismétlést sem mellőzve.

Ez a gondolat inspirált arra is, hogy a Szeniorok Életének eseményei, jellemzői, közleményei írásai, időrendi sorrendben kerüljenek szerkesztésre, nem pedig „átgondolt” - egyénileg szűrt - formában. A kiadványban összegyűjtött igen változó folyamatokról készült dokumentumok közvetítésével - **az időszak értelmezési szintjén** - egy történelmi korszak pillérei rögzültek. Több írásból kitűnik, hogy az adott, évezredváltási ciklusban milyen létező társadalmi hatások, kérdések „uralkodtak”.

Az időszakonként napirendjeinken szereplő, választott témák kapcsán kialakult gondolatcserékről, eszmecserékről készült tájékoztatókban a kérdésekre adható válaszok alternatívái, tanulságai is szerepelnek. A rövid emlékeztető jellegű tájékoztatókból az események lényegéről a távolmaradók is értesülhetnek. Érzékelhető az is, hogy a közösségi lét milyen tapasztalatai, élhetőbb formái járulhatnak a hasznosabb közülethez, eredményesebb közjó szolgálatához!

A „jégtörő”, de az önzetlen módú kiadás fedezetét kapcsolati „tőke” támogatásával és saját költségen vállalom. Ugyanis a könyvbe szerkesztett írások a XXI. század fordulóján, annak gyorsuló korszakváltó szakaszában olyan felmerülő új kérdéseket, eddigiektől igen eltérő új kihívások motívumait érzékeltetik, amelyek - sok tekintetben az ismeretlen - paradigmaváltás jelei. Meggyőződésem, hogy közérdeket szolgál az, ha a szenior korosztály

közel évszázados emlékei, átélt tapasztalatai közvetítésével, - a korszaki sajátosságok függvényében - segíthet a kritikus sorskérdések megválaszolásában. A gyakorló korosztállyal közös szélesebb eszmecsere hozzájárulhat a kérdésekre adható válaszok, gondolatok tisztázásához. A seniorok megtett útja, eredményei példaértékek forrása lehet, táplálva egyfajta tartást és szellemiséget.

A „rendszer váltás” lázas időszakában került sor az erdészet időseinek sorsát figyelemmel kíséző, Seniorok Tanácsa létrehívására. A Tanács kezdetben a szociális kérdésekre, a seniorok tapasztalatára támaszkodva kereste működése tartalmát, módszertani formáit, a meglévő nagy múltú szakcsoportjaira figyelemmel. Megerősítendő, hogy az OEE természetszerű adottságain nyugvó szakirányú közösségi összefogása, együttműködése erősítheti a szakunk hitelességét, az emberséges, erkölcsi értékek érvényesülését.

Az elszántságot táplálta **egyrészt, Ady Endre „Az Élet él, és szent okokból élni akar” örökérvényű gondolata.** Az élni akarásba beépült tudati, illetve erkölcsi, anyagi érték hordozók arányai-viszonyai képezik a „hajtóerőt”, a **múlt értékeihez való hűség pedig** minősít. Ebből az is következik, hogy a jövő társadalmi, gazdasági folyamataiban **hangsúlyosabb szerepet „követelnek” a moralitás jegyei.** Azok, amelyek az **erkölcsi törvényekben fejeződnek ki,** részben tapasztalati alapon az életet őrzőgazdagító, **megtartó erők** formájában. **Másrészt,** bátorítottak Halász Gábor „Utószavában” rögzített igen értékes gondolatok is.

Az összegyűjtött írások, bizonyítékok lényegében erről a folyamatról nyújtanak részletesebb ismeretet. Az időrendi történések előzményeként azonban, vázolni kell a kiadvány megvalósíthatóságának kezdeti állomásait, és az elkötelezett közreműködőknek járó köszönetet:

- Meggyőződésem, hogy a korszakváltás „hajnalán” **dr. Szász Tibor** tiszteletbeli elnökünk jól ismerte és vállalta fel a Seniorok Tanácsa ügykörébe vonható lehetőségek, feladatok megfogalmazását, szervezését. Az alakuló közösséget elkötelezett szakmaszeretettel, következetesen és **példaszerűen irányította három cikluson át,** amiért ez úton fejezem ki, közösségünk nevében is köszönetem.
- A formálódó Seniorok Tanácsa tevékenységi körének további pontosításában, a tapasztalatok közreadásában érzékletessé vált a szakmaközi szakosztályokkal, és a szakágunkon kívüli, köztiszteltű előadókkal történő együttműködés hasznossága, eredményessége, amelyek az összetartozás és a gyarapodó tagság közös értékének tekinthető.
- A **kiadvány** időrendi tagolásban **közel 90 rendezvény 190 db képpel gazdagított anyagát öleli fel.** Ezen belül **15 Erdőgazdaság, 2 Egyetem és Szakképző, ERTI, illetve 3 Nemzeti Park területein szerzett tapasztalatokról tájékoztat. Befoglalásra kerültek az SZTTT elfogadott Működési Rendje, az ajánlott Etikai Kódex,** továbbá szakunk időszaki állami és egyesületi, ill. egyetemünk vezetőivel történt eseményekről készült írások. A **szakunk történéseinek rögzítése mellett, olyan közéleti, meghívott és elismert személyiségek gondolatai lényegét is írásba foglaltuk, mint pl.:** Haraszi László h. államtitkár, Kocsis István történész, Gyulai Iván

Ökológiai Intézeti igazgató, dr. Náray Szabó Gábor MTA könyvtár főigazgatója, prof. dr. Kerekes Sándor Corvinus Egyetem tanára, Finta József Kossuth díjas építész, dr. Veress Gábor egyetemi tanár, dr. Bogár László és Lóránt Károly közgazdászok, Raffai Ernő történész és mások előadásai.

- A Tanács programjainak színvonalát emelte a ciklusonkénti megválasztott OEE vezetőkkel, illetve ágazatirányítókkal történő folyamatos párbeszéd. Jelentős események voltak a tudományos intézetekben, erdőgazdasági vállalatok, nemzeti parkok helyszínein szervezett, kölcsönös tiszteleten alapuló, hasznos tapasztalatcserék és azok méltóságteljes szellemisége, amelyért köszönetünket tolmácsolom.
- Megköszönöm a Teremtőtől kapott erőt, a családom és jóakaróim támogatását, hogy 87. életévem időszakában e kiadvánnyal járó kimerítő munkát elvégezhettem.

Hiszem, hogy a könyvben összegyűjtött írások változatossága, a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa Működési Rendje, a további jelentősebb eseménymozaikok beszerkesztése okán, egyedi értékű kiadvány születhetett meg. A kiadványban közölt gondolatgyűjteményt lapozgatva rádöbbenhetünk az erdő emberformáló hatására. A két és fél évtized történései érzékletessé tették a szakmánk iránti elkötelezettséget, szépségének szeretetét, a természet szellemiségformáló jelentőségét, amelyek a korosztályok közötti kapcsolatokat erősítik, a folytathatóságot táplálják, és tapasztalatainkat gyarapítják.

Az eltelt másfél évszázadból kiemelhető a szakmai magyar nyelv megalapozásán túl, - mélyebbre tekintést mellőzve - az országos erdőszültség nemzeti érdekű gyarapítása, gondozása, de legfőképpen a vándorgyűlések szellemisége, benne a 2016. évi erdélyi. Az azokon megnyilvánuló látásmódok, egyetemes értékű gondolatok járultak e közösség erényei alakulásához, fejlesztéséhez, növelve az összetartozás megtartó erejét.

Nyomatéku szolgál, hogy a **2016-os jubileumi korszakot gazdagítja a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa Életének 25. éves évfordulója.** Az alkalomból, e Számadás című kiadványban összegeződnek a munkálkodásának eredményei, értékes tapasztalatok közzététele, mint az évezredváltó korszak **memoárja, történései.**

A sors sajátossága, hogy a **2016-os évre esett a XX. század legjelentősebb nemzeti forradalmunk 60. éves évfordulója, amely a nemzet életakarát jelezte.**

Erre az időszakra esik a Bp. Alkotmány u. 06 sz. alatti **székházunk avatásának 130. évfordulója is. Szakunk életerejére utalt már akkor, hogy 20 évi működése során, összefogással felépítette a közössége saját tulajdonú otthonát, amit sajnos napjainkig sem sikerült - legalább részben – visszaszerezni.**

Végül is a szakunkat érintve ez időszakban 4 jelzés értékű évforduló sűrűsödik.

Köszönöm:

a kezdeti nehézségek leküzdésében – szerencsénkre - dr. Szász Tibor, Halász Gábor elnöktársaim, és a még munkájukkal, írásaikkal közreműködő szenior társaim, kollegáim megértő segítségét. A kéz-, illetve a gépirat kiadási lehetőségei keresésében történő támogatását: Schmotczer András, Tollner György, Bóna József, Kocsis Mihály, illetve több Zrt. a kiadás fedezetéhez járuló kötelezettségvállaló jelzését, továbbá Budai László, az

évfolyamom „Hagyásfák” könyvének nyomdája által nyújtott segítségét. Kollégáim megértő támogatása végül táplálta a kiadás anyagi feltételei megszerzésének esélyét. Továbbá a Grafit Pencil Nyomda vezetőjének és munkatársainak segítségét.

Külön köszönetem fejezem ki Mohai Elek erdész és programozónak, valamint feleségének, M Fejes Ágnes Bessenyei díjas népművelő-tanárnak, számos könyv szerkesztőjének, a szerkesztésben történő közreműködésükért, önzetlen munkájukért, mert nélkülük a szöveg- és képgyűjtemény nem készült volna el kiadásra formázva, amiért is ajánló meglátásuk közlésre kívánkozok:

„Az erdésztársadalom elhivatottsága, összetartása mindig legendás volt. Ma is, szinte példa értékű. A Szeniorok Bizottsága 1982-től, hivatalosan a Szeniorok Tanácsa 1990-től működik a 150 éves Magyar Országos Erdészeti Egyesület keretein belül. Munkásságukról megjelenő „Számadás” c. könyv nem csak a szeniorok és a magyar erdészet krónikája, hanem a természetszerető polgárok számára is gondolatébresztő.

Végig követhetjük az Országos Erdészeti Egyesület jelentősebb eseményeit, az erdészek munkáját, működését, támogatási rendszerét a kutatás, oktatás, erdészeti közigazgatás történéseit.

A 200 éves selmeci hagyományoktól, a mai közép- és felsőfokú oktatás-nevelésen keresztül a szellemi értékek, és hagyományok ápolását. Betekinthetünk a szeniorok szemén keresztül az erdőgazdálkodás titkaiba, az erdő összetettségébe, a természetvédelem, a vadgazdálkodás, a vadászat kapcsolatrendszerébe, az érdekérvényesítésbe, a holisztikus szemléletmódba, és azok életciklusokon átívelő hatásába, a fenntarthatóság kritikus kérdéseibe, a törvények, rendeletek változásaiba.

A „Hagyományozható gondolatok” jegyében csodálatos életutakat, sorsokat, élethelyzeteket ismerhetünk meg, különleges archaikus stílusban, az általános emberi és polgári értékrendet megfogalmazva. Ráirányítják a figyelmet az erdészeti diplomáciára, a műemlékek, történelmi emlékhelyek tiszteletére, a tapasztalatok átadásának fontosságára.

Lehet érezni az évek során a rendezvények számszerű növekedését, a maximális színvonalra törekvést, az igényességet. A szakma iránti elköteleződést és féltést a jövővel kapcsolatban, nem utolsó sorban a megbecsülést és a szeretetet egymás iránt. Jó volt olvasni, jó volt kézbe venni, megtiszteltetés volt részese lenni. Szakembereknek és csendes szimpatizánsoknak is jó szívvel ajánlott.”

Az esetlegesen előforduló hibákért elnézést kérünk.

A kiadványban foglalt sokszínű gondolat és véleménycsere üzenetértékként összegezhető, hogy a jövő társadalmi, szakmai és szakközösségünk fejlődési irányait, tartamosságát **azok az emberi tényezők fogják megszabni, amelyek képesek** lesznek a kockázatos technológiák és **globális, arctalan szabályozók negatív hatásait mérsékelni. Felértékelődik az erdészek emberi viselkedése, a szakterületek közötti kölcsönösség és tisztelet, a távlatos gondolkodás, önkorlátozás, a mértékletesség képessége.** Végül is az, ami szabályozza, egyensúlyban tartja a természetes folyamatokat az egyéni és a közösségi viszonyokat. E soktényezős viszonyrendszer nyilvánvalóan jelzi, hogy a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni az új

értéket teremtő közösségek, - műszaki értelmiség - együttműködésére, adottságaink lélekemelő, szeretetteljes láttatására. Az élettisztelő, sajátos képesség az, amely meghatározhatja a közérdekű fejlődést, és azt is, hogy a teljes értékű gazdálkodásban az anyagi, a szellemi és az erkölcsi tőke egyaránt fontos. A jó gazdálkodásban az értékőrző, az értékalkotó, új értéket teremtő tevékenység szorosan összetartozik.

Az előzőek ráirányítják a figyelmet a „**hagyományozható**” gondolatok lélekgondozó hatására. Hiszen a **hagyomány** lényegében nem más, mint tudás a lélekről, az ember helyéről a teremtésben. Nem irányzat, amelyhez csatlakozni kell, hanem **forrás**. Vagyis a hagyományból, - mint a forrás vizéből- meríthető az a gyakorolható éberség, felismerő képesség, amely segít az új körülményekhez igazodó értékhangsúlyok, és az új körülményekhez igazodó viszonylatok megtalálásában. Nélkülözhetetlen az erkölcs rehabilitálása, fogalmának helyreállítása mellett, a múltunk tapasztalatainak szeretetteljes láttatása is. **Ugyanis az erős „törzs” feltétele a kultúrák gyökereinek megőrzése, mert a technológiai haladás csak akkor ígér jobb minőséget, ha az ember képes lesz igazodni a természettörvényű folyamatokhoz.**

A szeniorok életük alkonyán e helyt rögzített megnyilvánulásaiban hiszik és remélik, hogy a korunk, és ágazatunk szakemberei a jelenségeket jól felismerve képesek lesznek a felmerülő, egyre több kritikus kérdés megválaszolására.

Az emberiség érvényesüléséhez pedig keresik, építik szűkebb – tágabb közösségük hagyományozható értékeit, megtartó pilléreit. Az OEE Elnöksége, az évezred küszöbén nem véletlenül foglalta programjába a társadalom szélesebb rétegei irányába történő nyitást, erősítendő a természethű gondolkodást, a természeti folyamatok elemeivel és az ifjúsággal történő együttműködést, együttgondolkodást.

A mai átmeneti időszak eredményessége végső soron attól függ, hogy a mai korszakban a döntéseknél *helyes arányban érvényesülnek-e az egyéni és közösségi érdekek, a kritikus elágazásoknál felismerésre kerülnek-e az ütköző folyamatok a helyes irány megválasztásához?* Figyelemmel kell lenni arra is, hogy az igen hosszú írásos ciklust felváltó digitális, elektronikus korszakban csakis mértéktartással válaszolhatunk a felmerülő kérdésekre és választhatjuk ki azokat az eszmei, morális értékeket, amelyek megvilágíthatják a jövőbe vezető élhető élet-utat.

Üdv az Erdésznek.

Budapest, 2016. május – 2017. december

Dr. S Nagy László

Útkeresés, 1990 - 1999

- A Szeniorok Tanácsa megalakulása, célja, 1994-ig tervezett témái, ellátott tevékenységük
- Barátossy Gábor előadása: „Az állami- és a magán erdők kezelésének időszerű kérdései”
Az erdők privatizációjában SZT Állásfoglalás kialakítás
- Schmotzer András OEE elnök: „Erdőtörvénnyel kapcsolatos kérdések”
MTESZ Aranydiplomások Köre és Szociális kérdések
- Horváth István szakfelügyelő és Tímár György, Balaton-felvidéki Erdészeti és Faipari Rt.
Farkasgyepüi Erd. Igazgatóságánál az SZT és FVM csop.-tal közös felvidéki tanulmányút
- Dr. Madas András előadása: „A magyar erdőgazdálkodás várható feladatai a 21.
században”
- Holdampf Gyula FVM oszt.vez. előadása: "A magyar erdőgazdálkodás nemzetközi
kapcsolatai és az abból reánk háruló kötelezettségek" címen
- Északerdő Rt.-nél Bak Júlia csop. titkár és dr. Járasi Lőrinc szervezésében SZT és FVM
csop.-tal közös tapasztalatcsere
- Káldy József az OEE új elnöke „Az új Elnökség célkitűzései és a szakosztályokkal szemben
támasztott követelményei" címen tartott előadást. SZT és a Táj- és Környezetfejlesztési
Szakosztálllyal (TKSZ) közös rendezvény
- dr. Führer Ernő főigazgató előadása „ERTI erdészeti kutatások helyzetéről” címmel
- dr. Gergáczy József tájékoztatást adott az ERTI Sárvári Kísérleti Állomás tevékenységéről és
tudományos osztályokra tagozódásáról, terepi tapasztalatcsere
- dr. Szász Tibor Egyesület történetéről előadás
- Ormos Balázs OEE főtitkár: „Egyesületünk jelene, jövője” c. tájékoztató, és a székház ügye

Útkeresés 1990 – 1999

A Szeniorok Tanácsa megalakulása, célja

A Szeniorok Tanácsát a korszak változó igényei hívták létre. Az 1980-as évek végétől egyre több szervezeti egységnél foglalkoztak a nyugdíjasokat érintő kérdésekkel. Az Erdő 1983. szeptemberi számában Fila József az OEE Szeniorok Tanácsának elnöke beszámol arról, hogy az Elnökség – Dr. Herpay Imre elnöklése és dr. Király Pál főtítkársága idején – létrehozta a Szeniorok Tanácsát, ill. Budapesten a Szenior Bizottságot, - a beszámolók alapján- azzal a céllal, hogy a szakma egyesületi nyugdíjasai szervezeten kifejezésre juttathassák véleményüket, elsősorban a szociális kérdésekben, továbbá a szakág jogszabályi feltételei alakulásában. Ezeken túl szervezhessék a nyugdíjasokra vonatkozó tájékoztatásokat, a közéleti kapcsolataikat, a közös klubélet és a szakma múltjának ápolását.

Az idősebb korosztály iránti tiszteletet példázó gazdag tevékenységi tervből érdemes idézni: „Szeretnénk nyugdíjasainkat a szakmai közéletbe érdemlegesen bekapcsolni, a szakemberek nemzedékei között a kölcsönös bizalmat, megbecsülést, harmonikus együttműködést elősegíteni, az idősebb szakemberek szakmai és emberi elszigetelődését megelőzni, feloldani.

Törekszünk sokoldalúan fejleszteni a nyugdíjas és aktív szakemberek közös klubéletét. Programunkban szerepel szakmánk múltjának ápolása, a szakmai emlékhelyek feltárása, gondozása, nyilvántartása, a jelentősebb szakmai életművek, tevékenységek megörökítése, közismertté tétele, a szakmai memoár irodalom ösztönzése útján.”

A hivatkozott egységek egy ideig párhuzamosan működtek, és a későbbi tevékenységük formaivá vált. E jelenség inspirálhatta 1988-ban dr. Herpay Imrét az OEE elnökét, hogy felkérje dr. Szász Tibort egy olyan javaslat elkészítésére, amely a korábbi Szeniorok Tanácsa és a Budapesti Szenior Bizottság átszervezésével a jövőben az OEE elnöksége alatt működő, szakmai tanácsadásra képes és az erdész-nyugdíjasainak az ügyeivel foglalkozó Szeniorok Tanácsaként működhet.

A kidolgozott és az elfogadott javaslat alapján végül, a Szeniorok Tanácsa (SZT) 1989-től alakult szakosztályi jogállású egységgé, amelynek irányítását a két testület vezetőségi tagjai: Boros György tiszteleti elnök, dr. Szász Tibor, Hibbey Albert társelnökök és Csobánczi Erzsébet titkár látták el, az új választásokig. Az SZT 1990-től korszerűsödő szervezeti kereteit, majd célkitűzéseit 1992-ben tovább fejlesztették. Az OEE választmányának 1994. március 25-én tartott ülésén elfogadott Alapszabály módosítása következtében az SZT-t, az OEE szakosztály jogállású tanácsadó szerveként megerősítették. Ebben az elnökségi ciklusban (1994-1998) alakultak ki az SZT eddigi jogállásának működési keretei, és fogalmazta újra az SZT célkitűzéseit, tevékenységét, illetve munka-módszerét.

Az előzmények összefoglalásaként rögzíthető, hogy a Szeniorok Tanácsát (SZT) az OEE Elnöksége 1990-ben alapította, és működési feltételeit 1991-től megújította, majd 1994-ben korszerűsítette a módosított alapszabály szellemében.

Az alakuló Szeniorok Tanácsa (SZT) tagjai 1990-től - OEE 1994. évi új választásokig tervezett - az alább vázolt témái, közreműködési lehetőségei, illetve ellátott tevékenységük:

-**Segítsék** az OEE elnökségét az erdészet sorsát meghatározó törvénytervezetekkel kapcsolatos vélemények kialakításában.

-**Összegezzék** az erdészetek nyugdíjasainak életkörülményeire vonatkozó adatokat, a szükséges teendők meghatározásához. Ennek alapján nyugdíjmelési javaslatot tegyenek.

-**Képviseljék:**

-az erdészeteket szociális kérdésekben, a hátrányos helyzetűek pl. a MTESZ szociális Bizottságában.

-Figyelemmel kísérték nyugdíjas kollegák élethelyzetét, képviselték a tagságot temetésen való részvétellel, stb.

-A nyugdíjas műszakiak anyagi helyzetének javítása érdekében előterjesztést készítettek a Miniszterelnök és a SZOT főtitkára részére.

-Kapcsolatot építettek ki a Kanadába emigrált erdészekkel.

-Szervezték a Bánya- Kohó- és Erdőmérnökök Veteranisszimuszok Körét az OEE és az OMBKE keretében. Közös szervezték a Kör összejöveteleit.

-Az erdőgazdaságoknál szaktanácsadással egybekötött erdőbejárásokat, konzultációkat és vetítettképes előadásokat szerveztek, továbbá részt vettek a MTESZ konferenciáin.

-Szakmai állásfoglalásukkal elősegítették az OEE elnöksége és az EFH vezetői hatékonyabb együttműködését stb..

1990 február...

dr. Szász Tibor

* * *

Az Szeniorok Tanácsa mai szervezeti kereteit 1992-ben alapozta meg. Az állandó, törzslétszámát 25 főben rögzítették - a többségi jogszerű döntések biztosításához, - ill. szabaddá téve az ajánlott és felkért pártoló, „tanácskozó” tagok arányát, akikből választással történt a meghatározott létszámkeret pótlása.

Célkitűzése; közvetíteni, érvényesíteni - sajátos eszközeivel- az OEE elnöksége felé, és az egyesületi közéletben azokat az értékeket, amelyek közösségformálók, és napirenden tartva az OEE „Otthona” - az Alkotmány úti székház- visszaszerzése lehetőségeit.

Reaktiválni az erdő gondozásában hasznosítható módszereket, az OEE korszakaiból tapasztalással képződött tradicionális mintákat, továbbá érzékeltetni azoknak a "szimbolikus javaknak" a közéleti hatását (tisztesség, bajtársiasság, szeretet, erkölcs, stb.), amelyek meghatározóak az értékképződésben, az etikus szakmai közéletben, a közösség hangulatában éppen úgy, mint a személyiség alakulásában.

Az 1941-ben beiratkozott, volt bányá-, kohó- és erdőmérnök hallgatók az elmúlt évben tartották 50 éves találkozójukat. A találkozó emlékére a botanikus kertben - Őrsi András fafaragó művész által készített - emlékoszlopot állítottak, melyet az egyetem nevében dr. Winkler András tanszékvezető egyetemi tanár, rektor vett át. **Az OEE Szeniorok Tanácsának 1992. évi munkatervében egyik feladat a kapcsolatok hatékonyabb kiépítése a Kanadába kivándorolt erdészekkel.** E kapcsolatok megteremtése végett íródott a következőkben, másolatban közölt levél. (Amit azért is szükségesnek tartunk ismertetni, mert segít megfelelően értelmezni dr. Roller Kálmánnak a januári számunkban közölt "Gondolatok az októberi forradalom 35. évfordulóján." című cikkét.)

Kedves Barátaink!

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a magyar médiákban a beszámolókat kormányfőnk és köztársasági elnökünk amerikai utazásairól. Megelégedésünkre szolgál, hogy egyre szorosabb és érdemibb kapcsolatokat építenek ki a hazánkból kivándoroltak különböző foglalkozású csoportjaival, közösségeivel. Sajnálkozunk azonban amiatt, hogy az erdészekről - mint akik csoportosan szintén részt vettek volna a kivándoroltak és vezetőink találkozóin -, eddig nem történt említés. Annak ellenére sem, hogy meggyőződésünk szerint egyik foglalkozási körből sem távoztak olyan nagy számban és olyan szervezetten, mint éppen az erdészetből. Csak az Erdészeti Lapok 1992. januári számából, tehát nem a hírközlésből értesülhettünk arról, hogy Roller Kálmán volt "abban a szerencsés helyzetben", hogy személyesen beszélgetett Göncz Árpáddal.

Az eddig leírtak bennünket, az idős nemzedékhez tartozó erdészeket arra készítették, hogy e levelünkön keresztül igyekezzünk Veletek felvenni a kapcsolatot, és hogy a jövőben jobban ápoljuk összetartozásunk érzését, függetlenül attól, kit hová és milyen körülmények közé sodort szerencsétlen hazánk balsorsú történelme.

Szükségesnek tartjuk, hogy Selmec és Sopron szellemében egymást tisztelve, igaz barátnak tekintve összefogjunk és erdész érdekeinket egységesen, céltudatosan képviseljük hazánkon belül és kívül.

Mi a magunk részéről a jövőben igyekszünk majd Bennetek és leszármazottaitokban minden módon táplálni ennek az együvé tartozásnak a gondolatát, és vállaljuk, hogy eljárunk majd minden olyan honi szakmai vagy személyes ügyekben, amit Ti a nagy távolság, vagy a személyes kapcsolatok hiánya miatt nem tudtok megoldani. Tőletek azt várjuk, hogy hazánk vezetőinek a Nálatok szervezett látogatásai során a kivándorlásiakkal programozott találkozókön Ti is a létszámotoknak, szakmai és társadalmi súlyotoknak megfelelő számban, az erdészek egységes szellemét bizonyító módon vegyetek részt.

Azokon hallassátok a szavakat és bizonyítsátok, hogy szakmánk fontossága az egész világon mind a környezetvédelem, mind a faanyagellátás tekintetében felbecsülhetetlen módon növekszik. Várjuk azt is, hogy nemzetközi tapasztalatokra épülő ötleteitekkel, javaslataitokkal tevőlegesen kapcsolódjatok be a több mint másfél évszázados egyesületünkön keresztül, a hazai erdőgazdálkodás fejlesztésébe is.

Válaszokat várva, erdész üdvözléssel:

Budapest, 1992. február 12.

dr. Szász Tibor

1993

Szeniorok Tanácsa 1993. évi programterve:

- Az FM Csoporttal közösen egynapos szakmai utat szervezünk a **Kisalföldi EFAG-hoz** a Bősi erőmű hatásának tanulmányozására a Szigetköz és a Hanság erdeiben. A szerzett tapasztalatokat az erdészeti szakmai álláspont kialakításához tervezzük felhasználni.
- Az erdészeti nyugdíjasok szociális helyzetének 1992. évi felmérése során begyűjtött adatokat tovább elemezzük. A levont következtetéseket, megállapításokat az Erdészeti Lapokban közzétesszük. A szükséges intézkedések érdekében a Parlament szociális bizottsága felé javaslatot készítünk a MTESZ szociális bizottságán keresztül.
- Képviseljük az erdészeti szakot a MTESZ szociális bizottságának havonkénti ülésein.
- Minden hónap második keddjén szakmai és egészségügyi erdei sétát szervezünk a nyugdíjasok részére.
- Részt veszünk a bányá-, kohó- és erdőmérnök veteranissimusok körének hétfőnkénti összejövetelein.
- Decemberben ismét megrendezzük a bányász, kohász és erdész nyugdíjasok hagyományos baráti találkozóját.
- év folyamán felvetődő erdészeti ágazati szakmai gondok függvényében szűkebb körű, vagy kibővített létszámú megbeszéléseket szervezünk.

Az SZT éves tevékenységéből kiemelhető; a Bős-Nagymarosi erőmű erdőkre kifejtett hatásának vizsgálata és állásfoglalás kialakítása az elnökség felé.

Az SZT véleményt alkotott az állami erdők privatizációjának kockázatairól, mint megújítható természeti erőforrás közjavak módján történő, szükségszerű kezeléséről.

A Szeniorok Tanácsa jelenlegi jogállásának feltételei az új választással úgy alakultak tovább, hogy az SZT szakosztály jellegű egységként folytathatta a munkáját; dr. Szász Tibor elnök, Varga Béla helyettes elnök, Haják Gyula műszaki és Csobánczi Erzsébet adminisztratív titkár irányításával.

Az SZT előkészített egy, az erdők privatizációját érintő beadvány tervezetet az elnökség részére, - továbbítandó az Országgyűlés, a Kormány és a MTESZ akkori elnöke felé -, hogy a kárpótlással magánkézbe került erdőkre biztosítsák a kezelés jogszabályi feltételeit, illetve a szükséges jogszabályok elkészítéséig állítsák le az erdők további privatizációját.

- Az előző év végén az erdők kezelésének kritikus kérdései felszínen maradtak. Ezért **az SZT újabb Állásfoglalásában nyomatékosította, hogy az OEE elnöksége, - lehetséges eszközeivel élve - igyekezzen jó irányba terelni a politikusok döntéseit a következő dolgokban:**

- Az állami tulajdonú erdők tartamos, szakszerű erdőgazdálkodását veszélyeztetné a privatizáció, amit a továbbiakban nem szabad alkalmazni.
- A már magántulajdonba került erdőkben ki kell alakítani az osztatlan társas-gazdálkodás feltételeit.
- Biztosítani kell, hogy az erdészeti ágazat bevételei teljes mértékben az erdő fenntartását és üzemeltetését szolgálhassa.
- A már kialakult magán és társas gazdálkodás végzése megfelelő szakmai támogatással és hatékony ellenőrzéssel párosuljon.
- Az erdőkben az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás megfelelően összehangolt törvényi keretek között legyen folytatható.

Ebben az évben az SzT hozzájárult a MTESZ Szociális Bizottsága keretében az igen alacsony erdész nyugdíjak rendkívüli emeltetéséhez, és közreműködött a nyugdíjasokat érintő OEE tagsági díj rendezésében, az NSZK-ból érkezett ruhasegély elosztásában.

Az előző években megkezdett együttműködések folytatva az FM helyi csoportjával az Abádszalóki Társas Magán-erdőgazdálkodás helyszínein történt tapasztalatcsere.

Az évzáró eseményeként rögzíthető, hogy **Barátossy Gábor** előadásában behatóan foglalkozott az állami és a magánerdők kezelésének időszerű kérdéseivel.

1995

Az év eseményeit jellemezték a készülő „Erdőtörvénnyel” kapcsolatos kérdések. A módosító javaslatok, majd Schmotzer András OEE elnök előadásában, a Változások hatásainak megvitatásán túl, ebben az évben az FM csoporttal közösen került sor a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság területén az erdő- és a vadgazdálkodás kapcsolatának tanulmányozására.

Az Országos Erdészeti Egyesület Szeniorok Tanácsa évek óta eredményesen vesz részt a MTESZ Aranydiplomások Köre Szociális Bizottságának munkájában. 1995-ben is több mint 200 kis nyugdíjasnak - műszakinak, illetve özvegyének, ezen belül több mint 40 erdészetinek - sikerült méltányossági alapon 600-1500 Ft-tal megemeltetni a nyugdíját. Erre a jövőben is meg lesz a lehetőség. Méltányossági alapon nyugdíjmelés adható minden olyan esetben, amikor a közös háztartásban élő házaspár összesített nyugdíja (jövedelme) nem haladja meg a havi 21 000, vagy az egyedül élő nyugdíjas, illetve özvegy havi nyugdíja 16 800 Ft-ot.

A méltányossági alapú nyugdíjmeléshez "Adatlap"-ot kell kitölteni, és csatolni kell az utolsó havi nyugdíjszelvényt. Az adatlapot az OEE Szeniorok Tanácsához kell beküldeni. Az adatlapot az érdekeltek az OEE Helyi Csoportjától kérik. Azok a csoportok, amelyek valamilyen oknál fogva már nem rendelkeznek az adatlappal, igényeljük a Szeniorok Tanácsától.

Azok, akiknek a havi nyugdíja nem jelentősen haladja meg az előzőekben meghatározott értékeket és rendkívüli kiadásuk jelentkezik (pl. tüzelőbeszerzés, betegség), egyszeri segély kiutalását kérhetik. Az ehhez, szükséges adatlap ugyancsak a Helyi Csoporttól, vagy közvetlenül a Szeniorok Tanácsától igényelhető.

dr. Szász Tibor

1996

Az évet az SZT jubiláris időszaknak tekintette. Az elnökség kialakult együttműködése keretében részt vettünk az OEE által szervezett **szegedi**, millecentenáriumi vándorgyűlésén, a helyi csoportok által szervezett **ravazdi és zirci** emléküléseken, az OEE alapításának évfordulói ülésén, és a soproni népszavazás 75. évfordulója alkalmából szervezett tudományos ülészekon.

Az SZT és az FVM csoport közösen szervezett tanulmányi utat a Balaton-felvidéki Erdészeti és Faipari Rt. farkasgyepűi erdészete területén és a zalahalápi parkettagyárban.

Első programként - Horváth István szakfelügyelő, a helyi csoport titkárának kalauzolásával - Tímár György, a Farkasgyepűi Erdészeti Igazgatóság vezetője a bükkösök felújítását, nevelését mutatta be a résztvevőknek. A helyszíneket bejárva meggyőződhattünk,

hogy ezek a méltán híres bükkösök ma is jó kezekben vannak, az Rt. dolgozói a hosszú távú érdekek figyelembevételével gazdálkodnak a Kincstár ezen értékeivel.

A Devecseri Erdészetről Varga László, erdészeti igazgató tájékoztatott bennünket, az erdészet munkájáról, majd a terepen *Per László*, műszaki vezető a csemeteleemelési és halgazdálkodási ágazat eredményeit ismertette az aranyat érő májusi esőben.

A Zalahalápi Parkettagyárnál már napfény, és Heincz Attila főmérnök fogadta a csoportunkat. A szalagparketta gyártásának színvonala, **dr. Viharos Zsolt** vezérigazgató által ismertetett eredményessége bizonyította számunkra, hogy - piacképes termék-előállítás esetén - a vertikális integráció az erdőgazdálkodás területén is kívánatos. A végtermék centrikus gazdálkodás eredményeivel még segítheti is a helyenként ráfizetéses alaptevékenységet.

A jól előkészített, és szakmai szempontból rendkívül hasznos napot a Szent György-hegyi Tarányi pincében zártuk, ahol dr. Szász Tibor, alias, Szélmolnár, elnöklésével emlékezetes "nedves-estéllyel" búcsúztunk a naptól, illetve a telihold ezüstözte Balatontól.

A tanulmányút második napján, május 4-én a Kis-Balatonhoz látogattunk el. **Lelkes András**, a Tájvédelmi Körzet vezető-helyettese először videó filmen majd helyszíni bejárásom mutatta be "birodalmát". Feledhetetlen élményt nyújtott a csodálatos madárparadicsom bejárása. Reméljük, hogy a Kis-Balaton második ütemének területe is mielőbb feltöltésre kerül a tervezett vízmagasságra, s teljes befogadóképességével szolgálja a Balaton vízminőségének javítását.

A programunkat hévízi kirándulással zártuk. Vendéglátóink arról győztek meg bennünket, hogy tő mellett a helyenként jelentkező gondok, nehézségek ellenére meg tudnak birkózni a feladatokkal. A magyar erdőgazdálkodásnak ezen a területén nincs számottevő kérdés.

Virágh János

* * *

Az SZT az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetével kapcsolatát tágítva **megállapodásban rögzítették,** hogy a jövőben a műszakiak ügyével az SZT, a fizikai dolgozókéval pedig az EFDSZ foglalkozik. Eredménynek tekinthető továbbá, hogy **ebben az évben 50 fő műszaki dolgozó rendkívüli nyugdíjmelését és segélykiutalását sikerült elintézni.**

Az év ünnepi záró ülése a Tájfejlesztési és Környezetgazdálkodási Szakosztállyal közös szervezésben történt Csomor Lajos aranyműves „Szent Korona története, a magyarság eredete és kapcsolata”c. téma megtárgyalásával.

Szeniorok Tanácsa ez évi programtervezete

- Szűkebb körű és kibővített létszámú ülések az év közben született, szakmánkat érintő tervezetek megvitatására, véleményezésére.
- Részt veszünk az OEE Elnöksége által szervezett rendezvényeken (Vándorgyűlés, választmányi ülések).
- Képviseljük az erdészeti ágazatot a MTESZ Szociális Bizottsága ülésein.
- Részt veszünk a bányász, kohász, erdész nyugdíjasok összejevetelein.

Ebben az évben a szeniorokra háruló és vállalt tevékenységek mellett, az egyesületi közélet jobbítását szolgáló szervezeti szabályzatok véleményezése említhető meg - OEE Alapszabálya, Választási Szabályzat, Etikai Irányelv-.

A Szeniorok Tanácsa (SZT) 1997. december 10-én, Budapesten, a MTESZ székházában kibővített ülést tartott. Első napirendi pontként dr. Madas András tartott előadást "A magyar erdőgazdálkodás várható feladatai a 21. században" címmel.

Részletesen tárgyalta, hogy nemzetközi téren a népesség szaporodása és a civilizáció robbanásszerű fejlődése miként hatott és hat jelenleg is az erdők által elfoglalt terület nagyságára és a még megmaradt erdők minőségére. Rámutatott arra, hogy a magyar erdőgazdálkodás jövőjét külső és belső tényezők jelentősen befolyásolják. A külsők közül a világ társadalmi-gazdasági rendszereinek változására, az európai erdőgazdálkodással szemben kialakulóban lévő új követelményekre és az ezekből reánk háruló új feladatokra utalt az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk során.

A belső tényezők közül foglalkozott a politikai színtér és az erdők, a társadalmi rend és az erdők kapcsolatával, valamint az erdőszeten belüli gondokkal, amelyek közül a tulajdonviszonyok változásának a hatását, az állami erdőgazdálkodás igazgatási rendszerének a visszásságait, továbbá azokat a veszélyeket taglalta, amelyek a meglévő erdők megtartása ellen hatnak. Feladatainkat az erdősültségi százalék további növelésében, az állami és magánerdő-gazdálkodás igazgatási és szervezeti rendszerének - a szakmai érdekeket kielégítő - rendbetételében és az erdőszemélyzet - etikai követelményeknek megfelelő - formálásában határozta meg. Rámutatott arra, hogy a most induló erdőszítési programot csak akkor tudjuk megvalósítani, ha a munkástól, az erdőszeken át, a legmagasabb szinten dolgozó mérnökökig, mindenkit áthat a szakma és az erdő iránti szeretet. Visszaáll az erdőszeket korábban jellemző összetartás és a közös cél megvalósítására vállalt önzetlen munka, ismét a tisztesség és a becsület lesz a fő jellemvonásunk. Az erdőben végzendő munkákat nem vállalkozói feladatnak, hanem szakmunkának tekintjük, és az erdősz munkahelyének ismét nem a hivatalt, hanem az erdőt tartja.

A számadatokkal és bizonyító érvekkel alátámasztott előadáshoz *Halász Aladár, Hibbey Albert, Jancsó Gábor, dr. Király Pál, dr. Marjai Zoltán, Pápai Gábor, Pechtől István, dr. S Nagy László és Varga Béla* szólt hozzá.

Az ülés további napirendjén szerepelt dr. Szász Tibor beszámolója az 1997-ben végzett munkáról, amelynek keretében többek között ismertette a MTESZ elnökségén keresztül az Alkotmánybírósághoz megküldött előterjesztést, amelyet az új nyugdíjrendszerben súlyos hátrányba került, saját nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek jogainak a helyreállítása érdekében állítottak össze a MTESZ Szociális Bizottságában.

Haják Gyula a résztvevőket tájékoztatta az 1998-ra tervezett munkákról.

Ezt követően több kérdést tettek fel és élénk vita alakult ki arról, hogy az Erdészettörténeti Szakosztály és az FM Helyi Csoportja által, 1997. december 18-ára közösen tervezett, dr. Királyi Ernő által tartandó előadás-rendezvényhez miként csatlakozott, négy szakosztályon kívül, az SZT is. A vita keretében dr. Király Pál ismertette, hogy az előadás megtartását ő javasolta, miután dr. Király úrtól értesült, hogy az államerdészet irányításában eltöltött idejében történeteket több mint 1000 oldalban megírta. A javaslatában azonban az is szerepelt, hogy a szóban forgó időszakot felkért ökonómus, erdőművelő és erdőrendező szakemberek véleményének a rendezvényen történő közreadásával is világítsák meg.

A javaslat második részét azonban a szervezők figyelmen kívül hagyták. dr. Szász Tibor arról adott tájékoztatást, hogy a négy szakosztályhoz hasonlóan az Erdészettörténeti Szakosztály titkára őt is megkereste telefonon, és közölte, hogy a rendezvényre szeretnék meghívni az SZT tagjait is, ezért kéri a tagok nevét és címét.

Dr. Szász Tibor közölte, hogy az, miként minden OEE tagé, az OEE nyilvántartásából megszerezhető. A rendezvényhez való csatlakozásra felkérést nem kapott, így annak előkészítésében az SZT nem vett részt és nem vesz részt.

Utolsó napirendi feladat volt az 1998-ban esedékes tisztújítás lebonyolításához a jelölő választási bizottság tagjainak a megválasztása. Titkos szavazással az SZT tagsága Hibbey Albert, Pandula Zoltán és dr. S Nagy László mellett döntött.

dr. Szász Tibor

1998

Az OEE SZT **1998. február 3-án** tartotta a tisztújító közgyűlését. A gyűlés első felében Holdampf Gyula, az FM Erdészeti Hivatal osztályvezetője "A magyar erdőgazdálkodás nemzetközi kapcsolatai és az abból reánk háruló kötelezettségek" címen, majd Jakabffy Ernő Svédországból hazánkba visszatelepült nyugdíjazott erdőmérnök szaktársunk "A svéd erdőgazdálkodás természet- és környezetvédelmi kapcsolatai" címen tartott előadást. Ezt követően, az OEE következő ciklusára az SZT újra választotta **dr. Szász Tibor elnököt, Haják Gyula helyettes elnököt, és Csobánczi Erzsébet titkárt.**

Döntés született az állandó tagság kiegészítéséről, a „Kaán Károly” Emlékérem-re javasolt személyről, továbbá véleményezte az SZT az OEE működését meghatározó szabályzatok tervezetét stb..

A MTESZ Aranyokleveles Mérnökök Köre 9 főből álló Szociális Bizottságában az OEE Szeniorok Tanácsa képviselője szolgálja az erdészeti nyugdíjas műszakiak érdekeit.

A Szociális Bizottság tagjai megdöbbenéssel állapították meg azt, hogy az 1998. január 1-jével életbelépő új nyugdíjtörvény szerint az 1998. január 1. után megözvegyülők, ha nem rendelkeznek saját jogú nyugdíjjal házastársuk nyugdíjának nem az eddigi 50, hanem csak 20%-át kapják. A Szociális Bizottság ennek a szerzett jognak az társadalomellenes indíttatású megsemmisítése miatt, megbeszélve a MTESZ jogtanácsosával a MTESZ Elnökségén keresztül 1997. december első felében kérte az Alkotmánybíróság módosító állásfoglalását. Bízunk abban, hogy e közlemény megjelenéséig a nehéz sorsú özvegyek számára kedvezően döntenek.

Tájékoztatjuk továbbá a műszaki beosztásból nyugdíjba ment szaktársainkat, illetve azok özvegyeit, hogy a Szociális Bizottságnak lehetősége van a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól méltányossági alapú, rendkívüli nyugdíjemelést kérni azok részére, akiknek a havi nettó nyugdíja az egyéb jövedelemmel együtt egyedül élve nem haladja meg az 1998. január 1-jei nyugdíjmelés után a 27 400 Ft-ot, házaspár esetében pedig a 34 250 Ft-ot. A kérelemnek feltétele továbbá az, hogy a nyugdíjazásra 2 évnél korábban került sor és az, hogy ilyen jogcímen az illető 2 éven belül nem részesült rendkívüli nyugdíjmelésben. Azok a nyugdíjasok, akiknek a havi jövedelme az említett határokat túllépi, de nem jelentősen, évente egyszer segílyt kérhetnek. Aki a leírt feltételek alapján ezek vakmelyikére jogosult, az OEE Szeniorok Tanácsától írásban kérje a méltányossági alapú nyugdíjemelést, vagy segílyt kérő űrlapot.

A fizikai munkakörből nyugdíjba vonultak az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének a volt munkáltatójuknál működő részlegétől kérhetik a támogatást.

dr. Szász Tibor az OEE Szeniorok Tanácsának elnöke

** Az Alkotmánybíróság időközben hatályon kívül helyezte a diszkriminált rendelkezést.*

(A Szerk.)

Az FVM Helyi Csoportjának és a Szeniorok Tanácsának képviselői - szám szerint 26 fő - immár hagyományosnak tekinthető éves szakmai tanulmányi útját az Északrdő Rt.-nél töltötte el. (A rendezés *Bak Júlia*, helyi csoport titkárra hárult.)

Csoportunkat a Tiszai pályaudvaron fogadták a vendéglátók. Már itt érdekes történelmi visszatekintést kaptunk *dr. Járásai Lőrinc*től a pályaudvar nevével, létesítésével kapcsolatban.

Az Északerdő központjába utazva, az egyetlen erdőgazdasági központnak épített, műemléki felügyelet alatt álló épület sorsáról kaptunk képekkel is ábrázolt tájékoztatót.

Az 1970-es erdőgazdasági összevonás után oly szűkösnek bizonyult székház (emlékezhetünk a sebtében felhúzott faház irodáira) most a műemléki előírások betartása mellett ragyogóan felújítva, fél szárnnyal kibővítve, szinte üresnek tűnt a messziről jött vendégek számára.

Cserép János vezérigazgató üdvözlő szavai, a részvénytársaság bemutatása kapcsán utalt is arra, hogy az akkori létszám negyede dolgozik most a központban. Csökkent persze az erdészeti egységek fizikai és alkalmazotti létszáma is. A feladatok meghatározó részét már vállalkozók végzik. A 70-es évekhez viszonyítva a fakitermelés volumene szintén mérséklődött. Ennek oka a különböző védelmi rendeletek (Nemzeti Park, Tájvédelmi Körzetek korlátozó előírásai), illetve a piactól való nagyobb távolság, és az ebből is következő értékesítési gondok. Ezen kívánnak segíteni pl. a Ládi Fűrészüzemben induló vékonyfa tömbösítésre irányuló fejlesztés megvalósításával.

A LAEV kisonnattal indultunk a délutáni programunkra. Első állomáshelyünk a festői Csanyik völgy volt. Itt épp a részvénytársaság házi löversenye zajlott. (Helyben csapolt sör, friss pogácsa és sok-sok kedves régi ismerős.)

Nehéz volt otthagyni a fakitermelő versenyek színhelyét, a csodálatos fekvésű csanyiki löteret, a lő versenyen vetélkedő barátainkat.

Kisonnattal továbbhaladva Mahócára értünk. Itt **Zatureczky Lajos** bátyánk - mint a Bükki Nemzeti Park nyugdíjas, de fiatalokat megszegyenítő lelkes munkatársa - bemutatta a nemrégien kiépített erdei tanösvény Andókút - Fónagyság közti szakaszát. Az iskolások tízezrei után mi is megcsodálhattuk a Kelet-Bükk szépségeit. A Dobrica forrásnál **Jurák József**, a (Parasznyai), alias, Kelet bükki Erdészeti Igazgatóság igazgatója is csatlakozott a tanulmányi kirándulás résztvevőikhez. Érdekes volt megfigyelni, hogy a Nemzeti Park képviselőjeként Zatureczky korábbi, erdőgazdasági önmagához képest, mennyire más szemüvegen keresztül nézi az erdőt.

A túltartott, - feltehetően iparifa kihozatalra erősen megcsappant értékű, talán természetes felújításra is alkalmatlanná vált - 150 éves bükkös esztétikai értékét magasztalta. Ezt méltán tette.

Reméljük, hogy mielőbb olyan gazdag lesz hazánk is, hogy a védelmi- és közjóléti elsődleges rendeltetésű erdőrészeknél ezek funkcióját fenntartó, a társadalom számára így szolgáltatást biztosító erdőgazdákat, az elmaradt termelés és jövedelem kiesés legalább egy részéért (mondjuk 90%-ért) anyagilag kompenzálni fogja.

Az erdei sétától kifáradva érkezünk Fónagyságra, szálláshelyünkre. Itt bőséges vacsora után, vörös és fehér bor mellett mulattuk az időt. Voltak, akik tarokkoztak, és voltak, akik a különböző rangú-rendű nótaismereteiket kívánták csiszolni. Ez utóbbit - talán a koleszterincsökkentő vörös nedűnek köszönhetően - még éjjel kettőkor sem unták meg. **A tanulmányút második napján a parasznyai határban az erdőművelés eredményeit tanulmányoztuk.** A szép természetes és mesterséges erdőfelújítások láttán

meggyőződhattünk arról, hogy jó erdőművelő szakemberek kezében vannak e munkák a gazdaságnál. A csúcsragott csemeték nagy száma láttán megfogalmazódott az a vélemény is, hogy a növényevő nagyvad (legalább harmadára történő) apasztása az erdővagyon gyarapodását szolgálja. Ebben az erdő kezelője nincs érdekeltté téve.

Ebéd után az Európa-szerte híres Tapolcai Barlang Fürdőben pihenhattuk ki a tanulmányút fáradalmait. A résztvevők számára értékes, emlékezetesen szép programért, ezúton is köszönetet mondunk a szervezőknek, közreműködőknek, vendéglátóinknak.

Virágh János

A Szeniorok Tanácsa (SZT), a Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztállyal (TKSZ) közösen 1998. november 26-án rendezte az évváró ülést. Az ülést levezető Szász Tibor napirend előtt meleg szavakkal emlékezett meg Jéröme Renéről, az SZT. előző ülése óta elhunyt tagjáról. Az ülésen résztvevő 31 fő egy perces néma felállással tisztelgett szeretett barátjuk emlékének. **Első napirendi pontként Káldy József az OEE új elnöke „Az új Elnökség célkitűzései és a szakosztályokkal szemben támasztott követelményei” címen tartott előadást.** Az ismertetett célkitűzések közül, mint legfontosabbakat a következőket emeljük ki: - Nyitottá tesszük az OEE-t a magánerdő-birtokosok számára is. - Törekszünk arra, hogy a taglétszámot 4000-re emeljük; - A Soproni Kiállítással, az Erdők Hetével és a Vándorgyűléssel, valamint az erdőgazdálkodást jellemző fontos hírek közreadásával jó kapcsolatot tervezünk kiépíteni a nagyközönséggel. - Jó csapatmunkával tervezzük kialakítani azt, hogy szakmai téren az OEE tagsága egységesen legyen képes fellépni. - Az „Erdészcsillag Alapítvány” megteremtésével az erdészözvegyeken, árvákon, egyedül maradt tehetetleneken kívánunk segíteni. - Az OEE Könyvtárának a Csillagvölgyből a Budakeszi útra történő áthelyezésével tevékeny tájékoztató központot és klubéletet tervezünk teremteni. Az Erdészeti Lapokat a közakaratra megfelelően továbbra is fontosnak tartjuk és abban az elméleti és gyakorlati kérdéseket megfelelő arányban szerepeltetjük, bővebb teret biztosítunk a szakmai vitáknak. - Újra kísérletet teszünk a székházunk visszaszerzésére, ha szükséges, ezt bírósági útra is tereljük. - A szakosztályoktól e célok megvalósításához kérünk aktív közreműködést.

Következő napirendi pontként dr. Szász Tibor az SZT elnöke ismertette azt a tervezetet, amelyben kéri az OEE Elnökségét, hogy tegyenek lépéseket a Soproni Egyetem elnevezésének és szervezeti felépítésének olyan változtatására, amelyikből mindenki számára egyértelműen kitűnik, hogy ott a több mint kétszáz éves múlttal rendelkező felsőfokú erdészeti oktatás is folyik. Haják Gyula SZT alelnöke és dr. S Nagy László, a TKSZ. elnöke ismertette a SZT és a TKSZ 1998. évi tevékenységét és az 1999. évi programját. dr. Szász Tibor tolmácsolta az SZT tagjainak dr. Führer Ernő ERTI főigazgató meghívását a rododendron virágzásának idejére, Sárvárra, a korszerűsített Kísérleti Állomás bemutatására. Az előadottakkal kapcsolatos vitában a következők vettek részt: dr. Tarján Lászlóné, dr. Sipos Árpád, dr. Dobos Tibor, dr. Ráczné, Schneider Ildikó, Zágoni István, dr. Erdős László, Pechtől István, Tarjáni Antal, dr. Madas László, dr. Kollwenz Ödön, Halász Aladár, Tokodi Mihály, Pápai Gábor. Záró programként levetítésre került az 1937-ben készült a „Leányvári Boszorkány” c. a selmeci akadémisták életéről szóló muzeális film.

dr. Szász Tibor

Az OEE Szeniorok Tanácsa (SZT) 1999. március 17-én az ERTI tanácsstermében tartotta az ez évi első kibővített ülését. Az SZT elnöke az üdvözlő szavak után ismertette a napirendet, melynek fő témájaként az erdészeti kutatás jelenlegi helyzetének és jövőjének megismerését, megvitatását jelölte meg.

Felkérte dr. Führer Ernő főigazgatót, hogy a tanácskozást indító előadását tartsa meg. A főigazgató ismertette a kutatással foglalkozó, a történelem során többször is megváltozott elnevezésű intézmények történetét, megemlékezett a még ma is élő, már sok éve nyugdíjba vonult, de a szakunkban még mindig tevékenyen munkálkodó termőhelyfeltáró, erdőművelő, erdővédelemmel, ökológiával és erdőhasználattal foglalkozó, hazai és nemzetközi elismerést szerzett kutatókról. Drámai szavakkal ecsetelte, hogy 1990 óta az állami támogatás évről évre csökkenő értékű, ezért a kutatás igényelte jó szakemberek megtartása, a kiesettek pótlása anyagi okok miatt egyre megoldhatatlanabbá válik. Egyes kutatási területeket, mint az erdőhasználatot, a műszaki kutatást meg kellett szüntetni, az ökonómiait pedig jelentősen csökkenteni. Az ERTI éves működési költségének csak 39%-át biztosítja a költségvetés. Ez még az alkalmazottak bérét sem fedezi. 61%-ot a szerződéses kutatásokból kell előteremteni. E lehetőségek feltárása egyre nagyobb energiákat köt le, mert az erdészeti Rt.-k kutatási igényeit a mindenkori gazdasági helyzet és az Rt.-k rövid távú anyagi érdekei határozzák meg. Jelenleg az Intézet fenntartása kül- és belföldi pályázatok elnyerésével és néhány jobban viruló erdészeti Rt. megrendelésével oldható meg.

Az ERTI által jelenleg kutatott témakörök a következők: - A természetszerű és kultúrerdők ökofiziológiája - Az erdészeti génmegőrzés, a gyorsan növekvő fajok termesztése - Ökoszisztéma szemléletű erdőművelés - Ökoszisztémák egészségi állapotának monitoring rendszerű megfigyelése - Ökoszisztémák egészségi állapotát befolyásoló tényezők okozati összefüggéseinek vizsgálata - A többcélú erdőgazdálkodás ökonómiai kérdései - Környezetfejlesztés, területhasznosítás. Az előadottak vitájában a 22 résztvevő közül dr. Ghimessy László, Jancsó Gábor, Zathureczky Lajos, dr. S. Nagy László, dr. Erdős László, dr. Király Pál, Zágony István és Beró Csaba vett részt. A hozzászólók többek között felvetették a török mogyoró telepítésének szükségességét, a megtermelt fa jobb hatásfokú hasznosítását, az új telepítések előtt annak eldöntését, hogy távlatban mely fajok feldolgozása és értékesítése oldható meg, miként lehetne az erdészeti szakemberek tudását külföldön is értékesíteni? Belföldön az erdészeknek összefogva foglalkozniuk kellene a „Zöldek” tevékenységének helyes irányba terelésével. Be kellene jobban kapcsolódni a tájhasznosítási kérdések megoldásába, az erdőtörvény módosításával helyre kellene tenni az ültetvényszerű erdőgazdálkodást. Meg kellene oldani, hogy a felhalmozódott, értékes kutatási eredményekhez a magánerdő-birtokosok is hozzájuthassanak. Az erdészeti legyen egységes az alternatív földhasznosítás terén és kapcsolódjon be az agrárosok ez irányú tevékenységébe. A társadalmi szervezeteknek, pl. az OEE-nek kezdeményeznie kellene, hogy a „Szövetség az Erdőkért” szervezet hozzon létre egy az ERTI tevékenységét támogató kutatási alapot.

dr. Führer Ernő válaszai után az SZT elnöke tájékoztatta a megjelenteket az SZT folyamatban lévő ügyeiről:

- Korábbi javaslatunkra az OEE elnöke lépéseket tett a Soproni Egyetem elnevezése tárgyában. Ismertetésre kerültek a javasolt elnevezés-változatok.

- Az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület Tiszteletbeli Tagok és Szeniorok Tanácsának elnökével tárgyalások folynak az hatásosabb együttműködésről annak az 1988-ban az OMBKE és az OEE akkori elnökének írásbeli megállapodása alapján, amellyel létrehívták a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök Veteraniszimusok Körét.

- Az SZT és más erdészeti szervek javaslatára az OEE elnöksége létrehívta az „Erdészcsillag Alapítvány"-t, amely hivatva lesz megoldani az elaggott, egyedül maradt erdész szakemberek s özvegyeik gondjait. Az alapítvány kuratóriumában való részvételre az SZT elnöke felkérést kapott.

- Az OEE közhasznú szervezetté válva négy táji alelnökből és az SZT elnökéből álló „Szociális Bizottság"-ot hozott létre. Ez a Bizottság az Szja-ból az OEE részére felajánlott összegekből évente több százezer forintos segílyt ítél oda az arra rászoruló erdészeknek.

- Az MTESZ Aranydiplomás Mérnökök Köre keretében működő Szociális Bizottság, amelyben az OEE-t az SZT elnöke képviseli, 1999-ben is intézi az arra rászoruló méltányossági alapú nyugdíjmelését és évenkénti egyszeri segélyezését. 1999-ben azok az erdészeti nyugdíjas műszakiak és özvegyeik kérhetnek méltányossági alapú nyugdíjmelést, akik több mint három éve mentek nyugdíjba, akik három éven belül nem részesültek méltányossági alapú nyugdíjmelésben, és akiknek házaspár esetében az együttes havi nyugdíja nem haladja meg a 38 400 Ft-ot, egyedül élés esetében a 30 700 Ft-ot.

- Az SZT négy tagja részt vett annak a hat fős munkabizottságnak a munkájában, amelyik az OEE Erdők a Közjóért Szakosztálya kezdeményezésére megszövegezte az OEE elnöke részére azt a tervezetet, amelyet javasoltunk megküldeni a FVM miniszterének a mezőgazdaság által gazdaságosan nem művelhető területek erdőtelepítése tárgyában.

dr. Szász Tibor

A Szeniorok Tanácsának 18 tagja 1999. május 18-án az ERTI főigazgatója, dr. Führer Ernő meghívására, a Sárvári Kísérleti Állomás és Arborétumba látogatott.

Az egynapos szakmai program a főigazgató üdvözlő szavai és az ERTI kísérleti állomásainak és arborétumainak történeti áttekintése után **dr. Gergác József** kísérleti állomási igazgatónak, a Nemesítési Osztály vezetőjének köszöntésével folytatódott. **Részletes tájékoztatást adott a Sárvári Állomás tevékenységéről és tudományos osztályokra tagozódásáról. A Nemesítési Osztály kutatásairól bővebben is beszélt.** Szólt a nyárnemesítés és exótahasznosítás időszerű teendőiről, majd bemutatta a növényházakban folyó szaporító tevékenységet, a különböző oltványokat és a mesterséges keresztezésekből származó nyár-utódnemzedékeket. **Borovics Attila doktorandusz**, a Nemesítési Osztály kutatója az őshonos fafajok nemesítési és génmegőrzési munkáinak bemutatását követően beszélt a tölgyek taxonómiai és örökléstani kutatásáról, az erdők állandóságában és a tartamos erdőgazdálkodásban a biológiai sokféleség jelentőségéről. **Nagy László**, intézeti mérnök beszámolt a Kísérleti Állomáson folyó alkalmazott és gyakorlati nemesítési feladatokról, a nemesítési kutatások keretében a rezisztenciatulajdonságok javításáról, a szárazság- és egyéb abiotikus stressz tűrő populációk, egyedek szelektálásáról, az EF-vel kapcsolatos származásvizsgálatokról és a hosszú lejáratú kísérleti területek - jelentősen csökkent kutatási kapacitással történő - fenntartásáról. **Dr. Szántó Mária** PhD, tud. főmunkatárs behatóan foglalkozott a nemes nyarasok növénykórtani problémáival, a mikológiai és fitopatológiai

vizsgálatokkal a hazánkban fontos fafajok esetében, a mikorrhiza kutatással, az Armillaria nemzetség fajainak vizsgálatával, a Heterobasidion annosum elleni védekezés biológiai módszereivel a Pinus fajok esetében és a nem Pinus nemzetségbe tartozó fenyők megvédésére elkezdett kutatásokkal, majd bemutatta az erdővédelmi laboratóriumot. **Béky Albert** tud. főmunkatárs, állomásigazgató-helyettes a hosszú lejáratú kísérleti területekre alapozott erdőnevelési és fatermési kutatásokat tárgyalta. Kiemelte a kísérleti területek fenntartásának és kezelésének fontosságát. Rámutatott arra, hogy a nagy kutatói létszámcsökkentés miatt veszélybe kerülhet 30-40 év folyamatos növedékkutatása. Kiemelten foglalkozott a gyertyános-tölgyesek felvételeinek legújabb eredményeivel. Az előadottakhoz vitaszerűen majd mindenki hozzászólt. Külön is ki kell emelni dr. Erdős László, Hibbey Albert, dr. Madas László, dr. S. Nagy László, dr. Szász Tibor és Zagoni István felszólalását. Az ülést követően a Szeniorok Tanácsának tagjai bejárták az arborétumot. Végül a Tanács elnöke megköszönte az értékes szakmai programot és a megnyilvánult erdészbarátságot.

dr. Szász Tibor a Szeniorok Tanácsának elnöke

Az Országos Erdészeti Egyesület története, szervezete, célja, az egyesületben a szeniorok szerepe.

(Előadás szövege)

AZ OMBKE Tiszteleti Tagok és Szeniorok Tanácsa Operatív bizottságának elnöke felkérte az OEE Szeniorok Tanácsának elnökét, hogy 1999. december 3.-án. a fenti címmel az OMBKE klubhelyiségében tartson előadást. Ezzel a két testvér-egyesület már meglévő együttműködését kívánták még jobban elmélyíteni. E közlemény az előadottakat rövidítve tartalmazza.

Az Országos Erdészeti Egyesület /OEE/ hazánk egyik legrégebben alapított egyesülete. A gróf Széchenyi István kezdeményezésére alapított Országos Magyar Gazdasági Egyesület /OMGE/ keretében 1842-ben Erdészeti Szakosztályt szerveztek. E szakosztály működésében jeles Selmezbányai Akadémiai tanárok - mint például Feistmantel Rudolf - is részt vettek. Javaslatukra 1851-ben Esztergomban megalapították az "Ungarische Forstvereine"-t. Ezt az illetékesek 1852-ben az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület tagegyesületévé nyilvánították. Ez, és az a tény, hogy az egyesület hivatalos nyelve a német volt, a Szabadságharcban résztvevő magyar érzelmű és az akadémiáról elbocsátott két tanárt, Divald Adolfot és Wágner Károlyt arra ösztönözte, hogy 1862-ben indítsák el a még ma is megjelenő magyar nyelvű „Erdészeti Lapok”-at és Gödöllőn szervezzék meg a „Magyar Erdőegylet” közgyűlését. Ezen a honi erdészek és az akadémiai erdész-szak magyarosítására fontos határozatokat hoztak. E határozatok hatására csatlakozott Divaldhoz és Wágnerhez az akadémián oktató Kálnoki Bedő Albert. Hármában, 1866, december 9-én megszervezték Pesten az Erdész Egylet közgyűlését, amelyen a 43 fő résztvevő kimondta az Országos Erdészeti Egyesület megalapítását. A közgyűlésen hozott határozatok közül kettőt, mivel ezek még ma is érvényesek, kiemelünk:

„...Az egyesület célja: az erdőgazdaság minden ága és az erdészeti magyar irodalom előmozdítására közrehatni...”

„...Az egyesület minden gyűléséről politikai kérdések megvitatása ki van zárva...”

Az OEE első elnökének gróf Keglevich Béla országgyűlési képviselőt, első alelnöknek gróf Pálffy Istvánt, másod-alelnöknek Wágner Károlyt választották. Megválasztottak még egy fő főtitkárt /titoknokot/ és egy 12 tagból álló választmányt, Választmányi tag lett Bedő Albert is. Az elnökség 1873-tól az „Erdészeti Lapok”-at az OEE szaklapjának nyilvánította. Fontos feladatuknak tekintették, hogy kezdeményezői és résztvevői legyenek a magyar erdőgazdálkodás feladatait meghatározó munkának. Így Wágner Károly vezetésével 1879-ben megalkották a XXXI. erdőtörvényt, amelyik lehetővé tette a magyar nyelvű erdész szakképzést. Megindították az Erdészeti Zsebnaptár sorozatot, amelyik több mint fél évszázadon át az erdészek legfontosabb segédkönyve lett.

Már az 1880-as évek elején elhatározták, hogy az OEE alapításának 20. évfordulójára, 1886-ra megépítik a saját székházukat. Ezt a mai Alkotmány és Honvéd utca sarkán Czigler Ernő építész, egyetemi tanár tervei alapján, erdészeti közadakozásból meg is valósították. A 151 helységből álló, klasszicista-eklektikus épület az akkor kiépülő magyar főváros egyik legszebb épülete lett. A rangos és méltóságteljes belsőépítészeti elemek és az erdészeti rendeltetésre utaló külső díszítettség /medve, farkas, vaddisznó fejek/ még ma is kivívja a járókelők csodálatát.

Az 1900-as évek első évtizedében az OEE tovább fejlődött. Több vármegye összefogásával az anyaegyesületen belül négy vidéki fiálét, szerveztek és 1907-ben „Az Erdő” címmel szaklapot indítottak az alapfokú képzettségű erdészek részére is. E felívelő szakasz után teljes összeomlás következett be az elveszített első világháború után.

1919 márciusában a Tanácsköztársaság az OEE-et feloszlatta. Az elnököt, báró Tallian Bélát letartoztatta. Az ingó és ingatlan vagyont át kellett adni a Magyarországi Közalkalmazottak Erdészeti Szakosztályának.

1920. június 6-án, a gyászos Trianoni békediktátum alapján, elveszítettük Hazánk területének 72 %-át, a lakosság 64 %-át, az erdőterületünk 84,1 %-át.

Az állami erdők aránya 15.9 %-ról 4.1 %-ra csökkent. Trianon után báró Walbott Kelemen zempléni földbirtokos OEE elnöksége alatt az egyesület viszonylag gyorsan ismét talpra állt. Visszaszereztük a székházunkat, a berendezés, a könyvtár és a múzeum jelentős hányadát. 1955-ben az egyesület már részt vett „Az erdőkről és a természetvédelemről” szóló IV. tc. megalkotásában. Egy évvel később, 1936-ban pedig a II. Erdészeti Világkongresszus és az IUFRO Kongresszus magyarországi sikeres megszervezésében.

A második világháború utáni teljes összeomlás ismét megpecsételte az OEE sorsát. Az orosz hadifogságból hazatért Mihályi Zoltán okl. erdőmérnök, egyesületi főtitkár 1947-ben szervezte újjá és indította el a működését. Az erdők államosítása után minden szakmai tevékenység, így az erdészeti is egyúttal politikai ténykedéssé vált. Mihályi Zoltán jól ismerte fel a kialakulóban lévő helyzetet és 1948-ban az első 14 egyesület egyikeként csatlakozott a június 29 -én létrehívott MTESZ-hez. Egyesületünk jelenleg is a MTESZ-hez tartozó egyesületként működik. 1949-ben óriási veszteség ért bennünket. Fokozatosan - előbb kötelezően ingyenesen bérbe adva, majd az akkor érvényes törvényekkel is ütközően államosítás útján - elveszítettük a székházunkat. Az államtól való visszaperlése most van folyamatban. Az OEE célja az 1999-ben készített alapszabály szerint „az erdővel, mint legfontosabb szárazföldi ökológiai rendszerrel és megújítható természeti erőforrással való tartós gazdálkodás elméleti és gyakorlati alapjainak gazdagítása, a természeti értékek

megóvásának elősegítése, valamint a társadalom hosszú távú értékeinek és a fenntartható fejlődés szakmai alapelveinek képviselése”.

Az egyesület politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt, azoktól támogatást el nem fogad.

Az OEE közhasznú szervezetként működik, tevékenysége a következőkhöz kapcsolódik: természetvédelem, környezetvédelem, kutatás, tudományos munkák, kulturális örökség megóvása, nevelés, oktatás, ismeretterjesztés, szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása, euroatlanti integráció elősegítése.

Az egyesület szervei: a Küldött Közgyűlés, az Elnökség, az Ellenőrző Bizottság, a Helyi Csoportok, a Szakosztályok, Szakosztály jellegű Tanácsok, az Ideiglenes Bizottságok.

Az egyesület vezető tisztségviselői: az Elnökség tagjai /az OEE elnöke, 3 alelnök, az Erdészeti Lapok Szerkesztő Bizottságának elnöke, a helyi csoportokból szerveződött hat terület képviselője /; az Ellenőrző Bizottság tagjai; a Főtitkár; az Ügyvezető Titkár.

A tisztségviselőket a Küldött közgyűlés négyévenként titkos szavazással választja. Kivétel a Főtitkár, akit az egyesület – pályázattal - főállású munkaviszonyban alkalmaz.

AZ OEE Szeniorok Tanácsa /SZT/ a jelenleg működő 17 szakosztály egyike. 25 tagja van.

Az üléseire azonban a tagság ajánlása alapján, olyan még nem tag, de köztiszteletben álló kollegák is meghívásra kerülnek, akik a 25-ös létszám csökkenése esetén várományosai a tagságnak. Az új tagok felvételéről a tagság, szavazással dönt.

Az SZT tisztségviselői az elnök, az alelnök és a titkár. A tisztségviselőket a tagság négyévente titkosan választja. Az SZT 1992-ben az OEE Elnökségének a döntése alapján, az OEE 3 tagú Szenior Bizottsága és az FM helyi csoportja keretében működő Szenior Klub összevonása útján jött létre és szakosztály jelleggel működik. Az SZT az OEE Elnökség munkáját, ezen keresztül az Egyesület célkitűzéseinek a megvalósítását igyekszik elősegíteni. Az SZT szervezi és levezényli az OEE Szociális Bizottságának segélyező tevékenységét. Az utóbbi két évben évente 400 ezer Ft. került odaítélésre és kiosztásra. Képviseli az OEE-et a MTESZ Aranyokleveles Mérnökök Köre Szociális Bizottságában. E bizottság havonkénti ülésére előkészíti az erdészeti műszakiak méltányossági alapú nyugdíj emelését és egyszeri segélyezési kérelmeit és azokat véleményezve továbbítják a Nyugdíjfolyósító Igazgatósághoz. Az Erdészcsillag Alapítvány Kuratóriumában egy taggal képviselik az SZTTT -t. E rendszeres tevékenységeken túl, esetenként időszakos országos erdészeti vagy egyesületi ügyekben javaslatokat készítünk az elnökség részére. Például, 1999-ben a Soproni Egyetem elnevezése, vagy az ártéri és belvízzel sújtott területek erdőtelepítése tárgyában. Felkérésre véleményezzük az elnökség által hozzánk küldött tervezeteket, /Pl. az erdészetre vonatkozó vagy az erdészetet is érintő törvény-tervezeteket/. AZ SZT évente általában két kibővített ülést tart. Évente egy-két szakmai tanulmányutat szervezünk. Javaslatot teszünk OEE kitüntetésekre. Felkeressük a betegeskedő kollegáinkat.

Elhalálozás esetén részt veszünk a végső búcsúztatáson. Ahhoz, hogy az SZT a feladatoknak megfelelhessen, az elnökség a munkával arányos, évi költségvetési keretet biztosít.

1999. december 3.

dr. Szász Tibor

A Szeniorok Tanácsa 1999, december 15-én az OEE Fő utcai hivatalában tartotta kibővített évzáró ülését. Az ülésen a meghívottakkal együtt összesen 26-an vettek részt. A tagok közül betegsége és egyéb halaszthatatlan elfoglaltságra hivatkozva a részvétel alól kimentését kérte Halász Aladár, dr. Erdős László, dr. Király Pál, Mészáros Gyula és dr. S. Nagy László. **Az elnöki üdvözet után első napirendi pontként a megjelentek meghallgatták Ormos Balázs OEE főtitkár „A visszaállított főtitkári stallum és Egyesületünk jelene, jövője” c. előadását.** A sok értékes adatot és értesülést tartalmazó előadásból ízelítőként a következőket emeljük ki. A főtitkár szakmai pályafutásának rövid áttekintése után ismertette, hogy Egyesületünk 1998. január 1-jétől közhasznú szervezetként működik. Az ezt rögzítő és az illetékes hatóságok által elfogadott új Alapszabályunkat az Erdészeti Lapokban rövidesen leközzik.

A főtitkári állást pályázati kiírás alapján töltik be. A főtitkár hivatali főnöke az Egyesület – négy évre megválasztott– elnöke. A főtitkár feladatait az Alapszabály tartalmazza. Az Egyesület cég jellegű szervezet.

Szabályok szerint évente beszámolót és mérleget kell készítenie. Tevékenységét az ÁSZ ellenőrzi. Az Elnökség úgy határozott, hogy az OEE feladatait nem ők határozzák meg, hanem azokat a tagság óhaja alapján rendszerezik és tűzik programra. Ezért az ország hat régiójában tartott ülésen kikérték a helyi csoportok tagságának véleményét a teendőkről.

Ezen kívül folyamatos kapcsolatot tartanak fenn minden olyan szervezettel, amely hatást gyakorol az erdőgazdálkodásra. Így például az FVM-mel, az ÁPV Rt.-vel, a szakoktatási intézményekkel, az MTA-val, az ERTI-vel, a magánerdő-birtokosok szervezeteivel, az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetével, a parlament illetékes bizottságaival stb., stb. Egyik fő feladatuknak tekintik a közvélemény tárgyilagos alapokra helyezett tájékoztatását az erdészeti tevékenységről. Ezért rendszeresen sajtótájékoztatókat tartanak. Az Egyesület életében több változtatást is terveznek. Így pl. az éves munka- és pénzügyi beszámolókat a választmányi ülésekkel együtt szervezendő közgyűlésen tervezik megoldani, míg a vándorgyűléseknek kifejezetten szakmai jellegűt szeretnének adni.

A 2000-re tervezett nagy rendezvények közül a főtitkár háromra hívta fel a figyelmet: a Székesfehérvárra tervezett vándorgyűlésre, a „Műszaki Napok” utódaként Sopronban ismét megrendezésre kerülő WOOD TECH-re és az „Erdők Hete” rendezvénysorozatra Ormos Balázs előadásához Jancsó Gábor, Pechtől István, Mitnyik László és Jakabffy Ernő szólt hozzá.

A második előadást dr. Czerny Károly tartotta „Az Alkotmány utcai székházunk története és a visszaszerzés lehetőségei” címmel.

A résztvevők a nagy érdeklődéssel várt előadásból megtudhatták, hogy a főváros ma is egyik legszebb belvárosi épületének számító, Alkotmány utca és Honvéd utca sarkán lévő székházunkat az OEE tagsága a fővárostól kedvezményes áron megvásárolt telken, közadakozásból építette az Egyesület megalapításának 20. évfordulójára, 1886-ra Czigler Győző műegyetemi építészprofesszor tervei alapján. Az épületet rangos és méltóságteljes belsőépítészeti elemek, külső díszítettségét a klasszicista, eklektikus jegyek jellemzik, a még ma is jól látható medve, farkas, vaddisznófej ábrázolással. Az épületet fokozatosan vették el. 1949 után a „Közületeket Elhelyező Igazgatóság” vette át a Külkereskedelmi Minisztérium részére. 1951. november 24-én „önkéntesen”, ingyenesen, jegyzőkönyvileg kellett bérbe adnunk a minisztériumnak. 1953-ban máig is tisztázatlan körülmények között, az akkori törvényeket is sértő módon államosították az épületet. Egyesületünk ebbe azóta sem tudott belenyugodni. Tagságunk az épületre, a nehéz politikai időkben is, mint jogos tulajdonára tekintett. Ezt kívántuk bizonyítani azzal is, hogy az épületre 1986-ban, a használatbavétel 100. évfordulóján emléktáblát helyeztünk el. A rendszerváltozás után az OEE elnöksége Székház Bizottságot hozott létre. Ennek feladatává tette az épület létrehívásának és az elvesztés történetének, valamint a visszaszerzés lehetőségeinek feltárását. A Bizottság a feltárt okmányok alapján megállapította, hogy erkölcsileg igazunk van, és a visszaszerzés megindítására a törvényi

lehetőségek adottak. Ezek tudatában az Egyesület elnöke, elnöksége megbízta dr. Boda László ügyvédet Egyesületünk jogi képviselőjével az épület visszaszerzése tárgyában a Magyar Állammal szemben indított keresetben. Az első tárgyalásra 1999. december 2-án került sor. Dr. Czerny Károly kérte az SZT tagjait, hogy a székházzal kapcsolatos valamennyi birtokukban lévő bizonylatot, ismereteiket, emléküket adják át a Székház Bizottságnak. A résztvevők közül Pandula Zoltán, Riedl Gyula és dr. Szász Tibor több személyes emléket elevenített fel.

Tízpercnyi szünet után dr. Szász Tibor, az SZT elnöke ismertette az 1999. évben végzett munkát. Ebből e beszámolóban a következőket emeljük ki: Két kibővített ülést tartottunk, amelyeken az erdészeti kutatás helyzetével, az ár- és belvíz által károsított területeken az erdőtelepítés lehetőségeivel, az Egyesületünk helyzetével foglalkoztunk. Két szakmai utat szerveztünk: egyiket az FVM helyi csoportjával közösen a Nyírségbe, a másikat az ERTI Sárvári Kísérleti Állomására. Intéztük az Egyesület szociális tevékenységével kapcsolatos ügyeket.

Záró programként Haják Gyula, az SZT alelnöke a 2000. év feladatainak felsorolásával foglalkozott. Többek között a tervezett két kibővített ülés egyikén meg kívánunk emlékezni államiségünk megalapításának ezeréves évfordulójáról. Szakmai utat tervezünk a somogyi erdőbe és az ERTI Püspökladányi Szikkísérleti Állomására.

dr. Szász Tibor

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXXXV. évf. 2. számában (2000. február))

Kibontakozás 2000 – 2004

2000

- *Káldy József* OEE-elnök, dr. *Pilissy L.* OMBKE. Millenniumi megemlékezés.
- *Barátossy Gábor* FVM elnök, „Erdészeti politikát meghatározó kérdések”.
- *Kocsis István* író, történész előadás „Szent korona tanról” SZT – Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztállal közös rendezvény.

2001

- *Gémesi József* ÁPV Rt ügyvezető igazgató-helyettes előadása: „Az állami erdőgazdaságok tervei 2003-ig” címmel.

2002

- Az SZT tisztújítása, szakmai tevékenységének megbeszélése.
Új vezetőség: dr. S Nagy László elnök, Csobánczi Erzsébet titkár
- Az ERTI Mátra-nyírjesi kísérleti területén tapasztalatcsere *dr. Führer E. főig., és Berényi Gy.*, szervezésében.
- *Holdampf Gyula* az FVM Hivatal elnökhelyettes előadása: "Az erdészeti politika időszerű kérdései", és *Dr. Madas László* „Hagyományozható gondolatai”-val kezdeményezés.

2003

- *Dr. Mészáros Károly* NYME dékánjának előadása: „Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram” címmel.
- Az ERTI Soproni Kísérleti Állomáson, illetve a NYM Egyetemen kihelyezett ülés: *dr Marosi György, dr Péterfalvi József*, dékán és *Csókás Balázs* HÖK elnöke, majd tapasztalatcsere a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. területén *Csapó József* erd. vez. vezetésével.
- *Haraszthy László* h. Államtitkár előadása: "A Természetvédelem és Erdészet lehetőségei", majd a korosztályos kollegák köszöntésnek a bevezetése.

2004

- *Cserép János* az OEE elnök: Tájékoztató „Az OEE helyzetéről”.
- SZT - FVM csoporttal közös tapasztalatcsere, Zólyom – Semecebánya térségében.
- A Mátrafüredi Vadas Jenő Szakképző Iskolában tapasztalatcsere *Simon László ny. ig.* szervezésében, ill. a Károly Róbert Főiskola Mezőgazdasági karán, a közép- és felsőfokú oktatásról *Kelemen József* adj. tájékoztatója.
- *Dr. Ángyán József*, a Szent István Egyetem Intézetvezető előadása: „Vidékfejlesztés, az agrár-környezetvédelem és az erdőtelepítés időszerű lehetőségei” címmel, majd a korosztályos kollegák köszöntése a *Krónikás zeneiskola* tagjai műsorával.

Az SZT tevékenységében határozottan jelen voltak a millenniumot érzékeltető előadások és erdészeti vonatkozásai.

Barátossy Gábor, az Erdészeti Hivatal elnöke tájékoztatta az ágazat helyzetéről a Szeniorok Tanácsa millenniumi ülésén megjelenteket. Megtelt az OEE klubterme, amikor Szász Tibor elnök üdvözölte a meghívott vendégeket és a Tanács tagjait. Külön is kiemelve Barátossy Gábor FVM elnök, Káldy József OEE-elnök, Ormos Balázs OEE-főtktár, az Erdészeti Lapok Szerkesztő Bizottságának tagjait, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Szeniorok Tanácsa alelnökét, dr. Pilissy Lajos okl. kohómérnököt és Tingli Istvánt, az MTA Történettudományi Intézet tudományos titkárát. Az ülés levezető elnöke bevezetőként méltatta az ülés jelentőségét. Azért tartotta fontosnak az összejövetelt, mert egyrészt megemlékezünk az államalapítás millenniumáról, másrészt a legauthenticusabb szakembertől, az EH elnökétől kapunk tájékoztatást az erdők részbeni privatizációja utáni magyar erdészeti politikáról. **Az első előadást Tingli István „Szent István államot teremtő munkája és megmaradásunk a Kárpát-medencében”** címmel tartotta. Rámutatott arra, hogy azok a kutatók, így ő is, akik az államalapítás történetével foglalkoznak, hazánk vérvivataros történelme miatt korabeli magyarországi krónikások írásaira alig támaszkodhatnak. Csak a szájhagyományok alapján született, későbbi időkben írásba foglalt honi történelmi visszaemlékezésekre építhetnek. Megbízható korabeli, hiteles forrásoknak kell azonban tekinteni a nyugat-európai, így a Német–római Császárság, valamint a római pápaság krónikásainak magyarokra vonatkozó írásait. Ezekből vált ismertté, hogy Szent István felkenése királlyá és a megkoronázás abban az időben elsősorban egyházi tisztségbehelyezés volt, és olyan kötelezettséget jelentett, hogy a magyarok lakta területeken gondoskodik a nyugati kereszténység elterjesztéséről és püspökségek alapításával kiépíti az egyházi szervezetet. A magyar államiság a koronázással csak később kapcsolódott össze. Az, hogy hazánkban Szent István óta mindig ugyanazzal az egy koronával történt a királyok megkoronázása, egész Európában egyedülálló. A többi királyságban még gyakran ugyanaz a király is élete során több koronát is használt. A magyar államiságnak így vált az elmúlt ezer év alatt a Szent Korona megtartó erejévé és szimbólumává. A magyarság a Szent Korona által megtestesített államhatalom folyamatos elismerése által maradhatott meg.

A szakmai előadást Barátossy Gábor „Az Erdészeti Hivatal magyar erdészeti politikát meghatározó tevékenysége” címmel tartotta. Szavaiból kicsengett, hogy az erdészet közmegítélése nem tükrözi az erdészet valós jelentőségét és az erdész szakemberek lelkiismeretes, odaadó munkáját. Az új évezred küszöbén elkészített kormányprogram pl. az erdészettel – a környezetvédelmet tárgyaló fejezetben – 10 sort alig meghaladó terjedelemben foglalkozik. A program rámutat a honi erdők kiterjedésbeli és minőségi állapotára. Megtartja az állami szerepvállalást az erdők közhasznú munka keretében történő telepítése terén, ezzel csökkentve a falusi munkanélküliséget. Hatékonyabb igazgatási eszközöket kíván alkalmazni az erdők oltalma érdekében. Szükségesnek tartja jelzőrendszer kiépítését és átfogó erdészeti adattár kialakítását. Az erdők, zöldterületek védelmén túl kiemelt feladatnak tekinti új erdők telepítését, a közlekedési útvonalak mellett védősávok kialakítását, a települések zöld területeinek a megóvását. Amint látható, a program az erdészettel kapcsolatban nem a gazdálkodást, hanem az igazgatást és a környezetvédelmet helyezi előtérbe. Valójában, mivel az erdők több, mint 40%-a magántulajdonúvá vált, az erdőgazdálkodás nagyon bonyolult,

költségérzékeny, jövedelemorientált lett. A napi sajtóban emiatt az erdőgazdálkodást gyakran érik alaptalan támadások.

Elhangzanak olyan kijelentések, hogy az erdőt az erdészekről kell óvni. Az erdészek tevékenységét azonban a tények éppen ellentétesen, pozitívan értékelik. Évente nem termeljük ki a folyónövedéknek csak a felét, az erdősültségi százalékunk évről évre növekszik. **Összességében bizonyítható, hogy az erdőgazdálkodásunk szakszerű és tartamos.**

Az EH erdészeti politikát irányító tevékenysége hat fő területre összpontosul:

1. A korábbi központi irányítás helyett az erdőtulajdonosok erdőgazdálkodását helyes mederbe terelő támogatási rendszer kiépítése. Ennek fő pillére az erdőfenntartási járulék rendszer. Ezt a mai viszonyoknak megfelelően korszerűsíteni kell. Ez a munka az EH, az Erdőrendezési Szolgálat, az ERTI és az Egyetem együttműködésével 1999-ben elkezdődött. Ehhez szorosan kapcsolódik az erdészeti igazgatási rendszer és ügyvitel racionalizálása is.

2. Az erdőgazdálkodás műszaki fejlesztése, a fahasznosítás új lehetőségeinek feltárása, a hazai alkalmazás feltételeinek megteremtése.

3. A meglévő erdők, zöldterületek védelme, új erdők telepítése feltételeinek megteremtése. Ezen a téren a 2000. évi költségvetésben már van némi előrelépés. A távlatban az eddigi évi 8 ezer ha-os telepítést 14 ezer ha-ig tervezzük növelni.

4. A magánerdőgazdálkodás hatékonyabb ellenőrzése feltételrendszerének a megteremtése. A tulajdonviszonyok tisztázása érdekében szükséges intézkedések fogantatása. Az e téren indult ÁSZ vizsgálat segítése.

5. Az erdészeti igazgatás ésszerűsítése, korszerűsítése. Alkalmassá tétele a felnövekedett számú magán erdőbirtokosok erdőgazdálkodásának ellenőrzésére.

6. A természetvédelem és az erdőgazdálkodás közötti összhang megteremtése. Néhány Eg. Rt. területének 50–60%-a védett terület. Az előadó az ismertetett feladatok teljesítéséhez kérte az erdész szak egységes, tevékeny segítő munkáját.

Hozzászólások: dr. Király Pál: Véleménye szerint tudomásul kell vennünk, hogy az agrár-ágazaton, de még inkább az egész országon belül az erdőgazdálkodás súlya kicsi. A bajaink egy része ebből adódik. A másik része pedig abból, hogy mivel nem beszélünk a társadalom számára érthetően, nem értenek meg bennünket. Talán ennek tudható be, hogy pl. a természetvédelem terén – ahelyett, hogy mint illetékeseknek, a mi kezünkben lenne az irányítás – állandóan védekezni kényszerülünk. dr. S. Nagy László: A kormányprogramon belül az erdőszetre szánt 10 sor nem tükrözi a valóságos értékrendet. Fokozni kell az erdészeti kommunikációt, hogy a döntéshozók tájékozottabbak legyenek a mi sajátosságaink terén is. Az látható, hogy ma mindent a pénz határoz meg. Mivel az ország tájából épül fel, fontos lenne a gazdaságosságot tájanként elkülönítve is elemezni. Tokodi Mihály: Az előadásból látható, hogy rengeteg feladat előtt állunk. Az eredményesség érdekében célszerű lenne súlyozva az ügyeket, mindig a legfontosabb feladatra, most pl. az erdőtelepítésre kellene összpontosítani. Káldy József OEE-elnök: Fontos, hogy az EH és az OEE között jó legyen a kapcsolat. Ezen a téren az utóbbi időben öröndetes a fejlődés. Nem osztja a hozzászólásokból kicsengő pesszimizmust. Azzal egyetért, hogy nem mindenki egyformán érti az elmondottakat vagy leírtakat. Azt fontosnak tartja, hogy a kívülről jövő megállapításokra figyeljünk, és kövessünk el mindent, hogy a felvetésekre pozitív választ adjunk. A szakmánk akkor nézhet bizakodva a jövőbe, ha az arra illetékesek összefognak és minden fórum előtt egységesen lépnek fel.

dr. Szász Tibor megköszönte az előadók előadásait és a segítő szándékú hozzászólásokat, majd tájékoztatást adott a májusban esedékes, Püspökladányi ERTI Kísérleti Állomásra és a Somogyi Eg. Rt.-betervezett szakmai útról.

dr. Szász Tibor

/Megjelent az Erdészeti Lapok CXXXV. évf. 6. számában (2000. június)/

Az **OEE Szeniorok Tanácsa**, ill. a **Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztálya** közös rendezésben **2000. december 14-én tartották ülésüket**, a meghirdetett napirendnek megfelelően.

Dr. Szász Tibor megnyitója során üdvözölte az ülést megtisztelő **Káldy József** Elnök urat és az OMBKE Egyesület képviselőjében **dr. Pilissy Lajos** kohómérnököt az OMBKE Szeniorok Tanácsának elnökét. Köszöntötte továbbá **dr. S Nagy László** TKSZ elnökét, az előadókat, a megjelenteket, bejelentve, hogy **Gémesi József** (ÁPV. Rt.) ügyvezető ig. helyettes elfoglaltsága miatt munkatársát bízta meg az előadás megtartásával.

Megkérte a jelenlevőket, hogy felállva emlékezzünk az időközben elhunyt Véssey Tibor kollegánkra, tagtársunkra és fejezzük ki gyászunkat.

Ezt követően felkérte **Kocsis István író, történész**, hogy "**A szent korona tan és a jogfolytonosság**" című előadását tartsa meg. A Millenniumi korszakzáró előadás a tagság számára újabb megvilágításban nyújtott olyan ismereteket, amelyek a magyarság ősi szellemiségét, jogérzékének kialakulását jellemezték, amelyekből néhány kiragadott gondolat közreadásra érdemes:

- A **szent korona tan** és rejtélye mai szemléletben nehezen értelmezhető és megközelíthető, a magyar közjogfejlődés sajátosságainak mélyebb elemzése és a téves "elméletek lefejtése" nélkül. Az előadó kiemelte, hogy a **szent korona tana** megőrző erejévé vált a magyar alkotmányoknak, államiságnak, **megőrzője a magyar közjogfejlődésnek** és jelentősége történelmünk legdrámaibb helyzeteiben volt a legnagyobb. Éppen azért, mert a **szent korona** a mindenkori politikai nemzet számára, a szent korona tagjai, szabad polgárai számára elsősorban a **szabadságjogokat, a méltányosságot, illetve a jogbiztonságot jelentette.**

- Az előadó rámutatott miért szent a szent korona? Azért, mert a magyar nemzet a szent koronát Istentől kapta meghatározott céllal, meghatározott üzenettel. Az üzenet az igazsággal van összefüggésben. Ez a régi magyar küldetéstudatban a magyarság különleges szerepe ennek az Élő, Égi Igazságnak a méltó szolgálata. A magyar társadalom méltóképpen megbecsülve a szerves jogfejlődés eredményeit, a szent korona által ragaszkodni tudott a magasabb rendű hagyományhoz, amelynek lényege a küldetéstudat, a szakralitás komolyan vétele. E tekintetben éppen azért, hogy a szent korona a szakrális fejedelem jogutódja, következésképpen a tan a nagy eszményeit a későbbi korszakokba is átmenti.

- Az előadó történeti példák összefüggéseivel érzékeltette az ősi hagyományoktól való eltérés, "félreértelmezés" kiinduló pontjait. Felvázolta a szent korona hatását a jogfejlődésre, történeti "fordulatokra", a szent korona rejtélyének megnyilvánulásait, a szent korona tan kialakulásának körülményeit. A tan szerint a szent koronát, mint jogi személyt a hatalom teljessége illeti, amely; legfőbb biztosítéka a hatalommegosztás véglegességének, az alkotmányosság megtartásának.

A szent korona tagság közjogi fogalma meghatározta a felelősségérzetet, valamint erősítette az egyenrangúság és a méltóságteljes magatartás kultuszát, mert nem az alárendelés, hanem a mellérendelés elvének érvényesülését segítette elő.

- A szent koronában van minden birtokjog gyökere. Magyarország területén csak magyar állampolgár, vagy az országgyűlés által "honfiúsított" - mint a szent korona tagja, jogokkal

arányosított kötelezettségekkel - válhatott földbirtokossá. Ezen kívül természetesen az ősiség törvénye is védte a földtulajdont.

Nagy jelentőséggel bírt, hogy nemcsak a földtulajdon a szent koronáé, hanem a stratégiai iparágak (bánya-, élelmiszeripar, energiagazdálkodás és a honvédelem) vagyona, ill. az erdő is.

- A jogfolytonosság kérdésében, amely szintén bonyolult, mivel a szent korona tan szerint a szent koronához való viszonyát miként a király sem, a nemzet sem határozhatja meg.
- A szent korona akaratát az országgyűlésen hozott és a király által szentesített törvények fejezik ki. A hűségeskü erősebben köt a koronához, mint a király személyével szemben. Valahányszor a király teljes hatalomra tört, szembefordult a szent koronával. A tan ma is kötelező, mert a nemzet törvényes képviselői a szent korona tant nemzetgyűlésen nem hatálytalanították. Igaz nem könnyen oldható meg a jogfolytonosság helyreállítása sem. A jogfolytonosságot lehet tagadni, de tagadása nem más, mint a törvények megvetése.

Egy jogfolytonosságot vállaló országban a törvény gyémántból van, a tagadó országban üvegből.

A második napirend keretében "Az állami erdőgazdálkodás időszerű kérdéseiről" Pintér Zoltán erdőmérnök, közgazdász ÁPV Rt munkatársa tartott előadást. Tájékoztató az eddig kialakult helyzetről, az Erdőgazdaságok gazdálkodásának eredményességéről; termelési érték, forgótőke alakulásáról, fejlődésükről, továbbá az integrátor szerepben végzett munkákról. A natúrálékban kifejezhető teljesítményekről; fakitermelés, erdőművelés, vadászat stb. Említésre került az ÁPV. Rt. átalakulása (megszűnése) utáni esetleges változatról. Az új kezelési keretben is az állami vagyonként való működtetés optimálisabb formájának kiválasztása szerepelhet, mivel az ÁPV. Rt. forma hatékonysága jónak bizonyult, különösen a beruházási színvonal növekedésében. Jelezte továbbá, hogy a jövőt illető stratégiai tervek készülöben vannak, amelynek központi célkitűzései között az erdőgazdálkodási, vagyongyarapítási feladatok mellett a közcélú - sport, turisztikai, természetvédelmi - feladatok ellátása eddigieknél súlypontosabban szerepel. A természetvédelem terén felmerült kritikus kérdésekben viszont meg kell találni a természetvédelmi igazgatással közös-érdekű együttműködési alapokat.

Az előadás kapcsán kérdéseket intéztek: Jancsó G., dr. Sípos Á., Pechtől I., dr. Madas L., Zágonyi I., amelyek megválaszolása után a napirend lezárult.

A következőkben **dr. Halász Aladár előterjesztette, hogy Modrovich Ferenc** nagyra becsült **professzorunk emlékének őrzésére** az egyetem arra érdemesült professzorai "panteonjában", **az emlékek között nincs szobra.**

Holott Ő volt az, aki megalapozta az egyetem műszaki képzését és köszönhető, hogy egyetemünk a Műszaki Egyetemmé azonos elbírálású legyen. E mulasztás felszámolása a szakmai múltunk megbecsülése miatt is kötelező. Javasolta, forduljunk felhívással az Elnökséghez ennek a hézagnak a pótlására és tegye meg az Egyesület a szükséges lépéseket. **Dr. Jereb Ottó** e jogos előterjesztéssel egyetértve felhívta a figyelmet, hogy az Egyetemi

Professzorok "nagy nemzedékéhez" tartozónak tekinthető még **Staszney Albert és Lessenyi Ferencz**, akiknek szintén illene emléket állítani!

Káldy József elnök úr más elfoglaltsága miatti eltávozása előtt közölte, hogy örömmel vett részt az ülésen.

Előljáróban is köszönettel vette az előterjesztésben elhangzottakat, annak indokoltságát, ígéretet tett az indítvány továbbvitelére és a jövő évi megvalósítására.

A következő időszakra eredményes munkálkodást, kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánt.

Az egyéb bejelentések keretében **Jakabffy Ernő** tájékoztatott, hogy Svédországban az erdőben nincsenek kerítések, ahogyan arról bizonyos hírforrások közvetítettek, csak az autópályák mentén létesülnek a szabvány szerinti kerítések. Hivatkozva a magyar erdészek fejlettebb magyar tudatára észrevételezte, hogy hiányolja a magyar zászlóban a magyar címert, amely nélkül nem teljes a "szimbólumunk". Úgy véli a megoldás előmozdítására örömmel venne közreműködőket. **Köveskúti György "Magyarország nevezetes fái"** c. új képeskönyv kiadványra hívta fel a jelenlévők figyelmét, mint támogatandó és értékes szakmai ismeretanyagot is közvetítő anyagra.

A zárszó előtt **dr. S Nagy László**, illetve **dr. Szász Tibor** adtak tájékoztatást az egy év munkájáról, vázolta a következő év tervezett foglalkozásait, amelyek után az Elnök kellemes ünnepeket, boldog újesztendőt és eredményesebb évszázadot kívánva az ülést bezárta.

dr. S Nagy L. - dr. Szász T.

2001

Ebben az évben egyre következetesebb program mentén alakult az SZT tevékenysége és talán hasznossága is. **A Szeniorok Tanácsa (SZT) 2001. március 7-én tartotta az ez évi első kibővített ülését.** Az ülésen dr. Szász Tibor elnök üdvözölte az előadókat, a meghívott vendégeket és az SZT tagjait. Napirend előtt bejelentette, hogy az SZT tagja, mindannyiunk szeretve tisztelt kedves barátja, Bogár István 2001. március 3-án elhunyt. Az ülés résztvevői néma felállással tisztelegtek és emlékeztek.

Az első előadást Gémesi József okl. erdőmérnök, az ÁPV Rt. Agrárgazdasági Vagyongazdálkodási Igazgatóság ügyvezető igazgatóhelyettese tartotta „Az állami erdőgazdaságok tervei 2003-ig” címmel. A bevezetőben rövid tájékoztatást adott arról, hogy az ÁPV Rt. várhatóan ez év második felében befejezi a működését. Két szervezet lesz az utódja. Egyik ellenőrzi majd a megkötött privatizációs szerződésekben lefektetettek megtartását, a másik irányítja majd a kincstári Rt.-k tevékenységét. Az állami tulajdonú erdőgazdasági Rt.-k is majd ide tartoznak. Fontos alapelvként rögzítette az előadó, hogy az állami erdők területét nem tervezik tovább csökkenteni.

A Nemzeti Földalap létrehozása remélhetőleg segíti majd az egészséges „földmozgás”-t, és a kárpótlási törvény végrehajtása során kialakult, az erdőgazdálkodást hátrányosan érintő zárványok felszámolhatók lesznek, ezáltal kialakulhatnak az összevont erdőtümbök.

Az állami erdőgazdálkodás fő célkitűzései a következők: – Az erdőállományokkal kapcsolatos feladatokat, amelyek szavatolják az erdőfenntartás és a természetvédelem követelményeit kielégítő erdőgazdálkodást, hiánytalanul elvégzik.– Úgy dolgoznak, hogy az Rt.-k ne legyenek veszteségesek, sőt a vagyonukat lehetőleg gyarapítsák. – Az erdőgazdasági Rt.-k összefogásával a nagyságukból származó előnyöket hasznosítják. Sopronban megalakították az Erdőgép Központot.– Azonos szemlélettel igyekeznek a társadalmat az egész országban tájékoztatni, és elnyerni a megértést, a támogatást az erdőgazdálkodás munkájához.

Ennek keretében hívták életre az Erdei Iskolákat és a Pilisi Parkerdő Rt.-ben az Erdészeti Információs Központot. Az állami erdőgazdálkodást jelentősen segítené, ha az állami tulajdonú erdők, pl. a honvéderdők is, mind azonos irányítás alá kerülnének, és sikerülne a természetvédelemmel összhangba jutni.

Az összhang megteremtéséhez hozzájárulna, ha elkészülne a természetvédelmi törvény végrehajtási utasítása, amely megakadályozná a törvény eltérő értelmezését. Az állami erdőgazdasági Rt.-k jövedelmének kb. 60%-át a fakitermelés, a leányvállalatokkal együtt kb. 30%-át a fafeldolgozás és kb. 9–10%-át a vadgazdálkodás adja. Az Rt.-k bővítési lehetőségei elsősorban a fafeldolgozás terén jelentkeznek, főleg akkor, ha a magánosok által termelt és felvásárolt fa feldolgozását is megszervezik. Az Rt.-k állami támogatásra sem jelenleg, sem a jövőben nem számíthatnak.

Az előadást követő vitában dr. Ghimesy László, dr. Járasi Lőrinc, Sipos Árpád, Zathureczky Lajos, Halász Aladár és Pechtől István vett részt. A szünet utáni második előadást az elnök azzal vezette be, hogy az utóbbi időben az OEE múltjával foglalkozók között két nézet alakult ki.

Az egyik szerint az Egyesületünk jogelődjének tekinthető Ungarischer Forstvereint 1851-ben alapították, tehát az OEE ez évben 150 éves. A másik szerint az alapítás éve 1866 decembere, amikor a mai elnevezéssel alapították meg a magyar nyelvet használó Országos Erdészeti Egyesületet, tehát **az OEE 2001 végén lesz 135 éves. Dr. Király Pál** okl. erdőmérnök, az SZT és az Erdészettörténeti Szakosztály tagja, az utóbbi nézet képviselője **„Egyesületünk történetének főbb eseményei”** címmel tartotta meg előadását. Az előadó bevezetőként általában foglalkozott az egyesületek meghatározásával, történetével és a mindenkorin államhatalom és az egyesületek viszonyával. Az egyesület „A magyar nyelv értelmező szótára” szerint: „Személyeknek valamely közös és állandó célra való társulásából keletkezett, jóváhagyott alapszabályok szerint, többnyire hatósági felügyelet alatt működő szervezete, testülete. Nyilvános számadásra kötelezett.” Az előadó saját meghatározása szerint az egyesület „Különböző természetes és jogi személyek önkéntes és demokratikusan szervezett társulása valamely közös cél elérésére.” Egyesületek már a Római Birodalomban és a középkorban Európa több országában is működtek.

A XVIII. századbeli felvilágosodás és a polgári társadalom kibontakozása óta egyesületek nélkül a társadalom egyáltalán nem képzelhető el. Magyarországon az 1800-as évek első harmadában gróf Széchenyi István volt az egyesületek alapításának a fő zászlóvivője. A „Hitel” című munkájában azt írta: „Egy magányos ember semmi, csak az egyesületnek van hosszú élete és igazi súlya.”

Szokmánk és Egyesületünk története szempontjából nagy a jelentősége a gróf Széchenyi által 1825-ben alapított pesti Pálya- és Lófuttatási Társaságnak. Ez már 1835-ben felvette a Magyar Gazdasági Egyesület elnevezést. A később „Országos” jelzöt kapott egyesület lett a hazánkban híressé lett OMGE. Az OMGE-nek már 1842-ben Erdészeti Szakosztálya működött. Az 1848–49-es szabadságharc elbukása után az olasz alkotmány megszüntette Magyarországot és kezdetét vette a Bach-korszak katonai diktatúrája, a súlyos börtön- és halálbüntetésekkel. Minden, ami magyar nemzeti kezdeményezés volt, bűnténynek számított. Felfüggesztették a magyar alapítású társaságok, egyesületek, így az OMGE működését is. 1851. június 20-án Esztergomban az osztrák hatóságok engedélyével megalapították a „magyar érdekeket szolgáló, magyar szellemiségű” szakegyesületet „Ungarischer Forstverein” elnevezéssel.

Ennek elnökévé Graf Gustav von Königsegg Aulendorfot választotta a mintegy 60 fős, zömmel idegen származású erdész és aulikus érzelmű földbirtokos. Egy év múlva az Ungarischer Forstvereint az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület (Österreichischer Reichforstverein) tagegyesületévé nyilvánították. A kiegyezés felé haladva **1866. december 9-én a „Magyar Erdészegylet” közgyűlésén, Gödöllőn Bedő Albert, Divald Adolf és Wágner Károly kezdeményezésére mondták ki az Országos Erdészeti Egyesület megalapítását.** Záró gondolatként az előadó azt javasolta, hogy a 150. évforduló mellett pálcát török, ha nem elégszenek meg az irodalmi forrásokkal, kutassanak a Magyar Királyi Helytartótanács, a K. K. Statthaltereien-Abteilung Pressburg, az Osztrák Belügyminisztérium az OMGE és Pest város irattárában.

Az előadottakat élénk vita követte. Hozzászóltak: Mészáros Gyula, Köveskúti György és Pechtől István. A 150 éves álláspontra képviselők részéről Pápai Gábor, az EL főszerkesztője nyilatkozott. Az elnök megköszönte az előadók munkáját, a hozzászólók, a résztvevők ügybuzgalmát és tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy az FVM Helyi Csoportjával közös szervezésben 2001. május 18–19-én a Szombathelyi Erdőgazdasági Rt. területére kétnapos, június 13-án az ERTI Gödöllői Arborétumába egynapos szakmai utat szerveznek.

dr. Szász Tibor

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXXXVI. évf. 5. számában 2001. május)

2002

A Szeniorok Tanácsa (SZT) 2002. március 19-én tartotta tisztségválasztó gyűlését. Az ülésen a 25 fős tagságból 17-en vettek részt, tehát szavazatképesek voltak. **A leköszönő Szász Tibor elnök az üdvözlések után Halász Aladár tagtársat kérte fel az ülés levezetésére. Az OEE elnökségét a választáson Schmotzer András képviselte. A levezető elnök felkérte Szász Tibort, mint a jelenlegi formában működő SZT-nek a létrehozásában közreműködőt, hogy az SZT fiatalabb tagjai és az utókor számára ismertesse a Tanács megalakulásának történetét és működése fontosabb mozzanatait.**

Az 1992 óta jelenlegi jogállásban működő SZT-nek két elődje volt. Az egyik az akkori MÉM OEE Helyi Csoportjában Boros György által vezetett Szenior Bizottság, a másik az OEE elnökség felkérésére, Fila József vezette, esetenként felkért tagokból álló, alkalmi feladatokat ellátó Szenior Tanács volt. Fila József ezen kívül megbízást kapott arra, hogy az OEE-t képviselje az MTESZ Szociális Bizottságában.

1968-ban, Boros György lemondása után az SZT most leköszönő elnökét ügyvezető, **Boros Györgyöt** pedig tiszteletbeli elnöknek választotta. 1988-ban az OEE elnöksége a Szenior Tanács ügyeinek intézését ugyancsak a most leköszönő SZT elnökre bízta. 1990-ig a két szervezet párhuzamosan működött. Az akkor megválasztott új OEE elnökség e két szervezetet megszüntette, és felkérte dr. Szász Tibort, hogy tegyen javaslatot egy, a jövőben az OEE elnöksége alatt működő, az egész ország erdész-nyugdíjasainak az ügyeivel foglalkozó „Szeniorok Tanácsa” létrehozására. A kidolgozott és elfogadott javaslat szerint az SZT szakosztályjellegű és jogkörű szervezet lett, 25 fős budapesti és vidéki lakosú, szakmánk köztiszteletű nyugdíjasaiból választott létszámmal. Az évente rendezett legalább két összejövetelen a tagságon kívül a megalakulástól napjainkig, mint meghívottak részt vettek azok a szakmai közösséget pártoló nyugdíjasok, akik a Tanácsból kihalók helyére várományosok. Az SZT fontos erdészeti szakmai és egyesületi ügyekben nyilvánítja véleményét és segíti az OEE elnöksége munkáját. Képviseli az OEE-t az MTESZ Szociális Bizottságában, az OEE elnöksége által felkért SZT tag irányítja az Egyesület Szociális Bizottságának a munkáját és részt vesz az Erdészcsillag Alapítvány Kuratóriumában. Az SZT eddigi legfontosabb tevékenységei: – Segítette az OEE elnökségét 1990-től az erdészeti sorsát meghatározó törvénytervezetekkel kapcsolatos vélemények kialakításában. – 1990-ben, a rendszerváltoztatás felfokozott légkörében az OEE elnöksége és a MÉM Erdészeti Hivatala közötti szakmai vitában az Egyesület elnökségét támogató állásfoglalást állítottak össze és küldtek el az Erdészeti Hivatal vezetőjének. – 1993-ban írásban felhívták a miniszterelnök figyelmét azokra a veszélyekre, amelyek az erdők magánosításából fakadnak. Javasolták a további magánosítás leállítását. – Javaslatot készítettek 1998-ban az FVM részére az árvízkarok csökkentését segítő erdészeti feladatok tárgyában. A munkák megtervezéséhez és végrehajtásához felajánlották a segítségüket. – Közreműködtek az OEE elnökség Alapszabályt, Szervezeti és Működési Szabályzatot, Választási Szabályzatot korszerűsítő és újabban az Erdészeti Etikai Kódexet kidolgozó munkájában.– Halász Aladár SZT-tag felvetésére javaslatot készítettek és tevékenykedtek a nagy emlékü Modrovich

Ferenc professzor szobrának a felállítása érdekében. Dr. Szász Tibor befejezésül megköszönte a tagság 16 éven át kifejtett tevékenységét és bejelentette az elnökségről való lemondásukat. Haják Gyula elnökhelyettes nevében is kérte, hogy a vezetés fiatalítása érdekében a tagság kettőjüket ne szerepeltesse a megválasztásra jelöltek között. A levezető elnök felkérte a Választási Bizottság elnökét, Haják Gyulát és a Bizottság két tagját, Pandula Zoltánt és dr. Marjai Zoltánt, a titkos választás levezénylésére. **A Tanács tagjai elnöknek dr. S Nagy Lászlót, titkárnak Csobánczi Erzsébetet, egyhangúlag választották meg.** Dr. S Nagy László a titkár nevében is megköszönte a megelőlegezett bizalmat és ígéretet tett arra, hogy az SZT eddigi irányvonalát megtartva igyekeznek tevékenykedni. Ápolni fogják a rájuk maradt „Szellemi hagyatékot” és „Közösségi szellemet”. Meggyőződése, hogy csak a lélekben is erős emberek képesek az egységes cselekvésre. A fiatalabb korosztálynak ebben a szellemben kívánnak majd példát mutatni. Terveiket a következőkben foglalta össze: – az eddig bevált szellemű ülések és tapasztalatcserék szervezésének folytatása; – a nemzetérdekű ügyekben pártsemleges állásfoglalások kialakítása; – az egymás iránti bizalmatlanság felszámolása, a szakmai problémák könyörtelen jelzése; – az erkölcsös, példaértékű Nagyjaink emlékének ápolása, az Erdészeti Etikai Kódex megalkotásának folyamatos szorgalmazása és segítése; – az ifjú erdészekkel való együttgondolkodás lehetőségeinek feltárása. **Az új elnök javaslatára a múlt megbecsülése és a folyamatosság megteremtése érdekében a tagság dr. Szász Tibort „Örökös tiszteleti elnöknek” választotta.**

dr. Szász Tibor

Az új elnök megköszönve a bizalmat jelezte, hogy a megkezdett nemes célzatú munka csak a „közös bölcsesség” igényével folytatható. A vállalt szolgálatot a szellemi hagyaték ápolásával, a minta értékek követésével igyekszik ellátni, amelyre a következő „köszöntőben” részletesebben kifejtette gondolatait;

Kedves kollegák, Tisztelt Barátaim!

Mindenekelőtt köszönöm, köszönjük a bizalmat. Akik az új vezetőségnek bizalmat szavaztak kötelezettséggel is felruháztak, amit remélem, hogy a "kollektív bölcsesség" igénylésével teljesíthetünk és folytathatjuk e nemes célzatú megkezdett munkát, **a szellemi hagyatékaink ápolásával**, mintaértékek felmutatásával.

Felmerülhet a kérdés, **miért van** korunkban **hangsúlyosabb szerepe a "Szellemi Hagyaték" és "Közösségi Szellem" ápolásának?** Úgy gondolom azért, mert felborult az értékek rendje. A szavak elvesztették értéküket. Értelmük a szerint változik, hogy milyen érdeket közvetítenek. A mai **nemzeti létünkben meghatározó a szellemi, lelki versenyképességünk helyzete.** Ahhoz, hogy a közösségek közérzete, az együttműködés javuljon, vissza kell adni a szavaink eredeti jelentését. Különösen azoknak, amelyek a közösségek belső tartásának alakulásában, az egyéniségek formálásában döntő fontosságúak, mint pl. az erkölcs, tisztesség és a szolidaritás. Ezek nélkül elgyengül a család és a közösségek szokását átörökítő összetartása.

A "modern" ember gazdasági, technikai fegyvertárja birtokában, a "hatalma gögijében", - amely többszörösen meghaladja erkölcsi tartalékait- egyre gátlástalanabbá vált, úgy az embertársai iránti érzéketlenségében, mint az elidegenedésben, a természet felélésében. Megromlott az a bizalmi légkör, amely segítené az emberség, a kultúra fejlődését, azt, ami az

értelmet és az érzelmet egyformán iskolázza. Uralkodóvá vált a bizalmatlanság, amely bizalmatlanságot szül, pedig a bizalom nélkülözhetetlen az önbizalomhoz, a lélek, a szellem alkotóerejének megnyilvánulásához. Nekünk erdészeknek tudnunk kell, hogy a természet, az erdő, az érzelmi, szellemi feltöltődésnek, újjászületésének is „otthona”.

Az erdővel foglalkozóknak ebben az összefüggésben kell fogékonyabbnak lenni arra, hogy teret nyisson a haszonértékek érdekérvényesítése mellett a humán, a kulturális értékek érzékelésére, a szellem gyarapodására. A szellem világa az, amely élte az érzélem, a tudás, a művészet és a kultúra világát.

A szellem erejétől függ mit fogunk fel világunkból, ahogyan átéljük azt, a gondolkodó ember a szerint válik a valóság teremtményévé. Az értelem, a tudás "Emberiesen" képes alkotásra, szolgálatra, de „Embertelenül”, szolgai szerepet játszik.

A szakma működési területe, eszköze, az erdő tehát nem csak anyagi javak forrása, azaz nem csak "biotóp", hanem az érzélem éltetője, a szellem hazája, azaz „pszichotóp” is. Ahol a szabadság és a szépség egyaránt honol, tehát a hozzá való viszonyunk az ökológiai hazaszeretletben is kifejezhető.

A minőségének gondozása eredményeként talán remélhető, hogy eljön az az idő, amikor "majd a szellem napvilága ragyog be minden ház ablakán".

S az ahol beköszönt, ott kialakulhat a bizalmi légkör, az önbizalom, kovácsolódhat a közösség és erősödhet a lélek. Ugyanis, csak a lélekben is erős emberek képesek egységes cselekvésre. Amely nélkül a művelt nemzet igénye teljesíthetetlen.

E tekintetben nélkülözhetetlenek a Családok, a Klubok, a Szellemi Műhelyek, azok, ahol a helyzetek átélhetőek, a magatartásformák, hagyományok átörökíthetőek, mert "ahol elvesznek a hagyományok, ott kilyukad az idő és átperog a múlt". Ezért kiemelt jelentőségű a pozitív példaképek nevelő hatása, a hiteles szakmai emberöltők mozgósító ereje. E téren szükségszerűnek érzem az Ifjúsággal való élőbb kapcsolat kiépítését, amellyel talán a szakunk területén is elősegíthetjük a kultúra, a tudástársadalom fejlődését és az eszközhatékonyság mibenlétének közös megismerését.

Az előzők szellemében a Szeniorok Tanácsa stratégiai célkitűzéseinek tekintem;

- a megkezdett és bevált ülések és tapasztalatcserék folytatását,
- a mai bizalomhiányos világunkban annak erősítését és a gondok könnyörtelen jelzését,
- a nemzetérdekű ügyekben, sorskérdésekben állásfoglalások - pártosság fölötti - kialakítását,
- az erkölcsös stílusok, példaértékek felmutatását, az Etikai Kódex megalkotásának szorgalmazását, érvényesítését,
- az ifjúsággal, történő együtt-gondolkodás lehetőségeinek megtalálását, ágazati kitekintést,
- a műhelymunka fejlesztését, így különösen a gyakorlatias új módszerek megvitatását.

A Szeniorok Tanácsa tapasztalatainak átadásával járulhat a fiatalok - következő korosztály-kulturált fejlődéséhez. „A velünk élő múlt” átadása, az egyéniségek szellemi hagyatéka, talán az „iskola-teremtés” új formáit is „megszüli”. A közös kulturálódás szolgálhatja a réginek az újba történő beépülését, a folyamatosságot.

A képzelt folyamatosság kifejezőjeként bátorkodom javasolni, egyben felkérni az eddigi elnökünket, hogy „**Örökös Tiszteletbeli Elnökként**” folytassa megkezdett közösségépítő munkáját - hiszen e közösség léte az Ő kezdeményezésének köszönhető -, amihez kérem szíves egyetértésüket és ennek szavazataikkal történő megerősítését.

Úgy vélem **közösségért cselekedni közösségbe szerveződve lehetséges**. Az emberi értékek, a közösség tartása, szelleme, és a tiszta szavak képezhetnek védelmet az eluralkodott önzés, globalitás káros hatásaival szemben is. A szavak hitele, nem csak tárgyi forrásokat, hanem erkölcsöket minősít. Ezért érzékeny füllel, látó szemmel kell mérni, mit érnek a szavak, amelyek döntenek bizalomról, hitelességről aszerint, hogy ki mit mond, és mit cselekszik. A mai eldurvult helyzetben a „győztes csatákat” az erkölcsi győzelmek fogják minősíteni. E gondolat-töredékek jegyében kívánom a szenior társaimnak, hogy gyarapodjanak az erkölcsi győzelmeink, amelyek által erősíthető a közösség lelki, szellemi teljesítőképessége, az erkölcsösség és a tisztesség, amely megalapozhatja az alkotó bizalmi légkört. Türelmüket, figyelmüket megköszönve **Kulcsár Tibor költő** következő **sorait idézve** kívánok örömteljes közösségi életet:

"Ideje neked is megkeresned lélektől, lélelig az utat, a szívekhez vezető ösvényt, hogy igaz őrzője légy e kornak, tanúja légy, felelni tudj, ha majd egyszer vallat a holnap. S hittel építsd jövő korunkat, az új Tiszta emberi Rendet, míg önlelkedben, a harmóniát, naponta újra, meg újra megteremtet."

(A vázolt célkitűzésekkel egyetértett a jelenlévő 20 fő)

dr. S Nagy László.

Szeniorok 2002. 03. 19 -i ülés után

Álló sor: dr. Madas L., Lessényi B., dr. Marjai Z., Pandula Z., Pechtől I., Haják Gy., Zathureczky L., dr. Erdős L., Zágoni I., dr. Király P., Ülő sor: Jancsó G., Csobánczi E., dr. Szász T., dr. S Nagy L., Halász A.,

Az OEE Szeniorok Tanácsának tagjai április 19-én az Erdészeti Tudományos Intézet Mátra-nyírjesi kísérleti bázisterületén szakmai tanulmányi úton vettek részt. A tanulmányút házigazdája dr. Führer Ernő főigazgató, szervezője Berényi Gyula főea. voltak. A terepi bemutatón a résztvevők igen tanulságos tájékoztatást kaptak Főigazgató Úrtól az erdészeti kutatás helyzetéről, dr. Újvári Ferenctől illetve Újváriné dr. Jármay Éva ny. tudományos osztályvezetőtől a mintegy 35 éve folyó lucfenyő származási kísérletről, nemzetközi összehasonlítási tapasztalatairól, dr. Sitkey Judit tudományos munkatárstól az ökológiai bázisterület széles, „belső” folyamatait észlelő mérések hasznosítható elemeiről,

- dr. Csóka György tudományos főmunkatárstól a mintaterületen ilyen hosszú ciklusú erdővédelmi megfigyelések összefüggéseiről.

A gyertyános-tölgyes és a bükk övezet határzónájában kialakított 20 parcellás kísérleti területen, 14 ország, 96 régiójából 1100 származási változatot különféle elrendezésben ültettek úgy, hogy az egyes faegyedek fejlődési, társulási viszonyait folyamatosan regisztrálják és adatait a nemzetközi vonatkozásban is egységes szemléletben értékelik.

Feltehető a kérdés, mi az, amit figyelemre méltónak ítélték a tapasztalatokban gazdag, ill. nagy gyakorlatú szakemberek, és amely rögzítésre is érdemesült?

- dr. Szász Tibor tiszteletbeli elnök a Szeniorok nevében ez alkalomból megköszönte volt munkatársainak, Főigazgató Úrnak az együttműködés kiteljesedésében eddig nyújtott segítségüket. Örömmel hallgatta a kutatás anyagi feltételei bővüléséről szóló tájékoztatót, tapasztalhatta a kutatási eredményeket, amelyhez erőt jó közérzetet kívánt. Bejelentette továbbá, hogy a közéleti vonatkozásban is nyugdíjba vonul és megköszönte a tagság és a segítők kiegyensúlyozott együttműködését.

- Öröndetes, hogy a közelmúlt környezetügyi kérdései között az erdő szerepe felértékelődött. Ezzel összefüggésben az ERTI a Széchenyi Terv nyújtotta pályázati lehetőségekkel élve eddigi stagnáló anyagi feltételeit többszörözheti, hasznosabb és érdemi kutatási témák beindításával jelentős mértékben bővítheti tevékenységét.

- A származási kísérletek elhivatott végzése, pontosan regisztrált adatainak kezelése, olyan nem várt következtetések levonására nyújtanak alapot, amelyek egyrészt a Luc fafajon belüli ökotípusok fejlődési, alkalmazkodóképességi jellemzői értékelhetők, másrészt a fajon belül jelző szerepet is érzékeltetnek a termőhely és éghajlat tekintetében. Kár, hogy bizonyos időszakban az erdészeti kutatás életben maradásáért „küzdve”, ilyen kísérletek beindítására más termőhelyeken és fafajokra (hazai vonatkozásban) nem tudott feltételeket biztosítani.

- Az itt ismertetett eddigi eredmények hitelessége, a látottak és a kinyilatkoztatott közös gyakorlati tapasztalatok abban összegezhetők, hogy hasonló kísérletekkel ajánlatos az új fafaj megválasztási „politikát” megalapozni, kialakítani. A legmegfelelőbb tájegységi ökotípus fajok nevelésének szervezése mellett átgondoltabbá kell tenni az őshonosnak tekintett fajok alkalmazását, elkerülendő erőltetését.

Ugyanis nem biztos, hogy természetszerűtlen a mozaikszerűen és kiegészítő arányban alkalmazott más, produktívabb ökotípus fajok elegyítése. Elfogadható megfigyelés az is, hogy a rövidebb életciklusú fenyő után egészségesebb és jobb, lombos faállomány telepíthető, nevelhető. A kísérleti tapasztalatok szükségszerűségét igazolja többek között Montaigne természet-filozófus is, akinek „A Tapasztalásról” irt művéből kiemelt gondolat ma is időszerű; *"Ha a legegyszerűbben hagyatkozunk a Természetre, akkor hagyatkozunk rá a legbölcsebben"*.

Következésképpen jobban fel kell figyelni azokra a jelzésekre, amelyek gyakorisága a klímaváltozást, - esetleges szárazulást, felmelegedést stb.- jeleznek, vagyis ilyen meghatározottságban az őshonosság is viszonylagossá válhat.

- Az ökológiai bázisterületen végzett szervesanyagképzés folyamatos nyomon követése fa-kerület- méréssel, amely módon érzékelhető a víz- és a hőháztartás napszakos és évszakos életfolyamat-befolyásoló szerepe. A csapadék intercepciós (vízvisszatartó képesség), bioprodukción, stb. mérések szintén olyan összefüggésekre mutatnak, amelyek a jövőben meghatározóak lesznek az erdő társadalmi, környezetvédelmi szerepének át- és újraértékeléséhez. Az erdővédelmi megfigyelések, mérések a szükségszerű holisztikus szemlélet és gondolkodás alapértékeit képezik.

Összefoglalva a mintaterület olyan mértéknek tekinthető, amely helyszín elősegítheti a különböző nézetű szakemberek és természetvédők gondolkodásának közösnevezőre rendezését, "természetszerű" fejlődését.

A hasznos tapasztalatok cseréjének kellemes folytatásához járult a Rudolf tanya környezete. A szellemiség otthonosságát szolgálta a tanya belső tere és az ott felszolgált „háztáji” étel.

A gondolatok érleléséhez kialakult barátságos légkörben Jakabffy Ernő mondott köszönetet a kapott élményért.

Mint svédországi gyakorlatú kollega első alkalommal tapasztalhatta e közösség külső kapcsolataiban kialakult kollegialitást. A bemutatott eredményeket nagyra értékelve gratulált Főigazgató Úrnak és munkatársainak.

Szeniorok Tanácsa kihelyezett ülése, Mátra ERTI Kísérleti terület. 2002. április 19.

Képaláírás: balról jobbra haladva; dr Csóka Gy.,, .Mitnyik L., dr.Ghimessy L.,Barkóczy I., dr Járási L.,dr Jereb O., Zathureczki L., Lessényi B., Jakabffy E., ..., Pechtől I., dr Erdős L., dr Szász T., Pandula Z., S Nagy L., Haják Gy., dr Balogh F. Ülő sor: Zágoni I., dr Jármái É., Csobánczi E., dr Sitkey J., dr Újváry F.

Zágoni István javaslatot terjesztett elő, hogy az ilyen alkalmainkon tűzzük napirendre, egy-egy munkatárs életútjából olyan eseményt vagy élménybeszámolót, amelyek tanulságosak, vagy az utókorra is hagyatékozhatók. Ez alkalomból Lessényi Béla pályája kezdetének néhány igen érdekes mozzanatát idézte meg.

Végül dr. S Nagy László új elnöki tisztében a háziaknak megköszönte a vendéglátást, a szervezőknek, előadóknak a tartalmas és tanulságos tájékoztatókat. Főigazgató Úrnak szívélyes és elkötelezett szakmai áttekintését, további együttműködésre alkalmas lehetőségek ajánlatait.

Hangsúlyozta továbbá, hogy a Szeniorok közösségi, közéleti tevékenysége szellemiségének alakításában, szervezésében szándékai szerint szolgálni kíván. Az elődje által bevált hasznos dolgokat folytatva szeretne példaértéket felmutatni, kapcsolatainkat a gyakorlat, a

természetvédelem és az ifjúság (egyetem) irányába továbbfejleszteni, amihez természetesen a tagság tapasztalatára, bölcsességére és támogatására számít.
(Részvétel:18 fő)

dr. S Nagy László

* * *

2002. június 21 – 22-én a Vértesi Erdő Rt. Csákvári Erdészete területén, az FVM (35-ös) Helyi Csoporttal közös szakmai tanulmányi út: erdőnevelés, kultúrtörténeti értékek kezelése, természetvédelem, stb.. Részvétel: 12 fő.

Vérteserdő, Agostyáni Arborétum bejárati kapu

Vérteserdő, gánti bauxit bányák. Fotó Zágoni István,

Az SZT 2002. november 27 -i évváró rendezvényét Budapesten tartotta.

A tervezett napirend keretében előadást tartott; Holdampf Gyula az FVM Erdészeti Hivatal elnökhelyettese, „Az erdészeti politika időszerű kérdései az EU - csatlakozással kapcsolatban.” címen, amelynek szemléletes megvilágítása igen hasznos, új ismereteket nyújtott a jelenlevők számára.

Az EU fejlődési folyamatának és célkitűzéseinek ismertetése során elhangzott gondolatok rámutattak azokra az új szempontokra, amelyek meghatározzák a várható korszakot. A vázolt új feltételek a szakma fejlődési irányát egyrészt behatárolják, másrészt, ha az azokban foglalt lehetőségeket időben felismerjük, azok célszerűbben hasznosíthatók.

Általánosan megállapítható, hogy az EU tagállamaiban a termelés intenzifikálásával ma már a túltermelési szakaszba léptünk. Ennek az iránynak a módosítására, az intenzitás visszafogása került megfogalmazásra. Ilyen irányban hat az új támogatási stratégia, amelynek célja, átvezetni a gazdaságokat a vidékfejlesztés lehetőségeinek hasznosítása felé.

E vonatkozásban áthelyezik a támogatás súlypontját a termékről a természetes személyre, illetve a tájegységi fejlődés tényezőire, amelyben az erdősítés - fásítás fedezeti feltételei is tágulnak.

Az erdészetet illetően megállapítható, hogy a 15 államnak eddig, csak közös erdészeti stratégiája volt, ill. van, amelynek általános szakmai, jogi stb. irányelvei léteznek. Az új statisztikai rendszer és a támogatási alapok meghatározóan az agráriumhoz kötöten alakultak ki az úgynevezett első pilléres; a termeléshez, a piachoz - vagyis a mennyiséghez, illetve a második; vidékfejlesztési - ökoszociális- pillérhez köthető támogatásokra. Ezekre a csatlakozó országok a „felkészültségük arányában” pályázhatnak. A hazai döntéshozatali és az ügyintézési rendszert ennek figyelembe vételével kell átalakítani. A források jelentősebb bővítéséhez új utakat nyithat a második pilléres források feltételeinek minél korábbi megismerése, tudatosítása, mint a lehetőségek jobb hasznosítása.

Erdészeti szempontból pályázható alapokra elsősorban a magán és közösségi tulajdonú jogalanyok számíthatnak. Az ilyen körbe tartozó cél-tartományokra irányuló pályázatok feltételeit kell megismerni és előkészíteni. A feltételek és jó célok tudatosítása, összefogás szervezettsége képezhet kitörési lehetőséget.

A téma kapcsán kérdésekkel és véleményekkel a következők emelték a szakmai ismeretszere értékét: dr. Szász T., dr. Erdős L., Pechtől I., Halász A., Varga B.

A következő napirendként, az előző ülésünkön kezdeményezett, "hagyományozható tanulságok" témakörben, **dr. Madas László első alkalommal** mintaértékűen formázott módon osztotta meg velünk "Hagyományozható gondolatait". Az élményszerű és igen érdekfeszítően közölt életút válogatás bensőségessé formálta a közösség szellemi légkörét. Nehéz kiragadni azokat a tapasztalattal igazolt megállapításokat, közmondássá nemesült gondolatokat, amelyek mindannyiunkat gazdagabbá tettek.

Ezekből következzen néhány gondolat:

- Az életben nagy ajándék, a meleg családi otthon. - A sport átsegít sok nehézségen és erősíti a küzdeni tudás képességét, amihez a katonaság is hozzájárult. - A régi barátságokat ápolni, kötelesség. - Fogsági tapasztalataiból kiemelhető, hogy aki feladta, az meghalt.

- Beigazolódott a korszak azon irányzata, amely úgy tömöríthető, hogy „Fiatal szakemberek ki a termelésbe!” – Hallottuk, hogy Áprily Lajos költővel történt beszélgetése, hogyan járult az „ígéretes fákra” alapított, újszerű erdőművelési módszer, jelzős fogalom lényegének a kifejezéséhez, „megszületéséhez”. - Az erdészeti kérdéseket tő mellett lehet és kell megoldani. - Ez a korosztály gyakorlattá formálta és átélte azt az erdészeti, technológiai nagy átalakulást, (fakitermelési forradalmat), amely a gyalufogas fűrészről vezetett a különböző fűrészgép és szállító- illetve rakodó eszközök alkalmazásáig.

Az erdő többoldalú használatához új utakat választott; a parkerdő fogalmától, annak szolgáltatásai megszervezéséig, új fatermékek kitalálásától, a fahasznosítás módjainak megválasztásáig stb. Nagy kár, hogy a magyar középhegység honos fajajú erdősege nem tudja eltartani magát!

A tagság igen sikeresnek minősítette dr. Madas László kollegánk által az így megformált Szellemi hagyatékozást. Az újszerű tájékoztatóért tagságunk elismerő köszönetét fejezte ki, megerősítve, hogy a kezdeményezés folytatása kívánatos, egyelőre önkéntes jelentkezéssel. Az egyéb bejelentésekre kevés időt hagytak az igen hasznos napirendek, amelyek gyorsan mulasztották ülésünk idejét. A tagság azonban így is állást foglalt az elnök előterjesztésében Lutonszki Zoltántól érkezett javaslatról. A javaslat célja kezdeményezni azon nagy tekintélyű professzoraink mellszobrának Soproni Egyetem botanikus kertjében történő felállítását, akik a már megörökítettekhez hasonló példaértéket képviselnek. A javaslatot megvitató véleménycsere eredménye a következő állásfoglalásban összegezhető, amely arra irányult a Szeniorok Tanácsa tárgyalja meg és nyilvánítson véleményt:

- **A Szeniorok Tanácsa** az előterjesztéssel egyetért. **Kezdeményezi Stasney Albert, Lámfalussy Sándor és Vági István mellszobrának, a megnevezés sorrendjében történő felállítását a Soproni Egyetem botanikus kertjében.** A szobor készítésének és járulékos feladatainak szervezését javasolja az Egyesület következő évi munkaprogramjába beiktatni. A javaslat, a következőkkel kiegészítve kerüljön az OEE Elnöksége elé.

- A Szeniorok Tanácsa - Lutonszky Zoltán közreműködésében- vállalja a szobrok művészi megmintázásának és feltételeinek szervezését.

- Az Egyesület (OEE) vezetése vállalja fel a terv megvalósítási feltételeinek a megszervezését. Nevezetesen az Egyetem vezetőségével a botanikus kerti felállítás hozzájárulásának, engedélyeztetésének az intézését, valamint a megmintázott szobor kiöntési, alapzat elkészítési és felállítási munkálatai költségeinek a biztosítását.

Közös feladat a nevezettek minél jobb arckép fotóinak keresése, amelyre ez úton is felhívással élünk a tagság felé.

Az ülést az elnök a következő évi program, vázlatos ismertetése után bezárta.

(Jelen volt 19 fő)

dr. S Nagy László

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** ez évi **első ülését 2003. február 25-én tartotta**. Az ülésen részt vett a tagság 80 %-a és meghívott vendégek.

A tervezett napirend keretében; a „**Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram**” c. (továbbiakban; NEP és NES) vitaanyagot ismertette **dr. Mészáros Károly dékán**, a **Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar Erdővagyongazdálkodási Intézet igazgatója**. Az előadáshoz **dr. Erdős László** korreferátum jellegű diavetítéssel kísért gyakorlati kiegészítést fűzött, alátámasztva az erdő, ill. ültetvény jelentőségét az agrár-területek hasznosításában.

Az **időszerű téma**, szemléltető **megvilágítása után dr. Szász Tibor** írásban is átadott következő véleménye nyomán alakultak ki az alábbi észrevételek:

Az anyag a tárgyához méltó megjelenítésben lényegét adja annak az ismeretanyagnak, amit ma az erdőkről, az erdőgazdálkodásról egyetemi szinten tudni lehet. Ezt az összeállítók igyekeztek olyan nyelvezettel elkészíteni, hogy a nem szakemberek számára is érthető legyen. Valószínűleg csak figyelmetlenségből, vagy elgépelésből ered egy-két téves megállapítás, mint pl. az 53. oldalon, az A.1.1 pontban a bükk színes gesztűként említése.

Az anyagon látszik, hogy az egyes fejezeteket más csoportok készítették. A gondos összefésülés ellenére sem sikerült az ellentmondásokat és az ismétlődéseket kiszűrni. Példaként kiragadok néhány megállapítást. A 40. oldalon : „...A földhasznosításban fontos szempont, hogy a természetközeli erdőgazdálkodás fokozottan képes a természet- és környezetvédelmi közcélok megvalósítására. ...A nem őshonos fafajú erdőkben, és monokultúrákban, lehetőség szerint, a természetközeli alakítás a cél, ...a jövőben felszabaduló gyenge termőhelyű területeken a kis ráfordítást igénylő gazdálkodási rendszerek alkalmazására, mint pl. a természetközeli erdőgazdálkodásra kell törekedni.” A 48. oldalon: „...Cél az egészséges, természetes erdőállapot megvalósítása. ...”

Ezekkel a megállapításokkal nincsenek szinkronban a következők: Az 55. oldalon „...Valósuljon meg az olyan erdőtelepítés és erdőművelés, amely lehetővé teszi tartósan jelentős mennyiségű papírfa kitermelését.” Az 54. oldalon: „Az erdőtelepítések során messzemenően figyelembe kell venni a feldolgozók fafaj és választék igényét.”

Az egyes fejezetek közötti ilyen ellentmondások kiiktatása érdekében, de az erdőgazdálkodási célok egyértelmű meghatározása érdekében is - akár törvénymódosítással - programra kellene tűzni a természetszerű és ültetvényszerű erdőgazdálkodás pontos meghatározását. El kellene döntenie, hogy melyikre, milyen törvények és szakmai előírások vonatkoznak. Fel kellene ezt követően mérni, hogy a jelenlegi erdőterületekből kell-e, ha igen mennyit átsorolni az ültetvényszerűek közé és a jövőben betelepítésre kerülőkből mekkora hányad jusson a természetszerű erdőgazdálkodásban kezelték közé. A kettőre más-más stratégiát kellene kidolgozni.

Célszerű lenne stratégiaként elfogadtatni, hogy a jelenleg állami tulajdonban lévő erdők nem privatizálhatók és a nemzeti földalapba bekerülő magántulajdonú erdőket, ha azok állami erdőkhöz kapcsolódnak, vétessenek állami tulajdonba és kezelésbe.

Célszerű lenne a programba beépíteni azt, hogy külön a természetszerű, külön az ültetvényszerű erdőgazdálkodásra olyan anyagi ösztönzők kialakítása és bevezetése

szükséges, amelyek szavatolják a szakszerűséget a meglévő erdők kezelésében, az új erdők létesítésében, és amelyek általában segítik a NES és NEP megvalósítását.

Stratégiai célként kellene megfogalmazni az átlag-állampolgárok és erdőgazdálkodással foglalkozók oktatásának reformját. Az általános oktatással el kellene érni, hogy állampolgári kötelességének érezze minden magyar állampolgár a természet, az erdők óvását és már gyermekkorban el kellene sajátítani az erdőben megkövetelt magatartást. A szakképzésnek pedig a fizikai munkától a felsőszintű képzésig lehetővé kell tenni az erdővel foglalkozók számára az adott tevékenységhez szükséges ismeretek megszerezhetőségét.

A szakmai képzésnek nem csak a szakmunkás, technikus és felső szintű, hanem az olyan erdőbirtokosok részére is, akik egy-két hetes tanfolyamokon, a soron következő, erdőhöz kapcsolódó feladatok elvégzéséhez kívánnak ismeretekhez jutni.

Az előadások és vitaindító észrevételhez véleményt nyilvánítottak még: Kállai György [NFA], dr. Varga Péter [AKII], Zathureczky Lajos, dr. Madas László, Halász Aladár, Jakabffy Ernő, ill. írásban Abonyi István. Az elhangzottakra és felmerült kérdésekre az előadók valamint dr. Lengyel Attila programkoordinátor válaszoltak és elismerték, hogy a közreadott anyag még az első változat, amely az elhangzottakhoz hasonló építő észrevételekkel válhat hasznossá, ill. teljessé.

A véleménycseréből leszűrhető volt, hogy a NES, illetve NEP kellően részletezett elemzésre épül és elismerést érdemel. Méltányolandó az igen széles társadalmi igényt megválaszoló szándék. Célszerű lenne azonban a stratégiai és a program jellegű elemeinek összefogottabb, árnyaltabb megjelenítése, rendszerezése. Ilyen vonatkozásban következzen néhány kiemelhető észrevétel:

- A Stratégia meghatározó elemeit ajánlatos hangsúlyosabban megvilágítani bizonyos taktikai jellegű részletekkel szemben.
- Az anyagban a szakmát a piaci oldal erőteljesebben meghatározza, tagoltabbá formálja, amely jelenséget a tudománynak szakszerűbben és előrettekintőbben kellene ellensúlyozni, a gyakorlattal még jobb összehangoltsággal.
- Biztosítani kell a természetszerűség, ill. az ültetvény jelleg arányos érvényesülését, termőhelyi optimalizálását az árarány-eltoló hatás befolyásolásával, megfelelő gazdasági szabályozók kidolgozásával, (állami vonatkozásban nonprofit forma, amely a természetvédelem irányába is csökkentené a feszültséget, itt támogatások, ill. a magánosoknál inkább hitel szerkezetek és piaci eszközök). Hatni kellene a tulajdonviszonyok világosabb, egyszerűbb rendezésére, a közösségi erdők preferálására.
- Ajánlatos lenne rámutatni az erdő kezelésének, gazdasági szerepének megosztott irányításából fakadó ellentmondásaira.
- A stratégia egyik döntő eleme a szakmai oktatás, képzés, amelynek ki kellene terjednie az állampolgárokra is, mint az erdő gondozási és faültetvény kezelési feltételét képező ismeretterjesztés differenciált formáinak meghatározására.
- A fenntarthatóság irányelveiben kellő nyomatékkal szerepeljenek a korlátlan igények kielégítése helyett, az alapvető szükségletek kielégítésének feltételei, úgy is, mint a megújuló erőforrással való önkorlátozó gazdálkodás szükségszerűsége.
- Az erdőgazdálkodás, vidékfejlesztés az agrárterületek hasznosítási lehetőségeivel összefüggésben a fás-ültetvények, illetve az útmenti, és mezővédő erdősávok arányának, továbbá a vízgazdálkodás jelentőségének célszerűbb összevetése.

- Olyan feltétel-rendszer körvonalazása, amely által az eszköz intenzitása helyett jobban érvényesüljenek az eszköz hatékonyság viszonylatai.

A tudomány és kutatás fő irányainak elemzése, stratégiai elem az ERTI szerepének vázolásában.

A következő napirend keretében a Tanács állandó tagjai közé bevásztotta Balogh Ferencet. A Szeniorok Tanácsa állást foglalt abban, hogy az alapításkor meghatározott 25 fős keretben folytatja tevékenységét. Az ülésein való részvételt azonban meghívottakkal bővítheti, a tagság ajánlata alapján (tagonként 1 személy). Az állandó tagság azokból választható, akik az üléseken rendszeresen részt vettek és a legtevékenyebbek voltak.

A szervezeti kérdéseket követően javaslatok érkeztek a 2003. évi munkaterv kialakításához, majd az elnök az aktív részvételt megköszönve az ülést bezárta.

dr. S Nagy László

„...fiatalnak a tudást szereznie kell,
az öregnek alkalmaznia.”

(Seneca)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** kihelyezett ülését **2003. május 8-án** az **ERTI Soproni Kísérleti Állomásán**, illetve a **Nyugat-Magyarországi Egyetemen tartotta**. Majd gyakorlati tapasztalatokat gyűjthetett a **Tanulmányi Eg. Soproni Erdészete** hegységi erdőrészeleiben. A rendezvényen jelen volt a tagság 60 %-a, amelynek szervezésében az ERTI és Berényi Gyula jelentős szerepet vállalt, így hasznossága az Ő gondosságuk záloga, amelyért köszönetünket ezúton is kifejezésre juttatjuk.

Dr. Marosi György oszt. ill. állomás-vezető bemutatta az új állomás módosult funkcióját, szükségszerűen megváltozott, feladat-módosulását és az azt ellátó személyzetet.

Vázolta, hogy a háttérintézmény jellegű kutatás szinte megszűnt. Az intézményen belül ökonómiai összefüggésű elemzésekkel csak ez a részleg foglalkozik. A megbízók felé a jövedelmezőség függvényében kell az innováció és a vállalkozás lehetőségei terét feltárni. Ezen belül feladat hárul rájuk az erdőállomány- és fahasznosítási programok, ill. erdőértékelési módszerek kidolgozásában, vállalati átvilágításokban, az erdőkezelés költség-hason elemzésében, stb. Bekapcsolódási lehetőségeket keresnek nemzetközi kutatási pályázatok kidolgozásában is. Ennek az igen sokirányú igénynek kiszolgálása, a gyakran változó feltételek keretei között rendkívüli erőfeszítést és következetességet kíván. A költségvetési és vállalkozási fedezet a megmaradáshoz nehezen biztosítható, annak ellenére, hogy igen gazdag kutatási tapasztalattal rendelkeznek, amelynek gyakorlati jelentősége felbecsülhetetlen. Ma még nem biztos, hogy a kutatási eredmény értékarányosan hasznosul, amely az intézmény fenntartásában is bizonytalansági tényező. Az állami irányításnak a szakirányú szellemi teljesítmény finanszírozását ajánlatos lenne áttekinteni, mert szükségszerű az elmélyült, jövőbe tekintő szakterületi kutatás korszerű fenntartása és fejlesztése. A szakág nagyobb figyelmet kell, fordítson a kutatás megfelelő szintű működési feltételeinek biztosítására.

A vélemény- és tapasztalatcsere a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán folytatódott azzal a céllal, hogy az egyetem legújabb szerveződéséről, kari feladatokról tájékozódjunk. Kiemelt szerepet szántunk az ifjúsággal, (hallgatókkal) való találkozásra, érdeklődve a helyi egyesületi életről, illetve a működő ifjúsági szerveződésekről.

Dr. Péterfalvi József dékán helyettes fogadta a Szeniorok Tanácsa tagjait, átadva az Egyetem vezetőségének üdvözlétét. Tájékoztatójában vázolta az integráció következtében kialakult szakokat és irányultságait. Az átalakulás nehézségeit és a benne rejlő kihasználható lehetőségeket, továbbá azokat a tapasztalatokat, amelyek következetes munkával az új, összevont Egyetem keretei között is eredményesek lehetnek. Ismertette azokat a terveket, amelyeket már a társadalmi, gazdasági és nemzetközi igények inspiráltak, egyrészt az EU integráció követelményeiként, másrészt a területfejlesztési és természetvédelmi kérdések megválaszolásaként, amit az érzékelhető fejlődési irányok megszabnak.

Csókás Balázs a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) elnöke adott tájékoztatót az ifjúságot foglalkoztató kérdésekről, tevékenységükről. A szerveződésük elsődleges célja a hallgatói érdekképviselés, amelynek egyik megnyilvánulása, hogy az Egyetemi Tanács ülésein szavazati joggal vesznek részt. Ezen túl a HÖK közreműködik a különböző tanácskozások, állásbörzék, tanulmányutak és véleménycserék szervezésében. Kapcsolatot épít, és ápol az erdőgazdaságokkal, a szakot érintő intézményekkel, Országos Erdészeti Egyesülettel, Nemzetközi Em. Hallgatói Szövetséggel, stb.

Az integráció számukra is új kihívást jelent a megnövekedett létszám miatt. Ezen túl az erdőmérnöki karok hallgatói igyekeznek kellő figyelmet fordítani a hagyományok ápolására, amelyben az összhang kialakítása eredményes tanulás mellett erőfeszítést kíván, amit a jelzett érdeklődés valamelyest ellentételez.

Az egyéb diákszervezetek közül az Erdő és Faipari Mérnökhallgatók Selmeci Társasága részéről jelen volt Szabó Gábor, aki tolmácsolta Verok Tamás elnök üdvözlétét és ismertette a Társaság megalakulásának indítékait, körülményeit, tevékenységét, amely hallgatói kezdeményezésre 1989-ben alakult.

A legfőbb célja az erdészek selmeci hagyományainak, a mai kor szellemiségével összehangolt ápolása. A Társaság tagjainak közreműködésével szervezik az évenkénti valéta-, és balekbálokat. A nevezetes nemzeti ünnepeken bekapcsolódnak az egyetemi vagy a városi rendezvények szervezésébe. Megemlékezés pl. halottak napján az elhunyt oktatók, és hősi halottak sírjánál. Érzékenyen válaszolnak minden olyan kezdeményezésre, amelyek a diákélet gazdagítását szolgálják.

A véleménycsere során beigazolódott, hogy a Szeniorok tapasztalata és az Ifjúság szerveződéseinek fogékonysága, érdeklődése, a „szolgálat” közös együttgondolkodási lehetőséget kínál, ha kölcsönösen igényeljük azt.

A véleménycserében részt vettek: dr. Szász Tibor, dr. Halász Aladár, dr. Madas László, Jakabffy Ernő, aki svédországi tapasztalataival is hozzájárult a közös gondolatok gazdagodásához.

A tapasztalatcsere nem nélkülözhetette a terepet, az erdőt. A tanulmányút további érdemi része a Soproni Erdészethél a Sopron Hegység (127/B, 165/A, 175/B) erdőrészeiben folytatódott. **Csapó József erdészvezető** szemléletesen vázolta azokat a módszereket, ahogyan a természetvédelmi elvi előírások a szakmai igények gyakorlatias feltételei között érvényesülhetnek.

A gyakorlati lehetőségek esetenként formabontóak a jogi keretekhez viszonyítva. Hiszen a természet törvényeit, ha alázatosan követjük a mai értelemben vett „természetszerű” erdő kialakítása az erdész számára éppen olyan fontos, mint a természetvédőnek.

Tehát az egyetemes érdek, közös szolgálattal érvényesülhet. A bemutatott eredményes erdőszerkezet-átalakítási minták erre utalóak. Nevezetesen, a 85 %-ban fenyves erdő rész milyen gondozással alakulhatott át, a jelenlegi állapotában 50 %-ban bükkös állománnyá, ahol a fenyő már elegyként van jelen.

Hasonlóan ígéretes fiatalos mutatkozott a másik erdő részben is, ahol a bükk már 85 %-ban van jelen 5 % kocsánytalan tölgy és lucfenyő eleggyel. A tapasztalatok szakszerű és gondos szakmunka eredményeit jellemezték, remélve, hogy az ilyen igény az erdőszet egész területén teljesül.

A szakmai tapasztalatcsere az – Asztalfő-i, a nagy elődök munkáinak példaértékű, erdő részletében - energia-pótló étkek és italok kíséretében és baráti beszélgetéssel zárult. Az igen hasznos és kellemes alkalom szervezését, nagyrabecsüléssel köszönik a Szeniorok tagjai. Jó volt „Otthon” lenni és az eredményes munkát látni.

Üdv az Erdésznek!

Budapest 2003. június 20.

dr. S Nagy László

* * *

Tagnyilvántartásunk.

1. Abonyi István	1039 Budapest
2. Dr. Balogh Ferenc	1161 Budapest
3. Csobánczi Erzsébet	1023 Budapest
4. Dr. Erdős László	1121 Budapest
5. Gáspár Hantos Géza	1121 Budapest
6. Haják Gyula	1117 Budapest
7. Halász Aladár	1126 Budapest
8. Hibbey Albert	2025 Visegrád
9. Jancsó Gábor	8900 Zalaegerszeg
10. Dr. Járasi Lőrinc	3525 Miskolc
11. Jakabffy Ernő	1025 Budapest
12. Dr. Jereb Ottó	2100 Gödöllő
13. Dr. Király Pál	1121 Budapest
14. Dr. Kollwenz Ödön	7633 Pécs
15. Dr. Madas László	2025 Visegrád
16. Dr. Marjai Zoltán	1023 Budapest
17. Mészáros Gyula	8200 Veszprém
18. Pandula Zoltán	1125 Budapest
19. Pechtől István	9024 Győr
20. Dr. S Nagy László	1126 Budapest
21. Dr. Szász Tibor	1157 Budapest
22. Lessényi Béla	Budapest
23. Varga Béla	3300 Eger
24. Zathureczky Lajos	9700 Szombathely
25. Zágoni István	1113 Budapest

Meghívottak:

Mitnyik László
Lutonszky Zoltán
Ipsits Lajos

Németh Ferenc
Tokodi Mihály
Barkóczy Zoltán

"A nemes lelket a munka élte.
Mindaz jó, amivel az **erény** vegyül,
mindaz rút, amihez a **gonoszság** keveredik."

(Seneca)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** időszzerű ülését **2003. november 04-én tartotta** Budapesten. Az ülésen részt vett a tagság 70 %-a és a meghívott vendégek.

Az elnöki üdvözlés és megnyitó után a tagság néma felállással, méltósággal emlékezett 1956. november 4-e áldozataira, illetve az időközben elhunyt Jakabffy Ernő, Lessényi Béla kollegánkra, tagtársunkra, akik példaszzerű emberi értékek közvetítői voltak.

Az első napirend keretében, **Haraszthy László KVM h. államtitkár "A Természetvédelem és az Erdészet életszerű együttműködésének lehetőségei"** címmel vázolta a Természetvédelmi Hivatal által érvényesítendő jogszabályi kötelezettségeket és azt a „mozgásteret”, amelyben a két szakág együttműködése zavartalanul fejlődhet. A tervezett téma szerepeltetését, a „közös gyökérből sarjadó” erdészet és a természetvédelem között felszínre kerülő feszültségek váltották ki. Az előadó készséggel vállalkozott e kérdések megvitatására, remélve, hogy a véleménycsere elősegíti az azonos érdekű megoldások kialakulását.

Az előadó előljáróban fontosnak tartotta kiemelni a következőket:

- A közelmúltban az erdőügy megítélése igen sok módosuláson ment át. Ebben a folyamatban szükségszerű az egyes, eltérő szempontból megközelíthető szakkérdések megvitatása. A fogalmak „közös nevezőjű” értelmezése azonban párbeszéd útján történhet, amire Ő készen áll.

- Véleménye szerint minden kérdést az adott időszak függvényében és komplexen kell szemlélni. Ezért fogadta el személyesen a témakör közös elemzésének lehetőségét. A nézetkülönbségre, többek között okot szolgáltat például az, hogy az akác erdő 30 %-a ott van, ahol tölgy is lehetne! Az Ő szemléletükben a természetszerűbb és állandó „erdőkép” megtartása, alakítása jelenti a célállapotot. A gyepterületek kezelését is másképpen ítélik meg. Nézetükben nem kell feltétlenül beerdősíteni, felújítani. Igaz, ennek az igénynek a teljesítése más jellegű erdőkezelést és többlet feladatot igényel, költség tekintetében is. A természetvédelemnél az ilyen felfogású erdőművelésre, kártalanításra vagy többlet igények teljesítésének fedezésére mintegy 1.5 md. Ft.-ot terveztek a következő költségvetésben, hogy a fedezet feladatarányos lehessen.

- Megemlítette, hogy felmerült a védett erdős területek bizonyos részeinek természetvédelmi vagyongazdálkodásba vétele. Azonban ezzel, nem kívánták sérteni az erdészet egységét. Az elgondolásuk arra irányul, hogy a nézetük szerinti használati, kezelési módszerek kialakítására tapasztalatot szerezzenek.

A megoldásra úgy keresnek a választ, hogy egyik fél érdeke se sérüljön és a két ágazat közötti átjárás, jó együttműködés, biztosítható legyen. Hiszen az egységes szemléletű kezelési módszerek kialakítása közös érdek. Így merült fel, - minta-terület jelleggel - elsősorban az Aggteleki NP. területére eső erdőrészek átvétele, ahol az erdőgazdasági értéke kevésbé dominál. Az APV Rt. vagyongazdálkodásában az érdekkülönbözőség legkifejezőbb eleme a piaci értékítélet. Ebben a szemléletben a fa hasznosítása, a haszon a meghatározó. A természetvédelem viszont nem törekszik haszonra. Hangsúlyosabb szerepet kap az élőhely jelleg fenntartása és az ökoszisztéma, az erdő gondozása.

- Kiemelte továbbá, hogy az egységes feltételű erdőkezelés irányítása természetvédelmi szempontból is kívánatos. Hiszen a hosszabb távú szemlélet érvényesítése jelentheti a

természeti erőforrással történő optimális gazdálkodást. A nézeteltérések az esetlegesen előforduló, említett kritikus kérdésekben sem feloldhatatlanok, egyrészt mert pl. a cca. 1200 erdőrészből 2 %-nyi területre esett lényegi korlátozás. Másrészt, a természetvédelem szakmai létszámának mintegy harmada erdészeti képesítésű, - valamivel kevesebb gyakorlati tapasztalattal -, de a szakmai háttér is adott. Az sem közömbös, hogy amíg a természetvédelem feladatellátásának pénzügyi feltétele 4 km.-nyi autópálya költségével arányosítható, addig az erdészet 1 km.-nyi feltétellel rendelkezhet. Közös cél kell legyen, hogy ezt, vagy ennél nagyobb arányt a két szakág közösen szerezhesse meg a minél természetszerűbb és hatékonyabb hasznosítás érdekében.

A Szenioroknál kialakult véleménycsere igazolta azt, hogy a nézetek ütköztetése a szakma nagy gyakorlatú tagjaival erősítheti a két szakterület hatékonyabb együttműködését. Reméljük, hogy a még tisztázásra szoruló kérdések - Államtitkár Úr „ígérvényének” megfelelően - egy nemzeti parki helyszínen folytatódhat.

Az elhangzottakkal összefüggésben kérdéseket intéztek és észrevételt tettek; dr. Szász Tibor, dr. Járasi Lőrinc, dr. Erdős László, dr. Király Pál, és Varga Béla, amelyekből jellemzőbb észrevételek a következők:

- Az erdővel összefüggő nézeteltérés források jelentős része vezethető vissza az un. trianoni tünetcsoporthoz, mert a sérülés itt volt a legkifejezőbb, illetve a megcsonkított ország tűzifa ellátása érdekében került előtérbe a gyorsan növekvő fajok telepítése. Ugyanakkor az erdész természetszerűségét mi sem bizonyítja jobban, hogy az Ő munkájuk eredménye a védelemre érdemesült természetszerű erdőrészek jelentős aránya!

- Kérdés, hogy a régi viszonyok visszaállítására irányuló elképzelés melyik korszakra vonatkozatható? Számításba véve ma már az egyre nyilvánvalóbb éghajlatváltozás előjeleit!

- A természetvédők „máshogy látása” sok esetben a gyakorlatatlanságot tükrözi és bizonyos tisztázatlan és „jogászokodó” megközelítésű részletkérdések miatti viták a lényegről vonják el a figyelmet!

- Felmerülő kérdés, hogy a hazai védett területhez viszonyított, cca. 1/3-os védett erdőterület arány kellően megalapozott-e? A környező nemzetek nagyobb erdősültségű területeihez viszonyítva ez az arány ott jelentősen alacsonyabb! Ez jelzés értékű és felveti az erdő szerepének megfontoltabb felülvizsgálatát. Ui. fokozódik a fa iránti igény, amely a természetes energiahordozó jellegében is tapasztalható.

- Az un. Pro Silva, természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodási irányelvek nem vitathatóak és helyesek is. Gyakorlati érvényesülésük azonban, elsősorban magántulajdonú, természetszerű erdőkben és fokozatosan remélhető.

- A „másképp látáshoz”, célszerű a tapasztalatok leszűrésére alkalmas mintaterületeket kijelölni, az elképzelést tudományosan, kellően megalapozni.

A véleménycsere alapján a következő állásfoglalás összegezhető:

- Az erdészet elvi irányítása egy főhatóság útján történjen. A már most is túlzott irányítási tagoltságot kockázatos tovább fokozni, mert az veszélyeztetné az erdők - szakmai követelményeket kielégítő - kezelését.
- Az egységes irányítás, ill. az erdők állami részének non profit jellegű vagyonkezelése oldaná az erdészet és a környezet - természetvédelem közötti ellentéteket, hiszen a természetvédelem történetileg az erdészeten belül alakult ki. Ilyen formán megszűnnének az eltérő érdekeltségek és a „birodalomépítést” motiváló tényezők.
- A két szakterület közös érdeke kidolgozni az erdőkezelés közös nevezőjű stratégiai tényezőit, amelyekre a programok, célok alapozhatók. A jelenlegiek túltagoltak. Utasítás részletességűek, nehezen kezelhetők. Szóhasználatuk, megfogalmazásuk félreérthetők, sok esetben átfedésben vannak.
- A természetvédelem számára fontos feladatnak tűnik az, hogy az összes védett területre legalább olyan mélységű, - térbeli rendet is biztosító - értékleltár készüljön, mint az erdőre vonatkozó Erdőtervek.
- A védett erdő területből annyit indokolt vagyonkezelésbe vételre szorgalmazni, amennyin az elméletileg kidolgozott erdőkezelési formát - a minta területen - a gyakorlat bizonyított.
- A jövőben a természetvédelem jogszabály gyakorlati eredményességét az önmérséklet döntően befolyásolja.

A következő "Hagyományozható események" című napirendben a Szeniorok Tanácsa egyhangúan megszavazta az elnök azon javaslatát, amely szerint a jövőben minden év utolsó ülésén, közösen és ünnepélyesen köszöntik a tárgy évben 75, 80, 85, 90 éves, "korosztályos" Szeniorokat, Emléklap átadásával. Az Emléklap a következő egységes szöveggel készül, de „korosztályonként" más időszerű vers idézettel:

dr. S Nagy László

Név

részére

Az Országos Erdészeti Egyesület és a Szeniorok Tanácsa

75., 80., 85.,90.

évedben nagy tisztelettel és megbecsüléssel kívánnak
további jó egészséget, megköszönve a szakunkért kifejtett
közéleti tevékenységedet.

Budapest dátum.

OEE. pecsét

Szeniorok Tanácsa elnöke

az OEE. elnöke

Vers idézet, és először köszöntöttük:

75. éves

80. éves

Dr. Marjai Zoltán

**Jancsó Gábor, Dr. Szász Tibor,
Zathureczky Lajos**

"Emberi törvény, kibírni mindent
s menni mindig tovább
még akkor is, ha nem élnek már
benned , remények és csodák."

Hemingway

" Ah! vén vagyok: tapasztalásom tárháza
megtelt gazdagon:

Ott van, romok közt életemnek
vezére , széttört csillagom;
Ott egy szakadt fonál : ez a hit,
egy csonka horgony : a remény
Ily gyűjteménynek birtokában
az ifjú hogyan volna vén!"

Arany János

85. éves

90. éves

Pechtől István

Abonyi István

"Minden évből van egy percem
Egy órácskám, egy napom.
Félre tettem őket csendben
Így élek most gazdagon.
Nem lehet más kincs ily kedves
Ércnek nincs ily dallama,
S a múlt annál fényesebb lesz,
Minél sötétebb a ma."

/Falu Tamás/

"Lobog a lelked mindhiába,
ha tested egyre fárad,
még hív az ég, de húz a föld,
karja kinyúl utánad.
Tartsd hát magad! Csak addig élsz,
míg benned mécsnyi láng ég.
Későn döbbsz rá: csoda volt
minden perc, szép ajándék."

/Tollas Tibor/

Az elnök jelenlévők köszöntése után tájékoztatást adott, Az Erdők Hete megnyitója alkalmából a Parlament Felsőházi Termében rendezett Nyílt Nap eseményeiről és a tapasztalatokról, továbbá az Elnökség levelében foglaltakról.

Az Egyebek napirend keretében a SZT állandó tagjai közé egyhangú szavazással beválasztotta; Tokody Mihályt és Ipsits Lajost. A folyó év február 25-i állásfoglalás értelmében, a tagtársak javaslatára a következő póttagokat egyhangú szavazással felvette a „Meghívottak” névjegyzékébe: Köveskúti György, dr. Tóth Béla, Tollner György.

A Szeniorok Tanácsa tagjai megerősítették azon korábbi állásfoglalásukat, hogy az állandó tagok azokból választhatók, akik az üléseken, - mint meghívottak- rendszeresen részt vesznek.

A szervezeti kérdéseket követően az elnök az aktív részvételt megköszönte és az ülést bezárta.

dr. S Nagy László

2003. november 04. Fő utcában az OEE Szeniorjai.

Képaláírás: balról jobbra haladva; Álló sor: dr. Szász T., dr. Járási L., Haják Gy., dr. Marjai Z., Barkóczy I., Ipsits L., Zágoni I., .Ülő sor: dr. Jereb O., Tokodi M., dr. Balogh F., Csobánczi E., dr. S Nagy L., dr. Király P.

Az OEE Szeniorok Tanácsa folyó évi első ülését 2004. március 2-án tartotta. Az ülésen részt vettek; a tagság 70 %-a és a meghívott vendégek. Az elnök üdvözlőszavai után a tagság egy perces néma felállással emlékezett az időközben elhunyt **Pechtől István** szenior tagtársunkra, kollegánkra.

A tervezett napirend elfogadása után a **Szeniorok Tanácsa elnöke, tisztelettel köszöntötte Cserép Jánost, az OEE elnökét,** vezérigazgatót, megemlítve azokat a körülményeket, amelyek időszerűvé tették e találkozás és véleménycsere megszervezését. Minthogy a mai értékvalságos helyzetben szinte létkérdés a véleménycsere, a szakkérdésekben való tisztánlátás és az egységes szemléletű érdekérvényesítés, felkérte az előadót a vállalt **"Tájékoztató az OEE helyzetéről, célkitűzéseiről"** című előadása megtartására.

Az igen gyakorlatias és szemléltető előadás érzékeltette a szakunk nehézségeit és az uralkodó kockázati tényezőket. Kiemelhető megállapítások:

- az ágazat eredményességét döntő mértékben befolyásolja a közös szempontú vélemény alakítása, amelyhez az azonos érdekeltségű ágazatokkal, így a természetvédelemmel is meg kell találni a közös nevezőt,
- tisztázandó az erdők tulajdonlása vonatkozásában az állami erdők fő funkciója, sorsa, a magánerdők szerepe, érdekviszonyai és a közös gondolkodást meghatározó tényezők, vagyis az erdők perspektívája,
- a mai szerteágazó érdekviszonyok között súlyt kell helyezni a parlamenti lobbizási formák kialakítására, az érdekképviselőkkel való együttműködés hatékonyságára,
- igen fontos a nyilvánosság és a közvélemény formálása ahhoz, hogy a célokhoz a feltételek, pénzügyi források megfelelő arányban rendelkezésre álljanak, amelyben a társadalmi tükröződések is sokat segíthetnek.

A véleménye kifejtésében szó volt a fa energetikai célú felhasználásáról. Megemlítésre került, hogy a kitermelhető üzemtervi fatömegnek eddig mintegy 80 %-át hasznosítottuk, amelynek a tűzifa része eladhatatlan volt, vagy önköltség alatt (4-5000 Ft./to.) tudták értékesíteni. Az energetikai hasznosítás esetén ugyanezért a tűzifáért 6-7000 Ft./to. ár számolható, amely viszont megdrágította a lakossági ellátást. Az így előidéződött ellentét helyzetet felerősítette a fa féltése, illetve az esetleges túltermelés lehetősége. Ebben a kérdésben a tárgyilagos döntéshez perspektivikusabb és több szempontú költség - haszonelemzés szükséges.

Ezek mellett, erre a területre is „begyűrűzött” az áfa hatása, (pl. a támogatás áfájának értelmezése), amely téren az agrárossal is erősíteni kell a közös érdekű kérdések távlatosabb hatáselemzését, hogy a kedvezőtlen szabályozók kivédése eredményesebb lehessen.

További kritikus kérdés az erdőtelepítés, -felújítás finanszírozása, amelynek forrásoldali kiegyenlítetttségére nagyobb biztosíték kellene, nevezetesen az adó illetve befizetés viszonylatainak értelmezésében. Nem jelent könnyebb feladatot a természetvédelemben történő közös érdekű stratégia kidolgozása, ahol a védett területek vagyongazdálkodási kérdéseiben van eltérő álláspont, amelyben átmenetileg sikerült a védett erdőterületek kezelését az Erdőgazdaságok keretében megőrizni.

Szó volt még az üzemtervi fakitermelés optimális lehetőségeiről, a vállalkozói jellegű erdőművelési, fakitermelési munkák előnyei és hátrányai mérlegeléséről, a vadeltartó képesség vonatkozásairól, amelyekben a jelenlévők igen gyakorlatias és tényszerű elveken nyugvó véleményt, tájékoztatást kaptak.

Az elhangzott témában kérdéseket tettek fel: dr. Király Pál, dr. Szász Tibor, Zathurecky Lajos, Köveskúti György, dr. Erdős László, dr. S Nagy László, amelyekre **Cserép János elnök** meggyőző és tapasztalatokkal alátámasztott válaszokat adott. Ezekkel összefüggően igen hasznos és tanulságos további véleménycsere alakult ki még, nevezetesen, hogy a szakágunk mennyire felkészült az EU-ban való érdekképviseletre, úgy állami, mint a magángazdák tekintetében? Az erdő szerepe ebben a korszakban sorskérdésként kezelendő, hiszen az érvényesítéséhez az érdekképviseletben kell felerősödni. Ilyen szempontból jobban be kell folyni a politikai szférába is ahhoz, hogy javuljon az érdekérvényesítő képesség. Az erdő tekintetében nélkülözhetetlen, hogy korlátozható legyen a gátlástalan privatizáció.

Az eredményesség azért is fontos, mert tovább nő az erdő több célú funkciójának hasznosítása iránti igény is. Ennek feltételeit viszont elsősorban az állami erdőkben kell tovább erősíteni.

Végül közös állásfoglalás született abban, hogy ahol az erdőről dönthetnek, azokon a területeken és helyeken minél több erdőmérnök legyen és ne a szakmán kívüli szervezetek nézetei váljanak meghatározóvá az érvelések tekintetében.

Végezetül dr. S Nagy László megköszönte Cserép János, az OEE elnökének igen értékes és mindannyiunk számára hasznos tájékoztatóját. Megerősítette, hogy szükségszerű a tárgyilagos döntéshozáshoz az említett rendszeresebb együttgondolkodás, amelyben a jelenlévők örömmel részt vállalnak, átadva tapasztalatukat az eredményesebb fellépéshez. A munkatervvel összefüggő napirendben az elnök ismertette az elmúlt év történéseit, majd vázolta a 2004. évi munkatervi változatokat.

Az alternatív lehetőségek esetében egyetértően támogatták az FM helyi csoporttal közös selmec, továbbá a Bükk Nemzeti Park és azon belül a Zemplén hegységbe kihelyezett ülés megszervezését. Az év végére ajánlott előadások közül Ángyán József, a Szent István Egyetem Tájgazdálkodási tanszék vezetőjének a felkérése mellett döntöttek.

Szeniorok a Fő utcában 2004. 03. 02. (Fotó, Zágoni István) Képaláírás: balról jobbra haladva; Tollner Gy., Haják Gy., Köveskúti Gy., dr. Járási L., Németh F., Tokodi M., dr. Balogh F., Mitnyik L., dr. Jereb O., dr. Király P., Varga B., dr. Ghimesy L., Zathureczky L., ülő sor: Halász A., Pandula Z., dr. Szász T., Cserép J., dr. S Nagy L., dr. Erdős L., dr. Madas L.

Tájékoztatás történt a május 14-16. közötti, miskolci Bányász-Kohász-Erdész találkozóról, illetve más időszereű történésekről. Ezt követően a Szeniorok Tanácsa döntött a tagjai közül, a Bedő Albert díj és az Ember az Erdőért Alapítvány kitüntetésre felterjesztendő személyekre. E napirendi keretben dr. Szász Tibor javaslatot tett a Szeniorok Tanácsa tiszteletbeli tagokra történő tagozódásra, hogy az állandó tagság minél teljesebb összetételben ülésezhessen. A tiszteletbeli tagság létesítésével a tagok egyetértettek.

Majd egyhangú szavazással tiszteletbeli tagoknak megválasztotta; Gáspár Hantos Gézát, Hibbey Albertet, Jancsó Gábort, és dr. Kolwentz Ödönt.

Az állandó tagjai közé beválasztotta; Barkóczy Lászlót, Lutonszky Zoltánt, Mitnyik Lászlót, Németh Ferencet és dr. Tóth Bélát.

Pót-tagnak, (állandó meghívottnak) felvette dr. Bondor Antalt és V. Szabó Ferencet.

A Szeniorok Tanácsa állást foglalt, hogy továbbiakban is az alapításkor meghatározott 25 fős keretben folytatja tevékenységét.

A szervezeti kérdéseket követően az elnök az aktív részvételt megköszönve az ülést bezárta.

dr. S Nagy László

Az FVM helyi csoportja és a Szeniorok Tanácsa **2004. június 4-5-én felvidéki tanulmányút**at szervezett. Karádi László, a csoport titkára és az út fő-szervezője, tulajdonképpen hazament, hiszen erdőmérnöki diplomáját, Balassi Bálint szülővárosában, Zólyomban szerezte. A szervezésben segítségére volt Karol Gubka, a Zólyomi Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőművelési Tanszékéről. Voltaképpen szerencsénk volt, hiszen a szokatlanul esős tavaszból

kifogtunk egy verőfényes délelőttöt és egy kora délutánt. EU-csatlakozás ide vagy oda, a határátlépésnél még nem éreztük, hogy voltaképpen hazamegyünk. No, majd idővel...

Bánhatja, aki még nem járt a Zólyomi Arborétumban. A város peremén húzódó dombok egyikén, 40 évvel ezelőtt alapította az egyetem dendrológus professzora, mely növénygyűjtemény most kamaszkorát éli. A tágasan elhelyezett növényritkaságok között sétálva eltűnődhattünk, hogy az erdész szakmai lelki békéje mily sokat jelent.

Noha a Jeli Arborétumban már több hete elvirágozott a havas szépe, itt az északi oldalakon teljes színükben pompáztak. A Zólyom mellett húzódó Bieni-völgyben szállásoltunk el, a garamhalászi és zólyomkovácsi termálforrások egyikére épült szállodában. Délután a tanulmányi erdőgazdaság területén egy középkorú gyertyános tölgyesben elhelyezett vaddisznós kertbe látogattunk volna, de a monszunszerű felhőszakadás csak annyit engedett láttatni, hogy egy fenyőelegyes állományban a szarvashántás ellen egyedi csomagolással védik a törzseket. Kísérőnk, Gubka docens és Meloun mérnök volt.

A második nap Selmecbánya felé vettük az irányt. Útközben egy 1913-ban őserdővé nyilvánított jegenyefenyő és bükk elegyes állománynál álltunk meg, melynek életkora 0 és 350 év között volt. 350 évvel ezelőtt még

javában nyögte az oszmán bús hadát Buda büszke vára ...

Az őserdőben gondolatot cseréltünk az erdész-természetvédő viták aktuális kérdéseiről. Érezni lehetett a kis buszban a meghatott szorongást az ősi Alma Mater felé közeledve. Fokozta a hangulatot Szász Tibor bátyánk kazettája, melyről a régi selmeci nóták csendültek fel.

Nem hiszem, hogy van még egy szakma a világon, ahol ennyire mélyen és meghatóan kísért e múlt. Ezt semmi szín alatt nem szabad veszni hagyni. Az Akadémia parkjában és a két hatalmas mamutfenyőtől őrzött főbejáraton bemelve, az ősök szellemét keresve bolyongtunk egy darabig. Hazafelé jövet bekukkantottunk a szentantali kastélyba, ahol – mondhatni eredeti állapotában – láthattuk az elmúlt két évszázad főúri életének majd minden kellékét.

A termeket járva elgondolkozhattunk, hogy hány hasonló objektumot tett tönkre a második világháború szűkebb hazánkban, vagy amelyik megúsza a pusztítást, azt magunk semmisítettük meg a szocializmus kezdeti évtizedei alatt. Na, ja ... a múltat akartuk végképp eltörölni ..., majdnem sikerült!

Azért, jók ezek a rövid kirándulások a látszólag összeszokott helyi csoport-tagokkal. Mert persze, ha volt néhány perc szabadidő, máris előkerült a tarokk ... s így van ez rendjén.

Pápai Gábor

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXXXIX. évf. 7-8. számában. 2004. július-augusztus)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa 2004, szeptember 29- én- a Mátrafüredi Vadas Jenő Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégiumban** tartotta kihelyezett ülését, amelyen részt vett 16 fő. A résztvevők **Simon László ny. igazgató** gondos közreműködése eredményeként felbecsülhetetlen élménnyel és ismerettel gazdagodtak. Már az a figyelmesség meghatározó volt, ahogyan az iskola bejáratában az egyenruhás tanuló-pár fogadta a Szeniorokat. A továbbiakban **Kriston László mb. igazgató** üdvözlése után, **dr. Gállné Jászberényi Márta ált. ig. h. és Búzás József kollégiumvezető** adott tájékoztatót az iskola szakképzési tevékenységéről, a szakok egymásra épüléséről, a tanulói létszám alakulásáról, a gyakorlati foglalkozások formájáról és a kollégiumi elhelyezés lehetőségeiről, amelyek kapcsán már kezdetben is élénk véleménycsere bontakozott ki.

Megtudhattuk, hogy a Dobó István Gimnázium utódaként, emelt szintű érettségit adva, biztosítja - a nyelvtanulás mellett - az informatikai alapokat, illetve lehetőséget nyújt a továbbtanulásra, technikus, valamint a szakképzés keretében képesített vadgazda, vagy erdőgazda oklevél megszerzésére.

A jelenlévők megtekintették a tanulók lakókörnyezetét, a tantermeket, az informatikai centrumot, a szertárakat, és a könyvtárat, amely még gyarapításra szorul. Ennek kapcsán felmerült, hogy a könyvtár feltöltésére szívesen fogadnak fölöslegessé váló könyv-ajándékot, kollégák hagyatékait. Simon László ny. ig. továbbiakban bemutatta az iskola környezetét, a parkjának funkcionális berendezettségét, amelyek bizonyos részét a tanulók gyakorlati foglalkozás keretében létesítették, vagy készítették. A kiegészítő, szolgáltató kültéri pihenők, padok, stációk létesítményeik közös jellemzője egyrészt a rend és tisztaság iránti igényesség kifejezése, másrészt az elvonulásra, elmélyülésre, csoportos foglalkozásra való alkalmasság. A park céltudatos térszakolása nyitott az újabb hasznosítási lehetőségre; szakmai tanösvény-jellegű fejlesztésre, bemutatók, ismeretterjesztő funkciók ellátására. A növényzet megválasztása, a létesítmények formája, stílusa biztosítja a tanulás, a nevelés feltételeit. A személyes közreműködések, együttműködések megteremtették azt a szellemiséget, amely az egész intézmény területén kitűnt a gondozottságban, a figyelmességben, a szerénységben és a tiszteletadásban.

Megtekintve a gyakorlati képzés helyeit, (pl. az épülőben lévő műhelyeket, állattani és trófeagyűjteményt), mindet jellemezte a praktikus, gazdaságos és egymást kiegészítő ismeretszerzésre, szolgáltatásra való alkalmazhatóság. Az állattani és a trófeagyűjtemény még a legszükségesebb faji és tanulságos példányokkal rendelkezik. Itt is felmerült, hogy szívesen fogadnak fölöslegessé váló vagy elhelyezési gondot okozó trófeákat, akár el is szállítják azokat. A lőtér legkorszerűbb felszereltsége, rangos versenyek megrendezésére is alkalmas. Terveik között szerepel a vadaskert kialakítási feltételeinek a megteremtése. Simon ig. h. úr és a szaktanárok az intézmény tanösvényein, műhelyeiben történt vezetésében meggyőződhattünk arról, hogy itt nem csak tanítás, hanem az életre való felkészítés mellett a kulturálódás minden feltétele biztosított.

A kultúra és erkölcsi tartás, a hagyományok iránti fogékonyság jelzéseként fogható fel az is, hogy az intézmény területén megépült az Erdei Ökumenikus Istentiszteleti Hely és az igen tartalmas jelmondatú stációi alkalmat kínálnak a közösségi szellem fejlesztésére, az erkölcsiség mélyítésére. Az acélrudakból összeállított vázszerkezet - a tetején az 1 m. átmérőjű Szent Korona másolattal - három M betűt rajzol ki, amely kezdőbetűk Mária, Magyarország és a Mátra egyesített szimbólum rendszere jelzi, hogy itt honol a vallás, a haza

és az otthon szellemisége, úgy is, mint a kulturálódás és az emberi nemesedés folyamatának segítője.

Az iskolának kiterjedt kapcsolata, együttműködő partnere utal arra, hogy testben és lélekben egyaránt ép és egészséges szakemberek kibocsátására képes. Ilyen vonatkozásban mintaszerű intézménnyé fejlődött. A létesítmények méltó színhelyül szolgálnak az iskolai, társadalmi, családi rendezvényeknek. A zeneművelőkkel való jó együttműködésre utalt, hogy alkalmunk nyílt rögtönzött énekkari hangversenyt meghallgatni a gyöngyöspatai római katolikus templomban, Borik Ildikó kántor és a gyerekkórusa, illetve Kováts Krisztina zenetanárnő fuvolaművész és tanítványa közreműködésében.

A templom és a híres Jesszeoltár megtekintése után az iskola Ökumenikus Istentiszteleti Helyén találkoztunk a tanári karral és a tanuló ifjúsággal.

A látogatás zárása alkalmával megállapíthattuk, hogy kiváló választás volt a nap programja, mert lehetőséget adott a szakma ifjainak és öregjeinek a véleménycseréjére. Dr. S Nagy László, a Szeniorok Tanácsa elnöke vázolta, azzal a célkitűzéssel döntöttünk egy ilyen találkozóról, hogy jobban megismerhessük az iskola munkáját, fejlődésének tapasztalatait. A Szeniorok Tanácsa az új átalakulási helyzetben tudna-e valamilyen módon segítséget nyújtani az iskola nevelőinek az ifjúság gyakorlati felkészülésében, felajánlva, hogy a tagjai - igény alapján- szívesen részt vesznek egy-egy

alkalommal élmény - szemléletátadó tanácskozásokon. Majd megköszönte az iskola vezetésének és Simon László ny. ig. úrnak ezt az értékes, élménydús napot, a „Hagyásfák üzenete” c. kiadvány átnyújtásával. A szeniorok részéről kérdéseket tettek fel és elismerő véleményt alkottak: dr. Jereb Ottó, Tokodi Mihály, Zágoni István. Az ifjúság viszontválaszából kitűnt a realitásérzék és az a gondolat, hogy a jövőben bizonyos szakokon túlképzés következhet be, de ők csak akkor juthatnak álláshoz, illetve megfelelő pályára, ha mind a nyelvi, számítástechnikai téren, mind szakmailag jól felkészülnek az életre, akkor az esetleges külföldi elhelyezkedésben is reménykedhetnek. A találkozás kölcsönösen hasznosnak bizonyult.

A következő állomásunk a **gyöngyösi Károly Róbert Főiskola Mezőgazdasági Karának** megtekintése volt. A kapcsolódó látogatás célja a karokon folyó több irányú és az ott induló vadgazdasági mérnökképzés alakulásának megismerése volt, hogy érzékelhessük az előző intézménnyel való kapcsolat területeit, lehetőségeit.

A főiskolán fogadott és tájékoztatót adott Vági Andor kari titkár (kimentve dr. Szabó Lajos főigazgatót) és **Kelemen József adjunktus**. A főiskola Mezőgazdasági karán; Állattenyésztő és Növénytermesztő, Vadgazdasági, Szőlész-borász, Kertészeti, Környezetgazdálkodási, Vidékfejlesztési mérnöki, illetve a Gazdálkodási karán; Humánerőforrás Menedzser, Idegenforgalmi és Szálloda, Pénzügyi, Gazdasági Mérnöki, Közszolgálati Menedzser szakokon történik a szakemberképzés.

A Vadgazdasági és Környezetgazdálkodási Tanszék feladatáról, munkájáról részletesebb ismertetőt kaptunk, vázolva az együttműködés kölcsönösen kiaknázható előnyeit. Megtekintettük továbbá a kertészeti üvegházban folyó különböző célú kísérletek növényi termékeit, a tanszékeket szolgáló informatikai kabinetek felszereltségét.

A rövid véleménycserén kitűnt, hogy a főiskola igen sok szakirányba kiépült. Kutatja többek között azokat az új, a hazai klímában, tájegységekben termesztendő növényeket és művelési módszereket, amelyek a vidékfejlesztés és a középüzemi feltételek között gazdaságos lehetőséget jelenthetnek. A figyelemre méltó fejlődés mellett is felmerült a ma még nehezen megválaszolható kérdés, hogy a mennyiségi képzés dinamizáló ösztönzői nem fognak-e visszahatni a képzés minőségére, illetve remélhető-e és milyen távon, a nemzetgazdaság eredményességét növelő hatása?

Összességül megállapítható, hogy az eltöltött nap igen tartalmas és gazdag tapasztalatszerzés lehetőségét biztosította. Jó volt látni a mai elidegenedő világunkban, hogy a szakképző iskola és a felsőoktatás jó úton halad. Megtapasztaltuk a szolgálat lényegét egy tanintézményben, megerősítve azt, hogy a szakma elismertségét nem csak a tudás, hanem a jövő nemzedék erkölcsi tartalékai, szolidaritása biztosíthatja. A szervezőnek, közreműködőknek dr. S Nagy L. kifejezte a Szeniorok köszönetét és további hasonló eredményességet kívánt.

dr. S Nagy László

2004. 09. 29. Mátrafüredi Szakképző Iskolánál /Fotó: Zágoni István/

Képaláírás: balról jobbra haladva; Balogh Ferenc, dr. Jereb Ottó, dr. Ghimessy László, Simon László, Pandula Zoltán, dr. Erdős László, Csobánczi Erzsébet, Tokodi Mihály, Mitnyik László, dr. Gállné Jászberényi Mária, Haják Gyula, dr. S Nagy László, Tollner György, Dencs Árpád, dr. Király Pál, Köveskúti György, Barkóczy László.

Gyöngyöspata, 2004. okt. 30. A páratlan szép templom előtt a Szakosztály. Köszönjük kedves Krisztina tanárnőnek a nagyszerű templomi kalauzolóást.

Képaláírás balról jobbra haladva;

dr. Jereb Ottó, Tokodi Mihály, Zágoni István, Balogh Ferenc, dr. S Nagy László, Csobánczi Erzsébet, Haják Gyula, Pandula Zoltán, Köveskuti György, dr. Erdős László, dr. Király Pál, Kováts Krisztina tanárnő, Mitnyik László, Tollner György, Barkóczy László.

Az OEE. Szeniorok Tanácsa 2004. december 2-án tartotta az évváró ülést, amelyen jelen volt 19 fő.

Az elnök üdvözölte az előadót és a tagságot, majd a jelenlévőket felkérte, hogy felállva egy percben kegyelettel emlékezzünk az időközben elhunyt **dr. Marjai Zoltán** kollegánkra és szenior tagtársunkra. A tervezett napirend elfogadása után a Szeniorok Tanácsa elnöke tisztelettel köszöntötte **dr. Ángyán József egyetemi tanár** urat, a Szent István Egyetem Intézetvezetőjét, felkérve a **„A vidékfejlesztés, az agrár-környezetvédelem és az erdőtelepítés időszerű lehetőségei”** című előadásának megtartására. Előljáróban megemlítette azokat a körülményeket, amelyek időszerűvé tették e téma tárgyalását és a véleménycsere megszervezését. A mai értékviságos helyzetben szinte létkérdés és szükségszerű a szakkérdésekben való tisztánlátás. A cselekvő hazafisághoz, illetve az egységes szemléletű érdekvényesítés módjának felismeréséhez pedig nélkülözhetetlen a szakmaközi együttgondolkodás és az információ csere.

A Tájékoztatóból nemzetközi összefüggésben kaptunk igen széles áttekintést. Szemléletesen és gyakorlatiasan voltak érzékeltetve azok a kritikus kérdések, amelyek egyetemlegesen fontosak és a szakunk szempontjából is lényegesek. Felszínre hozta az uralkodó kockázati tényezőket és azokat a nehézségeket, amelyek ismerete nélkül lehetetlen szolgálni a vidék gazdasági állandóságát és biztosítani a legszükségesebb pénzügyi feltételeit. Csakis a „zöld” ágazatok összefogásával, az adottságok és lehetőségek összehangolásával, kiaknázásával várható a fenntartható fejlődés. A nemzetközi elmaradottságunk leküzdéséhez, a létezés szükségleteinek a kiegyenlítéséhez előirányzott EU-s források igénybevétele szintén a közös felismerés függvényében biztosítható, amelyek megszerzése nélkül reménytelen a felzárkózás. E tekintetben fontos kérdés minként tudunk a vidékfejlesztés irányába elmozdulni, amelyben az erdő is jelentős szerepet játszik.

Kiemelhető megállapítások:

- a világgazdaságban ma az un. kétpártiság meg. irányzata figyelhető.

Amíg egyikre a globális tőke, addig a másikra a helyi közösségek érdekérvényesítési viszonylatai a jellemzők. A hazánk a Kelet-európai térséget tekintve, egyszerre esik e két irányzat által meghatározott szabályozók hatása alá.

Az első, - a dél-amerikai tőkés nagybirtok diktálta példát követve -, a tőke hatékonyságát a termelés hatékonyságával egyszerre kívánja érvényesíteni (banán-köztársasági formában). Itt a tőkének nem természetese, hogy a térség állapotát figyelemmel kísérje, de ezt a struktúrát erősítik a mai, a piaci alapú versenyképességi támogatási módok is. Vagyis ebben az adott térség lakossága szempontjából igen sok további kockázati tényező figyelhető meg.

A másik, az EU-s agrár-vidékfejlesztési, ökoszociális irányzat követése, ahol a mezőgazdasági terület a környezetvédelmi funkciók kiteljesítésével hasznosulhat. Ha itt is a versenyképességet ösztönöznék, akkor mintegy 650 ezer gazdasági egység életképessége válna kockázatosná, mivel azoknak még tesztüzemük sincs. Ugyanis a korszak kihívásainak csakis a természeti adottságokkal való okszerű gazdálkodással lehet megfelelni, amelyben meghatározó az erdő jelentősége, nem csak a munkahely teremtő lehetőségével, hanem azért is, mert egyben a nemzeti igényeket is kielégíti. Tehát egy sűrűn lakott Európa, ettől a formától eltérőt nem engedhet meg, ha a lakossága érdekeit is figyelembe veszi. Vagyis az ilyen jellegű struktúra átalakítása nélkülözhetetlen.

- A helyzetelemzésben az előadó vázolta a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv lehetséges pénzügyi előirányzatait, illetve a nem megfelelő előkészítettség okán a 2005-ös évben áldozatul eső részeit, amelyben csak az erdőtelepítés lehetőségeiből kockázatosnak tekinthető mintegy 2,9 md. Ft-nyi összeg.

- A lehetőségek kiaknázásához, a tájadottságokra figyelemmel kell átgondolni az ágazati rendszereket. Ezen belül meg kell találni az agrárgazdálkodás extenzív alakítás módozatait; gyepek, gyümölcsösök, őshonos állattartás, turisztika stb., illetve erdőművelés, amelyek faanyagellátás, munkaerő foglalkoztatás mellett a biodiverzitás tekintetében is sajátos módozatokat képezhetnek.

- A még kellően ki nem munkált alakulatok az erdészettel úgy kapcsolódnak, hogy a jövőben az ilyen jellegű struktúrák forrásának igen jelentős része - így az erdősítési jogcímen is - a vidékfejlesztési irányzatokban igényelhető, mint a mg-i területek ilyen jellegű hasznosításának fedezete.

- Az előzőekkel együtt kívánatos szerepek érvényesítése érdekében a támogatás meghatározott területegységekre vonatkoztatva kiterjed; telepítésre, ápolásra, védelemre jövedelem-pótlásként mindaddig, amíg az erdő piaci alapon is eltarthatóvá válik. A cél, hogy a kialakult struktúra megtartható legyen.

Az előadás olyan új és széles összefüggésű ismereteket nyújtott, hogy az érdemibb véleménycsere lehetőségét a jelenlévők egy következő alkalomra halasztották, mivel az előadó ideje behatárolt volt. Így az elnök azzal nyilvánította ki köszönetét az előadónak, hogy a témát egy másik alkalommal folytatják.

A következő napirend keretében az elnök, tájékoztatást adott a Szeniorok munkatervének teljesüléséről és az eddigi rendezvények fogadtatásáról, jelentőségéről, megköszönve a tagság tevékeny jelenlétét és érdeklődését. Vázolta továbbá a 2005. év tervezetét, amelyhez dr. Király Pál felvetését egyhangúan támogatva, a következő kiegészítő javaslat hangzott el: serkentse a szakmai összefogást, az olyan irányba történő felkészülésre, hogy a vidékfejlesztés keretében minél nagyobb támogatási forrásokra pályázhassanak az ágazat érintettjei.

A rendezvény zárásaként az elnök bejelentette, hogy az OEE elnöksége elfogadta a Szeniorok Tanácsa folyó év elejei előterjesztéseit, amelynek eredményeként a kimagasló tevékenységük elismeréseként:

- **dr. Szász Tibort az OEE tiszteletbeli tagságával** az OEE vándorgyűlésén, illetve a NYMO - i Egyetem soproni évnyitóján **Halász Aladárt „Ember az Erdőért Emlékéremmel”** tüntették ki.

Az elnök továbbiakban Emléklapok átnyújtásával **köszöntötte korosztályos tagjait;**

- a **75. éves;** Ipsits Lajost, dr. Járasi Lőrincet, Köveskúti Györgyöt, Mészáros Gyulát és a **80. évét** betöltött, dr. Balogh Ferencet, Barkóczy Lászlót, Haják Gyulát, Zágoni Istvánt.

A jelenlévők nevében gratulált a kitüntetetteknek, illetve az ünnepeleknek, koccintás előtt konferálva **Szép Ibolya** és **Szabó Gyula, a Krónikás Zeneiskola** erdélyi tagjainak köszöntő, gitárral kísért énekszámait. Majd mindenkinek kellemes ünnepeket és boldogabb újesztendő kívánt.

dr. S Nagy László

Nyitás, tájékozódás 2005 – 2009

2005

- *Gémesi József* ÁPV Rt Erdészeti Vagyongazdálkodás helyzete”
- *Dr. Ángyán József* ea: „Vidékfejlesztés, az erdőtelepítés agrárszemléletű lehetőségei”.
- Bükk Nemzeti Parkban SZT - FVM csop.-al tapasztalatcsere *Duska József* ig. vezetésével.
- *Klemencsics András* FVM főv. „Az erdőkezelés helyzete és az állami erdők jövője” előadása.
- Szeniorok köszöntése Séllei Zoltán *Kultúra Lovagja* műsorával.

2006

- *Márkus Ferenc*, a Világ Természetvédelmi Alapítvány (WWF) ig. előadása „Az erdő szerepe a WWF feladat és tevékenysége rendszerében”. *Állásfoglalás az erdőről „WWF - SZT”*
- SZ. Tanácsa vezetőség választás: Dr. S Nagy László elnök és Dr. Marjai Zoltánné titkár
- *Dr. Szász Tibor* hagyatékoltató gondolatai, Szakács László ea. prof Lámfalussy Sándorról
- Gemenc Zrt. Bátaszék és Karapancsa térségében SZT - FVM közös tapasztalatcsere
- *Filmvetítés: „Sopron és környéke 1920-1956-ról”.*
- Korosztályos Szeniorok köszöntése Simó József Wass Albertről szóló műsorával.
- *Az Országos Erdészeti Egyesület Etikai Szabályzata. SZT előterjesztése az Elnökség felé.*

2007

- *Luzsi József* MEGOSZ elnök ea: „Magán-erdőgazdálkodás és az erdészeti szakirányítás”
- *Dr. Pethő József* OEE tájékoztatója: „Magyar erdészet helyzete, az OEE mozgáster”
- A Magyar Műszaki Értelmiség Napja 2007. máj. 05-i napról tájékoztató és *Finta József* Kossuth-díjas építész, „ A mérnökség dicsérete” írásának közreadása
- Ipoly Erdő Zrt. Nagymarosi Erdészet és Királyrét területén: SZT - FVM csoporttal közös rendezvény. Szervező: *Kondor Endre szenior*, „Pro Szilva jellegű módszer bevezetése”
- Selmecbánya inspirálta gondolatok, *dr. S Nagy László*
- *Ékes József* OGY képviselő előadása: „Fenntartható Fejlődés Magyarországon” címen, Vas, Gyémánt diplomások és korosztályosok köszöntése a *Krónikások* műsorával.

2008

- *Dr. Náhlik András* prof. ea.: "NYME Erdőmérnöki Kar helyzete, irányultsága, és jövője”
- *Gyulai Iván* a Miskolci Ökológiai Int. ig. előadása „Az éghajlatváltozás kihívásai” címen
- Műszaki Értelmiség napjai és a MTESZ gyémánt jubileumáról gondolatok: dr. S Nagy L.
- Kisalföldi Erdőgazdasági Zrt Ravazdi Erdészet térségében az SZT - FVM csoporttal közös tapasztalatcsere, dr. Magas László vez. ig. köszöntésével, *Kocsis Mihály* ig.h. szervezésével
- *Pintér Zoltán* MNV Zrt. főea. tájékoztató: "Az állami erdők vagyongazdálkodás aktuális kérdései”, Tisztelet-diplomások és korosztályosok köszöntése versekkel, *Kertész József* előadásával

2009

- „Magyarország erdőgazdasági tájai” ill. „Zöldkönyv” kötetek megújítása az Erdőművelési Szakosztállyal, Zambó P., Schmotzer A., dr. Danszky I., Halász G., Urbán P. vezetésével
- *Veres Gábor* egyetemi tanár előadása: „Minőség és etika a szakmai közéletben” címen
- Erd.-tört. Szako.-al közösen a Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltárában, *iffj. Sarkadi Sándor és Szemerei Tamásné* előadása a Rongyos Gárdáról
- Gyulaj Zrt. Hőgyézi Erdészete területén SZT- FVM közös rendezvény, *Gál L.* vezetésével
- Vértanúk emlékműve Pákozd, 2009. október 06., *Pápai Gábor* írása
- Az 1849-es vértanúk 160 éves évfordulóján történt emlékezésről *dr. S Nagy László* tudósítása
- Bükk Nemzeti Park Ipolytarnóci területén tapasztalatcsere, *Szarvas Imre* vezetésével
- *Nárai Szabó Gábor* MTA könyvtár főigazgató előadása „Fenntartható-e a fejlődés?” címen, a *Szeniorok Tanácsa 20 éves működésére* emlékezve a korosztályos kollégákat a „*Regélő*” *Székelyföldi együttes* műsorával köszöntötték

A Szeniorok Tanácsa évnnyitó ülését 2005. február 16-án Budapesten tartotta az OEE tanácsstermében, amelyen jelen volt 21 fő.

Az elnök a tagság üdvözlése után, tisztelettel köszöntötte az előadót és kívánt a jelenlévőknek az előzőnél szellemiekben gazdagabb újsztendőt. Kegyelettel **emlékeztek az időközben elhunyt Abonyi István kollegánkra.**

Az alakuló bizonytalan viszonyok aggályosan érintették az állami erdő államháztartásban betöltött szerepét, az erdőgazdálkodási irányzat lehetőségeit, ezért újra vita tárgyát képezte. A tervezett napirend elfogadása után vázolta még a téma választás indítékait, a napirendek időszerűségét, összefüggésit és **felkérte Gémesi Józsefet**, az ÁPV Rt. Erdészeti és Agrárgazdasági Vagyonkezelő Igazgatóság igazgatóhelyettesét **"Az állami erdőgazdálkodás helyzete, időszerű kérdései"** című tájékoztatója megtartására.

Előjáróban a véleménycsere kiinduló alapjaként megemlítésre kerültek azok az általános viszonylatok, amelyek közérthetőbbé tették az állami erdő mai nemzetgazdaságban, államháztartásban betöltött szerepét és az erdőgazdálkodási irányzat lehetőségeit. A tájékoztató a következőkben foglalható össze;

Tágabb összefüggésben megtudhattuk, hogy 2004-végével az ÁPV Rt. társasági vagyonának könyvvértéke 703 md. Ft-nyi összegben, - változó részvényarányban - és 141 társasági egységben testesül meg. (Óhatatlanul elgondolkodtató, hogy ez milyen nagyságrend maradványa és indokoltan szükségszerű folyamat eredménye-e?) Ebből az állam 100 %-ban tulajdonos 48 vállalati egységben. Az előzőekből 2005 végével 556 md-nyi vagyon értékkel számolnak 83 társasági egységben. A különbség még szerepel a privatizációs előirányzatban. A megmaradó társasági egységből 21 Rt.-t (mint elidegenítésre korlátozottat) a tartós vagyonelem körébe soroltak, ebbe tartozik a 19 Állami Erdészeti Rt. és még 2 más feladatkörű vállalat. Ez a megkülönböztetett elkülönítés jelzi az állami erdők társasági vagyonban elfoglalt helyét és képezheti azt a reménybeli alapot, hogy a vagyonnal való gazdálkodás távlatos szemléletű.

Ebben a szemléletben a 19 Állami Erdészeti gazdasági társaság (Rt.) feladata 976 ezer ha területen mintegy 1.000 md. Ft-nyi erdővagyon kezelése, hasznosítása, az erdő tartamos fenntartása. Az erdő-vagyon üzemvitelének áttekintése érdekében a cégek 3 éves üzleti tervet készítettek. Az Erdészeti Rt.-kben folyó tevékenység szakszerűségét az erdészeti szakhatóság (ÁESZ) a közelmúlt időszakában ellenőrizte és minősítette. A minősítései során készült vizsgálati jelentések megállapítása egyenként és összesítetten is jó, illetve kiváló volt annak ellenére, hogy a szárazuló, időszakos időjárás milliárdos nagyságrendű aszálykára befolyásolta az eredményességet. A károk enyhítéséhez az ÁPV Rt. belső forrásából is hozzájárult 2,3 md. Ft tőkeemeléssel. Az üzemág stabilizálását szolgálta továbbá az az intézkedés, hogy az előző évben keletkező közel 1 milliárdos osztalékot visszahagyták meghatározott prioritású fejlesztésekre; olyanokra, mint az EU-s pályázatok feltételeinek biztosítása, a természetvédelmi igényeknek megfelelő technológiai fejlesztések, azok bevezetése, vadgazdálkodás korszerűbb komfortosítása, stb.

Ehhez kapcsolódik az erdőművelési közmunka program szervezése. A Foglalkoztatási Tanács által is biztosított 1,2 md. Ft forrással előkészített alapból (amelyből 20 %-nyi önrész) a vidéki

foglalkoztatás emelésén túl, érzékelhető arányú költségigényes erdőművelési, felújítási és más erdészeti munkák végezhetőek el.

Az Erdészeti Rt.-k alkalmazkodó képességét és szakirányú elkötelezettségét, érdekelttségét jelzik a külső megrendelések is. Egyre több megbízásos munka végzésére kapnak felkérést; útfásítás, erdőtelepítés, amelyekből figyelemre méltó bevétel képződik. Ez szintén hozzájárult, hogy a nehézségek ellenére sem volt veszteséges egység.

A tájékoztató rámutatott, hogy az Erdészeti Rt.-kben, forrás tekintetében, a 2005-ös esztendő nehezebbnek tűnik. A természetvédelmi korlátozás, és más okok miatt a társaságok kevesebb fakitermelést tervezhetnek. Ez önmagában érzékelhető árbevétel csökkenéssel jár. Az FVM-ből várható különféle támogatások bizonytalanok. A ma ismert közcélú igényekre előirányzott támogatás az erdőfenntartási járulékon túl 1/3-ára csökkent. Vagyis az erdészeti közcélú feladatokra, - amelyek jelentős részét el kell végezni - más költségekkel együtt többet kellett tervezni, mint a fakitermelés után, erdőfenntartási járulékként az Rt.-k az államnak befizettek. A Natura 2000 programmal összefüggő rendelet végrehajtásának hatásai szintén beláthatatlanok. A kialakult helyzetben a feszültség oldását segíthetik az említett közmunka programok, de vizsgálják a szervezeti korszerűsítésben még feltárható tartalékokat is.

A természetvédelemmel összefüggő kérdésekben elhangzott, hogy az Erdészeti Rt.-k számára hasonlóan kiemelt célkitűzés a természetes erdőkép fenntartása. Elmozdulás történt a természetkímélő módszerek minél szélesebb alkalmazása irányába. Az erdészet és természetvédelem között még feszülő kérdések megítéléséhez pedig tágabb összefüggésben célszerű elemezni a lehetőségeket. Az Erdészeti Rt.-k vagyongazdálkodásában kezelt erdők üzemvitelében mára kialakultak a több célt szolgáló szabályozási módszerek. Ezek a belső érdekeltiségi szabályozók már kielégítik a természet-igényű elvárásokat is. A költségvetési, „szabadabb” kezelés is hordozhat kockázatot a szakszerűség lazulásában. Nem biztos, hogy több biztosítékot jelentene pl. a Pro Silva jellegű „átállás” tartamosabb fedezetére stb. Kétségtelen viszont, hogy az erdő távlatos érdekét leghatékonyabban az egy intézmény útján történő vagyongazdálkodás és tulajdonjog gyakorlás szolgálhatja.

A tájékoztatót a jelenlévők igen hasznosnak és időszerűnek tekintették, amely kapcsán kérdéseket tettek fel és véleményt alkottak; dr. Járasi L., Tokodi M., dr. Szász T., dr. S Nagy L., dr. Erdős L., Köveskúti Gy., dr. Király P., Varga B., és Zágonyi I.

A véleménycsere kapcsán felmerülő kérdések a következőkben összegezhetőek:

- Az állami erdő elidegenítésére vonatkozóan, (bár elvileg lenne rá lehetőség) az a jelenlegi álláspont, hogy az állami erdő nem eladó! Az erdészeti társaságok még inkább eladhatatlanok. Azonban vannak olyan mozaik, 1 - 2 %-nyi „szórvány” területek, amelyek szakmai felügyelettel való csereforgalma elősegítené az állami birtokkegyesítést, egyúttal a szakszerűbb kezelését is.

- A mg-i hasznosításból kieső területek (cca. 1 mil. ha.) hasznosítására kétségtelen a gyep és az erdőművelési ágú hasznosítás látszik a legmegfelelőbbnek. Erre azonban jó programokkal, szaporító anyaggal kell felkészülni. Ez szakmai kihívás, amelyre megfelelő és szakszerű közlési lehetőséggel kell élni.

- Az erdei választékok napjainkban átértékelődtek és hasznosításuk nemzetgazdasági érdek. Alap követelmény, hogy pl. energia célra csak az eddig piacképtelen, sarangolt tűzifa választékok hasznosíthatók, ami csak a begyűjthető anyaggal növelhető.

- A vélemények közelítettek abban, hogy az erdők Pro Silva szempontú gyakorlati kezelésére csak igen hosszú távon lehet átváltani. A kialakulása feltételeihez szükség lesz; a fokozatosságra, az erdési felkészültség javítására és a mintaterületeken szerzett tapasztalatok átállási folyamatba történő befoglalására.

- Az állami erdő kezelésével, hasznosításával összefüggő ágazati kérdéseket, illetve a vidékfejlesztésben betölthető szerepét ajánlatos lenne arányainak megfelelően a szakmáknak kimunkálni és a Nemzeti Fejlesztési Tervben érvényre juttatni.

Az elnök azzal zárta a napirendet, hogy napjainkban nélkülözhetetlen az együttgondolkodás és a szakmai ismeret csere. A kapott őszinte helyzetelemzés jó alapot képez a Szeniorok Tanácsa további kezdeményező munkájához. Majd megköszönte Gémesi úrnak a helyzetelemző tájékoztatóját és további szakmai elkötelezettségű munkát kívánt.

A Szeniorok Tanácsa elnöke vázlatosan ismertette a „Népszabadság” 2005. január 28-i számában „*Nem látják a fától az erdőt*” címen megjelent írást, - amelynek szerzője *Márkus Ferenc*, a WWF Magyarországi képviselőjének igazgatója. A vázolt cikkben foglaltakhoz és a kérdéskör összetettségéhez dr. Járás Lőrinc további olyan tapasztalatokat ismertetett, amelyek a természetvédelem értékeinek, üzemtervi megjelenítésének hiányosságaiból, a tartalom pontatlan értelmezéséből eredeztethetők. Vagyis sok nézeteltérést okoz a természetvédelmi szakszemélyzet hiányos gyakorlati látásmódja, az eltúlzott jogértelmezés és bizonyos kérdések életszerűtlen látásmódja. A cikkben közölt megállapítások a szakmákra nézve kétségtelenül megdöbbentőek. Az esetleges válasz és állásfoglalás ezért ne a szakmaiságra, hanem elsősorban olyan kitételek cáfolására irányuljon, amelyek a szakma hozzáállását érdemtelenül minősítik.

A Tanács - több tagjának a véleménye alapján- úgy határozott, hogy a válaszadás formájáról a közreadott állásfoglalás-tervezet alapján a következő ülésen dönt.

A Tanács határozott, - az elnök és több tag javaslatára - kitüntetés előterjesztésben. Ezen belül az elnök a később esedékes kitüntetésre is kért további javaslatot. **Az állandó tagságot érintően, többségi szavazattal tagjai sorába választotta** dr. Marjai Zoltán helyére dr. Marjai Zoltánnét. A tagság elfogadta a Tanács 2005. évi munkatervét, a 2004. december 2.-i javaslatokra hivatkozással. Végül az elnök megköszönte az aktív megnyilatkozást, részvételt az ülést bezárta.

dr. S Nagy László

"...Ha cserben hagy az értelem,
a tapasztaláshoz folyamodunk..."
(Montaigne)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa 2005. Május 24-én tartotta** soron következő **ülését** Budapesten, amelyen jelen volt 20 fő. Az elnök köszöntötte a tagságot és **üdvözölte dr. Ángyán József egyetemi tanár urat, a Szent István Egyetem Intézetvezetőjét.**

Örömét fejezte ki, hogy „A vidékfejlesztésben az erdőtelepítés agrárszemléletű lehetőségei” címen megkezdett témában folytatódhat a szakmaközi együttgondolkodás és ismeretcsere, amely nélkülözhetetlen az egészséges szemléletű érdekérvényesítés módjának felismeréséhez.

A bevezető gondolatok szemléletesen és gyakorlatiasan érzékeltették azokat a kritikus kérdéseket, amelyek egyetemlegesen fontosak és a szakunk szempontjából is lényegesek. Megvilágította az uralkodó kockázati tényezőket és azokat a nehézségeket, amelyek ismerete nélkül lehetetlen szolgálni a vidék és az ország gazdasági biztonságát.

Az előző alkalommal említett dél-amerikai tőkés, nagybirtok modell néhány ezer regisztrált gazdasági egységben gondolkodik. Ilyen felfogásban, a hazai viszonylatban mintegy 760 ezer egyéni, ill. 7800 társas vállalkozás kezelésében lévő mezőgazdasági terület művelési lehetőségéből igen sokan kiesnének. A dél-amerikai jellegű módszerrel 300-nál kevesebb 500 ha-t meghaladó gazdasági egység uralná a területet a mennyiségi támogatás, ill. számos felbecsülhetetlen káros hatások kíséretében (foglalkoztatás csökkenés, vándorlás felerősödés, monokultúrák „sivatagosítása” stb.) az arányaiban elenyésző, de kétségtelen technológiai húzó hatásaival. A nagyoknál, és az integrátornál marad a nyereség centrum (termelőeszköz forgalmazás, raktározás, értékesítés, stb.) és a kicsik egyre jobban kiszolgáltatottá válnának. Az ilyen leépülés megengedhetetlen lenne Európa gazdasági, kulturális viszonylatában, mert nem csak a gazdaság hatékonyságát csökkentené, de a sokszínűségében rejlő emberi minőséget is silányítaná.

Az EU-s másik modell az egyéni, kis és közepes gazdasági egységekre irányulna, ahol nem a művelt terület nagysága lenne a meghatározó (hiszen Európában az átlagos birtok méret 19 ha és az 50 ha-t meghaladó birtok aránya 8.6 %), hanem a sajátos termék és minősége kerülne a verseny középpontjába. A versenyképessé válást a társulások segítségével lehetne gyorsítani. A tapasztalati tényekkel is igazolható, hogy a mezőgazdaság mindig is több volt, mint csak árutermelő ágazat. Az élelmiszer és más anyagok előállítás mellett munkát, megélhetést biztosított a vidék lakosságának, gondozta és hasznosította a táj természeti adottságait. A helyi közösség számára olyan szociális szolgáltatásokat nyújtott, amelyek a kultúra meghatározó részeivé váltak, pótolhatatlanok és hiányukban kezdtük felismerni értékeit.

Az EU a többfunkciós agrármodellt dolgozta ki az ilyen természeti értékekben gazdag vidéki térségek hosszú távú hasznosíthatóságához, az időközben eluralkodó mennyiségi termelési szerep ellensúlyozására. A világ és az egészségesen gondolkodó értelmiség eljutott arra a felismerésre, hogy a vidéki táj és a környezet egyre fontosabb számára. Csakis a „zöld” ágazatok összefogásával, az adottságok és lehetőségek összehangolásával, kiaknázásával várható a fenntartható fejlődés. Azokat a műveleteket, amelyek a termék, ill. szolgáltatások piacosítását segítenék (piackutatás, raktározás, forgalmazás stb.) társulás formájában úgy

szerveződjön, hogy az intézmény ne telepedjen a gazdálkodóra, hanem segítse azt, úgy szakmai, mint adminisztratív teendői tekintetében.

A természeti adottságok megőrzése és a mező-erdőgazdálkodás egymásra utaltsága elkerülhetetlenné teszik az életszerű hasznosítás összehangolását. Az új megközelítésű környezethasználat átalakításában szükségeszerű a következő alapvető célok területi harmonizációja;

- természetmegőrzés, táj, ökoszisztéma, genetikai sokféleség fenntartása,
- gazdaság beillesztés, ökológiai és kulturális jelleget megőrző földhasználat,
- társadalmi beágyazás, oktatás, nevelés, kutatás és helyi, nemzeti jellegű természetőrzés,
- A mező-és erdőgazdaságnak az élelmiszer és nyersanyag termelése mellett előtérbe kerülnek a közösségek érdekeit szolgáló tevékenységek ellátása, amely rendszerek gyökeres átalakításához jelentős (80 %-os mértékű) kiegészítő közösségi források tartoznak.

E tekintetben fontos kérdés miként tudunk a vidékfejlesztés irányába elmozdulni, amelyben az erdő is jelentős szerepet játszik.

A többfunkciós európai agrármodell egyebek mellett azt jelenti, hogy csökkennek az egy pilléres, a termeléshez (mennyiséghez) kötődő támogatások és így a források jelentős része átkerül az agrár-környezeti és második pilléres vidékfejlesztési kifizetésekre, a tájgazdálkodási elemek támogatásaira. Az ebbe sorolható jelentősebb támogatott intézkedések;

- tájgazdálkodási agrárrendszerek földalapú támogatása,
- mezőgazdasági beruházások, termékek feldolgozása, értékesítésének támogatása,
- erdőtelepítések támogatása,
- vidéki térségek fejlődésének elősegítése,
- időssek korai nyugdíjazásának, ill. fiatal gazdálkodók anyagi támogatása,
- gazdálkodók oktatása, képzése tájékoztatása,

Ezen belül a vidékfejlesztés eszköztárát, a nemzeti stratégiák hatásspektrumát négy „tengely” mentén szélesíti az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretéből.

1. A versenyképességet segítő intézkedésein belül: a humán erőforrások; (oktatás, szaktanácsadás, higiéniai megfelelés, vállalatirányítás stb.), tőketámogatás; (mezőgazdasági és erdészeti beruházás, infrastruktúrafejlesztés stb.), termékek minőségi és biztonságos előállítása; (környezetvédelmi megfelelés, minőségellenőrző program elősegítése stb.), átmeneti támogatás; (önellátó gazdaságok, termelői csoportok felállítására stb.), részarány: 15 %.

2. Mező- és erdőgazdasági földhasználatot segítő forrás lehetőség; Mg-i területek fenntartható használatának ösztönzése; (kedvezőtlen adottságú térségek: Natura 2000 mg-i területeken; állatjóléti, ill. nem produktív beruházások.) Erdőgazdasági területek fenntartható használatának ösztönzése; (erdősítés mg-i területeken, agro-erdészet, Natura 2000 erdőterületeken, környezetgazdálkodás, termelési potenciál javítása stb.), részaránya: 25 %.

3. Vidéki életminőség javítása, új tevékenységeket szolgáló intézkedések: életminőség javításához; (szolgáltatások fejlesztése, falufejlesztés, kulturális örökség védelme, szakképzés stb.) kiegészítő tevékenységeken belül; (mikro vállalkozások, turisztika, népi mesterségek revitalizálása, stb.) részaránya: 15 %.

4. A LEADER módszerrel az előzőek céljainak megfelelő területeken adódik további lehetőség, amelynek részaránya: további 7 %.

Ismertetésre kerültek még azok a további támogatási lehetőségek, amelyek más feltételekhez kötöttek. Külön megvilágítva azokat, amelyek a hogyanhoz és nem a mit, ill. mennyit termeléshez kötődnek. Bár a vázlatosan leírtakból is kitűnik, hogy a támogatások súlypontja a sajátosságokra helyeződött és nem csökkent a nemzeti szerep sem, hanem növekedett. Tehát van EU-s lehetőség cca. 65%-nyi illetve további 35 %-nyi bármely más tengelyhez kapcsolódóan, csak a tájékozódást és felkészültséget kellett volna jól megszervezni, amelyből sajnos nemcsak a társadalom érdekelt rétegei, de még a szakmai körök is lemaradtak. Ezt a szerepet és a gazdák segítségét szolgálta volna a falugazdász intézménye, amely mintegy 1350 körzetig kialakult és 400-ra kívánták csökkenteni, amit végül 600-ban sikerült „kialkudni”.

A következő napirend keretében az elnök, tájékoztatást adott a Szeniorok munkatervének teljesüléséről és az eddigi rendezvények fogadtatásáról, jelentőségéről, megköszönve a tagság aktív jelenlétét és érdeklődését. Vázolta továbbá a 2005. év tervzetét, amelyhez dr. Király Pál felvetését egyhangúan támogatva a következő kiegészítő javaslat hangzott el:

- A Szeniorok kezdeményezzék, hogy az Egyesület fokozza a lobbizási tevékenységét az erdészeti ágazatot ért „leminősítés” ellensúlyozására, valamint az ágazaton belüli forráselvonások megállítására.
- Serkentse a szakmai összefogást, az olyan irányba történő felkészülésre, hogy a vidékfejlesztés keretében minél nagyobb támogatási forrásokra pályázhassanak az ágazat érintettjei.

dr. S Nagy László

A Szeniorok Tanácsa taglétszáma a 2005. május 24-i határozat alapján.

Tiszteleti tagok:

1. Gáspár Hantos Géza	1121 Budapest
2. Jancsó Gábor	8900 Zalaegerszeg
3. Dr. Kollwentz Ödön	7633 Pécs

Állandó tagok:

1. Dr. Balogh Ferenc	1161 Budapest
2. Barkóczy László	1115 Budapest
3. Csobánczi Erzsébet	1023 Budapest
4. Dr. Erdős László	1121 Budapest
5. Dr. Ghimessy László	1114 Budapest
6. Haják Gyula	1117 Budapest
7. Halász Aladár	1126 Budapest
8. Ipsits Lajos	2100 Gödöllő
9. Dr. Járasi Lőrinc	3525 Miskolc
10. Dr. Jereb Ottó	2100 Gödöllő
11. Dr. Király Pál	1121 Budapest
12. Lutonszky Zoltán	1145 Budapest
13. Dr. Madas László	2025 Visegrád
14. Dr. Marjai Zoltánné	1023 Budapest
15. Mészáros Gyula	8200 Veszprém
16. Mitnyik László	2071 Páty
17. Németh Ferenc	1032 Budapest
18. Pandula Zoltán	1125 Budapest
19. Dr. S Nagy László	1126 Budapest
20. Dr. Szász Tibor	1157 Budapest
21. Tokodi Mihály	1191 Budapest
22. Dr. Tóth Béla	4032 Debrecen
23. Varga Béla	3300 Eger
24. Zathureczky Lajos	9700 Szombathely
25. Zágoni István	1113 Budapest

Pót-tagok, (Állandó meghívottak) :

1. Dr. Bondor Antal	8314 Vonyarcvashegy
2. Köveskúti György	1076 Budapest
3. Tollner György	1021 Budapest
4. V. Szabó Ferenc	3300 Eger
5. Schmotzer András	3300 Eger
- Rendezvényenként meghívható 1 - 5 fő

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** a budapesti helyi csoporttal közös rendezvény **2005. Szeptember 29-30-án** „**A természetvédelmi gyakorlat és az erdőkezelés kritikus kérdései**” témában kihelyezett tapasztalatcsere a Bükki Nemzeti Parkban (Zemplén hegység): Részt vett 25 fő A közös tanulmányút az egyesületen belüli különböző szervezeti egységek eredményes együttműködésének jegyében zajlott. *A Szeniorok Tanácsa a tanulmányúttal kapcsolatos annak a szíves meghívásnak tett eleget, amelyet még a Tanács 2003. november 4-i ülésén Haraszthy László úr, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium h. államtitkára, az Országos Természetvédelmi Hivatal vezetője kezdeményezett.*

A meghívás egy nemzeti park területére szólt, s ennek megfelelően a zempléni rendezvény házigazdája a Bükki Nemzeti Park (BNP) volt, de alaposan közreműködött az Északerdő Rt. is. A sátorlajújhelyi vasútállomásra vonaton érkező résztvevőket **Duska József, a BNP igazgatója** fogadta több munkatársával, majd innen gépkocsikon a Füzér községben lévő bázisukra, a Koronaőr Vendégházhoz utaztak. A szakmai program helyszíne a Füzérvári Erdőbirtokossági Társulás felújítás előtt álló hegyvidéki gyertyános-bükkös-tölgyes erdeje volt. A helyszíni bemutatók azt szemléltették, hogy ezekben az erdőkben lehet olyan erdőgazdálkodást folytatni, amely mind az erdőtulajdonos, az erdőgazda, mind pedig a természetvédelmi szervek igényeit kielégíti. 1999-ben vette át a gazdálkodást az említett erdőbirtokossági társulás. Óvatosan fogtak munkához, mert a pénzük kevés volt, s nem akartak nagy, összefüggő vágásterületeket létrehozni. Ezért a természet és az idevágó szakirodalom útmutatásait követve, pontból kiinduló felújítógaszt alkalmaztak és készletgondozó fahasználattal kezelik erdejük nagy részét. Az eddigi tapasztalatok jók. Az ápolási költségek csökkentek, de a társulás pénzbevétele nem csökkent. A faállomány fejlődése az elegyes, vegyes korú és méretű, többszintű, állandó talajborítást biztosító szerkezet irányában halad. Mivel a Zemplénben a bükk növekedése gyors és erőteljes, ezért a tölgy felneveléséhez nagy türelem kell. Ehhez a témához azonban a természetvédők hozzáfűzték: az állományelemek több évszázados távon állandók maradnak. Bizonyos vita alakult ki azon, hogy szabad-e teljes záródású, jó növekedésű, növedékfokozó gyéritési korban levő Luzulás-bükkösben lékes megbontást alkalmazni annak érdekében, hogy a már említett többszintű, vegyeskorú, differenciált állományszerkezet idővel kialakuljon. Akik ezt vitatták, jelentős értéknövedék-veszteségre hivatkoztak. Az ellenkező vélemény képviselői amelletttörtek pálcát, hogy a kívánt irányú átalakítást egyszer el kell kezdeni, s ehhez elsősorban az erdőben spontán módon keletkező lékeket kell felhasználni és azokat fokozatosan szélesíteni. Szóba került az erdőkhöz csatlakozó, azok közé ékelt kiterjedt hegyi rétek problémája is. Ebben az esetben konkrétan a természetvédelem szempontjából számos zoológiai és botanikai értéket rejtenek. Jellemük megmaradása szempontjából nagy veszély a szívós és sűrű siskanádtippan, a caemagrostis terjedése is. Kaszálni vagy nem kaszálni? – ez a természetvédelem előtt álló nagy kérdés. **A helyszíni bemutatót Frank Tamás ÁESZ erdőfelügyelő vezette, oldalán Laczkó Péter erdőbirtokossági szakirányító erdőszel** (akinek már az édesapja, sőt nagyapja is ezen a területen volt erdőszel). Részt vett és aktívan közreműködött a BNP részéről Duska József igazgató mellett Firmánszky Gábor tájegységvezető, Hercsák József, a Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet vezetője, Bak Imre BNP erdőszeti előadó, Pelles Gábor és Papp Viktor Gábor biológus, valamint Szegedi Zsolt és Szegedi Gábor természetvédelmi őr. **A terepi tapasztalatcsere napjának estjén a bázisul szolgáló vendégház éttermében találkozott Haraszthy László KVVM h. államtitkár a tanulmányút résztvevőivel.** A konzultációs beszélgetés bevezetéseként elmondta, hogy

Magyarországon sok védett erdő van és ebből a tényből sok ütközés is keletkezik. Egy szűk réteg érdeke az, hogy ez az ütközés folyamatos legyen. A természetvédelem érdeke az, hogy a nemzeti parkok erdőiben az ismérveknek megfelelő erdőgazdálkodás folyjon; mindegy, hogy ezt kik végzik. Az állami erdőgazdasági részvénytársaságok a természetvédelmi ismérvekkel ellentétes gazdálkodást folytatnak. A két ágazat ütközését nem a természetvédelmi őr és a kerületvezető erdész szintjén kell rendezni. Haraszthy László elmondta, hogy megtörtént a „Natura 2000” területek kijelölése. Felelős erdészeti vezetők azonban írásban léptek fel ellene, holott az Európai Unió pl. a cseres-tölgyesekben még kevésnek is találta a kijelölt területet. Elmondta továbbá, hogy egy nemzeti park törvény megalkotásán dolgoznak. Alakul egy Természeti Erőforrások Minisztériumának terve is; a bányászat és erdészeti még hiányzik belőle. A magánerdőkről szólva az államtitkár úgy látja, hogy a szektorban vannak szép erdők is. Itt súlyos konfliktuslehetőség áll fenn. Megoldást kell találni abban is, hogy a fokozottan védett erdőkben nem volna szabad fát vágni. A vad által okozott problémákat érintve, annyit mondott Haraszthy László, hogy nézzenek tükörbe a részvénytársaságok.

Haraszthy Lászlót követően **Kovács Jenő, Füzér község polgármestere, „civilben” erdésztechnikus, magánerdőgazda és a Füzérvári Erdőbirtokossági Társulás elnöke, ismertette erdőgazdálkodásuk történetét.** A községhatár erdősültsége már jelenleg is 70% fölötti és még tovább növekszik. Jelenleg egy natúrpark létrehozásán dolgoznak öt környékbeli önkormányzat részvételével, amelynek a célja: értékmegőrzés, a hagyományok folytatása és a helyi megélhetés elősegítése ipartelepítés nélkül. Létre kívánják hozni a Magyarországi Natúrparkok Szövetségét is, a már működő kilenc natúrparkkal karöltve.

A tanulmányút második napján a résztvevők Cserép Jánossal, az Északerdő Rt. vezérigazgatójával folytattak megbeszélést a bázison. A 108 ezer hektáron 19 szervezeti egységgel gazdálkodó részvénytársaság évente 220–230 ezer m³ fát termel ki. Területük 70–75%-a kerül a természetvédelmi oltalom valamilyen fokozata alá. Az erdőfelújítás 87%-a természetes úton történik. A tájidegennek minősített lucfenyőt (bár természetes úton igen jól újul!) a kitermelés után bükkal cserélik le. A kitermelt fából 50 ezer m³ a fűrészipari alapanyag, amiből a közepes minőséget saját üzemekben felfűrészelik, a jó minőségű rönköket azonban eladják. A fafeldolgozást a ládi fűrészüzemet fejlesztve, optimalizáló berendezést, sorozatvágó fűrész és vákuumos szárítót állítanak munkába. A vállalat munkakönyves dolgozóinak létszáma 500 fő körül van, de 2700 embernek adnak munkát.

Az erdészeti nagysága 4500–14 000 hektár közötti. A szakmai program befejezéseként a résztvevők megtekintették a Pálházi Erdészeti Igazgatóság által létrehozott érdekes, szép és értékes Erdészeti, Vadászati és Természetvédelmi Gyűjteményt, majd továbbgondolásra érdemes tapasztalatokkal bőségesen gazdagodva tértek haza.

dr. Király Pál

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXL. évf. 12. számában, 2005. december)

„Nem mindegy, hogy a civilizáció,
a kor szelleme, kinek az igényére formálódik!!”

(Jókai Anna)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa 2005. december 8 -án tartotta, ez évi záró ülését** Budapesten az OEE tárgyalójában, amelyen jelen volt 21 fő. **Az elnök** köszöntötte az előadót, a tagságot, ismertette a napirendet, majd **felkérte Klemencsics András FVM Erdészeti főosztályvezető urat „Az erdőkezelés helyzete és az állami erdők jövője, lehetőségei” című előadása megtartására.**

Az előadó bevezetőben az erdőszültség kiinduló adatait vázolta, hogy a közlendők segíthessék az egységes szemléletű érdekérvényesítés módjainak felismerését. Az erdőterületre vonatkozó fontosabb jellemzők közül ismertetésre került, hogy az ország erdőgazdálkodás alá vont területe 1.974 ezer ha, amelyből faállománnyal borított terület 1.843 ezer ha, 19.8 %-os erdőszültséggel, ill. védett 387 ezer ha (20 %) és a Natura 2000 előírásai által érintett mintegy 200 ezer, ha erdő. A továbbiakban azokról a szempontokról tájékozódhattunk, amelyek az erdőgazdálkodás kereteit határozzák meg:

- Nemzetközi keretek; egyezmények, ajánlások.
- Európai Unió keretek; stratégiák, akciótervek.
- Nemzeti keretek; jogi szabályozás, erdőprogram.

A fenntartható erdőgazdálkodás alapelemei szerint tagolt elvek figyelembe vételével készülhetnek az EU erdőszeti akciótervei. Ezen belül a főbb szempontok;

- **a gazdasági célok:** az erdőgazdálkodás versenyképességének megőrzése, a több célú életképes erdőgazdálkodás elősegítése, új-újszerű erdőalapú termékek, javak és szolgáltatások fejlesztése stb.
- **a környezeti célok:** az erdei élőhelyek és az erdei ökoszisztémák leromlásának megakadályozása, az erdők védelmi funkcióinak a bővítése, az erdei biodiverzitás fenntartása és bővítése, az éghajlati és földhasználati változások hatásainak felmérése
- **a közjóléti célok:** az erdők társadalmi és kulturális hatásainak bővítése, az erdőgazdálkodás javainak hozzájárulása a vidék gazdasági életéhez, a felüdülés, pihenési és védelmi funkciók javítása stb.
- **az irányítás szempontjai:** a gazdasági, környezeti és közjóléti célok egyensúlyának elérése, az ágazati politikák összehangolása, integrálása, a tudomány- és erdőszeti politika összhangjának biztosítása, a folyamatok fenntarthatóságát szolgáló mérési és ellenőrző rendszer kidolgozása

Továbbiakban tájékozódunk arról, hogy a magyar társadalom erdőgazdálkodással kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósítása érdekében elfogadásra került a **Nemzeti Erdőprogram (NE) a 1110./2004. számú kormányhatározattal.** Az NE alapelveket és stratégiai célokat határoz meg. A megvalósítást 10 célprogramhoz köti; - állami erdők fejlesztése, - magán erdők fejlesztése, - vidékfejlesztés erdőtelepítés, - természetvédelem az erdőkben, - fenntartható vadgazdálkodás, - racionális fahasznosítás, - erdőszeti igazgatás, kutatás, oktatás, termelésfejlesztés, - ember-erdő viszonyának javítása. Mind ezt 2006 - 2015 között évente kell megtervezni.

Ismertetésre került hogyan valósíthatók meg a Nemzeti Erdőprogram stratégiai céljai. Nevezetesen milyenek azok a támogatási formák, amelyek az erdészet számára igénybe vehetők. Ilyen a 2006 végéig igényelhető vidékfejlesztési támogatás; az „Európai Mezőgazdasági Orientációs- és Garancia” (EMOGA) alap (1257./1999./EK rend.), amelyet 2007-től az „Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap” (EMVA) lehetősége vált fel.

Az utóbbiból megvalósítható célprogramok felsorolása után szóba kerültek az igénybevétel lehetőségei és formái (alapokon, központi, egyéni számlán keresztül stb.), a nemzeti támogatások jogcímei, az állami szektorokra és gazdálkodó szervezetekre vonatkozóan, válaszolva az állam tulajdonosi, gazdálkodó és ellenőrző szerepét is.

Hangsúlyozta az előadó, hogy a célprogramok megvalósítása és a vidékfejlesztési keretekben nyíló erdészeti céltámogatási lehetőségek kiteljesítik a jelenlegi nemzeti erdőfenntartási rendszerünk új kereteit, amire viszont tudatosan kell felkészülni.

Az előadást követő kérdések után élénk véleménycseré alakult ki, amelyben részt vettek; dr. Járási Lőrinc, dr. Erdős László, dr. Király Pál, dr. Szász Tibor, Zathureczky Lajos, Zágony István, Köveskúti György, Tollner György, V. Szabó Ferenc, dr. Nagy László.

A véleménycseré lényege - az előadó válaszait is befoglalva- következő gondolatokban összegezhető:

- Az állam szerepe érzékelhetően módosul egyrészt, mert erősen bővült a cél és a fogalomrendszer, másrészt változnak a forrás feltételek a fenntartási járulék sorsával. Tehát erősíteni kell a lehetőségek források felé történő szervezését, a szakkezelés számonkérését, az ellenőrzöttebb nemzeti és EU-s pénzek felhasználásával. Gyengül viszont az állam tulajdonló, gazdálkodó jellege. Hiszen az FVM csupán közvetítő szerepet tölt be az elvárások és a felfelhasználási szerkezet tekintetében. Ugyanis, a célokat nem az Unió tűzi ki, hanem részforrásokat ad szigorú feltételekkel. Felmerült továbbá az, hogy túl sok az EU-s ügykezelés, és az előírásai a hazai viszonyokra nehezen értelmezhetőek.

Az erdő, illetve a felfelhasználás szerkezetének az átalakulása folytán, illetve a faértékesítési formáinál kritikus kérdésként merült fel a fa erőműi, bioenergia jellegű hasznosítása. Az aggódó, illetve helyeslő vélemények óvatosságra utaltak. Az nem egészen megnyugtató, hogy régen is volt energia alapú felfelhasználás (pl. hamuzsír), mert más volt a nagyságrendje. Az újszerű energiacélú hasznosítás nagy valószínűséggel csak akkor minősülhet jónak és elfogadhatónak, ha kellően kidolgozottak a kitermelési volumen korlátai, valamint ha kellően felkészülünk a túlzottan központosított erőművek esetleges monopóliumi, torzító erejével szemben.

A piaci versenyfeltételek optimalizálását és a helyi igényeket életszerűbben szolgálnák a közepes regionális erőművek, a beszállítási vonzatok miatt is. E kezdeti szakaszban már az sem hagyható figyelmen kívül, hogy túl drága lett a lakossági tűzifa, miközben ingadozik a túlnyomóan egysíkú lakossági energiaforrás biztosítottsága. A programhoz fontos további szükségszerűség, felgyorsítani az energiaerdő jellegű, piaci igényű faültetvények telepítését.

- A faültetvények agrárpolitikai szempontból is hasznosítható termék-hozamra képesek, amiért a fafajok magválaszthatósága (pl. magyar akác) kérdésében szintén meg kell határozni egy, a természetvédelemmel közös feltétel rendszert, azért is mert pl. az EMOGA túlzottan agrár-centrikus.

- A mai politikai viszonyok között egy másik igen fontos kérdés a tulajdonlás és a szakkezelés. Ezért az erdészeti szakágazat érdekérvényesítő képességét határozottabbá kell formálni, nem csak az államigazgatási vonatkozásban, de köztestületi, Erdészeti Egyesületi tekintetben is át kell gondolni az érdemlegesebb közreműködési lehetőségek módjait! Ez nyilvánvalóvá válik az által, hogy az állami erdők sorsa, tulajdonlása átalakulóban van. Az aggodalom már azért sem indokolatlan, mert a jövőben kiemelkedő szerepet kapnak a géntartalékokat őrző olyan bonyolult ökoszisztémák, mint az erdő. Vagyis adódik a jogos kérdés, hogy hol, melyik ágazat összefüggésében lenne jó helyen az állami és a szabadrendelkezésű erdő sorsa?

A vélemények alapján a **Szeniorok Tanácsa állást foglalt** abban, hogy a szakma nem nézheti tétlenül a politika függvényében kialakult sodródást. A felmerülő kérdések megválaszolására a szakmának kell alternatívákat kidolgozni, amelyek elősegítésére a Szeniorok Tanácsa 2006. január 30-ig hívjon létre egy Ad-hoc Bizottságot.

A napirend zárásaként az elnök megköszönte Főosztályvezető úr előadását, kívánva további eredményes munkálkodást.

A napirend egyéb témáiban az elnök, tájékoztatást adott arról, hogy a következő évben esedékes az OEE új vezetőség választása. Ajánlatos a Szeniorok Tanácsának is véleményt kialakítani nevezetesen a stratégia módosításáról, az elnökség összetételének elvi szempontjairól, stb., amelyre az SZT elnöke január 30-ig kér véleményeket. E téma kapcsán megerősödött az az igény, hogy az OEE új vezetőségének a szakmai és közösségformáló értékek kezelése mellett, a szakszerűségi, szakmai érdekérvényesítést az eddiginél határozottabban kell képviselni. Továbbiakban az elnök javaslatokat vár a 2006. évi munkatervhez. Haják Gy. tagtársunk javaslatát illetően közös vélemény született abban, hogy a következő ülésünkön az elnök előterjesztése alapján a SZ Tanácsa tekintse át a tagság létszámát, helyzetét és az újabb tagokra érkező ajánlásokról hozzon döntést.

A következőkben a **Szeniorok Tanácsa nevében az elnök megköszönte** dr. Madas László, Mitnyik László **85 év**et és dr. Erdős László, Tollner György **75 év**et betöltött korosztályos szeniortársaknak a tartalmas közéleti, példaértékű tevékenységüket és jelképes tárgyat és Okleveleket nyújtott át. A jókívánságos alkalmat **Séllei Zoltán előadóművész**, a Magyar Rádió munkatársa, a *Magyar Kultúra Lovagja*, mély érzelmeket közvetítő műsorral és pohárköszöntővel tette családiasabbá. Végezetül az elnök kellemes ünnepeket és reménytelibb újévet kívánva a meleg hangulatú ülést bezárta.

dr. S Nagy László

(Megjelent az Erdészeti Lapok: 2006. februári számában.)

2006

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2006. február 14 -én tartotta az évnyitó ülését. Az elnök köszöntötte az előadót, a tagságot, ismertette és jóváhagyta a napirendet. Vácolta, hogy a második napirend során dönteni kell az esedékes tisztújítás lebonyolításáról mind a Szeniorok Tanácsa, mind az OEE tisztségviselői vonatkozásában. Mivel e napirendnek a tárgyát képezik szervezeti, módszertani kérdések is, jegyzőkönyv készül, amelynek hitelesítésére a SZT megszavazta - az elnök javaslatára- dr. Szász Tibor és Pandula Zoltán tagtársakat.

A következőkben **az elnök felkérte Márkus Ferencet a Világ Természetvédelmi Alapítvány (WWF) Magyarországi Képvisellete igazgatóját „Az erdő szerepe a WWF feladat és tevékenysége rendszerében” c. előadása megtartására.** Az előadás során hasznos véleménycseré alakult ki, amelyben részt vettek; dr. Király Pál, Schmotzer András, dr. Szász Tibor, Köveskúti György, dr. S Nagy László.

Az eddigi történések ütköztetése nyomán, az erdő kezelését/gondozását érintő ellentétes vélemények, megvitatásából kitűnt, hogy a nézeteltérésekben a kiindulási alapok képeztek eltérő megítélést. A véleménycseré során a kritikus, ellentmondásos kérdések nagyobb része feloldásra került, a jelenlévők egyetértettek abban, hogy állásfoglalásban adják közre a kialakult közös érdekalapot képező témák értelmezését.

Az előadás során tájékoztatást kaptunk a WWF igen széles nemzetközi és hazai tevékenységéről: A WWF, mint a világ természet- és vadvédelmi alapja, kétszáz ökorégiót határozott meg a földön, ahol elősegíti a kiemelt védelmi intézkedéseket. Ezen belül fontos kérdés a vizes élőhelyek, a nagy folyók, a biodiverzitást őrző erdők, és az ártéri- illetve ökorendszerek gondozása, védelme. Foglalkoznak továbbá a klímaváltozással, az egészséggel összefüggő mérgező anyagok, vegyi anyagok kockázataival. Kiemelésre került, hogy legnagyobb veszélyben a forró égövi és a boreális erdők vannak, ahol a még viszonylag érintetlen, utolsó természetes viszonyok átalakítása vette kezdetét. A környezetvédelem ügyét szolgálva segítik a fenntartható fejlesztési programokat, gátat vetve a nagyléptékű beavatkozásoknak, azoknak, amelyek a biológiai sokféleséget és a helyi közösségek színes világát veszélyeztetik. Kongóban és Brazíliában sikerült is védett erdőövezeteket kialakítani.

A fentebb jelzett régiók egyike a Kárpátok Ökorégiója, amelyben a természeti és kulturális értékek hosszú távú megőrzését a hazai WWF összehangolja. E feladatkörben a még viszonylag természetes erdőtürsulásokon belül külön figyelmet fordítanak a síkvidéki tölgyesekre, a vízhatásnak kitett és hegyvidéki védett erdők kezelésére. Az ilyen értékrendű erdők tekintetében nem mindegy, hogy ezek használatában milyen elsődleges szempontok, profitorientált, vagy ökológiai érdekek érvényesülnek. A kérdés úgy vetődik fel, hogyan lehet a biodiverzitás védelmét hatékonyabban érvényesíteni? Ugyanis kétségtelen, van olyan terület, például a Pilisben, ahol a Pro Silva módszer alkalmazása elkezdődött.

A természetszerű módszerkeresés, tehát részükről egyetemes elvárás. Azt szeretnék, hogy az értékőrzés a fő célok között meghatározó lenne a védett területeken és a védett erdőkben. Ezt közös feladatnak tekintik. Egyben meg kell felelni a melegedés és a szárazulás miatt felvetődő kihívásnak is. Ennek viszont együtt kell eleget tenni a legalkalmasabb erdőtársulások kialakításával. Vagyis az erdőben a fenntarthatósági modell csakis kölcsönös bizalommal és közös cselekvéssel alakulhat ki. A WWF értelmezésében megnevezett vágásos erdőhasználatot számukra, de a társadalom számára is idejétműltnak tekintik. Az erdészeti gyakorlat viszont a vázolt elsődleges cél szükségszerűsége mellett a tartamos, illetve a készletgazdálkodás jellegű erdőhasználatot a továbbiakban is szakszerűnek tekinti azzal, hogy alkalmazása eddig sem volt ismeretlen. Az erdei fa energetikai hasznosítása kérdésében a WWF mértéktartó, bár találkozott olyan Rt.-gal, mint például a mecseki, ahol úgy tapasztalták, nem vesznek ki az erdőből több fát, mint ami szakszerűen lehetséges.

Ami még több helyen gondot okoz, a vadsűrűség, ahol a beavatkozás elkerülhetetlen.

A vitában résztvevők az elhangzottak egy részét elfogadva felvetették, hogy Zemplénben látták a Pro Silva kezdeményezések jelenlegi helyzetét. Az ott elkezdett Pro Silva jellegű módszer folytatása több szempontból nehézkes, mert ma még nincsenek meg a feltételek (feltárás, egyéb eszköz stb.), de költség kihatás tekintetében sem, amelyek üzemszerű alkalmazását biztosítanák.

Felmerültek további olyan kritikus jelenségek kockázatai, amelyek a kívánt szakszerűségek ellen hatnak. Nevezetesen pl. a KVM vízgazdálkodást érintő szakgárda „költségkímélő” leépítése járhat beláthatatlan következményekkel. Az is megfogalmazódott, hogy az erdészeti ágazatot nem szabad a versenyképesség feltételeit számon kérő ágazatok között tartani, mert kiszolgáltatottá és a mindenkori politikai irányzat alku terévé válik. A WWF e téren való szerepe, előzőeknél nagyobb jelentőségű az irányítás befolyásolásával.

Egy - a természeti erőforrásokkal foglalkozó - közös minisztériumi irányítás és érdekképviselő csökkenthetné a kialakult ellentmondásokat, erősítve az együttműködés lehetőségeit. Végkicsengése a véleménycserének, abban összegezhető, hogy vannak mindkét szakágtól olyan elvárások, amelyeknek csak kölcsönös bizalommal lehet megfelelni.

Az ülés második napirendjében jóváhagyásra került az előterjesztett 2006. évi munkaterv, majd az új tisztségviselők megválasztásával összefüggő előkészületként az **SZT megválasztotta a Jelölő, egyúttal Választási Bizottsági tagokat**; Pandula Z., Tollner Gy., és V. Szabó F.-t.

dr. S Nagy László

* * *

„Az erdő szerepe a WWF feladat és tevékenysége rendszerében.” című, **Márkus Ferenc a WWF Magyarországi igazgatója** által tartott indító előadása kapcsán, a rendezvényen a témát érintő és a felmerült nézeteltéréseket kiváltó okok megbeszélése után, közös szándék nyilvánult meg abban, hogy a nézeteltérések lényegét képező szakkérdésekben a vita eredményét állásfoglalásban rögzítik.

Állásfoglalás az OEE Szeniorok Tanácsa és a WWF vezetése rendezvényén felmerült szakmai kérdésekben.

Kölcsönösen felszínre hozták az eseti, (de nem általánosítható) a gyakorlatban előforduló nem kívánatos módszereket és megnyilatkozásokat. A vita eredményeként - az eltérő megközelítés ellenére is - közeledtek a nézetek. Körvonalazódtak a közös érdekalapok.

Az OEE Szeniorok Tanácsa tagjai elismerik a WWF munkatársai időszerű, nemzetközi kitekintés során szerzett legújabb ismereteit és az erdő hasznosítása terén jelentkező újabb társadalmi igényeket. Ugyanakkor nélkülözhetetlennek tekintik az új elgondolások megvalósításában azt a megszerzett tapasztalati képességet, szemléletet, amellyel az évtizedes gyakorlatú szakembereink és a SZT tagjai rendelkeznek.

A nyilvánvalóan megszerzett adottságok kölcsönös tiszteletében kinyilvánítják, hogy a jövőben, az erdő és a természetvédelem kapcsolatában felmerülő nézeteltéréses kérdéseket megkülönböztetett figyelemmel kísérik. A meghatározó szakkérdésekben, és azokban a kockázatos - technológiai, közgazdasági- hatásokban, amelyek a természetességet, a biodiverzitást érinthetik, a nézeteiket előzetesen egyeztetik és közösen is keresik a minél optimálisabb, hatékonyabb megoldási lehetőségeket.

Az erdő gondozói köszönettel fogadják az autonóm civil szervezetek azon megalapozott, jobbító szándékú véleményeiket, jelzéseiket, amelyek az erdő és az erdőgazdálkodás jövője formálásához szükségszerűek. Elvárják azonban, hogy a nyilatkozatok körültekintőbbek legyenek és a kritikai észrevételekkel arányos eredmények is szerepeljenek. Különösen azokban a szakkérdésekben, amelyek az általános közélet, a zöldszervezetek és a politika irányultságában deformáló következményekkel járhatnak.

Az előzőek szellemében szükségesnek ítélik rögzíteni a közös érdekalapokat, illetve azokat az erdő használatát érintő szakkérdéseket, amelyek megválaszolásra szorulnak, vagy még kihívást képezhetnek;

Azonos a felfogás a tekintetben, hogy az erdő olyan különleges közvagyon, amelyhez igen sok osztársadalmi szintű és környezetvédelmi érdek fűződik. Mint megújuló természeti erőforrásban egyaránt jelen vannak az ember számára használható természeti javak és a biodiverzitást szolgáló feltételek. Egy olyan élettér, amelyben a genetika tartalékai felértékelődnek, és amely csak a gazdasági, védelmi, szociális funkciók arányos biztosításával gondozhatóak.

Az állami erdőkben különösen, de a magán erdőkben is következetesen célszerű számon kérni azokat az erdőfelújítási módszereket, amelyekkel a természetszerű erdőgondozás irányába elmozdulhatunk. Mivel azonban eddig is létezett pl. rontotterdő átalakítás, amely közel azonos célt szolgált, ezért annak tapasztalatait nem szabad mellőzni. Ugyanakkor, ha a felújítás a talaj és a klimatológiai feltételek figyelembe vételével történik, ott ne legyünk bizalmatlanok a helyi tapasztalattal szemben. Ha mégis felmerülne gondatlanság, akkor azt ne általánosítva kezeljük, hanem adott helyen valódi, kölcsönös bizalommal és együttes megítélésben.

A mai helyzetben tényként látják, - de elfogadhatatlannak tartják -, hogy léteznek azok a közgazdasági, államigazgatási rendszabályok, korlátok, amelyek ellene hatnak a szükségszerűen felmerülő ökológiai, biodiverzitásbeli szempontok elsőbbségi érvényesülésének. Hiszen mindkét szakterületet, erdő, természetvédelem, terhel állami, tervezett, kirótt (egyrészt nyereség, másrészt árbevételi) előirányzat.

Az ökológiai igények érvényesítése érdekében közösen kell keresni azokat a lehetőségeket, amelyekkel csökkenthető, vagy megszüntethető az állam árutermelési, szolgáltatói (befizetési) igénye, illetve a piaci jellegű „nyomása”.

Nem mellőzhető annak a felismerése és elfogadása, hogy azokon a küszöb alatti hasznosítású mezőgazdasági területeken, amelyek alkalmasak faültetvényvel megfelelő fatermesztésre, „árutermelésre”, ott ne feltétlen őshonos fafajt, hanem a termőhelyi adottságnak megfelelő fafajt alkalmazhassanak. Az ilyen fatermesztést a nemzetgazdasági érdek is indokoltá teszi. Ily módon ugyanis a természetszerűen kezelendő erdőkre háruló fatermelési igény csökkenthető és több lehetőség nyílik az igen nagy távlatban lehetséges száraló jellegű erdőgondozás gyakorlati bevezetésére.

Az energia jellegű faültetvények esetében az erdőre vonatkozó előírásokat indokolatlan mindaddig számon kérni és szorgalmazni, amíg azok ültetvény jellegűek. Amíg kiterjedésben és nagyságrendben annyi mennyiségű fanyersanyag nem termelődik, amennyi a széndioxid elnyelő hatásában még szükséges, illetve kockázatmentesen már elégséges is, kímélni kell a természetes jellegű erdőket.

Korszakunkban nem hagyhatók figyelmen kívül a klímaváltozás függvényében prognosztizálható termőhelyi módosulások sem. Ezért az őshonos fafajok szorgalmazása elővigyázatosságra kötelez. Ilyen szempontból szükségessé válik a két – erdészeti, természetvédelmi – tevékenységi kör szorosabb együttműködése, egymás jobb megismerése és támogatása a fafaj megválasztás tekintetében.

Az előbbi előlegezett jellegű bizalomtól azokat se fosszuk meg, akik az erdő végvágása, (ahol maradnak hagyásfák) és nem tarvágása tekintetében járnak el. Hiszen az emberi élet is véges. Az erdő életében is célszerű figyelembe venni az emberi szervezettel való hasonlóságot. Ha a végeredményként a vitatható végvágás után a termőhelynek megfelelő újulat képződik, nincs jogunk a teoretikus bizalmatlanságra.

Megfogalmazódott továbbá, hogy az erdészeti ágazatot nem szabad a versenyképesség feltételeit számon kérő ágazatok között tartani, mert kiszolgáltatottá és a mindenkori politikai irányzat alku terévé válik. Az osztársadalmi igények érvényesítése céljából szükségesnek ítélik, hogy az állami erdők a mai viszonyaink között kizárólagosan kincstári tulajdonlásban és egységes állami irányításban hasznosuljanak. Ilyenre irányulóan törvényes garancia megalkotását kívánják. Egy az Erdő, Víz, Természetvédelem természeti erőforrásokat integráló közös „gazda” – minisztériumi irányítás és érdekképviselője – csökkenthetné a kialakult ellentmondásokat, erősítve az együttműködés lehetőségeit.

Végkicsengése a véleménycserének, abban összegezhető, hogy mindkét szakágazat és támogatóinak érdeke úgy az erdő folytonossága, mint az abból származtató adottságok optimális hasznosíthatósága, de csak akkor, ha a természeti értékrend részletesebb, mozaikszerű leltára is elkészül. Minden erőt arra ajánlatos összpontosítani, hogy az általános szakmai ismeretek bővüljenek, az alapozások minél nagyobb ütemben elkezdődjenek és az egymást érintő kérdésekben valódi esetekre korlátozottan megvitatásra kerüljenek, hogy az erőink a valódi kérdésekre fordíttassanak.

Márkus Ferenc WWF igazgatója
dr. S Nagy László OEE Szeniorok Tanácsa elnöke
(Megjelent az Erdészeti Lapok CXLI. évf. 6. számában (2006. június))

A Szeniorok Tanácsa (SZT) 2006. március 01 -i ülésén eleget tett az új tisztségviselők választásának az OEE Választási Bizottsága kiírásának megfelelően. Az SZT tisztújítása Halász Gábor VB.elnök jelenlétében megtörtént, és állást foglalt az országos vezetőségre irányuló javaslat kialakításában is, amelyről külön jegyzőkönyv készült.

A vezetőségválasztó ülésen dr. Szász Tibor elnökölt, ahol az SZT titkos szavazással megválasztotta új vezetőit, dr. S Nagy Lászlót elnöknek és dr. Marjai Zoltánnét titkárnak.

Az új vezetőség nevében az elnök megköszönte a bizalmat, jelezve, hogy a tisztséggel járó munkát a 2002-ben meghirdetett célkitűzések mentén igyekeznek ellátni. A feladatot szolgálatnak tekintve törekszenek a közösség munkáját úgy szervezni, hogy minél több olyan rendezvény, esemény történjen, amelyek a szakmai közélet elismertségét javítják.

A Szeniorok kezdeményeznek kritikus kérdések megoldására irányuló témák mellett erkölcsi, példaértéket felmutató, kulturális vonatkozású rendezvényeket.

Más tárgyak nem lévén, az ülést az elnökök bezárták. (Részvétel: 18 fő)

dr. S Nagy László

A Szeniorok Tanácsa taglétszáma a 2006. február 14 -én hozott határozat alapján

Tiszteleti tagok:

1. Gáspár Hantos Géza	1121 Budapest
2. Jancsó Gábor	8900 Zalaegerszeg
3. Dr. Kollwentz Ödön	7633 Pécs
4. Mészáros Gyula	8200 Veszprém
5. Dr. Tóth Béla	4032 Debrecen

Állandó (törzs) tagság:

1. Dr. Balogh Ferenc	1161 Budapest
2. Barkóczy László	1115 Budapest
3. Csobánczi Erzsébet	1023 Budapest
4. Dr. Erdős László	1121 Budapest
5. Dr. Ghimessy László	1114 Budapest
6. Haják Gyula	1117 Budapest
7. Halász Aladár	1126 Budapest
8. Ipsits Lajos	2100 Gödöllő
9. Dr. Járási Lőrinc	3525 Miskolc
10. Dr. Jereb Ottó	2100 Gödöllő
11. Dr. Király Pál	1121 Budapest
12. Lutonszky Zoltán	1145 Budapest
13. Dr. Madas László	2025 Visegrád
14. Dr. Marjai Zoltánné	1023 Budapest
15. Mitnyik László	2071 Páty
16. Németh Ferenc	1032 Budapest
17. Pandula Zoltán	1125 Budapest
18. Dr. S Nagy László	1126 Budapest
19. Dr. Szász Tibor	1157 Budapest
20. Tokodi Mihály	1191 Budapest
21. Tollner György	1021 Budapest
22. Varga Béla	3300 Eger
23. V. Szabó Ferenc	3300 Eger
24. Zathureczky Lajos	9700 Szombathely
25. Zágoni István	1113 Budapest

Tanácskozási jogú tagok, (Állandó meghívottak):

1. Dr. Bondor Antal	8314 Vonyarcvashegy
2. Halász Gábor	2100 Gödöllő
3. Köveskúti György	1076 Budapest
4. Pethő József	9700 Szombathely
5. Schmotzer András	3300 Eger

Rendezvényenként meghívható 1 - 5 fő:

dr. S Nagy László

elnök

hitelesítették:

dr. Szász Tibor,

Pandula Zoltán. Sk.

„...a szellem sohasem fölényes, minél magasabb szférából táplálkozik, annál alázatosabb!”

(Jókai A.)

Az OEE Szeniorok Tanácsa a soron következő ülését 2006. április 10 -én Budapesten az OEE tanácstermében tartotta. Az elnök a tagság üdvözlését követően bejelentette **Lámfalussy Sándor** meghirdetett előadása meghiúsulásának okát. Professzor Úr tegnap előtt telefonon közölte felesége megbetegedését, amely módosította Magyarországi beutazásának időpontját. Most elnézést kér és az előadását egy másik alkalomra kényszerült halasztani. A váratlan esemény miatt az elnök új napirendre tett javaslatot. A már korábban is programunkba iktatott téma, és a gyors egyeztetés alapján javasolt témák

1. Hagyatékolható tapasztalatok; dr. Szász Tibor
2. Lámfalussy Sándor soproni professzor méltatása; Székács László
3. Szakértői munkacsoport létrehívása és egyebek „rögtönzött” napirendet a tagság elfogadta.

Dr. Szász Tibor tiszteleti elnökünk „Hagyatékolható tapasztalatok” című visszaemlékezései. Az üzenetértékű tapasztalatai a következőkben összegezhetők:

A származási vonatkozások között vázolta a szülőföld jelentőségét, amelynek hatásai többek között a székely összetartozásban fejeződtek ki. Már gimnazista korában felkeltette a figyelmét a repülés. Élénken érdeklődött a repülő modellezésről. Kísérletezett gőzturbinás hajtómotorral, mely meghatározta műszaki irányultsága kialakulását. Fiatalon kapcsolatba került a vitorlázó repüléssel, de szülei óvták a repüléssel összefüggő foglalkozásoktól. Őt azonban vonzotta az addig kialakult vitorlázói elhivatottság. Ez vitte Sopron irányába, ahol akkor még az egyetemnek a Bécsi dombon működött a vitorlázó szervezete. De a sors úgy hozta, hogy egy baleset okán a repteret örökre lezárták, a bekövetkezett háborús időszak miatt.

A háborús időszakban megnőtt az ifjúsági kör szerepe. Mint választott alelnök, sok közfeladatban és ifjúsági körök megmozdulás szervezésében vállalt értékörző - átadó, közművelődési szerepet. 1947-ben a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Soproni Tagozatának Erdőmérnöki Karán szerzett oklevelet. A soproni évek jelentősebb eseményeinek, béli stázásainak vázolását követően megismerhettük, hogyan került kapcsolatba - a Kőszegre történő kinevezés után- az erdészeti kutatással. Hallhattunk azokról az eseményekről, amelyek érzékeltették az akkori nehézségeket. Azokat is, hogy milyen körülmények között kapott feladatot az Erdészeti Tudományos Intézet megszervezésében. Féléves üzemi munka után, a MÁLLERD Központ Sopronba kiküldette, hogy vegyen részt a II. világháború során megszűnt Erdészeti Kutató Intézet újjászervezésében. Az Erdészeti Tudományos Intézet 1949-ben történt létrehívásakor megbízást kapott, - a Munkaügyi Kísérleti Központ kísérletügyi adjunktusaként--, a munkafiziológiai laboratórium és az erdészeti munkatudományi osztály megszervezésére és vezetésére, a Budakeszi Kísérleti Telepen.

Többek között foglalkozott a legmegfelelőbb fakitermelő szerszámok kikísérletezésével és sorozatgyártásba vitelével. Vagy a nemzetközi szinten is elismert, a fadöntéskor fellépő, minőségrontást előidéző felszakadás okainak feltárásával. Vagyis olyan fadöntés-technológiai változatok kísérletezésével, amelyek bármilyen statikai helyzetű fák kármentes döntését lehetővé teszik. Kísérletei alapján kezdeményezője volt a ma általánosan

alkalmazott fakitermelési módszerek hazai bevezetésének. Hatékonyan közreműködött a hosszúfás technológiák elterjesztésében. Eredményesen foglalkozott a fahasználat tervezésével, folyamatának racionalizálásával, a munkahelyek térbeli rendjének, közelítő nyomok meghatározásával. Kísérletei eredményeként kialakított munkafogások hazai elterjesztése érdekében létrehívta és másfél évtizeden át szervezte a fakitermelő munkások országos versenyét, amelyet 1971-től nemzetközivé fejlesztett. E versenyekbe három világrész 24 országa kapcsolódott be.

Az elsődleges fafeldolgozás keretében eredményesen foglalkozott a keretfűrészek, a szalag- és körfűrészek teljesítményének növelésével és az energiaigény csökkentésével.

A fagyártmány-termelő üzemek részére választékonkénti gazdaságos termelési technológiát dolgozott ki. Azokat alkalmazásba vezette. A felsoroltak, csupán töredéke a megannyi más gyakorlati fogást képező kutatási eredményének. Az első Munkafiziológiai Intézet elindításától a gépesítési irányba való áttérés és a Faipari Kutatóval történő kapcsolatának viszontagságos helyzetéről is kaptunk információt.

A részletes szakmai életút vázolója során többek között az 1956-os események kiváltotta szakági vezetés fordulatairól is új eseményekről kaptunk élményszerű beszámolót.

Érdeklődése a teljesítmény és az értékkihozatal egyidejű növelése mellett, a nehéz fizikai munka, a baleseti veszélyek, valamint a foglalkozási ártalmak csökkentésére, illetve a munkafeltételek javítására irányultak. Hazánkban elsőként vetette fel írásaiban a fakitermelési munkafogások oktatásának, és az addigi alkalmi munka szakmunkává fejlesztésének a szükségességét. A szakmunkásképzés megteremtése érdekében behatóan foglalkozott a fakitermelési technológiák oktatási anyagának kidolgozásával. Megszervezte és irányította az erdészeti munkák műszaki normázását. A nehéz fizikai munkát igénylő műveletekben a fiziológiailag szükséges pihenőidő-arány meghatározására energiavesztései méréseket vezetett be. ***Megszervezte, majd éveken keresztül irányította az erdőgazdasági dolgozók munkavédelmi, munkaegészségügyi és szociális helyzetének javítására irányuló kutatási munkát.*** Nemzetközileg is jelentősek a vibrációs ártalom megelőzésére irányuló kísérletei, a védőfelszerelések terén elért eredményei. Elkészítette az "***Erdészeti Biztonsági Szabályzatot***". Éveken át végezte az erdészeti és faipari gépek munkavédelmi minősítését. Részt vállalt továbbá az erdőgazdasági szabványok kidolgozásában, szakmérnökök oktatásában, szakmai továbbképzésében. Számos hazai és nemzetközi tudományos szimpóziumon tartott előadást.

Nemzetközi vonatkozásban közös kutatást szervezett a lengyel, a csehszlovák erdészeti kutatóintézetekkel, közreműködve több nemzetközi téma megoldásában. Kutatási információ cserét alakított ki Finnországgal, Svájcjal, Ausztriával is.

Gazdag szakirodalmi tevékenységével jelentősen hozzájárult a szakágazatunk fejlődéséhez. Szerzőként jegyez 9 szakkönyvet, 3 tananyagot, illetve további 153 magyar és 4 idegen nyelvű tanulmányt. Társszerzőként közreműködött 20 könyv, 8 tananyag és 14 tanulmány megírásában.

Az OEE elnökének felkérésére már 1968-tól ügyvezető elnökként szervezte az OEE MÉM Helyi Csoport Szenior Bizottságát, majd 1988-ig az eseti feladatra felkért tagságú Szenior Tanácsot. Ez időtől a két szervezet ügyvezető elnöke volt. 1990-ben a megválasztott OEE elnökség felhatalmazásával megszervezte - és működési kereteit kialakította- az azóta működő Szeniorok Tanácsát, amelynek választott elnöke volt, ez már felvállalta az egész ország erdész-nyugdíjasai szakmai és szociális ügyeinek, érdekeinek a képviselését.

Irányításával állásfoglalást alakítottak ki az erdőgazdálkodás sorsát meghatározó stratégiai, és egyes szakkérdésekben.

Az elhangzott tapasztalati, hagyatékolható élmény anyag, több évtizedes, eredményes és önzetlenül végzett szervező tevékenységet érzékeltetett, amely igen hasznosnak bizonyult és kérdéseket intéztek még; Pandula Z., dr. Jereb O., Köveskúti Gy, amelyek a történések hitelességét igazolták.

Szakács László az Erdészettörténeti szakosztály tagja prof. Dr. Lámmfalussy Sándor soproni professzorunk munkásságáról készített dolgozatot. Ennek alapján tartott tájékoztatója érzékeltette Professzor Úr igen hatékony és tartalmas, a zalai térségben kifejtett gyakorlati munkásságát. Kiemelte a Lentihez tartozó herceg Esterházy hitbizomány szolgálatában erdőgondnokságok és fűrészüzem, illetve erdei vasút fejlesztése terén végzett tevékenységét.

Szakértői **munkacsoport létrehívása** történt a Szeniorok Tanácsában adható elismerő „Oklevél” tartalmára, Zágoni I., dr. Király P., dr. Jereb O., illetve Az Etikai Kódex tervezet elkészítésére; dr Szász T., Tokodi M., Ipsits L., dr. S Nagy L. A munkacsoportok megbízása után az elnök megköszönve a részvételt az ülést bezárta (Részvétel: 22 fő)
Budapest 2006, május 15.

dr. S. Nagy László

2006. Május 24 – 25 **Zala erdő:** „Az erdőkezelés kritikus kérdései”
Kihelyezett tapasztalatcsere. Az FVM Budapesti Helyi Csoporttal közös rendezvény!

„A természetben a versenynél sokkal fontosabb rendezőelv az együttműködés”

Corten A.

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az FvM Helyi Csoportja kihelyezett ülését 2006. október 18 – 19 -én a Gemenc Zrt. Bátaszéki és a Karapancsai Erdészeti területén tartotta. A rendezvényen résztvettek a tapasztalatot képviselő szeniorok és az FVM-ből az ifjabb, aktuális felkészültségű kollegák. A 23 fős csoportot a Bátaszéki Vasútállomáson Birck László igazgató és Túróczi Ferenc az erdészeti - gyakorlatban edzett - munkatársai fogadták. Az előzetesen vázolt program utalt azon célkitűzés teljesülésére, hogy az erdészeti környezeti problémákban szembeállhassunk azokkal, a természetvédelmi – vitatható - jogértelmezés hatásaival, amelyek a gyakorlati erdőkezelés szempontjából életszerűtlenek, illetve közérdeklődésre alkalmasak lehetnek.

A fogadás után a környezeti erdők felé haladva kulturális eseményként megtekintettük Mohácson a főteret, a kupolás templom és freskói, majd a klasszicista temetőkaporna Dorffmeister képeit és meglátogattuk a mohácsi csata történelmi emlékhelyét. Környezeti érintésével a Bédai Vadászházban került sor a részbeni elszállásolásra, majd az első napi tapasztalatok megvitatására.

Kép: Köveskúti, Zágonyi, Gaálné, Szász, Holdampf, Ádámffy,, Csonka, Horváthné, Kalina, S.Nagy, Erdős, Hábel, Karádi, Mihályffy, Beró, Virágh, Jereb, Barkóczy,

Az ebéd után a Kölked 45/A, 54/D, 58/C, és a 82/G, H, I. erdőrészek bejárása történt meg, ahol túlkoros kocsányos-, és szlavóntölgy állományokat jártunk be. A látott állományok egészség jellemzőit tekintve az összeomlás határába kerültek. A kritikus helyzetük alapján kockázatos, úgy a természetvédelmi igényű Pro Silva jellegű, mint az ott alkalmazott erdőfelújítási módszer alkalmazása. Az erdő ökológiai állapotának romlását jelzik a fákon megtelepedett élőködők, valamint az invazív fafajok, cserjék terjedése. A látottak alapján nem igazolódott az elképzelt „új” természetvédelmi – erdőkezelési - irányzat, hiszen az eddigi beavatkozás következtében romlik az erdő ökológiai állapota, a faanyag nyersanyagértéke pedig már 40-60 %-ra csökkent. Megkérdőjelezhető-e az idős erdőállomány használatára, felújítására irányuló előírás célszerűsége is azon túl, hogy az elvárt eredményessége többszörös költséget igényelne?

A bejárást követő esti véleménycserét **Bodor László** oszt. vez. igen alapos tájékoztatója tette életszerűvé, felmutatva az erdőkezelés gondjait és természetű gyakorlat lehetőségeit, formáit. Az évtizedes adatok elemzésén nyugvó megállapítások és következtetések igen tanulságosak, közérdeklődésre alkalmasak. Az érvelés lényegesebb kiemelhető gondolatai a következők:

- A nem kívánatos kialakult helyzet és a jelenség megítélése gyakorlat-hiányos alapfilozófia következménye. A megvilágított ellentmondások döntő része igazoltnak tekinthető a helyszíneken látottak, illetve hallottak alapján.
- A természetvédelmi hatóság és képviselői a jogszabályok egyoldalú, életszerűtlen értelmezésével - az erdő kezelőit alárendelt, kiszolgáltatott szerepbe kényszerítve - együttműködést kizáró viszonylatokat idéznek elő. Nem beszélve a tulajdonjog oktan korlátozásáról. Az egyoldalú nézetekkel, hivatkozásokkal súlyosan ártanak a természetes folyamatok önműködésének.
- A Nemzeti Park önmaga hatósága megváltoztatásával sem szűnt még meg, hogy elfogulatlan szakvélemény készülhessen az okszerű és rendes erdőkezelés minőségét, ill. ökológikusságát tekintve. Vagyis még mindig nem a változó környezeti feltételekhez igazodó állapotot elősegítő, hanem a konzerváló állapot megtartására irányuló határozatok készülnek annak ellenére, hogy a meghatározó tényésfeltételek jelentősen megváltoztak, módosultak (vízellátás, stb.).
- Az ilyenből származtatható az első generációs bédai tölgyesekben bekövetkezett nyilvánvalóan nem kívánatos jelenség, amely tapasztalható. A vízszintsüllyedés okozta fapusztulás oly mértékben felgyorsult, hogy az erdő már önmaga megújítására képtelen és más ökológiai gondok előidézője is.
- Az alapvető életfeltétel romlásának következtében elhatalmasodtak a fákon a másodlagos károsítók, (fakín, lisztharmat, rovarok, gombák stb.), amely miatt értékelhető makktermés már nem várható.
- A kiszáradó tölgyfák helyén egyre nagyobb arányban jönnek fel az invazív fajok (az amerikai kőris, zöld juhar stb.), amely által az erdő természetvédelmi értéke is a töredékére csökkent.
- Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az egyoldalú védelem nem elég, mert a környező vizes élőhelyek csökkenésével elapadt az élelem is.

Már nincs annyi vízi madár, mint korábban volt. A korábbi helyzet rekonstruálásához más környezeti, vízjárás feltételek „helyreállítását” is meg kellene oldani az elvárt igény teljesítéséhez.

Az elpusztuló tölgyerdővel szembeállított természetvédelmi értéknövekedés érdemi, gyakorlati vizsgálattal eddig nem kellően bizonyított. A betelepült élőlények (madár, denevér rovar stb.) létfeltételei más módon is megőrizhetők, rekonstruálhatók anélkül, hogy aránytalanul nagy-értékű faanyag - nemzeti érték- veszteség következzen be.

A jelenlévők alkalmasnak tekintették a kritikus helyzet orvoslására a kezelő által tett azokat a több változós erdőkezelési, erdőfelújítási módszereket, amelyek a hatóság által elutasításra kerültek ahelyett, hogy a legalkalmasabbakat közösen kikísérletezték volna az értékek ésszerű hasznosításával. Minthogy a nézetkülönbségek jelentős részét tapasztalatlanság okozza, méltányolhatók a vázolt kérdések megválaszolására tett kísérletek. Az indító gondolatok mentén kialakult eszmecserében felszínre került megoldások közül a jelenlévők többet is jónak ítélték. Az észrevételeikkel, ajánlásaikkal (Zágoni I., Erdős L., dr. Szász T., Ádámffy T., Virágh J., Karádi L., Dr. Mihályffy., Kalina I., Szegedi stb.) bátorították a helyieket, hogy a véleménykülönbségek terén járják végig a jogszabályok adta lehetőségeket. A szakmai érvek érdekében következetesebben kell haladni a jog mentén úgy a jogértelmezésben, mint a jog érvényesítésében. Az első napon kialakult közös gondolkodás és véleménycsere igen hasznosnak bizonyult, úgy a házigazdák, mint az államigazgatásban tevékenykedők és a szeniorok számára is.

A következő napon, a Dunán történő kompos átkelés után **a csoportot Csonka Tibor vezérigazgató úr köszöntötte, majd a továbbiakban vezette.** A Zrt-ről adott ismertetőjéből kiragadva néhány mutatót, megtudhattuk, hogy a Gemenc Rt. 1994-től öt erdőszet útján látja el feladatát 33.000 ha. Állami tulajdonú erdőterületen, illetve 70.000, ha üzemi vadászterületen.

Évente 160 – 180 ezer bruttó köbméter fát termelnek ki és cca. 540 ha-on végeznek mesterséges vagy természet közeli technológiával erdőfelújítást dombvidéki, homoki, ártéri és hullámtéri területeken. A feladatokat a korábbi 700 fő helyett ma 130 szakember irányítja 360 fizikai dolgozó megélhetését biztosítva. Különleges adottsága a térségnek a világhírű gímszarvas populáció, amely meghatározza az Rt. vadgazdálkodási tevékenységét, a természetvédelem igényeire is figyelemmel. A Duna bal parti töltésén haladva Karapancsa irányába, az út mentén megtekintettük a Homorúd 12/c és a 16/g erdőrészeket. Ezek felújítását **Sípos Sándor erdőszetvezető** ismertette. A 70 %-ban KST., ill. MK, MSZ elegyes 3 – 5 éves felújítás, makkvetéssel és csemetepótlással igen kedvező eredményt mutatott, jelezve, hogy az természetvédelmi szempontból sem – vagy nehezen - kifogásolható.

A következő állomás a Habsburg Albrecht főherceg Bellyei Uradalmához tartozó Karapancsai Vadászház volt. Itt megtapasztalhattuk a korabeli nagyszerű birtokszervezés értékgyarapító hatását. A mintagazdasággá szerveződés módszerei biztosították a kinemesített szarvas állomány világhírét, szakszerű erdőgazdálkodással, szociális intézményeivel, amelyeknek máig érzékelhető a kisugárzó hatása. Folyamatban van a korábbi vadászház és szolgálati épületeinek felújítása, helytörténeti kiállítás, kulturális idegenforgalmi és természetismereti-védelmi szolgáltatás céljára. A korszakot megidéző tárgyakkal, használati eszközökkel, dokumentációkkal berendezett helyiségek és tanácskozó termek jelzik a Gemenc Zrt. igényes kulturális, hagyományápoló szándékát, amelyek hasznosan gazdagították tapasztalatunkat.

A korhűen rekonstruált vadászházban felszolgált ebéd minősége, választéka is megidézte a rekonstruált korszak egy "pillanatát", köszönet a házigazdáknak és a ház – patrióta – „szolgálóinak.”

Az ebéd után tartott záró, értékelő gondolatok olyan légkörben születtek, amelyben a szellem, az érzelem, a szív és az ész egyaránt feltöltődhetett, gazdag tapasztalatokat raktározhatott ki-kí magának. Ezek kifejezésre jutottak Csonka Tibor vez. ig., dr. Szász Tibor, Hábel György szeniorok, Horváthné Sándor Erzsébet, Holdampf Gyula, dr. S Nagy László egymásnak kölcsönzött gondolataikban, közléseikben és megköszönték a szívélyes vendéglátást, illetve tapasztalatszerzési alkalmat.

Összegzésül rögzíthető, hogy az erdőgazdálkodást és természetvédelmet érintő jogszabályok kifogástalan értelmezésével lehet a jelenségek kritikus kérdéseiben megoldásokat találni. Egyetemes érdekünk és szükségszerű a „közös nevező” megtalálása. A **Szeniorok Tanácsa** az erdőkezelés területén továbbiakban is kezdeményezést vállal a megoldások keresésében egy-egy vitát kiváltó témában. Tapasztalatai megosztásával életszerűen törekszik véleményével állást foglalni szakmaközi kérdésekben, gyakorlati megoldásokban és a tudomány újabb eredményeinek alkalmazásában. Azt hiszem jó volt, hogy az FVM ma „helyzetben” lévő, ifjabb kollegáink elméletibb látásmódja szembesülhetett a gyakorlatban látottakkal, illetve hallottakkal, amely kölcsönösen hasznosnak minősíthető. A helyszínek adottságait tekintve megállapítható, hogy természetes erdőfelújítás, ill. a száraló erdőkezelés csak előzetesen kiválasztott próbaterek tapasztalatai alapján és óvatos ütemben alkalmazható. A természetvédelmi szempontból és az alkalomból megismert, látott karapancsai felújítások jó elképzelést igazoltak. Az **FVM Helyi Csoportja** és a **Szeniorok Tanácsa** résztvevői nevében ismételten köszönet a kitűnő szervezésért, fáradozásokért Csonka Tibor v. ig. úrnak, valamennyi munkatársának, Birck László, Bodor László, Túróczi Ferenc és Sípos Sándor kollegáknak.

A tanúsított önzetlen és példaértékű munkákhoz a csoport nevében is kívánok további jó egészséget és eredményességet. (Részvétel: 25 fő (Szenior 9)

dr. S Nagy László

Az OEE Szeniorok Tanácsa ez évi záró ülését 2006. december 5 -én tartotta. Az elnök köszöntötte a tagságot és Schmotzer András OEE alelnökét. Ismertette, ill. jóváhagyta a napirendet:

1. Filmvetítés: **Életképek, "Sopron és környéke 1920-1956.-ról"**
Bevezető gondolatok: **dr. Szász Tibor tiszteleti elnök helyett dr. S Nagy László**
2. Tájékoztató f. év ápr. 10 -én alakult munkacsoportok munkájáról
3. Tájékoztató az OEE Szakosztályvezetői tanácskozásáról: dr Marjai Zoltánné titkár
4. Elnöki tájékoztató, a 2007. évi munkatervre ajánlások, egyéb bejelentések
5. „Korosztályos” Szeniorok köszöntése

1.) Az elnök jelezte, hogy a hivatkozott film vetítését dr Szász Tibor tiszteleti elnök indítványozta. Az általa megismert soproni életképek megidézése tanulságos és az emlékezéshez időszerű. Az időközben történt betegsége miatt azonban nem tudott az ülésen megjelenni. Az elnök ismertette, hogy a filmet Stráner Zoltán erdőmérnök kollega és ismerőse személyes írásai, régi amatőr filmek, híradós archív anyagokból szerkesztették. Majd Szász Tibort helyettesítve, az elnök a következő gondolatokkal vezette be a vetítést:

Ma már nem vitatható az, hogy az **1956. októberi történések világesemények** voltak. A félévszázados évforduló alkalmat kínál, tisztelettel emlékezni a küzdőkre és a hősökre. Az 1956-os népfelkelés az átlagpolgár szabadságharca volt az erkölcstelen, gátlástalan hatalommal szemben. A szakunk szempontjából fontos jobban megismerni az Alma Materünkben történeteket, hiszen még élnek, akik az események megtapasztalói voltak. A Szenioroknak talán feladata is üzenetté formálni időszerű, értéket közvetítő gondolatokat, úgy a ma élők számára, mint az utódok felé. Kiemelni az 1956-tal egyesíthető tanulságokat, olyanokat, amelyeket Wass Albertnél kifejezőbben nehéz megfogalmazni, már csak azért is, mert a távolba szakadt kollegák helyzetét Ő is erdőmérnöki szemmel látta. Ő a „hontalanok” és a hazafiság szellemiségét közvetíti a tengeren túl fogant „üzeneteiben”. Ezért az „üzenetei” tolmácsolásához, egyben a Szeniorok köszöntése ünnepélyesebbé formálásához meghívta és bemutatta Simó József építészmérnököt, a Wass Albert Alapítvány Kuratóriumának elnökét. Vetítést követően az 56-os soproni események átélőinek a nyilatkozatai árnyalták a jelenlévők tapasztalatait, igen hasznosnak ítélve a látottakat.

2.) A napirend kapcsán dr. S Nagy L. vázolta azokat a szempontokat, amelyeket az Etikai Kódexnek ki kell elégíteni. Azokat közre adva kérte a tagság észrevételeit, hogy a készülő tervezet tovább fejleszthető legyen. Schmotzer András alelnök közölte, hogy az OEE elnöksége is a napirendjére tűzte a témát és köszönettel kéri jövő év elején a Szeniorok Tanácsa anyagát az előterjesztendő anyaghoz.

3.) Dr. Marjai Zoltánné részletes ismertetést adott a Szakosztály és Tanácsvezetők értekezletén elhangzottokról, az egyesületi új kitüntetések és a korábbiak szabályzatáról, ill. módosításáról, az Egyesület 2007. évi programjáról, amelyek részletei végleges formában a lapban közlésre kerülnek.

4.) Az elnök jelezte, hogy az évi munkatervünk teljesülését, eseményeit, kiemelve az utóbbi, Baja- Bátaszéki kihelyezett ülés megelégedést kifejező visszajelzéseit. Felkérte a tagságot a jövő évi munkaterv összeállításához, gondolkozzanak tartalmas lehetőségeken, hogy minél értelmesebb, hasznosabb témákkal tudjunk foglalkozni.

5) Az Elnök az OEE elnöke és a tagság nevében **köszöntötte a 80 éves dr. Tóth Béla, Tokodi Mihály és Halász Aladár, illetve a 75 éves Varga Béla szeniortársakat, megköszönve a szakunkért kifejtett közéleti munkásságukat. Schmotzer András alelnök dr. S Nagy Lászlónak hasonló kívánságokkal nyújtotta át az emléklapot.**

A köszöntés ünnepi műsoraként **Simó József** mélyre ható gondolatok kíséretében - 1956-al is összefüggő - **Wass Albert íásaiból tolmácsolt szemelvényeket:**

Vers-töredék: „Üzenet haza”

„jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot...
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
és miként hirdeti a Biblia:
megméretik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
de a kő, marad.”

illetve „Intelem” c. versekből:
„Nemzedékek őrségváltásain”

„Fél világot is befuthatod
Más ember földjén testvértelen leszel,
És elfú a szél, akár az őszi lombot,
Ha nemzetedről megfélemedzel.

Te bús magyar, kit száműzött hazád ...
És idegen zsarnok lakja otthonod-
Bús sorsodért ne vádold nemzeted,
Akit ma - úgy tűnik - még az Isten is elhagyott.”

* *

Részlet. a „Magukra hagytak” c. könyvből, a háromféle magyarokról.

„.....A sebesült hallgatott. Nehéz csönd ült az éjszaka hátán s fagy csillogott a holdezüstös fákon. Valahol messze megszólalt egy bagoly.--- Három féle ember van ebben az országban – szólalt meg egy idő múlva a sebesült, mély undorral a hangjában - háromféle magyar. Mind a három egyezik abban, hogy elégedetlen a világgal, a kormánnyal, ami ennek a világnak a nyakán ül, a rendszerrel, mindennel. Panaszkodnak, morognak, keseregnek, átkozódnak. Ebben mind egyformák.

Aztán egyrészt úgy próbálja megoldani a maga bajait, hogy kiszolgálja a hatalmon lévőköt. Csatlakozik hozzájuk. Hasán csúszik, farkát csóválja, s ha odalöknek neki egy koncot s megfogadják cselédnek, akkor vesztebb lesz a veszett kutyánál, marósabb a vadfarkasnál, kegyetlenebb az ellenségénél, kommunistább a kommunistánál, csak hogy bizonyítsa a maga hűségét és nagyobb koncot kapjon érte.

Egy másik részük az ellenkezőjét teszi: feláll a két lábára és verekszik. Védi azt, amiről úgy érzi, hogy az övé. A maga jussát az élethez. A maga jussát a szabadsághoz. A maga jussát ehhez a földhöz, melyen született s mely a hazája. Verekszik másokért is, mindenkiért. A mások jussáért, a mások szabadságáért. A még csak meg-sem születettekért is verekszik. Mindenkiért és mindenki helyett.

Aztán van a harmadik csoport, a nagy csoport, amit úgy is nevezhetünk: a nép. Akinek nincsen arca, sem rossz, sem jó. Sem szép, sem csúnya. Sem hős, sem nem áruló. Senki és semmi. Tömeg. Nyáj. Nem tesz se jót, se rosszat. Semmit sem tesz. Csak meghúzódik és vár. És mint fű a rátaposó láb alatt: meghajlik, meggörbed, tűr, mindent eltűr, s amikor tovább lép a nagy láb, akkor lassan felegyenesedik megint. De sosem egészen. Egy kissé mindig meghajolva marad, készen arra, hogy újra lelapuljon egy másik láb alatt. Eszébe sem jut, hogy tegyen valamit a rátaposó láb ellen; megvágja, megszúrja, küzdjön ellene, kockázatot vállaljon a jussáért, a szabadságáért, bármiért. Ez a nagy tömeg. A nagy magyar tömeg. Ez a nép. A polgárok, a nép, ez az ezerarcú, nyúlós, lomha tömeg, bent ül a pincékben s a pinceablakokból lesi, hogy mit hoz számára a jövő. Szabadságot a mi bőrünk árán, avagy újabb megszállást a mi eltaposott holttestünk fölött.

A sebesült katona elhallgatott. Valahol messze, a néma holdfény alatt másodszor szólt a bagoly.
– Magunkra hagytak, –szólt meg a sebesült újra, - a parasztok, a városiak, mindenki.

– Miért? - Majd hirtelen megrázkódott, és szinte ijedten hadarta: - Jaj, majdnem elfeledtem! Ha leereszkedsz az erdő másik oldalán, a völgyben találsz egy kis templomot. Nem jár oda senki, csak egy öregember. Valaki, aki meghalt mellettem, átadott egy kis csomagot. Hogy juttassam el hozzá... Egy öregember állt ott a templom sarkánál, isten tudja honnan jöhetett. A leány feléje nyújtotta a csomagot.

– Egy halott küldi ezt - mondta, - a nevét nem tudom. Az öregember átvette a csomagot s kibontotta. A durva papírból összehajtogatott zászló került elő. Alig néhány araszos piros fehér zöld zászló, nagy csúnya lyukakkal a közepén, mintha ágyúgolyó szakította volna ki a közepét...

- Egy halott küldi, azt mondtad – szólt meg halkán, és egyenesen a leány szemébe nézett.

– Halott a zászló is, lányom. Ha tenni kívánsz érte valamit,...vidd ki a nagyvilágba, s mutasd meg a nagyvilág népeinek!, hogy lássák, halott népnek halott zászlója van. Talán megborznak tőle és magukba szállnak, s elindulnak megkeresni Istent s az elhagyott templomokat.....”

A köztudatban lassan terjedő Wass Albert üzenetei egyre időszerűbbek és igazolják: Nemzetünket a rendíthetetlen hit, a tisztességgel véghezvitt tettek és a korszakos gondolkodók emelték Európába! Az utódok a nemzeti mivoltuk, hitük tiszteletében, időtálló szellemi értékek fegyverzetében, hasonló szellemiséget vállalva lehetnek méltók szabadságuk, történeti folytonosságuk megőrzésére, közös jövőnk formálására!!

A rendezvény jó hangulatban, családias ünnepek kívánásával és eredményesebb újköszöntéssel zárult. (Részvétel: 28 fő)

dr. S Nagy László

Az Országos Erdészeti Egyesület /OEE/ Etikai Szabályzata.

Előterjesztő: Szeniorok Tanácsa.

Általános irányelvek:

Korunk gyorsuló változásait kísérő jelenségeként egyre gyakrabban érzékelhető a társadalom összetartásának lazulása, közösségeinek atomizálódása, az erkölcs és etika torzulása. Az értékek rendje felborult. A korlátokat mellőző szabadelvűség hatásai „felszámolták” az ősi, természetjog elven felépült rend törvényeit. A még megmaradtak jelentősége és értelmezése is a szerint változik, hogy milyen érdeket közvetítenek! Elkoptak azok az emberies, „őshonos” **együttélési** - Európában a keresztény rendi felfogáson alapult - **erkölcsi szabályok**, szokások, amelyek a közösség kötőelemei voltak. Az így kialakult közös spirituális „rend” fontos kapocs volt, mert az egyént egyszerre kötötte össze őseivel, az embertársaival és a szomszédal, kollegával.

Az örökölt európai kultúra elemei közül az erkölcsi a legfontosabb. Ez megnyilvánul érényeinkben, magatartásunkban, az embertársainkkal összefüggő kapcsolatunkban, de a természethez fűződő viszonyunkban is. Érzékelhető továbbá a szülőföldről, a nemzetünkről, a hazáról alkotott felfogásunkban.

Az erkölcsnek ugyanis tekintélye volt (van?), azaz, magasabb rendű az írott (emberi) jognál, parancsnál. **Az erkölcs teszi lehetővé, hogy képesek legyünk megkülönböztetni a jót és a rosszat.** Az erkölcs a természetes rendből indul ki, felelősséget és korlátozást jelent. **Ha az egyénről lekerül az erkölcsi felelősség terhe, megbomlik egy közösség, a nemzet egyensúlya.** Az erkölcs lényegében életformát meghatározó gondolati és cselekvési szabályok, korlátok összessége. A mi kultúránkban az az életforma tekinthető erkölcsösnek, amelyben az egyén úgy él és viselkedik, hogy az embertársait tisztelve az életközössége közös gondolkodását, együttélését erősíti, illetve adott közösség érdekeit szolgálja.

A földi, természeti életfeltételek birtoklásában, használatában nélkülözhetetlennek tekinti az elődök tapasztalatával/ban átörökített erkölcsi „rendszabályokat”, amelyek jelzik a jogokkal arányos felelősséget. E nézetből következik az erkölcsi rend egy másik jellegzetessége; a tekintély. A rendszabály viszont halott marad akkor, ha az erkölcsi vonatkozásait „nem szabjuk önmagunkra”.

Az erkölcs a közösségi embert arra is kötelezi, hogy az utódai élhetőbb természeti környezetet örökölhessenek. Ugyanis a mai, modern kort uraló szemlélet, mindent „eljogosítva” megrontja a természettel és a társadalommal létrejött emberi (életszerű) „együttműködést”. Következésképpen a közösségek egyszínűre, globálissá formálása ellentmond a természetes rendből kiinduló, a sokszínűségét és a minőségét jellemző „természet-jognak”, amelynek legkifejezőbb összefoglalója a tízparancsolat.

Az erdész tevékenysége a természetben zajlik. Annak folyamatai felismerése birtokában képes ellátni a rá bízott feladatokat. Az erdő, mint egyik legösszetettebb „ökorendszer” gondozása igen sokoldalú felkészültséget, elkötelezettebb hozzáállást igényel.

A felelősségteljesebb feladat megoldásához pedig szükségünk van arra, hogy **képesek legyünk**;

- felismerni a valóság rendszereit és általános törvényszerűségeit;
- megérteni az ok-okozati kapcsolatokat a jelenségek között;
- megérezni és - némi szerencsével - megjósolni a fejleményeket;
- megkülönböztetni a fontosat a lényegtelentől, és
- megállapítani, milyen utat kell követnünk.

Ennek érdekében át kell értékelni viselkedési – kapcsolatkezelési - formáinkat. Az egyén egy közösséghez való tartozását kulturális és erkölcsi motivációkkal érzékeltetheti. A minőséget hordozó magatartásformák leginkább az elődök útján, tapasztalással sajátíthatók el. **Az értékek megőrzésében, közvetítésében meghatározó szerepe van a kis közösségeknek, egyesületeknek.** Itt lehet elsajátítani azt a viselkedési normát, amely a testvér, a barát között „köttöanyagot” képez; a bajtársiasságot, felelősségtudatot, szeretetet, szolidaritást. Ezek a minőségek fejezik ki a polgárosulás (szabaddá válás) indító mozzanatát is. **Az állandóan változó világunkban könnyen elveszíthetjük a kapcsolatot a generációk tudásával, a korábbi nemzedékek megtapasztalt bölcsességével.** Az eluralkodó folytonos szabályváltoztatás a gyakorlatban a szabálynélküliséghez vezet.

Következésképpen **szükségszerű és jogos igény a társadalom közösségei, így különösen a természet szolgálatában álló OEE közéletének is, egy etikai szabályzat megalkotása.** Fel kell készülnünk és nem halasztható tovább az időszerű erkölcsi követelmények megfogalmazása, normáink újra értelmezése, mert egyre több olyan kockázatos jelenség tapasztalható, amely a szakma tartalmának a lényegét érinti, jogosan felvetve a szakunk felelősségét. **Az erdő, benne az élővilág gondozására szakosodott személy ugyanis nem kerülhet olyan helyzetbe, hogy csak egyetlen értékrend - a pénz -, a haszonelvűség függőségében tevékenykedjen.** Az ilyen **függőség aláássa a kötelességtudatot.** Az anyagiassá váló erdész pedig nem tudja ellátni a természet által meghatározott, erdőkezelési feladatát. Képtelenné válik a társadalmi elvárások teljesítésében az erdő közjóléti szerepének érvényesítésére is stb.

A bevezető alap gondolatokból eredeztethető az, hogy megalkossuk az OEE Etikai Szabályzatát (továbbiakban ESZ) alapelveit, amely közvetítésével szolgálható a másfél évszázados múltra visszatekintő egyesület tradicionális múltjának az ápolása, hitelképességének a növelése. Az ESZ hozzájárul a szakma egyik alapkövetelménye, a természettel és az erdővel való együttélés olyan folytatásához, ahol a szakma elhivatottságot, a közösségi élet pedig méltóságot jelent. Az alapelveket kívánatos azért lefektetni, hogy a mindenkori tagság azokat érvényesíthesse, mind a hivatali életvitelben, mind az egyesületi, mind a társadalmi kapcsolatokban.

A szabályzat alapelvei:

Az egyesület;

- 1. és tagjai magukévá teszik azt az erkölcsi felfogást, amely az általános irányelvekben körvonalazásra került, úgy is, mint az európai kultúrában kialakult erkölcsi követelmény, a környezetük felfogását, életvitelét is ilyen irányba terelik**
- 2. világnézeteket tisztelő pártpolitikától mentes közösség, nyitott szakmai műhely azok számára, akik elismerik az alapelveket**
- 3. az alapszabály szerint önként vállalt szakirányokban, demokratikusan működik. Az abban rögzített célok megvalósítása érdekében védi a szakágazat és a tagjai érdekeit**
- 4. céljainak megvalósításában olyan feltételek biztosítására törekszik, ahol kialakulhat az őszinte, empatikus kapcsolatrendszer és a nyílt toleráns alkotó „léggör”**
- 5. közösségi, családi, hazafias értékelvű. Sajátossága az egymáshoz, a hazához való hűség, a személyes tisztesség, valamint a közjó eszméihez való ragaszkodás. Ezt az értéket igyekszik átörökíteni a következő generációkba is**
- 6. elhatárolódik a titkos döntéshozataltól, elítéli a befolyással történő érvényesülést, a korrupciót, a megvesztegetést**
- 7. méltánytalannak tekinti a tudományosan nem igazolt, kockázatos eljárások szorgalmazását, illetve ilyen eljárás eltulajdonítását**
- 8. elősegíti a természet változatosságát szolgáló tartamos, üzemterv szerint erdőgazdálkodást, a természeti környezet gondozottságát**
- 9. elfogadja a vad tulajdonosi érdekeit is szolgáló természetszerű tartását, szakszerű befogását és elejtését, de elveti a vaddal, vadászattal összefüggő visszaélés minden formáját**
- 10. a törvényesség, a jogszerűség érvényesítésével erősíti a tagság rendjét, kohézióját. Az e téren kialakítandó jog és felelősség kötelezi tagjait a természethű gondolkodásra, a mintaértékű viselkedésre, alázatra, méltányosságra**
- 11. érdekelt a tudás korszerű gyarapításában és abban, hogy a tagjait megalapozott tudás jellemezze, az esélyegyenlőség figyelembevételével támogatja az ismeretek megszerzésének minden formáját, lehetőségeit**
- 12. elősegíti a szakmai összetartozás, a kulturált szórakozás lehetőségeinek szervezését, a klubszerű cselekvéseket, a közös szellemi „műhely”, a véleménycserék feltételeinek a kialakítását**

Az egyesület tagjai;

- 13. ápolják a nemzeti a kultúrában megtestesített, az élet értelmére vonatkozó ismereteket, eszméket és szokásokat, amelyek az együttélés íratlan szabályait tartalmazzák; az erkölcsi erényeket, érzelmeket, amelyek láthatatlan erővel kötik össze egy közösség tagjait**
- 14. elkötelezettek a természet-, a táj-, a geológiai képződmény-, a talaj-, a növény-, és az állatvédelem mellett, az ilyen célkitűzésű szervezetekkel együttműködnek, törekedve**

- arra, hogy tagjaik minél több kölcsönösen előnyös munkakapcsolatot alakítsanak ki a közjóléti lehetőségek hasznosítására, a közösség szolgálatára
15. **alapértéknek tekintik a tehetséget és a tudást, de az érvényesülésben azokat, a szükségszerű szerénységgel együtt becsüli, törekszenek minél több példaérték felmutatására**
 16. **az irányító szerepkör betöltéséhez elengedhetetlennek tekintik a képzettséget, műveltséget, kulturáltságot és a szerénységgel párosuló tapasztalatot, de méltánytalanok tekintik az ellenérdekeltségű tisztségek, megbízások elfogadását**
 17. **pártolják az olyan kreatív gondolkodású „sejtek” kialakulását, amelyekben a kultúra közvetítésével az önismeret és az önkontroll fejleszthető, erősítendő az egyén önbizalmát, ill. a közösség kohézióját, tartását**
 18. **pártfogolnak minden olyan csoportos jellegű „műhelymunkát”, ahol lehetőség nyílik tapasztalatok, eljárások, módszerek cseréjére, a közművelődésre, hogy a gyakorlatot hitelesítve a jó gondolatok, módszerek minél szélesebb körben, gyorsabban hasznosuljanak**
 19. **helyet adnak új eszmei áramlatoknak, tisztázó vitáknak, kritikus kérdések értelmezésének, azok mentén formálódó szerveződéseknek, de elzárkóznak az intrikus a szűk körű bomlasztó jellegű csoportosulásoktól**
 20. **esélyegyenlőségét nem szűkíthetik a társadalmi, vallási, faji szempontok, a döntésekben való részvétel demokratizmusát erősítik szükséges információk arányos megosztásával, de elhatárolódnak a közérdekű információk visszatartóitól**
 21. **tiszteletben tartják a törvényesen és etikusan megszerzett tulajdonjogot, a képzettséggel gyűjtött, örökölt javakat, de elhatárolódnak, elítélik a kapzsi spekulatív, megtévesztő magatartást, a gátlástalan módszerekkel szerzett anyagiakkal kérkedőket**
 22. **készek arra, hogy egyéni sajátos ismereteikkel, tudásukkal, képességükkel a közérdek szolgálatában az ország érdekeivel összhangban irigykedés- és gyűlöletmentesen erősítsék az egyesület működőképességét**
 23. **elfogadják az írásban rögzített szakmai és viselkedési normákat, de azokat az íratlan emberi motivációkat is, amelyek erősítik e szakmai közösség összetartozását, a kölcsönös bizalmat, a megbízhatóságot és a kimondott szó hitelét**
 24. **tartózkodnak az igaztalan megnyilvánulásoktól, méltánytalan eszközök egymással szembeni igénybevételeitől, lekezelő, intoleráns viselkedéstől és minden más olyan dolog megjelenítésétől, amelyek a kulturátlanságra utalóak**
 25. **mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a cselekedetek megfeleljenek a leírt szavaknak, a fogalmak visszakapják „ősi” tradicionális tartalmukat, még az újonnan alkalmazott fogalmak környezetében is, minden magyarázkodás-, értelmezgetés- és jogászkodás mentesen**

26. végezetül az **erdész első feladata megmaradni erdésznek, a második, hogy erdész** mivoltát megismertesse környezetével, ezen keresztül barátokat, partnereket szerezzen a szaknak, őrizve a múltat, szolgálva a jövőt, hogy **csorbítatlanul adhassa át utódjának az örökséget**

Ahhoz, hogy az OEE Etikai szabálya érvényesülhessen a magánéleti kapcsolatokban is törekedni kell a szakma elismerésének növelésére. A követelmények betartásához kötelesség először a tagság belső energiáját művelni. Ezen belül a kötelességet elébe illik helyezni a szenvedélynek, a szenvedélyt az érdekek, hogy a tagok ne vétkezzenek a magukra szabott normák ellen.

A nagy múltú szakmai egyesület azon tagjával szemben, aki az ESZ-ban foglalt alapkövetelményeket nem fogadja el, vagy ellentétes magatartást tanúsít, azokat kizárja tagjai sorából. E célból az Elnökség mellé az etikai vétségek elbírálásához Etikai Bizottság (EB) létrehívása, megválasztása szükséges.

Etikai kérdésekben első fokon a helyi csoport a fentiek szellemében dönt. Másodfokon az EB az, amely megvizsgálja a szabályszegés arányait, megítélve az etikai vétséget és közösen döntenek, vagy jóváhagyásra a küldöttgyűlés elé terjesztik határozatukat. Szükség esetén az (EB) kidolgozza a szankciók fokozatait.

Az alapszabály mellékleteként az ESZ-t küldöttgyűlés jóváhagyja, amelyet a tagság köteles megismerni és tudomásul venni.

OEE Szeniorok Tanácsa
dr. Szász Tibor, Tokodi Mihály és dr. S Nagy László

"..Ne téveszd össze az alkalmazkodást a megalkuvással, az utóbbi csonkít, az előbbi kiteljesít."

(Jókai Anna)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** az év első ülését **2007. február 15-én** az OEE tanácstermében tartotta. Az elnök üdvözölte a tagságot és a meghirdetett napirend elfogadását követően felkérte **Luzsi József MEGOSZ elnökét**, - mint meghívott előadót - "**A magán-erdőgazdálkodás helyzete és az erdészeti szakirányítás kapcsolata**" c. bevezető gondolatainak elmondására.

Az első napirend során az előadó ismertette a magán erdőgazdálkodás kialakulását, célkitűzéseit, a gazdálkodás nehézségeit, kritikus kérdéseit. Vázolta, hogy rendkívüli feladat a nagyon tagolt, soktulajdonosú, aprózódott és változó termőhelyi adottságú erdőrészek kezelésének az irányítása, a gazdálkodás megszervezése. A mai „elszabadult” helyzetben sok gondot okoz felismerni a valós jogok és kötelezettségek arányait, a közös érdekalap kialakításának, érvényesítésének az eszközeit, miközben egyre vitathatóbb a faállomány megvédése is. A sok ismeretlenes tulajdonosi összetétel, spekulációs motiváltságú viszonyok mérhetetlen erőfeszítést kívánnak a magán szektor összefogásához, érdekérvényesítéshez, az alapvető információk tulajdonosokhoz való eljuttatásához. A vázolt előzmények szinte gátolják a szakszerű kezelés beindítását, az egységes érdekérvényesítés viszonylatait szolgáló integrációs rendszerek szerveződését. Azokban a tájegységekben tapasztalható kedvezőbb fogadó készség a szakszerűség beindítására, ahol a tapasztalat átörökítődött, vagy a régi szokvány még megmaradt. Ott az ösztönös gazdai szemlélet teret kapott és lehetőség adódott a szakszerű kezelés összetettebb formáinak kialakítására. A közös cselekvési hajlandóságok az erdőtelepítés terén egyre nyilvánvalóbbak.

A bevezetőhöz számos véleményt fűztek; dr. Szász T., dr. Erdős L., dr. Ghimessy L., dr. Király P., Köveskúti Gy., Tokodi M., Zágonyi I. Olyan külföldi tapasztalatokat említettek, amelyek a szerteágazó és különböző érdekeltségű kérdéskörben példaszerűséget érzékeltettek, hangsúlyozva az együttgondolkodás fontosságát. Szükségesnek ítélték továbbá a társadalom felé történő további nyitás formáinak, módszereinek a megtalálását.

Az elnök indítványozta, hogy azokat a kritikus kérdéseket, amelyek a tájékoztató kapcsán felszínre kerültek, célszerű lenne összefoglalóan rangsorolni és a megoldási, cselekvési változatokra ajánlások kidolgozását szorgalmazni.

A véleménycsere következményeként kialakult álláspont;

- Ma már az ország 20 %-nyi erdővel borított területe olyan természeti erőforrás, amelynek a szakirányítását, felügyeletét a - szakkérdésekben- eddiginél tagoltabbá tenni felelőtlenség lenne. Az ágazat hosszú távú megtérülési ciklusa, sajátossága más termelő ágazatoktól eltérő szemléletet kíván. Jogosan kiérdemelne önálló országos hatáskörű szervezetet, olyan szakmai szabályozási tényezőket beiktatva, mint amilyenek más termelő szférában szükségtelenek, de e téren fontosak.

- Nagyobb figyelmet ajánlatos szentelni az erdőgazdálkodás érték-akkumuláló szerepére. Úi. az erdő az egyik legfontosabb megújuló természeti erőforrásunk, amelynek kezelésére, az értékkel való gazdálkodásban összehangoltabb együttműködést kell kialakítani.

Így különösen a szakirányítás, a szabályszerűség és szakszerűség feltételeinek kellő támogatásával, ezen belül kitérve;

- A magán, közösségi, intézményi, városi és állami erdők kezelésének kérdéseire.

- Az erdészet és természetvédelem központi irányításában az erdészet helye és súlya.

- Az erdő kezelésének szakirányításán túl, a favagyonnal való gazdálkodás optimalizálása, hasznosítása összehangoltabb felügyeletet kíván, nagyobb szerepet biztosítva az értékesülésnek. A fakeskedelem túlliberalizált szabályozóit célszerű felülvizsgálni, mert; egyrészt az ágazatból kimaradnak érték növelő műveletek, szegényítve az erdőgazdaságot, másrészt külföldi és erdőműi értékesítés okán már a fűrészüzemekben és lakossági tüzelő ellátásban is érzéketessé vált a fahiány, amely más gondok forrása lehet.

- Az erdő nyersanyag, illetve a faalapú ültetvények, mint erőforrás, vagyis mint a dendromassza előállításának összefüggésének, kritikus kérdéseit, környezeti hatását, gazdaságosságát ajánlatos mélyebb összefüggésben vizsgálni. Különös figyelemmel a természetszerű erdő, illetve ültetvény- energia jellegű erdők létesítésének differenciáltabb éremotiváló feltételeinek a kimunkálására. Amely összetettségében felveti a következő kérdéseket is;

- A fásültetvények alkalmazására milyen érdekeltségi, és integrációs rendszer kidolgozása szükséges?

- Milyen lehetőséget kínál a felhagyott szántók fásültetvényvel történő hasznosítása, annak vidékfejlesztési hatásai?

- Az erdő megvédésének a lehetséges módjai, mai ellehetetlenülésének okai?

- Melyek a legkritikusabb összeütközések a természetvédelem és erdőgazdálkodás terén? A természetvédelemmel való kapcsolat gyakorlatiassá formálása ugyanis olyan kérdés, amely igen sok közös érdekalapot képez azon túl, hogy a korlátozó tényezői sok esetben a szakszerűség ellenében hatnak.

- A korlátozással járó többlet költségek, terméskiesések fedezete ugyanakkor igen nehézkesen biztosított, eszközhiány, vagy az érdekeltségi formák lassú kialakulása miatt.

- Miben és milyen irányban kellene a törvényi összefüggéseket módosítani?

Értésüléses sávok, lehetőségek kialakításának módjai.

A közös munkálkodást illetően az alábbi szükséges teendők merültek fel;

- a természetvédelem terén a partneri kapcsolat javítása,

- a meghirdetett energia erdők, ill. az ültetvényeszerű fatermesztés terén szakmai bemutatók, innovációs anyagok közreadása,

- a magánerdőgazdálkodás szervezeti formáinak - erdőbirtokossági társulás, erdőszövetkezet, közös megbízott, értékelése, információs anyag kezelése,

- az integrátorok közellátottságának javítása, a megnyíló pályázati lehetőségek szerint,

- A fontos kérdések megválaszolásában célszerű a zöld szervezetekkel partneri kapcsolatot kialakítani, együttműködni.

A **következő napirend** során a Szeniorok Tanácsa az OEE Etikai Kódexe tervezetéről folytatott véleménycsere eredményeként állásfoglalt abban, hogy a mai társadalmi viszonyaink között a szakkérdések megválaszolásában, a közösségi munkában jelentős szerepe van a szakma etikai, erkölcsi vonatkozásainak. Szükségesnek ítélnék egy olyan magatartást, viselkedést orientáló szabály-gyűjteményt, amely iránymutatóként szolgálhat a kulturáltabb együttgondolkodásban, érdekképviselőben, a szolidaritás és a szakkérdések érvényesítésében stb. Az előzetes anyag közreadásával a hozzáfűzött véleményekkel a tervezet pontosabbá formálható, amelyet még ebben a félévben és az elnökségi reflexiók befoglalásával véglegesíteni célszerű.

Az utolsó napirend keretében az SZT megvitatta és elfogadta a 2007. évi munkatervet, amely után az elnök az ülést bezárta. (Részvétel: 20 fő)

dr. S Nagy László

"..A helyes történelmi stratégia: Elismerni a természetjog, a kozmikus rend törvényeit és igazodni hozzájuk."

(S. P. Huntington)

Az OEE Szeniorok Tanácsa a soron következő ülését 2007. május 02-án az OEE tanácstermében tartotta. Az elnök a tagság üdvözlését követően köszöntette **dr Pethő József** OEE elnökét és a meghirdetett napirend elfogadását követően felkérte a „**Magyar erdészet helyzete, az OEE lehetséges mozgásterét, feladatai.**” c. bevezető gondolatainak elmondására.

Dr. Pethő József bevezetőjében **vázolta**, hogy az új elnökség, a kialakult személyi összetétele révén, remélhetőleg megfelel a mai igen változó elvárásoknak. Az elnökség függősége - 3 nyugdíjával - csökkent a különböző hatalmi tényezők irányzataitól és tágult lehetősége a határozottabb érdekérvényesítésben. Az eddigi jelek arra utalnak, hogy a kialakult „csapat” talán jobban aktivizálódhat a kihívások előidézte nehézségek leküzdésére, mind e mellett továbbra is kiemelt célkitűzésként szerepel;

- az erdészegység megőrzése, a szakma dolgozói érdekeinek határozottabb képviselése,
- az állami erdők privatizációjával összefüggő gondok szakérdekű kezelése,
- az erdőterület gyarapításának igényes, szakszerű folytatása,
- az erdész szakma és a civil társadalom közötti kapcsolat erősítése, a párbeszéd javítása,
- illetve a fel nem sorolt igen sokrétű feladatok ellátása mellett a szakágazatot érintő átszervezési alternatívákban való érdekérvényesítés formáinak megtalálása,

Az eredményesebb munka érdekében az elnökség megosztotta feladatait. Korszerűsítették a szükséges szabályzatokat. A kitüntetési szabályzat felülvizsgálata során új Decrett József díjat alapítottak és elkészült az egyesület honlapja is. Az értékeinkre figyelemmel hagyományaink gondozását jelentették; az 1956-os eseményekkel összefüggő rendezvények szervezése, cikkek megjelentetése, történetiséget képviselő könyvkiadás folytatása.

Sikerült az Alkotmány úti Székházunk régi tanácstermének rekonstrukciója, "majdnem" birtokba vétele. Hasonló szellemiségben fogantak Riedl Gyula emlékszoba kialakítása, a Kaán Károly év keretében elindult diák verseny és vándorkiállítás megszervezése, az Erdész bál felújítása, az évenként ismétlődő Erdészeti Vándorgyűlések szervezőinek a segítése. Augusztusban emlékezni és tiszteletet adni készül az Egyesület az 1882-ben, gróf Tisza Lajos elnökletével a Fekete Tiszánál történt közgyűlésre stb. A vázoltak mellett kiemelt kötelességként tartják számon a mintegy 4300 fős tagság, illetve közel 6000 dolgozó érdekeinek képviselését és védelmét, mert az Elnök Úr úgy véli, hogy jelentős érték és felelősség nyugszik e szakmai réteg vállán, amelynek társadalmi megbecsülése aránytalanul alacsony. A mai „elszabadult” közállapotú helyzetben sok gondot okoz felismerni a valós jogok és kötelezettségek arányait, a közös érdekalap kialakításának, érvényesítésének az eszközeit, miközben egyre vitathatóbb a faállomány megvédése is.

Az államigazgatásban sem a helyén kezelik a szakunkat, pedig az tény, hogy napjainkban értük el az erdőterület 2 millió ha-os nagyságrendjét, amely önmagában is figyelemre méltó. Ezzel az ország területéhez viszonyított 20 %-os, ill. a termőterület 26 %-ának hasznosítási formáiban való állásfoglalás, nem kis szakmai felelősség, a helytállás pedig kötelességünk. A jelzett kiterjedésű területen felújult, illetve létesült erdő szolgáltatásaival, olyan értéket accumulál, amely nem egy-két évjárat, vagy ciklus eredménye, hanem évtizedek terméke. Ezen túl az erdő a 3 legfontosabb hazai megújítható természeti erőforrások egyike, amellyel csak távlatos tervek, igen hosszú távú filozófia szerint lehet gazdálkodni. Azt nem lehet az időszakosan változó irányzatoknak alávetni, illetve időszerű eszközévé lefokozni. Ugyanis az erdő a biodiverzitásával olyan életközösség, amely ebben a minőségében nemzeti vagyonként szolgálhatja - távlatosan is- a helyi közösségeket, a társadalmat és a nemzetgazdaságot. Tartamos gondozásáért, - amely a fenntarthatóság követelményeivel egybeesik-, használatának optimális formáiért e szakágnak kell tisztességgel szolgálni, az érdekeit érvényesíteni.

E vonatkozásban szükségszerű, hogy - ebben az értékvesztéses időszakban - az erdei életközösség forgalomképességét fokozottan korlátozottá kell tenni, mert állami vagyonkénti kezelése kockázatos jelekre is utal. Különösen akkor, ha a tulajdonjog természetellenesen a természetes ökoszisztémák fölé helyeződne. Az állami vagyon bizonyos elemei forgalomképességének és használatának lehetséges ugyan több változata, de pl. más megítéléssel kezelhetők azok a monokultúra jellegű faültetvények, - energia erdők-, amelyeknél a magánosítás aránya alakulhat időszerűen. Meghatározóbban érvényesülhetnek a vállalkozási jellegű piaci szemlélet, illetve a „termék” előállítás gazdasági követelményei. A következő időszak kérdései éppen az előző jellegű területeken jeleznek kockázatokat. A téma kapcsán élénk véleménycsere alakult ki, amelyben részt vettek: dr. Erdős L., dr. Király P., Tokodi M., Zágonyi I., Schmotzer A., Varga B., dr. S Nagy L.

A vita további tárgyát képezte az erdőszakma összevont szakigazgatáshoz való tartozása, mivel a szakfelügyelet ellátásának ismérvei közel sem hasonlóak a rövid termelési ciklusú szakágazatok rendszeréhez, meghatározó szempontjaihoz. Az ilyennel történő összevonása, vagy a túltagolt megosztása előrevetít olyan gondokat, amelyekre körvonalazódó elképzelések több nyugtalanító előjeleket hordoznak.

A vázolt gondolatok kapcsán merült fel a megyékbe integrált Erdészeti Szolgálat szakszerűtlensége, amellyel a szakigazgatás egyik legfontosabb táj-determináló szerepköre sérült. De az állami erdő vagyonkezelése feltételeinek a kidolgozatlansága, - forgalmazhatósága? - is hordoz nyugtalanító jeleket. A természetvédelmi tv-módosítás várható hatásának iránya szintén rejt nem kívánatos kockázatokat. Az erdőfenntartási alap adóvá silányuló hatása pedig a (szükségszerű) tradicionális ágazat végítéletét jelentheti, csökkentve a szakszerű erdőkezelés mozgásterét. Nem kívánatos előjelek tapasztalhatók a hazai fahasznosítás terén is. Ma már érzékelhető, hogy az elsődleges faanyag nem mindig a választék minősége szerint értékesül. A piac több tekintetben nem arányosan preferálja a minőséget, a fából a magasabb érték előállítását. Az összehangolatlanságot, szervezetlenséget jelzi a korszerűsített faipari üzemek faanyag hiánya is.

A tapasztalt előjelek a szakma elégtelen érdekérvényesítő képességére utalóak, hiányolva az erdőszpolitikáinkat. Következésképpen többek között a jól viruló szakképzési bázisaink felszámolása, de legalábbis jellegtelenítése stb.

A véleménycserében elhangzottakról a következő szakmai összegzés, állásfoglalás rögzíthető:

- A nemzetgazdaságnak az erdő, - a vízzel, géntartalékaival és természeti értékeivel - olyan stratégiai, megújuló természeti erőforrás készlete, amelyet nem lehet a piaci hatások, a vállalászási szabályok, rövidtávú érdekek értékszemléletében kezelni, mert lehetetleníti a természet ökológiai egyensúlyának a hosszú távú beszabályozását, fenntartható módon történő gondozását.
- Erősíteni kell a szakunk érdekérvényesítő képességét, önvizsgálattal segítve a megfelelő szakpolitikus személyiségek kiválasztódását.
- Az erdő vagyonkezelésének alternatíváinál az erdő tartamosságát biztosító formációt kell megtalálni, támogatni, megvizsgálva a vízgazdálkodással, - mint szintén megújuló erőforrással - közös ágazati-irányítás lehetőségeit is.
- Az erdőfenntartási alap eredeti szerepe visszaállításának körülményeit célszerű megvizsgálni és kezdeményezni a módosítás formáit, lehetőségeit.
- A fa energetikai hasznosításában mértéktartóan az energetikai erdők létesítésével arányos ütemben ajánlatos haladni, fejleszteni és a bioenergetikai, egyéb támogatásból az alapanyag termelőknek nagyobb arányt célszerű kijárni.
- Folytatni és erősíteni kell a civil szerveződésekkel a kapcsolatot, a kockázatot képező kérdések megoldásához segítségüket hasznosítani.
- A rendezvényeinken és más közlési lehetőség, média területen fokozni célszerű a megjelenést, hatékonyabban tudatosítva az erdő közösségi szerepét, jelentőségét.
- A magán erdőtulajdonosokkal alakuló szorosabb együttműködéssel egyesítendő a közös érdekalapok és a távlatos stratégiai elemek kidolgozása.
- A szakunk elismertebbé váláshoz, a közbizalom formálásához, szükséges a Tudományos Egyesületekkel közös igények, érdekek kidolgozása. A teljesítményükkel arányos érdekérvényesítés feltétele az együttműködésük erősítése és a következetes, határozottabb fellépés.

- Erősíteni célszerű azokat a szakma etikai, együttműködési alapokat, amelyekben a tradicionális értékhozók beillenek, és az ifjúság, illetve a területi egységek közös gondolkodását fejlesztik.
- A célkitűzésekben vázoltak tudatosításával fokozni célszerű az erdészet és dolgozóinak teljesítményükkel arányos elismertségét, a természetvédelemmel közös érdekalapokon nyugvó együttműködést. Hiszem „együtt erő lehetünk, szertesét gyöngesség!”

A véleménycserét követően az elnök megköszönte dr. Pethő József elnök úr igen tartalmas gondolatait, amely közös hasznunkra válhat, majd kérte a tagságot, hogy a tartalmasabb rendezvényeink témáihoz tegyenek javaslatokat és az ülést bezárta. (Részvétel: 15 fő)

dr. S Nagy László

A Magyar Műszaki Értelmiség Napja 2007. máj 5.

Erdészeti Lapokba szerkesztett közlemény

Talán jelzésértékűnek tekinthető, hogy a mai értékválságos világunkban az értelmiségi lét különféle megnyilatkozási formái keresik társadalmi szerepüket, jelentőségüket. Erre a műszaki értelmiség számára alkalmat kínálnak Tudományos Intézmények, Egyetemek, illetve a MTESZ és különböző tagegyesületeinek korszerűsíthető jubiláris rendezvényei. Nevezetesen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem 225 éves, a jövő évben 200 éves az Erdőmérnök-képzés, és 60 éves a MTESZ stb.. Az érintett, érdekelt szakterületek képviselői - Benkó Sándor indítványára - kezdeményezői voltak a „**Magyar Műszaki Értelmiség Napja**” rendezvénysorozat keretében történő összefogásnak. Az indító rendezvényt a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya és a Magyar Innovációs Szövetség 2007. május 4-én szervezte, „**A tudományoktól a mindennapok gyakorlatáig - a műszaki tudományok szerepe a gazdasági fejlődésben**” címmel. A tudományos ülés célja annak bemutatása volt, hogyan ülteti át a tudomány eredményeit a műszaki és a természettudománnyal foglalkozó értelmiség a mindennapok gyakorlatába.

A Magyar Műszaki Értelmiség Napja kiemelt és kezdő rendezvényére 2007. május 5-én került sor az Országház Felsőházi termében, a következő célkitűzéssel; Az indítványozók e sorozatot, ill. az időszaki jubilánsok rendezvényeit, egy éves időtartamban kívánják figyelemmel kísérni, kölcsönös részvétellel és megfelelő közlési lehetőség, sajtó nyilvánosság szervezésével.

A továbbiakban e napot évenkénti rendszerességgel ünnepélyessé formálják. Az Egyesületünk és a MTESZ képviseletében a rendezvény résztvevőjeként úgy érzem, a szakunk érdekelt kell, legyen a sorozat és a MTESZ érintett tagegyesületeivel együttműködve, ilyen lehetőséggel határozottabban élni. Talán nyilvánvalóbbá tehető, hogy nem csak a humán értelmiség - jogászok, közgazdászok - predesztináltak a társadalom, egy nemzetgazdaság, irányításában való részvételre, hanem a reáلتudományok művelői is.

Az alkotó műszaki értelmiség érdemibb szerepet kell, betöltsön a fejlődés feltételeinek a megtervezésében, legalább olyan arányban, mint amilyenben letéteményesek az alkotás, a javak előállításának folyamatában. Az épített világ egészének minősége elválaszthatatlan az emberi életek mozgásától. Az építés, alkotás nem csupán működésbeli, de esztétikai kérdés is, amelyben a mérnök szerepe elvitathatatlan.

A szakmai előadások közül ki kell emelnem **dr. Finta József építészmérnök** előadását, aki a MÉRNÖKI MUNKA megbecsülését a kultúra és az ÉLET sokrétű minőségének az összefüggésében érzékeltetve vázolta, hogy reméli **a magyar műszaki értelmiség napjára nem csupán „kipipálható” eseményként tekintünk, hanem ennél jóval több lesz; amely szólhat „a mérnökség fontosságáról, becsületéről, etikájáról, és társadalmi megbecsüléséről szóló deklarációról! Nem az egyébként oly szükséges pénz, tőke előtt lefekvés gesztusa, hanem a nemzeti felemelkedés Széchenyi léptékű álmának újraélesztése, újrafogalmazása.”** Hiszen a minőségek fejezik ki a polgárosulás, „szabaddá válás” indító mozzanatát is.

Ebbe a jelzett szerepkörbe, kínálkozó lehetőségbe határozottabban és bátrabban illik betagozódunk, hiszen az **erdészfoglalkozás jelentőségét, súlyát kiemeli az, hogy az erdésznek, a mindenkori gazdasági és politikai helyzettől függetlenül hosszú távon, a természet 40 – 120 éves ciklusát átfogó eshetőségek, viszontagságok mérlegelésével kell az erdők tartamos fennmaradását - mai értelemben a fenntarthatóságot - szolgálni, és az örökséget kötelessége csorbíthatatlanul átadni az utódjainak!**

dr. S Nagy László

A mérnökség dicsérete (Az alkotás öröme)

József Attila írja, hogy a „költő – a való világ varázsainak mérnöke” – s úgy gondolom, hogy talán meg is fordítható ez a gyönyörű sor úgy is, hogy a „mérnök – a való világ varázsainak költője”. Remélem, megbocsátják nekem ezt a szó - vagy mondat-játékot, még ha erőszakoltnak tűnhet is, s féligazságokat fogalmaz meg. A mérnök szó mögött úgyszólván mindenki egy nagyon is (vagy mondjuk így – egyedülállóan) reálszakmát, reáltudományt, objektív kiszámíthatóságot, ridegen spekulatív matematikai alapú gondolkodást sejt, s hogy e foglalkozásnak humán összetevői is vannak gondolataiban, alkotási folyamatában, sokakban fel sem merül. Hogy a humán és reáltudományok, szakmák, mesterségek, művészetek, jelenbéli, evidensnek tűnő szétválasztott állapota pl. a középkorban vagy a reneszánszban mennyire másként működött, majd mindenki ismeri. Firenzében, Velencében több kiállításon láthattam Leonardo da Vinci fantasztikus mérnöki találmányait, jelenünkre is érvényes ötleteit, e tárgyú vázlatait emelőkről, ingákról, hadi gépezetekről, repülő szerkezetekről, fogaskerék-áttételekről, modern várak, védművek, hidak terveiről, s ezekben az elképzelésekben képletszerűen egyesült a mérnöki logika, a célirányosan racionális gondolkodás, a tudós „játékok” lenyűgöző izgalma a feltalálás féktelen örömeivel, az ábrázolás művészi csodájával testvériesülve. Leonardo kereső vonalai, vörös krétás

„spekulációi” a való világ „varázsairól” ugyanolyan lenyűgözők, mint portréi, tájai, egész sajátos és utolérhetetlen reneszánsz világa. De – s ez is eléggé köztudott, hogy pl. Brunelleschi a firenzei Dóm kupolájának tervezése során összehasonlíthatatlanul büszkébb volt a világ első, ún. kettős héjú kupolájának állvány-tervére, annak konstrukciójára, mint magára a tökéletes arányú műre, amely a város, de talán az egész korszak címere lett. Igen, őt is, a kiváló szobrászt és építést – a megvalósíthatóság, a megépíthetőség „trükkje”, e hallatlanul bonyolult optimalizációs cselekedetsor mérnöki összetevője izgatta jobban, mint az egyébként ettől elválaszthatatlan művészi vektor. Budapest, amely minden mai elhanyagoltsága, megannyi szellemi és materiális problémája mellett is hitem szerint a világ egyik legszebb (talán legszebb) városa – különösen, ha kisépernék egyszer –, s ahova minden külföldi utazásomból igazi felfedező örömmel érkezek vissza.

Duna hídjai nélkül nem csupán működésképtelen, de vizuális-esztétikai szempontból nézvést is elképzelhetetlen látvány, széteső struktúra lenne. Reggelente, amikor Budáról a Margit hídon át, villamosom Pestre visz, mindig lenyűgöz az a pár perces gyönyörűség, amelyet a nagy folyó, az Országház, a Gellérthegy, a Vár, a pesti rakpart, s a mindezeket összekötő csodálatos ívű-formájú kapcsok, a hidak jelentenek számomra, amelyek kiváló mérnöki alkotások ugyan, de művészi látvány értéküket sem vonhatja senki kétségbe. A Margit híd felől látható Lánchíd, Erzsébet híd, s az ez irányból már elbújó Szabadság híd szépsége (s persze konstrukciós izgalma és kvalitása) a mérnöki munka képletszerű dicsérete. E munka határozza meg az épített világ egészének minőségét – egyben az ebbe bekerülő, azzal együtt létező emberi életek, mozgások bonyolult minőségét is.

Az építés maga (lett légyen az ház, híd, út, vasút, erőmű, gát) szétválaszthatatlanul funkcionális, de esztétikai kérdés is. Hol, hogyan lehetne pl. szétválasztani a Pier Luigi Nervi, a 60-as évek nagy építész „ÉS” mérnök (szerkezettervező) alkotójának műveiben, formáiban, tereiben, hullámzó héjaiban, makro szerkezeteiben, városi léptékű tetteiben az „ÉS” két oldalát? Hogyan szednők szét a ma is fiatalnak számító, s korunk egész építészetére meghatározó hatást gyakorló Santiago Calatrava sevillai hídja, lisszaboni pályaudvara, legújabb fantasztikus (mozgatható „szárnyú”) repülőtéri épületei, épületmadarai, múzeumszobrai látványában a konstruktőr és a művész, a szerkezet-feltaláló mechanikus és az építész egyéniségét? Mennyi volt, milyen arányú Mies van der Roche gondolkodásában ez a „két oldal”, a két összetevő? Milyen mennyiségben van jelen pl. Norman Foster munkáiban, különös szerkezetű felhőkarcolóiban – így a londoni „kúpjában”, vagy a szintén londoni gyalogos hídjában, városházában, nagy csarnokszerkezeteiben az említett „vegyület”, s hogyan valósulhatott volna meg az Arup iroda – s maga Ove Arup zsenialitása nélkül Utzon Sidney-i operaház-álmának dagadó vitorlahalmaza? Mennyi mérnöki karaktert, tudást, érzelmet, szépséget sugároz Piano és Rogers párizsi Pompidou-központja, Rogers londoni Loyd-palotája, nem beszélve a világ legújabb ilyen építészeti „találmányairól”, a 800 m magas felhőkarcoló-vágyakról, a biomorf, generált, non standard, dekonstruktivista Loding-architektúrák konstrukciós tetteiről. És ha a múltba fordulunk vissza, a reimsi, roueni, amiens-i, chartresi, salisburyi katedrálisok fantasztikus boltozat-indarendszerei nem mérnöki alkotások voltak-e? Vagy nagyot lépve, egészen a XIX. századig, a század második felének urbanisztikai robbanása, e hatalmas méretű detonáció által létrehozott megannyi mérnöki-építészeti mű – lásd pl. Eiffel alkotásait –, nem éppen a mérnökség dicséreteként értékelhetők? S még tovább mennék összehasonlításaimban és példáimban: a népi építészet remekei, az erdélyi csűrök csodálatos „kalapjai”, a négy-fiatornyos csúcsú

templomok hallatlanul bonyolult fakonstrukciói, ácsszerkezetei nem mérnöki alkotások is voltak? Azt hiszem, nagyon is azok! Ha csupán ez mai high-tech iroda, bank- vagy középület homlozatszerkezetét, netán kettőshéjú klímabőrét, egész fűtés-hűtési rendszerét, általános és speciális világítási effektjeit, kábelfeszítésű vagy görbített héjú befedéseit, le des fény trükkjeit, komplex információs technikáit, épületbiztonsági és ellenőrzési hálóit vizsgáljuk – az egész így együtt működőképes, izgalmas, lenyűgöző és szép (nem lehet külön elemeire szedni, úgyhogy e szétszedéssel ne esne szét az egész kép). Mint gyerekkorom óta nagyon is humán beállítottságú „lény”, semmi érzékem nincs a motorok iránt, s általában sem értem igazán a technika világát. Mióta – úgy egyetemista korom táján – celluxszal próbáltam leszigetelni egy hibás asztali lámpást, s édesapám azt hitte, viccből ugrálok előtte a lámpával a kezemben, miközben tenyeremben lyukakat égetett az áram, már egy villanykörte becsavarásához is nagy levegőt veszek. Ám a motorok, különösen a design megmunkálású és kialakítású motorok látványa mindig izgat, mint ahogy valóban csak esztétikai alapon, csodálom az autók világát is. Hogy egy új, netán világszenzációnak számító gépkocsi modell létrehozásában mennyi a mérnöki és formatervezői összetevő, hogy da Silva, az Alfa Romeo egykori, s ma a Porsche-Volkswagen legendás designere gondolataiban milyen arányban van jelen a racionális, matematikai képletezés spekuláció és a lenyűgöző művészi „éca”, ki tudja megmondani (talán még ő sem). Sokszor lenyűgözve hallgatom a Tudományos Akadémia Műszaki Osztályán energetikus-, villamos-, mechanikus-, gépész kollégáim - általam sokszor felfoghatatlan - értelmű előadásait, ám lelkesedésükön, szakmájuk, tudományuk iránti rajongásukon majd mindig átüt az a „valami”, amit már nem lehet racionális okfejtéssel megközelíteni. Művészet és szépség az a javából, amit művelnek.

Nem véletlen, hogy amikor a messze múltból előidézett emlékeimben kotorászok, s az engem akkor (legnagyobb szerencsémre) oktató-nevelő nagy professzorgeneráció lenyűgöző egyéniségeire emlékezem, a Pogány Frigyesek, Bardon Alfrédok, Major Máték, Weichinger Károlyok, Rados Jenők abszolút európai mércével mérhető sorából Csonka Pál, a statika, a szilárdságtan, a tartószerkezetek legendás alakja emelkedik ki elsőnek, pedig nem voltam tantárgya elszánt „híve”. Ahogyan Ő magyarázta nekünk tudományát, azzal a kristálytisza logikai okfejtéssel és beleérzéssel, amelyet – ebben a léptékben – azóta sem hallottam rajta kívül senki mástól, nos, e magyarázat alapján még a szerkezetek, a statikai feladványok nyomtatéki ábrái is művészi grafikákká váltak, olyan vonalakká, amelyekben evidens módon elevenedett meg a konstrukció szinte kitapintható erőjátéka. S majdnem ilyen lelkesedéssel figyeltem Gábor László épületszerkezettani előadását is, noha akkor ez a tantárgy sem vált még agyam–szívem–tudatom szerves részévé. Mai túlpolitizált, túlteorizált világunkat (itthon mindenképp) a közgazdászok, jogászok, politológusok vezetik, s a mérnökség maga, a mérnöki munka megbecsülése jóvátehetetlenül háttérbe szorul. Hogy természetes állapot-e ez, nem tudom. Azt azonban érzem, tapasztalom, hogy a már említett épített világ minősége messze nem lett olyan fontos szempont bármelyik, az elmúlt évtizedekben regnáló ország irányítás kezében, mint amit megérdemelne. Pedig ahogyan már mondtam, ez a minőség maga az élet, s aki valamilyen kísérő szakmává, szolgáló cselekedetsorrrá degradálja ezt a munkát és hivatást, az az élet komplex minőségét szolja le, teszi zárójelbe.

Magyarországon több mint fél évszázada nincs elviselhető rajzoktatás, nincs környezetkultúra, lakáskultúrára való nevelés, nincs térlátásra utaló tanítás. Egyszer egy kiváló sebészprofesszor panaszkodott nekem, hogy a végzős orvosok, sebész tanoncok nem látnak, és nem igazodnak el a térben, s ez igencsak megnehezíti oktatásukat (az emberi

testbe belenyúló mozdulataiknak e bonyolult mikro-térben történő eligazodását). Az informatikai robbanás, az információ formálódása olyan iramú pályára juttatta egész létezésünket, amely pálya és iram megannyi inputja egyre nehezebben emészthető – mint ahogy a totális motorizáció megemésztése sem egyszerű kérdés, minden velejáró problémájával együtt. A mérnöki alkotás öröme és megértése, ill. befogadása nélkül ez a világ egyre idegenebb lesz lakói számára. Igen, az alkotás folyamata egészében az érzelmek esztétikája (szerintem minden pályán), de most, előadásomban, aláhúzottan a mérnökséghez kapcsolódóan. Ezért is vallottam, vallom magam örömmel építész-mérnöknek, s nem (csak) építésznek, ahogyan azt a világ sok más helyén teszik. Most épp két magas házat, vagy ahogyan a ma még e tárgyban kisszerű budapesti szabályzat ma engedi, törpe tornyot tervezek, s tornyaink elképzelt szépsége, formáinak izgalma, transzparenciája akkor válhat valódi minőséggé, ha szerkezettervező társaim is egzakt számításaikba saját szépérzéküket elegyítik bele. De még az én formaképző, térképző gondolataimat is önnön konstrukciós elképzeléseim irányítják, a számos egyéb, urbanisztikai, környezeti, funkcionális összetevő mellett. Nekem is, nekünk is – többen vagyunk ilyen álmodozók (így pl. Nagy Ferenc barátom) – régi vágyunk egy „Ponte Vecchiós” budapesti és európai központ szerepű, a folyó felett „lebegő” funkcionális gyalogos Duna-híd az Egyetemi Campus és a Haller utca torka közé feszítve, amelynek európai egyediségű tartalmi izgalma mellé épp a megoldhatóság mérnöki-konstrukciós izgalma társulhatna – amúgy Calatrava módra... Olyan értékkel rendelkezne ez a – mondjuk – Bólyai János-híd, amely Budapestet az európai figyelem fókuszába emelné. Már előadásom elején utaltam a budapesti Duna-hídnak városkép-teremtő erejére és értékére, s az itt említett, de persze a város más helyeire is elképzelt, talán nem ilyen kiemelt funkciójú és jelértékű gyalogoshidak, mint a két várostest tovább gyarapodó - gazdagodó vízfeletti kapcsai – a Főváros jövődjé nagy cselekedetei lehetnének –, miként a víz fölé emelt Duna-teraszok, pályaudvar-lefedések, toronyjelek; s hosszan folytathatnám ezt az álomsort.

Remélem, hogy a magyar műszaki értelmiség napja nem csupán kipipálható ünnepléseink egyike lesz, hanem ennél jóval több; a mérnökség fontosságáról, becsületéről, etikájáról, szaktudásáról és társadalmi közmegebecsüléséről szóló deklaráció!

Nem az egyébként oly szükséges pénz, tőke előtti lefekvés gesztusa, hanem a nemzeti felemelkedés Széchenyi léptékű álmának újra-élesztése, újrafogalmazása.

Finta József Kossuth-díjas építész, címzetes egyetemi tanár, az MTA rendes tagja
Megjelent az erdészeti Lapok CXLI. évf. 6. számában (2007. június)

„...a szolgálatban nem lehetnek jogok, kötelezettségek nélkül!”

(N. Sárközi)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa és az FVM Helyi Csoportja kihelyezett rendezvényét 2007. szeptember 27 - 28 -án az Ipoly-erdő Zrt. Királyréti-, ill. a Nagymarosi Erdészet területén tartotta.** A rendezvényen részt vettek a szeniorok, az FVM nyugdíjasai és az ifjabb, aktuális ismeretekkel bíró tisztviselői. A kismarosi kisvasút állomásánál gyülekező 22 fős csoportot fogadta és köszöntötte a Zrt nevében **Kondor Endre** ny. vez. igazgató.

Ruff János erdészetvezető és **Barton Zsolt** erdészetvezető-helyettes – szervezők -, pedig vázolták a következő teendőket.

A „**gördülő tanösvény**” kocsijában, a szálláshelyre utazva **dr. S Nagy László** a Szeniorok Tanácsának elnöke ismertette az FVM helyi csoporttal közösen kihelyezett ülések eddigi jelentőségét, hasznosságát. Az előzetesen tervezett program célkitűzése volt, hogy a résztvevők szembesülhessenek azokkal a kezdeményező kísérletekkel (eredményekkel), amelyek a természetvédelem és az erdőkezelés gyakorlata szempontjából életszerűek és közérdeklődésre alkalmasak lehetnek.

A Királyházára menet az – erdei vasút felújított kocsijában- tájékoztatást kaptunk a vasút eszközeinek időszerű hasznosításáról. A kiépült adottság ismeretterjesztésben történő bekapcsolásával és a megállóhelyeken kialakított látnivalókkal lehetőséget nyitottak úgy az erdészeti tevékenység, mint a természeti értékek bemutatására. Már kezdetben újszerűen hatott a kezdeményezés és az előadásban ismertetett módszer, illetve távlatai. A továbbiakban azok a helyszínek, amelyeket láttunk, valóban példaértékűen kiválasztott helyeknek minősültek.

A Nagymarosi Erdészet kezelésében Kittenberger Kálmán Rózsakunyhójánál a nagy vadász életútjának egy szeletét bemutató és szerénységét jellemző tanyáját láthattuk, utalva gondozottságával a tradíció tiszteletére. A következő állomáshelyen **Borka Róbert műszaki vezető** tájékoztatott az erdészet lényegesebb mutatóiról. Vezetésével tekintettük meg a Kismaros 7/B, ill. 8/B 90 %-ban KTT-es erdőrészeket. Az itt vázolt elképzelések vita alapot képeztek a korábbi gyakorlat szerinti, - tapasztalatok alapján felmerülő - beavatkozás szükségyszerű módjában. Ugyanis az erdőrészekben látott igen sűrű, szép 1 -3 éves újulat, - amely a közelmúlt jó makktermései után települt meg - a csoportos felújító-vágás elkezdhetőségére utalt.

Ez a megítélés az erdőrészek 120 - 125 éves anyaállományának az állapotával is megindokolható lenne. Az erdőrész további kezelésére viszont a helyiek a természetvédők által preferált Pro Silva jellegű módszer bevezetését találták alkalmasabbnak úgy, hogy az egy másfél fahossznyi átmérőjű léekkel mozaikszerűen nyitnának. A gyakoribb beavatkozással nyújtanák az erdőrész megújítását, illetve a hasznos egyedek korát, produktív képességét. A kezdeményezés indoklását megismerve csak elismeréssel vonulhatott vissza a kételkedők csoportja a kísérlet eredményességében reménykedve.

A következőkben a jelenlévők megtekinthették Nagymaroson Kittenberger Kálmán lakóházát, az erdészet stílszerű épülete közelében a szobrát, és az igen szépen rendezett

Duna-parti környezetet. A vendéglátók Nagybörzsönyben az első napi program befejező részével formálták rendkívülivé az ismereteinket. A helységben az árpádkori, ill. további 4 templomáról, kulturális emlékeiről és bányászattal összefüggő múzeumáról szerzett benyomások igen értékesnek minősültek. A program Batizi Zoltán „őshonos lakó” ill. néprajzos tanár kiváló szövegével felejthetetlen élményt jelentett, amely ilyen úton is ajánlható és rögzítése kívánatos.

A következő napon **Haraszt Gyula** vez. ig. helyettes tájékoztatóját követően **Ruff János** királyréti erdészvezető az erdészet jellemzőinek vázolása után a gyertyános tölgyesek, illetve bükkösök száraló vágásra történő átalakításáról, a természetes bolygatások, beavatkozások hatásait, vizsgálatok eredményeit, következményeit ismertette. A helyszíni Szokolya 5/E, F, G, bükkös erdő részben vázolt új szemléletű erdőgondozás/kezelés figyelemre méltó ismeretekkel gazdagította a jelenlévőket. A cca. 80 éves bükkös erdő részben a gyakorlati beavatkozás, - bolygatás - hatásaiként láthattuk azokat az egy másfél fahossznyi lékeket, ahol eltérő magasságú, sűrű bükk újulat jelent meg.

A vizsgálat többek között irányult a talajnedvesség tartalmának alakulására az újulat központjától az állomány fele haladva és a záródott részhez viszonyítva. Az első következtetés nem igazolta azt a feltételezést, hogy lécek nyitása lényegesen megváltoztatja a felső talajréteg nedvesség viszonyait. A mérések azt mutatták, hogy a lécekben a talaj nedvesebb volt, mint a zárt lombátor alatt. Az ismerttetett további mérések – hőmérséklet-alakulás, értékfák kiválasztása, stb. - arra utalnak, hogy a tervezett száraló jellegű állománykezelésre az 5 évenként visszatérő léknyitásokkal és igen hosszú távon lehet kockázatmentesen átállni, természetesen a költség/haszon vizsgálati eredmények figyelembevételével.

A helyszíni véleménycsere - kétkedések ellenére - hasznosnak minősült. Az idősebb generáció a gazdaságossági vonatkozásban feltett kérdéseiben maradtak vitatható részletek, azonban összességében olyan kezdeményezés folyamatába tekintettünk be, amely figyelemre és tiszteletre méltó. Amennyiben a felmerülő kockázati tényezőkre is adódik a vizsgálat során válasz, nemcsak a természetvédelem, de az erdészeti szak szempontjából is elismerést érdemel.

A két napos rendezvényen körültekintő, múltunk relikviáit is tisztelő kollektíva szándékait érzékelhettük. Az a meggyőző kezdeményezés, amelyet az erdészet munkatársai – kutatókkal - elkezdtek az erdőgazdálkodás és természetvédelem összehangolásának érdekében mintáértékű. A rendezvényen, a **Tóviki vendégházban** elfogyasztott közös ebéd után, **Holdampf Gyula** az FVM elnöke foglalta össze a tapasztalatokat az előzőekre is utalva, illetve megköszönte az **FVM helyi Csoportja** és a **Szeniorok Tanácsa** résztvevői nevében a kitűnő szervezést, fáradozást az Ipoly Erdő Zrt. valamennyi munkatársának, külön is **Haraszt Gyula** vez. ig. helyettesnek, **Kondor Endre** ny. vez. ig. úrnak, **Ruff János**, **Batizi Zsolt** királyházi, ill. **Borka Róbert** nagymarosi kollegáknak. A tapasztalt, **önzetlen és példaértékű munkához további jó egészséget és eredményességet kívánt.** (Részvétel: 12 fő szenior)

dr. S Nagy László

SELMACBÁNYA INSPIRÁLTA GONDOLATOK

Örömmre szolgált, hogy Árpád „apánk” emlékét idéző és több történelmi esemény

évfordulójának évében az egyesületünk szeptember első péntekén „hivatalosan” is részt vett a **Selmecebányai Szalamander**en. Azért is figyelemre méltó az elhatározás, mert a mai felgyorsult eseményű világunkban a közösségek szövetét átható minőségi kötőelemei oly mértékben meglazultak, hogy veszélybe került az emberi mivoltunk, az az emberség, amely az igényességben, szolidaritásban, önmérsékletben, vagyis a

műveltségben, az erkölcsösségben nyilvánulhat meg, illetve a kulturáltságban összegződik. A korunk társadalmának fejlett technikai fegyvertára mára többszörösen meghaladta erkölcsi tartalékait és nem tudjuk, milyen értéknek kell (kellene) engedelmessékedni.

Egyre nyilvánvalóbban vetődik fel az a kérdés, hogy van-e alternatíva a globalizációval, a pénz uralmával szemben?

Milyen esélyük van a lokalitás, a közösségek kulturális értékeinek ebben a folyamatban? Versenyben!? Képesek leszünk-e kiszűrni a hatásokból - a látszólagosból- a hasznosat és a jót?

A kérdés azon tapasztalatok ellenében is fennáll, hogy a múlt század totalitárius rendszerei rendszerint az elfelejtendő, letűnt divatok sorsára jutottak. Ugyanakkor még nem tudtunk

megszabadulni abban a korszakban ránk „rakódott” alattvalói attitűdöktől, annak ellenére, hogy már vannak jelek a gyökerekhez való visszatérésre. Valami hasonló tapasztalattal szembesülhettek a selmecebányai szalamander-felvonulás azon résztvevői, akik „fejlettebb érzékelőkkel” (szem, fül és erkölcsi érzék) rendelkeztek. Azok tapasztalhatták a város ősi, kulturális gyökereinek felszínre törő hatását, a hagyományai felelevenített formáiban. A város, keresve a megújulás lehetőségeit a polgárosultság még megmaradt értékeiből merítve, kultúrája bizonyos szeletét megújítva rendezi meg a szalamander napokat. E „folyamatba” a hazai bányász-kohászok elég korán (egy-másfél évtizede) bekapcsolódtak. Az egyesületünk szervezeten ebben az évben vett részt. A bányász, kohász és erdész résztvevők az óvárban történt hősi emlékmű koszorúzása után a kijelölt gyülekező helyen rendeződtek a megkívánt alakzatba. A több száz fős magyar (hazai) menetoszlop közös - a mi nótáinkkal kísért - menetét a helyi lakosság meglepő rokonszenvvel fogadta.

A vártnál több magyar nyelvű üdvözlő köszöntés mellett, tapsokban kifejeződő megnyilvánulásokon túl, egyesek angolul is kifejezték üdvözlőiket. A szlovák bányászkielégítéssel és a város polgármesterével történt találkozás, fogadás, szintén a régi gyökerek hatását érzékeltetve zajlott, és „nagypolitika-mentesnek” volt minősíthető.

A szűkebb erdészkielégítés az alkalomból megkoszorúzta még Alma Materünk kiemelkedő erdész professzorainak, Szécsi Zsigmondnak és Fekete Lajosnak a síremlékeit. Az alkalom részletesebb közlését mellőzve kisebb csoportunk tagjaként, a vázolt benyomások készítették néhány mélyebb gondolat rögzítésére, közreadására.

Meggyőző volt, hogy a közös dal, a műveltség és a kultúra mentén lehet a Kárpát-medence meváltozott erkölcsű szakembereit, népeit egymás közelébe terelni, éppen a globális negatív hatások mérséklésére.

Azokat a – közjóban rejlő – kulturális áthatottságokat célszerű mozgósítani, amelyek az egyének közösségi kötelekeit, lehetőségeit gazdagították. Az ember a természet színtartóit, változatosságát, pszichológiai értelemben, mint gyerekszobáját, sohasem felejt el. Az emlékezetében az Én és az élettér viszonya az egyed fejlődésének kezdeti szakaszában feloldhatatlan egységgé válik, bevésődik emlékezetébe, és később tudatosul az emberben mint „szülőföld”. Ha a táj elveszti sajátos arcát, megszűnik a kötődési alap. Selmecebánya rendkívül változatos felszíni formáival, az adottságokhoz hasonló építészetiével (lényegében elmaradásával) változatlanul hagyta, megőrizte ezt a „fajta” kötődési alapot.

Nem hiába volt Selmecebánya a 18. sz. elején a történelmi Magyarország három legnagyobb városának egyike - Pozsony, Debrecen mellett. Talán már akkor is meghatározta fejlődésüket a műveltség és a kultúra szintje? Véleményem szerint nagy valószínűséggel.

Azt hiszem, a jövőben az emberi mivoltunkban kell változni, mert egyre több embertelen emberrel találkozunk, de például nem ismerünk rókátlan rókát, vagy sakáltalan sakált. Következésképpen az erkölcsiséget, etikai szerepet, mint szellemi értékeink gyökereit kell erősíteni úgy, hogy a közösségek emberi tartása elősegítse a tartós együttműködést az idegen globális káros hatásokkal szemben is, mert közel az idő, amikor nem lesz más választásunk. Mára az igények kielégítésében szinte visszafejlődött a természeti dolgok iránti tekintély képessége, az etikus üzleti magatartás.

Napjainkban a gazdaság, fokozódó megosztottsága, a termelési alappal összefüggő viszonyok bizonytalansága, nyitottsága, korlátlanokká tették a kizsákmányolás lehetőségeit.

Gyarmattá válás útjára tévedünk!?

Németh László nem hiába irányította népe figyelmét arra, miszerint: *„A műveltség nem ünnepi ruha, amelyet hordani kell! A műveltség a helytállás segédeszköze, a kifejezés szerszáma, a vállalkozás fegyverzete.”*

Az állampolgároknak a nemzetgazdaság részeként, de autonóm szerveződésű közösségeiként a lakóhely, ill. a tájegység integrátumaként meghatározóan kell részt venniük a természeti adottságaik használatában, ill. szülőföldjük fejlesztésében – és nem a kihasználásában -, értéknormáik formálásában, kulturális megnyilvánulásai gondozásában. Akkor talán az Ember megtalálhatja, őrizheti, értékesebbnek tekinti otthonát, mint csak a pénzt, úgy, ahogyan azt Radnóti Miklós „Nem tudhatom...” című versében kifejezésre juttatta:

„.....Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt
kis ország, messze ringó gyerekkorom világa...
Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj,
s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály;
annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát,
de nékem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát,
erdőt, füttyös gyümölcsöst, szőlőt és sírokat,
a sírok közt anyókat, ki halkán sírogat....”

dr. S Nagy László

A szerző, gondolatait 2007-ben vetette papírra.

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXLIV. évf. 7-8. számában 2009. július-augusztus)

”...amikor globalizációról beszélünk, ...az a dolgunk, hogy elsősorban sajátosságaink szerint gyarapítsuk az általános emberit. ”

(Jókai Anna)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** évzáró rendezvényét **2007. december 07-én** tartotta. Dr. S Nagy László üdvözlő szavai után a **tagság kegyelettel emlékezett Zathureczky Lajos** időközben elhunyt szenior társunkra.

A következőkben az elnök vázolta a napirend felcserélésének okait ismertetve, hogy az Országgyűlés a közelmúltban határozott az alája rendelt **„Fenntartható Fejlődési Tanács” (FFT)** létesítéséről. A felkért előadótól, Ékes József országgyűlési képviselőtől - az FFT előzményeiről, céljáról és feladatairól az elsők között értesülhetünk - amelyet az erdészetnek is indokolt figyelemmel kísérni-.

Az előre hozott napirend során az elnök visszatekintett a munkaterv teljesítésére, amely alapján hasznos tanácskozásokra és tapasztalatokra utalt, jelezve az elmaradt időszerű témák okait. Vázolta továbbá, hogy az elmaradtak mellett milyen előzetes ismerete van a következő év választható témáiban, kérve a jelenlévők indítványait a munkaterv tartalmasabbá formálásához, amellyel kapcsolatosan a következő vélemények, ajánlások rögzítése szükséges:

- **Haják Gy.** szorgalmazta az erdészeti ágazat irányítóit, hogy ismerkedjenek meg a most alakuló szervezet helyzetével, az egységesebb értelmezés, pontosabb megismerés érdekében.

- **Halász A.** ajánlásában a tudományos előadásokon túl nagyobb súlyt helyezne - a még meglévő cselekvési kedv jegyében - a szakmai tudatformálásban való közreműködésre. Vagyis olyan kérdéseket vehetnénk sorra, amelyek megoldatlanok és megoldása fontosnak tekinthető.

Azokra javaslatokat kialakítva, ennek a „csapatnak” illene visszahatni, mozgósítani, mint pl. a földtörvény, vagy egyéb, kritikus horderejű témák kérdéseiben.

- **Dr. Király P.** jelezte, hogy napjainkban folyik az NYM Egyetemen az erdőmérnök mesterképzés tartalmi kereteinek kidolgozása. Szükségszerűnek tekinti ebben állást foglalni és jelezni, hogy a szakunknál az „előírt” bolognai tagolás kockázatos. A képzés túlzott specializálódása nagy veszteséget okozna, mert pl. nélkülözhetetlen a biológiai, mérnöki és gazdasági ismeretek egymásra épülése a több lábbon álláshoz, illetve a gyors változások folyamatában való helytálláshoz.

Ezen túl az elképzelt keretben **kérdéses** az állami-nemzeti tulajdonú erdő vagyongazdálkodása. A tulajdonlás formája, kimenetele a jövőben kockázatos. A még meglévő állami erdő ui. **nemzeti vagyonnak** tekinthető, amelynek a tulajdonlása felett a népképviselőt rendelkezhetsz. A - végrehajtó - kormánynak értelemszerűen nem tulajdonosi, hanem inkább megőrzési kötelezettsége lehet. További **kérdés** a fenntarthatóság, és az erdészeti felfogású tartamosság fogalmának értelmezése, amelyekben szintén jó lenne a közös nevezőt kialakítani, mert a természetvédők a fogalmakat igen eltérően értelmezik.

- **Dr. Pethő J.** vázolta ez elnökség ez évi munkája jelentősebb eredményeit. Visszautalt az erdészeti és természetvédelem kapcsolatának tisztázandó kérdéseire, e mellett jelezte, hogy az állami erdő kezelésének jövője az új vagyongazdálkodási tv-el összefüggően kritikusnak látszik. Érintette a fenntartási járulék eltörlésének már is érzékelhető egyenlőtlen hatását. Nem kívánatosnak tekinthető az, hogy a szakma egyes szakterületei nem egyformán

értékelik ennek hatásait. Ezért a megoldások eredményessége szempontjából valóban kulcskérdés lenne az egységes állásfoglalás. Hasonlóan kritikus helyzetbe került az erdészeti kutatás szervezete, az oktatás gyakorlatot is segítő minősége.

- **Tokodi M.** az erdészet és a természetvédelem ellentéteinek feloldására irányuló – általa javasolt- állásfoglalás tervezet sorsáról érdeklődött, amelyre az elnök úgy reagált, hogy a következő évre halasztódott a döntés más hasonló kérdéssel kapcsolatosan.
- **Zágoni I.** szerint figyelemre méltó az a kohászati múzeumi kezdeményezés, amely szerint az ifjúsággal közös időszzerű kérdést a hagyományok szellemében vitathatnánk meg, esetleg azt az ülést a régi székházba szervezve.

- Az ülés elnöke az előrehozott napirendet megszakítva, az időközben megérkezett **Ékes József** előadót **üdvözölte és bemutatta**, mint az EU Tanács tagját, az **OGY képviselőjét**, majd felkérte a **„Fenntartható Fejlődés Magyarországon?”** című bevezető gondolatainak ismertetésére.

Az előadó bevezetőjében kitért az országgyűlésben is előforduló olyan kedvezőtlen eseményekre, alapvető OGY-i frakciók közötti egyeztetés hiányaira, amelyek az EU döntéshozó részlegeiben a hitelességünket árnyalják. Ilyen összefüggésben a **Fenntarthatóság kérdésének** megtárgyalása és eredménye egyedi és kiemelkedő. Előzményéhez tartozik, hogy az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága, a Magyar Tudományos Akadémia, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, az Országos Környezetvédelmi Tanács és a Magyar Természetvédők Szövetsége a Friedrich Albert Alapítvány támogatásával Környezetpolitikai Fórum-sorozatot szervezett az év folyamán a „Fenntartható Fejlődés: a XXI. század globális kihívása” témában, amely utolsó rendezvényével november 15-én zárult, amely sorozatban a klímaváltozás kiemelt kérdéssé nőtt.

A hasonló világviszonylatban is **számos kockázatos hatás tette szükségesszerűvé a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos cselekvési irányok és eszközök meghatározását**, valamint a természeti környezetével együtt élő társadalom alakításának, stratégiájának, végrehajtásának lehetőségeit. Az országgyűlés is foglalkozott a vázolt kérdéssel - **Fónagy János** és az előadó képviselők - a **„Magyar Köztársaság hosszú távú fenntartható fejlődésével kapcsolatos tervezési és egyeztetési folyamat feladatairól** c. előterjesztése alapján. Rendkívülinek számított az Országgyűlés öt párti megegyezéssel - 347 igen és 1 nem ellenében - hozott határozata, amely szerint; „a hazai fenntartható fejlődési alapelvek, célkitűzések, átfogó feladatok meghatározásának elősegítése, a vonatkozó tervezési és egyeztetési feladatok összehangolásának támogatása, a nyilvánosság és a társadalmi részvétel erősítése érdekében a fenntartható fejlődés ügyeivel foglalkozó testületet - **Fenntartható Fejlődési Tanácsot** - hoz létre.” A Tanács céljaira jogállására, működésére stb. vonatkozóan '08 máj. 31 -ig kell javaslatot kidolgozni, amelyben **a szakmai szervezetek, kamarák stb. közreműködését fogják kérni**. A vázolt elképzelések arra utaltak, hogy a szakunknak ajánlatos figyelemmel kísérni a feladattal összefüggő folyamatot annál inkább, mert az előadó jelezte azon értesülését, hogy az erdészeti szak rendelkezik az erdő tartamos kezelésével összefüggő gyakorlata alapján, hosszú távú szemlélettel.

A kérdés kapcsán érintette a nemzeti vagyon kiárusításának gondjait kifejtve, hogy miért nem kell mindent magánosítani, amelyekre szomszédos országok példájára utalt. Szó volt az igen alacsony gazdasági növekedés hatásairól, a génmanipulációval, a vízbázisok, állami erdők védelméről, továbbá az Állami Vagyon törvény erdőt is érintő kockázatokról és még számos

kérdésről. Az igen sokrétű kérdés felvetése érzékeltette a gazdaság kockázatos jelenségeit. A jól mérlegelt aggodást sem leplező őszinte bevezető után tartalmas véleménycsere alakult ki, amelybe kérdésekkel, véleményekkel bekapcsolódtak; dr. Pethő J., dr. Király P., Halász A., dr. Ghimessy L., dr. S Nagy L.,

A jelenlévők a képviselő úr, kérdésekre adott válaszait a tagság elégedettséggel megköszönte és kinyilvánították, hogy igen hasznos és értékes információval gazdagodtak. A hasonló szakmaiságot is érintő kölcsönös megbeszélés hozzájárulhat a döntéshozók és a képviseltek hasznosítható információ cseréjéhez, életszerűbb törvények alkotásához. Dr. S Nagy L. elnök megköszönve Ékes József képviselő úr kimerítő tájékoztatását és eredményesebb újévet kívánt, felajánlva a szeniorok segítő közreműködését a szakszerűbb törvények előkészítéséhez, majd szünetet rendelt el.

A szünet után az évvértékelés zárásaként **az elnök, a szeniorok nevében gratulált** az ebben az évben vas diplomás **dr. Madas Lászlónak** – távollétében -, a gyémánt diplomás **dr. Szász Tibornak, Pandula Zoltánnak**, és - szintén távollevő - **Jancsó Gábor** szenior kollegáknak, továbbá **köszöntötte a korosztályos szenior kollégákat, a 95 éves dr. Kollwentz Ödönt, a 80 éves Gáspár Hantos Gézát, a 75 éves Dr. Bondor Antalt** távollétükben, illetve a **85 éves dr. Jereb Ottót, Pandula Zoltánt, a 75 éves dr. Király Pált és V. szabó Ferencet, akiknek ünneplését** Dévai Nagy Kamilla krónikásai; **Szép Ibolya és Szabó Gyula**, végzős növendékei **műsorukkal bensőségesebbé tették.**

Kellemes ünneplés és emberségesebb újesztendő kívánságaival az ülés befejeződött. (Részvétel: 17 fő)

dr. S Nagy László

* * *

Meghívó 2007. évi korosztályos szenior-köszöntésre

Országos Erdészeti Egyesület

Szeniorok Tanácsa.

(H-1371 Budapest 5. Pf. 433.)

Dr. Kollwentz Ödön úrnak

7633 Pécs

Kedves Ödön Bácsi!

Szeniorok Szeniorja!

Azt hiszem, tudod, hogy a szeniorok minden év utolsó ülésén köszöntik az úgynevezett korosztályos szeniorjaikat. Azokat, akik a tárgy évben 75., 80., 85., 90., 95 évüket megérték, illetve betöltötték. A kapott ismereteim szerint Te a közelmúltban valóban igen szép kort hagytál magad mögött. Mivel nem tudtál a december 7-i ülésünkön jelen lenni ezúton mellékelem az ünnepségünk alkalmából kiállított Emléklapot. Akik jelen voltak kaptak még egy kis 2 dl.-es pezsgőt nemzeti színű szalaggal „gallérozva”, természetesen koccintás és Dévai Nagy Kamilla énekeseinek köszöntése kíséretében.

Ez úton tolmácsolom a Szeniorok megjelent tagjainak őszinte jókívánságait 95. éved megérése alkalmából. Kívánunk további egészségben megélhető, hosszú éveket kedves családdal együtt és mind azt, amit a lap is tartalmaz, továbbá kellemes ünnepeket, csendesebb, emberibb újesztendőt.

Budapest, 2007. december 11.

Őszinte tisztelettel üdvözlő;

dr. S Nagy László
Szeniorok Tanácsa elnöke

Az OEE Szeniorok Tanácsa évnyitó rendezvényét 2008. február 07-én tartotta. Dr. S Nagy László üdvözlő szavai után ismertette, dr. Kollwentz Ödön tagtársunkhoz irt levelét, amely után az időközben elhunyt szeniorunkra kegyelettel emlékeztek.

Az elnök továbbiakban köszöntötte **prof. dr. Náhlik András egyetemi tanárt**, a NYME erdőmérnöki kar dékánját és felkérte a **„Nyugat-Magyarországi Egyetemen az Erdőmérnöki Kar helyzete, a képzés irányultsága, és jövőjével”** összefüggő gondolatainak közreadására.

A nagyszerűen tömörített ismeretekből értesülhetünk az egyetem szervezeti változásairól, amelyek az új törvényi előírások szerint módosultak, - talán nem éppen szerencsésen - és amelyeket a szeniorjainknak is indokolt figyelemmel kísérni.

Az elhangzottakból a következő lényegesebb gondolatok érdemesültek a rögzítésre:

Prof. dr. Náhlik András professzor számítógépes prezentáció kíséretében ismertette a NYME keretében összevont felsőoktatási intézményeket /Sopron, Mosonmagyaróvár, Szombathely/ illetve az újonnan szervezett Közgazdasági karokkal közös együttműködés formáit, kritikus elágazási pontjait, előnyeit. Kitért az állami oktatás determinációira, a kétszintű alap- és mesterképzés (BSc, MSc.), átalakulásának a körülményeire, gazdaságossági indítékaira. Ezen belül arra, hogy az egyetem keretében az (szakirányú többek között a természet- környezet-megőrzési, környezetirányítási szakértői, erdészeti növényvédelmi, stb.) alapszakok tagozataira miként „épülhetnek” az (MSc) erdőmérnök, a természetvédő- és vadgazda-mérnök „mesterfokú” szakirányok.

Vázolta azokat a belső - intézményi, tanszéki - szerkezeteket, amely módon az erdőmérnök-képzés az új előírások keretei között is a legoptimálisabban megőrizheti a szakszerűséget, a jól kialakult, gyakorlat által igazolt igény szintet. Vagyis hogyan alakulhat a biológiai, technikai, ökonómiai, jogi tantárgyak aránya, amelyekre a szélesebb ismeretek építhetők. Alapvető cél, hogy a műszaki képzés nyugvópontra helyezése mellett erősödhessen az ökológiai, gazdasági és a szakigazgatási irányultság is.

Minthogy a kar új arculata most formálódik, szó esett a hallgatói létszámmal összefüggő beiskolázások alakulásáról, tekintettel az olyan új jelenségekre, mint amilyenek más egyetemeken akkreditált (Gödöllő, Gyöngyös) hasonló szakok szívó hatása mutathat. Tájékozódhattunk az angol nyelvterületű egyetemekkel, így a Kanadával ápolts kapcsolatokról, az együttműködés lehetséges formáiról, kapcsolatokról, doktorandusok képzéséről, továbbá a Környezeti Erőforrás-gazdálkodás és Védelmi Kooperációs Kutató Központ, kutatási, szakértői szolgáltatások, pályázatok nyújtotta lehetőségeiről stb.

Az erdőmérnök-képzés 200 éves évfordulójára sikerült az egyetem épületeit felújítani, illetve új épületekkel az elhelyezési, technikai feltételeket gyarapítani, jobbitani.

Az alkalomból a múzeum felújítása kapcsán egy kis konferenciaterem mellett, az Alma Mater kiállítás hagyományőrző céllal közvetíti az alkalom jelentőségét, erősítve a kapcsolatot Selmeccel. A szervezett fórumaik célja a múltban gyökerező jelen erősítése és a jövő jobb lehetőségeinek előkészítése.

A tájékoztatót követően az előadóhoz kérdéseket intéztek, illetve véleményeket fogalmaztak; dr. Erdős L., Halász A., dr. Jereb O., dr. Király P., dr. Szász T., dr. S Nagy L., Köveskúti Gy. A kialakult véleménycsere a bevált oktatási rendszer szerkezeti változásai mentén zajlott. Többen jelezték aggodásukat, a műszaki arányok - esetleges- csökkenése, a tradicionális közösségi élet halványulása, illetve a következményei miatt. Hangsúlyozták, hogy a mérnökséget csak a megfelelő műszaki felkészültség hitelesítheti. A többségi vélemény erősítette azt az állásfoglalást, amely szerint a szakunknál kockázatos az „előírt” bolognai módszer. A képzés túlzott specializálódása nagy veszteséget okozhat, mert pl. napjainkban jobban érvényesülhetnek a biológiai, mérnöki és gazdasági ismeretek egymásra épülésének az előnyei, mint korábban, tágabb lehetőséget nyújtva a „több lábbon álláshoz”, továbbá a gyors változások folyamatába való beilleszkedéshez, helytálláshoz.

Érdeklődés volt még többek között arról: Hogyan értelmezhető a kétszintű képzés különbsége és miben nyilvánul meg a tartalmi, a gyakorlatban elképzelt „minőségi” szerepe, - szakmai elismertsége-? Milyennek tekinthető a közgazdasági kar presztízse, az ott végzetek lehetősége? Továbbá szó esett még a szélesebb tudományágú karok együttműködéséből származtatható, hasznosítható előnyökről, valamint arról, hogy a régi tanszékek, épületeik történetének megőrzésére – megírására - gondoltak-e?

Az egyetemről kapott alapos tájékoztatóról a megszólalók elismerően nyilatkoztak és a véleménycsere is hasznosnak minősült. **A napirend zárásaként az elnök kifejezte köszönetét Dr. Nahlik András dékán úrnak, kívánva a kar minden tanárának, munkatársának további eredményes oktató, nevelő munkát.**

Az egyebek napirend során: szervezeti kérdéseknél ismertetésre került dr. Járasi Lőrinc levele, amelyben a törzstagságának megszüntetését kérte. A tagság azt tudomásul vette és egyhangúan döntött a tiszteleti tagok megüresedő helyének felajánlásában. Továbbiakban a megüresedett törzstagok sorába választotta Halász Gábort és dr. Pethő József senior kollegákat. A tanácskozó tagok sorába pedig egyhangú szavazással felvette Kondor Endre kollegát, akit az elnök üdvözölt remélve, hogy tapasztalatával gyarapodik a tagság közéleti értékrendje.

A következőzőkben az elnök tájékoztatást adott: Május 7 - 10 között rendezendő Mérnök Napokról, illetve a MTESZ május 08 -ai gyémánt jubileumi ünnepségéhez való csatlakozás, országos és - regionális - lehetőségeiről, az aktuális erdészeti kitüntetési javaslatok március 27 -i előterjesztési határidejéről, továbbá a Vándorgyűlés július 11- 12 -i – Debrecenben - az ERTI által történő szervezéséről.

Végezetül a javaslatokkal kiegészült Munkaterv elfogadása után az elnök megköszönte a tagság aktív közreműködését és az ülést bezárta. (Részvétel: 21 fő)

dr. S Nagy László

A Szeniorok Tanácsa taglétszáma a 2008. február 07-én hozott határozat alapján.

Tiszteleti tagok:

1. Gáspár Hantos Géza	2011 Budakalász
2. Jancsó Gábor	8900 Zalaegerszeg
3. Dr. Járasi Lőrinc	3525 Miskolc
4. Mészáros Gyula	8200 Veszprém
5. Dr. Tóth Béla	4032 Debrecen

Állandó (törzs) tagság:

1. Dr. Balogh Ferenc	1161 Budapest
2. Barkóczy László	1115 Budapest
3. Csobánczi Erzsébet	1023 Budapest
4. Dr. Erdős László	1121 Budapest
5. Dr Ghimessy László	1114 Budapest
6. Haják Gyula	1117 Budapest
7. Halász Aladár	1126 Budapest
8. Halász Gábor	2100 Gödöllő
9. Ipsits Lajos	2100 Gödöllő
10. Dr. Jereb Ottó	2100 Gödöllő
11. Dr. Király Pál	1121 Budapest
12. Lutonszky Zoltán	1145 Budapest
13. Dr. Madas László	2025 Visegrád
14. Dr. Marjai Zoltánné	1023 Budapest
15. Mitynyik László	2071 Páty
16. Németh Ferenc	1032 Budapest
17. Pandula Zoltán	1125 Budapest
18. Dr. Pethő József	9700 Szombathely
19. Dr. S Nagy László	1126 Budapest
20. Dr. Szász Tibor	1157 Budapest
21. Tokodi Mihály	1191 Budapest
22. Tollner György	1021 Budapest
23. Varga Béla	3300 Eger
24. V. Szabó Ferenc	3300 Eger
25. Zágoni István	1113 Budapest

Tanácskozási jogú tagok, (Állandó meghívottak):

1. Dr. Bondor Antal	8314 Vonyarcvashegy
2. Köveskúti György	1076 Budapest
3. Kondor Endre	2083 Acsa
4. Schmotzer András	3300 Eger
- Rendezvényenként meghívható 1 - 5 fő

Járasi Lőrinc
erdőmérnök

3525. Miskolc.

Kedves Lőrinc!

Kimentő leveled köszönettel megkaptam és ismertettem a SZT tagjaival is. Köszönettel nyugtáztuk eddigi példaértékű közreműködésedet, tevékenységedet. Én különösen, mert esetenkénti jelenléteddel számomra elhoztad szakmai pályám kezdeti emlékeit, amelyre mindig szeretettel és tisztelettel emlékezem vissza.

Egyúttal tájékoztatlak, hogy az év elejei SZT létszám dolgaira térve, a tagság - egyhangú döntéssel - úgy határozott, hogy a Tiszteleti tagok soraiban számítunk Rád minden kötelezettség nélkül és üléseinken szívesen látunk. Erre egyébként lehetőség adódott, hiszen dr. Kollwntz Ödön szenior társunk sajnos a közelmúltban meghalt.

Ezen az ülésen természetesen a megállapított törzstagok létszámát is pótoltuk dr. Pethő József és Köveskúti György, illetve a tanácskozó tagok közé felvettük Kondor Endre szenior társunkat.

Továbbiakban kívánok a szeniorok nevében jó egészséget és hasznos időtöltést

Budapest 2008. február 16.

Őszinte barátsággal üdvözlő;

dr. S Nagy László

Az OEE Szeniorok Tanácsa ez évi következő rendezvényét 2008. március 27-én tartotta. Dr. S Nagy László elnök üdvözölte a megjelenteket, **Gyulai Ivánt a Miskolci Ökológiai Intézet igazgatóját** az ülésre választott téma előadóját, megköszönve, hogy elfogadta a felkérést. Előljáróban vázolta az aktuális éghajlatváltozás téma időszerűségét és azokat az előzményeket, amelyek szükségszerűvé tették a szakunkat is érintő kérdés új szemléletű elemzését. Az előadónk olyan elismert szakértő, aki igen sokrétű információ és szakanyag szintetizálásával adta közre vizsgálati eredményeit, állásfoglalását.

"Az éghajlatváltozás kihívásaiban az erdő szerepe." c. téma kapcsán számítógépes prezentáció közvetítésével elhangzottakból a következő lényegesebb gondolatok érdekesültek rögzítésre.

Az előadó a globálisan, és már lokálisan is érzékelhető változások összefüggő hatásait, következményeit holisztikus szemléletben vázolta.

Ráirányította a figyelmet, hogy a környezeti hatások jelentéktelennek tűnő részeivel legtöbbször kevésbé számolunk. A részhatások tartóssága halmozódásával egyszerre válnak a jelenségek kritikussá, mint pl. az üvegházhatású gázok (CO₂, metán stb.) dúsulásának a következményei. Ma már a globális tér is kezd betelni a különböző helyekből kiváló szétszórt hulladékokkal stb..

Vitathatatlan, hogy a fejlődéshez kellenek az új erőforrások, olyanok is, amelyeket eddig kihasználatlanul hagytunk. A nemzetközi folyamatokat tekintve viszont kiemelt kérdéssé vált a biológiai sokféleség megőrzése, az üvegházhatású gázok csökkentésének szabályozása is.

A tengeri élőlények pusztulásával, úgy a tengeri, mint más nagy szénelnyelő kapacitások telítődnek. Ha csökkennek a nagy elnyelők, akkor halmozódnak a légkörben az üvegházhatású gázok, hozzájárulva az átlag hőmérséklet növekedéséhez. A nagy rendszerek eltérő változásai, összefüggései megnehezítik a prognosztizálást. Az elszabadított folyamatok pedig láncreakcióban jelentkeznek, beindítva egy másik reakciót.

A megváltozó anyagelosztás új ökológiai (szerkezet, működés stb.) viszonyokat hoz létre. A teljesítmény fokozásához a geológiai „raktárból” hozunk fel - a limitációk miatt - kompenzáló anyagokat, fokozva a további reakciókat. Az ember most azt kívánja bebizonyítani, hogy egyre nagyobb teljesítményű rendszereket lehet kicsikarni a természettől anélkül, hogy cserébe bármit is feláldoznánk. A teljesítmény megnövelése olyan környezeti terheket hagy maga után, amely figyelmen kívül hagyta a rendszerek eltartó- és tűrőképességét.

Az elvi összefüggések vázolója során kitért a biomasszán belül a fás szárú növények energetikai szerepére, a faapríték tüzelés ellentmondásaira, felsorolva energetikai előnyeit, vázoló a fenntarthatóságra, termőhelyre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

A fa energetikai célú felhasználásának társadalmi hatásai is ellentmondásosak, mert externális vonatkozásai árnyaltan ismeretesek. Az erdeinkkel való tartamos gazdálkodást az „új” fahasznosítás nem fenyegetné, hiszen azokban tervszerű, s felügyelt gazdálkodás folyik. Kérdéses azonban, hogy a létszámában fogyatkozó közös szakigazgatásba integrált Erdészeti Szolgálat képes lesz-e a megnövekvő szerepének eleget tenni.

Igen szemléletesen érzékeltette a biodízel, („zöld dízel”) üzemanyagok kockázatos hatásait. Pl. a kipufogógázok nitrogén-oxid tartalmának a dízelolajokhoz viszonyított növekedését. A számos összefüggés kapcsán utalt a kételyekre, és arra, hogy ismereteink sok tekintetben még kezdetlegesek. Sokszor inkább a vágyakat tükrözik, mint a valóságot.

Kitért a kockázatos, kritikus kérdéseken belül arra, hogy a biomassza-felhasználási törekvések legtámadhatóbb pontja a terület adta lehetőségek beszűkülése, majd szűkössége. Ugyanis a környezetbarát üzemanyagokra való átálláshoz négy és félszer több földre lenne szükség, az élelmiszer előállításán felül. A területi korlátok Magyarországon is fennállnak, hiszen az élelmiszertermelés elől vonnák el a termőföldet fokozva a kockázatokat.

A természetvédelmi és ökológiai szempontok között érzékeltette a biokémiai ciklusok hatását, a talajon belüli energia és szén „körforgalmának” alakulását, hatását az üvegházhatású gázok mérlege vonatkozásában. Utalt arra, hogy a talaj csak részben képes mozgósítani a tárolt szenet, hiszen a talajban a növekvő széndioxid koncentráció maga is limitáló tényező, mert gátolja a víz-, kálium-, nitrogén-, foszfor-, kalcium- és a magnézium felvételét.

Összegzésül nehéz a tömör lényegét rögzíteni. Azonban kifejezésre juttatta, hogy az ember okoskodása mindenképpen megtöri az ökológiai rendszerek önszabályozó mechanizmusát.

A teljesítmény fokozása az emberiség által csak újabb, a biokémiai ciklus által nem hasznosított energiák bevitelével lehetséges akkor, amennyiben ezt a „túlpörgetést”, képes sérülésmentesen eltérni az élő rendszer. Jó lenne belátni, hogy az energiafelhasználás csökkentésének alternatívája kétséges. A veszélyeket jelzik, hogy nincs elegendő terv és a természetes anyagok irányába nő a nyomás.

A bevezető gondolatok kapcsán kialakult véleménycserében részt vettek; dr. Szász T., dr. Erdős L., dr. Ghimessy L., dr. Varga B., Tokodi M. és dr. Sípos Á. Összességében megállapításra került, hogy a rendezvényen olyan ismeretekről, összefüggésekről, környezeti kockázatokról tájékozódhattunk, amelyek a szakunkat és életterünket érintik, amelyekre érdemes nagyobb figyelmet fordítani.

Az elnök a szeniorok nevében egyesületi kiadványunk köteteinek átnyújtásával megköszönte az értékes és sok ismeretet nyújtó előadást, mivel az erdővel összefüggően is igen értékes új gondolatokat vonultatott fel az előadó. Köszönet érte!

A következő napirend során a szeniorok megvitatták a **kitüntetésre előterjesztett javasoltakat**; **Rakonczay** Zoltán tiszteleti tagságát, illetve **dr. Marjai Zoltánné** Bedő Díjra történő **elnöki ajánlást a szeniorok egyhangúan támogatták**. Más tárgy nem lévén az elnök az ülést bezárta. Részvétel: 15 fő.

dr. S Nagy L. elnök

Gondolatok a Műszaki Értelmiség napjai és a MTESZ gyémánt évfordulója alkalmából.

Jelzésértékűnek tekinthető, hogy a mai értékválságos világunkban az értelmiségi lét különféle megnyilatkozási formái keresik társadalmi szerepüket, jelentőségüket. Alkalmat kínálnak ilyenre a Műszaki Értelmiség Tudományos Intézményei, Egyetemek, illetve a MTESZ és különböző tagegyesületeinek jubiláris rendezvényei. A Magyar Műszaki Értelmiség Napjai (hete) rendezvény-sorozat keretében lehetőség nyílt a műszaki értelmiségi lét kifejezésére. Az indító rendezvényt a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya és a Magyar Innovációs Szövetség 2007. május 4-én szervezte. A tudományos ülések célja volt bemutatni azt, hogy a műszaki és a természettudománnyal foglalkozó értelmiség hogyan ülteti át a tudomány eredményeit a mindennapok gyakorlatába.

Az elmúlt évben ilyen keretben került sor a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem fennállásának 225. évi ünneplésére. Ebben az évben a **Műszaki Tudományos Egyesületek Szövetsége (MTESZ) a 60. éves gyémánt évfordulója és több** tagegyesület eltérő évfordulója mellett, számunkra az erdőmérnök-képzés 200. éves évfordulójának, hatásának egész éves vizsgálata képez tanulságos eseménysort.

A Magyar Műszaki Értelmiség Napjainak a 2008-as rendezvényei május 7 – 10 között zajlanak. Ezen belül a MTESZ évfordulói ülésére 08-án került sor a Kossuth téri székház

tanácskozási termében. Ezt követi 09-én az Akadémia Dísztermében „A Tudomány és a mérnökség a XXI. században” c. rendezvény. A záró ünnepségre 10-én az Országház Felsőházi termében kerül sor, kölcsönös részvétellel és megfelelő közlési lehetőséggel, sajtó nyilvánosság szervezésével.

Ezek az állomások azért fontosak, mert a mérnök-társadalomnak szinte kötelessége a szellemi potenciáljával arányos közéleti szerepét felmutatni. Az ünnepi ülések emberi léptékben különösen tiszteletet érdemelnek, mert a szakokhoz kötődő interdiszciplináris tudományos tevékenységek egyre nélkülözhetetlenebbek a mai holisztikus szemlélet terjesztésében. A visszatekintés a mögöttünk hagyott évszázadokra, az erdőmérnökképzés számára is fontos arra gondolva, hogy természettudományos haladásában igen sok generatív hatást gyakorolt különböző szaktudományra, a geográfiától, a műszaki, biológiai stb., tudomány-területekig. A MTESZ és a keretében tagolt egyesületeivel nyitott volt az új ismeretek, az aktuális környezettudományok irányába, megelőzve egyes társadalomtudományok fejlődési szintjét pl. a szintetizálás tekintetében.

A rendezvényeken elhangzottak jelezték, jelzik, hogy meghatározó és nagy tapasztalatú intézményeknek sikerült adottságait úgy hasznosítani, hogy a gyorsuló társadalmi-gazdasági átalakulásban felmerülő egyre több új kérdés megoldásába hatékonyabban tudjon bekapcsolódni. A felhalmozott ismeret és tapasztalat mozgósítása ma még fontosabb, mint korábban, mivel a korábbi évszázados fejlődési szakaszok változásai szinte évtizedre "zsugorodtak" a fenntarthatóságban, a klíma alakulása a globális kockázatok tekintetében. A korszakunk időszerű fenntarthatóságának egyik legfontosabb eleme az új tudományos ismeretek és a tudáson alapuló technológiák, hiszen jelentős mennyiségi változást tapasztalunk a növényzet módosulásában, és még jelentősebb a változás a biodiverzitásban, fajcsökkenésben. A fenntarthatósághoz vezető átmenet pedig csak úgy képzelhető el, ha megőrizzük a gyorsan változó körülmények között is az ökoszisztémák és a fajok életfeltételeit. Ebben az átmenetben van jelentős szerepe a műszaki társadalom tudományos eredményei szintetizálásának, az ökomérnöknek, mert legfőbb irányítója a természeti, termelési struktúráknak.

A MTESZ keretében az érintett tagegyesületeivel együttműködve az Egyesületünknek is fontos a közös fellépés erősítése, érdekeinek képviselete élve a rendezvények lehetőségeivel. Az alkotó műszaki értelmiségnek – a humán értelmiség; jogászok, közgazdászok mellett –, érdemibb szerepet kell betölteni a fejlődés feltételeinek a megtervezésében, legalább olyan arányban, mint amilyen arányban meghatározóak az alkotás, a javak előállításának folyamatában. A reáltudományok művelői társadalomban, a nemzetgazdaság irányításában betöltött szerepe és az épített világ egészének minősége elválaszthatatlan az emberi életek mozgásától. Az építés, alkotás nem csupán működésbeli, de minőségi kérdés is, amelyben a mérnök szerepe elvitathatatlan.

Fokozódik a felelőssége is, ha elfogadjuk azt, hogy "a tudás cselekvésre való képesség"!
Vajon a virtualitás ellenőrizhetően járul-e a cselekvőképesség fejlesztéséhez.

Segítségével milyen távon tudunk előre gondolkodni és mennyi idő alatt tudunk reagálni a változásokra? Az erdőmérnök képzés nagy előnye volt, hogy a műszaki, biológiai - ma ökológiai - és gazdasági-jogi alapokkal sokoldalú ismeretet nyújtott, előrevetítve az ökomérnöki távlatos igény megjelenését. Az erdőmérnököt ezek tették alkalmassá a mai holisztikus szemlélet befogadására. A mai viszonyaink között ilyen szemlélettel lehet felkészülni az egyre összetettebb kérdések megválaszolására, az értékeinkkel való minél eredményesebb gazdálkodásra, amihez újjá kell szervezni a műszaki értelmiség érdekérvényesítő képességét, testületeit, összefogását is.

A 2000-ben hazánkban zajlott tudóstalálkozón dr. Nagy Ferenc a Tudós Lexikon szerkesztőjének összegző értékeléséből kölcsönzött gondolatok időszerűségével zárom a MTESZ jó kívánságait is.

Ma még inkább érvényes, mint akkor; *„Globálisak a gondjaink, megoldásuk globális gondolkodást, és új gazdálkodási etikát kíván. Ennek a globális humanizmusnak, ennek az etikai forradalomnak lángeszű úttörője Bólyai János volt. ...A megoldásban utjait keresve nem csak a geometriában emelkedett felül az előítéletes gondolkodáson,... de a mindennapok gyakorlatában megteremtette a magyarság és az emberiség példás harmóniáját, s a jövő gazdáinak egyik ihletője lett. ...A teljes értékű gazdálkodásban az anyagi, a szellemi és az erkölcsi tőke egyaránt fontosak. .. A jó gazdálkodásban az értékőrző és az értékalkotó, új értéket teremtő tevékenység szorosan összetartozik.”*

MTESZ-nek tehát a sokrétű szemléletű feltételek érvényesítésében van, vagy lenne szerepe, amely alapításánál is elsősorban a nézetek integrálását vállalta fel. Legfontosabbak egyike a műszaki és természettudományi értelmiséget tömörítő, egyedi (specifikus) egyesületek szellemi erejét, szakismeretét összefogni. Ugyanakkor a specifikus szakterületeket befolyásolni. Hiszen a műszaki értelmiség a teremtő elmék és szakterületei rendelkeznek azokkal az adottságokkal, befogadóképességgel, amelynek a hasznosítására meg kell találni azt az akár új szerveződési formát is, ahogyan „befoghatók” a hivatkozott és összetett kérdéskör megoldásába, hogy szintetizált irányokat fogalmazzon, és irányokat jelezzon.

A honi gondok jelentős része fakad az önazonosság hiányából. Nem jó irányba változik az önkép, a családkép, a nemzetkép, mert nincsenek nemzeti tabuk! Az embereken nem segít a pusztai ismeret dömping, ha nem hajlandók gondolkodni, miközben állandó változásban van a nyelvzet, a környezet. Elengedhetetlen az önrendelkezési képesség erősítése valamennyi szakágunkban.

A magyar reálértelmiség csak megújult szellemiséggel, szervezett összefogással és példaértékekkel tud megfelelni az - egész társadalmat érintő - kihívásnak. Kiutat csak a cselekvő hazafiság jelenthet.

dr. S Nagy László

„A szerencsének nincs hatalma a jellemen.”
(Seneca)

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az FVM Helyi Csoportja kihelyezett rendezvényét 2008. szeptember 30-án és október 01-én a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt Ravazdi Erdészete területén tartotta. A rendezvényen részt vettek a szeniorok, az FVM nyugdíjasai és tisztviselői. A Komáromi vasútállomáson **dr. Magas László** a Zrt. nevében fogadta. ill. köszöntötte **dr. Pethő Józsefet** az OEE elnökét, és a 23 fős csoportot. Az üdvözlő beszédet viszonozta **dr. S Nagy László** a Szeniorok Tanácsának elnöke, ismertette az FVM helyi csoporttal közösen kihelyezett ülések eddigi jelentőségét, hasznosságát.

A tervezett program első állomása a **Kulturális Örökségvédelem** kiemelt objektumát képező Komáromi Monostori Erőd megtekintése volt. A „Híres Komárom” neve egybefonódott a Duna mindkét partjára kiterjedő erődítésrendszerrel és az 1849 évi szabadságharc Klapka György vezette végső ellenállásával. Bár a Monostori Erőd, mint az erődrendszer legnagyobb létesítménye később, 1851-től épült, teljesedett ki és vált a 19. század hadiépítészetének egyik legfontosabb Közép-európai emlékévé. Az ott látottak, illetve a vezető által adott tájékoztató igen hasznos új ismerettel gazdagította a csoport tagjait.

A következőkben **Ravazdon**, a Jegenye étteremben elfogyasztott ebéd után, a térség erkölcsiségével áthatott szellemi központjában, a Pannonhalmi Bencés Főapátság Pincészetében, a szőlő - és borkultúrája újjáélesztése indítékaival ismerkedhettünk. Minthogy Pannonhalmának az 1945 utáni államosításig saját borászata volt, a hagyomány folytatásaként épült meg a 2000 m² alapterületű pince és borháza. Ebben folyik a visszavásárolt és részben új telepítésű területekről szüretelt helyi szőlő fajták (olasz rizling, ezerjő, sárfehér) mellett néhány ígéretes nemzetközi (chardonnay, pinot noir, merlot) fajtájú szőlő feldolgozása. Mivel az éghajlat és a talaj igen kedvező a minőségibb, üde fehérborok készítéséhez, a szokást képviselő fajták mellé Gál Tibor szőlész tanácsára a kék szőlő reneszánszával többféle bor készítésére is vállalkoztak. A szüreti technológiáról és készülő borokról Szabó Zsófia idegenvezetőnk igen szakszerű ismertető kíséretében kínálta a jelenlévőknek, a reduktív eljárással készült képlékenyen érzékeltetett fehér; Sauvignon, Rajnai rizling férfias (masculin), illetve Fűszeres tramini nőies (feminin) jellegű borok mellett; a hordós érlelésű, (barikolt) saját eljárással és „házasítással” készített Hemina fantázia nevű és Pinot noir vörös borokat. A „pincészeren” az SZT elnöke köszöntötte **dr. Szász Tibor tiszteletli elnökünket 85. évi születésnapja, Kocsis Mihályt** a névnapja alkalmából és **dr. Pethő József** elnökünket e különleges alkalomból. Megköszönte vendéglátó vezetőnknek a színes tájékoztatókat, ahonnan sajátos tapasztalatokkal, maradandó élménnyel gazdagodva távoztunk.

A továbbiakban e szellemi központ korábbi kisugárzásának helyszínein, **Ravazd** fölötti Willebald dombvonulaton **Solymos Szilveszter atya emlékét őrző** kilátónál kaptunk ismertetőt a Szent Willebald templom romjairól, ill. az erdő kezeléséről, amelyek történeti feltárásában az Atya szerepe kiemelkedett. Az emlékeket őrző maradványok, jelek és az erdőkezelés állapota összehangolt gondozása érzékletes volt. Az erdészeti tevékenységekhez társuló további ágazatokból megtapasztalhattuk a közjóléti szolgáltatásokat segítő Ökoturisztikai és Sportközpont felszereltségét, hallhattunk az ismeretterjesztő objektumai mellett a horgászati sajátos funkcióra való kiépítéséről. A kezdeményezés a tájegység jobb hasznosulásában figyelemre méltó.

A Ravazdi erdészet központja és erdei iskola helyiségei is az Apátság régi építményeinek az átalakításával alakult ki. Az iskola termében **Kocsis Mihály** vezérig. h. - egyben az Erdészet igazgatója- kiegészítő kultúrtörténeti beágyazottságú szakmai ismertetésében visszatekintett az elődökre; - Stróbel Sándor az első világi erdőmesterre, aki a főapát megbízásából 1869-től irányította az erdészeti tevékenységet -, és azokra, akik között több neves erdőkezelő személyiség volt. Kitért az erdőgazdaság jelenlegi szerkezetére, 6 erdészetből 2 keményfa és 4 meghatározóbban lágyszárú fajok tenyésztését és hasznosítását, feldolgozását végző egységre. Az erdészettörténeti áttekintést követően a helyszíneken látottakat véleménycsere jelleggel értékelték a jelenlévők.

A másnapi program a telepen épülő lovardában folytatódott, ahol az erdőkezelés eszköztárszere hasznosításának egy újabb formájáról - szolgáltatási és bevételi lehetőségről- nyertünk ismereteket. Az Ökoturisztikai és Sportközpont, valamint a fedett lovardában tervezett szolgáltatások összehangolása újszerű kezdeményezésnek tekinthető. A saját anyag felhasználású költség-haszon elemzés szerint igen kedvező fejlesztés van folyamatban. Ily módon az erdő termékeinek hasznosítása és az erdészeti eszköztárszerrel ellátható szolgáltatások szélesíthetők, amellyel kedvezően befolyásolható a gazdaságosság és a táji eltartó képesség is.

A Tényő 7 F1, F2, erdőrészekben tapasztalhattuk a pannonhíti tájegységben a pászta talaj-előkészítés és sorközi adapterrel végzett Cs és KTT makka történt erdőfelújítás aktualizált módszereit, eszköztárszerét és eredményességét. A 9 E, illetve 1 C erdőrészekben a Cs illetve KST, KTT, Cs bevezetésre kerülő átalakító üzemmódok kezdő műveleteinek jeleit, akácfelverődés kockázatait láthattuk.

Új és bizalomgerjesztő megoldásnak tekintettük az aktuális kihívásokra kidolgozott, az erdőgondozás kereteibe ágyazott korszerű válaszokat, a helyi, területi igények összehangolását a tájadosottság minél megfelelőbb hasznosításával. Az erdőrészekben érzékelhető volt a vázolt új szemléletű erdőgondozás.

A természetyszerű erdőgazdálkodás mozaikjai mellett figyelemre méltóak azok az objektumok, emlékoszlopok, - azokon idézetek és ismertetők -, amelyekkel az elődökre, ill. munkásságukra emlékezve példaértéket közvetítenek. A helyszínek történeti vonatkozásai, üzenethordozó - közvetítő szimbólumai, ezredévi emlékművek gondozása, patriotikus szellemisége, a múltunk relikviáit is tisztelő közösség szándékait érzékeltette.

A tapasztalatok előmozdították az apátsági szokások közvetítésével az erdőgazdálkodás és természetvédelem összehangolása kezdeteinek a megismerését, a helyi kapcsolatokban rejlő lehetőségeket. A jelenlévők mintaértékű tapasztalatokkal gazdagodtak a korszerű természet közeli módszerek gyakorlati kezdeményeiről és tájékozódunk a vadgazdálkodás jellemzőiről, vadászházak és a 247 ha területű vadaskert mértéktartó kezeléséről.

A terepi szemlélet követően a Ravazdi Jegenye étteremben elfogyasztott ebéd után **dr. Magas László** vez. ig., **Holdampf Gyula** FVM helyi csop. ill. **dr. S Nagy László** SZT elnök értékelték a közös rendezvény jelentőségét. Az utóbbiak a jelenlévők nevében jelképes emléktárgyak kíséretében megköszönték a helyiek szíves vendéglátását, a kitűnő szervezést. Az a kezdeményezés, amelyről meggyőződtek közérdeklődésre ajánlott, **bátorítva e szakmai**

közösséget a látottakhoz hasonló mértéktartó, valószerű szakmai alapokra helyezett, de igényes és következetes gyakorlati munka folytatására.

A program méltó befejező részeként a csoport a Pannonhalmi Bencés Főapátságban, annak történeti, lelki terének, hagyományai ápolásának hatásáról és idegenfogalmi jelentőségéről kapott különleges és tartalmas ismertetőt, nagyszerű idegenvezető tolmácsolásában. Ritkán tapasztalható olyan megalégedettség, mint amelyet a rendezvény szakmai, *kulturális* és szaktársi atmoszférája kiváltott, amelynek élményével tértek, ki-ki az otthona irányába. (Részvétel: 12 fő.)

dr. S Nagy László

„Az emberi világban semmi sem működtethető,
bizalom és biztonság nélkül.”

(Bogár László)

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** a záró rendezvényét **2008. december 12-én** tartotta. Dr. S Nagy László elnök üdvözölte a megjelenteket és **Horgosi Zsolt MNV Zrt.** erdészeti igazgatóját helyettesítő **Pintér Zoltán** portfólió menedzserét, megköszönve a helyettesítést. Az előadó előljáróban vázolta a közbejött változás okát tolmácsolva a felkért előadó üdvözlését. A téma időszerűségét szükségszerűvé tették az átalakuló gazdasági környezet változásai, amelyek a szakunk kérdéseit is új szemléletű megvilágításba helyezték. Az előadó közel évtizedes tapasztalatainak szintetizálásával ismertette az állami erdők és kezelői helyzetét, vizsgálati eredményeket, állásfoglalásokat.

"Az állami erdők vagyonkezelésével összefüggő aktuális kérdések" c. téma kapcsán számítógépes prezentáció közvetítésével elhangzottakból a következő lényegesebb gondolatok érdemesültek rögzítésre:

Az előadó a globálisan és már lokálisan is érzékelhető változások összefüggő hatásait, következményeit holisztikus szemléletben vázolta. Ismertette, hogy az MNV Zrt-hez tartozó tizenkilenc, 100 %-os állami tulajdonú erdőgazdaság 2008. évben igen jó évet zárt.

Bemutatta a 2002 - 2008 közötti időszak gazdálkodásának főbb számszerűsített jellemzőit. A társaságok saját tőkéje a 2002. évi 41 793 M Ft-ról 2008 évre 65 791 M Ft-ra emelkedett, amellyel arányosan változott a jegyzett tőke is. Ezzel egyidejűleg a kötelezettségek 9 657 M Ft-ról 11 450 M Ft-ra emelkedtek. Az erdészeti cégcsoport hasonló időszaki árbevétele 47 642 M Ft-ról 70 610 M Ft-ra, az adózás előtti eredmény 713 M Ft-ról 3 551 M Ft-ra nőtt. Ilyen magas összesített adózás előtti eredménye az erdőgazdasági társaságoknak még nem volt. A társaságok pénzügyi adatai is jók, amire a 273.9 %-os likviditási mutató utal.

Az előadó a cégcsoport naturális mutatóiból ismertette a fakitermelés adatait jelezve, hogy a társaságok az összesített adatok alapján a 3,4 – 3,5 millió nettó m³ közötti évi fakitermeléssel nem használják ki az üzemtervi fakitermelési lehetőségeiket, csak 82 % erejéig. Az erdőművelési számok ismertetése során kiemelte, hogy az erdő-felújítási hátralék az 1995. évi 2500 ha-t meghaladó mértékről 152 ha-ra csökkent.

A társaságok költségvetési befizetései mintegy 10.1 Mrd Ft-al haladják meg a költségvetési támogatásaikat. Ismertetésre került a társaságok közjóléti tevékenysége, a foglalkoztatottak létszámának és keresetük alakulása, illetve a közmunka programban való részvételük jelentősége.

Jelezte továbbá, hogy napirenden van a 2009. évi üzleti tervek elfogadása, amelyek nehéz évet vetítenek a jövőre. A nemzetközi pénzügyi válság és az azt követő recesszió kihatott a faiparra is „eredményezve” a fatermékek iránti kereslet visszaesését. Vázolta továbbá a vagyonkezelői díj meghatározásának kérdéseit, a közérdekű feladatok, a vagyonvédelem kritikus pontjait és a védett területek kérdéseit.

Az előadással összefüggő észrevételek hangzottak el; dr. Szász T., dr. Ghimessy L., dr. Marjai Z.-né, dr. Király P., dr. Erdős L., Kondor E., Halász G., dr. Jereb O., dr. S Nagy L. részéről. Összevontan rögzíthető, hogy érdeklődés történt: az egységes számviteli rendszer differenciáltságáról, a vagyonvédelem romló állapotáról, a közjó szolgálatának helyzetéről, a természetvédelemhez „irányuló” fatérfgogat nagyságrendjéről. A felsőbb vezetők és a dolgozók közötti illetmény - olló helyzetéről, a nyereséget képező ágazatok és a befizetések arányáról, és többek között arról, hogy kevés tapasztalt szakember jutott a megfelelő döntési szintekre. Az előadó a kérdések megválaszolása során megnyugtatóan válaszolt arról az állásfoglalásról is, amely az erdő elidegeníthetlenségére is vonatkoztatható.

A második napirendben az elnök tájékoztattott az új Erdő tv. Indoklásáról, a 2008-as év rendezvényeiről, az erdőmérnökképzés 200 éves ünnepi eseményéről. A **tagság nevében gratulált tisztelet diplomásaink**; Halász Aladár, dr. Tóth Béla vas és Lutonszky Zoltán gyémánt okleveles szeniorjainknak. Vázolta továbbá a 2009. évi tervezett programot, kérve a tagságot, hogy további javaslataikat köszönettel fogadja. Majd felhívta a figyelmet, hogy a szenior tagság a közelmúltban sok kollegát veszített és bővítése időszerű, amelyre ajánlásokat, jelentkezéseket kér.

Végezetül Tokodi Mihály saját költeménye és Kertész József kollegánk időszerű vers tolmácsolásával közösen köszöntötték: Csobánczi Erzsébet, Lutonszky Zoltán és dr. Ghimessy László **80 éves**, dr. Szász Tibor 85 éves korosztályos kollegáinkat. Az elnök megköszönve a közreműködéseket kellemes ünnepek és élhetőbb, gondtalanabb újév kívánsággal az ülést bezárta. (Részvétel: 16 fő)

dr. S Nagy László

Az **OEE Szeniorok Tanácsa és Erdőművelési Szakosztálya 2009. február 18-án** az Erdészeti Információs Központban, közös rendezvényen vitatta meg az erdőművelés szakirodalmának fejlesztési lehetőségeit a **„Magyarország erdőgazdasági tájai”** kötetek megújítása kapcsán.

A nagy érdeklődéssel kísért rendezvényt a szeniorok részéről **dr. S Nagy László** elnök nyitotta meg és köszöntötte **dr. Danszky Istvánt** a „Zöldkönyvek” szerkesztőjét, **Schmotzer András**t az OEE alelnökét, **Zambó Pétert** a Parkerdő Zrt. vezérigazgatóját, az előadókat és a tagságot. Vázolta a közös téma időszerűségét tekintettel az erdészeti szakma sokféle kihívásaira továbbá arra, hogy a résztvevők egy jelentős része a „Zöld könyvek” készítése időszakának szakmai igényeit volt hívatott megjeleníteni, a mai korosztály képviselői pedig e korszak elvárásai szerinti szempontokkal korszerűsítheti a több kötetes elismert alpművet.

Urbán Pál az erdőművelési szakosztály elnöke a legérzékenyebb művelési szakosztály nevében köszöntötte a résztvevőket. Kifejezte elégedettségét azért is, hogy a tanácskozáson a jelenlegi gyakorlatot, illetve a tapasztalatot közvetítő kollégák cserélhetik ki gondolataikat ebben az időszerű témában.

Továbbiakban a meghirdetett programnak megfelelően dr. S Nagy L. elnök felkérte az előadókat gondolataik közlésére.

Felkérte **Halász Gábort**, a szerkesztő munkacsoport koordinátorát, hogy a „Zöldkönyvek” kapcsán adjon történeti áttekintést az évtizede megfogalmazódott megújítási igényről és az eddig elvégzett munkáról. Tájékoztatójából a következők emelhetők ki:

A „Zöld könyvek” megújítását az FVM Erdészeti Hivatala 2000. júliusában adta feladatul az Állami Erdészeti Szolgálatnak.

A feladatból 2004-re készült el az új erdészeti táj-beosztás, majd 2006. év decemberében az ÁESZ kiadásában megjelent a „Magyarország erdészeti tájai” c. könyv. A további munkák folytatására 2008. év végén sikerült jelentős pályázati pénzt biztosítani az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának.

A **„Zöld könyvek”, az „Erdőművelés” c. könyvek és a „Magyarország erdőgazdasági tájainak erdő-felújítási, erdőtelepítési irányelvei és eljárásai” c. kötetekből** hasznosítható és az egész szakmát felölelő munkához először szükséges volt áttekinteni és újra gondolni, szintetizálni a meghatározó szempontokat, az azokkal járó műveleteket. A feladatokhoz ezek függvényében lehetett mozgósítani „bedolgozókat”. A szervezésnél össze kellett hangolni a pályázati feltételeket (határidő stb.), illetve az időközben felmerült szakmai prioritásokat, és ezek függvényében véglegesíteni a szerkesztési elveket. A végrehajtásnál a közvetlen, illetve közvetett részvételi lehetőségeket figyelve kívánják biztosítani a lehető legnagyobb nyilvánosságot, valamint a szakterületek művelőinek minél szélesebb bekapcsolási lehetőségét. E közös rendezvény lényegében ezt a célt hívatott szolgálni.

Dr. Danszky István a **„Zöld kötetek” szerkesztője** számtalan elismerő bizonylat felmutatásával méltatta a fél évszázaddal ezelőtti termékeny és kollegiális együttműködést, amelynek eredményeként akkor, a kimagasló tartalmú mű megszülethetett.

Visszatekintésében vázolta, hogy akkor volt egy kiváló erdőművelő gárda, *aranycsapat*, akik minden ismert nehézség ellenére, nem a politikának, hanem a magyar erdőnek voltak tántoríthatatlan elkötelezettjei. Életük, munkájuk, erkölcsi tartásuk példa lehet az újabb erdész nemzedékeknek. Sajnálkozását fejezte ki, hogy nem jöttek el kellő arányban az újabb

irányzatok tudományos képviselői. Részvételükkel talán közelebb jutottunk volna az 1960-70-es időszakról módosuló lényegesebb szakkérdések értelmezéséhez, tartalmi ismerveik tisztázásához.

Ugyanis az „alapmű” értékeit nem lenne bölcs dolog mellőzni az esetlegesen vitatható, de alapozó részei miatt, hiszen az akkori korszak erdőművelői már az 1950-es évek közepétől a természeti tényezők, erdőtársulások szerint kialakított erdőgazdasági tájak ismerveik alapján tevékenykedtek. Az erdőművelés fejlődésének további eredménye volt, hogy 1960-tól termőhely, erdőtársulás, erdőtípus összefüggésben kerültek kidolgozásra az akkori irányelvek. Vagyis a növény-cönológiai ökoszisztéma szemlélet érvényesült, úgy az erdőfelújítások irányításában, mint az erdőnevelésben, az erdősírtési, erdőtelepítési és a fásítások fafajai megválasztásában, a technológiák alkalmazásában, de az erdőfelügyeletben is, ami akkor korszerűnek és eredményesnek bizonyult.

A ma társadalmi, gazdasági átalakulás viszonyai is megkívánják az erdőgondozás korszerűsítését. A korszerű erdőművelési elveket a társadalom igényeire és az újabb kutatások tapasztalataira figyelemmel lehet megfogalmazni. Az ökológiai ismereteken nyugvó erdőgazdálkodásnak és erdőművelésnek tartalmaznia kell a környezetvédelmi, természetvédelmi elvárásokat és az üdülési funkciókat is. Ezek jelentős részét már a Zöldkönyvek is tartalmazták - főleg tájegységek, termőhely, erdőtársulás tekintetében-. A könyvek megújítása célkitűzéseiben érzékeltetni ajánlatos, hogy az erdőben folyó munkák az erdő érdekében történnek. Tartalmazzák úgy a szakmai, társadalmi, mint a gazdasági értékrend érvényesítésének az alapvető szempontjait, irányultságának bizonyos keret feltételeit. Vissza kell ugyanakkor állítani az erdőművelési munkák helyét, rangját, és az erdőművelésben dolgozók megbecsülését.

Erdőművelési elképzelések együttműködéssel kidolgozandó alapművében a gyakorlattal alátámasztott szakanyagot az új ismervekkel úgy célszerű összeilleszteni, hogy a hasznosítás leírásában a kellő tagoltság és a részletezés arányosan érvényesüljön, - nevezetesen pl. a tájak összevonása, vagy az esetleges műveleti szintek meghatározása. Érthető érvekkel és szóhasználattal kell a lakosságot tájékoztatni, hogy az új „Zöldkönyv” döntően az erdőgondozás, ill. az erdőművelés alapműve. Beilleszkedik a nemzetközi rendszerbe, összhangban van a természetvédelem időszerű és jogos követelményeivel, de arányosan szolgálja a társadalom elvárásait és kielégíti a gazdasági célokat is.

Urbán Pál „Az erdőművelés irányai, problémái a XXI. sz. elején” címen elmondott gondolatai a következőkben összegezhetők:

A megújítandó „Zöldkönyvek” és a kor sokoldalú elvárásai kapcsán a gyakorlat „szülte” kérdéseket vázolta; hogy pl. szakmai javaslatok, vagy előírások legyenek?

A jogszabályok részben foglalkoznak a szakmai megfelelés kérdésével. Nélkülözhetetlen azonban, hogy az új erdőtörvényben szereplő nem megfelelések megállapításához egy végrehajtási szintű rendelet, szabályzat szülessen. Vagyis a sorozat inkább tájékoztató (útmutató?) jellegű legyen.

Leegyszerűsödött technológiák; vagyis pl. a változó technikai háttér miatt, nem érdemes kötelező érvényű javaslatokba bocsátkozni, legfeljebb az alkalmazott főbb technológiák mellett érdemes megemlíteni az egyedi módszereket is.

A megjelent folyamatos erdőborításhoz kötött új üzemmód tekintetében az átvezető és a szálláló üzemmód csak az új erdőtörvényben lesz meghatározva, de az erdőrendezés már évek óta lehetővé teszi ezek üzemtervezését. A nyilvántartás szerint az ilyen üzemmódokban

kezelni szándékozott erdőterület meghaladja a húszezer hektárt. Várható a további jelentős növekedése.

Ez az erdőkezelési szemlélet viszonylag idegen az erdész szakmától. Hiszen a szakmát korábban a megnövekedett faigény generálta és hozott létre viszonylag nagyobb területű végvágásokat.

Jelenleg sok területen kérdéses, a természetes felújulás feltételeinek hiányában e módszer artós és gazdaságos alkalmazhatósága, az elég gyakori vadkár miatt is, amely országos gond. A társadalom faanyagigénye változatlan, talán nő is. Magyarország faanyag tekintetében nem önellátó és az igény növekszik. Bár az erdészeti ágazat munkahelymegtartó és állami „befizető” képessége fontos, de sokkal fontosabb a lakosság faanyagigényének kielégítése. Azonban a globalizálódó kereskedelemmel összefüggésben kockázatos hatásai is a mérlegelés tárgyát fogják képezni.

Kritikus megítélésű továbbá a természetvédelemmel való kapcsolat. Jelenleg az erdeink 21%-a elsődlegesen természetvédelmi rendeltetésű, amelyhez a nem védett NATURA 2000 területekre kiterjesztendő természetvédelmi hatósági jogkör még tisztázatlan. Előállhat az az eset, hogy az állami természetvédelem nagyobbat „markol”, mint amivel elbír. Erre utal a **„lehetőleg minden védelemre szoruló faj, vagy élőhely legyen levédve” szemlélet „eredménye”**. Pedig mi kevésbé tettük tönkre a környezetünket, mint a nálunk **„fejlettebb” nyugati államok**.

Úgy tűnik, a természetvédelem a területi védelmét tovább kívánja terjeszteni, pedig számolni kell azzal, hogy a társadalom nem tud lemondani a védett erdeinkből kikerülő faanyagról és az ehhez kötődő munkahelymegtartásról, gazdasági hasznairól. Az időről-időre fellángoló – „hová tartozzanak a védett állami erdők?”- vita is e patthelyzet következménye.

Az erdő stratégiai tényezővé kezd válni, ezért kétségtelenül számításba kell venni a társadalom sajátos tüneteit és azt is, hogy elkerülhetetlen a gazdasági racionalitások figyelembevételé. Fontos, hogy javítsuk a PR tevékenységet és mi kínáljunk közérdekű alternatívákat az erdőkezelésre.

Nagyobb figyelmet kell szentelni az erdő klímaváltozásban betöltött szerepére. Még nem aktuális a mediterrán fajok mesterséges betelepítése, de számolnunk kell a bükkös klímától erdőssztyepp klíma felé eltolódással. Talán a termőhelyüknek megfelelő helyen álló őshonos állományoknál nem célszerű erőltetni a korábbi sematikus, erdőnevelési módszereket. Ugyanakkor fontos az őshonos állományaink alkalmazkodó képességének fokozása. Ez pedig a faállományok és az egyedek természet közelebbi nevelésével érhető el, amihez a fafaj-megválasztásnál szükséges a hatósági rugalmasság is.

Kritikus helyzetű az erdészeti, vadászati, természetvédelem kapcsolata is. Napjainkban az erdő képét és lehetséges kezelését alapvetően meghatározza, hogy e három erőcsoportosulásból melyik az erősebb érdekérvényesítő. Az egyik előtérbe kerülése a másik kettő háttérbeszorulása árán lehetséges.

Az erdőgondozás jobbításához az erdészettársadalom megosztottságát is minimalizálni kell, hogy az egymásnak sokszor ellentétes érdekek sodrásából a szakágazat kikerüljön. Sajnos azonban a pillanatnyi helyzet az, hogy a magyar mezőgazdaságot olyan versenybe kényszerítette a rendszerváltás és az uniós csatlakozás, ahol nem sok esélye van a sikerre. Ez nem kell, hogy tartós legyen. Kitérés lehetne pl. a biogazdálkodás, vagy akár a mostanában felvetődött „energiahordozóért élelmiszer bértermelést” program, stb..

Mindezen régi-új kérdések tükrében kockázatos a szakma jövőjét érintően jóslásokba bocsátkozni.

Az előadásokat követően véleményt nyilvánítottak; Köveskúti Gy., Gyürki J., Holdampf Gy., dr. Erdős L., Schmotzer A., dr. Király P., Csépanyi P., Békés S., Varga B., amelyek alapján üzenetértékű megállapítások a következők:

-A Zöld könyv egyik legnagyobb erdész-összefogásnak pozitív eredménye volt és az abban foglaltak jelentős része ma is helytálló, mivel az akkor korszerűnek minősülő Babos féle táji erdőműveléssel „szinkron” elveket rögzített.

-A megújítandó Zöld könyvek tartalmi ismervénél célszerű tisztázni, hogy mennyire legyen szaktanulmányi, illetve tájjellegű munka, figyelemmel arra is, hogy mivel az ágazatunk társadalmi centrikussá vált, határt kellene vonni a szakmai és a társadalmi igény szolgálata, aránya között.

- Az előkészítés alatt levő munka érzékeltesse, az erdő ökológiai, szociális értékrendjével arányosan a további fontos értékalkotói szerepét. A fatermesztésen túl úgy a tartamosságot, illetve fenntarthatóságot, mint a leghatékonyabb éghajlati befolyásoló, bioenergia-szolgáltató jelentőségét. Vagyis az erdővagyon valós használati értékét ajánlatos valami módon jobban kifejezni. Határozottabban érzékeltetni a faültetvény és a biodiverzitásában gazdagabb erdő közötti értékrendet és az utóbbi elidegeníthetetlenségét.

-A könyv szerkesztésekor az irányelvekre kellene nagy figyelmet fordítani, és nem a módszerre.

-A figyelem arra is kiterjedt, hogy az erdészeti munkák végzésében, felügyeletében oly nagy különbségek jelentkeznek az országrészek között, hogy egységes szemlélet és egységes cselekvés kialakításában az erdőfelügyeletnek kellene nagyobb szerepet betölteni.

- Az új Zöld könyv az erdő korábbi termelési célú prioritását mérsékelve az összetettebb értékrendet úgy is szolgálja, hogy csak a természet által megtermelt produktumhoz adjon hozzáférést, engedjen kitermelhetőséget. A társadalomban megjelenő új igényekkel, annak mértékéig lehessen számolni.

- Sok helyen az egyedüli lehetséges módszer lett a természetvédelmi igényeknek is megfelelő erdőkezelés, ahol a folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodással, a természet erőit felhasználva, a közvélemény által jobban elfogadott módon gazdálkodhatunk. Tévedés, hogy nincs jövőnk! Stílusváltásra van szükség! (Részvétel: 45, ill. 14 fő)

Rostáné Reményffy Rita, dr. S Nagy László és Urbán Pál

„Az új világ modernsége
erkölcs és etika nélkül zsákutca”

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** soron következő rendezvényét **2009. március 25-én** tartotta.

Dr. S Nagy László elnök üdvözölte a megjelenteket és **Ipsits Lajos** kollegánk elhunytára **emlékezve** felkérte a tagságot a közös kegyelet megadására.

Ezután jelezte az előadó **dr. Veres Gábor egyetemi tanár úr** közlekedés zavarai miatti késedelmét és a napirend felcserélését. E napirend keretében elnöki tájékoztató történt az éves programról. Illetve kitüntetésre tett javasolta: dr. Király Pál szenior társunk előterjesztését az OEE Díjbizottságának a Tiszteletbeli Tagságra. A javaslatot a tagság egyhangúan megszavazta.

Az elnök a következőkben ismertette, hogy ez alkalommal egy olyan témáról hallhatunk, amely a mai közéletben „hiánycikk”, de a szakma hitelességének alapvető feltétele. Felkérte

Prof. dr. Veres Gábort a MTE SZ Minőségügyi Bizottságának elnökét, egyetemi tanárt a **"Minőség és erkölcs a szakmai közéletben"** c. előadásának megtartására.

Az előadó évtizedes tapasztalatainak szintetizálásával ismertette a kérdéskör helyzetét, a vizsgálatának eredményeit, a tapasztalt negatív hatásait. A számítógépes prezentáció közvetítésével elhangzottakból a következő lényegesebb gondolatok rögzíthetők:

Az előadó holisztikus szemléletben vázolta a globálisan és már lokálisan is érzékelhető változások hatásait, következményeit. Ismertette, hogy a minőség sokféleképpen értelmezhető;

- Köznapi jelentése, filozófiai értelmezés, illetve (szabad) piaci, társadalmi minőség és életminőség vonatkozásában.

- Továbbá az összefüggése vizsgálható - Minőség és minőségügy, - **Minőség és erkölcs**, az erkölcsi rend és a szellemi környezetünk védelme szempontjából.

A korszerű minőségügyi értelmezés értékszempéletű. A **minőség** a termelési és a fogyasztási folyamatokból álló igény kielégítésben részesülők értékítélete arról, hogy az érdekeltek mennyi értéket kapnak. Tehát **az átadott értékről** szól, amiben fontos mit tekintünk lényegi értéknek. Vagyis egyensúlyba kell, kerüljenek az ember biológiai, értelmi és érzelmi igényei, amit egy adott közösségben **az erkölcsi értékek** biztosíthatnak.

A fogalmak kapcsolatai az emberiség vonatkozásában jelzik a minőség, érték és az erkölcs elválaszthatatlanságát. Társadalmi szinten létrehozott termelési, fogyasztási rendszerek, az élő szervezetek és egyedei állandó „mozgásban”, változásban vannak. Felmerül a kérdés mi az a „mozgatórugó”, amely ezt a mozgást biztosítja? A válasz, hogy az **érték**. Ilyen összefüggésben az emberi cselekedetknél az érték az **erkölcs**, a társadalmi termelésnél és a fogyasztásnál a **minőség**, a kémiai reakcióknál az **entrópia**.

Az **érték** általános fogalma terén megkülönböztethető szellemi értékek; erkölcsi (jó-rossz), logikai (igaz- téves), esztétikai (szép-rút) és vallási. Az értékek érvényesülésének az összessége alkotja az **értékrendet**, amelyek az életminőség alapvető jelzői és a további kapcsolatok hálózatának tényezőivé válnak.

Ebben az összefüggésben vizsgálva az **erkölcs** lényege, hogy *„az ember minden tudatos tevékenységében és egész magatartásában a jót tegye, a rosszat kerülje.”* A ténylegesen meghozott döntés jóságának, vagy rosszságának érzékelője a **lelkiismeret**. Az erkölcsi értékeket az európai kultúrában elsősorban a természetes erkölcsi, az ószövetségi és a keresztény újszövetségi törvények fogalmazzák meg. Ezekben belül értelmezhetők az erkölcs és a szeretet, a szabadság és az erkölcs stb. viszonyosságai.

Vagyis az emberi cselekedeteket az erkölcsi törvények szabályozzák, és az emberi méltóság alapvető lényege a saját belső törvény érvényesülése. Az értékre irányuló, értékvalósító tevékenységével bontakoztathatja ki az ember szellemi képességeit, valósul meg a személyisége. A minőségügy értékteremtő hatásában válik korunk központi kérdésévé és további összefüggésben meghatározza a fenntartható élet, vagy a földünk használatának kritikus elágazásait, kérdéseinek a megválaszolását.

Az értelmi és szellemi értékeket is magukba foglaló, értékteremtő minőségügy segíthet felismerni, hogy nem a vállalkozás a cél és az ember eszköz; nem a nyereség a cél és az ember eszköz; hanem az ember méltósága a cél, és a vállalkozás, a nyereség csak eszköz lehet, amit az erkölcs és a szeretet biztosíthat.

Az igen érdekes megközelítésű előadást követően hasznos véleménycseré alakult ki, amelybe bekapcsolódtak, dr. Szász T., dr. Jereb O., Tokodi M., Lutonszky Z., dr. Marjai Z.-né, dr. Ghimessy L., Zágonyi I.

Az elnök prof. dr. Veres Gábor előadását megköszönte, majd ajánlásokat fogadott el a Szeniorok Tanácsa tagságának bővítésére és az ülést bezárta. (Részvétel: 14 fő)

dr. S Nagy László

Országos Erdészeti Egyesület

Szeniorok Tanácsa

1027 Budapest II. Fő utca 68.

(H-1371 Budapest 5. Pf. 433-03/.)

Tisztelt Kolléga, Kedves Barátom!

A Szeniorok Tanácsa f. év március 25-i összejövetelén foglalkozott a létszáma bővítési lehetőségeivel abból az alkalomból, hogy a tapasztalás és a gyakorlat szeniori kort elért közvetítői hitelesebben segíthessék az egyesületünk hatékonyabb érdekmegjelenítési tevékenységét. A közösségi elhatározás értelmében ajánlásokat a törzstagok tehetnek. A tagok javaslatai alapján a Te neved is felvesszük az előjegyzettek közé. Amennyiben a Szeniorok Tanácsának munkájába és az összejöveteleinkbe tudnál bekapcsolódni az **1/201-62-93** OEE telefon számán, vagy a **30/364-8-364** mb. telefonszámomon, illetve az OEE fenti levelezési címén köszönettel venném a visszajelzésedet.

A tagok ajánlása alapján megtisztelő lenne számunkra, ha sorainkban tudhatnánk, esetleg további ajánlásokat is tennél.

Budapest, 2009. április 05.

Erdész barátsággal köszönt; Üdv az Erdésznek!

dr. S Nagy László

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az Erdészettörténeti Szakosztálya 2009. április 23-án Sopronban, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltárában, illetve a Rongyos Gárda Károly-magaslati emlékművénél tartották közös rendezvényüket. Meghallgatták ifj. Sarkadi Sándor főigazgató „Bányászati és Erdészeti Főiskola Sopronba történő áttelepüléséről, elhelyezés körülményeiről.” ill. Szemerei Tamásné dr. „A könyvtár anyagának hányatott sorsáról, értékeiről és a levéltár funkciójáról, összegyűjtött újabb dokumentumairól” szóló előadásokat.

Az előadások igen részletesen ismertették;

- Az Erdészeti és Bányászati Főiskola 1918/1919 telén Selmecebányáról Sopronba történő áttelepülésének viszontagságait, ezen belül az Ifjúsági Kör megalakulásának körülményeit és a kör tagságának az áttelepülésben, felszerelések és a könyvtár megmentésében, majd a szervezeti működés feltételeiben betöltött kiemelkedő szerepét, azokat, amelyek meghatározták a kör mindenkori célját, a Hazafiság, Testvériség, Bajtársiasság, vagyis tagságának megbonthatatlan hármasságát.
 - A kör választott vezetőinek egy-egy időszakban végzett munkáját, különösen az elhelyezésben, a közösségi élet tartalmasabbá formálásában.
 - Szó volt az 1919 – 21. évek történéseiből a főiskolások hősi helytállásáról, az ágfalvi csata eseményeiről, tiszteletre méltó résztvevőkről, hősokról és arról a szervezői tevékenységről, amelyek jelentősen hozzájárultak Sopron és térsége megőrzéséhez.
 - Azokról az írásokról, amelyek érzékeltetik azt a hős kort, illetve árnyalják az eseményeket, a korszak szellemiségét, a hallgatók tartását a dicső múlt ragyogó tetteit, mint örök példaképeket.
 - A könyvtár vonatkozásában tájékozódunk a könyvek Sopronba kerülésének körülményeiről, a pannonhalmi időleges elhelyezés indítékairól, majd rendszerének kialakításáról, igénybevételeinek rendjéről. Külön is említésre méltók a levéltári vonatkozások. Megtudhattuk, hogy ágazati levéltárként működik és a szükségszerű tagoláson belül fogadnak egyéni hagyatékokat akár letétként is. Az anyag feldolgozása folyamatos és a bekerült értéktelennek látszó levél, illetve bizonylat részletek összekapcsolásával igen fontos történések pontosíthatók, vagy iránymutatók lehetnek.
 - Jó volt hallani a könyvtár és levéltár kitűzött céljainak vázolását, érzékelni a megvalósítására irányuló elkötelezett és alázatos munka eredményeit, tárgyi bizonyítékait.
- Az előadásokat kiegészítették, vagy kérdéseket tettek fel; dr. Rácz J.-né, dr. Szász T., dr. Király P., dr. Jereb O., Köveskúti Gy., Béni K., Rakonczay Z., Fuják J.

Összegzésképpen rögzíthető, hogy az **Egyetem 200 éves** évfordulója jegyében szervezett ülésünkön igen hasznos tájékoztatóval gazdagodtak a résztvevők, amelyért hálás köszönetüket fejezték ki az előadók alapos és lelkiismeretesen végzett tevékenységük bemutatásáért.

A könyvtári betekintés és tájékoztatót követően a vendéglátók megszervezték azt is, hogy egy másik, 70 éve történt eseményről kapjunk „tömelletti” kiegészítő ismeretet, a Károly-magaslaton létesült Rongyos Gárdista emlékműnél. Amikor is az un. első bécsi döntés

okán, a felvidéki határkérdések „megoldásához” kapcsolhatóan a főiskolások, mint soproni harcáták részt vettek bizonyos tevékenységekben, amelyről Halász Aladár már tartott egy előadást, de külön témaként ajánlatos a mélyebb megismerése. A helyszín és az emlékmű meghatározó és elgondolkodtató, jó volt megismerni, hogy az további érdeklődés tárgya lehessen. Ezeket követően az elnökök a rendezvény szervezőinek köszönetüket fejezték ki és a rendezvényt befejezettnek nyilvánították. (Részvétel: 23 ill. 10 fő)

dr. S Nagy László

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az FVM Helyi Csoportja 2009. május 11–12-én a Gyulaj Zrt. Hőgyészi Erdészete területén tartották közös rendezvényüket. A két napra ütemezett igen gazdag programon részt vevő kollégák **Gál László és Stein Krisztián** műszaki vezetők tolmácsolásában - és a Zrt. munkatársai közreműködésében – betekintést kaphattak a közcélú fejlesztések, a tájhasznosítás és az erdőművelés korszerű lehetőségeiről, új kezdeményezésekről, hagyományok ápolásáról és az erdei iskola ifjúságnevelő megoldásairól. A gazdag programból az érdeklődők számára vázolható néhány példaértékű tapasztalat. - A vadgazdálkodásra szakosodott Hőgyészi Erdészet szakemberei kezdeményezéseiben érzékelhető volt a tájegységi adottság gazdasági potenciáljának fokozása, az erdei életfeltételek megőrzésével, az egészséges vadlétszám és a természeti eltartó képesség összehangolásával. - Az időszerű elképzeléseikben figyelemre méltó volt; egyrészt a már kialakult tradicionális létesítmények új szerepének Turisztikai és Természetismereti Központnak megfelelő tartalommal történő átalakítása. Berendezettsége alkalmas 40 fős erdei iskolai foglalkozásra, minősített pedagógiai programmal. Másrészt azok eszközrendszerének fenntartható irányú fejlesztése; biológiai szennyvíztisztító rendszer, különböző kézműves műhelyek, egyéb szabadtéri sportolási lehetőségek, amelyek kiszolgálhatják a változó új igényeket is. – A közcélú létesítmények környezetében kialakított 100 ha-os parkerdő példaértékű azáltal, hogy a változó hosszúságú tanösvények mentén a gyertyános –tölgyes-bükkös erdőrészben a természetszerű kezelési irányzat bemutatása mellett más általános, élővilág és növényismereti mozaikokat is kialakítottak.

Anna-forrás kiépítése, geológiai bemutató hely, vadspark stb..

Az Anna-forrás gyenge lejtésű völgyét követő tanösvény gazdag élővilágú bükkösön, ezüsthárs elegyes gyertyános tölgyesen keresztül elvezet egy szakszerűen kialakított kis tóig, amelynek a tájgazdagító esztétikai hatása, „berendezettsége” figyelemre méltó. A tó után, a tanösvény tölgyerdőn keresztül vezet a mintegy 250 m magasan kiépített kilátóhoz, ahonnan a tájegység domborzati jellege érzékelhető. A közelében kialakított tisztáson szélturbina építését tervezik a szükséges energia pótlásához.

A program keretében bejárhattuk a lengyeli Apponyi kastélyparkot, tapasztalva idős fának állapotát és kezelésének szűkös voltát.

A vendéglátóink bemutatott továbbá kocsánytalan tölgy magtermő állományt, bükkös fokozatos erdőfelújítást, illetve erdőhasználatra kísérleti területeket, amelyek utaltak arra, hogy az erdészet szakszemélyzete igen érzékeny és fogékony a legújabb módszerek befogadására, azok alkalmazására.

A kihelyezett ülés résztvevői igen sokoldalú, új ismeretekkel gazdagodhattak, amit Holdampf Gyula, a FVM Helyi Csoportjának elnöke és e sorok írója megköszönt és további eredményes munkálkodást kívántak.

dr. S Nagy László

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXLIV. évf. 12. számában 2009. december)

Vértanuk emlékműve Pákozdi, 2009. október 6.

Hajdan győztes csata színhelyén példamutató összefogással épült meg az aradi vértanúk tiszteletére állított emlékoszlop-együttes. A gondolat, melyet dr. S Nagy László vetett fel, termékeny talajba hullott a Pákozdi Önkormányzatnál, a Honvédség és Társadalom Baráti Körnél és a 16 támogatónál, köztük az Országos Erdészeti Egyesületnél, a Nyugat-

magyarországi Egyetemnél, 8 erdőgazdasági részvénytársaságnál és a nemzeti értékek védelmére oly fogékony Ravaszd néhány műpártolójánál. A 14 emlékoszlop faanyaga a részvénytársaságok erdeiből került ki. Csibi László faműves fejtette le a rönkökről a felesleget, és Világhy Árpád szobrászművész öntötte bronzba a vértanúk képmását. A teljes pompájukban díszlő oszlopok Batthyány Lajos, első felelős magyar miniszterelnök és az Aradon kivégzett tizenhárom vértanú emlékét idézik. Az oszlopokra az ősi motívumvilágból faragtak ornamentikát, az oldalukra a tábornokok utolsó mondatait vésték. Az emlékoszlopokat a tábornokok kivégzési sorrendjében állították fel. Az ünnepségen köszöntőt mondott Takács János, Pákozdi polgármestere. **Bánffy György színművész a testamentumokként is felfogható**, a siralomházban írt levelekből olvasott fel. **Katona Tamás történész** olyan részletekkel ismertette meg a jelenlévőket, melynek alapján nemcsak a kor hőseinek emberi nagyságát, hazaszeretetét, becsületességét idézte meg, hanem rájöhettünk a ma emberének kisszerűségére. Avatóbeszédet mondott Szekeres Imre honvédelmi miniszter. Az emlékoszlopokat **Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök** szentelte föl, valamint **Lackner Pál** dandártábornok, evangélikus püspök és Szabó István Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke nevében **Kardos Péter** pákozdi református lelkész áldotta meg. Öröm volt látni az eseményre szép számmal megjelent erdészeket is, akik az Egyesület által adományozott Batthyány emlékoszlop előtt sorakoztak.

Pápai Gábor

Fotók: Pápai Gábor
(Megjelent az Erdészeti Lapok CXLIV. évf. 10. számában 2009. október)

* * *

A Pákozdi, Mészeghegyi Honvédelmi Emlékhelyen **2009. október 6-án a 13 Aradi Vértanú és gróf Batthyány Lajos miniszterelnök kivégzésének 160. évfordulóján, 14 emlékoszlop avatásával emlékeztek az 1849-es vértanukra.** A helyszín az 1848-as győztes csata múzeumával szembeni dombra esett, ahol az 1986-ban elhelyezett gránit-szikla tömb őrizte az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) „a Velencei hegységben végzett 1000 hektár erdősítés” eredménye üzenetét. A park szellemiségéhez, ill. Pákozdohoz kötődő, jelzésértékű honvédelmi dicsőség szimbólumaihoz köthető szabadságharc gyászt megjelölő emlék-oszlopok ötletét **dr. S Nagy László**, ill. felesége vetette fel, **Takács János** polgármester felé, a faluban létesített szimbólumok folytatásaként. A korábban erdészeti vonatkozású domb,

Vértanúk Dombjává alakítása végül a katonai emlékhely fejlesztésére készített pályázat részeként valósulhatott meg. Vagyis e hely szellemi szimbólumainak gazdagításához az OEE, a szakunk és gazdálkodói most, az oszlopok fa anyagával, leszállításával járultak hozzá az „ötletgazdák” szervezésében és közreműködésében.

Úgy hiszem, hogy az emlékhelyek felértékelődése jelzés értékű. A következőkben hangsúlyosabban illik tudatosítani az elődeinkkel megtörtént sorsfordító eseményeket, úgy is, mint a mai életünk részeit, mivel feledékenyebbé váltunk. E szükségszerűséget erősíti többek között az, hogy a korábbi évszázados fejlődési szakaszok folyamatai, mára szinte évtizedekre "zsugorodtak". A reakció időszak csökkenésével, az **egysíkú értékrend** - a **tőke-túlsúlya** miatt felhalmozódni látszik a

megválaszolatlan kérdések sora, amelyek kockáztatják az emberi lét minőségét, a közösségek alapvető anyagi, szellemi életfeltételeit. Ha ez folytatódik, **romlik a nemzet nyelve, eltűnik a közösségek mítosza,** - mint egy közösség közös emlékezete -, akkor **következményeként megroppannak a társadalom tartópillérei, és járulnak a szaporodó válságos helyzetek kialakulásához.**

E folyamatra sajnos jellemző lett, hogy az **emberiség ismereti, technikai „arzenálja” többszörösen meghaladta az erkölcsi tartalékokat, az „externáliák”, (negatív hatások) nélküli, torz mérlegében, a szimbolikus javak, vagyonok összességét.** Mint például; a becsület, a tisztesség, az adott szó vagy az eskü hitele, a szolidaritás, az önzetlenség, becsület, stb.. Ezek jelentik azt a bizalmi tőkét, amelyek minden emberi közösség, a nemzet vagyonának talán legfontosabb elemei. **Ezek azok a láthatatlan szeretet-javak, amelyekről a legkevesebbet beszélünk, de rendkívüli jelentőségű vagyonelemei a nemzetnek, szakmai,**

közösségeknek, de lehetséges eszköze a globális negatív hatásokkal szembeni védekezésnek is. Hiányát jelzik a gazdasági erőforrások kimerülése, az egyre mélyülő erkölcsi és spirituális válságok, amit napjainkban fokozottan tapasztalhatunk a közéletben, az alapvető kulturális értékek romlottságában. Igazoltnak látszik, hogy „az újvilág rendezettsége erkölcs nélkül zsákutca”.

A vázolt általános összefüggések - a szakunk tekintetében is elgondolkodtató, hiszen a szaporodó kérdések - szükségszerűen irányítják a közösségek figyelmét az életterünk fenntarthatóságára. Arra, hogy a természetben, környezetünkben az ember viselkedése lett a legkockázatosabban „ható” tényező. Ezért az emberi létünk legfontosabb kérdéseivé váltak a kulturális és ökológiai vonatkozások, amellyel az ökonómiai „hajtó erőknél” is számolni kell. A kultúra megnyilvánulásait, hordozóit szakunknál is értéként illik gondolni, a hagyományok tiszteletével. Mint pl. az egyetemünkön a tanulás mellett, a selmeci szellem; a tisztesség, a szolidaritás, a „szimbolikus javak” ápolását. Szakunk sokat tett a közjóléti feltételek létesítése terén is, hiszen élen jár az emlékművek állításában, amire bizonyíték dr. Király P. a „Velünk élő múlt” „Erdészeti Emlékhelyek Magyarországon” c. könyvében foglaltak, stb. Minden emlékmű üzenet a léleknek. Ezek azok, amelyek a nemzet, a közösség spirituális talpázatát szilárdíthatják, s ma elsősorban a lelkeket kell jó útra terelni, illetve a közösségek szeretet-javait kell a mély rétegekből előhívni.

A Pákozdi Emlékhely emlékoszlopai, Csibi László faműves és Világi Árpád szobrászművész alkotásai, amelyek nem kopjafák és nem is fejfák, azokon tömörített szimbólumok, a vértanúk bronz plakettjei, az oszlopokra vésett kiemelt gondolatok, az oszlop karély elejére helyezett kőbe vésett gondolatok ma is időszerűek:

**Ó, áldott harcnak áldott vértanúi,
Századok fognak tőletek tanulni,
S dicsőt, nagyot, ha tesznek egykor mások,
Az is, ó, szentek, a ti alkotástok!**

(Katona Tamás)

De intés az emlékező Katona Tamás történész kiragadott gondolata, amely szerint „Az adott szónak, az eskünek súlya volt, ezt az igazságot kellene ismét megszívlelni.”

Hasonló szellemiséget közvetít pl. az emlékhely emlékkönyvéből vett bejegyzés: „A Nemzet lelkének újjászületésében Pákozdi a tanúságok helye! A győztes csatától a legyőzöttek kivégzéséig a magyar történelem örökösen ismétlődő eseménye. Fontos és nagy élmény az „Aradiak” parkja, ahonnan nem hiányzik az első kivégzett miniszterelnök Batthyány Lajos emléke.” Kovács G.-né.

Lázár Vilmos vértanú „üzenete”: „Aki becsületesen és tisztán élte életét, nyugodtan tud meghalni”, és hasonló gondolatok talán segítenek a kollektív emlékezet, a lelkiismeret ébresztésében a kötelességek felismerésére, a tanulságok levonására, hogy a jövő nemzedéke szebb jövőt építhessen.

E hősök számunkra Példaképek. Életük árán a legnagyobb áldozatot vállalták a hazáért és tiszteletük, üzenetük örökérvényű!

dr. S Nagy László

„A természetet ne bízzuk idegenekre,
mert a pénznek nincs hazája!”

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** őszi kihelyezett rendezvényét **2009. október 08-án a Bükki Nemzeti Park Ipolytarnóci területén tartotta**. A résztvevőket **Salgótarjában** a Nemzeti Park képviselőjében fogadta **Jedlik Béla** tájegységvezető kimentve - a központi értekezleten való elfoglaltsága miatt- **Duska József** igazgatót, ahonnan gépkocsikkal utazunk tovább az Ipolytarnóci védett területre.

A helyi szervező, **Szarvas Imre** tájegységvezető és az SZT elnöke kölcsönös üdvözlése, illetve az ajánlott program után **Mraveck Gábor** túravezető kíséretében és tájékoztatásával betekintheztünk az értékmentő munkát bemutató eredményekbe. A tapasztalatokból és a kapott értesülésekből vázlatosan a következők rögzíthetők:

A községtől néhány száz méterre olyan nagyszerű fogadó, eligazító és szemléltető létesítmény együttes fogadja az odalátogatót, hogy az nemzetközi vonatkozásban is elismerésre méltó. Igaz a terület ősföldrajzi, geológiai és őslénytani értékeit olyan különleges konzerválással őrzik, amelynek köszönhetően válhattak közkinccsé és kapta meg 1995-ben az Európa Diplomát. A földtani értékek jelentős kiterjedése indokoltá tette a védelem 500 ha-ra történő kiterjesztését.

A területre érkezőt az „Ősfenyő Belépő” látogatóközpont fogadja, az épület szimbolikus építészeti megoldásaival. A kiállítótérhez szervesülnek az információs portálok, konferenciaterem, vetítőterem, ahol érzékelhetők a látnivalók. A belépőhöz csatlakozó sajátos kiállító teremben helyezték el a Bükkábrányi lignitbányából kimentett, 5 db ősfenyő maradványait. A 7 – 8 millió éves, valószínűleg mamutfenyő fák különleges körülmények között, megkövesedés nélkül vészelték át az évmilliókat, ezért állaguk megóvása és konzerválásuk rendkívüli feladat, hosszú folyamat.

A fogadó épülettől induló 700 m-es útszakaszon, a jelen korból minden egyes lépés 15 ezer évvel - időutazás szerűen - visz közelebb a geológiai tanösvény 20 – 23 millió éves rétegeihez. Onnan pedig érzékelhető a föld-történet egy - egy korát jellemző réteg, eljutva a geológiai ősmaradványok bemutató helyeihez, védő építményeihez. Ezek a legfontosabb ősmaradványok; a cápa fogak, kövesedett fák, levéllenyomatok, és az ősszállati lábnyomok. A „kitakart” helyek őstenger parti övezetében, 23 millió éve halmozódott fel az a homokkő, mely a cápa fogakat és a tengeri állatok összerosott csontjait tartalmazó „cápa fogas réteget” alkotja. A geológiai tanösvény középső szakaszán bukkan felszínre az a lábnyomos homokkő, melyen páratlan értékű ősszállati lábnyomok maradtak hátra. A tanösvény mentén bukkannak elő egymással párhuzamosan fatörzsek, lábnyomok, melyek homokkővének az idők folyamán a riolituffából kiszivárgó kovasavas oldatok adták a kötőanyagát.

Ipolytarnóc nevét először a tövénél 8 méter kerületű és közel 100 m hosszúságú, óriási megkövesült fa tette híressé. A világ legnagyobb ismert, kövesedett faféléjét a Borókás-patak bontotta ki a vulkáni kőzetekből. A helybeliek „Gyurtyánkő lócának” nevezték el. A vastagabb törzs részeit a pince boltozata, míg a vékonyuló részeit a nagycsarnok épülete őrzi. Az előkerült maradványok, a vulkáni képződmények alatt egy megkövült erdő

maradványaira utalnak. A csarnokban közel 2 ezer m² felületen, 11 állatfaj 3 ezer lábnyomát sikerült beazonosítani, leggyakoribbak a három ujjlenyomatot hagyók. Az emlősök közül az őrszaruúak, sokféle ritkaságszámba menő ragadozók példányainak lépés-nyomai láthatók. A lábnyomatos felszín növényi maradványok tarkítják és a portufából előkerült mintegy 15 ezer levéllenymat közvetítésével sikerült rekonstruálni az egykori vegetációt is. A látványok összegzéséül az ősnövények, és a lábnyomok alapján rekonstruált állatok, fantasztikus módon és világszínvonalon elevenülnek meg, egy háromdimenziós filmen, a csarnok falán.

A látottaktól áthatottan köszöntük meg a túravezetést és megtekintettük még a korábbi kezelő létesítményeket, majd a közeli vendéglőben elfogyasztott ebéd után értékeltük a tapasztalatokat. Az SZT elnöke a tagság nevében köszönetét tolmácsolta Duska József igazgató úrnak a lehetőség megszervezéséért, továbbá megköszönte a közreműködők felkészült, tartalmas, udvarias tájékoztatását, további eredményes munkálkodást kívánva. Az elköszönést követően a társaság tagjai meglegedettséggel, gazdag tapasztalatokkal és élményekkel indulhattak az otthonaik irányába.

(Részvétel: 12 fő)

dr. S Nagy László

„...A fenntarthatósági értékeket...tágabb, többgenerációs összefüggésben kellene vizsgálni,...mivel csak többgenerációs értékek mentén mérhetjük fel a környezeti problémákat,... a jövő nemzedékének választásait és lehetőségeit.”

(G. B. Norton)

Szeniorok Tanácsa évről évre rendezvényét 2009. december 10-én tartotta „Fenntartható-e a fejlődés?” címmel. Az elnök bevezetőjében elmondja, hogy a kritikus kérdést korszakunk olyan gyorsuló változásai hozták felszínre, amelyekre a felelős szakmai közélet fórumai is keresik a választ. Az egyre „divatosabbá” váló **fenntarthatóság** és a fejlődés kérdéses összefüggése mellett, a **klímaváltozás** ok-okozati vonatkozásai kerültek a világ tudósai és kormányai „küzdőterébe”. A kérdés legkritikusabb pontja, hogy Földünk légköri változásaiban mely tényezők, és milyen arányban járulnak a hőmérséklet egyensúlytalanságához, nevezetesen a túlméretezett ipar, gazdaság üvegházhatású gázok, vagy a föld periodikus természetes folyamataival együtt járó jelenség?

Az előbbiben kétségtelen **szerepet kapott a költséghaszon uralta pénzügyi meghatározottság**, a természetre gyakorolt hatások-terhek figyelmen kívül hagyása. Az ezekből eredeztethető befolyásolás vitathatatlan jelensége a föld természeti javainak gátlástalan „felélése”, vagyis **az ökonómia eluralkodása az ökológia fölött**. Ezért is igen **kockázatos tartósan kiengedni a privát szférába, kezelésbe, a megújuló természeti, (közösségi) javakat** - termőföld, víz, erdő, génbankok.

A szakmánknak pedig az eddiginél nagyobb érdekérvényesítő szerepet kell a jövőben felmutatni az erdőt érintő válasz-keresési folyamatban. A szakunk e vonatkozásban, szinte évszázadokra visszaható tapasztalatot halmozott fel.

A most közz gondolkodásban terjedő fenntarthatóság fogalma, esetünkben nem tekinthető újnak, hiszen a mi fogalmunkban mindig is jelen volt. Az erdő tekintetében a

„készletgondozó erdőgazdálkodás” a múlt század elejétől szolgálta az erdő tartamosságát, hosszú távú fenntartását. A távlatos **üzemterveink ugyanakkor előírták a lehetőségeket és meghatározták a korlátokat is.**

Az előzőek szellemében, a Szeniorok Tanácsa az évzáró rendezvényén nem véletlenül iktatta napirendjébe e sorskérdéssel összefüggő témát.

Majd az **elnök köszöntötte és felkérte dr. Náray-Szabó Gábor akadémikust**, az MTA Könyvtár Főigazgatóját, a Nemzeti Fenntarthatósági Tanács tagját bevezető **előadása megtartására** remélve azt, hogy ily módon erősíthető az előadó és az egyesületünk együttműködése a téma kérdéseinek megválaszolásában, lehetőségeink hasznosításában.

Az előadás fontosabb részeinek kivonata:

A **fenntarthatatlan fejlődés ingerlő kérdés**, mert nehezen ismerjük fel a valós helyzetet. Ezért értelmezéséhez célszerű pontosítani, hogy meddig tart a növekedés és mit nevezünk fejlődésnek. A fejlődés ugyanis nem azonos a növekedéssel. Vagyis a fejlődés, evolúció; törekvés arra, hogy jobbak (összetettebbek) legyünk. Herman Daly szerint; „A fenntartható fejlődés, a folytonos társadalmi jól-lét megvalósítása, anélkül, hogy a környezet eltartóképességét veszélyeztetnénk”. Ez azt is jelenti, hogy a pénz nem minden!

A **világot** ugyanakkor az egyenlőtlen növekedés jellemzi. 2007 – 2008 adatai szerint: a világ népessége: **1.19 %-al**, a gazdasága **5.2 %-al** nőtt, ugyanakkor a társadalom 5 %-a fogyasztja a javak 96 %-át, a 40 %-ának kevesebb jut, mint 2 USD/nap.

Az **ellenmondásokat** fokozzák, a világ csökkenő készletei, mint pl.; a tengeri halállomány 75 %-a lehalászva, a fajok 25 %-a veszélyben és az un. **Ökológiai lábnyom**: a lehetséges, vagyis a már elfoglalt **2.1 ha/fő** helyett **2.7 ha/fő** területet használunk. Pusztulnak az erdők, apadnak az édesvíz készletek. Vagyis fogynak a nyersanyagok és nőnek a veszélyforrások.

E mutatók mellett, **aggasztó jelekre** utalnak a világ kockázatos jelenségei; a növekvő szennyezés: nevezetesen a klímaváltozást befolyásoló **üvegházhatású gázok (GHG)** kibocsátása **40 %-kal nőtt** 1990 óta, és **1 mrd ember nélküli az egészséges ivóvizet.**

A világ, társadalmi értékrendje változásait, természetes folyamatok torzulásait jelzik; a szekularizáció, az individualizmus, és a fogyasztás mindenek elé helyezése, amelyek mutatják a demokrácia-deficitet is.

Magyarország állapotát jellemző mutatók; egy főre eső energiafogyasztás a világátlag 150 %-a (EU 220 %), ~13 % növekedés 1992 és 2006 között, amelyből 81.9 % fosszilis, 12.6 % nukleáris, 4.4 % megújuló (biomassza), egyéb 1,1 % eredetű forrás. Következmény, hogy növekszik az energiaintenzitás és a külső függőség, amit kiegyenlíteni lehetne a jelentős geotermikus tartalékok kiaknázásával.

Élelmiszer termelése: Amíg az EU-ban 25.1 %-os, addig nálunk 40 %-os csökkenés történt a marha-, ill. sertésállományban. Átlagosnál alacsonyabb jövedelem a mezőgazdaságban, élelmiszeripar 60 %-a külföldi kézben van, nehézséget jelent az eltúlzott élelmiszerbiztonság.

Közlekedés állapotára jellemző a növekvő igények, 3,6 M jármű (3,0 M szgk) 10 M lakosra. Légszennyezés 90 %-a közúti fuvarozás miatt keletkezik. Nem jó jel, hogy visszaszorul a tömegközlekedés, és folyamatban van a vasút leépítése. **Magyarország éghajlati állapota:** 1961-1990 középhőmérséklet növekedés: 0.9 C⁰ –al. A GHG koncentráció évi 5 %-kal nőtt. A kibocsátás viszont 0.6 %-kal, 8 (11) tonna/fő (EU átlag). 2001 és 2007 között 14 hőszökkenést regisztráltak (17-32 % növekedés a halálozási rátában)

A kockázatos hatások kivédésére több forgatókönyv vált ismertté;

1. **Globalizáció +;** Növekvő gazdaság, erősödő verseny, globális kormányzás, új energiaforrások!
2. **Globalizáció -;** Csökkenő gazdaság, szélsőséges időjárás, regionális feszültségek, csökkenő életszínvonal, kimerülő energiaforrások!
3. **Lokalizáció;** Kezelhetetlen problémák, helyi megoldások, éghajlatváltozás, élelemhiány, energiahiány!
4. **Glokalizáció;** Szubszidiaritás, globális – lokális együttműködés, csökkenő szociális feszültségek!

A jövőért nő a felelősség! Úgy kell kielégíteni a jelen generációk anyagi igényeit, hogy ezzel ne veszélyeztessük a következő generációk életlehetőségeit!

A kérdés lehetséges válaszai; az ökoszociális piacgazdaság, ahol az árutermelési verseny legalkalmasabb színtere a piac, de az öregek, betegek, hátrányos helyzetűek tömegei nem tudnak versenyezni. A források viszont végesek. Tehát a versenyt ésszerű keretek között a fentieknek megfelelően korlátozni kell.

A fenntartható fejlődés értékei; együttműködés és verseny egyensúlya. Szubszidiaritás: ott kell megoldani a problémákat, ahol azok felmerülnek. Azonos hozzáférés a nyersanyagforrásokhoz, - esély-egyenlőség,- globális gondolkodás, - fenntartható fogyasztási minták,- áttérés a nem anyagi fogyasztásra.

Mi a teendő?

Nemzeti szint; Megújuló nyersanyagforrások előtérbe helyezése. Felkészülés a klímaváltozásra. Erdősültség növelése (most 22%), geotermikus energia használat szorgalmazása. Energia és élelmiszer önellátás helyi szinten. Bürokrácia csökkentése. Oktatás, nevelés javítása.

Az előadás kapcsán kialakult eszmecsereben véleményt fogalmaztak meg: dr. Szász T., dr. Erdős L., dr. Ghimessy L., Köveskúti Gy., dr. Váradi G. Virágh J., Tokodi M., dr. Király P., dr. S Nagy L., amelyekből kiemelhető gondolatok; **Sok a tanácskozás és kevesebb a tett. A tájpotenciál hasznosításában műveletlen területeken legalkalmasabbak az energia-erdő ültetvények.** Az élőszervezetekre kialakított „gradáció elmélet” mintha az emberiség túlszaporodásában is jelzés értékű lenne? Az erdőnél a tartamosság kezelése már évszázados gyakorlat! Az aggályok magas szintűek és az utópia határát súrolják, éppen ezért **fontos az erkölcsi alapok megragadása, a következetesség.**

Az egyebek napirend keretében szó volt a 2009. év rendezvényeiről, vázolva a 2010-es év tervezett lehetőségeit, felkérve a kollegákat a további javaslatokra. Dr. S Nagy László köszöntötte az első alkalommal megjelent szeniorokat, kérve, hogy az **utolsó ülésünk óta meghalt - Mitnyik László, Németh Ferenc** - kollegáinkra emlékezve a szokásos módon rójuk le közös kegyeletünket.

Végezetül az ülés zárásaként az **SZT elnöke kiemelte, hogy a Szeniorok Tanácsa ebben az évben ünnepelheti a 20 éves működése tevékenységét.** Köszöntötte a kollegák nevében; **dr. Király Pált** a Tiszteletbeli Tagság kitüntetésének elnyerése, továbbá Emléklapok átnyújtásával **Haják Gyulát** és **dr. Erdős Lászlót** a 85. évük, illetve **Járasi Lőrincet, Mészáros Gyulát** és **Köveskúti Györgyöt** 80. évük betöltése alkalmából. A koccintást kísérvé a lelkek gazdagítását szolgálták dalukkal **Szép Ibolya** és **Szabó Gyula** a „Regélő” együttes székelyföldi tagjai, amely után az Elnök kellemes ünnepek és élhetőbb újév kívánsággal zárta a rendezvényt.

(Részvétel: 16 fő)

dr. S Nagy László

Tisztuló ösvény, hídépítés 2010 – 2012

2010

- Dr. Nagy Dániel, FVM: „Erdészeti politika időszerű kérdései, erdőtörvény”
- Kerekes Sándó prof. Corvinus Egyetem, Környezettudományi Int. igazgató előadása
- Várpalota, Zichy Kastély, Trianon Múzeum, Pákozdi Emlékhelyek és Sukorói Arborétum
- Nefag Zrt. Pusztavacsi Erdészeténél SZT - FVM csop. tanulmányút: Fehér Sándor szervező,
- Vajai László főv. Zambó Péter OEE elnök: „Az erdészeti-ágazat közigazgatási helyzete”

2011

- Dr. Bogár László közgazdász, egyetemi tanár előadása: „Lefelé a létezés lejtőjén”
- Zambó Péter OEE elnök, Gencsi Zoltán elnökségi tag, régiófelelős: OEE Elnökség célkitűzések és állásfoglalás az erdőgazdálkodási koncepció témakörében
- Csóka Péter, FAO Erdészeti Kapcsolatok oszt. vez. előadása: „Riótól – Rióig”
- Kapusi-erdőben tapasztalatcsere, Kapusi Imre vezetésével és vendégségében
- Északerdő Erdőgazdasági Zrt. Tályai Erdészeténél tapasztalatcsere, Fehér István senior szervezésében.
- Dr. Sebestyén Róbert az NFA elnök, tájékoztatója: „A Nemzeti Földalapról”

2012

- Dr. Borovics Attila ERTI főigazgató előadása: „Biológiai erőforrások, genetika” címen
- Varga Béla senior, és Kocsis Mihály Vértes Erdő Zrt. vezérig. : „Az Erdőgazdálkodás időszerű kérdései és hazai, külföldi tapasztalatok” címen előadás
- Dr. Náhlik András dékán, NYME Erdőmérnöki Kar: „A Felsőfokú képzés új lehetőségei”, Bartha Pál seniortárs: „Az OEE erdészeti stratégiájával összefüggő kérdések” felvetése, ill. Dr. Váradai Géza senior: „Az SZT közélet hatékonyabbá formálásához” észrevétel
- Délalföldi Erdészeti Zrt. (DALERD) Gyulai Erdészeténél tapasztalatcsere Puskás Lajos vezetésével: Erdei iskola, Ökopark, Nagyszalontán Arany János szülőháza, Geszten emlékezés Gr. Tisza Lajos OEE elnökre
- Prof. Dr. Mátyás Csaba előadása: „A klímaváltozásra felkészülés, klímaváltozás erdőkre gyakorolt hatása” címen
- Wisnyovszky Károly NÉBIH ig. tájékoztatója: „Az erdőrendezés jelenlegi jogállásáról, szervezeti hovatartozásáról, erdővédelmi rendszerek”. SZT - Erdőrendezési Szakosztályal közös rendezvény.
- Sefag Erdészeti és Faipari Zrt-nél tapasztalatcsere: fogadó Barkóczi István vezérigazgató, szervezők: dr.Takács László, Pintér Ottó, Zselicségben erdőfelújítások, csillagászati tanösvény, szarvas farm
- Nagy András, az MFB Agrár Vagyonkezelési Igazgatóság igazgatója előadása: „Erdővagyon kezelés és felügyelet, stratégiák”.
Időszerű korosztályos seniortársak köszöntése Simó József előadása Erdélyi Helikon-íróinak műveiből

„Pusztul a nemzeti múltunk!
Kell, hogy a szellem letisztuljon és
tudjon tisztálkodni, egészséget ápolni”
(Bessenyei Gy.)

A **Szeniorok Tanácsa 2010. február 12 -én** tartotta évnyitó rendezvényét. Az elnök köszöntötte az előadót, a tagságot, első alkalommal megjelent szeniorokat, majd indítványára, az utolsó ülésünk óta meghalt **dr. Madas László kollegánkra** a szokásos módon **kegyelettel emlékeztek**.

Következőekben **az elnök felkérte dr. Nagy Dánielt**, az FVM főosztályvezetőjét **"Erdészeti politika időszerű kérdései"** című előadása megtartására. Remélve azt, hogy ily módon tájékozódhatunk az új Erdőtörvény fontosabb részeiről, erősítendő az együttműködést a kritikus kérdések megválaszolásában, lehetőségeink jobb hasznosításához.

Az előadásból fontosabb ismeretek;

Az új erdőtörvény módosítását szükségessé tették az előző tv. óta bekövetkezett változások; az átrendeződött tulajdon viszonyok, erdőfenntartási alap megszűnése, a megkezdett természetközeli gazdálkodási módszerek, az illegális fakitermelések elleni hatékonyabb fellépés, illetve az új szabályok szerinti támogatási feltételek figyelembe vétele.

Az új 2009. évi XXXVII. Tv. Az erdőkről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról (Etv) szóló törvény számos korábbi szabályozást pontosított, több új jogintézményt bevezetett, jelentősebbek;

- **Átalakult az erdő meghatározása.** Az új Etv Erdőnek tekinti, amit az Országos Erdőállomány Adattár erdőként tart nyilván, másrészt a tv-i feltételeknek való megfelelés mellett, irányadó a természetbeni állapot.
- Az új Etv korlátozottan forgalomképpessé, illetve **forgalomképtelenné nyilvánítja** a kizárólagos tulajdonban álló állami erdőket, szigorúan szabályozza azt, hogy ki kezelheti.
- Előírja az erdőre vonatkozó **erdőgazdálkodási szerződések garanciális tartalmi elemeit**, pontosítja az erdőgazdálkodói nyilvántartás szabályait.
- A kisebbségi tulajdonosok védelmében bevezeti az **erdőfelújítási biztosíték** jogintézményét.
- Civil részvétellel létrehozza az **Országos Erdő Tanácsot** a társadalmi egyeztetések megteremtése érdekében.
- Bevezeti az **üzemmód** fogalmát, lehetővé téve a vágástól eltérő üzemmódok alkalmazásának ügykezelését, ellenőrzését.
- A duplikált engedélyezési **eljárások ésszerűsítésével** csökkenti az adminisztrációs terheket, növelve a terepi ellenőrzés lehetőségeit.
- A korábbinál részletesebben szabályozza az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság tényállásait.
- Megteremti az engedély nélküli fakitermelés elleni hatékonyabb fellépés eszközrendszerét.

Az új erdőtörvény környezetvédelmi szempontból jelentősebb változásai:

- A törvény bevezeti a **természetességi állapotra** vonatkozó jogintézményt.
- A korábbi három rendeletési erdőnél az állami tulajdonú erdőkben előírja a folyamatos erdőborítást biztosító, átalakító üzemmód fokozatos, területi hányad szerinti bevezetését.
- Védelmi, közjóléti és az első három természetességi osztályba tartozó erdőkben megtiltja a tarvágás alkalmazását.
- Erdő és fásítás telepítésénél természetyszerű erdő, valamint védett területek 200 méteres körzetében korlátozza az idegen fajok alkalmazását.
- A véghasználati területek nagyságát korlátozza.
- Az erdővédelmi szolgálat létrehozásával elősegíti az erdők fokozottabb védelmét.
- A nem védett Natura 2000 erdők esetében elrendeli az üzemtervi előírások felülvizsgálatát.

A vázolt előírásokra, szabályozásokra vonatkozóan részletes értelmezési és eljárási iránymutató készült figyelemmel arra, hogy a támogatási és a hatósági előírások összhangban kerüljenek alkalmazásra. Külön szabályozott pl. a „nem termelő beruházások erdőterületen”, illetve egyéb támogatások lehetőségei.

Az előadás kapcsán számos kérdés merült fel és hozzászólók voltak; dr. Váradi G., dr. Halasy Gy., dr. Király P., dr. Szász T., dr. Varga B., Halász A., Köveskúti Gy., Balsai M. észrevételei a következőkben összegezhetők;

A kritikus kérdések egyike volt az erdőfenntartási alap megszüntetése, de a kapott válaszok eloszlatták az aggodalom jelentősebb részét. A pályázat egy eszköz, azonban nem csak a forrással, hanem az erősebb ellenőrzési joggal lehet hatásos. Az eredmény terhére végzendő többlet feladatok fedezetét ellentétesen befolyásolja a többlet ügyintézés és az előírt haszon igény!? Általában felmerült a vagyonbiztonság feltételeinek behatárolása, különös tekintettel, az esetleges piaci meghatározottságú holding jellegű kezelési formára, amely kockázatokkal is járhat! A jövedelmezőség és az erdő forgalomképtelensége arányos biztosítási keretei nélkülözhetetlenek a tartamos erdőkezeléshez. A szakmai igények érvényesítéséhez erősíteni kell a kommunikációt is.

Az elnök megköszönve az előadó kimerítő, szakszerű és a szak iránt elkötelezetten megosztott gondolatait, figyelmébe ajánlva a tagság tapasztalatát, további eredményes munkát kívánt és e napirendet lezárta.

Az elnök a következőkben – előkészítendő a választást - a megjelent tanácskozási jogú tagokból, titkos választással a **törzstagok sorába választották; Kondor Endrét és Köveskúti Györgyöt.** A továbbiakban dr. S Nagy L. elnök megköszönte a tagság eddigi bizalmát, a munkájához nyújtott segítségét az elnöki, ill. titkári tisztségüket felajánlották a tagságnak, majd javaslatot tett a további elnöklésre dr. Szász Tibor tiszteleti elnök személyében, akit a tagság egyhangúan megszavazott. Ezt követően szünet következett. **A vezetőség-választás** részleteit jegyzőkönyv tartalmazza, amelynek végeredményeként **dr. S Nagy Lászlót újra választották elnöknek, Halász Gábort alelnöknek.** Az elnök megköszönte a bizalmat jelezve, hogy új munkatársával a megkezdett munkát igyekeznek eredményesebbé és tartalmasabbá formálni. Más tárgy nem lévén az ülést bezárta.

(Részvétel: 16 fő)

dr. S Nagy László

„A természetben, a versenyénél sokkal fontosabb rendező elv az együttműködés!”

(D. C. Corten A.)

A Szeniorok Tanácsa 2010. március 30-án tartotta soron következő rendezvényét az OEE tárgyalójában. Dr. S Nagy László elnök köszöntötte a megjelenteket, előre bocsátotta, hogy első napirendként – a meghívóban is jelettek szerint – szervezeti kérdésekkel foglalkoznak, de csak addig, amíg az előadó megérkezik, majd a fennmaradt kérdéseket, az előadás után folytatják. Javasolta, hogy Csobánczi Erzsébet tagtársat – aki korábban a titkári feladatokat nyolc éven át ellátta – egészségi állapotára való tekintettel sorolják át, a tiszteleti tagok közé. Felkérte Halász Gábor elnökhelyettest, hogy a Szeniorok Tanácsának működését érintő javaslatait terjessze elő.

Halász Gábor javaslatai a Szeniorok Tanácsa kommunikációs tevékenységének fejlesztésére vonatkoztak az alábbiak szerint:

1. Felhívta a figyelmet a rendezvények dokumentálásának fontosságára és az írásba fektetett anyagok közlésére, mert csak azok az ismeretek lesznek később fellelhetőek, felhasználhatóak, amelyek – főként – nyomtatásban megjelentek.

2. Beszélt arról, hogy a tájékoztatásnak új formája is kihasználható. A terjedelmesebb tájékoztatók, állásfoglalások megjeleníthetők az OEE honlapján, és ezek rövid összefoglalóját kellene eljuttatnunk az Erdészeti Lapok Szerkesztő Bizottságához, ill. főszerkesztőjéhez. A honlapon való megjelenésnek több formája is lehetséges, attól függően, hogy csak alkalmankénti tájékoztatók készülnek, vagy rendszeresen, meghatározott éves program szerint és tematikával akarnak a nyilvánosság elé lépni. Természetesen, ezzel járó szerkesztési, szervezési feladatokat elvállalja.

3. A tagnyilvántartási listára javasolja felvenni a tagtársak e-mail elérhetőségét (akinek van), megkönnyítve ezzel a Titkárság és a saját levelezési feladatokat.

4. Sokszor előfordul, hogy tagtársakról, tevékenységükről méltatást kell készíteni. A jövőbeni hasonló feladatok megkönnyítésére tette a következő – elnök úrral egyeztetett– javaslatot. Kérjék fel a tagtársakat, hogy írjanak magukról, pályájukról, életútjukról, hagyományozható gondolataikról egy kibővített szakmai önéletrajzot, életút leírást, útravalót az erdész utódoknak. Nem határoznák meg szigorúan a műfajt, és a terjedelmet sem; ki-ki a saját közlési stílusához igazítottan készíthetné el.

Schmotzer András tagtárs, az OEE jelenlegi általános alelnöke, tájékoztatást adott az Elnökség működéséről, az időszerű feladatokról, a választási előkészületekről, a vándorgyűlés szervezési kérdéseiről, a kitüntetések odaítéléséről.

Az elnök felkérte prof. dr. Kerekes Sándort, az MTA doktorát, a Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar, Környezettudományi Intézetének igazgatóját, a „Megújuló természeti erőforrások (erdők) ökonómiája, közgazdasági értékrendje” című előadásának megtartására.

Az előadás jórészt, általános környezetvédelmi és környezettudományi területek világméretű és hazai gondjainak felvetésével, egyes témák részletesebb kifejtésével foglalkozott.

A Római Club első közismertté vált jelentésétől („A növekedés határai, 1972.”) napjainkig. Közel negyven év alatt, a környezetvédelmi nyilvánosság nagy fejlődésen ment keresztül, de a környezeti kérdéseink, gazdasági és társadalmi területen, legfeljebb átalakultak, de nem csökkentek.

Például, jelentősen növekedett a szolgáltató szektorban élők száma. A ma élő emberek cca. 70%-a „felesleges” a gazdaság számára. Ez már nem csak a fejlődő országok problémája. A világ lakosainak 6%-a fogyasztja a javak 76%-át.

A világméretű szegénység korunk egyik legjelentősebb baja, jelenleg az ENSZ felmérései szerint közel 1 milliárd embert érint napi szinten.

„Lássunk továbbá néhány elrettentő adatot: Naponta 24 000 ember hal éhen vagy a tartós éhezés valamilyen következménye miatt. Háromnegyedük ötévesnél fiatalabb gyerek. A legszegényebb 48 nemzet (a világ országainak egynegyede) GDP-je nem éri el a három leggazdagabb ember együttes vagyonát. Közel egymilliárd ember lépte át a XXI. század küszöbét úgy, hogy nem tud olvasni és nem tudja leírni a nevét. A világon évente fegyverkezésre fordított összeg 1%-a elég lett volna, hogy 2000-ig minden gyerek iskolapadba ülhessen, az adat nem teljesen korrekt, de a lényegre rámutat.”(mek.niif.hu)

A munkáltatói választékban sem rózsás a helyzet. A „multik” bevonulása a foglalkoztatói körbe nagyon félrevezető lehet. Ugyanis valóban teremtettek, mondjuk 700 000 munkahelyet látványosan, de ezzel egy időben megszűnt 1,4 millió munkalehetőség.

A vásárlásról általában: a multik olcsóbbak – ha van pénzed. Kérdés, hogy el lehet-e adni a szabadidőt, és mennyiért? Egy adott tevékenység növekedésével, a hozzá tapadó áruk egyre olcsóbbak lesznek. A nagy bevásárló központok által gerjesztett vásárlási szokások eredményeként, a megvásárolt, hazavitt áruk 70%-ára nincs semmi szükségünk.

Életforma, környezethasználat, környezetterhelés:

- Egy-egy ország háromszorosát is használhatja a területének. Mondjuk, 2,1 ha jutna egy emberre, de vannak akik, 6 – 7 hektárt használnak.

- Hollandia népsűrűsége 400 fő/km², 5 hulladékkezelő műve van, jórészt nem a talajban, hanem tápsón nevelik a növényeket.

- Finnországot a leginkább környezetbarát országok közé sorolják, de meg kell nézni, hogy 10 – 15 év alatt megduplázta az egy lakosra számított energia felhasználását, ez pedig – ha látszik most, ha nem – több hulladékkal jár, amely csak fokozódik a jövőben. Ha vesszük a gőzmozdony hatékonyságát, ugyanahhoz a teljesítményhez, feladathoz a mai gépekkel 1/3-nyi energiát kellene felhasználnunk, de mi az eredeti dupláját használjuk.

- India, 2030-ra szuperhatalommá növekszik, pedig Európa arra készült, hogy majd mi szállítjuk az észet, ők meg ellátnak bennünket, de ez egészen másként fog alakulni.

- Kitelepítettünk minden nehézipart Kínába.

- A mai európai életforma, nem tartható. A felsőoktatásban végzettek aránya 65%. Elveszítjük azt a képességünket, hogy ellássuk magunkat. Ilyen gondokból keletkezett a német – török kérdés. Európának 580 millió lakosa van, a GDP lakosra vetített átlaga 18.000 eurótól – 43.000 euróig terjed. Ugyanez Afrikában 9.000 euró. A Föld népessége el fogja érni hamarosan a 9 milliárdot, de Európában marad a mai szinten. Lehetne elemezni Olaszország észak-dél kérdését. A bevándorlók jelentős része nincs regisztrálva. Nem lehet fenntartani ezt az állapotot. A társadalmi feszültségeket meg kell oldani. Amerikában is voltak, vannak gettók. Amerikában, a lakosság 60%-a funkcionálisan analfabéta.

- Magyarországi népesedési gondok: meg kell csak nézni Magyarországon a születések számát, ahol magas, ott laknak a romák. Ha be akarjuk léptetni őket a termelési ágazatba, akkor a gazdasági kirekesztés politikáját kell megszüntetni.

Radikálisan kell változtatni ezen az életformán!

Biomassza hasznosítás:

A téma bevezetőjében, az erdei termékek energetikai célú hasznosításáról az előadó – közgazdasági és környezettudományi oldalról megvilágítva – erdészeti szakembereknek is továbbgondolkodásra érdemes kérdéseket vetett fel.

- Az erdő haszonkulcsa sohasem képes a 2-3%-os meredekséget túlhaladni. Az erdőnek 100 – 170 év után nem lesz növekménye.

Mindig sarkalatos kérdés, hogy mikor kell kivágni az erdőt? Erre a közgazdaságtannak vannak számítási módszerei. Másik nagy kérdés: ültessen-e erdőt? A 2 – 3% azt sugallja, hogy ne. A bankba a pénzemet beteszem, és még fizetnek is érte (esetleg többet, mint 2-3%) és nem nekem kell fizetni azért, hogy őrzik. Nem létezik olyan ember, aki befekteti a pénzét 3%-nál alacsonyabb jövedelmezőséggel. A társadalmi diszkontláb kritikus határa e tekintetben, 10; ha ennél nagyobb, érdemes befektetni, ha kisebb, nem. Ezt figyelembe véve nem keletkeznének új erdők. Hogyan lehet megváltoztatni az irányt? A közjavakat fenn kell tartani és a közjó funkciót is értékesíteni kell. A társadalomnak fizetnie kell a közjóléti szolgáltatásokért (közvetve, vagy közvetlenül). A közjóléti szolgáltatásban résztvevő vagyonrészek tulajdonviszonyai is érdekes szerepet játszhatnak, a fent említett folyamatokban.

Hozzászólások: dr.Szász Tibor, dr.Király Pál, Köveskúti György, dr.S Nagy László, tagtársak hozzászólásaikkal, kiegészítő észrevételeikkel, udvariasan az előadás általános részeivel foglalkoztak és nem – az esetlegesen kritika alá vonható erdészeti, szakmai résszel.

Az elnök megköszönve az előadónak a tagsággal megosztott érdekesítő, aktuális gondolatait, figyelmébe ajánlva a tagság tapasztalatát, együttműködési készségét további eredményes munkát kívánt és e napirendet lezárta. Majd felhívta a figyelmet, a Corvinus egyetemen működő Altern-csoportra, amely Kindler József professzor kezdeményezésére jött létre 1997-ben, világméretű és helyi környezeti problémák tanulmányozására, a globalizációs folyamatok kritikájának kimunkálására és alternatív társadalmi-gazdasági modellek felkutatására. A tagság külön figyelmébe ajánlotta az Altern-csoport „KOVÁSZ” című folyóiratát, amelynek első száma 1997 karácsonyára jelent meg és az egyetem honlapján is hozzáférhető, valamennyi szám.

„A Kovász jellegzetes tudományterületeken átívelő környezettudományi folyóirat. Különös hangsúlyt helyez az ökológiai fenntarthatóság társadalmi és gazdasági vonatkozásaira. Olyan, tudományos igényű készült tanulmányokat közöl, amelyek középpontjában a gazdaság, a társadalom és a természeti környezet közötti kapcsolat beható elemzése áll, illetve amelyek kritikailag viszonyulnak az uralkodó társadalmi-gazdasági rendszerhez.”

Folytatva a szervezeti kérdések napirendet, az elnök javaslatára a tanácskozási jogú tagok közül, kiegészítették az állandó tagságot 25 főre. *A tagság - kétfordulós, titkos szavazással*–Schmotzer András, dr. Váradi Géza, Wágner Tibor, Czebei Sándor és Virágh Jánost **beválasztotta az állandó tagok közé.** Tájékoztató hangzott el az éves feladattervről, a feladatainkhoz kapcsolódó, a Szeniorok Tanácsának eredetileg vállalt funkcióihoz illeszkedő

tennivalókról; korábban Lessenyi Béla által felvetett, un. „hagyományozható gondolatok” összeállításának felelevenítéséről.

Az elnök megköszönte a tagtársak tevékeny részvételét. Más tárgy nem lévén az ülést bezárta.

Halász Gábor

„Semmi lázadás. De semmit sem engedni:”
(Hamvas Béla)

A Szeniorok Tanácsa 2010. június 29-én, rég' dédelgetett programot valósított meg. Az ötlet, a szervezés dr. S Nagy László elnök úr érdeme. Ki vonattal, ki autóval érkezve, Várpalotán a Zichy Kastély, **Trianon Múzeumában** találkoztunk, ott vette kezdetét a program.

A kastély, 2004. június 26-óta, a Trianon Múzeumnak ad otthont, amely a Kárpát-medence természeti, történeti, kulturális értékeit, a 90 évvel ezelőtti békeszerződés népszerűségét, gazdasági előzményeit mutatja be. A kiállítások foglalkoznak a trianoni békeszerződéssel, a bécsi döntések és a párizsi békeszerződés következményeivel. Egy kis ízelítő, a jelenlegi kiállításokból:

1. Turul szobrok a Kárpát-medencében.
2. A magyar nemzeti himnuszok története. A Himnusz, a Szózat, a Székely Himnusz.
3. Revizionista plakátok.

4. Vitéz Kolthay Ferenc altábornagy a marosvásárhelyi 27. székely gyalogdandár parancsnoka.
5. Magyar sors Csehszlovákiában 1945 – 1948. Deportálás – kitelepítés – Benes dekrétumok.
6. Klebelsberg Kunó elemi népiskola osztályterme 1930.
7. Kolozsvár Mozgóképszínház.
8. Légrádi Sándor a historikus bélyegtervezés magyar fejedelme.
9. Reményik Sándor.
10. A magyar revizionista törekvések történetéhez.
11. A trianoni békeszerződés revíziójának radikális kísérlete, Lajtabánság és Prónay Pál.
12. A trianoni fájdalom költője, Sajó Sándor.
13. Elpusztított köztéri műemlékek a Kárpát-medencében 1918 után.
14. Krúdy Gyula elfelejtett városa, Várpalota.
15. Magyarországi vármegyék és törvényhatósági jogú városok képeslapokon 1896-1918.
16. Somogyi Győző: A nagy térkép. A Kárpát-medence magyarlakta területei madártávlatból.
17. Tatár Dóra-Ónodi Béla: A történelmi Magyarország vármegyéinek címerei ólomüvegen.
18. Trianon és a magyar bélyegkiadás.

19. Vármegyházak a történelmi Magyarországon.

20. Vargha Gyula, a magyar nemzeti tragédia statisztikusa és a trianoni gondolatkör költője.

21. A Székely Hadosztály Honvédő Harcai 1918-1919.

22. Balassagyarmat, a legbátrabb város, 1919. január 29.

Természetesen a felsorolás nem teljes, nem beszélve az időről-időre megnyíló új kiállításokról.

A napi programból, a Trianon Múzeumra szánt másfél óra, arra volt jó, hogy áttekintést kapjunk az igen gazdag bemutatókról, ráhangolódjunk a nemzeti tragédiánk előzményeire, keletkezésére és következményeire, továbbá elhatározzuk, hogy ide vissza kell térni, hosszabb időt hagyva magunknak.

Várpalotáról a következő helyszínre, Pákozdra a VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt. segítségével – akik egész napi programunkon kísérőink voltak – jutott a 15 fős társaság, ahol kezdésként, a kedves S. Nagy házaspár mesebeli szépségű „nyárilakán” vendégeskedtünk rövid ideig. A látogatást, a nap hangulatának megfelelően, dr. Szász Tibor örökös tiszteletbeli elnökünk szavlatával fejeztük be. Meghatódva hallgattuk meg Kárpáti (Tábori) Piroska székely tanítónő, (verséért 1920-ban, Aradon felakasztották) Üzenet Erdélyből c. versét.

A „szaladós” Pákozdi program folytatódott. Megtekintettük, és megismertük az elmúlt négy év alatt kialakított Történelmi Emlékparkot, benne a „Wass Albert követ”; a történelmi „Emlékoszlopot” történelmünk jeles – hatosra végződő – dátumaival: 1456 Nándorfehérvári diadal, 1606 Bocskai (Bécsi béke, Zsitvatoroki béke), 1956 Forradalom és

Szabadságharc; a „Székelykaput” és az „Aradi vértanúk emlékfáját”

Innen a Mészeg-hegyre utaztunk, ahol a nemzettörténetnek állított emlékek újabb tárháza fogadott bennünket. Kezdtük a Katonai Emlékparkkal, majd a Székesfehérvári Szent István

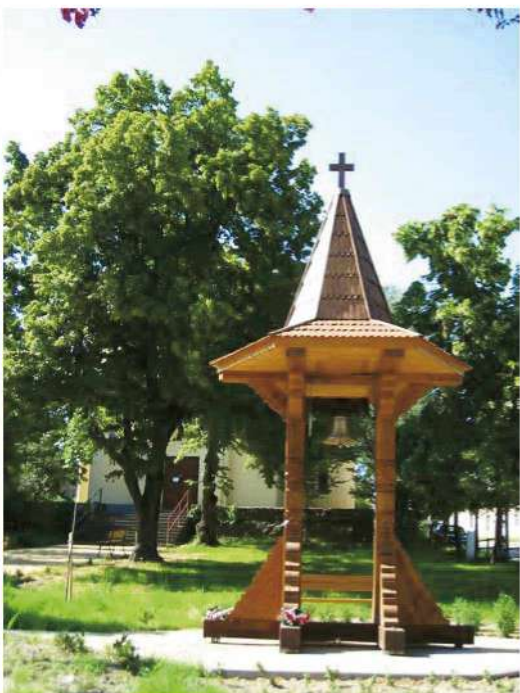
Múzeumhoz tartozó Pákozdi – Sukorói Csata Emlékiállításnak otthont adó múzeumi épület előadójában kaptunk tájékoztatókat. **Takács János** úr, Pákozdi polgármestere, a településről és fejlődő emlékhelyeiről, hazafias nevelési programjaikról beszélt; **Balsay Miklós** úr a VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt. korábbi vezérigazgatója, „Az Erdőért Egyesület” kiemelten közhasznú szervezet elnöke és Kisteleki Péter úr, a Zrt. jelenlegi vezérigazgatója, a térség közjóléti fejlesztéseiről

adott tájékoztatást; dr. S Nagy László elnök úr a Pákozdi-i meghonosodásuk óta eltelt emberi, baráti kapcsolatokban bővelkedő időszak „faluszépészeti” elgondolásairól és megvalósult terveikről adott számot.

A tájékoztatót, rövid eszmecsere, majd a helyben elkészített egy tál ételből álló, ízletes ebéd követte, Pákozdon termelt kiváló borokkal kísérvé.

Az ebéd elfogyasztása és a további ismertetőkhöz meghallgatása után megtekintettük a Csata Múzeumot, a Pákozdi Csata Emlékoszlopát, az Aradi Vértanúk emlékére (jórészt állami erdészeti Zrt.-k által adományozott fából) emelt emlékoszlopokat, az interaktív Katonai Kiállítást, a Magyar Békefenntartás Emlékművét.

Következő megállóhelyünk a VADEX Zrt. közjóléti és oktatási objektuma, a Pákozdi-Sukorói Arborétum és Erdészeti Erdei Iskola volt. Itt az iskola és arborétum vezetőjétől kaptunk

részletes tájékoztatást a létesítmény kialakításáról, funkciójáról és működéséről. Az arborétumból igyekeznünk kellett, mert nem szeretnénk volna elmulasztani a nap legmeghittebb pillanatát, a záró programot, Pákozdon 2010 évben a Trianon-megemlékezés alkalmával felavatott, Trianon Harangláb megtekintését, pontban fél öt órakor, amikor megszólalt az emlékezés harangja.

Takács János Polgármester úr örömeinek adott hangot, hogy a csoport Pákozdra látogatott, és itt ismét köszönetet mondott a kedves dr. S Nagy házaspárnak, akik buzgóságának, szervezésének és kitartó munkájának köszönhető az emlékhely, és a megújult templomkert. Méltó befejezése volt a fásasztó, de nagyon emlékezetes napnak ez a meghitt pillanat, melynek során ismét megtapasztalhattuk, hogy él a szakmában Selmec szelleme, a magyarságban a múlt őrzése és a

jövőbe vetett hit. (Részvétel: 15 fő)

Halász Gábor

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az FVM Helyi Csoportja közös összejövetelüket 2010. szeptember 28-án tartották, a Nefag Zrt. Pusztavacsi Erdészeténél.

Az érdeklődéssel kísért rendezvényt a Vadászház tárgyalójában a szeniorok részéről dr. S Nagy László SZT elnök üdvözölte a szervezőket és a tagságot előzetesen megköszönve **Fehér Sándor**, az Rt. vezérigazgató helyettesnek, munkatársainak a helyszíni lehetőséget. Váholta a közös rendezvények, kihelyezett közös ülések jelentőségét, tekintettel az erdészeti szakma sokféle kihívásaira. Hasznosnak ítélte a hasonló alkalmak véleménycseréit, amikor

a helyszínek közös tapasztalatait és a gyakorlat szakmai igényeit lehet összevetni az adott korszak elvárásaival, igényeivel.

Viszonzásul **Fehér Sándor tolmácsolta Dégi Zoltán vezérigazgató** üdvözetét, megtisztelőnek tekintve, hogy a nyugdíjas és az aktuális vezető beosztásban tevékenykedő kollegák érdeklődnek az erdőgazdaság helyzetének alakulásáról, eredményeiről, célkitűzéseiről. A helyszínekre történő kikocsikázás előtt megismerhettük, hogy a szolnoki székhelyű Nagykunsági Erdő és Fagazdaság alapítását, működését, történetét 1950-től eredeztetik jelezve, hogy ebben az évben a 60. évfordulóra is készülnek. Mint a közelmúltban kinevezett vezető, felsorolta a tudomása szerinti eddigi vezetőket, az egyes ágazatok fejlődését, majd az igények szerinti átalakulását, bizonyos részek leépülését.

Az Zrt., 33 ezer ha.-os erdőterületet kezel, változó eredményességgel és 3 erdészet - Szolnok, Monor, Pusztavacs - irányításában.

Az alföldi viszonylataik gazdasági szükségszerűsége okán náluk valamennyi szakágazatot, **magtermelés**, csemetetermelés **erdőművelés**, fahasználat, - utóbbi időben minimális - fafeldolgozás és **vadgazdálkodás**, művelik az életképesség fenntartásához. Az eredményt időszakonként más-más szakágazattal egyensúlyozzák. „Szerencsének” vélik, hogy viszonylag kevés a természetvédelmi korlátozás alá eső területük. Pusztavacs az egyik legsúlypontosabb erdészet, amelynek irányítását végezte legújabb megbízatásáig.

Az egyes ágazatokra vonatkozó gondolatokból a következő közérdeklődésre alkalmasak a következők:

Pusztavacson a jelzett ágazatok mindegyikét művelik. A **mag-csemetetermelés** terén az országos akácmag-gazdálkodás 3 bázisának egyik kiemelhető egysége, ahonnan 3000 kg magot gyűjtenek. A cca. 250 hektáros kijelölt magtermő bázis mennyiségét kiegyenlítik a már második generációs, azonos helyeken telepített állományok terméséből, figyelemmel kísérve, értékelve az

eredményt és a minőségeket. A 60 hektárnyi területen üzemeltetett csemetetermelés elsősorban a saját igényeket fedezi, kiszolgálva a piaci keresletet is. A kertek maradék területeit takarmány és más terményekkel hasznosítják.

Az **erdőművelés** terén a felújítási kötelezettség 240 - 250 ha/év, amelynek jelentősebb részén mesterséges módokon végzik. Vannak sarjaztatással végzett felújítások is, amelyek feltételeit azonban átgondoltabbá kell tenni, és a jó állományok után, csak 1 – 2 generációig lehet figyelembe venni.

A térségben 50 – 55 ezer m³/évi **fahasználati** fatömeg kitermelésére és értékesítésére van lehetőség, mivel kevés a hektáronkénti hozam, bár a termőhelyhez viszonyítva elfogadható. Az iparifa igen kis hányadát dolgozzák fel, a 60 %-nyi tűzifa zömét a lakosság felé értékesítik.

A munkák jelentős részét vállalkozói közreműködéssel és hagyományos kerületvezetői irányítással végzik. A viszonylag kevés állandó munkásokat valamennyi ágazati munkába - szükség szerint - bevonják és csúcsidőszakokban veszik igénybe a külső munkavállalókat, illetve a közmunka kínálta lehetőségeket.

Az erdőgazdaságnál korábban nagy és korszerű fafeldolgozó üzem is működött, amely azonban „leépült” és most mindössze mintegy 3 – 5000 m³/évi ipari fát tudnak feldolgozni, annak ellenére, hogy többre is képessé tehető az üzem.

A **vadgazdálkodási üzemág** gazdaságilag is figyelemre méltó szakterület, a nagyvadas őz, vaddisznó, de különösen a dám populáció lehetőségeit tekintve.

A terület bizonyos része korábban a Coburg család kezelésében volt és majorságok formájában üzemeltették. A dám betelepítésére már 1883-ból vannak adatok, amikor 12 db-ot telepítettek valószínűleg cseh vagy bajor területről, így dinasztikus vadnak tekinthető. Igaz, hogy az állomány, ingadozó mennyiségű volt, de a tapasztalatok és trófeáik arra következtetnek, hogy komolyabban foglalkozzanak vele. A tudatosabb törzsállomány kezelésével, jelentősebb minőségi eredmény tervezhető. A tudatosabb vadföld gazdálkodással és a szomszéd vadásztársaságokkal kezdeményezett közös szakmai igény megfogalmazásától már 2005-től érzékelhető minőségi javulást regisztráltak. Természetesen stratégiai célkitűzés a szükséges infrastruktúra - különösen vízellátási feltételek - kiépítése, fenntartása mellett, az eredményesség feltétele a vadászati kultúra és informáló anyagának fejlesztése.

A területi adottságok hasznosíthatósága tekintetében említésre érdemesült még, hogy a Zrt.-nek van Erdei Iskolája Szolnokon, ahol táborozási lehetőségekkel nyújtanak szolgáltatásokat az ifjúságnak, úgy a tanulásban, mint a szakágazatok megismertetésében.

A legújabb feltáruló lehetőségként kezdtek el foglalkozni a **szarvasgombagyűjtéssel**, illetve esetleges „termesztési” módjainak kifejlesztésével.

Összegzésül olyan tapasztalatokkal gazdagodhattak a résztvevők, amelyek egyrészt a vidékfejlesztés húzó ágazataként több szempontból is értékes lehetőségeket tartogatnak, másrészt jó volt tapasztalni azt a felfedezői, kísérletezői szándékot, amelyhez méltányolandó elhivatottság társul. A vázolt célkitűzések megvalósításához kollegiális együttműködést és jó egészséget kívánhatunk. (Részvétel: 19 fő)

Halász G., dr. S Nagy L .

A Szeniorok Tanácsa évzáró szokásos ülésüket 2010. december 9-én, a meghívóban meghirdetett napirend szerint tartotta, a fűtési idényre bevezetett takarékosági intézkedések következtében, a MTESZ Kossuth Lajos téri székházának tárgyalójában. Dr. S Nagy László elnök köszöntötte Zambó Péter OEE elnökét, Vajai László főosztályvezetőt. Az üdvözlések után megnyitójában a meghívottak, ill. újabb tagjai számára ismertette a Szeniorok Tanácsa programját, célkitűzéseit és vázolta tagságának összetételét – érzékeltetve, hogy a törzslétszámban meghatározó a nagy tapasztalattal rendelkező, köztisztelendő, és magas OEE kitüntetésekben részesültek aránya. Továbbiakban kitért az Erdők Hete rendezvény jelentőségére, megítélésére, valamint a szakmánkat foglalkoztató,

fontosnak ítélt kérdéses témákra, kiemelten; az állami erdők kezelésének jelenleg ismeretlen alakulására; az OEE elhelyezési gondjaira stb..

Ezt követően felkérte Vajai Lászlót, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztályának vezetőjét, „Tájékoztató az erdészeti ágazat új közigazgatási helyzetéről” szülő gondolatainak közlésére.

A tájékoztató elején megjegyezésre került, hogy a nagy élettapasztalattal és gazdag szakmai múlttal rendelkező hallgatóság nem könnyíti meg a dolgát, de bármiről is essék szó, az esetleges politikai felhangú hatásra sem kíván elmenni olyan irányba, amely a hivatali feladataihoz illő elvekkel összeegyeztethetetlen. Előljáróban jelezte, kinevezése előtt hangot adott azon véleményének, mely szerint a vállalható részleg igen összetett, mivel az erdészet, nagyságrendjénél - az ország területi kiterjedtségénél - fogva kitenné egy egész

főosztály feladatkörét. Idézte, hogy „Nem tartom magam az ország főerdészének, nem is vagyok az, azonban minden erőmmel igyekszem a több irányú bizalomnak megfelelni!” Vázolta továbbá, az Erdészeti Osztály létszámát és összetételét, amelyet nem tart kielégítőnek. Azzal, hogy a Minisztériumból kihelyezték a hatósági feladatokat, az „kiürült” és az ágazat stratégiai irányítása is „gyengült”. Az egyes szakágazatról, melynek főhatósági szintű igazgatási feladatait látják el, csak háromszoros áttétellel kaphatnak valami reális, hiteles képet. Az elmúlt évtizedekben megélt változások nem váltak a szakma hasznára. Emlékezett a „régis szép időkre”, amikor a természetvédelem az erdészetből nőtt ki. Nem volt szerencsés a természetvédelmi társadalmi szolgálat létrehozása, mert az erdészet és természetvédelem érdekellentétei, a közöttük kialakult ellenségeskedés innen is eredeztethető. A szélsőséges társadalmi szervezetek pedig többet ártanak a szakmának, és a társadalomnak, mint használnak.

A szakmának azonban számolni kell az új kihívásokkal, az erdőben megjelenő új szereplőkkel; a városi – közjóléti szolgáltatásokra kiéhezett – polgárokkal, a vadászokkal stb.

Az utóbbi tíz esztendőben megváltozott a finanszírozási rend. Jelenleg 16 – 17 címen adható valamilyen, valamekkora – az erdészethez kapcsolódó – támogatás. Az előirányzat szerint 40 mrd. körüli összeg áll rendelkezésre 2013-ig, amely valamilyen úton elérhető. Közelharc lesz a forrásokért. Egy biztos, hogy ebben az évben költségvetési forrásokra alig lehet számítani. Az EU-s forrásokat pedig az eddigi gyakorlattól eltérően, jobban kell hasznosítani. El kell mozdulni az alig kihasználástól, a teljes kihasználásig. Nem kedvez az ágazatnak, hogy a legtöbb támogatáshoz, csak a magán erdőgazdálkodók juthatnak hozzá. Jövőre, az első félévben – a soros magyar EU-elnökség idején – ki kell használni a benne rejlő lehetőségeket. Oldani kellene az állami tulajdon hátrányos helyzetét, főleg a közjóléti és környezetvédelmi feladatokkal kapcsolatban.

Az MFB a 100 %-os tulajdonos, nyilván profitot is kell termelni. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes megbízása alapján erdőstratégiát kell összeállítani, benne az állami erdők

kezelésének teljes vertikumával. Vagyis az erdészeti részvénytársaságok gazdálkodásukat nem abban a szemléletben kell tervezni, mint korábban; mivel a vidékfejlesztési, közjóléti szerep meghatározóbb lesz és ehhez igazodnak a támogatások is. A szervezeti változások – ha lesznek – még nem ismertek. Az igazgatásban sok új ügyféllel kell dolgozni, akik alig, vagy egyáltalán nem tájékozottak. A szakirányítást az előző súlypontoknak megfelelően kell módosítani. Az erdőfelügyelet ügyintézését úgy kell megerősíteni, hogy polgár-baráttá váljon. A minisztérium SZMSZ-e szerint az egységes mezei őrszolgálatot a minisztériumnak kell megszervezni. Jövő esztendőben erre még nem igen lesz forrás. Az erdő- és vadászati törvény módosítására sok javaslat érkezett, feldolgozásuk a jövő év elejére várható. Az erdőtörvény szerkezetileg nagyon stabil. A végrehajtást kell egyszerűsíteni, felelősségteljesebbé tenni.

A vadászati törvényben várhatók mélyreható változások. A túlságosan nagy vadlétszám önmagát és élőhelyét veszélyezteti. Már most öt megye „túllőtte” azt a megemelt nagyvad tervet, amelyet jövő évben kívánunk kiadni. Az erdészet és természetvédelem kapcsolatában – véleménye szerint – javulás várható azzal, hogy egy tárca kebelén belül van mindkét szakterület. A véderdőket nem célszerű átadni kezelésre a nemzeti parkoknak stb.. A vázoltak után előadónk megköszönte a meghívást, a lehetőséget, hogy a Szeniorok Tanácsa tagjaival találkozhatott és máskor is, szívesen bekapcsolódna a Szeniorok rendezvényei véleménycseréibe.

Dr. S Nagy László: megköszönte előadónknak, az ágazat irányításával kapcsolatos gondolatait, felajánlotta a jövőbeni együttműködés lehetőségét, továbbá azt, hogy Főosztályvezető Úrnak valamennyi rendezvényünkre a meghívókat el fogja küldeni. Nyilván, most lesz lehetőség hozzászólásokra, véleménycserére, a szakmai kérdések megvitatására, de a sok fontos szakmai kérdés mellett essék szó az Egyesületet az „újrakezdésről” foglalkoztató dologról is, nevezetesen abból az apropóból is, hogy ma miért ebben a teremben ülésünk.

A MTESZ-t, mint szövetséget – mint a műszaki értelmiség igen fontos „műhelyét”-létfeltételeiben rendítette meg a válság. A megélhetési gondok kihatnak az Erdészeti Egyesületre is, mivel az Ő elhelyezési problémáját is felerősítette. Tény viszont, hogy sokszor, sok helyen elmondtuk már, de még nem elégszer, hogy épült a közel 145 éve alapított Egyesületnek – a tagok összeadott pénzéből, az Alkotmány és a Honvéd utca sarkán – egy székháza, és az új kezdetben illene megtalálni a módját, hogy ott, újra birtokba kerülhessünk. Ehhez kérjük Főosztályvezető Úr segítőkész közreműködését, az esetleges tárgyalási helyzeteit „érvényesítendő”.

Másik kiemelhető közös feladat a korábban említett erdőstratégia készítése, amely viszont nem jelenthet újat. Ismert, hogy lényegében van egy, a Kormány 2004-ben 1101-es számú határozatával megerősített Nemzeti Erdőstratégiánk, melyhez igazodva, súlypontok aktualizálásával ajánlatos az új tervet elkészíteni.

Vagyis csak az aktuális, taktikai javaslatokat kell jobban értelmezni, hogy beépülhessen a minisztérium éves terveibe és, mivel az **ENSZ 2011-et az Erdők Évének** szenteli a sajátos súlypontok kiemelésével az EU-s viszonylatban is célszerű megfeleltetni.

Továbbiakban az elnök lehetőséget kínált a hozzászólások kifejtésére.

Véleményt nyilvánítottak; dr. Erdős L., Czebei S., Halász G., dr. Halasy Gy., dr. Király P., Köveskúti Gy., dr. Szász T., Tollner Gy.

Szenior kollegák ajánlásai a következőkben összegezhetők:

- Az ágazatról szóló döntéseket csak szakmai alapon kiérlelt elvek, tervek alapján szabad hozni.
- A szabályozás akkor érvényesíthető hatékonyan, ha azok száma csökken, a tartalma jó, azaz egyszerű és szakszerűen pontos.
- A nemzeti parkok kellenek, mert hasznos szolgáltatást nyújtanak a társadalom felé.
- A tájvédelmi és természetvédelmi területek kijelölésénél olyan szemléletet javasol, amely szerint a

környezet valamennyi elemét figyelembe veszik.

- Hiányolták; hogy az erdészet nem hallatja eléggé a hangját, nem szerepel eleget a nyilvánosság előtt, amelyen változtatni kellene. A tapasztalat szerint szükség van a társadalmi szervezetekre, de felelősséggel.
- A Főosztályvezető Úr a szakág hangulatát érintő megjegyzésére reagálva észrevételezték, hogy nem lehet politika nélkül megoldani a szakmai kérdéseket sem. A kapcsolati tőke érvényesítésének sok formája van és aktualizált formáit nem szabad elhanyagolni, mert azok mindig „működnek”, csak másként.
- Felmerült az idősebbek részéről, akik a korabeli kincstári erdőgazdálkodásban részt vettek tudják, hogy a tevékenységek szakmai hasznossága, tervezhetősége attól függött mi módon ellenőrizték az üzemterv szerinti gazdálkodás végrehajtását az erdőfelügyelőségek. Hogyan történik ma a tervezés, végrehajtás és ellenőrzés?
- Továbbá az erdészeti kutatás történetére hivatkozva igen fontos az erdészeti kutatás, kiemelve az erdészeti oktatás szoros, tudományos kapcsolatát, egymásra épülését.
- Ajánlatos az Erdészeti Lapokban az erdei turizmusról több információt közreadni.
- Kiemelésre került, hogy az erdőre vonatkozó jelenlegi szabályozás – a törvény, végrehajtási rendelete, az erdőrendezési szabályokat tartalmazó útmutató – alkalmas keretet biztosítanak a tartamos erdőgazdálkodás tervezéséhez, a végrehajtáshoz és a gazdálkodás ellenőrzéséhez is. A hatósági jogkör, az ehhez szükséges szigor is hozzárendeli.
- Az igazgatás szervezetei most a magyar erdők hatósági feladatait, másfajta nehézségekkel küzdve szolgálják, annak ellenére, hogy a jogszabályi környezet valóban bonyolult eljárási rend szerint próbálja érvényesíteni az előírásokat, hiszen az 1990-es rendszerváltás által generált gondok máig hatnak. Az eljárási renden viszont feltétlenül egyszerűsíteni kell.

Erre talán éppen az OEE feladatában készülő, az erdőgazdálkodás teljes körét átfogó, tervezetben lehetne helyet szorítani, de korrekciós lehetőség nyílik még a Kormányhivatalok működése beindításánál is.

- Kiemelésre került, hogy a jövőben az erdőszetnek, a kormányzati, főhatósági rangsorban a jelenleginél mindenképp nagyobb szerepet kellene szánni, mivel így nem látszik biztosítottak a magyar erdők jövője. Jó példának említhető az OEF hajdani szervezete és szerepe.
- Az azonban helyesnek ítéltető, hogy a vidékfejlesztési adottságokkal, közjóléti szereppel egyre többet foglalkozunk, nem elhanyagolva az erdők arányos gazdasági jelentőségét, hiszen a szakszerűen kezelt erdő megfelel a gazdasági haszon szolgáltatása mellett, valamennyi más funkciónak is.
- Miután az agrártárcán belül működik az erdőszet – bár ez a minisztérium nevéből nem derül ki – kívánatos volna olyan erdőszet-politikai síkon dolgozó erdőszet szakembereknek teret engedni, akik az agrárvonallal eredményesebben tudnának szót érteni, akik az agrárpolitika alakításában is részt vennének. Továbbá nagyon hiányolható, hogy nem jelenik meg a nyilvánosság előtt a fagazdaság szerepe, jelentősége!
- Nagy jelentőségű esemény, hogy a szakma politikai és társadalmi vezetése itt ül egymás mellett. Reményre jogosít, hogy a mai ülést, gyümölcsöző, gyakorlati haszonnal járó együttműködés követi.
- A tervezett erdőszeti elgondolással kapcsolatban történt megjegyzés, hogy nem kell megint újat kitalálni. Van a szakmának egy közmegegyezéssel készült, a Kormány által elfogadott Nemzeti Erdőstratégiája. Az Erdők Hete rendezvényén a Miniszterelnök-helyettes Úr által kért, az erdőszet ügyeire vonatkozó tanulmányban az egyesület a korábbi stratégiánk lényegét erősítse és a fontosabb hangsúlyok szerint módosítsa, bővítse, hogy fejezzünk már végre be egy jól megalapozott tervezetet. Az első – általános érvényű – erdőszet-törvényünk 55 évig, az 1961. évi erdőszet-törvény 35 évig volt érvényben. A jelenlegi, alig múlt egy éves és máris kritizáljuk. Tudjuk, hogy az alaposan elpuskázott privatizáció hatása alatt készült a korábbi, túlszabályozott körülményeket teremtő erdőszet-törvény. Végig követhető, az állami erdők féltése. Most előttünk a lehetőség – ha az ígéretek be is váltják – hogy az állami erdők alkotmányos védelem alá kerüljenek. A magánerdők kezelésében, pedig jobban érvényesülhetnek a piacgazdaság szempontjai. Ezt kérték az itt ülő vezetőktől is.
- Foglalkozni kell egy másik aktuális szakmai és társadalmi problémával is. Nevezetesen, mi legyen a megtermelt fával? Aki figyeli a napi sajtó cikkeit „Eltüzelik az erdőket”, stb., beláthatja, hogy holisztikus szemléletű vizsgálat eredményei alapján lehet hitelesen és egységesen megnyilvánulni. Erdős László felvetése, a fagazdaság egységben az egész erdőszetgazdaságot, a fafelhasználással és kereskedelemmel egyetemben kezelte. Több példa jelzi, hogy mennyire nem gondolnak a szakemberek a fagazdaságra, mint komplex szemléletű gazdálkodási formára, amely felveti a fagazdasági szemlélet időszerűségének a mérlegelését.

- Kérdés hangzott még el az osztatlan közös tulajdoni forma várható alakulásáról. Mi újság ezen a téren?
- Ajánlás történt, hogy a mezőgazdasági nagy fejlesztésekkel összhangban kell a kiemelt szakkérdések megoldását tervezni, időzíteni és jól politizálva az együttműködést, generálni.
- Ismertetésre került még, hogy kezdeményezés történt a „Piaristák az erdészet szolgálatában” elnevezésű felmérésre, és azok, akik adalékokat tudnak ehhez nyújtani, tegyék meg Köveskúti Gy. felé.
- Tollner György felhívta a figyelmet az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének „Erdészeti és Faipari Híradó” lapjára, amelyet igen igényesen és a naprakész információkkal dr. Király Pál tagtársunk szerkesztett, amiért elismerésünket fejezzük ki.

Halász Aladár gondolatai a Szeniorok Tanácsa tagságához irányultak és jelezve, hogy mai átalakuló folyamatban érdemes vissza is tekinteni és a régebbi időkből idéz ma megszívlelendő megállapításokat. Ismerteti a Madridi Erdészeti Világkongresszus idején az erdő használatával összefüggő kérdéseknél voltak felsorolva azok a tennivalók, amelyek a világ erdészetének gondjait volt hivatva megoldani, és az akkor irányadó néhány számadat ma is figyelemre méltó, nevezetesen;

- be kell kapcsolni a termelésbe azokat az erdőterületeket, ahol eddig még nem volt termelés;
- növelni kell az erdőtelepítést, világméretben az állami források bekapcsolásával, célszerűen a gyorsan növekvő fajok előtérbe helyezésével;
- az erdőgazdálkodás és faipar minden szintű integrációjával, vonjuk be a hasznosításba azokat a faanyagokat, amelyek eddig a választékokból kimaradtak;

Zambó Péter OEE elnöke az elhangzottakra válaszul is jelezte, hogy dolgoznak azon a normaszövegen, amely az alkotmányban kifejezné az erdők jelentőségét, szerepét. Az azonban nem egyszerű, mert a szövegezésére jelek szerint, az egészséges életmóddal összefüggő joghoz kapcsolva nyílik lehetőség. A koncepció elkészítésére megalakult szűk körű bizottság a lehetőség függvényében elkészítette a címekre bontott témavázlatot, ill. javaslatot. Fontosnak tartja, hogy jó összefoglaló készüljön el. Sarkalatos kitételek közé tartoznak: állami erdőt, csak állami erdőgazdaság kezel; megszervezendő az egységes őrszolgálat és más feladatok.

Ismertette továbbá a legutóbbi Elnökségi ülés fejleményeit jelezve, hogy **az Elnökség elfogadta Ormos Balázs főtítkárnak nyugdíjba vonulási kérelmét. A tavaszi küldöttülésig**

Lomniczi Gergely látja el az ügyvivő titkári feladatot. Vázolta az Egyesület gazdálkodásának a helyzetét, nehézségeit, az Elnökség munkamegosztását, tagjainak elkülönülő feladatait, a rezortok felelőseit, illetve az Erdészeti Lapok és a tagság viszonyát, kapcsolatát. Aki tag, az kapja meg az Erdészeti Lapokat.

Vajai László a felmerült kérdésekre vonatkozó összefoglalójában ismerteti az MGSZH, mint a tervezési és ellenőrzési feladat gazdájának, szervezeti felépítését, a vezetésben beállott változásokat és kijelenti, hogy az ellenőrzési feladatok ellátásához ma még adottak a feltételek. Ezzel összefüggésben, főbb vonalaiban ismerteti a Vidékfejlesztési Minisztérium szervezeti felépítését és vezetőinek személyi összetételét, továbbá a 2011. januártól, a Kormányhivatalok megalakulásától kezdődően várható változásokat, melyekről még pontosan nem tudják, hogyan működnek. Egyet ért viszont abban, hogy az ágazat irányításból a politikát nem lehet kizárni, most nem is erre helyeződik a súlypont. Utalt arra, hogy a politikai személyiségek hogyan vállalnak szerepet az erdészet céljainak megvalósítása érdekében. **Név szerint említette Semjén Zsoltot, aki kellő politikai erőt jelent az erdészeti ágazat érdekeinek az érvényesítéséhez.**

Dr. S Nagy László elnöki összefoglalójában kiemelte, hogy a Szeniorok Tanácsa, Zambó Elnök Úrral a következőkben kíván egy közös véleménycserét szervezni az együttműködésről, illetve az elnökség elvárásairól.

A Következőkben a Szeniorok Tanácsa évzáró üléseinek már hagyományossá váló „korosztályos, jubiláns” kollegák köszöntésére került sor. Ez a kedves, megható mozzanat, amikor a 70 év utániak közül – akik 5 évenként számítva- kerek évfordulóhoz érkeztek, a jubiláló tagtársaknak az OEE és Szeniorok elnökének az aláírásával ellátott EMLÉKLAPOT ad át, baráti köszöntő szavak kíséretében. A köszöntő ünnepélyességét emelendő, művészi, kulturális műsor teszi még színvonalasabbá a baráti, kollegiális gesztust. Ez alkalommal **Dévai**

Nagy Kamilla előadóművész adott elő karácsonyi hangulatú dalokat, énekeket gitár kísérettel. Köszönet a művésznőnek, hogy kedves dalaival és szívhez szóló felvezető szavaival gazdagította, a mi kis ünnepünket.

85. éves jubileumi Emléklapot kaptak: dr. Erdős László és Fuják József.

80. éves jubileumi Emléklapot kapott: Tollner György.

Az ünnepséget kövően az elnök megköszönte **Vajai László Úrnak** az őszinte és kifogástalan tájékoztatóját, felajánlva a tagság tapasztalati

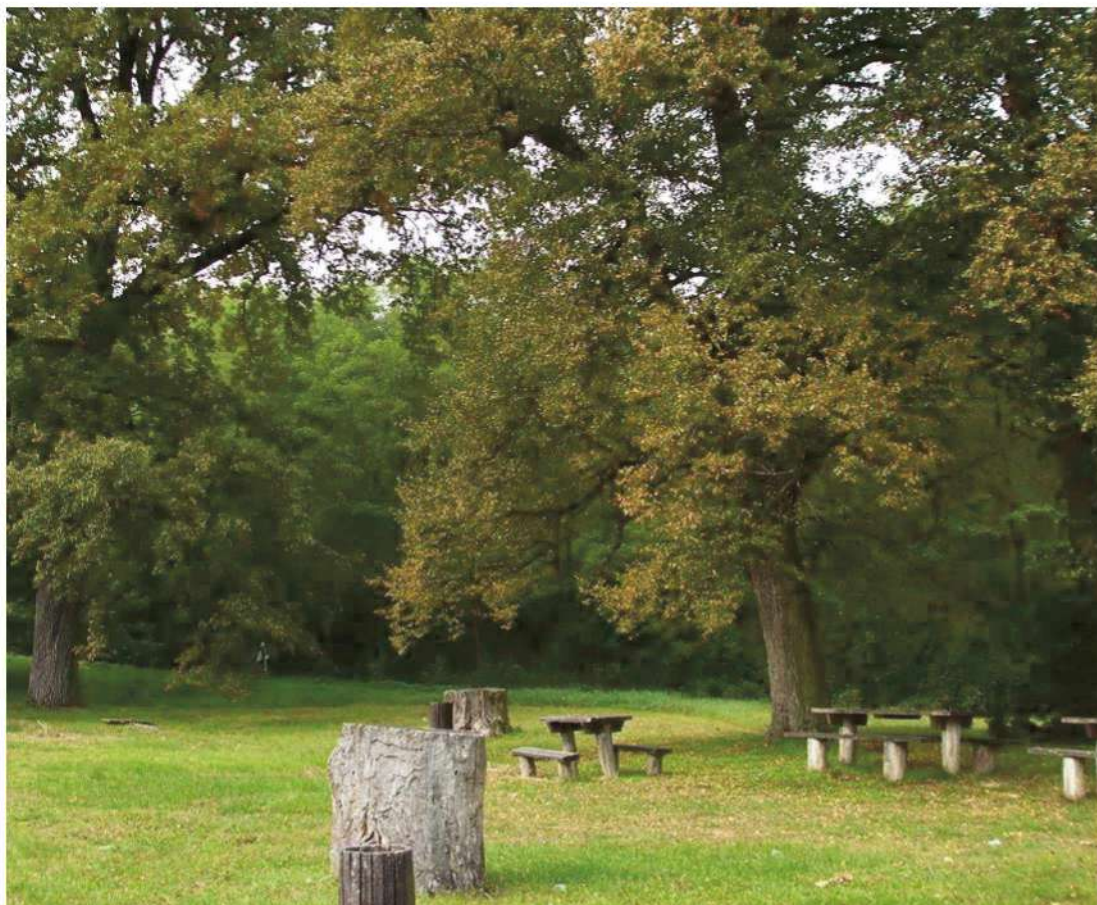
képességéből származó segítségét és munkájához jó egészséget kívánt.

Rövid szünet után folytatódott az ülés. Az Elnök összefoglalót adott a még fontos eseményekről, majd ismertette a Szeniorok Tanácsa jövő évi várható programját, melyhez

további javaslatokat kért. Felvetette a gyakoribb – téli időszakban esetlegesen a havonkénti – üléseket, hogy az aktuális szakmai témákat kiérleltebben tudjuk megvitatni, és közreadni. Az ülések gyakoriságának növelésével egyetértett a tagság, de az időpontok meghatározását célszerűség függvényében ajánlották megfontolni, ezért a kérdés eldöntése, a jövő évi első ülésünkre halasztódott.

Az Elnök megköszönve az aktív vélemény-nyilvánításokat mindenkinek békés, áldott Karácsonyt és eredményekben, egészségben bővelkedő Új Esztendőt kívánva az ülést bezárta. (Részvétel: 23 fő)

Halász Gábor, dr. S Nagy László

„...helyes történelmi stratégia:
elismerni a természetjog,
a kozmikus rend törvényeit
és igazodni hozzájuk!”

(S.P. Huntigton)

Az Országos Erdészeti Egyesület **Szeniorok Tanácsa** meghívására **Bogár László közgazdász, egyetemi tanár tartott előadást 2011. február 24-én, a MTESZ székházban.** Az erdőgazdálkodást, az erdészetpolitikát társadalomfilozófiai magasságba emelte az idén hatvan éves professzor, aki a nyár elején jelenteti meg a Kairosz Kiadónál „Lefelé a létezés lejtőjén” című legújabb könyvét. Ennek keletkezéstörténetéről és legfőbb gondolatairól beszélt Bogár László.

A közgazdász 38 évvel ezelőtt lépett ki diplomával a zsebében a *Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem kapuján, amely az akkori Tolbuchin körút végén nyíló Dimitrov téren található. Azokban az években az egyetemen már bevett szokás volt a kettős beszéd, egyrészt a politikai kurzus ritmusára kellett oktatni, de a zene már nem csupán a mozgalmi dalokból állt. / * Ma Corvinus Egyetem, - Fővámtér 8 /

„Lefelé a létezés lejtőjén”

A Szeniorok Tanácsa és a Közjóléti Szakosztály két nagyszerű összejövetelet hirdetett Bogár László közgazdász, egyetemi tanár előadására való invittel. A népszerű, többnyire a médiából ismert, szókimondó professzor kíméletlen őszinteséggel és aggódó türelmetlenséggel ecsetelte mindkét esetben azokat a gondolatokat, melyek szerinte okozói a világszerte, így hazánkban is kialakult, már-már visszafordíthatatlan morális és gazdasági helyzetnek. Hogy gondolatainak lényege nem új keletű – hiszen azokat az emberiség már évszázadokkal ezelőtt is „kapsigálta” – előadásaiban irodalmi példákkal támasztja alá. Könyve hátborzongatóan izgalmas közgazdasági okfejtés, egyben társadalomfilozófiai helyzetértékelés is, melybe könnyen beilleszthetjük ágazatunk helyzetét, az erdő tágabb értelemben vett jelentőségét is. A Kairosz Könyvkiadó gondozásában megjelent kötetet nem ajánlatos elalvás előtt olvasni. Friss szellemiséget és a napi gazdaság- és általános politikában bizonyos jártasságot óhatatlanul igényel. „Ez a könyv arra tesz kísérletet, hogy e lejtő ontológiai mélyszerkezetének feltárása nyomán eljusson azokhoz a következtetésekhez, amelyeknek megértése döntő fontosságú lehet a hétköznapok lejátszástechnikai felszíne alatt húzódó mozgató erők feltárásához. E logika alapján a dolgozat négy tételre épül. Az első tétel címe: **Korunk mint a megvalósult abszurdítások birodalma.** A másodiké: **A globalitás mint evolúciós zsákutca.** A harmadik tétel címe: **Szocializmus: a zsákutca zsákutcája.** És végül a negyedik tétel címe: **A rendszerváltás, mint Magyarország felszámolása.**” - olvashatjuk a szerző bevezetőjében

Az olvasónak már-már krimiszerű élményben lehet része, mire a könyv az „Epilógus 2011 tavaszán” zárófejezetet olvassa.

Bizonyára egy-egy idézet kedvet csinál a könyvhöz. II. János Pál pápa az emberiségnek az ökológiai válságért való felelősségéről szóló 1989. december 8-i üzenetében ... így ír: „A modern társadalom nem fog megoldást találni az ökológia problémájára, ha nem veszi komolyan szemügyre saját romboló életmódját.

dr. S Nagy László, dr. Bogár László, dr. Szász Tibor

A világ számos tájának társadalma átadja magát a pillanatnyi örömeknek és a fogyasztás gyönyöreinek, s közömbös a velük okozott kárral szemben. Így az ökológiai kérdés súlyossága az emberi erkölcs mély válságából fakad.”

Hogy ez az évszázadok óta mélyülő válság valójában a Nyugatot csupán egy hisztérikusan akcelerált primitív társadalommá tette, amely képes könnyed brutalitással leigázni elmaradott, ám nem primitív társadalmakat, azt jól jelzi Seattle indián törzsfőnök válasza Franklin Pierce elnöknek, aki 1855-ben ultimátumban követelte az indián törzstől földje eladását. „Hogyan adhatnánk el a földet, mikor nem a föld az emberé, hanem az ember a földé. Nem az ember szötte az élet hálóját, abban önmaga is csak egy aprócska szál. Bármit tesz ezzel a hálóval, magával teszi azt.”

Ám most az elmúlt kétmilliárd év legnagyobb kihívásával kell szembenéznie: az emberi civilizáció létrontó képességével. Az emberen kívüli élővilág is befolyásolja, alakítja

környezetét, de ha ez a befolyásoló hatás szembemegy az élet legbenső törvényeivel és megsérti a finom egyensúlyi viszonyokat, akkor az adott élőlény, populáció vagy az egész faj életveszélybe kerül, s el is pusztul, ha a Föld-lény csak ezen az áron képes az élet egésze egyensúlyának a fenntartására. A civilizációt építő ember megjelenésével azonban potenciálisan beláthatatlan veszélyeket hordozó elem került be a földi élet komplex önszabályozó rendszerébe. E lény paradox viselkedését talán az jelzi a legjobban, hogy miközben evidencia számára, hogy levegő nélkül néhány perc alatt, víz nélkül néhány nap alatt és élelem nélkül néhány hét alatt elpusztul, mégis rutinszerűen hoz olyan döntéseket, amelyek végzetesen roncsolják e három lételem megtermelődésének feltételeit. [...]

Riasztó jel, hogy a trópusi esőerdőkben is növekszik a gigantikus tüzek gyakorisága. Az egészséges esőerdő ugyanis nem képes tartósan és nagy területen égni. Hogy mégis egyre több a hatalmas tűz, ez azt bizonyítja, hogy az esőerdők nagy része már súlyosan beteg, felsértett ökoszisztémája már sokkal kevésbé védekezésképes. Mind több jel utal arra, hogy elkezdődött a globális hatalomgazdaság birodalma által több felől felmárt esőerdők agóniája. Az is kiderülni látszik, hogy a trópusi esőerdő annyira komplex élőhely, a talaj, a víz, a levegő, az élővilág olyan hihetetlenül gazdag és törekeny együttműködés-hálójára épül, hogy egyszerűen nem lehet újra telepíteni. Amit hatalmas energiákkal e kiirtott erdők helyére „rekonstruálnak”, az képtelen az esőerdők eredeti funkcióinak reprodukálására. Mindez azért vészjósló, mert a fotoszintézishez szükséges szén-dioxid több mint 90%-át az esőerdők nyelik el. Ha a fölös szén-dioxid elnyelésére leginkább alkalmas ökoszisztéma is összeomlik, a globális felmelegedés sebessége olyan ütemben fokozódhat, hogy a kör rövid időn belül bezárul. [...]

Jellemző, hogy a rabszolgaság intézményét csak akkor kezdi „üldözőndő cselekményként” kezelni a Nyugat, amikor Afrika teljes gyarmatosítását követően már a saját érdekövezetének egy darabját sebezte volna fel. A gyarmatosítás másfél évszázada aztán – bár eltérő struktúrában – teljessé tette azt az ökoszociokulturális pusztítást, ami a mai állapot kialakulásához vezetett. [...]

Afrika-szerte gyakran találkozunk egy szinte lefordíthatatlan fogalommal, egy szuahéli szóval, ami úgy hangzik: ubuntu. Bár az egyes nyelvjárásokban talán másként ejtik, de mindenütt ugyanazt jelenti. Azoknak a finom szociotechnikáknak a hallatlanul komplex egységét, amelyek az egyén és közösség viszonyát szabályozzák. Az ubuntu az afrikai ember legfőbb morális elveinek döntő fontosságú szerveződési szintje. Összefoglalja azoknak a kölcsönös erkölcsi kötelezettségeknek és jogoknak az átfogó rendszerét, amely egyént és közösséget egymáshoz fűz. Ez az afrikai lélek legmélyebb gyökérzete, és csak ehhez kapcsolódhat, erre épülhet bármilyen társadalmi program, amely felemelkedést akar a földrész lakói számára. (Kofi Annan) Az Afrikában napjainkban is zajló ökoszociokulturális lebomlási folyamat azonban arról tanúskodik, hogy a Nyugat több évszázada ható létroncsoló ereje mégis felülmúlja az „ubuntu” társadalomszervező kapacitását. A kontinens tehát egyre nagyobb mélységekbe látszik süllyedni. S e süllyedéssel egyre jobban kiszolgáltatva például olyan „betegség-metaforáknak”, mint az AIDS, amely többféle ok miatt összehasonlíthatatlanul nagyobb pusztítást tud véghezvinni ezekben a főként trópusi vidékeken élő roncs társadalmakban, mint a Nyugat szocietális szövetében. [...]

[...] Legyen intő metafora számunkra, hogy a hihetetlen pénzekbe kerülő harci repülőgépek legértékesebb része ma már nem az aviatika fémszerkezete, hanem az elektronika, és ezen belül is az a konstrukció, amelyet a köznyelv „ellenség-barát” felismerő rendszernek nevez. Minden olyan emberi közösség az azonnali életveszély állapotába kerül, amely elveszti ezt a képességét, felszabadítójaként üdvözli az őt elpusztítani törekvőket, és idegesítő izgága bajkeverőknek véli azokat, akik éppen segíteni szeretnének rajta. Ahogyan egy megrendítő erejű kuruc nóta egyik sora mondja: „Vezetted magadat szembekötte, vakon, Elfajult testvéridtől csinált álutakon, Kik őseink hamvait rútol megtapodták, Arany szabadságunkat aranyon eladták.” Ezek a háromszáz évvel ezelőtt született mondatok arról tanúskodnak, hogy az alapkérdés több száz éve ugyanaz, és ezt elődeink is tudták már. A rendszerváltás rendszere, vagy legalábbis e rendszer első, 1990 és 2010 között fennállt berendezkedése most azért omlik össze, mert kiderülni látszik, hogy e rendszer hamis törésvonalak mentén uszította egymásra az összetartozókat és kényszerített (kényszerít ma is) hamis összetartozásra össze nem tartozókat.[...]

[...] A magyar társadalomra a globális birodalom három szivattyút „szerelt” rá az elmúlt évtizedek során. A hetvenes évek közepén az adósságcsapda kamatszivattyúját. A nyolcvanas évek végétől a külföldi vállalatok hazautalt nyereségeinek profit-szivattyúját.

Végül a kilencvenes évek végén a magánnyugdíjrendszer járulék-szivattyúját. A három szivattyú minden évben a teljes GDP több mint egynegyedét szívja ki az országból, egyre növekvő mértékben. Teljesen érthető volt tehát a várakozás, hogy az új kormány, ha valamennyire is komolyan veszi a választásokon nyert felhatalmazását, igyekszik majd új alkut kötni a szivattyúk globális üzemeltetőivel. Az adósság kamat-szivattyúja a legkényesebb kérdés. Amikor Magyarország a hetvenes évek közepén a mai áron számítva a 10 milliárd dollárnyi nettó erőforrás-bevonást végrehajtotta, valószínűleg csak az egész csapdát megkonstruáló erők voltak tisztában a várható következményekkel. Azzal, hogy Magyarország természetesen soha nem fogja visszafizetni ezeket az adósságokat. Nem is ezért adták ezt a hitelezők, hanem azért, hogy ezzel egy olyan végtelenített pénz-szivattyút indítsanak be, amelynek segítségével e 10 milliárd dollárnyi tőke fejében eddig 150 milliárd

Kondor E., dr. Marjainé, dr. Erdős L., dr. Szikra D.,
Zétényi Z., Pápai G., dr. Halasy Gy.,

dollár kamatot fizettünk ki, az adósságunk mégis 100 milliárd dollárral több, mint akkor volt. Érthető, hogy egy ilyen értékes „eszköz” különleges „védelem” alatt áll.

A globális hatalmi rend harminc éve igyekszik világossá tenni, hogy szörnyű megtorlás vár mindenkire, aki csak egyáltalán felvetni merészeli az adósság kérdését, annak esteleges bármilyen újratárgyalását.

Így aztán érthető, bár hosszú távú jövőnk szempontjából nem menthető, hogy az új kormány, akárcsak elődjei, szigorú tabuként kezeli a kérdést, kizárva azt a beszéd-térből is.

Ezzel csak az a probléma, hogy a következő harminc év során a teljes adósságszolgálat így akár az ezermilliárd dollárt is meghaladhatja, és ez a magyar társadalom fizikai megsemmisítésével lehet egyenértékű.

A másik fontos szivattyút a Magyarországon működő külföldi vállalatok hazautalt profitja jelenti. Az elmúlt huszonkét év során az itt tevékenykedő kb. 60 milliárd eurónyi külföldi tőke összesen kb. 130 milliárd eurónyi itt megtermelt profitot utalt haza. A magyar költségvetésbe ugyan befizettek kb. 40 milliárd eurónyi adót, ám különböző jogcímeken több mint 60 milliárd eurónyi állami támogatásban, kedvezményben és egyéb transzferben részesültek, és talán ennek is lehetett némi szerepe a horribilis hazautalt profitokban. Az új kormány itt a külföldi tőkére kivetett extra-adókkal évente nagyjából a kivitt profitok 10%-át „visszaszívja”, ám azt egyelőre elég nehéz megállapítani, hogy ennek mekkora hányadát terhelik majd vissza a multinacionális vállalatok a kiszolgáltatott magyar fogyasztókra.

A világ, s egyben hazánk közgazdasági viszonyait a fentiekkel való összefüggésben ítéljük meg.

Két elgondolkasztó idézet kívánczik még ide.

Az egyiket André Kosztolány tőzsdeguru mondta:

„Ha pénzről van szó, csak egy jelszó létezik: Többet!”

A másik a nagy klasszikus orosz költő, Puskin epigrammája:

A vas és az arany

Enyém minden! – szólt a vas.

Minden az enyém! – mondta az arany.

Mindent elveszek! – szólt a vas.

Mindent megveszek! – mondta az arany.

Pápai Gábor

(Megjelent az Erdészeti Lapok CXLVI. évf. 12. számában 2011. december)

A Szeniorok Tanácsa taglétszáma a 2011. február 11-én hozott határozat alapján

Tiszteleti tagok:

1. Csobánczi Erzsébet 1023 Budapest
2. Gáspár Hantos Géza 2011 Budakalász
3. Dr. Járasi Lőrinc 3525 Miskolc
4. Mészáros Gyula 8200 Veszprém
5. Dr. Tóth Béla 4032 Debrecen

Állandó (törzs) tagság:

1. Czebei Sándor 8360 Keszthely
2. Dr. Erdős László 1121 Budapest
3. Dr. Ghimessy László 1114 Budapest
4. Halász Aladár 1126 Budapest
5. Halász Gábor 2100 Gödöllő
6. Haják Gyula 1117 Budapest
7. Dr. Jereb Ottó 2100 Gödöllő
8. Dr. Király Pál 1121 Budapest
9. Kondor Endre 2083 Acsa
10. Köveskúti György 1076 Budapest
11. Lutonszky Zoltán 1145 Budapest
12. Dr. Marjai Zoltán-né 1023 Budapest
13. Pandula Zoltán 1125 Budapest
14. Dr. Pethő József 9700 Szombathely
15. Dr. S Nagy László 1126 Budapest
16. Dr. Szász Tibor 1157 Budapest
17. Schmotzer András 3300 Eger
18. V. Szabó Ferenc 3300 Eger
19. Tokodi Mihály 1191 Budapest
20. Tollner György 1021 Budapest
21. Varga Béla 3300 Eger
22. Dr. Váradai Géza 2011 Budakalász
23. Wágner Tibor 3300 Eger
24. Virágh János 1091 Budapest
25. Zágoni István 1113 Budapest

Tanácskozási jogú tagok, (meghívottak):

1. Dr. Halasy Gyula
2. Dr. Berdár Béla
3. Balsay Miklós
4. Fehér István
5. Fuják József
6. Dr. Szikra Dezső

Rendezvényenként meghívható 5 -10 fő.

Dr. S Nagy László

Hitelesítők: Dr. Szász Tibor, Haják Gyula

A Szeniorok Tanácsa 2011. március 29-én tartotta következő ülését, a MTESZ Székházban.

Témái: - az OEE Elnökség állásfoglalása az erdőgazdálkodási koncepció témakörében;

- a Szeniorok Tanácsa szerepe és feladatai az OEE életében.

Meghívott előadók: Zambó Péter az OEE Elnöke, Gencsi Zoltán az OEE Elnökség tagja, régiófelelős.

dr. S Nagy László a Szeniorok Tanácsának elnöke megnyitójában felkészítette a jelenlévőket a napirendre tűzött téma időszerűségét illetően, különös tekintettel a hatékonyabb együttműködés módjainak körvonalazására. Vázolta az OEE Almanachjához készített SZT történetében foglalt célkitűzéseit és ajánlásokat kiemelve azt, hogy napjainkban az erdő érdemibb értékeléséért ajánlatos határozottabban cselekedni. Talán még nem késő „lépni” az erdő szerepének Alkotmányban történő megjelenítésére jelezve, hogy erre vonatkozóan a Köztársasági Elnök Úrnak, - magánemberként - írt levelében Ő is javasolta normaszöveg „0.” bekezdésben történő befoglalását.

Kifejtette véleményét az erdész szakmában – saját sorsunk miatt – kialakult aggodalom okairól és figyelemfelkeltő javaslataival, lehetséges megoldásokat is felvázolva.

Zambó Péter Elnök Úr tájékoztatást adott az OEE vezetését, a titkárságot érintő személyi kérdésekről, nevezetesen; a Wagner Károly Alapítvány működtetésének átalakításáról; az OEE költségvetésének, gazdasági működtetésének, problémáiról és a tervezett megoldásokról, az OEE Titkárságának elhelyezéséről, a székhelyváltásról; az Elnökség üléseinek és az alkalmi rendezvények megtartására kialakított megoldásokról, a Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár biztosításáról, stb..

A szervezeti működés jobbítása érdekében ismertette a tervezett teendőket az OEE tagság fogalmának pontosításával, tagsági igazolvány kiadásával; tagdíjfizetési fegyelemmel összefüggésben, ezzel együtt az OEE tagok részére tervezett kedvezmények, bevezetési lehetőségeiről; az Erdészeti Lapok szerkesztésének, kiadásának megújítási törekvéseiről, az ifjúság felé fordulás szükségességéről. A soron következő vándorgyűlésről; az egyesületi rendezvények előadóiak meghívási rendjéről; szervezeti reformtervezetekről, melyen belül szóba kerültek a soron következő feladatok: költözködés (I. félév), Alapszabály, szabályzatok megújítása, helyi csoportok, szakosztályok jogállása, működtetésének szabályozása (II. félév). A reformokat az Elnökség készíti elő tagsági döntésre. Indokolta a 22 erdészeti részvénytársaság új közös lapja, a „Mi Erdőnk” létesítésének körülményeit, amely főleg a nagyközönségnek szól.

Hozzászólások:

dr. S Nagy László a közéleti kapcsolatok ápolása érdekében szorgalmazta az Egyesület helyének központos elhelyezését; egyrészt – a régi székház „visszaszármaztatása” nyomatékosítására, másrészt a MTESZ-en belüli tulajdonrész mentése érdekében a Kossuth téri székházába történő OEE beköltözését, ahol tradicionálisak, és jobbak a budapesti rendezvények központos megszervezési lehetőségek.

dr. Marjai Zoltánné az előzőekkel összefüggésben tájékoztatást adott, az OEE ingatlan tulajdonrészeinek, korábbi iratok alapján ismert, eredeti helyzetéről, általa ismert lépésekről **Zambó Péter** a felvetésre tájékoztatta a Szeniorok Tanácsát, hogy az OEE Elnöksége megállapodott az MGSZH Központ Erdészeti Igazgatóságával, hogy új helyükön a Frankel Leó úti székházukban, lehetőséget biztosítanak a kisebb OEE rendezvények megtartására.

Dr. Váradi Géza, a Szeniorok Tanácsának javasolt feladatairól beszélt az alábbiak szerint:

- szerepet vállalni az erdészeti politika alakításában, a Nemzeti Erdőprogram aktualizálásával;
- részt venni a szakmai helyzetünk valóságos értékelésében, elemzésében, javaslatot tenni fejlesztésére, felvirágoztatására;
- kifejti véleményét arról, hogy a potenciális (parciális) érdekek képviselője, ha az nem esik egybe a közösségével, sokat árthat, továbbá arról, hogy a szakmánk nem alkalmas a ciklusos politikai divatokhoz való igazodásra. A régtől közismert erdész összetartás, egység, nagy veszélybe sodródott. A szakmán belüli ellenségeskedés, ellenséges hang, harag nem méltó hozzánk. Nagy baj, hogy a legfőbb célokban nem tudunk egyetérteni és nem tudjuk az egyéni érdekeket a közösségi alá rendelni. Az OEE a szakmai egységet erősítse, teremtsen, építse újjá.

Dr. Király Pál, az előzmények alapos ismerőjeként javasolja, hogy ne legyen főállású főtitkár. Hosszú időn át, több ciklusban jól működött a társadalmi megbízatású főtitkár, szerinte a jövőben is működne. Részletesen ismertette, hogy a szakmai szakszervezeti fórumon hogyan foglalkoztak a köztársasági elnök felvetésére, napirendre került alkotmányos kérdéskörrel, az erdők alkotmány szövegébe szerkesztéséről. Foglalkozott a „Mi Erdőnk” c.- folyóirat megjelent első számával, a szakmai sajtóra szánt források egyesítésére tett javaslatot.

Köveskúti György hozzászólásában – a napirendhez kapcsolódóan és azon túl – foglalkozott néhány témával; mint a Veszprémi Piarista Gimnázium volt diákjainak Baráti Körével; kiemelten a volt diákok közül az ismert erdészeti személyiségekkel; a közeli napokban megrendezett FEHOVA tanulságaival; 2011. év fája programban egy tiszafa ültetés megszervezésével; az Erdészeti Lapoknak a tájékoztatásban betöltött fontos szerepével; emlékeztetett az 1971. évi Vadászati Világkiállításra, melyhez kötődően sikerült politikai és főhatósági támogatással forrást szerezni egy központi, önálló erdészeti épületre, de az erre szánt 70 millió forintot, akkor nem az épületre, hanem a HUNGEXPO-ra költötték el.

Kondor Endre: Az OEE székhelyének új megoldását jónak tartja, de arra buzdítja Elnök urat, hogy soha ne adja fel az Egyesület volt székházának visszaszerzésére irányuló törekvéseket. (Elnök úr, az ilyen irányú szándékát, rögvest ki is nyilatkoztatta.) A független főtitkár mellett teszi le a voksot, azzal indokolva, hogy ma az erdészeti részvénytársaságoknak, egészen más alkalmazási lehetőségei vannak, mint egykor az állami erdőgazdaságoknak.

Gencsi Zoltán: „Kedves Szépkorú Cimborák!” – megszólítással kezdeményezte a baráti hangú beszélgetést, melynek elején ifjúkori élményei közül felemlgette Kovács Nagy Zsigmond néhai kollégánktól kapott, életre szóló jó tanácsokat. Majd az Elnökségen belül kapott feladatairól beszélt: a nagyszámú és nagy létszámú helyi csoportokról, szakosztályokról, ahol a „felmérései” szerint a rendezvényeken jó, ha a tagok egyharmada szokott részt venni. Vonzóbbá kell tenni a rendezvényeinket. A szervezés is sokat segíthet a rendezvények eredményes lebonyolításában; pl. a társ szervezetekkel közösen meghirdetett programok igen sikeresek szoktak lenni.

Többet és főleg rendszeresen kellene találkozni szakmán belül és azon túl. Az erdőben bekövetkezett tulajdonforma váltásnak, sok – a közösségi életre – negatívan ható hozadéka volt. A fellazult, szétesett kapcsolatokat erősíteni, újraépíteni szükséges és kiterjeszteni szakmánkon kívülre azzal is, hogy társ szakmákban dolgozó kiművelt, tudós elmék – segítségünkkel – ne szenvedjenek az alapvető erdőismeretek hiányától. Legyen meg nem szűnő feladatunk a szakma méltó helyének visszaszerzése, és a szakmán belül is a szükséges pozíciók helyreállítása. Ezekhez – az Egyesület életében is sorsdöntő – feladatokhoz, az OEE Elnökségén belül vállalt tevékenységi köréhez igényelni, kérni fogja a szakosztályok, kiemelten a nagy élettapasztalattal rendelkező Szeniorok Tanácsának véleményét, segítségét.

Dr. Pethő József: Egyetért az Elnökség változtatási szándékával és sok erőt és egészséget kíván a véghezviteléhez. Hozzászólásában kitért az Egyesületen és szakmán belüli korábbi küzdelmekre, sikerekre és kudarcokra, az erdészet szép emlékű korszakaira, a jelenben tapasztalható hibákra és a szakma jövőjét érintő változtatási javaslataival zárta felszólalását.

Dr. Szász Tibor: Hozzászólása elején a Szeniorok Tanácsa megalakításának, az eredeti szerep és feladat megfogalmazásának körülményeit ismertette. Összefoglalóan úgy fogalmazott: a Szeniorok Tanács szerepe az OEE-en belül ugyanaz, mint az OEE szerepe a szakmán belül. Különösen igaz ez arra az időszakra, amikor még nagytöbbségben erdőtulajdonosok voltak az egyesület tagjai, akik nagy tekintéllyel és nem kis befolyással rendelkeztek. A jelen helyzet kialakulásának lehet keresni az okait, és meg is lehet találni, de a legfontosabb törekvésnek kell lenni: részt venni az erdészeti politika megfogalmazásában, alakításában, az egyes erdészeti részkérdések megoldásában. Véleménye szerint a Szeniorok Tanácsa egy dologban tudja támogatni az Elnökséget: „megsúgni az elnökségnek, hogy milyen fő célt tűzzön ki az egyesület elé.”

Dr. Szikra Dezső: Korábbi tapasztalatai alapján – amikor társadalmi megbízatású főtitkár volt – állítja, hogy csak az akkor igen jól bejáratott, szerencsés összetételű Titkárság működése mellett lehetett ellátni társadalmi jogállásban a főtitkári teendőket.

Dr. Jereb Ottó: Rövid beszámolót tartott, a március 8-án, Sopronban megtartott Adamovics László és Perlaki Ferenc estről.

Tollner György: A változás nagyobbra sikerült, mint azt a változtatási szándék előre vetítette. Szükséges a szakmai, politikai erős háttér. Ezek nélkül nem lehet sikereket elérni. Ki kell építeni és működtetni az új kapcsolati rendszereket.

Dr. Király Pál: Kéri Elnök urat, hogy a tervezett Erdész Kamaráról adjon tájékoztatást.

Zambó Péter Elnök úr a felvetésekre válaszolva jelezte, hogy az erdőtvény módosítását - a megszületett kezdeményezések hatására – a Parlament már 2010-re napirendre tűzte, de elmaradt és 2012-re halasztotta. Az OEE beindított egy műhelymunkát ebben a témakörben Csépanyi Péter vezetésével; folynak az egyeztetések társadalmi körben, zöldekkel, szakmai körökkel, stb.

Leszögezte továbbá, hogy teljesen nyilvánvaló, a természetvédelem kiváló közönségkapcsolati tevékenységet folytatott, s ezzel lefoglalta a közönség – általa megcélzott – csoportjait. Kellott az erdésznek is betörni valamivel ebbe a szférába. Ezt a hiányzó láncszemet szándékozta a 22 erdészeti részvénytársaság pótolni a „Mi Erdőnk”-kel.

Ismertette még; az OEE bevételei egyik alapvető összetevőjének, a pártolói tagdíj megállapításának új szabályait jelezve, hogy készül az Erdészeti Stratégia korszerűsítése. Túl nagy az előkészítő anyag, most folyik az összedolgozása. Arra törekszenek, hogy röviden minden lényeges szakmai kérdés benne legyen, és áprilisban tervezik az anyagot befejezni. Még kiforrott Elnökségi állásfoglalásról nem tud számot adni mivel - szakmán belül is - sok ellentétes nézet feszül egymásnak, többek között az Erdész Kamara ügyében is;

Az Alkotmány és az erdő viszonylatában az OEE megtette azokat a lépéseket, amelyeket egy egyesület, egy társadalmi szervezet megtehetett. Az eredményt még nem ismerjük, ha kell, tovább folytatják a munkát ezen a területen is.

A főtitkár jogállása és a könyvtár működtetése ügyében az a véleménye, hogy nem a beosztást, hanem a teljesítményt kell megfizetni. Jogállásának eldöntése a küldöttgyűlés feladata lesz. Az Elnökség megtárgyalja és megteszi javaslatát. Az elnök úr véleménye szerint a feladat teljes embert kíván. Igen fontosnak tartja a szakma respektjének jobbítását. Úgy gondolja, hogy az erdészeti részvénytársaságok árnyékában fel lehet erősíteni az OEE-t, és továbbra is igényelni fogja a Szeniorok Tanácsa véleményét, nem hiába volt rendezvényeinken egy év alatt már másodszor.

Dr. Szász Tibornak a székházzal kapcsolatos feladatokra, és Pandula Zoltánnak az erdőmérnökök multifunkcionális foglalkoztathatóságára kiterjedő rövid hozzászólások után Dr. S Nagy László elnök összefoglalójában megköszönte Elnök Úr tájékoztatóját elfogadotva és megígérve, hogy a szeniorok a külső kapcsolatok további erősítésével és a tagság tapasztalati képessége felajánlásával kívánják elősegíteni a szakma presztízsének elismertebbé formálását, az igényesebb közösségépítő munkát, érvényesítendő az SZT által előkészített Etikai Szabályzat lényegét. Kendőzetlenül jelezni fogják a közéletiség tisztaságának ártó jelenségeket, hiszen egy közösség igazi összetartozását az emberi és az erkölcsi tartalékaik minősítik.

A Szeniorok kötelességüknek érzik az emberi jelzőt minőséggé formálva megtölteni erkölcsi tartalommal, emelkedettséggel, méltósággal. A kultúrák sora is bizonyítja, hogy a történelem döntő tényezője, mindig az emberi minőség és az erkölcs szilárdsága volt. Az elnök vázolt gondolatok ajánlásával a rendezvényt bezárta. (Részvétel: 20 fő)

Halász G., dr. S Nagy L.

A Szeniorok Tanácsa 2011. április 28-án tartotta következő ülését, Csóka Péter FAO Erdészeti Kapcsolatok osztályának vezetője: „Riótól-Rióig” címen tartotta.

Az Erdők Nemzetközi Éve alkalmából az Országos Erdészeti Egyesület Közönségkapcsolatok Szakosztálya előadássorozatot kezdeményezett. Ennek negyedik alkalmára – együttműködésben az **Erdők a Közjóért, az Erdőrendezési Szakosztállyal, valamint a Szeniorok Tanácsával** – került sor a Budapesti Erdészeti Információs Központban.

Az előadó Csóka Péter, a FAO Erdészeti Kapcsolatok osztályának vezetője, aki korábban az Állami Erdészeti Szolgálat főigazgatója, majd az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának vezetője volt.

Ezt követően az ENSZ New Yorki székhelyén, az Erdészeti Fórum Titkárságán töltött be felelős beosztást, majd onnan került jelenlegi beosztásába.

Az előadó bevezetőjében emlékeztetett az ENSZ 1992-ben Rio de Janeiróban megrendezett Környezet és Fejlődés Világkonferenciájára (Föld csúcs), ahol megszületett a Biológiai Sokféleség Egyezmény, az Éghajlat változási Keretegyezmény, valamint elfogadták a sivatagosodás elleni küzdelemmel foglalkozó nemzetközi megállapodás kidolgozásának szükségességét. Ezek közös alapelveit a „Riói Nyilatkozatban” rögzítették.

A fenntartható és tartamos erdőgazdálkodás alapelveiről nem született megállapodás, csupán szándéknyilatkozatot írtak alá a résztvevők. Kinyilvánították, hogy az erdővel, az erdőterülettel fenntartható módon kell gazdálkodni.

Ahogy Csóka Péter fogalmazott, „a szakmát nem töltötte el boldogság”, hogy nem született megállapodás. A folyamat lassan haladt előre, az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága 1995-ben létrehozta az Erdészeti Panelt. 1997-ben pedig létrejött a Nemzetközi Erdészeti Fórum. Ezen több mint 270 javaslatot regisztráltak, de számos nyitott ügy maradt továbbra is.

A legfőbb kérdés pedig változatlanul: Hogyan tovább? Milyen intézményi feltételekkel, milyen jogszabályi háttérrel és finanszírozással szülessen a megállapodás? A feladat megoldásához sok nemzetközi áttekintéssel és tapasztalatokkal rendelkező szakember kell. A résztvevő 192 országból verbuválódott szakemberek nemzetközi közösségében számos kérdésben volt tanácsstalanság. Végül a hajnalig tartó megbeszélésen és vitán megszületett a döntés, önálló erdészeti fórum kell. Így született meg az ENSZ Erdészeti Fórum, a Fenntartható erdőgazdálkodás jegyében.

A feladat meghatározott volt, 2005-ig kidolgozni egy erdészeti egyezményt, a finanszírozási kérdésekkel együtt. 2005 a kétségek éve volt a nemzetközi erdészeti politika történetében, ugyan is nem született meg az egyezmény. Azt a megállapítást fogadták el, hogy a finanszírozáshoz globális pénzalap létrehozása szükségeltetik. A miniszteri értekezlet sem tudott zárónyilatkozatot elfogadni. Nem sok vigaszt jelent, de meg kell jegyezni, hogy más fórumok – például a Fenntartható Fejlődés Fóruma – sem tudtak megegyezésre jutni. Egyetlen kézzel fogható eredmény, hogy a fórum 2006. évi folytatásáról döntöttek. Ezen napirendre került a fórum feladatainak bővítése és négy globális erdészeti cél megfogalmazása. 2007 végre a siker éve volt: az ENSZ közgyűlés elfogadta, hogy létre kell hozni egy erdészeti megállapodást. Az emlékezetes Bali Klímakonferencián akciótervet fogadtak el. Ez egy olyan megállapodás, amelyik nem rendelkezik joghatással, csupán önkéntes kötelezettségvállalással jár. Az egyes aláíró országokat semmi nem akadályozza meg a cselekvésükben.

A legfontosabb a meglévő politikai szándék. A megállapodásnak ez volt az egyik legfontosabb célja, hogy erősítse a politikai elkötelezettséget, valamint az erdők hozzájárulásának növelése a millenniumi célokhoz.

A globális erdészeti célok:

- az erdővagyon csökkenés megállítása és visszafordítása,
- az erdők gazdasági szerepének növekedése a megélhetés terén,
- a védett erdők, természetvédelmi területek fenntartása,
- a támogatáscsökkentés megállítása.

Az előadó leszögezte, az erdőterület elsősorban a földhasználat jövedelmezőségi viszonyai miatt csökken, nem az illegális fakitermelés miatt. A megállapodás 25 nemzeti és 19 nemzetközi célt tartalmaz. Többek között a nemzeti erdőprogramok elkészítését, az irányítás és a jogérvényesítés rögzítését, a nemzetközi kereskedelem szabályozását, a finanszírozást, az Erdészeti Lapok CXLVI. évf. 6. szám (2011. június) 185 együttműködés és az érdekcsoportok leírását, a tudomány és kutatás szerepének megfogalmazását, a feltételrendszert és a mérést.

Melyek a legnagyobb kihívások?

Az erdő használata létkérdés. Ugyanakkor az erdő hasznai és javai nem minden esetben mérhetőek (piaci hiba) és nem mind ismertek. A gyógyszeripar például körülbelül 5 milliárd dollárt profitál az erdőkből. Ezzel együtt a fenntartható erdőgazdálkodás támogatást igényel. Például a legégetőbb gondokra jut a legkevesebb figyelem, többek között a kis szigetekre, Afrikára. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a támogatásoknak is piacuk van. Fontos akadály az interdiszciplináris gondolkodás hiánya, amelyet jól szemléltet a pálmaolaj-termelés. Borneó szigetén az erdők egy része eltűnt az olajpálma ültetvények miatt, holott ez így nagyobb kárt okoz, mint a megvalósított haszon.

Mit hozhat a jövő évi riói csúcs?

A tanácskozás fő témája a zöld gazdaság szerepe a fenntartható fejlődésben. Az előadó emlékeztetett, hogy ez egy jellegzetesen európai fogalom, hisz' egy német szerző már 300 évvel ezelőtt leírta.

Fel kell hívni a figyelmet, hogy az erdészet a legzöldebb gazdaság, a fenntartható erdőgazdálkodás. 2006-ban Horvátország kezdeményezte az ENSZ-ben az Erdők Nemzetközi Éve gondolatát, az ő érdemük, hogy sikerült keresztülvinni a bürokratikus útvesztőkön, az ellenérdekeltekkel szemben. Főként a fejlett világ fogadta kétkedéssel és ellenérzésekkel az ötletet. A Biodiverzitás Éve után jó alkalom a figyelem felhívása az erdőkre. Csóka Péter emlékeztetett, hogy a Biodiverzitás Éve elnyerte a legjobban menedzselt program címet.

Az év 12 hónapjára 25 témát osztottak el a szervezők. Áprilisban például az erdők és az egészség volt a középpontban, de szerepel az erdők és megélhetés, a fa újrafelfedezése, mint kulcs a fenntartható fejlődéshez. Németországban az erdő és a zöldgazdaság témáját tárgyalják, a Bonni Erdészeti Napok alkalmával kiállítást rendeznek az erdei termékekből.

Az Erdők Nemzetközi Éve kommunikációs eszköztárát felvillantva: a megfogalmazott üzenetek, a kapcsolatépítés, filmek, poszterek, fotók, logó, kiadványok.

Az Erdők Nemzetközi Éve szlogenje:

Ünnepeljük az erdőt minden nap! A világon az év 45 napja jeles napként kapcsolódik az erdőhöz. A FAO szakmai lapja, az Unasylva ez évi első száma (amint arról korábban be számoltunk) erről szól. Bemutat például egy Fülöp szigeteki sokezres esküvőt, ahol minden pár elültetett egy fát. Máshol az erdőben koncertet, színházi előadást rendeznek. Rómában a Föld Napja alkalmából heavy metal koncert lesz. A szervezők együttműködést valósítanak meg a globális ipar és közlekedés szereplőivel is. New Yorkban nagyszabású záró rendezvény lesz.

Erdészeti világnap

Az Erdők Nemzetközi Napja 1971 óta március 21-én van. (Ez valószínűleg azért nem nyerhetett hazánkban létjogosultságot, mert az előző rendszer egyik legfontosabb állami ünnepe kötődött ugyanehhez a időponthoz – Z.Z.) Ennek globális bevezetését a FAO COFO tárgyalja és az ENSZ közgyűlése elé viszik. Ezt előreláthatólag komoly lobbizás előzi majd meg.

Zétényi Zoltán

„...akkor cselekszünk a legbölcsebben,
ha a természetre hagyatkozunk.”
(Montaigne)

OEE Szeniorainak Tanulmányútja 2011. június 28-án, a Kapusi-erdőben. A Szeniorok Tanácsa megalakulásának célkitűzései között szerepel a nyugdíjasok életkörülményeinek megismerése, **felfigyelni a szaktársak aktív életszakaszát követő időszakban végzett, közfigyelemre méltó tevékenységekre.**

Így jutottunk el – dr. Erdős László tagtársunk ajánlására – dr. **Kapusi Imre** kollégánk erdejébe, ahol tanúi lehettünk egy céltudatos kutató és gyakorlati tevékenység, kézzelfogható eredményeinek. Megtapasztalhattuk azt – a megszállottságig fokozott – tenni akarást, mely vendéglátónkat jellemzi. Megpróbáljuk röviden összefoglalni a bemutatón látottakat, hallottakat.

2011. június 28-án, Budapest-Miskolc és Sátoraljaújhely felől vonattal ill. gk.-kal érkezők, Mezőnyárád – Mezőkeresztes vasútállomáson találkoztak, ahol dr. S Nagy L. SZT elnök köszöntötte az érkezőket, bemutatva dr. Kapusi I. házigazdát, vázolja a tanulmányút és véleménycseré célját, ahonnan vendéglátónk és **Németh Jenő** meghívott kollégánk segítségével jártuk végig a kitzűzött programot.

Első bemutatóhely a Tibolddaróc határában, a kácsi kövesút mellett fekvő Kapusi-erdő. Az említett „birtok” – erdészeti jelentőségét illetően – három összefüggő részből áll:

- **1.4 ha akácos**; a saját nevelésű klónjaiból hazai, egyedi kísérlet az energetikai faültetvény „kisüzemi”, önkormányzati illetve vidékfejlesztési tényezőjű hasznosíthatóságára, hozamaira, gazdaságosságára, stb..

- **4.8 ha vegyes fafajú tízéves erdő**, amely inkább tekinthető kísérleti élőfa gyűjteménynek;

- **0.9 ha erdei gyümölcsös**.

A fogadás a kutatóház teraszán volt, ahol a vendéglátónk kedves veje Onofer Győző és unokája Onofer Dorina szervírozásában házi készítésű üdítők fogyasztása mellett, projektoros vetítés tolmácsolásával ismerhettük meg a létesítmény célját, munkálatait, megvalósult eredményeit és a tervezett jövőt, bemutatva vendéglátónk energiaerdejét, háza körüli díszkertjét, melynek csodájára járnak messzi földről is.

A mai erdészeti gyakorlatot, **Tusay Dénes** kácsi kerületvezető erdész kollégánk képviselte.

A helyszíneken megismerhettük az ültetvényeket. Házigazdánk bőszeges ismerettel látott el bennünket, szinte minden fánál, ahol megálltunk.

Dr. Kapusi Imre, több mint húsz évig foglalkozott akácnemesítéssel, a rövid vágásfordulóban is kezelhető akácerdők (pl. energetikai faültetvények) biológiai alapjainak fejlesztésével. A nemesítő munka keretében előállított törzsfaklónok túlnyomó részét a Kapusi-erdőben archiválta.

Az akác-klónarchívum rendeltetése: plantázs komponensek génmegőrzése és újabb nemesítői munkához kiindulási szaporítóanyag előállítása.

Schmotzer , Virágh, Fehér, Kapusi, Wágner

A vegyes fafajú erdő részben több mint száz fafaj található. Minden fafajból hatvan példány. Az erdő rész tulajdonképpen fafaj összehasonlító kísérlet. **A kísérlet kulcsszavai: biológiai sokféleség, genetikai változatosság, szárazságtűrő képesség, társulási készség, haszonvételi lehetőség.** A kísérlet legfontosabb célkitűzése a magyarországi szélsőségesen száraz termőhelyek fásítási célú, biológiai alapjainak fejlesztése, **vidékfejlesztésben betölthető szerepének keresése.**

Az erdei gyümölcsösben 22-féle, emberi fogyasztásra is alkalmas **erdei gyümölcsfa** van. A 2000. év tavaszán ültetett vadon termő gyümölcsfák közé, a szelektált rokonait is folyamatosan kiültetik, de csak azokat, amelyeket nem szükséges metszeni, permetezni. Almából pl. már van vagy 50 fajta. Az erdei gyümölcsös legfontosabb terméke az a különleges vetőmag, amely az extenzív gyümölcsstermesztés biológiai alapjainak fejlesztését szolgálja. **Melléktermék a biogyümölcs és az abból készíthető biotermékek (ivólé, lekvár, párlat, aszalvány).**

A Kapusi-erdőben 32-féle, gyógynövényként is hasznosítható fás szárú növény található.

Hallottunk a fejlesztési tervekről is: tanösvény létesítéséről; a kutatói épület közművesítéséről, **bemutatóházzá fejlesztéséről**; lovas postakocsi állomás, autóbusz megálló létesítéséről; a területen található időszakos vízállás halastóvá alakításáról; erdészeti csemetekert létesítéséről, szárazságtűrő fafajok, erdei gyümölcsök, fás szárú gyógynövények szaporításának és forgalmazásának terveiről.

A Kapusi-erdő bemutatását követően **Kácsra** utaztunk egy közös ebédre. Ebéd után **megtekintettük a XII. századi** eredetű, **barokk** stílusban átépített, **Szentháromság templomot**, majd **Ostorházi István**, kácsi polgármester bemutatásában a településen létrehozott **Örs Vezér Erdei Iskolát**.

Időhiány miatt csak a templom dombról láthattuk dr. Kapusi Imre **akác energiaerdejét**. Az állomány, **tizenhárom éves**

vágásfordulóban kezelt 1,4 ha-os háztartási energiaerdő. Már negyedik éve folytatnak benne fakitermelést. Évente egy-egy sort vágnek ki. Mire az utolsó sort is kivágják, az elsővel már újra lehetne kezdeni. A 2011. április közepén kivágott sor helyén, június végén már messziről is látszanak a felferődött akác sarjak, illetve az, hogy dr. Kapusi Imre akác energiaerdejében folyamatos borítás van.

Jelentősége abban áll, hogy nem erdőként, hanem **fás ültetvényként** a gyorsabb fejlődésű, bioenergetikai alapanyaga - különböző „üzemméretekkel”- meghatározó lehetne a munkaképes vidéki lakosság foglalkoztatásában, a mező- erdőgazdaság jövedelemtermelő képességének fokozásában, az önkormányzatok bevételi lehetőségeinek bővülésében.

Összefoglalóan a vidékfejlesztés „húzó üzeme gyökerét” képezheti.

Végső programként egy különlegességet kerestünk fel a szemerkélő esőben, a Hollandiából Kácsra költözött magyar származású **Tríz Albert** portáján; a porta mellett folyó patakon létesített „oxigéndúsítót”, amely egyméteres vízszint különbséggel, egyben mini vízi erőműként is működik. Az erőmű különlegessége, hogy az áramfejlesztője viszonylag alacsony fordulatszámon (450 fordulat/perc) képes majdnem 50 Hz-es, 230 V

feszültségű váltóáramot előállítani. A mini erőmű teljesítménye 1000 - 1500 W. A megtermelt elektromos energiát háztartási meleg víz előállítására és padlófűtésre használja a „feltaláló”. Ezt az erőművet a hegy és dombvidéki erdeink valamennyi patakjára rá lehetne telepíteni; 1 – 2 millió Ft-ból megépíthető.

Németh Jenő kollégánk, nem csak azért jött, hogy a program lebonyolításában, a szállítási feladatokba besegítsen, sokkal fontosabb meghívása és küldetése volt.

Németh Jenő erdőmérnök dr. Kapusi Imre üzlettársa, a Silvanus Csoport Kft. Tulajdonosa, ügyvezető igazgatója. A vállalkozását a 30 éve alapított Silvanus Díszfaiskolával kezdte. Rendezvényünkön, Kácson, nem a dísznövényekről tájékoztatott, hanem – munkatársával, Szabó Gáborral – a cég, kutató-fejlesztő tevékenységéről, dr. Kapusi Imre nemesítő munkájának egyenes folytatásáról tartott ismertetőt. A Silvanus 2006-ban megvásárolta dr. Kapusi Imre kutatási eredményeit és saját kutatás-fejlesztési tevékenységén belül

folytatja tovább a nemesítő munkát. Az ismertetőben hallottunk, **dr. Kapusi Imre évtizedes nemesítő munkájának eredményeként szelektált „TURBO”, Turbo Obeliszka akác fajtákról,** amely gyors növekedése révén a hagyományos akáchoz képest, **akár 200 %-os hozamtöbbletre is képes.** A szelektált akác fajták teljesítményének igazolásaként bemutatta az MGSZH Erdészeti Szaporítóanyag Felügyeletének az utódvizsgálatokban végzett

felvételeit és az eredmények kiértékeléséről készült tanulmányt. A kutatás-fejlesztés jelenleg a **„TURBO” akác fajta üzemi méretekben és technológiával, tömegesen előállítható szaporítóanyag termesztésére irányul, amit bizonyított a bemutatott fotókkal és a körlapmetszettel.**

Németh Jenőtől kaptunk még tájékoztatást a Salix „EXPRESS”, a leggyorsabban növekvő energia fűz termesztési lehetőségeiről és a szarvasgombával mikorrhizált tölgycsemeték előállításáról, a szarvasgomba jelentőségéről, termesztésének lehetőségeiről.

Kedves dr. Kapusi Imre Kollégánk!

Köszönjük szépen a kollegiális, selmeci-soproni hagyományokhoz méltó fogadtatást, a lelkes bemutatókat, Németh Jenő meghívását, a község előjáróinak mozgósítását, a programba való bekapcsolását. Kívánjuk, hogy terveitek úgy valósuljanak meg, ahogyan megálmodtad őket.

Tudjuk, hogy már a közeli és távolabbi környéken is ismertté vált a munkásságod és annak eredménye. Legyen ez az ismertség még sokkal szélesebb körű.

Az erdész keze nyomán megvalósult erdők – így a Tied is – túléltek az alkotót, a megálmodót, és vannak már kialakulóban levő követőid, de remélhetően lesznek fogékony felelős- vezetői pártolóid. Eddigi eredményeid hirdessék sokáig, hogy érdemes volt álmodozni, fákat ültetni. (Részvétel: 12 fő)

dr. S Nagy László, Halász Gábor

„A természettől mindig szerencsésebb törvényeket kapunk, mint önmagunktól.”
(Montaigne)

Régi kedves meghívásnak tett eleget a Szeniorok Tanácsa azzal, hogy 2011. szeptember 15 – 16 -án, Fehér István szenior társuk szervezésében, két napos tanulmányúton vettek részt az Északerdő Zrt. Tállyai Erdészeti Igazgatósága területén.

Szerencsig a Dália-IC-vel, majd Abaújszántóra a kis, piros motorvonattal utaztunk, ahol már vártak az Erdészeti Igazgatóság és a Polgármesteri Hivatal vezetői, munkatársai. Szálláshelyünkre – Boldogkőváraljára, a Tekerjesi Fogadóba (a fogadó korábban az államerdészeti gondnokság épülete volt) – a segítségükkel jutottunk. Rövid ebéd, és ugyancsak rövid elnöki megnyitó után **meghallgattuk Kóczian Gyula polgármester úr ismertetőjét a településről, mindennapjaikról, terveikről, a tájék nevezetességeiről.**

Fehér István, dr. S. Nagy László

Elnök úr megköszönte polgármester úr ismertetőjét, továbbá azt, hogy megtisztelte a Szeniorok Tanácsának jelen lévő tagjait, majd egészséges nosztalgiával emlékezett első munkahelyére, a Tállyai Erdészetre ötvenhat év távlatából (1955 -58).

Rencsi Gábor erdészeti igazgató úr **kimentette Zay Adorján vezérigazgató urat** – aki eredetileg részt kívánt venni a rendezvényen – és jelezte, hogy az Rt. részéről tervezett ismertetőt a másnapi tanulmányút során fogja megtartani.

Ezt követően **Fehér István** – szervező házigazdánk – előadása következett. Előadását rövid életpálya ismertetésével kezdte, majd igen részletes erdő- és erdészettörténeti, sőt településtörténeti ismereteket kaptunk a tájról, a kapcsolódó nagyobb térségekről és természetesen a szűken vett (volt) Boldogkőváraljai Erdészetről, ahol Fehér István szeniortársunk 1968. január 1-től, 1974. augusztus 31-ig szolgált. (Az előadás részletes ismertetésére nem ez a megfelelő hely, arról az egyesület honlapján adunk bővebb tájékoztatást).

Következő programunk a Boldogkői vár megtekintése volt, melynek korai magját a tatárjárás után építették és még a XIX. században is alakították, használták. Szakszerű vezetést kaptunk a helyiektől, idegenvezetőnk **Palásthy Zsolt** úr az önkormányzat műszaki tanácsosa volt.

Wágner T., V. Szabó F., Virágh J., Kondor E., Czebei S., Schmotzer A.,
S. Nagy L., Fehér I

A vártúrát követően a település – régi parasztházból kialakított – tájházában ismerkedtünk a környék és a község természettudományos, néprajzi érdekességeivel, a táj nevezetességeivel, történetével. A tájház után a Péchy-Zichy kastély hathektáros kertjét jártuk be, melyet a kastély építésével egy időben a helybéli erdőből alakítottak ki, majd angol és francia kert jegyeit magán viselő kertrészeket építettek ki. Az 1850-es évek körül a kert északi oldalából új lakóházak építéséhez

nagyobb területet hasítottak le, amely miatt a kert eredeti szimmetrikus rendszere megcsonkult. Az I. világháború alatt nagy mennyiségű lombos fát termeltek ki a parkból, majd 1924-25-ben főleg tűlevelű (lucfenyő, tiszafa) betelepítésére került sor. 1955-től újabb lomb és tűlevelű fákat, cserjéket ötletszerűen telepítettek be a parkba.

Részletes ismertetőt kaptunk Polgári Ferenc plébános úrtól, az 1968-ban a Péchy család által felépített római katolikus templomról, az egyházközség, közösség működéséről, életéről és a tragikus véget ért Nyitrai István plébánosról, akinek emlékoszlopát is megtekintettük.

Nem hagyhattuk ki egy kis vallási közösség, a görög katolikus egyház helybéli templomának megtekintését sem, ahol az egyházközség parochusa Hornyák János részletes tájékoztatást adott a templom és a vallási közösség történetéről, az utóbbi időkben sikeresen megoldott fejlesztésekről; a térségben kifejtett szociális szolgálataikról.

Fehér István, Rencsi Gábor

A vacsora asztalnál és a vacsorát követő pincelátogatás során, volt mit kiértékelni a gazdag napi programból. Másnapi programunkat **Rencsi Gábor** erdészeti igazgató úr vezette, akitől részletes ismertetőt kaptunk az Északerdő Zrt.-ről, a Zrt. működési területéről, a kezelt erdőkről, és természetesen még részletesebben a Tállyai Erdészeti Igazgatóságról. Kisebb tanulmányúton mutatta be a felhagyott legelők beerdősülésének folyamatát és eredményét, a kialakult erdők kezelésével kapcsolatban felmerülő problémákat.

Megtekintettünk néhány, helyben nevelt csemetéből kialakított állományt; átfogó ismertetést kaptunk a sarjerdő átalakításokról; az erdőfelújításokról, különös tekintettel a kiemelkedően jó makktermésű évek kihasználásával sikeresen levezetett természetes felújításokra. Utunk során érintettünk néhány műszaki érdekességet is, erdészeti út tartozékként épített hidat és egy forrásfoglalást is.

A szakmai bemutatót követő ebéd után, nehéz szívvel vettünk búcsút a kedves házigazdától. Igen kellemes volt a vendégszeretetükben eltöltött két nap. Jó szívvel gondolunk vissza a gazdag programokra, de még inkább a kollegiális fogadtatásra. A hazafelé út a szokott úton Abaújszántó – Szerencs – Rigó IC, élményekben gazdag seniorokkal a „fedélzeten”.

Köszönjük szépen, Fehér István szeniortársunknak az ötletet és annak megvalósítását; **Zay Adorján** úrnak, az Északerdő Zrt. vezérigazgatójának és kedves munkatársainak a tanulmányút sikereihez való – anyagiakat sem nélkülöző – hozzájárulását. (Részvétel: **12 fő**)
Üdv az erdésznek! Jó szerencsét!

Fehér István, dr. S Nagy L., Halász Gábor

„Alkonyba nyúló fekete szántás,
őstelevény, Te szomorú barázdás,
ki rejtéd, őrzöd a jövő életet,
szenteltessék meg Föld, a Te neved.”

/Reményik Sándor: A Föld/

A Seniorok Tanácsa Az Erdőrendezési Szakosztállyal közös szervezésben 2011. december 7-én tartotta ülését.

Az elmúlt ülések közérdekű megállapításait az alábbiak szerint adjuk közre:

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) elnökével, az intézmény újjáalakulását követően felvettük a kapcsolatot és ígéretét vettük, hogy a Nemzeti Földalapba (2010. 09. 1-jétől hatályos új NFA törvény 1. § (1) bekezdése szerint: a Nemzeti Földalap, mint a kincstári

vagyon része az állam tulajdonában lévő termőföldek, mező, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földek, valamint a mező-, erdőgazdasági tevékenységet szolgáló, vagy ahhoz szükséges művelés alól kivett földek összessége) tartozó vagyonrészek állapotáról, kezelésének irányelveiről – különösképp az ide tartozó erdőkről – tart ismertetőt a Seniorok Tanácsának.

Az előadásra, az Erdőrendezési Szakosztállyal közös szervezésben 2011. december 7-én került sor, amelyen a Budapesti Erdőrendezési Helyi Csoport tagjai is részt vettek.

Dr. Sebestyén Róbert az NFA elnöke részletes tájékoztatást adott, 2002. évig visszatekintően a megelőző szervezetek felépítéséről és feladatairól, a 2010. szeptember 1-i

újjáalakulásáról, a megújult felépítéséről, feladatairól,

intézmény jogállásáról, jogszabályi háttéréről, szervezeti

a tulajdonosi körbe tartozó termőföld vagyronról, külön kiemelten az állami erdőkről. Megismerhettük az NFA birtokpolitikai irányelveit, melyek alkalmazásával látják el mindennapi feladataikat.

2010. június 17-től a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács helyett az állami vagyon feletti tulajdonosi jogokat az állami vagyonfelügyeletért felelős miniszter (nemzeti fejlesztési miniszter) gyakorolta az MNV Zrt és a MFB Zrt útján.

2010. szeptember 1-től, az állami vagyonnal való gazdálkodás három szervezethez telepítését követően, az NFA feladatát megfelelő létszám, technikai háttér hiányával és elhelyezkedési problémák közepette kellett megoldani. Ettől az időponttól a Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi jogokat és kötelezettségeket az agrárpolitikáért felelős miniszter (vidékfejlesztési) gyakorolja az NFA útján (2010. évi LXXXVII. Tv.).

A részletes beszámolót mellőzve, itt csak az NFA főbb feladatairól, rendeltetéséről írunk:

- működőképes családi gazdaságok kialakításának elősegítése, a szakirányú végzettséggel rendelkező agrárvállalkozók földhöz jutásának támogatása;
- a termőföld magánosítása során létrejött, a hatékony mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlan birtokszerkezet vidékfejlesztési célokkal összehangolt javításának támogatása a versenyképes birtokméretek kialakításának elősegítése;
- birtokrendezés, birtok-összevonási célú földcseréhez szükséges termőföld biztosítása;
- különleges természetési célok megvalósításához tartalék terület biztosítása;
- az erdővagyonnal való tartamos (fenntartható) gazdálkodás feltételeinek segítése;
- szociálisan hátrányos helyzetűek megélhetésének elősegítése érdekében szervezett mezőgazdasági munkavégzést szolgáló szociális földalap biztosítása;
- az oktatás és a tudományos kutatás céljainak, a mezőgazdasági, genetikai háttér fenntartásának, megőrzésének szolgálata.

Dr. Sebestyén Róbert elnök úr rutinos előadóhoz illően beszélt azokról a problémákról is, amelyek még megoldatlanok az NFA működésén belül, mintegy a várható kérdések megelőzésére. Mondani sem kell, hogy a kérdezők (Wisnovszky K., Szentpéteri S., Halász G.) is rutinosak. Felkészültek az előadás témájából, - a napi gyakorlatból ismert problémákról nem is beszélve -, hangzottak el kérdések, az Állami Számvevőszék éves vizsgálataiból is ismert

hiányosságokkal kapcsolatban. Sebestyén elnök úr válaszában arról beszélt, hogy azok felszámolásának meg vannak a jogszabályi lehetőségei, még a szervezeti, személyi, ill. technikai háttérrel kell a szükséges mértékben kialakítani.

Az évfűzűrű űlűsűn, a hagyoműnyossű vűlt kűszűntűsűkűrű, emlűkűlűp űtűdűsűkűrű kerűlt sor. Ebbűn az űvűbűn, az OEE űs Szeniorok Tanűcsű elnűkűnűk alűűrűsűűvű ellűtűt EMLűKűLűPűT, dr. S Nagy Lűszűlű elnűk űrtűl a kűvetkűzű kűllűgűk vehettűk űt:

90. űvűs jubileumi Emlűkűlűpűt kűptűk: dr. Tűth Bűlű, Halűsz Alűdűr űs Tokody Mihűly.

80. űvűs jubileumi Emlűkűlűpűt kűpűtűt: dr. S Nagy Lűszűlű (űtűdű: Halűsz G. titkűr), Varga Bűlű űs dr. Vűrűdi Gűzű.

Rűvűd, nűmű fűhűjtűssűl emlűkűzűtűnk meg, Zűgűni Istvűn tagtűrsűnkűrűl, aki november 26-űn, 87 űvűs korűbűn tűvűzűtűt kűzűlűnk.

2012, műrcius Rűszvűtűl: 22 fűű

Halűsz Gűbor

„...be kell hatolni a természetbe,
és tisztán kell látni, hogy mit követel!”
(Montaigne)

Az OEE Szeniorok Tanácsa ez évi nyitó rendezvényét 2012. január 26 -án tartotta. Dr. S Nagy László elnök a megjelentek üdvözlése után vázolta rendszeres üléseinek célszerűbb, hatékonyabb és nyitottá tervezett formáját. A Szeniorok részéről igény támadt a szakot érintő kritikus kérdések alaposabb megvitatására, amelyek a szakunk reakcióit is új szemléletű megvilágításba helyezték, és amelynek időszerűségét szükségszerűvé tették az átalakuló gazdasági környezet felgyorsult változásai is.

Tekintettel arra, hogy a természetben az Ember lett a legkiszámíthatatlanabb tényező, a **biológiai erőforrások fölötti tulajdonjogok szabályrendszerének hiányosságai felbecsülhetetlen kockázatot jelentenek** a biodiverzitás alapját képező genetikai erőforrások gondozásában. Vagyis jogos aggodalmat kelthet egy eredendő közjóság privatizálhatósága. Egyre világosabb tehát, hogy a hazai, sajátos erdészeti genetikai erőforrásainkra úgy tekintsünk, mint amilyen jogérvénnyel bírnak közgazdasági tekintetben az arany részvények. Ezért kerül elsőként a **Szeniorok Tanácsa** napirendjére **„Az erdészeti kutatás új útjai és a genetikai erdőforrás szerepe az erdészetben”** című téma, **dr. Borovics Attila** ERTI főigazgató előadásában, illetve a hozzászólók véleménycseréjében, **amelynek lényegét és a döntéshozók felé szóló ajánlásainkat a következőkben adjuk közre:**

Főigazgató úr ismertette az erdészeti genetikai erőforrások kutatásának és hasznosításának szerte ágazó területét, mely fővonalakban a fajta előállító nemesítéstől, az őshonos erdei állományok alkalmazkodó képességének fenntartásáig terjedő igen széles sávot foglalja magában. Az intézmény, kutató-fejlesztő tevékenységét igyekszik a gyakorlat igényeihez mérten úgy irányítani, hogy az erdősitésekhez – genetikai értelemben is – megfelelő minőségű szaporító anyag előállításának tudományos és gyakorlati feltételei adottak legyenek.

A természetszerű erdeink művelése mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni a faültetvényeinket, azok fontos szerepét a faanyag szükségletünk előállításában. Ezekhez a faültetvényekhez a tudományos intézet fontosnak tartja a termőhelyi adottságokat legjobban hasznosító stabil fajták, fajtaazonos szaporítóanyagainak előállítását, azoknak a gyakorlatban való elterjesztését, alkalmazását, mert az ilyen, minőségi szaporító anyag – már induló helyzetben – előnyösen befolyásolja a fiatalosok fejlődését és jövedelmezőségi mutatóikat is.

Őshonos állományok esetében fontosnak tartja megvizsgálni és figyelemmel kísérni az egyes erdőművelési beavatkozásoknak a genetikai szerkezetre gyakorolt hatását, hogy meghatározható legyen az állományszerkezet, amely a változó környezeti feltételek mellett is szolgálja a minőségi fatermesztést és stabil.

Kiemelt kutatási területek közé sorolta az ellenőrzött keresztezéssel előállított nyár klónok szelekcióját különös tekintettel a minőségi fatermesztésre, de nem kevésbé fontosak az energia ültetvényeknek legalkalmasabb, igen nagy hozamot biztosító, nemes nyár és fűz fajták előállítása.

Ugyancsak fontos az erdőgazdálkodás genetikai erőforrásokra gyakorolt hatásának vizsgálata, elemzése, hogy a változó környezeti hatásokra és dinamikus génmegőrzési elvekre alapozott természet közeli erdőgazdálkodás genetikai szempontjait ki lehessen dolgozni.

Ehhez kapcsolódva meg kell jegyezni, hogy célszerű lenne erdészeti géngyűjtemények és központi törzsültetvények létrehozása, fenntartása.

A szemléletesen illusztrált előadást, kiadós véleménycsere követte. Fent részletezett témához sok hozzászólás, kérdés hangzott el, a következő tagtársainktól: dr. S Nagy László, Kondor Endre, dr. Szász Tibor, dr. Váradi Géza, dr. Király Pál, dr. Halasy Gyula, dr. Szikra Dezső, Halász Gábor kérdését előre, e-mail-ben fogalmazta meg.

Az ülés második felében a Szeniorok Tanácsa megtárgyalta, majd jóváhagyta a 2012. évi feladattervet. Elnök úr javaslatára – a nyári hónapok kivételével – minden hónap negyedik csütörtökére terveztünk programot. (Részvétel: 21 fő)

Halász Gábor

Az OEE Szeniorok Tanácsa következő rendezvényén, 2012. február 23-án, Varga Béla tagtársunk, a Pro Silva Hungaria örökös tiszteletbeli elnöke tartott előadást a „Hazai erdőgazdálkodás időszerű kérdései és külföldi tapasztalatok” címmel.

Az előadó személye garancia volt arra, hogy a fenti címen tartott előadás a természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodásról fog szólni. Nem is csalódtunk. Előadónk visszatekintett a téma több mint 20 éves múltjára, a közérdeklődésre számot tartó részletek sokszínűségére, nagy terjedelmére. Előrevetítette az európai gyakorlat ismeretének fontosságát és felkérte a jelenlévőket, hogy az elismerten hosszú gyakorlati tapasztalataikra alapozottan egészítsék ki, vagy helyesbítsék megállapításait. Az előadótól megszokott hévvel, lendülettel és alaposággal kísért előadásban megismerhettük a témakör legfontosabb alapfogalmait, alkalmazott alapelveit. Példákat láttunk az őserdőre, természetes erdőre, a száraló erdőre, a vágásos erdőre és faültetvényekre. Részletekbe menően hallhattunk a folyamatos erdőborításról, a természettel együttműködve, a természetes folyamatokra alapozva kezelt erdőkről, melynek nincs kora, nincs vágáskora, pedig használjuk, hasznosítjuk termékeit, szolgáltatásait. Az előadást színes, szemléletes dia-bemutató kísérte, amelyből a külföldi példák sokaságát ismerhette meg a hallgatóság.

A témához kapcsolódóan felkért hozzászóló volt Kocsis Mihály a Vértesi Erdő Zrt. vezérigazgatója, aki bevezetőjében elmondta, hogy a Vérteshez kerülve a táj erdészettörténeti feldolgozása közben kitűnő forrásokat találtak a természetszerű erdőgazdálkodás témájában is. Átfogó ismertetést kaptunk a részvénytársaságról, a vértesi tájba ágyazódó lehetőségekről, a kezelt erdőterületről, majd az alkalmazott erdőművelési módokról, eljárásokról – kiemelten a száraló üzemmódban kezelt erdőkről – s nem utolsósorban a tulajdonosi elvárásokról.

Mindkét előadó témakörével kapcsolatban számos felvetést, kérdést hallottunk a hallgatóság részéről. Hozzászólók voltak: Czebei Sándor, dr. Erdős László, Tollner György, Kondor Endre, dr. Pethő József, dr. S Nagy László, Virágh János, Köveskúti György, dr. Szikra Dezső, Schmotzer András, Halász Gábor.

Több kérdés merült fel a Pro Silva-elvű erdőkezelés és az erdészeti igazgatás hivatalos álláspontjának összeegyeztethetőségével összefüggésben. Halász Gábor javaslatára – az őszi szezonban – felkérjük Wisnovszky Károly igazgató urat és Czírok István osztályvezető urat a téma szakértőit, hogy az érvényben lévő erdőtervezési és hatósági előírások közül a természetszerű erdőkezelésre vonatkozó részeket ismertessék, hogy ne kelljen – esetenként – nyitott kapukat döngöztünk, korszakalkotó javaslatainkkal.

Az ülés befejező részében Halász Gábor titkár adott tájékoztatást azok részére, akiknek nincs internet hozzáférésük, az Elnökségi állásfoglalásokról, tagsági adategyeztetés állásáról, a tagsági kártyákkal járó kedvezményekről, a 2011. évi beszámolóról, a 2012. évi feladattervről és az Életfa Emlékplakett kitüntetésre, a Szeniorok Tanács által kezdeményezett előterjesztésekről. (Részvétel: 20 fő)

Halász Gábor

A Szeniorok Tanácsa 2012. március 29-én tartotta soron következő ülését – melyre az Erdőrendezési Szakosztály is meghívást kapott.

Igen fajsúlyos témákat tárgyaltunk két előadóval: **Prof. Dr. Náhlik András** és **Bartha Pál** kollégánk vállalt előadást.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának dékánjaként általános tájékoztatást adott az Erdőmérnöki Karról, a karon folyó oktatásról és kutatásról, továbbá ismertette az aktuális szervezeti és gazdasági kérdéseket. Az Országos Erdészeti Tanács (OET) elnökeként tájékoztatást adott a Tanács működéséről.

Az OET működését a megalakulása óta megtartott ülések sorrendjében (2010.01.26. alakuló ülés; 2010.03.31. ügyrend elfogadása; 2011.07.14. erdészeti továbbképzések, az erdő- és vadgazdálkodás összeegyeztetése) ismerhettük meg, ülésenként a tárgyalt témák és állásfoglalások szerint. Az OET a megtárgyalt témáiról kialakult véleményét és ajánlásait állásfoglalások formájában fogalmazza meg. A főbb állásfoglalások:

- az erdészeti támogatási rendszer kérdései,
- a Nemzeti Erdőprogram feladatainak meghatározása,
- erdei iskola minősítési rendszer kidolgozása,
- az erdészeti kutatás méltó helyzetbe hozása,
- az új erdészeti továbbképzési rendszer kialakítása,
- az erdő és vadgazdálkodás összeegyeztetése,

- az erdészeti szakszemélyzet nyilvántartásba vétele, tevékenységének, továbbképzésének szabályai,
- állásfoglalás a „Folyamatos erdőborítás fenntartása melletti erdőgazdálkodás alapjai” tankönyvről,
- állásfoglalás az erdőtörvénnyel, és a hozzá tartozó végrehajtási rendeletekkel kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálatát illetően.

Az Erdőmérnöki Karról (EMK) tartott ismertetőből tájékozódhattunk, a kar szervezeti felépítéséről, szerkezetéről; a különböző szakok oktatási formáiról. A graduális képzésben, nagy örömmel előkelő helyen említjük, az **okleveles erdőmérnöki szak – nappali osztatlan** egyetemi képzési formát, de felsoroljuk a bőséges választékot:

- okleveles környezetmérnöki szak 2005 szeptemberétől környezetmérnök alapszak (BSC) és mesterszak (MSC)
- okleveles környezetkutató szak 2006 szeptemberétől környezettan alapszak (BSC) és környezettudományi mesterszak (MSC)
- természetvédelmi mérnök szak nappali, főiskolai képzés, 2006 szeptemberétől természetvédelmi mérnöki BSC alapszak
- vadgazda mérnöki szak- nappali, főiskolai képzés 2006 szeptemberétől vadgazda mérnöki BSC alapszak
- vadgazda mérnöki szak – levelező, főiskolai képzés 2006 szeptemberétől vadgazda mérnöki BSC alapszak
- természetvédelmi mérnök szak MSC (mesterképzés) 2007 szeptemberétől
- vadgazda mérnöki szak MSC (mesterképzés) 2008 szeptemberétől
- doktori iskolák

Roth Gyula Erdészet és vadgazdálkodási tudományi doktori iskola

Kitaibel Pál Környezettudományi doktori iskola

Szakirányú továbbképzési szakok:

természet-megőrzési szak,
erdőpedagógia szak,
erdészeti növényvédelmi szak,
környezetirányítási szakértő szak,
vadgazdálkodási szakmérnök/szakirányító.

Tanfolyami képzések: munkavédelmi technikus tanfolyam, gomba-szakellenőri tanfolyam, erdőérték- és kárérték-számítási szakértői tanfolyam.

Angol nyelvű oktatást 16 tárgyból választhatnak a hallgatók.

Megismerhettük a felvételi keretszámokat 2001- 2010-ig, majd a felvételi jelentkezési létszámok és felvettek arányát 2006 – 2010 között, a hallgatói elbocsátásokat, az oktatásfejlesztési tervet, új szakok indításának tervét, az idegen nyelvű oktatás bővítésének lehetőségeit, a külföldi egyetemekkel való együttműködést.

Váradí G., Bartha P., Haják Gy., V. Szabó F., Varga B., Ghimesy L., dr. Király P., Czebei S., Pandula Z.

A kutatásfejlesztési és innovációs tevékenységen belül tájékoztatást kaptunk az egyetemi/kari koordinálású szervezetekről, a hazai és nemzetközi forrásokról, az EU által finanszírozott projektekről.

Figyelemmel kísérhettük az oktatói létszám alakulását 2002 és 2012 között, a hazai és külföldi publikációk számának alakulását 2006 és 2012 között.

Izgalmas téma volt a Kar tudományos színvonalának növelésére tett intézkedések ismertetése:

- a docensi kinevezések habilitációhoz kötése
- publikációs minimum követelmények előírása
- oktatói életpályamodell felállítása
- ösztöndíj alap létrehozása fiatal oktatók külföldi tapasztalatszerzésének, tanulmányainak előmozdítására
- ösztöndíj alap létrehozása a minőségi kutatás kereset-kiegészítéssel történő elismerésére.

Az előadás zárásaként megtekinthettük az egyetem, a diákság életét bemutató galéria képeit.

Hozzászólók: Czebei Sándor, dr. Erdős László, dr.Szász Tibor, dr.Jereb Ottó, dr. Tarján Lászlóné.

Dr. S Nagy László az SZT elnöke köszönetet mondott az előadónak, majd röviden ismertette az SZT működését, rendezvényeinek rendjét, a fontosabb témákat, amelyekkel foglalkozunk, így az Egyesület volt székházának a kérdéskörét, amellyel az SZT 1999-óta foglalkozik. Többszöri sikertelen próbálkozás után, új indíttatást találva jelenleg is készült egy javaslat, amelyet **Gencsi Zoltán** közbenjárásával szeretnénk eljuttatni az elnökségnek.

S Nagy L., Nahlik A., Bartha P., Szász T.

A „lejtő” kifejezés már visszaköszönő a rendezvényeinken. 2011. februárban, júniusban Bogár László egyetemi tanár, közgazdász, író előadásainak apropóját, az év könyvhónapjára megjelent „Lefelé a létezés lejtőin” c. könyve adta. Jelen rendezvényünk második előadójaként, azért kértük fel Bartha Pál kollégánkat, mert az Erdészeti Lapok 2011. szeptemberi számában megjelent „Lejtmenet” c. cikkében foglaltak felcsigázták tagságunk érdeklődését.

Remélhetőleg megállhatunk már a „lejtős” indíttatású rendezvényeinkkel. **Bartha Pál kollégánk az OEE erdészeti stratégiájával összefüggésben fejtette ki véleményét, mintegy összegezve és aktualizálva a már említett cikkében részletezett témákat.**

Az előadó által felvetett problémákat, javaslatokat az alábbiakban lehet vázaltszerűen összefoglalni: Továbbra is legsürgősebb feladatnak tartja az ágazatirányítás szakmai tekintélyének helyreállítását.

Az ágazatirányításnak befolyást kell szereznie az állami erdőkben folyó gazdálkodásra.

Javaslatra olyan erdészeti támogatási rendszerre irányul, amely stabil és egyszerű.

Véleménye szerint, a magánerdő gazdálkodásban célszerű lenne bevezetni a szájtársamlás erdészeti alapot és létre kell hozni a különleges erdőfenntartási munkák támogatásának stabil nemzeti forrását.

Előadásának befejező részében, olyan birtokpolitikai kérdésekkel foglalkozott, amelyek az erdő sajátosságait figyelembe véve, nem rendezhetők az erdészeti főhatóság közreműködése nélkül.

Hozzászólók: Kondor Endre, dr. Váradi Géza, dr. Erdős László, Halász Gábor, dr. Szász Tibor.

Dr. S Nagy László elnök a hozzászólások summázataként javasolta, hogy alakuljon bizottság, amely vállalja, hogy készíti az ágazatirányítás részére ajánlást a kialakult vélemények alapján. A bizottság megalakulását és az ajánlás elkészítését végül, a tagság nem szavazta meg. (Részvétel: 20 fő)

Halász Gábor

Szeniorok Tanácsa 2012. április 26-ai ülésén dr. Váradi Géza szeniortárs „A Tanács közéleti szereplésének hatékonyabbá formálása” címen mondta el gondolatait, a szerzett tapasztalatairól. Jelezte, hogy véleménye szerint következetesebben, és átgondoltabban kellene foglalkozni a szakunkat érintő kritikus kérdésekkel. Utalt, Bartha Pál előző ülésen megtartott előadásán elhangzottakra, az erdészeti igazgatás – szorosabban az ágazatirányítás – jelen gyakorlatában fellelhető gondokra, a támogatási rendszer hatékonyságának megvitatási igényére, hogy e kérdésekben kiérlelt állásfoglalásunkkal támogathassuk az Elnökség érdekérvényesítő munkáját. A hatékonyabb munkavégzéshez szakcsoportok alakítását is javasolta. **Az ülésen kialakult véleménycseréhez alapul szolgált még dr. S Nagy L. elnök, az „SZT. 1990 -2010 közötti tevékenységéről” készített jelentése, valamint az „Alkotmány úti Székház visszaszerzéséhez” készült tervezet.**

Az ülésen jelen volt Gencsi Zoltán az elnökség képviseletében „tájékoztatót adva az elnökség eddig végzett munkájáról, együttműködési lehetőségekről.”

Az ülésen véleményt nyilvánított: dr. Szász T., dr. Marjai Zoltánné, Tollner Gy., Kondor E., dr. Király P., Köveskúti Gy., dr. Szikra D., Halasy Gy., Virágh J. A felmerülő módosító javaslatokra és kérdésekre reagálva, dr. S Nagy L., a közreadott időszaki jelentésben foglaltak értelmezésével adott választ.

Kiemelhető megállapítások a következők:

- Az SZT, a munkamódszerének javításához érkező javaslatokra mindig figyelemmel volt és munkatervében érvényesítette azokat úgy is, hogy eseti Bizottságot alakított a kérdéses téma kidolgozására, mint pl. az Etikai Szabályzat tervezetének készítése.
- Jogos felvetés a hatékonyabb és következetesebb munkavégzésre irányuló ajánlás azért is, mert egyre szűkülnek a civil társadalom érdekérvényesítő lehetőségei, fogynak eszközei. Szükségszerű ezért az összefogás szolidárisabb formáit megtalálni, mert olyan kollégákat veszítettünk a közelmúltban is, akik szakmai tekintetben eredményes munkájukkal oszlopoi voltak e nagy múltú egyesületnek, és nem tudtuk jól kezelni a közjó szolgálatában tett munkásságukat.
- Az SZT igyekezett szakunk elismertségét erősíteni az által is, hogy olyan külső szaktekintélyeket kért fel előadásra, akik szakterületükön, (pl. a fenntarthatóság terén) közismerten eredményesek.
- Az SZT tagságának bővítését, az ifjúsággal való kapcsolat-építést jogos igénynek tekintjük. A jövőben is fontosnak tartjuk a Székház ügy napirenden tartását, mert egy központi helyen levő „Nyitott műhely”, klub az ifjúsággal kiépülő kapcsolatot is új alapokra helyezhetné.
- Az eddig alkalmazott munkamódszerből célszerű meghagyni az eredeti célkitűzésben vázoltakat, hiszen az Egyesület eddig is igen nehéz és gyorsan változó viszonyok között kereste a működési és megélhetési lehetőségeket. A szerzett tapasztalatokkal és aktivizálható formákkal kell kiegészíteni az új kihívásoknak, igényszinteknek megfelelőbb munkamódszert.

Gencsi Zoltán az elnökség nevében is köszönetet mondott a „szép korúak társaságának” - végzett munkájukért, ismertette a megújulás nehézségeit. A tagrevízió utáni cca. 3300 fős Egyesület működése korszerűbb feltételeinek kialakítása folyamatban van, a tagkártyával és különböző tagsági kedvezményeivel.

Jó jel, hogy a diákság érdeklődése növekedett az Egyesület irányába. Egyetértett a szolidaritás-, és a kapcsolatok erősítésével, a székház ügy jogszerű napirenden tartásával, hiszen, ha egy szakma „kiizzadt” valamit, azt nem lehet hagyni könnyen elveszni. Jogos igény a nyugdíjasok helyzetének figyelemmel kísérése és fontos a szeniorok kiegyensúlyozó, jelző szerepe a közélet jobbításában.

(Részvétel: 18 fő)

Halász Gábor

„...ha az alapelvek nem közösek,
minden tanács hiábavaló!”

(Konfuciusz)

Az SZT következő, kihelyezett rendezvényét 2012. május 24-25 -én a Délalföldi Erdészeti Zrt. Gyulai Erdészete területén, illetve Gyula Városerdőn az Erdei Iskolában tartotta. A Zrt. részéről Puskás Lajos, a Tájékoztatói Központ Igazgatója, Vass Sándor vez. ig. nevében is üdvözölte a tagságot.

Az SZT elnöke ismertette a kihelyezett ülés célját és lényegét, majd a hely szellemiségének megfelelően tájékozódhattunk arról, hogy a hiteles erdőgazdasági gyakorlatra alapozva, a

környezeti nevelés eszközeivel, hogyan folyik az erdei iskolai oktatás, az ifjúság közösségformáló nevelése. Az erdei iskola jellegű programokon túl, megismerhettük azt a szakmai tervezői és szervezői tevékenységet, amelyet a szűkebb táj ökológiai egyensúlyának kialakítása érdekében végeztek a helyi szakemberek.

Az első nap programja keretében **Nagyszalontán** megismerhettük e település lokális szerepét, Szalonta várának ma is álló Őrtornyát. A Csonka-toronyként ismertté vált műemlék épületben működik a város legnagyobb szülőtte, **Arany János emlékmúzeuma**, ahol gondozzák Arany László által adományozott, édesapja hagyatékának jelentős részét.

A dokumentációs anyagban található 660 eredeti Arany-kézirat, életnagyságánál nagyobb portréja és egyéb relikviák. Itt van **Arany János szülőházának** makettje, amelynek újjáépített formáját eredeti helyén is láthattuk, amelyben a falu muzeális értékei találhatóak.

A város értékrendjét gazdagítja a 3000 lelket befogadó **református temploma**, a mellette kialakított parkkal. A **szoborparkban** Arany János költő teljes alakos szobra, illetve a falu más híres szülötteinek; Zilahy Lajos író, Sinka István költő, Kulin György csillagász, Kiss István szobrász mellszobra, valamint Kossuth Lajos szobra áll. A Nagyszalontai kulturális program végén megtekinthettük még a sajátos

stílusban épült és igényesen kezelt, illetve berendezett **városházát**.

Hazafelé menet Puskás Lajos vezetőnk bemutatta tájrekonstrukciós tevékenységük egyik eredményét a **Kötegyán** településen létesített, általuk tervezett **Ökoparkot**.

Az 1400 lelkes falu lakóinak bedolgozásával kialakított park kopjafáival, más szimbólumaival, tereinek rendezettségével minta falu képét mutatta a végeken. A nap utolsó „állomásán”, **Doboz községben** előzőhöz hasonló benyomást kaphattunk. A körös-vidéki település a megye egyik legrégebb faluja. A község jelentős része a 18 - 19. században került a **Wenckheim** család birtokába. A család dobozi ága építette a **kastélyt** és a parkban található neoromán stílusú templomot és kriptát. Az első nap zárásaként vacsora előtt a városerdei erdőrésztől, illetve a látottakról alakult ki hasznos véleménycsere.

Május 25 -én, dr. Király Pál szeniortárs az Információs Központban méltatta **gr. Tisza Lajos**, az OEE egykori elnökének munkásságát, születésének 180. évfordulója alkalmából.

A program keretében tartott előadásából a következő kiragadott történések, gondolatok egy olyan személyiség jegyeit, jellemzőit tárják elénk, amelyek (különösen manapság) méltán tekinthetők követendő példaértéknek, akiről érdemes bővebben tájékozódni.

Gróf Tisza Lajos 1832. szeptember 12-én Geszten / Nagyváradon született. A haza szolgálatában jogos elismerést kiváltó Tisza család erkölcsös tagjaként, olyan erényekkel és eredményekkel gazdagította hazánkat és szakunkat, amelyeket érdemes alaposabban megismerni. Számos eredménye mellett megemlítenéd, hogy több magas rangú tisztsége ellenére, 100 évig kevés szó esett róla. Szűkebb hazájából indult, mint bihari főispáni helytartó. Néhány év után már Budapesten a Közmunka Tanács vezetője. Ebben az időszakban fejlődött a főváros világvárossá, amikor is szerepe lehetett az erdészeti telek megszerzésében. Közéleti jártassága okán kétszer is töltött be miniszteri tisztséget, de bátyja, Tisza Kálmán miniszterelnöksége időszakában miniszterséget nem vállalt.

Közlekedési minisztersége időszakában, 3 év alatt 2760 km vasút épült. Országos ismertsége révén 1877-ben már dicsőszentmártoni képviselő. Majd az 1979-es tiszai árvíz után Szeged

újjáépítésében, mint királyi biztosnak, meghatározó szerepe volt. Többek között az erdészekhez is fordult facsemete adományért. Szeged újjáépítését az 1880-as évek első felében fejezték be - Lechner Lajos építész közreműködésével - amiért elnyerte a főnemességet. Ezt követően megtalálható még a Wekerle kormányban, amely tisztségek mellett a Duna-melléki Egyház főgondnoka.

Ebben az időszakban már két évtizede az **Országos Erdészeti Egyesület Elnöke, amelyet minden más megbízatása idején megtartott.**

Az elnöksége alatt Ő az atyja az 1879-es erdőtörvénynek, 1886-ban megalakította a Székház-bizottságot, és indította el a székház-építést is.

Úgy tekinthetünk rá méltán, mint nagy elődre, aki a tisztességes rend igényének „jelképe”. Szociális érzékenységet jelzi a Tisza Alapítvány mellett további 5 hasonló kezdeményezése.

Ő az egyike, aki Egyesületi elnöksége időszakában - 1898. január 26-án - halt meg.

22 évig volt az OEE elnöke.

Az emlékülés után a seniorok és helyi szervezők megtekintették a Tisza család geszti kastélyát, majd a Tisza kriptában koszorú elhelyezésével, tisztelettel emlékeztünk gróf Tisza Lajos egykori elnökünkre.

Az igen részletes előadás utáni program első állomásán **Mezőgyánban, Széplaki Hunor** vátyoni kerületvezető erdész volt a vendéglátónk. Ahol a házigazda és **Dézi Károly** a Körös-vidéki Erdészet vezetője tájékoztatta a jelenlévőket e térség erdészeti tevékenységéről. E térség mozaik erdőinek kezelése sajátos feladatot jelent, beleértve Geszt határát is. **Geszt** a **Tisza család kastélyának** és parkjának megtekintését követően, az „öreg” temetőben felkerestük a Tisza család kriptáját, hogy koszorú elhelyezésével tiszteletünket tegyük, és így is **emlékezzünk gróf Tisza Lajos egykori elnökünkre.**

Itt köszöntünk el a helyi kollégáktól és továbbutaztunk.

A szakmai programunk utolsó állomásán, a **biharugrai „Bihari Madárvártán” Bíró István** a **Körös-Maros Nemzeti Park** természetvédelmi tájegységvezetője fogadott és adott tájékoztatót. A Madárvárta több rendeltetésű épület-együttesből – előadóterem, szállás lehetőség, megfigyelőállás stb.- áll.

A **Kis-sárrét** - a Nagy-alföld peremén, alig ismert falvakkal - mintegy 8000 ha területen az egyik legváltozatosabb és legértékesebb vadvilág élőhelye. A

fennmaradt ősi mocsárfoltok és a vadvizek helyén létesült halastavak őrzik a régi táj jellegzetes növény- és állatvilágát.

A közel 2800 ha.-os védett terület jelentősebb értékét a gazdag madárvilága és a tömegesen vonuló fajok sokszínűsége képezi. A madárvárta program-kínálata: erdei iskolai nevelés, rendhagyó órák, kézműves táborok, környezettudatossági táborok, tanácskozások szervezése.

A kihelyezett rendezvényünk Biharkeresztesen, az állomás közeli vendéglőben fejeződött be. **Dr. S Nagy L. elnök** megköszönte **Puskás Lajos főszervezőnek és segítőinek – Vid Katalin,**

Pénzes Eszter, Hajdu Imre – a rendezvény önzetlen, szakszerű és igényes lebonyolítását. Az ismeretterjesztésben végzett tevékenységek, illetve a közös bejárás során látott, tájgazdagító beavatkozásokat mintaértékűnek minősítve, további eredményes munkát kívánt. **Kiemelte,** hogy a két nap alatt igen hasznos tapasztalatokkal gazdagodtunk, amelyek felidéznek **Reményik Sándor** időszerű verssorait: „Keserű szívvel bizony mondom néktek, Ti csonka magyarok; az ország szíve, Magyarország szíve ma már (most is) a végeken dobog.”
A „csonka” csapat végül vonattal innen indult haza. (Részvétel: 12 fő)

dr. Király P., dr. S Nagy L., Halász Gábor

„Ha nem érünk el sikereket, akkor lehet,
hogy kudarcot szenvedünk.”
(Albert Arnold Gore)

A Szeniorok Tanácsa 2012. június 28-ai rendezvénye ugyanarra a napra esett, mint az 1954-ben végzett – un. „kék valétszalagos” – erdőmérnökök rendszeres, éves találkozója. Így a rendezvényre meghívást kaptak a „kékszalagosok” is.

Az elnöki megnyitó után **prof. Dr. Mátyás Csaba** egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, tartotta meg **"A klímaváltozásra felkészülés erdészeti teendői"** című, nagy közérdeklődéssel övezett előadását.

Mátyás professzor azzal a megállapítással kezdte előadását, amelyet 2010. áprilisban, Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetemen, a FAO támogatásával megrendezett konferencián – ahol az éghajlatváltozás délkelet-európai és közép-ázsiai országok erdőgazdálkodására gyakorolt hatását vitatták meg – összegezték: klímaváltozás van; a klímaváltozásról az érintettek tudnak, de a tennivalók tekintetében még nincs elegendő adat, így a problémát kezelő elképzelések még nem álltak össze. Általában, megoldásként annyit emlegetnek, hogy vissza kell térni a természetes erdőművelési eljárásokhoz, biztosítani kell az állandó erdőborítottságot, de ez korántsem elegendő.

Folytatásképp, mielőtt megtudhattuk volna, az általa feltett, váratlan kérdésre a választ – hogy „Miért mosolyognak a kínai erdészek?” – részletes tájékoztatást kaptunk azokról a tényezőkről, amelyek az erdők eltolódását előidézik.

Az előbbi kérdésre adott válaszból kiderült, hogy éppen elegendő okuk van mosolyogni a kínai erdészeknek, míg ők óvják erdeiket, a nagy beruházásaikhoz, fejlesztéseikhez a fát Oroszországból szállítják. Szibéria közepéből, a krasznojarszki erdőségekből úgy tudják szállítani a fát, hogy a kínai beruházó az Angarán – olyan helyen, ahol a madár se jár – modern, új hidat épített a „természetromboláshoz”. Egy 800 000 hektáron gazdálkodó

erdőgazdaságban, két főből álló szakszeméllyel, műhold felvételekről kijelölt területeken, lábön adják el a fát a vállalkozóknak és a szállítás iránya, egyértelműen Kína.

Az előadás címében megfogalmazott felkészülésre összpontosítva, a szerteágazó téma tárgyalását három kérdéskör szerint foglalhatjuk össze:

- vannak ismereteink a klímaváltozásról, s annak az erdőre gyakorolt hatásáról;
- az ismeretek mellett számos problémát, kérdést tudunk megfogalmazni, amelyekre, térben és időben, csak hosszútávon folytatott kutató munkával lehet majd feleletet, megoldást adni;
- jelen tudásunkkal is ki tudjuk jelölni azokat a feladatokat, amelyek az ismereteink gyarapodásához és a hatásokhoz való alkalmazkodáshoz közelebb visznek.

A klímaváltozás hatásai mérhetőek, ebből tudjuk, hogy nem egyenletes változásról van szó, hanem hullámszerű folyamatról, ahol az egyes szakaszok között több tízéves időtávlat is lehet. Az erdőben tapasztalt rendellenességek közül több, olyan esetben felismerték a szakemberek a klímaváltozás hatását, amelyet korábban más, pl. erdővédelmi okokra vezettek vissza. Nagyon fontos kihasználni a társtudományok kínálta lehetőségeket, eredményeket, pl. geoinformatika, genetika. Fontos az is, hogy az alkalmazkodási feladatainkhoz, felmérjük a hagyományos erdőszeti tudományágak, tevékenységi körök szerinti tennivalókat (szaporítóanyag termelés, erdőfelújítás, erdőtelepítés, erdőművelés, erdővédelem, erdőrendezés, stb.).

Sok esetben közel visz a megoldáshoz, ha a merev előírások helyett rugalmas keretterveket készítünk; ha egy korábbi

megfigyelő rendszert néhány szemponttal kiegészítünk; ha a stratégiák felépítésénél – fafaj politika – figyelembe vesszük a klímaváltozásról már meglévő ismereteinket; bevált – de már megszüntetett információs rendszereket újraindítunk, vagy újra gondolunk, pl. a származási nyilvántartás újraindítása. Sürgető feladat a jelenlegi erdőállományunk aszályveszélyeztetettségének korlátozása, aszálytűrő fafajok, fajták (egyedek) felkutatása és az erdőtelepítések, erdőfelújítások során való alkalmazása.

Szükséges a hazai kutatás fejlesztése, mert sok tekintetben csak a hazai viszonyokra érvényes megállapítások jelentenek megoldást, ritkán támaszkodhatunk nemzetközi eredményekre. Az ismeretek özönét nyújtó előadást békülékeny végszóval zárta Mátyás professzor: felelősségteljes együttgondolkodás szükséges és jó tudni, hogy az erdőszet – a többi ágazathoz viszonyítva – még jó helyzetben van. A jelenlévők közül többen – dr. Tarján Lászlóné, Virágh János, Schmotzer András, Kondor Endre, dr. Király Pál, Köveskúti György, Sipos Árpád – foglalták össze a témával kapcsolatos véleményüket, ill. kérdéseiket, melyeket professzor úr a fentiekben összefoglaltak szellemében válaszolt meg. A rendezvényt köszönetnyilvánítással és elnöki összefoglalóval zárta dr. S Nagy László elnök úr.

Halász Gábor

„Az erdőrendezés feladata; úgy szabályozni az erdő üzemét, hogy tartamosan szolgáltatssa azt a legkedvezőbb jövedelmet, amely a fennforgó körülmények közt elérhető”.
(Fekete Zoltán)

Az OEE Szeniorok Tanácsa és az Erdőrendezési Szakosztálya közös rendezvényt tartott 2012. szeptember 27-én a NEBIH Erdészeti Igazgatóság Székházában.

A két elnök rövid megnyitót követően, a témára való tekintettel **Halász Gábor titkár tartott szakmai bevezetőt**, melyben hangsúlyozta az erdőrendezés fontosságát szakmán belül és társadalmi méretekben. Emlékeztetett tanulmányaink során szerzett erdőrendezési ismereteinkre, a ma oly divatos fenntartható fejlődés fogalmára, melyet az erdészet, éppen az erdőrendezés eszközeivel vezetett be évszázadokkal ezelőtt – szinte az első erdőrendtartások kiadásától kezdődően – tartamos gazdálkodás elnevezéssel. Majd felkérte az előadókat – mondván – nézzük meg hová fejlődött napjainkra ez az igazi mérnöki tevékenység.

Elsőnek Wisnovszky Károly a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóságának (NÉBIH EI) igazgatója tartott tájékoztatót az erdőrendezés jelenlegi jogállásáról; szervezeti hovatartozásáról; az igazgatási rendszerben elfoglalt helyéről; a jogszabályi környezetről; a szervezet felépítéséről és feladatairól; az intézmény emberi erőforrásairól; az elmúlt években átélt változásokról; a munkavégzés körülményeiről; az elhelyezésről és a megyei kormányhivatalokhoz tartozó erdészeti igazgatóságokkal való koordinációs és hatósági kapcsolatokról; a termékpiályákat összefogó igazgatási elképzelésekről és gyakorlatról, amely az erdészet esetében nem igazán valósítható meg a jelen körülmények között.

Második előadást Kolozs László a NÉBIH EI osztályvezetője tartotta „Szisztematikus erdőleltározás” címmel.

Bevezetőjében vázolta azokat a korábbi megfigyelő rendszereket – MÉM Erdőrendezési Szolgálat 1987, Erdővédelmi Hálózat (EVH), 1993 Faállományok Növekedésének Megfigyelése (FNM) – melyekre alapozva alakult ki az Erdővédelmi MÉR- és Megfigyelő Rendszer (EMMRE). Meg kell itt jegyezni, hogy az EVH I-II. rendszer, teljes kiépítettségében 2006. évig működött, majd 2007. évben – forráshiány miatt – csak erősen csökkentett számú próbaterületekkel.

Az EMMRE, működtetése során kibővült további alrendszerekkel, mint a vadállomány által okozott élőhely változás felmérése (VÉV) és az Országos Erdőtűz Adattár.

2009-óta korábbi megfigyelő rendszerek vizsgálati szempontjaira alapozva működik az **Egyesített Erdészeti Monitoring (EEM)**, mely ebben a formájában szintén a EMMRE része.

Az EMMRE-nek jelenleg két gazdája van: a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság – egyben koordinálja is a rendszer működését – és az Erdészeti Tudományos Intézet. A fénycsapda hálózatot – amely az Erdővédelmi Jelzőlapok Rendszerével együtt a legelső (1961) ilyen jellegű megfigyelő rendszer volt. Az Intenzív Monitoringot (16x16) és az EVH-t (4x4) jelenleg az ERTI működteti, míg az EEM, az Erdőtűzvédelmi Monitoring és az időszakos célvizsgálatok gazdája a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság.

Az erdőtörvény előírása alapján 2012-ben kezdte meg működését az erdészeti hatóság kezelésében – az ERTI közreműködésével – az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer (OENYR), melyben az „Erdővédelmi kárbejelentő lapon”, minden erdészeti szakszemélyzet jogosultsággal rendelkezőnek, évente négy alkalommal kell bejelenteni az erdészeti hatóságnak az észlelt károkat, és ezzel egy időben az Erdővédelmi Jelzőlap rendszer megszűnt.

Ugyancsak az erdőtörvényben, ill. a végrehajtására megjelent vonatkozó rendeletben meghatározottak szerint indul be az Éghajlat Változási Monitoring (ÉVM).

Fentiek szerint az Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer elemei a következők:

- egyesített erdészeti monitoring, erdőtűzvédelmi monitoring,
- országos erdőkár nyilvántartási rendszer,
- éghajlat-változási monitoring, időszakos célvizsgálatok,
- nagyterületi egészségi állapotfelmérés,
- az egészségi állapot változásának intenzív vizsgálati hálózata és az országos fénycsapda hálózat.

Kolozs László részletesen, az EEM működését ismertette.

Az EEM korábbi rendszerek (FNM, VÉV, EVH) vizsgálati szempontjait egyesítve működik, de a megfigyelt paraméterek köre kibővült, a holtfaanyag, az újulati szint, a biodiverzitás és az erdők természetességének bekapcsolásával. Az EEM feladata a magyar erdők – korábbi felmérési rendszerektől független – számbavétele, területének, fakészletének felmérése és egyéb, más forrásból nem kinyerhető adatok felvétele. Az erdőtervezési rendszertől való függetlenségére egy példa, hogy az erdő fogalmát, nem a magyar erdőtörvény szerint értelmezi, hanem a FAO szabvány szerint. Ez utóbbi azért is fontos, mert így az EEM adatai nemzetközi összehasonlításban is megállják a helyüket.

A nagyterületű erdőleltár kezdete Magyarországon az FNM rendszertől számítható (1993), a jelenlegi egyesített rendszer 2009-től működik. Az EEM vizsgálati helyei, négy mintapontból álló „traktok”, melyek az országot lefedő 4x4 kilométeres hálós rácspontjain helyezkednek el.

Évente a traktok – több mint 5000 vizsgálati hely – egyötödét veszik fel, így öt évenként kapunk az egész országra vonatkozó adatokat.

A harmadik előadást Czirok István, a NÉBIH EI osztályvezetője tartotta, „Újdonságok a körzeti erdőtervezésben (jelen gyakorlat)” címmel. Az előadó, az időkorlát miatt eltekint a teljes erdőtervezési rendszer ismertetésétől, csak a változtatásokra összpontosít.

Az erdőtervezésről, a 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról (továbbiakban: erdőtörvény) – kivonatolva – az alábbiak szerint rendelkezik a 30.§ /1/ bekezdésében:

„Az erdővagyon védelmét, a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység tervszerűségét az állam, a körzeti erdőgazdálkodási és tervezési szabályokról szóló miniszteri rendelet kiadásával (a továbbiakban: erdőterv rendelet), a hosszú távra - legalább tíz évre - szóló körzeti erdőterv készítésével (a továbbiakban: körzeti erdőterv) biztosítja”.

Az erdőtörvény és végrehajtására kiadott rendeletek, az alábbi fontosabb változásokat hozták:

- Körzeti erdőtervezés fogalma és tartalmi elemei bővültek. Erdőrészletenként feljegyzésre kerül az üzem mód és természetességi állapot, továbbá a védett természeti területen a védelemhez, illetve a Natura 2000 területeken a közösségi és kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez szükséges javaslatok. A védett területekre vonatkozóan a körzeti erdőtervet, gyakorlatilag kezelési tervnek fogadják el.
- Megszűnt az üzemtervezés. A közigazgatási határokhoz igazodó erdőtervezési körzetekre történik a tervezés és a szabályozás. A gazdálkodók erdőterv határozatot kapnak.
- A körzeti erdőtervek úgy készülnek, hogy az Európai Unió elvárásainak is megfeleljenek. Olyan erdőtervek készülnek, amelyek a Natura 2000 célokkal összhangban vannak. A körzeti erdőterv készítése során vizsgálni kell az erdőgazdálkodás hatását azon fajok és élőhely-típusok természetvédelmi helyzetére, amelyek a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáltak.
- Az erdészeti hatóság a körzeti erdőtervezést megelőzően, az érintettek széles körét – a lakosságot is – beleértve biztosít lehetőséget a tervezés folyamatának megismerésére, javaslatok megtételére. Az elkészült erdőtervek közérdeklődésre számottevő adatait (tematikus térképen ábrázolva) a honlapon közzé teszi.
- Nem kell erdőtervezni a szabadrendelkezésű erdőket.

A három előadást követő hozzászólások során az erdőrendezési intézmény működőképességéről, az erdőrendezés klasszikus feladatairól, ez utóbbiak érvényesíthetőségéről, a vadgazdálkodási üzemtervekről esett szó. Hozzászólók: dr. Erdős László, Köveskúti György, Nagy Frigyes, Halász Gábor és Lajtos János.

A szünet után dr. Gál János egyetemi docens tartott előadást, "Az erdőrendezés felsőfokú oktatásának jelen helyzete" címmel.

Az előadás főbb témái az alábbiak:

- az oktatási rendszer változásai (hagyományos képzés 2002-ig, kredites képzés, osztott képzés 2006, ismét osztatlan képzés 2010-től)
- osztatlan képzés (a mintatantervben a 8. és 9. szemeszterben oktatják az erdőrendezést; a képzések átalakítása miatt az utóbbi két évben kerestfélveket is kellett indítani; az órakeret csökkent a hagyományos képzéshez képest, 2+3 óra félvévenként; a gyakorlati jegy beépült a vizsgajegybe.)
- a tavaszi félévben oktatott anyagrészek (erdőrendezéstan, mint tudomány általános és helyi irányelvek, rendeltetések, üzem módok, gazdasági beosztás, részletszintű állapotfelvétel és tervezés, adatfeldolgozás, erdőrészlet lap összeállítása)
- tavaszi félév gyakorlat (kétfős csoportok tervezési munkát végeznek egy erdőtagban, közös bejárás után önálló munka, konzultációs lehetőséggel, munka átvétele a terepen, dokumentálása beadandó feladaton)
- őszi félév (erdőállomány fogalma, szerkezete, szabályozási alapismeretek, célállapot meghatározásának lehetőségei, tartamosság, hozamszabályozás, hatósági munka, monitoring rendszerek, erdőleltározás alapjai)
- őszi félév gyakorlat: erdőállomány-szerkezet vizsgálat egy kiválasztott erdészeti adatain, távlati erdőkép kialakítás, szcenáriók kidolgozása, 5-6 fős munkacsoportokban

egy kiválasztott erdőállomány átfogó elemzése és hozamszabályozása, hatósági munka bemutató és feladat

- együttműködés az Erdészeti Igazgatóságokkal (Gyakorlati Oktatási Központ, Szombathelyi Igazgatóság Soproni csoportja, hatósági munka bemutató, ESZIR hozzáférés biztosítása)
- oktatási segédanyagok, infrastruktúra (hiányosság, hogy nincs jegyzet, a felkészüléshez az Útmutató használható, az ESZIR elérés hallgatói szintű szabályozása még nem megoldott, műszerek beszerzése folyamatban van)

Az előadást, számos hozzászólás követte. Elsőként dr. Király Pál juttatta eszünkbe, hogy az erdőrendezésnek kerek évfordulói vannak ebben az évben, majd ismertette az osztatlan képzésre való visszatérés kezdeményezésének és folyamatának hiteles történetét. Felszólalásában még további lényeges erdőrendezési gondokat feszegetett: mint a szabályos állapot fogalmának változása megszületésétől napjainkig, a tanrendben biztosított elméleti és gyakorlati óraszám mértékének és arányának vitathatóan elégséges mai állapota, az erdőszeti igazgatási ismeretek oktatásának helyzete.

Hozzászóltak még a fenti témákban: dr. Ghimessy László, Nagy Frigyes, Halasy Gyula, Varga Béla és Lajtós János.

Halász Gábor összefoglalójában megemlékezett az Erdőrendezéstan Tanszék és az Állami Erdészeti Szolgálat korábbi aktív kapcsolatáról és együttműködéséről.

Dr. S Nagy László elnök úr megköszönte az előadóknak az értékes ismereteket, felkészülésüket és fáradozásaikat, majd a rendezvényt bezárta. (Részvétel: 22 fő)

Halász Gábor

„...Nem az erdő van Somogyban,
hanem Somogy van az erdőben.”

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2012. október 25-26-án, zselici tanulmányúton vett részt a SEFAG Zrt szervezésében. Az SZT minden éves programjában szerepel egy, vagy két kihelyezett ülés. 2012. év szerencsés volt. A **Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt.-**nél szervezett tanulmányút, már a második erdei és kulturális programja volt a szenioroknak. Ha beszélünk róla, ha nem, tagtársaink nagyobb részének ez maradt az egyetlen szál, amely a kapcsolatot

jelenti a mai erdészeti gyakorlattal. Jelen korosztálymutatónk 64 évtől, 92 évig tart, tehát, kik nemrég, de többségében már jó ideje befejezték aktív, szakmai tevékenységüket. Így, nem csoda, hogy jóleső érzés, erdei levegőt szívni; látni, hogy a fiatalok hogyan gondoskodnak arról az erdőről, amelynek legszebb éveinket szenteltük. Külön jó érzés, hogy az erdész nemzedékek sorában dolgozó mai fiatalok, mily nagy körültekintéssel,

szetettel és megértéssel fogadnak bennünket, idősebbeket.

A program, 2012. október 25-26-án a Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt. központjában kezdődött, majd a Zselici Erdészete területén folytatódott és a Kaposvári Egyetem Vadgazdálkodási Tájéközpontján (ismertebb nevén, Szarvas-farmján) fejeződött be. A teljes program megszervezéséért, gördülékeny levezetéséért köszönet illeti, **dr. Takács László** osztályvezető-helyettes, erdészetspolitikai menedzsert, aki végigkísért bennünket az egész programon, le nem vette rólunk a szemét, és minden szükséges ellátásunkról gondoskodott. A SEFAG Zrt. Központjának étkezdéjében elfogyasztott ebédet követően, **Barkóczy István vezérigazgató úr** tartott részletes tájékoztatót:

- a Társaság jogelődjeiről, alapításáról. A Társaság tulajdonosi körében 1993-óta bekövetkezett változásokról, valamint a kezelt, állami tulajdonú erdőterület tulajdonosi képviseléről és ezen a területen végbement szervezeti változásokról. Az igazgatási

kapcsolatokról, annak jelenlegi helyzetéről.

- a Társaság kezelésében lévő erdőterület természeti adottságairól, a tartamosság feltételeiről és a kihasználható javak, mennyiségi, minőségi összetételéről, mutatóiról.

- a Társaság szervezeti felépítéséről, működéséről, a vagyongazdálkodásról; a gazdálkodást előmozdító és hátráltató tényezőkről; az egyes ágazatok jelentőségéről a társaság gazdálkodásában és azok főbb mutatóiról

- külön részletezte a közjóléti és védelmi rendeltetéssel összefüggő tevékenységeket, kiemelten a természetvédelmi feladatokat; a vállalati kommunikációt

Előadása befejező részében a vállalat küldetéséről, stratégiájáról és a fejlesztési célokról tett említést, témák szerint, a klímaváltozásra való felkészülés erdészeti feladatairól; a faanyag energetikai felhasználásának lehetőségeiről; a hulladék felkészítés fejlesztési feladatairól; a természetszerű erdőkezelésről és a károsítók elleni védekezésről.

Az előadást követően hozzászólásokra, véleménynyilvánításra volt lehetőség.

Az előadás után a Hotel Kardosfa Ökoturisztikai és Konferencia Központba utaztunk és a szállásfoglalást követően **Pintér Ottó**, a Zselici Erdészet igazgatója mutatta be legféltettebb

kincsének – a zselici erdőknek – a szeniorok életritmusához igazodó ütemben, rövid őszi délutánon bejárható részét. Hiteles forrásból – Zselic szülöttétől – kaptunk átfogó ismereteket a zselici tájról, a zselici erdőkről, emberekről.

A délutáni szakmai program konkrét témája az erdőfelújításon kívül, a közelítés, szállítás és ezekhez elengedhetetlenül szükséges erdei rakodók, utak, s azok felújítása és a Ropolyi Fahasználati Tanpálya. **A délutáni**

program, sötétedésig tartott. Megtudhattuk, hogy Zselic, annyira tiszta, annyira természetes, hogy a fény is alig szennyezi, így a szakmai program stílszerű befejezéseként megismerhettük, a Duna-Dráva Nemzeti Park kezdeményezésére, Európában elsőként - a skóciai Galloway Parkkal közösen – 2009. évben, a Nemzetközi Csillagos-égbolt Szövetség alapította a **Zselici Csillagos-égbolt Parkot**. A park bemutatására túrákat szerveznek. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Csillagászati Egyesület, olyan megállapodást kötött, mely szerint létrehozzák a Sötét Égbolt Rezervátumot, a Zselici Tájvédelmi Körzet területén. **Már létezik egy csillagászati tanösvény, ahol be lehet mutatni a fényszennyezés jelenségét, és élményszámba menő megfigyeléseket lehet tenni a csillagos égboltról.**

Szálláshelyünkön tájékoztatást kaptunk **Klenovics Anikó** igazgató asszonytól a Hotel Kardosfa Ökoturisztikai és Konferencia Központ történetéről, a szálloda szolgáltatásairól. A szálloda éttermében szervezett vacsora alkalmával folytathattuk a beszélgetést vezérigazgató úrral, **Pintér Ottó** igazgató úrral és dr. Takács Lászlóval Zselicről, a zselici erdőkről és még sok mindenről, s ahogy ilyenkor szokás, a főtémák – „hogyan volt régen?“, „emlékszel rá?“, „bezzeg most“ – megvitatása során, elemi részeire szedjük az erdész-szakmát.

Második napon, a bőséges reggeli után, **Halász Gábor** titkár rövid megemlékezést tartott **Dr. Haracsi Lajos** professzorról, Somogy szülöttéről, aki a gyermek éveit a kardosfapusztai erdészházban töltötte, majd az Országos Erdészeti Egyesület nevében megkoszorúzták a professzor emlékére, az épületen elhelyezett emléktáblát.

A délelőtti program, ismét a zselici erdők elkötelezett hívével, **Pintér Ottó** igazgató úrral folytatódott. A rövid tanulmányi séta során megismerhettük a Zselici Erdészet területének adatait, az erdészet működését, gazdálkodását, főbb feladatait, majd részleteiben az állományszerkezet átalakításokról hallottunk és láttunk rá néhány példát. Megtekinthettük a vágástéri hulladék felhasználásában közreműködő eszközöket, majd a Zselicben megtartott

Fakitermelők Országos Versenyeinek emlékére állított tölgyfa kompozíciót, melyet Csikós Nagy Márton szobrászművész alkotott. Rövidre fogott terepi hozzászólások és vitát követően elbúcsúztunk a helyiektől és célba vettük a Kaposvári Egyetem Vadgazdálkodási Tájéközpontját (Szarvas-farmját). A Kaposvári Egyetem szarvas-farmján **Daniné Udvardy**

Tünde fogadta és kalauzolta a szeniorok csoportját.

Részletes tájékoztatót kaptunk a szarvas-farm létesítéséről, a kitűzött tudományos és gazdálkodási feladatokról, a farm természeti adottságairól, működéséről. A kulináris termékek kóstolói mennyiségének elfogyasztása után megtekintettük az agancsgyűjteményt, ahol részletesebben hallottunk a tudományos célú

tevékenységekről, a vadászati szolgáltatásokról. A farm bejárása során a tenyésztett, vagy kísérleti céllal tartott vadfajokat láttunk és a szarvas zárttéri tenyésztésének gyakorlati problémáival és a megvalósítás helyszíni objektumaival ismerkedtünk.

A program a Vadgazdálkodási Tájéközpont éttermében fejeződött be egy ízletes ebéddel, ahol a főétel – Tollner György szeniortársunk szerint – szarvasból készült savanyú vetrece volt.

Köszönjük szépen a szervezőnek, a rendezvényünk házigazdájának, közreműködőinek, hogy ismét gazdagabbak lettünk, felejthetetlen – ha már nem is olyan nagyon hosszú időre szóló – emlékekkel! (Részvétel: 14 fő)

Halász Gábor

„Az erdőben van valami megrendítő,
az élet akarata, mellyel egy nagy erdő
kifejezi a világerőket.”

(Márai Sándor)

Az OEE Szeniorok Tanácsa évi záró rendezvényét 2012. december 06-án a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság székházában tartotta.

Dr. S Nagy László elnök köszöntötte **Nagy András**t, az **MFB Agrár Vagyonkezelési Igazgatóságának igazgatóját**, az új meghívottakat, az **Andrásokat és Miklósokat**, majd a megjelentek üdvözése után ismertette a napirend előzményeit. Vázolta, hogy az **OEE Szeniorjait** és az **erdészeti ágazat nyugdíjasait mindig érdekelte** az életük munkájának tárgya, az erdő sorsának alakulása, - talán azért, mert a múlt század második felében meghatározóan járultak hozzá a hazai erdőterület jelentős gyarapodásához. Ezért megkülönböztetett figyelemmel kísérik az ágazat, az állami erdők sorsát az erdőgazdasági részvénytársaságok „felügyeletének” változásait. Vagyis miként alakul az „irányító”

szervezetek megosztott jogosultsága, ill. kötelezettsége nevezetesen: a Vidékfejlesztési Minisztérium (**VM**), a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (**NFA**), a Kincstári Vagyonigazgatóság (**KVI**), a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt (**MNV Zrt**), a Magyar Fejlesztési Bank (**MFB**) Agrár Vagyonkezelési Igazgatóság, továbbá **Kormány Hivatalok** tekintetében.

Minthogy **nézetük szerint** az állami erdők a „nemzeti kincstár” természetesen gyarapodó meghatározó részeként, egyik olyan élőrendszer, amely évtizedek értékrendjét halmozza, sorsa alakulásáról, **az állami erdők kezelésének stratégiájáról fokozottabb az érdeklődés**, talán azért is, mert ma egyre világosabb, hogy a természetben az Ember lett a legkiszámíthatatlanabb tényező. Vagyis a **biológiai erőforrások** így az erdőgazdálkodás tekintetében **felbecsülhetetlen kockázatot jelenthetnek az átalakuló tulajdonjogok szabályrendszerének változásai, esetleges hiányosságai.**

Ugyanis jogos aggodalmat kelthetne az eredendő természetes „közjószág” piaci szemléletű „kezelése”, liberalizáltabb privatizálhatósága.

Dr. S Nagy László a Szeniorok Tanácsának elnöke megnyitójában **tájékoztatást adott arról, hogy már korábban vélemény-, és információcsere alakult ki a felügyeletet ellátó intézményekkel.** Az elmúlt két évben, a változó helyzetnek megfelelően sikerült elég jó sorrendben kapcsolatba kerülni és tájékozódni az erdészeti ágazatért, ill. az állami erdők kezeléséért felelős intézményekkel.

2010. december 9-én Vajai László, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztályának vezetője tartott ismertetőt, az erdészeti ágazat új közigazgatási helyzetéről. **2011. december 7-én dr. Sebestyén Róbert** a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet elnöke tartott előadást az állami erdők tulajdonosi képviseletéről, a szervezet feladatairól. A megkezdett célkitűzést követve **2012** decemberében állami erdőket kezelő részvénytársaságok felügyeleti szervének legautentikusabb irányítójánál, a **Magyar Fejlesztési Banknál** kezdeményeztünk megbeszélést, és vártunk lehetséges információt a tulajdonosi joggyakorlás alakuló helyzetéről. Indításként jeleztünk néhány állami erdészettel összefüggő kérdést; - földtörvény, erdőtörvény, erdészet, természetvédelem –, amelyekről a tagság érdeklődni kívánt.

Ezért örömmel vettük, hogy a rendszeres üléseink keretében Nagy András, az MFB Agrár Vagyonkezelési Igazgatóságának igazgatója elfogadta felkérésünket az időszerű témával összefüggő véleménycserére, ill. tájékoztatásra.

Nagy András bevezetőjében – mintegy bemutatkozásként – felsorolta korábbi munkahelyeit, feladatköreit, melyből egyértelműen kiderült, hogy már korábban kapcsolatba került az állami erdészettel.

Ismertette a Bank felépítését, a főbb feladatait, a rábízott vagyon kezelésének szervezeti felelősét, az Agrár Vagyonkezelési Igazgatóságot, majd néhány aktuális, vagy „örökzöldnek” is tekinthető problémáról beszélt.

Az előzmények és kölcsönös bemutatkozás után a felmerülő kérdések, illetve válaszok alapján a következő összegző gondolatok érdekesültek közlésre:

- Mindenek előtt megjegyezhető, hogy a diskurzus a bevezetőben körvonalazott értékrend szellemében, az állami erdők gondozása érdekében, kölcsönösen meghitt, őszinte és bizalomteljes légkörben zajlott.
- A Szeniorok megismerhették azokat az összefüggéseket, amelyek a tulajdonosi jogok súlyozott megosztásában az átalakuló, új államigazgatási igények érvényesítéséből adódóan nehézséget okoztak, továbbá az érvényes időszakban melyek a még függő kérdések, amelyek a felügyeleti jogok rendezésének irányultságát képezik.
- Vagyis időszerű feladat 1.077 ezer ha. állami erdő vagyonkezelési viszonylatainak, ill. a szerződéses feltételeinek, költségeinek a kidolgozása.
- Kritikus kérdést jelentett az NFA és az MNV Zrt. között húzódó meghatározó jogosítványi arány megtalálása, különös tekintettel a föld, és az erdővel összefüggő vagyonelemek tulajdonosi viszonyait illetően.
- Az egyik ilyen, az Állami Számvevőszék által már többször vizsgált és észrevételezett, a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal 1996-ban kötött „ideiglenes vagyonkezelői szerződés”. Ezt a szerződést, valamennyi újonnan alakult vagyonkezelő szervezet véglegesíteni akarta. Azonban ez húzódott, egyrészt az ÁPV Rt., a KVI., a korábbi Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA), az MNV Zrt., majd az ismét megalakult NFA jogosultságainak értelmezése tekintetében, másrészt a földtörvény módosításai okán.
- A vagyon természete szerinti értelmezés az egyeztetések során ma már megnyugtatóan alakul, talán azért is, mert az MFB elkötelezett az állami, nemzeti vagyon - ökológiai szempontú- megőrzésében és gyarapításában, de hosszú lenne felsorolni – a sokak által is ismert – akadályokat, amelyekre hivatkozva mindig halasztódott a vagyonkezelői szerződések megújítása. Jelenleg még két fő kérdésben kell megtalálni a közös nevezőt, nevezetesen; a kezelt vagyoni kör pontos megosztását a tulajdonosi joggyakorló NFA és MNV Zrt. között, illetve a vagyonkezelési díj alapjait.
- A Bank az Erdőgazdasági Zrt.-k vezetésében szervezeti változtatásokat következetesen érvényesített. Megszűntek az igazgatóságok. Az igazgatóságok jogkörét részben az un. Ügydöntő Felügyelőbizottságok gyakorolják.
- A megalakult új Felügyelőbizottságokba három főt a Bank delegál és két főből áll a dolgozói delegáltak száma. A Felügyelőbizottságok tehát nem csak ellenőrzési feladatokat látnak el, hanem bizonyos értékhatárok között döntési jogosultságuk is van.
- Megtörtént a párhuzamosságok felülvizsgálata különös tekintettel a költséghatékonyság javítására és pénzügyi tekintetben – a korábbinál – nagyobb kontroll erősítésére.
- Az erdőgazdasági Zrt.-k szakkérdésekben sajátosságaik szerint továbbiakban is önállóan dönthetnek, kellő önkontrollal. Az üzemtervek függvényében eltérő lehetőségekkel rendelkeznek, amely mentén törekedni kell a pozitív eredményre.
- Minthogy osztalék elvonás eddig nem volt, az eredmény visszaforgatható az Rt. gazdálkodásába. A Bank támogatja és segíti a közjóléti funkciókat szolgáló létesítmények, így többek között az erdei iskolai hálózat működtetését is.
- Az MFB irányítási szemléletében életszerűen és súlyozottan igyekszik biztosítani a gazdálkodási és a természetvédelmi érdekek – esetenként ellentétes igények – kiegyenlített érvényesülését.

- A felvetődő kritikusnak vélt kérdések (egyértelműen) megválaszolásra kerültek és távlatosan megnyugtatóan rendezett felügyeleti módszer alkalmazását, elképzelést nyugtázhattak a véleménycsere résztvevői: dr. Szász T., dr. Szikra D., dr. Halasy Gy., Zachar M., Halász G., dr. Tarján L.-né., Dudás P. és a jelenlévő tagság is.

Az elnök, az első napirenden tapasztalt beszélgetést, - résztvevőkkel kölcsönösen - igen hasznosnak értékelte. Megköszönte **Nagy András igazgató úr** őszinte tájékoztatóját, amely információk eloszlatták a különböző irányból érkező kételyeket is. A közös véleménycsere hasznosságát remélve továbbiakra felajánlotta a szeniorok tapasztalati készségeit az – esetleges döntés-előkészítéshez, kívánva eredményes munkálkodást és meghitt ünnepeket.

Az elnök a **következő napirend keretében beszámolt az éves munkáról: 2 kihelyezett és 7 más rendezvény lényegéről, kiemelve, hogy megemlékeztek gr. Tisza Lajos egykori OEE elnökünk munkásságáról, születésének 180. évfordulója alkalmából.** A 2012. évre részletesebben, a 2013-as év munkaterve megtárgyalása során kíván visszatérni, ez utóbbihoz kérte a tagság javaslatait. Jelezte továbbá, hogy a januári rendezvényen szükségesnek ítéli az eltelt 12 éves időszak, - ezen belül az utóbbi két év részletesebb - értékelését. Ez alkalomból a beszélgetés - közös gondolkodás - tárgya lenne, hogy hogyan gondoljuk a továbbiakban a Szeniorok hasznosabb tevékenységét. Szükségét érzi, hogy határozzuk meg - közösen - a célszerűbb, hatékonyabb és nyitottabb működési formát, a közösségi, kulturális szellem erősítését.

A rendezvényzáró eseményeként dr. S Nagy L. elnök, szokásos módon köszöntötte a „korosztályos”, dr. Jereb Ottó, Pandula Zoltán 90. éves, Gáspár Hantos Géza 85. éves, és dr. Tarján Lászlóné, Czebei Sándor, V. Szabó Ferenc és Dr. Király Pál 80 éves kollégákat.

A köszöntőt Simó József irodalmi műsora varázsolta bensőségesebbé. Simó József előadóművész kiselőadást tartott az Erdélyi Helikon, az erdélyi magyar írók és költők szabad íróközösségének folyóiratáról, az írói közösség megalakulásáról, működéséről, majd erdélyi írók, költők műveivel kápráztatta el a szeniorokat. Köszönjük szépen!

Az elnök koccintás kíséretében megköszönte a közreműködők szolgálatait és az ülést, örömteli ünnepeket és eredményesebb újesztendőt kívánva bezárta. (Részvétel: 20 fő)

dr. S Nagy László

Haladás, ballagás 2013 - 2015

2013

- Sándor Anna Sára vadgazda-mérnök: „A globális környezetváltozás indikátorai”.
- Javaslat „az erdészcsillag” értéktárba történő felvételére.
- Lomniczi Gergely OEE főtitkári tájékoztatója az OEE működéséről, konzultáció.
- Sas hegyen, Duna - Ipoly Nemzeti Park sokszínűségéről Furi András ig. tájékoztatója.
- Soproni NYME új szervezeti formáiról Prof. Dr. Lakatos Ferenc kari dékán tájékoztatója, illetve Dr. Schiberna Endre ig. az Erdővagyon-gazdálkodási Intézet bemutatása.
- Egererdő Erdészeti Zrt-nél tanulmányút Schmotzer András szervezésében, Dobre Kecsmár Csaba osztályvezető, ill. Borsó Zoltán Felsőtárkányi Erdészet-vezető közreműködésével.
- Merkel Gábor ea.: „Az erdészeti támogatások történelmi áttekintése 1879-től” címen és Dr. Jereb Ottó szeniortárs: „Hagyatékolható gondolatai”.
- SZTT Tanácsa Működési Rend Konceptió vitája, Inokai Balázs ismertetője „Szekeres Károly (MEVME) utolsó elnöke életpályájáról”, korosztályos kollegák köszöntése.

2014

- Bardócz Tamás főosztályvezető és Lapos Tamás oszt. vez. tájékoztatója: „Az erdőgazdálkodás aktuális és stratégiai kérdéseiről.” Működési Rend kritikus részeinek megvitatása.
- Andrésiné Dr. Ambrus Ildikó, Bedő Albert Erdészeti Szakképző Isk. ig. tájékoztatója: „A középfokú erdészeti szakképzésről”. Tokodi Mihály „Hagyományozható gondolatai”.
- Pápai Gábor „Gyökerek és Lombok” 9. kötet bemutatása. - Dr. Bach István előadása „Az akácfaajtacsoport bemutatása, amit tudni lehet az Akácról”. Regélő énekegyüttes műsora.
- „Amit, még az akác ügyről nem mondtunk el”, az SZTTT véleményről állásfoglalás.
- Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa Működési Rendje és szabályozási keretei.
- Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt-nél tanulmányút: Bakonyban, Fenyőfőn, Varga László vezérigazgató fogadásával és Stubán Zoltán és Zachar Miklós szervezésével.
- Lóránt Károly közgazdász ea: „Magyarország vagyonfelosztásának kockázatai” címen.
- Ráckeve-n kihelyezett ülés: Dr. Czerny Károly Városszépítő és Műemlékvédő Egyesület elnöke, tevékenységük ismertetése. SZTTT tisztújítása: Halász Gábor elnök, Dr. Szikra Dezső titkár.
- Térképészeti Múzeumban látogatás Rádlér Mária és Maros Gáborné vezetésével.
- Az évzáró ülés: Dr. S Nagy László hagyományozható gondolatai után a korosztályos kollegák köszöntése.

2015

- Raffay Ernő történész előadása és gondolatai „Trianonról”.
- Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár tájékoztatója: „Az erdészeti ágazat felsőszintű irányítása, az erdészeti stratégia-alkotás, az ágazati jogszabályok módosítása” témákban.
- Németh Attila a Világjáró Vadászok Klubja elnöke vetített előadása a 2011. évi földközi útjukról, illetve Gőgös Norbert a Magyar Földrajzi Társaság elnöke előadása.
- A Mátrában, „A szenioroknak is Muzsikált az erdő”, ill. a Mátrafüredi Erdészetet és a Mátrai Tájvédelmi Körzetet Dudás Béla, ill. Szuromi László ismertette.
- KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt- ben tapasztalatcsere. Vendéglátók: Sulyok Ferenc vezérigazgató, Dr. Göbölös Antal ny. igazgató, Szabó János ny. műszaki oszt. vez., és Bognár Gábor ny. erdőfelügyelő, továbbá Bollner Katalin Juniperus Parkerdeszet igazgató.
- Megemlékezés, „dr. Marjai Zoltán szakmai életútjáról és munkásságáról”: dr. Marjai Zoltánné. Inokai Balázs élménybeszámolója Szovátán átadott Országzászló-másolat megszenteléséről. Tájékoztató az OEE 150. emlékévről, majd az időszerű szeniorok köszöntése.
- Petíció, 2012-ből, a székházzal kapcsolatban
- Az SZTTT korszaki névjegyzéke (2015)
- Utószó
- Színes pillanatok

„...Csodáld a természet végtelenségét,
iparkodj összhangban élni jellemeddel
és a természet erőivel...”
(Márai S.)

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2013. január 31-ei rendezvényének témája: a madarak.

A szeniorok rendezvényei során nagyon kedves és üde színfoltja volt a 2013. év évnyitó előadása. Dr. S Nagy László elnök bevezető mondataiban érzékeltette, hogy azok a megfigyelések, amelyek a madárvonulás titkainak feltárását célozták meg, évszázados múltra tekinthetnek vissza. Már sok ismeretünk van ezen a területen, de a még ismeretlen okok nagyon összetettek, különösen akkor, ha globálisan nézzük. Jelen világunkban nagyon oda kell figyelniük vonuló madaraink megváltozott viselkedésére, mert egészen biztos, hogy ezeket, a nagy környezeti változások váltják ki.

A bevezetőt követően Sándor Anna Sarolta vadgazda mérnök „A globális környezetváltozás indikátorai” címmel tartott igen érdekes és színes beszámolót a madárvonulás témaköréről és egy grúzai madárszámláló monitoring során szerzett tapasztalatairól.

Bevezetéként a madárvonulással összefüggő alapismeretekről hallhattunk: milyen okokra vezethető vissza a madárvonulás és milyen nagy madárvonulási mintázatokat ismerünk a különböző földrészekben.

A világ madárfajainak mintegy fele vonuló. A madarakat vonulási szokásaik alapján lehet ugyan nagyobb csoportokba foglalni, de a vonulás lezajlása sok tekintetben fajonként eltérő, szinte egyedi. A vonulás megkezdésének időzítése, az arra való felkészülés, valamint a

repülés időtartama és a választott útvonal is nagyon változatos. Vannak kizárólag nappal és kizárólag éjszaka vonulók, és vannak olyan madárfajok is, amelyek megszakítás nélkül nagy távolságokat tesznek meg több napon át. Nagyon eltérő a vonuló madárfajok repülési technikája, repülési magassága is – ezt leginkább a madarak testalkata és mérete befolyásolja. A vonulási útvonalak szerint is nagy eltéréseket tapasztalhatunk. A többség a kontinensek felett, partvonalak mentén repül, de vannak fajok, amelyek a nyílt vízfelületektől sem riadnak vissza, átrepülik a tengereket, óceánokat. Nem lehetett nem szólni azokról az emberi tevékenységekről, amelyek a vonuló madarakat szándékukban akadályozzák, sőt, minden évben több százezer egyed esetében végérvényesen megghiúsítják. A globalizáció legkülönbözőbb negatív hatásai mellett nem szabad elhallgatnunk a vadászattal, csapdázással okozott fenyegetettséget sem.

Számos eurázsiai vonuló madárfaj telelőhelye Afrikában található, ahova a Fekete-tenger keleti partján húzódó vonulási útvonalon át jutnak el.

A vonuló madarak a legjobban olyan helyeken figyelhetők meg, ahol különféle földrajzi és időjárási okokból kifolyólag kis helyen összpontosítódnak; ilyen például a grúz tengerparti város, Batumi. Anna ennek a grúziai monitoringnak a részese volt. A madárszámlálás a madárvonulás kutatásának egyik igen fáradságos, ugyanakkor látványos eredményeket létrehozó ága. Elhivatott önkéntesek minden évben augusztus 15. és október 15. között éjjel-nappal figyelik, számlálják a vonuló madarakat. Egy megfigyelő állomáson több számláló dolgozik egyszerre, szigorú protokoll szerint. A számlálók kelet és nyugat felé, valamint néha hanyatt fekvő, az égnek irányított távcsövekkel, egyesével számlálják az áthaladó madarakat fajonként, sőt, egyes esetekben korosztályonként és ivaronként elkülönítve. Vannak a megfigyelés különleges célpontjait képező kiemelt fajok, például a darázsölyv vagy a békászó sas, amelyek Magyarországon is fészkelő, fokozottan védett madarak.

Az előadás végén hallottunk arról az ismeretterjesztő tevékenységről is, amit a madárvonulás-kutatók főleg az ifjúság köreiben végeznek, hogy a vonuló madarak vándorlása a jövőben minél kisebb veszélyeknek legyenek kitéve.

A nagyszerű előadást követően több hozzászóló – dr. Szász Tibor, dr. Halasy Gyula, Tollner György, Schmotzer András, dr. Erdős László, Köveskúti György – kapott választ a feltett kérdésekre.

Az előadást követő szünet után dr. S Nagy László elnök köszöntötte azokat a szeniortársakat, akik 2012-ben ünnepelték születésük kerek évfordulóit és a decemberi ülésünkön nem tudtak részt venni. **Emléklapot adott át dr. Jereb Ottónak, aki a 90. életévét, Czebei Sándornak, aki a 80. életévét töltötte be az elmúlt évben.** Gratulálunk senior társainknak és kívánunk nekik boldog, egészségben eltöltendő éveket.

A meghívóban meghirdetett második napirendre térve az elnök összefoglalta a 2012. évi rendezvényeinkből leszűrhető tanulságokat, majd visszatekintett az elmúlt tíz esztendőre. Tíz év alatt 60 rendezvényt tartott a Szeniorok Tanácsa, melyből 38 előadás volt; kihelyezett ülés, tapasztalatcsere 22 alkalommal. A tanulmányutak: Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron; ERTI, Mátrafüred, Püspökladány, Gödöllő; Selmecbánya – Zólyom; Bükki Nemzeti Park, Zemplén, Ipolytarnóc; Kapusi-erdő Tibolddaróc, és 14 erdészeti részvénytársaság. Könnyebb felsorolni azokat a részvénytársaságokat, ahol nem voltunk: Bakonyerdő, Kiskunság, Nyírerdő, Pilisi Parkerdő, Szombathely és a három HM. Rt.

A Szeniorok Tanácsának működésére utaló „honnán – hogyan tovább” kérdésekre választ keresendő, az elnök előbb felelevenítette a 2003-ban megfogalmazott célkitűzéseket, majd megfogalmazta azokat a felvetődő kérdéseket, melyek mentén, a hozzászólásokat követően ki lehet alakítani a közös véleményt.

A hozzászólók – dr. Szász Tibor, Halász Gábor, Schmotzer András, dr. Király Pál, dr. Erdős László, Köveskúti György, dr. Halasy Gyula, Czebei Sándor, Tollner György, Zachar Miklós – felidéztek a korábbi tevékenységeinket, megfogalmazták a leszűrhető következtetéseket.

Kifejtették véleményüket a szakmánkban ma tapasztalható helyzetről és útkeresési szándékkal javaslatokat is tettek. Javaslatként hangzott el az is, hogy ezzel a problémával ne egy ülésünkön, hanem ebben az évben – ha lehet – minden alkalommal foglalkozunk. Hagyjunk időt valamennyi tagtársunknak véleménye kifejtésére, gyűjtsük össze ezeket, ismerjük meg más területeken működő hasonló szerveződések, és az év végén próbáljuk megfogalmazni vállalható feladatainkat, s a célravezető irányt.

Dr. S Nagy László elnök összefoglalójában elmondta, tegyük a dolgunkat az elhatározott témákban és keressük a megfelelő alkalmat az érdekek érvényesítésére. A szakmai anomáliák feltárását nagyon fontosnak tartja. (Részvétel: 20 fő)

Halász Gábor

Melléklet:

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. Rendelethez

Javaslat
„az erdőszcsillag”
Ágazati (erdészet) értéktárba történő felvételéhez

Dr. Király Pál szenior társunk javaslatát a Szeniorok Tanácsa, 2013. január 31-i ülésén megtárgyalta és akként döntött, hogy az erdőszcsillagot előterjeszti a nemzeti értékek sorába való felvételre.

Készítette:

Halász Gábor
Gödöllő, 2014. 07. 07.

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. **A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Országos Erdészeti Egyesület**
2. **A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:**
Név: Halász Gábor
Levelezési cím: 2100 Gödöllő

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **ötágú erdőszcsillag**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: kárpát-medencei épületek, emléktáblák, jelvények, kiadványok, logók, egyenruhák, gombok, stb.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

települési tájegységi megyei külföldi magyarság ágazati (erdészet)

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Az erdészcsillag megjelenési formája, méretei, színezéke eltérőek attól függően, hogy milyen környezetben ábrázolják (épület homlokzata, emléktábla, jelvény, pecsétnyomó, egyenruhadísz, gomb, stb. Abban mind megegyeznek, hogy a tölgy magoncok között, a természetben gyakran fellelhető ötágú csillag alakban álló leveleket formáznak.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Dr. Király Pál szenior társunk javaslatát a Szeniorok Tanácsa, 2013. január 31-i ülésén megtárgyalta és akként döntött, hogy az erdészcsillagot előterjeszti nemzeti értékek sorába való felvételre. **A 7. pontban felsorolt négy idézet annak bizonyítéka, hogy az erdészcsillag használatának időpontja 1879-re tehető, és az óta folyamatosan használatban van.**

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)
- 7.1.) „Az OEE-csoportnak lehetősége volt megtekinteni azt az első emeleti tantermet, amely hajdan az Erdőhasználat tantervét szolgáltatta, s amely máig megőrizte csaknem teljesen eredeti berendezését. A kétrészes falitábla falkétfelének felső sarkait **a magyar ötágú erdészcsillag** díszíti, jelezve, hogy milyen régi eredetű szakmánknak ez a szimbóluma”.
(dr. Király Pál: Selmec-i évfordulók - selmec-i ünnepek, Erdészeti és Faipari Híradó, 2012. december)
- 7.22.) „**Az erdészcsillag** az erdészek szimbóluma volt. Az első adat erre 1879-ből való, majd 1892-ben már biztosan létezett.” (Zsigó László: „Erdészcsillag”: Egyetemi történetek Sopronból, 1946-1950. In: Sopron nem ereszt. A Soproni Műhely különszáma. Erdészettörténeti Közlemények. XLIV. Sopron 1999)
- 7.3.) Nyirádi Lajos – Rácz Józsefné dr.: Erdészeti vonatkozású magyar érmek és plakettek, Erdészettörténeti Közlemények VIII.1993. p. 52. „Selmezbányai Akadémia új épületének avatása”. Az érme hátoldala: „peremes szélén belül, körben ÚJ ÉPÜLETÉNEK AVATÁSA, alul két rozetta között 1892 felírás. Középen, vonalkörben, két egymásba fonódó címerpajzs, a baloldalon bányászjelvény szalaggal átkötve, a jobboldalon **erdészcsillag**, középen lent K.B. (Körmöcbánya) verdejegy.”
- 7.4.) Az erdészeknél sokféle egyenruha létezett, és létezik a mai napig. Ezek közül 1892-ben (a bányász egyenruhával együtt) a waldent és az atillát egységes viseletként fogadták el. A **walden** a hétköznapi viseletük volt, az **atilla** pedig az ünnepi, díszegyenruhájuk. Az erdészhallgatók mindennapi ruhája a walden őzbarna, ördögbőrszerű anyagból készült. Ez derékban szabott és mellől karcsúsított, rövid zubbony volt, a derék alatt lefele bővült és hátul felhasított volt. Elöl öt nagyobb **erdész-csillagos arany gombbal** teljesen begombolva, esetleg mellől felfelé nyitva hordták nyakkendővel, vagy anélkül, kihajtott apacs inggel. Hátul a hasíték két oldalán szintén három-három **nagyobb erdészcsillagos gomb**.
Alul és elöl a derékszabás alatt mindkét oldalán, ferdén vágott, zsebfedél nélküli zsebek. (Selmeci Diák Hagyományörző portál, Egyenruhák.)
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.oee.hu

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

Az OEE Szeniorok Tanácsa soron-következő rendezvényét 2013. február 28-án tartotta.

dr. S Nagy László elnök üdvözölte a megjelenteket és az újabb tagokat. Ismertette, hogy a Szeniorok Tanács tagsága rendszeresen érdeklődik az Egyesület helyzetének alakulásáról, vezetőinek tevékenységéről és eredményeiről. Előjáróban vázolta az SZT. kialakuló rendszeres üléseinek célszerűbb, hatékonyabbá tervezett formáját, igényt támasztva a szakot érintő kritikus kérdések alaposabb megvitatására, amelyek megválaszolásában talán a szeniorok tapasztalati képessége is bekapcsolható.

Kifejezte köszönetét Lomniczi Gergely főtitkár úrnak, hogy a kettős megbízatása, illetve több-emberes lekötöttsége ellenére vállalta a tagsággal történő véleménycserét, illetve a tájékoztatást. A leterheltsége nehézségeinek az elismerése, ill. méltatása után felkérte tájékoztatója megtartására.

Az SZT-ben elhangzott rögzítésre érdemesült gondolatai a következők:

- Az OEE elnökség korszerűsítette működési feltételeit, ezen belül a **tagrevízióval** beiktatta a **tagsági kártyát**, amellyel egyrészt ellenőrizhető a tagdíj befizetése, esedékessége másrészt, biztosítja az Erdészeti laphoz jutást, ill. lehetőséget nyújt bizonyos **kedvezmények** igénybevételére stb..
- A mintegy **3500 fős tagság** 1/3-a nyugdíjas. A létszám további tagozódásán belül megemlítésre került a mérnökök, a technikusok aránya, ill. a diákság növekedése.
- Az elhagyott év kiemelkedő eseménye volt az **Erdészeti lapok 150 éves** fennállásának ünneplése. A lap az egyesület költségvetésben cca. 40-45 %-ot képez, szerkesztésével összefüggésben előrelépés történt a **honlap megújításában** is.
- Tájékoztatás történt az egyesület titkárságának alakulásáról; Nagy László új főszerkesztő ill. Pintér Eszter munkatársak beiktatásáról, továbbá az Egyesület MTESZ-ből történő kilépéséről stb..

Az **időszerű fontosabb feladatok** között megemlítésre került; az Alapszabály és egyéb szabályzatok felülvizsgálata, ill. a Civil tv.-nek is megfelelő szinkronizálása. Ezen belül kiemelhető a **választási rend** gazdasági évnek megfelelő **módosítása**, elnökségi, **helyi csoportok, szakosztályok hierarchiájának**, működési rendjének szabályozottabbá formálása; pl. új tag felvétele 2 szakosztálytag ajánlásával történhessen, költségellátás lehetősége, szakmai műhelyek tartalmasabbá tétele stb..

- A vándorgyűlés keretében megújul az **év erdésze verseny**, márciustól **arculatot vált az Erdészeti lapok**. Az Erdészettörténeti Szakosztály 50 éves évfordulója kapcsán az egyesületi élet alakulása, eredményei is összegzésre kerülnek; a szakosztályok, erdei iskolák az év fája mozgalom stb..
A vázolt általános jellegű tájékoztatás kapcsán kérdéseket, észrevételeket tettek: Schmotzer A., dr. Szász T., Köveskúti Gy., dr. Tarján L.-né, dr. Pethő J., dr. Erdős L., Kondor E., Czebei S., dr. Király P., dr. S Nagy L., amelyekből sorrendben közlésre érdemesek;
- Több vélemény elismerte Főtitkár úr sokoldalú munkáját, érdekéltelmezését és csiszolt, jellegzetes szakmai megnyilvánulását.
- Az **alapszabály felülvizsgálatával** többen egyetértenek.

A 2014-es évben indokolt úgy végrehajtani, hogy a választást követően a jelenlegi elnökség felhatalmazást kapjon a gazdasági évvel történő új elnökség beiktatásáig. Az elnökhöz kötött elnökség választásában van jó és kockázatos elem, amit erősen mérlegelni ajánlatos.

A **kitüntetések** „végső” döntésére történő elnökségi „felhatalmazás” -a centralizálási szándék jeleivel - kockázatot képez és átgondolandó. A **Díjbizottság hatásköre** pedig kérdésessé válhat, mert eddig lényeges kifogás nem merült fel.

Indokolt a **Szakszervezetek működése iránti igények megfogalmazása**, „fantom” szakszervezetek felülvizsgálata.

A szakszervezetek váljanak életszerűbb szakmai műhelyekké, amelyhez viszont létszám arányos költségkeret elkülönítése szükségszerű. E vonatkozásban időszerű az ifjúság, technikumok irányába történő erősebb „nyitás”.

- Az erdő stratégia helyzetéről, erdei értékekről több érdeklődői észrevétel történt.
- Az Erdészcsillag Alapítvány, ill. összefüggésében milyen történések voltak?
- Az erdőbe kerülő különféle hulladékok, szemét „lerakásával” szemben erősebb összefogást és együttműködést ajánlatos kialakítani vadászokkal és érdemleges civil szerveződésekkel.
- Az elnökségek évközi átadási módosításának gondolata az előző elnökségben is felvetődött, és most indokolt kellő körültekintéssel előkészíteni.
- A vándorgyűlések tartalmasabbá tétele érdekében ajánlatos lenne további különleges célkitűzést is követni, mint pl. a Wagner év volt. Célszerű lenne a selmecihez hasonló határon kívüli - pl. erdélyi kihelyezett rendezvény lehetőségeit megvizsgálni, vagy ebben az évben - az egyik leghosszabb ideig elnöklő - gr. Tisza Lajos munkássága eredményeit áttekinteni, halála 115. éves évfordulója alkalmából. Célszerű lenne újra feleleveníteni az Egyesület és tagozódó „műhelyek” eredményeit összegző Almanachban, vagy egyszerűbb kiadványban történő összefoglalását.
- Az egyesületben, illetve a lapjában a biomassza kérdéskör mellett, a szaknak, illene többet foglalkozni a fa, mint nyersanyag hasznairól, jelentőségéről is, stb.
- Az erdészeti alap kutatás leértékelődött, holott sok tekintetben fontos lenne a klímaváltozás valós hatásainak megítéléséhez, és az ágazat aktuális érdekérvényesítéséhez.

Az elhangzott tájékoztató igen hasznos információ ellenére az egyesületi élet technikai oldaláról történő véleménycsere. Az egyesületben feltűnő dekadencia jelei, a túlzott jogszabályi alkalmazkodás, szervezkedés helyett hasznosabb lenne az egyesület életszerű demokráciájának a jobbításáról történő elmélkedés, amely növelné a belső kohéziót. A vándorgyűlések túlzott színpadiasságát mérsékelendő a szakmai kultúra és értékközvetítés terét képezze. A szabályozás pedig érzékeltesse, miért jó egyesületi tagnak lenni?

E közösségnek legyen „emberies” légköre, mert az sem jó, ha a döntésekhez sok az áttétellezés.

Lomniczi Gergely főtitkár úr a hatáskörét érintő kérdésekre, illetve az észrevételekre válaszolta, hogy amire itt nem reagál, azokat az elnökség felé fogja közvetíteni. Megköszönte a személyét érintő elismeréseket, továbbra is igyekszik megfelelni az iránta megnyilvánuló bizalomnak.

Továbbiakban kitért az egyes felvetésekre, a kérdések jelentős részére folyamatban vannak megoldások, úgy az Almanach, a lapok tartalmi igényei, - amelyhez szélesebb szerzői közösség is alakítandó ki. Az ERTI létkérdés, melynél az agrárba történő betagolás igen kockázatos. A vándorgyűlés tartalmi szempontjai, a honlap tovább fejlesztése, a kitüntetés kérdései megoldandó feladatok. Törekszik a témák fontossági sorrendjében az egyensúlyi arányok megtalálására.

Schmotzer András a rendezvény során felelevenítette az Erdészeti Székház ügyet oly vonatkozásban, hogy az SZT nem külön utas kezdeményező kívánt lenni, hanem a külön-külön létező lobbierőt egyeztetetten - a lehetséges mértékig - az ügy szolgálatába állítani, annál inkább, mert lassan kihalnak azok a szeniorok, akik a leginkább ismerik a korabeli történéseket.

Dr. S Nagy L. elnök, zárásként megköszönte Főtitkár úr széleskörű tájékoztatóját, válaszait. Ajánlotta továbbiakra is az SZT tapasztalati képességét, megerősítve, hogy a szeniorok élő lelkiismeretként, segítő szándékkal térnek vissza egy-egy fontosnak ítélt kérdésre, mert úgy érzik a „tüzet őrizni és élesztgeti szinte kötelesség”, majd az ülést bezárta. (Részvétel: 20 fő)

dr. S Nagy László

„...Ami él az mindig változik, ami pedig természetesen változik – az szép.”

(Lin-Yutang)

A Szeniorok Tanácsa 2013. április 25-i kihelyezett ülését a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Sashegyi Látogató központjában tartotta.

Érdeemes volt várni arra a Sas-hegyi kihelyezett ülésre, amelyet a zord időjárásra, a hóviharra való tekintettel, egy hónappal – hála a házigazdák megértő, készséges hozzáállásának-

elhalasztottuk. Ékes példája volt a természetvédelem és erdészet klasszikus, hagyományosan jó együttműködésének, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság igazgatójának és kedves munkatársainak közreműködésével és részvételével, a Budai Sas-hegy Természetvédelmi Területen és megújult Látogatóközpontjában szervezett szakmai nap és bemutató. A programot végig, az együvé tartozás, az egy tőről fakadás hangulata, s a nemes célokért vállalható közös szolgálatra való készség jellemezte.

Dr. S Nagy László elnöki megnyitóját követően **Füri András Úr**, a Duna Ipoly Nemzeti Park igazgatója **kezdte el az NP bemutatását**. A résztvevők – a Szeniorok Tanácsának 22 fős csapata – megismerhették a NP létrehozásának körülményeit, az intézmény feladatait, külön kitérve a közfeladatokra.

Majd szó esett az irányító szervről, az intézmény fontosabb adatairól, az Esztergomban lévő székhelyről és a Budapesti Központi Irodáról; a működési területről, a védett területekről az alföldi szikesektől a hegyvidéki bükkösökig; a nemzetközi védelem alatt álló természeti- és a terület nélkül jegyzett értékekről. Térkép segítségével mindezek elhelyezkedését nézhettük meg a NP működési területén. Továbbiakban kitért **Füri András Igazgató Úr** a feladatokat ellátó szervezet felépítésére, a rendelkezésre álló humán erőforrás nagyságára és összetételére.

Hallhattunk adatokat az intézmény gazdálkodásáról, külön kiemelten a pályázatokon elnyert forrásokból megvalósuló feladatokról, kutatásokról, monitoringról.

A feladatok sorában, a természetmegőrzésről, mint fő feladatról kaptunk részletes tájékoztatást, az élőhely és fajvédelmi programról, végig pásztázva a NP Igazgatóságához tartozó tájvédelmi körzeteket és jelentősebb védett természeti területeket. Így megismerkedhettünk az Ócsai Tájvédelmi Körzettel, a gyeptábori feladatokkal; a boglárka lepke élőhelyének védelmével; a Velencei tónál található hagymaburokkal; a sólyomőrzési feladattal; a béka- és halivadékmentéssel; az akadálymentes égbolt programmal; a teletlenedező denevérek problémáival; a nagykőrösi pusztai tölgyesek megmentésére beindított programmal; a Szénások élőhely rekonstrukciós feladataival; a pannon-homoki gyepek védelmével, stb. Jelentős helyet foglal el a NP feladatai sorában a környezeti nevelés és Ökoturisztika.

Tollner, Halasy, Jereb, Szikra, Schmotzer, Czebei, Bóna, Halász, Zachar, Tarján, Barátossy
S Nagy, Varga, Virágh, Merkel, Király

E feladat ellátását 21 objektum létesítésével, sikeresen oldják meg. 2013. évben, az eseménynaptárban 114 féle programot ajánlanak, családoknak, gyermekeknek és iskolás csoportoknak. A programok népszerűsítéséhez, a természetvédelmi ismeretek terjesztéséhez, nagyszámú színes, részletes kiadványokat, ismertető füzeteket bocsátanak a nagyközönség részére.

Az előadást követően megtekintettük a „Sas-hegy és a város” c. filmet, mely igen jó előkészítője volt annak a 850 méteres sétának, melyet **Kremnicsán Jánossal**, a Budai Sas-hegy, 1958-ban védetté nyilvánított természetvédelmi terület **látogatóközpontjának vezetőjével**, a tanösvényen tehattunk meg.

A filmet követően dr. Király Pál, Czebei Sándor és dr. Ádámffy Tamás szenior társak hozzászólásával, igazgató úrnak a kérdésekre adott válaszával és kiegészítéseivel, majd Elnök úr összefoglalójával és köszönő szavaival zárult a program első része.

A bejárás során megismerhettük a Sas-hegy történetét, védetté nyilvánításának körülményeit, az invazív fajokkal folytatott küzdelmet, majd a bemutató helyeken az élőhely védelmi feladatokat, elért eredményeket, nevezetességeket, látványosságokat.

Köszönetet mondunk a szemet, lelket gyönyörködtető és a harmadik életkori fázisban még meglévő szürkeállományunkat is igénybevevő program megszervezéséért és végig viteléért, a NP igazgatójának, tanösvényi kísérőknek és a név szerint eddig még nem említett kedves munkatársaiknak: **Becsei Katalin**, **Kovács Zsuzsanna** és **Pethő Judit** szakvezetőknek, akiknek a kitűnő szendvicsek, kávé és üdítők szervírozását is köszönhetjük, valamint **Kálmán Gergely** úrnak, a közmunka program munkavezetőjének.

A Sas-hegyi sétát követően **Schmotzer András szenior társunk** adott tájékoztatást arról a kezdeményezéséről, mely szerint „Az erdőgazdálkodás alakulása a XX. század végén, ill. a XXI. sz. elején” címmel erdészettörténelmi mű elkészítését javasolja, olyan szerzői közösséggel, akik e korszakot végig élték, akik e korban szolgálták a magyar erdőgazdálkodást. Javaslatához bemutatott egy részletes tartalomjegyzéket.

A javaslatot élénk figyelem és érdeklődés kísérte, de a részleteket, s a vállalható feladatokat egy későbbi összejövétel alkalmából tervezzük megbeszélni, miután az előkészítő anyagot, tartalomjegyzéket további tanulmányozásra a tagtársakhoz eljuttatjuk.

Elnök úr az „Egyebek” napirend bevezetőjeként hivatalosan is köszöntötte a 2013. évben belépett új tagtársainkat: dr. Tarján Lászlóné, Zachar Miklós, dr. Ádámffy Tamás, Merkel Gábor, Barátossy Gábor és Bóna József kollégákat. Majd rátértünk az aktuális témakörre, az Egyesület Alapszabály tervezetének véleményezésére, a 2013. évi programunk alakulására. Elnök úr ismertette az Alapszabály tervezethez eddig érkezett javaslatokat, észrevételeket és tekintettel a rövid határidőre kérte a tagtársakat, hogy az elhangzottakhoz közvetlenül, vagy az írásban (e-mail útján) kiküldendő anyaghoz egy-két napon belül, de legkésőbb április 29-ig fűzzenek véleményeket. A szóbeli és írásos véleményeket Halász Gábor titkárhoz kell eljuttatni, aki összesítve küldi az OEE Titkárságára. Néhány, ott felmerült vélemény megbeszélése után Elnök úr értékelte a rendezvényen elhangzottakat, megköszönte a tagtársak részvételét, aktivitását és az ülést bezárta. (Részvétel: 22 fő)

Halász Gábor

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** a következő **kihelyezett ülését 2013. május 23-án a Nyugat-magyarországi Egyetem Intézményeiben tartotta. Az NYME nevében prof. dr. Lakatos Ferenc, az Erdőmérnöki Kar dékánja fogadta a tagságot.** A vendéglátóknál dr. S Nagy László SZT elnöke jelezte a kihelyezett ülés indítékát és az érdeklődés irányultságát. Vázolta, hogy szeretnének tájékozódni az egyetem aktuális helyzetéről, az Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet tevékenységéről, továbbá véleménycserét kezdeményeznek az Egyetem (megalakult) OEE ifjúsági csoportjával úgy is, mint az ágazat szenior és ifjúsági generációja.

Prof dr. Lakatos Ferenc dékán úr tolmácsolta **prof dr. Faragó Sándor rektor úr** üdvözlését, majd **tájékoztattott a NYME szervezeti formáiról, fejlődéséről,** a hallgatói létszámának alakulásáról. Megtudhattuk, hogy, mint az ország 3. legnagyobb egyeteme, 2008 óta 5 városban és 10 karral működik; Savaria Egyetemi Központ, Apáczai Csere János Kar, Benedek Elek Pedagógiai Kar, Bölcsészettudományi Kar, Erdőmérnöki Kar, Faipari Mérnöki Kar, Geoinformatikai Kar, Közgazdaságtudományi Kar, Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar, Természettudományi Kar, ahol cca. 11.000 fő tanul, illetve 1.300 fő oktatói, kiegészítő személyzet végzi nevelő, kutatási tevékenységét. A NYME különböző, hagyományos tudományterületekre épülő szellemi „műhelyként” úgy szakmai, mint gyakorlati vonatkozásban szilárd alapot nyújt a kreativitás kiteljesedésére, sokoldalú elhelyezkedésre, munkavállalásra. Az egyetem sajátos szellemiséget képvisel úgy a diákhagyományok, mint a kulturális élet tekintetében.

Dékán úr részletesebben szólt az erdőmérnöki karról tekintettel a Szeniorok jelzésére mivel igény támadt a szakot érintő kritikus kérdések alaposabb megismerésére, amelyek a szakunk reakcióit új szemléletű megvilágításba helyezték, időszerűségét pedig szükségszerűvé tették az átalakuló gazdasági környezet felgyorsult változásai. Egyre világosabb, hogy a hazai, sajátos erdészeti, genetikai erőforrásainkra, gondozására nagyobb figyelmet kell szentelni. A kar 10 „integrált” intézményében és 2 más funkciójú egység szolgálatában igen széles tantárgyi szerkezetben oktatnak. Az átforgalmazott tanszékek hagyományos tantárgyakra is épülve különböző, fontos tudományterületek szakanyagát közvetítik.

A gyakorlati ismeretek elsajátítását szükségszerűen segítik az erdőgazdasági, és más feldolgozó, szolgáltató vállalatok, bevonva az oktatásba a gyakorlati szakembereket is. Megnyugtató információ volt, hogy az oktatás, nevelésben visszatértek az osztatlan 5 éves erdőmérnök-képzésre, erősítendő a „Zöldegyetem” jelleget. A szaktantárgyak intézményi keretben történő oktatásáról kapott információ újszerűen érzékeltette a képzés iránti igények, elvárások teljesítését, a korszerűsödést. A véleménycsere során sok új tantárgy bevezetéséről hallottunk, amely jelezte a fejlődés irányát.

Dr Héjj Botond ny. egyetemi docens vezetésével a botanikus kertet „érintve” átmentünk a korábban erdőrendezési épületbe, ahol az **Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet**ről **dr. Schiberna Endre igazgató** adott általános tájékoztatót. Az Intézetet; **Erdészeti Politikai és Ökonómiai Tanszék** (vezetője; dr. Schiberna E.), **Erdőrendezési Tanszék** (vezetője; dr. Gál János), ill. **Tájtudományi és Vidékfejlesztési Tanszék** (vezetője; prof. dr. Konkoly - Gyuró Éva) alkotja. Itt igen sokoldalú és feltűnően jól szervezett tájékoztatást kaptunk a tanszékek feladatáról **dr. Stark Magdolna** egy. docens, Prof. Emeritus **dr. Lett Bála** ny. egyetemi tanár, **dr. Gál János** egy. docens, **dr. Jáger László** egy. docens, **dr. Tirászi Ágnes** egy. adjunktus előadásában.

A végzett munkákról, eredményekről tantárgyi vonatkozásban is tagolt, oly kimerítő ismerettel „halmoztak el”, hogy alig maradt idő a véleménycsere. Az intézet sokrétűségének érzékeltetésére - a részletekbe hatolás mellőzésével - kiemelek néhány tantárgyat; Jogi és igazgatási ismeretek, Természetvédelmi jog és igazgatás, Közgazdaságtan, Erdővagyon gazdálkodás, Környezet-gazdaságtan, Erdészeti politika és Erdészettörténet, Vezetés és vállalkozástan, Informatika, Erdőértékelés, Erdészeti ökonómia, Számviteli és pénzügytan, Erdőpedagógiai képzés, stb. Elhangzottak alapján a mérnök, ill. PhD, továbbá a Szakirányú továbbképzés keretében mintegy 80 tantárgy szerepel. E számszerűség kapcsán a tapasztalati látásmód veti fel azt a kérdést, hogy az „integrátumok”, ill. a tantárgyak között kellően kiszűrődtek-e a párhuzamosságok? Talán az is mérlegelésre szorul, hogy a mélyebb, új részismeretek az áttekinthetőség, a fontosság tekintetében hol, hogyan „szintetizálhatók” hasznosítható formában? E szerény megjegyzés mellett gratulálni kell az intézet bemutatott tevékenységéhez, megköszönve a tájékoztatást és további eredményes oktató nevelő munkálkodást kívánok a seniorok nevében.

A **következő napirend keretében** Dékán Úr jelenlétében találkoztunk az OEE ifjúsági csoportja vezetőivel; **Domonkos Gábor** elnökkel, **Kelecsényi Szilárd** titkárral, és **Nagy Leventével**. Az ifjúsági csoport munkájáról kapott rövid tájékoztatóból kitűnt, hogy a vállalható feladatok kialakulóban vannak a hagyományok ápolása mellett. A kapcsolat felvételével egyetértve igen hasznosnak ítélik a két életkori réteg közös véleménycsere lehetőségeinek keresését, a témák, módszer pontosítását. Jelenlétük megállapodtak abban, hogy a részletek megbeszélésére és meghatározására keresik a megfelelő időpontokat.

A megbeszélések után az SZT elnök megköszönte Dékán Úr és munkatársainak a fogadást, a kapott tájékoztatást és további eredményes munkát kívánt az Egyetem, illetve a kar munkatársainak és az ifjúságnak is. (Részvétel: 10 fő)

dr. S Nagy László

„A bor is forr egyszer. Néha kétszer is.
Az emberi vér többször is.”
(Gárdonyi G.)

A Szeniorok tanulmányútja 2013. szeptember 24 – 25-én az Egererdő Zrt.-nél.

Ha spanyol nyelvterületen játszódó eseményeket tárgyalnánk és szeniorokat emlegetnék, azt is hihetnők, hogy valami, csak férfiaknak szóló programokról, valami urak klubjáról van szó. Ám magyar nyelvterületen vagyunk, magyar erdészeti egyesületen belüli hölgyek és urak csoportosulásáról van szó, olyan erdőmérnökökről, aki a harmadik életszakaszukat töltik. Nem nehéz kitalálni, hogy már mind nyugdíjasok, a munkában töltött évektől – néhány évre, vagy néhány évtizedre állnak, de egyre távolodnak. Vannak, akik még tartják a kapcsolatot volt munkahelyükkel, tájékozódnak a szakterületükön bekövetkezett változásokról, az újdonságok felől. Akadnak olyanok is, akiknek már megszűnt az intézmény ahol dolgoztak, ha szeretnék, és nagyon akarnák, akkor sem volna lehetséges egy kívánt kapcsolat újraélesztése.

Kimondva, vagy kimondatlanul, az eltávolodás hiányérzetet kelt és ragaszkodást is ahhoz, ami már széppé vált, ha olykor nagyon nehéz is tudott lenni. Szerencsére, vannak lehetőségek, ezeknek a hiányoknak a pótlására, a régi szakmai élmények megelevenítésére. Ilyen alkalom a Szeniorok Tanácsának rendszeres, évenkénti tanulmányútja, amikor

betekinthet az élő szakma vérkeringésébe. A „hosszú” nyári szünet után, a fentiek szellemében szervezett, az erdészösszetartást jól példázó tanulmányúton vehettünk részt. Az Egererdő Zrt.-nél, szeptember 24 – 25-én. Amikor, ez a tájékoztató megjelenik, a híradásokból a szakmai körök már rég tudják a vezető váltás tényét. Ezúton is gratulálunk dr. Jung László úrnak, az MFB Zrt. Agrár- és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatójának és Dobre-Kecsmár Csabának az Egererdő Zrt. vezérigazgatójának. Kívánunk az új beosztásaikban sok erőt, szakmánk felvirágoztatásához sikereken gazdag hosszantartó, dolgozó éveket.

Szeptember 24-én 8 óra 50 perckor futott be a Szalajka IC Egerbe, ahol **Schmotzer András** szeniortársunk várta a vonattal érkező 16 fő szeniort, mert hárman egriek és ketten, más úton érkeztek, így 22 résztvevővel kezdetét vehette a rendezvény.

Első helyszín az Egererdő Zrt. tanácskozó terme volt, ahol Schmotzer András programismertetője és **dr. S Nagy László** elnök úr bevezetője és üdvözlő szavai után részletes ismertetést hallhattunk az Egererdő Zrt.-ről **Dobre Kecsmár Csaba** osztályvezető úrtól, aki legelőször távolléte miatt kimentette **dr. Jung László** vezérigazgató urat, más irányú sürgős elfoglaltsága miatt. A tájékoztatóból, mindent megtudhattunk a cég természeti adottságairól, erdeiről, szervezetéről, működéséről, majd néhány kiemelt – divatos – témát részletesebben kitárgyaltunk.

Előadónk, az erdőművelésen belül külön foglalkozott a **folyamatos erdőborítás, az átalakító üzemmód** témakörrel, a fényigényes fafajú állományokban elindított kísérletekkel, a sikerekkel és nehézségekkel, nem is beszélve az e tekintetben kulcskérdésnek számító erdő-vad kapcsolattal.

A **közjóléti tevékenységgel** összefüggésben szó esett arról, hogy a részvénytársaságok tulajdonosi képviselőjét ellátó szervezetek – a jelenben és múltban egyaránt – nem voltak elosztalékot, melyek nagy részét közjóléti fejlesztésekre lehetett fordítani. A témakörhöz tartozóan hallottunk a természetvédelemről; az erdei vasutakról; a bakancsos, az autós és kerékpáros turizmusról; a Természetjáró Szövetséggel kialakított együttműködésről; a közismert és újjól feltárt kiránduló helyekről; a szalajkavölgyi fejlesztésekről; a galyatetői kilátóról; Gyöngyös várossal közösen létrehozott erdei turisztikai programokról; az erdei iskolákról; a tíz éve népszerű „Muzsikál az erdő” programsorozatról.

Az előadást követően mód nyílt kérdések feltevésére, egy-egy téma közös megbeszélésére. Elsőként Schmotzer András szeniortársunk javaslatára az előadónk három témát részletesebben kifejtett.

- A nemzeti parkhoz tartozó erdőterületek övezeti besorolásáról, az A – B – C zónákról, a teljes korlátozás alá tartozó területekről, a nemzetközi előírásokról és nemzeti hatáskörben hozott szabályozásról, a civil természetvédelmi szervezetekkel való kapcsolatról, az erdőtvény legutóbbi módosításáról, a kerékpáros és lovas-lobby sikereiről.
- A közmunkaprogramot sikeresnek tartják, 150 – 200 fős kezdeti foglalkoztatott közmunkás létszám az idei évben már 300 – 400 főre emelkedett.
- A tűzifa programot kiemelt helyen kezeli a részvénytársaság. A beharangozott hatósági ár bevezetése sokkal bonyolultabb és nagyobb körültekintést igényel, mint a víz, gáz és elektromos áram esetében. Ez utóbbiak „egycsatornásak”, valamilyen vezetékre csatlakoztatva lehet igénybe venni a szolgáltatást, míg a tűzifánál igen széles skálán mozog

az igénybevételi lehetőség. A szociálisan rászorulókat ellátásának rendszerét kellene inkább továbbfejleszteni, kiszélesíteni.

E három és még sok más témához kapcsolódó hozzászólások, kérdések hangzottak el Czebei Sándor, dr. S Nagy László és Tollner György szenior társainktól, melyekre előadónk megadta a korrekt válaszokat.

A szünetet követően **dr. S Nagy László** elnök úr ismertette azokat a témaköröket, amelyekkel még ebben az évben foglalkozni szeretnénk, s beszámolt a legutóbbi ülésünk óta eltelt időszakról. Néhány mondatos tájékoztatót hallhattunk a május 23-án, Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetemen tartott kihelyezett ülésünkről, és a május 24-én, Csákváron megtartott Erdészeti Fórumról, melyet a „Kovács K. Zoltán Idősek Köre” szervezett a Barankovics Alapítvány támogatásával.

Ismét téma volt – az új Alapszabályhoz kapcsolódóan – a Szeniorok Tanácsának jövőbeni szervezete, szerkezete, céljai és tevékenysége.

A novemberi ülésünkre tervezzük a téma részletes megtárgyalását.

Halász Gábor rövid tájékoztatót tartott az új Alapszabályról. Ismertette az elnökségi

határozatokat, amelyek az új Alapszabály tervezetének kidolgozását programba vette, majd a május 3-án kelt Küldöttközgyűlési határozatot. Emlékeztetett arra, hogy a szeniorok 27 módosítási javaslatot nyújtottak be, amelyek közül nyolcat elfogadott a szerkesztő bizottság. Amikor a Fővárosi Törvényszék jóváhagyja, az új Alapszabály életbe lép, s a Szeniorok Tanácsa a szakosztály jellegű tanács-jellegből, „Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa” elnevezéssel átkerül a tanácsadó testületek kategóriába.

Schmotzer András, dr. Király Pál, dr. Halasy Gyula és Köveskúti György szeniortársak hozzászólásaival zártuk a délelőtti programot.

Az ebédet a „Tábornok-Ház”-ban fogyasztottuk el, ahonnan rövid sétával a marcipán múzeumba, a

„Kopcsik Marcipániába” mentünk. Páratlan élményben volt részünk a gazdag gyűjtemény megtekintése során, amikor Kopcsik Lajos mestercukrász, cukrászművész remekeiben gyönyörködhettünk, azokban a valóságű, cukortésztából készült alkotásokban, amelyekhez négy tematikusan berendezett teremben Eger történelméből, egyházi múltjából, népművészetéből, a mesékből, a zenéből és ismert képzőművészek képeiből, szobraiból merített ihletet a mester.

A következő állomás az Egererdő Zrt. Felnémeti „Tűzifa Udvara” volt. Részletes tájékoztatót kaptunk **Dobre Csabától** az Rt.

fakitermeléseiből származó választék összetételéről, a tűzifa hányadról, a tűzifa lakossági és üzemi felhasználásának történeti alakulásáról, a Tűzifa Udvar beindításának szükségességéről. **Borsó Zoltán a Felsőtárkányi Erdészet vezetője** a telep megépítéséről és a termékekről tartott – bemutatóval egybekötött – ismertetőt.

A telepen készletezett és kapható termékeket – sarangolt tűzifa, darabolt tűzifa, hasított tűzifa, fa apríték, fa brikett, pellet, gyújtós – megtekintettük, majd a témához kapcsolódó kérdésekről folytattunk volna véget nem érő diskurzust, szakmai vitát, de a gazdag program folytatásaként járművekre szálltunk és kezdetét vette a tanulmányút erdei része az Oldalvölgyön és Bükkfennsíkon át, egészen Szilvásváradiig.

A látnivalókban, élményekben

gazdag napi penzum, a szívet, lelket átölelő baráti légkörben eltelt nap végéhez közeledett, végállomásunk a szilvásvárad vadászház: a Villa Negra.

A szálláshelyek gyors elfoglalását követően a pincehelyiség hosszú asztalánál elfogyaszthattuk a ház ételkülönlegességeit, s miután Schmotzer Bandi nem csak kiváló szervező és túravezető, hanem szőlősgazda is, így felvonultatta idős és frissebb borait a fehérektől, a rozékon át a vörös borokig, egyszóval szabályos borkóstolón volt szerencsénk részt venni.

A fáradtabbakat korábban csábította a pihenés, míg a kitartóbbak majd az éjfélit köszönhették.

A második nap is jól kezdődött. A megalapozott étvágyat bőséges reggelivel csillapíthattuk, majd egy rövid sétával a Zilahy Aladár Erdészeti Múzeumban kezdtük a programot.

A múzeumi látogatást követően, a pályázati forrásból megújult erdei vasút alsó állomásához sétáltunk, ahol **Goldbach Károly műszaki vezetőtől** részletes tájékoztatást kaptunk a Szilvásvárad Állami Erdei Vasút történetéről, a szalajkavölgyi fejlesztésekről, a teljesen megújult vasúti pályáról, az új és felújított állomásépületekről, a völgy akadálymentesített objektumairól, a hibridhajtású mozdonyról.

Vonatra szálltunk és felkapaszkodtunk a felső – a Szalajka-völgy Fátyol-vízesés– állomásra. Rövid szakmai ismertető után a felújított Szabadtéri Erdészeti Múzeum stációt jártuk végig Schmotzer András szenior társunk kalauzolásával. (Részvétel: 22 fő)

Schmotzer A., Wágner T., Halász G

„Minden bölcselet halott marad, ha csak megtanuljuk,
de nem éljük át, nem szabjuk önmagunkra.”

Az OEE Szeniorok Tanácsa, munkaterv szerinti ülését 2013. október 24-én a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság székháza tárgyalójában tartotta.

Dr. S Nagy László az SZT elnöke, üdvözölte a megjelenteket, és külön köszöntötte azokat a szenior társakat, akik az elmúlt hónapokban elismerésben kitüntetésben részesültek: **Gáspár Hantos Gézá**t, aki az idei vándorgyűlés alkalmával Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevelet kapott, majd **dr. Szász Tibor** és **Lutonszky Zoltán** szenior társainkat, az Életfa Emlékplakett Arany fokozat kitüntetésük és gyémánt diplomájuk átvétele alkalmából. Ezt követően, ismertette az ülés napirendjét, külön említette a „Hagyatékolható gondolatok” napirend előzményeit, jelezve, hogy e témakör, egy korábbi javaslat alapján született sorozat folytatása. Majd felkérte **Merkel Gábor** szenior társat, a Wagner Károly Alapítvány elnökét „Az Erdőfenntartási Alap jelentősége, ill. megszűnésének körülményei”c. előadására.

Országos Erdei Alap, Erdővásárlási Alap, Állami Telepítési Alap, Erdőfenntartási Alap, Országos Erdészeti Alap, Mezőgazdasági és Erdészeti Alap, Erdészeti Közcélú Feladatok, mind-mind olyan fogalmakat takarnak a magyar erdőgazdálkodásban, amelyek az erdők fenntartására, a tartamos erdőgazdálkodásra való több évszázados törekvés, pénzügyi eszközökkel nyomatékosított rendszerei. Miért is van szükség a

szigorú jogszabályi előírások mellett pénzben meghatározható biztosítékra is, hogy az erdők területe ne csökkenjen, sőt a lehetséges mértékig növekedjen?

Szögezzünk le néhány alapelvet. Az erdők fenntartása a tulajdonos kötelezettsége. Az erdő korlátozott rendelkezésű tulajdon. A korlátozásra közérdekből van szükség. Az állam – az erdőrendezés eszközeivel – közérdekből szabályozza az erdővel való gazdálkodást. Ezért az erdő, teljesítő képességének figyelembe vételével, az ország mindenkori jóléti állapotához igazodóan, közcélú támogatásban kell, ill. kellene részesíteni az erdőgazdaságot.

A támogatáshoz szükséges alap képzésének nagyon sokféle rendszere működik Európában, és a világban.

Érdemes néhány szó erejéig megemlíteni a magyar jogkövetési szokásokat is. Vizsgáljuk meg bármely törvényünket, vagy magasabb szintű jogszabályunkat.

Ha valamilyen jogosultságot állapít meg, azt többnyire követi a jogfosztó rendelkezés is, ha a jogosult, nem az előírt szabályok szerint viselkedik.

Fenti gondolatkörben cseréltek eszmét a szeniorok, Merkel Gábor szenior társunk előadásához csatlakozóan.

Történelmi áttekintés címen kaptunk tájékoztatást a tartamos erdőgazdálkodásra való korai törekvésektől, egészen a II. világháborúig. Az erdőrendtartások, már az erdők fennmaradása érdekében születtek, de a XIX. század közepéig nem voltak olyan jogszabályok, amelyek pénzügyileg is támogatott erdőfenntartási tevékenységekről intézkedtek volna.

Előadónk részletesen ismertette az erdőkről való törvénykezésben mérföldkőnek számító, **1879. évi XXXI. törvénycikkkel** létrehozott „Országos Erdei Alap” képzésének és felhasználásának szabályait, s azt a folyamatot, amelyben ez az Alap jelentősen meghatározta a kincstári erdők fenntartásának körülményeit.

Az I. világháború után, az országot csonkító trianoni tragédiát követően, nagy jelentőségű, erdőket érintő törvények, az **alföldi erdők telepítéséről és fásításokról szóló 1923. évi XIX. és az Országos Erdei Alapról szóló 1923. évi XX. törvénycikk** témákra vonatkozó előírásairól, az Alap bevételeinek és tervezett kiadásainak változásairól kaptunk ismereteket. Az erdők fenntartásának szabályozásában bekövetkezett változást, **az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. évi IV. törvénycikk** jelentette, amelynek rendelkezései kibővítették az Alap jövedelmét felépítő bevételek körét és azokat a „közcélokat”, amelyekre a bevételek felhasználhatók. Az előadó szavaival élve, „az ország erdőterületének jelentős hányadát képező hitbizományi, magán vagy egyéb közösségi tulajdonban lévő erdők költségvetésből történő közvetlen támogatásáról a törvény nem rendelkezik. A tizedik cím alatt részletezi az adózási rendszeren keresztül érvényesíthető kedvezményeket”. Ebben a törvényben jelenik meg először rendelkezés, amely a kincstári erdőkön túlmenően pénzügyileg is szabályozza az erdők fenntartását. **„A törvény átfogóan rendezte a korábbi törvények erdőgazdálkodással összefüggő előírásait, oly mértékben előre mutatón, hogy egyes rendelkezései – az országunk számára szintén tragikus kimenetelű II. világháborút követő teljes társadalmi, gazdasági rendszerváltást is túlélve – az 1961. évi VII. törvény hatálybalépéséig érvényben maradtak.”**

„Új korszaknak” tekintette előadónk az 1956-tól, az Erdőfenntartási Alap létrehozásától, 1976-ig terjedő időszakot. Az 1971-es rendelkezés alapján, 1976-tól az Alap erdőfelújítás és fenntartás költség-elszámolási rendszerét kiterjesztették az állami gazdaságokra és termelőszövetkezetekre is, de az Alap szektoronként elkülönülő részeként.

A II. világháború utáni időktől 1990-ig tartó szakaszt illetően, előadónk többször hivatkozott **Halász Aladár** egykori szenior társunk, tudományos alaposítással feldolgozott, a „Faárrendszerünk és az erdőművelés finanszírozási rendszerének történeti áttekintése 1945 – 1990” c. munkájára, amely az Erdészettörténeti Közlemények sorozatban jelent meg 2003. évben. Innen az idézet is, amely a magyar erdőművelés sikerességében, majd 50 évig nagy szerepet játszó Erdőfenntartási Alapról szól: „Az erdő-felújítási, erdőnevelési és egyéb erdőfenntartási munkák költségvetésből történő finanszírozása a központi költségvetésre egyre nagyobb terhet rótt. A kormány, a költségvetés tehermentesítésére, az erdőfelújítás és fenntartás biztonságos költségfedezetének megteremtésére, **1956-ban létrehozta az Erdőfenntartási Alapot és az erdők fenntartásáért való felelősséget a szakágazatra ruházta.** Az intézkedés lehetővé tette, hogy az erdők újratermelésének és fenntartásának költségeit a fakitermelésből származó jövedelemből biztosítsa a szakágazat. Az erdőfelújítás, erdőnevelés pénzügyi támogatásának feltételei, gyakorlatilag a szakágazaton belül valósulhattak meg, függetlenül az állami költségvetés mindenkori helyzetétől.” /Halász Aladár/

Nagy változást jelentett az Alap képzésében és működtetésében az 1968-as esztendő, az „új gazdasági mechanizmus”, (lényege: a korábbi – szigorúan centralizált– gazdasági rendszer reformja. A központi előírások mérséklése és a vállalati önállóság szerepének növelése, valamint a piac, szabályozó szerepének részleges elismerése volt.) A faárak egységesek voltak, a korábbi elvek alapján kirótt járulékok nem fejezték ki az egyes tájak (erdőgazdálkodók) faállománybéli különbségéből adódó eltéréseket. Közelíteni kellett a különbözőzeti földjáradék elvén megállapítható erdőfenntartási járulék kiszámítás módszeréhez.

A következő nagyobb változás összefüggött az erdészet és erdészeti irányítás szervezetében bekövetkezett 1979. évi átszervezéssel, amikortól az Erdészeti és Faipari Hivatal irányítása alá tartozó erdőgazdaságok komoly technikai és technológiai fejlesztésekkel, jelentősen növelték a fakitermelésüket, olyannyira, hogy a nyolcvanas évek közepére az ország fakitermelése elérte, sőt meghaladta az összes-fatermés évi folyónövedékét. Ebben az időszakban, nagy területre kiterjedő erdőkárok miatt is növekedett a fakitermelés, amely néhány év eltolódással az erdőfelújítási feladatok jelentős növekedésében jelentkezett. Mind ezeket az Alapon keresztül, minisztériumi – esetenként kézi – vezérléssel, több-kevesebb sikerrel meg lehetett oldani. Az alapon belül összevonták az állami erdőgazdaságok, állami gazdaságok és termelőszövetkezetek eddig külön-külön működő alapjait, bár a minisztérium továbbra is elkülönülten adminisztrálta. Az Alap mezőgazdasági szektorainál, a befizetések már az 1980-as évek közepétől nem fedezték a szükséges költségeket, szektoronkénti átcsoportosításra volt szükség, amely érthető ellenkezést váltott ki az erdőgazdasági szektorban.

Az 1980-as évek vége felé a csökkenő fakitermelések miatt apadtak az Alap bevételei, a tartalékok korábbi felélése miatt, csak részben fedezték az erdőfelújítás költségeit. 1992-ig úgy lehetett az Alap működését biztosítani, hogy a támogatási célokat és az egységárakat csökkenteni kellett, ill. az egyes műveletek költségeit csak részben támogatta az Alap. Már ekkor megfogalmazódott az igény, egy új kirovó-elosztó rendszer kidolgozására. Az erdészeti intézmények, az erdőrészlet szinten kidolgozott elvonó és kirovó rendszerben látták a megoldást (amely sohasem teljesült).

Az Erdőfenntartási Alap megszűnésének előjeleiről, a következőket hallhattuk: 1990-ben beköszönő történelmi fordulat az Erdőfenntartási Alap létét kérdőjelezte meg. A tervezett tulajdonosi szerkezetváltás, a kárpótlásra kijelölt területeken elrendelt fakitermelési moratórium és egyéb piaci zavarok miatt már 1990-ben közel 500 ezer m³-rel csökkent a fakitermelés és az 1991. évi elő-tervek további 585 ezer m³ csökkenést jeleztek. Ugyanakkor a korábbi években az üzemtervi lehetőségek határán megvalósult véghasználatok miatt a folyamatban lévő erdősítések állománya művelési- és az erdő-felújítási hátralékok felszámolási költségei egyre nőttek.

1991. évben nehéz gazdasági körülmények között kellett biztosítani az erdőművelési munkák pénzügyi fedezetét, mivel költségvetési támogatás nem állt rendelkezésre.

A feladat megoldása érdekében csökkenteni kellett az erdőfenntartással, neveléssel kapcsolatos kiadásokat pl. a befejezett erdősítések ápolása, tisztítás, nyesés, tűzpázták stb. támogatásának felfüggesztésével, ami igen nagy felháborodást keltett mind a szakfelügyelet, mind a gazdálkodók körében.

A következő jelentős változást, a földművelésügyi alapokról szóló 1992. évi LXXXVIII. törvény, sok vitát kiváltó előkészítése után, a Pénzügy Minisztérium „ultimátuma” hatására, előadónk által egy éjszaka átdolgozott, Országos Erdészeti Alap néven, 1993. január 1-től, tovább működő rendszer jelentette. Érdekessége, az új Alapnak, hogy a költségvetési támogatás megjelenik, mint bevételi forrás.

Az állandó likviditási gondokkal küszködő Országos Erdészeti Alap működőképességének megoldását, csak a teljes mértékben költségvetési forrásból működő Mezőgazdasági Fejlesztési Alappal való összevonás jelentette. **Az összevonásról Mezőgazdasági és Erdészeti Alap néven az 1995. évi XXI. tv. rendelkezik.** Az erdészet számára – viszonylag – kedvező összevonás eredményezte helyzet, nagyon rövid ideig tartott, mert az 1996. évi költségvetésről szóló 1995.évi CXXI. tv. az elkülönített állami pénzalapok nagy részét megszüntette, illetve az egyes fejezetek /minisztériumok/ költségvetésébe integrálta. Így az erdőfelújítás és erdőfenntartás jogcímei **Erdészeti Közcélú Feladatok** jogcímcsoport alatt kerültek a minisztérium költségvetésébe. A jogcím csoport kiadásainak fedezetét szolgáló befizetések, „Központosított bevételek” címen, a minisztérium költségvetésétől elkülönítetten kerültek a kincstárhoz, a bevételek és kiadások közötti közvetlen finanszírozási kapcsolat elvben megszűnt.

Merkel Gábor szenior társunk az erdészeti alapok nagy szakértője, az alábbi mondatokkal fejezte be előadását:

„1996-2004 évek közötti időszakban a fejezeti kezelésű erdészeti támogatási előirányzatok változó mértékű, de egyre csökkenő költségvetési támogatás mellett, a kincstártól visszaigényelt központosított bevételekkel korlátozott módon működtek.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozással (2004.05.01.) együtt járó kötelező jogharmonizációval gyakorlatilag búcsút intettünk az Alapnak és a hasonló elven működő erdészeti nemzeti támogatásoknak. Az erdőfenntartási járulék és fizetési kötelezettség is megszűnt, a determinációk rendezése költségvetési támogatásból történt.”

Az előadást követően hozzászóltak Kondor Endre, Dudás Péter, Zachar Miklós, dr. Pethő József, dr. Halasy Gyula, Halász Gábor szenior társak. Elnök úr a hozzászólásokat az előadó válaszait – az előadónak kinyilvánított köszönet után - az alábbiak szerint foglalta össze:

- az előadás hatására, de korábbi ismereteink alapján is, a különböző neveken és szerkezetben működött, az erdők felújítását és fenntartását támogató pénzügyi alapokat eredményesnek, az erdészetben nagyon fontosnak ítéljük meg;
- törekszünk megismerni az alapok nélkül működő erdő-felújítási helyzetet, a jelenben elérhető pályázati rendszer lehetőségeit, kihatását az erdőművelés eredményességére;

- ennek érdekében Halász Gábor titkár úr vegye fel a kapcsolatot az Erdőrendezési, Erdőművelési Szakosztállyal, egy 2014 évi közös rendezvény megszervezését illetően;
- amennyiben a megbeszélések, viták használhatónak ítélt javaslatokat, véleményeket érlelnek ki, s a lefektetett alapelvek irányába hatnak, azokat összefoglaljuk, s az Elnökség, ill. tagság elé tárjuk.

A következő – egyben befejező – napirendben, Elnök úr által már beharangozott „Hagyományozható gondolatok” sorozatban **dr. Jereb Ottó** szenior társunk, gyémánt okleveles erdőmérnök tanár nyilatkozott meg, mondta el tapasztalatait, amelyek szakmai sajátosságuk okán a jövő generáció számára is hasznosítható szellemi értéket képviselnek. Szenior társunk ismertette azokat – az erdőmérnöki pályára terelő –

társadalmi, családi viszonyokat, amelyek ifjú korában, Erdélyben (ahol a 10 % magyarnak is magyar iskolája volt) a bányász családi közegből kiemelték.

Óradnán járt magyar elemi iskolába, s a nyári szünidők egy részét a Radnaborberek Bányüzem területén töltötte. Vonzódása az erdészpályához ebben az időben érlelődött meg benne. A környező erdők közelsége és szépsége, a fenyők és a hegyi legelők illata kitörölhetetlen hatást gyakoroltak rá. A pályaválasztáshoz hozzájárult még az is, hogy egyik osztálytársának az édesapja, erdőmérnök volt.

Vázolta köztisztelő Szeniorunk, hogyan került Szatmárnémetibe – ahol érettségizett is – majd, a Soproni Erdőmérnöki Főiskolára, hogy megküzdjön a nagy távolság, és az új helyzete által előidézett gondokkal. Mint érzékeltük, nem eredménytelenül.

A soproni élményekből kiemelhető, hogy hamar beilleszkedett, erdélyi emberként jól ismerte az erdőt.

Érdekességként említette azt a feladatot, amelyet Fehér Dániel professzortól kapott:

1945-ben a megszálló szovjet csapatok kórház, konyha és élelmiszer raktárak számára lefoglalták az egyetem főépületének földszintjét és a kert déli oldalán a műhelytermek egy részét. A téli hideg időben az oroszok eltűzelték a növények jelző tábláinak fa-cövekeit is, s a jelző táblák elkerültek eredeti helyükről. Ezeket kellett szenior társunknak, a rendelkezésre álló vázlatok alapján helyreállítani. Csak később jött rá, hogy milyen hasznot jelentett ez a „plusz munka”. Még a különleges növények helyét is pontosan tudta, így tanulóit könnyen vezethette oda, ahova csak akarta.

A technikai évek meghatározóak voltak életében. A sok kedves emlékből kiemelt egyet és elmesélte, milyen gyűjteményekkel gazdagította a növénytan szertárát, ezek közül is a legkedvesebbet, a rügy-gyűjteményt ismertette.

A fajok felismerésének biztos elsajátítása, rügy, levél és termés (mag, toboz) gyűjtemények szigorú megkövetelése nélkül, elképzelhetetlen. Már 1950 őszén elkészítette azt a rügy-gyűjtemény mintapéldányt, amelyben rendszertani sorrendbe szedve bemutatta, hogy az

első osztály második félévében minden tanulónak, hasonlót kell készíteni és megadott határidőre beadni. A kötelezően begyűjtött 60 db rügyet a tanult rend és család sorrendjében, magyar és latin névvel ellátva, a műszaki rajz órán tanult szabvány betűkkel és tussal kihúzott formában kellett elkészíteni. Az írást, s vonalhúzást **Gál István** minősítette és osztályozta, míg a rügyhatározás és latin nevek hibátlan beírása a növényteni jegyekhez számítottak.

Majd szakmai kérdésekre térve, méltatlannak vélte, ami az akáccal, ezzel az igen sokoldalúan felhasználható fafajjal szemben kialakult. Figyelmünkbe ajánlotta a lucfenyőt. Erdőfelújítására, jó termőhelyen kiemelkedő fatermő képességére vonatkozóan szintén egyedi tapasztalatokat osztott meg. Nevezetesen, a jó vízgazdálkodású bükk-elegyes erdőben rendkívüli méretekre képes, mint pl. a soproni „Asztalfőn”, ahol 1000 m³/ha, értékes fatömeg termelésre is képes.

Összehasonlító példákkal vont párhuzamot az állandó erdőborítás módszerei és a fokozatos felújítási eljárások korábbi, eredményes alkalmazása között.

A bőséges szakmai példái mellett közreadta a diákjai számára a hosszú oktató és nevelő tanári munkája alatt kialakult jelszavait, melyeket igyekezett tanulóiba betáplálni:

1. **„Legyenek szorgalmasak**, mert csak rendszeres és folyamatos munkával lehet elfogadható eredményeket felmutatni.
2. **Legyenek becsületesek** és igazmondók, hogy ne szégyenkezve nézzenek mások szemébe.
3. **Szeressék egymást**, hogy őket is szerethessék; szeressék a szakmát, mely megélhetést ad számukra, és szeressék a Föld bármely területén élő magyar testvéreiket, nemzetüket, a HAZÁT, mely ápol, s eltakar!”

A „tanáruas-tanár bácsis” hangvételű megnyilatkozás, a szeniortársak számára élményszerűen idézte fel saját tapasztalataikat, az igen színes gondolatok pedig szellemi értéként raktározódtak. A tagság nagy érdeklődéssel hallgatta Ottó bátyánk bölccsé nemesedett gondolatait és közös reakció volt, hogy érdemes hasonló napirendet beiktatni, mivel a visszaemlékezések egyaránt gazdagítják a gyakorlati szemléletet, és hasznosak lehetnek ifjak, idősek számára is. (Részvétel: 18 fő)

Halász Gábor, dr. S Nagy László

„A forráshoz csak az árral szemben lehet eljutni.”
(A. Gide)

A Szeniorok Tanácsa 2013. december 5-i évzáró ülésén, dr. S Nagy László elnök úr köszöntötte a névnapjukat, vagy születésnapjukat a közelmúltban ünneplő szenior társakat, majd a Szeniorok Tanácsa tevékenysége iránt érdeklődő, **Inokai Balázs** tagtársunkat felkérte rövid bemutatkozásra.

Inokai Balázs röviden ismertette szakmai pályafutását, majd erdész felmenőiről beszélt, különös tekintettel nagyapjáról, vitéz Szekeres Károlyról, aki igen változatos és küzdelmes életpályája során a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének (MEVME) utolsó elnöke volt.

Az ülés érdemi részét a Működési Rend megvitatása képezte. Elnök úr röviden ismertette, a véleményezésre kiküldött működési rend tervezetének lényeges elemeit és vázolta a tervezet feletti vita rendjét.

A vitában résztvevők –dr. Halasy Gyula, Tollner György, Czebei Sándor, Zachar Miklós, dr. Szász Tibor, Kondor Endre, Bóna József, Virágh János, Köveskúti György, Fehér István (írásban tett javaslatot) – hozzászólásaikban, az alábbi témakörökhöz tettek észrevételeket, javaslatokat:

- a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa (továbbiakban: Tanács) feladatai, az OEE Elnökségének elvárásai
- a Tanács kapcsolatai az OEE különböző szervezeti egységeivel, különös tekintettel a helyi csoportokra és az Erdész Csillag alapítványra
- a Tanács taglétszámának mennyi legyen az alsó határa és legyen-e felső határa?
- kik legyenek a Tanács tagjai, a tagságon belül legyenek-e különböző jogállású tagok?

A vitát nem lezárva, inkább ahhoz csatlakozóan, **Halász Gábor** titkár tartott ismertetőt a működési rend készítésének előzményeiről, körülményeiről, továbbá az OEE működésével kapcsolatban, a titkárságtól érkezett bizonyítékokról, a Tanács működését is befolyásoló Kitüntetési Szabályzatról, arról a fejleményről, hogy a Fővárosi Törvényszék, 2013. október 22-én jóváhagyta az OEE Alapszabályát. Beszámolt arról, hogy 2013.11.20-án, a Budapesti Erdőrendezési Helyi Csoport ülésén, módja volt **Csépányi Péter** régió képviselő úrtól tájékoztatást kérni, hogy az új Alapszabályban meghatározott „tiszteletbeli tagság” és az OEE legmagasabb rangú kitüntetéseként ismert „Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevél” adományozottjai közötti fogalmi különbözőséget, hogyan kívánja lerendezni az Elnökség.

Csépányi úr válaszában tájékoztatta a jelenlévőket, hogy ezt a problémát érzékelte az Elnökség, és a kitüntetésekről szóló szabályzatban kívánja megoldani. Ugyanis a „tiszteletbeli tagság” fogalmát a PTK lefoglalta és másként értelmezi, mint a mi korábbi magas rangú kitüntetési értelmezésünk volt. A Tiszteletbeli Tagság helyett bevezetik az „Örökös Tagság” fogalmát, amelyet a Kitüntetési Szabályzatban részletesen kidolgoznak.

A 2013. október 17-én, az elnökség által elfogadott Kitüntetési Szabályzatban, valóban szerepel az „Örökös Tagsági Díszoklevél”, így az Alapszabályban szereplő „tiszteletbeli tagság”, már nem keverhető össze a kitüntetéssel. Az Elnökséggel még azt kell majd tisztáznunk, hogy az Alapszabályban rögzített elnevezésünket (Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa) használjuk-e – egy valamikori Alapszabály módosításig – vagy, a „Szeniorok és Örökös Tagok Tanácsa” elnevezést. Valószínűbb az első megoldás, mert a Fővárosi Törvényszék által elfogadott Alapszabályban, a tanácsadó testületek között ilyen néven vagyunk bejegyezve, mi pedig tudjuk, hogy alanyi jogon tagjai a Tanácsnak a korábbi Tiszteletbeli Tagok és az eljövendő Örökös Tagok.

A továbbiakban emlékeztette a szenior társakat, a Szeniorok Tanácsának megalakítására és ezzel összefüggésben, néhány korábbi eseményre, melyet a működési szabályzat tervezetének bevezetőjeként, az alábbiak szerint ismerhettek meg a szenior társak:

A Tanács új működési szabályainak lefektetése előtt tekintsük át a keletkezésének körülményeit, az indítást, amely létrehozta, továbbá a Tanács eredeti kitűzött céljait, majd annak időbeli változásait.

A rendelkezésünkre álló adatok szerint az Országos Erdészeti Egyesületnél első alkalommal, **1982. év második felében jelent meg a szeniorok ügye, amikor „a Kormány felkérte a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségét, hogy a nyugdíjas műszaki értelmiség problémáinak feltárásában, ezek megoldására tervezett intézkedésekre, javaslataival működjön közre.” A MTESZ, az OEE-et is bevonta a munkába. A MTESZ Szeniorok Tanácsában egyesületünket Fila József képviselte.**

Az Erdő 1983. szeptemberi számában Fila József, az OEE Szeniorok Tanácsának elnöke arról számol be, hogy az Elnökség – dr. Herpay Imre elnöklése és dr. Király Pál főtitkársága idején – létrehozta a Szeniorok Tanácsát azzal a céllal, hogy a szakma nyugdíjasai szervezeten – a helyi csoportok közreműködésével – tudjanak részt venni erdőgazdaságunk fejlesztésében. Az Elnökség szakmai-társadalmi fórumot kívánt biztosítani, ahol a nyugdíjasok szakmai véleményüket kifejezhetik és ahol rendszeres szakmai tájékoztatást kaphatnak.

Az idősebb korosztály iránti tiszteletet példázó gazdag cselekvési tervből érdemes idézni: „Szeretnénk nyugdíjasainkat a szakmai közéletbe érdemlegesen bekapcsolni, a szakemberek nemzedékei között a kölcsönös bizalmat, megbecsülést, harmonikus együttműködést elősegíteni, az idősebb szakemberek szakmai és emberi elszigetelődését megelőzni, feloldani. Törekszünk sokoldalúan fejleszteni a nyugdíjas és aktív szakemberek közös klubéletét. Programunkban szerepel szakmánk múltjának ápolása, a szakmai emlékhelyek feltárása, gondozása, nyilvántartása, a jelentősebb szakmai életművek, tevékenységek megörökítése, közismertté tétele, a szakmai memoár-irodalom ösztönzése útján.”

A nyugdíjas szakemberek aktivizálása mellett kitűzték feladatuk, a nyugdíjas tagjaink életkörülményeit, szociális ellátottságát folyamatosan figyelemmel kísérni, a lehetséges segítséget e téren megadni, reális, tartós megoldásokat kezdeményezni.

„ Számba kell vennünk nyugdíjasainkat, az életkörülményeiket jellemző tényeket, szándékaikat, törekvéseiket, esetleg sérelmeiket.

A munkaadóknak és szakszervezeti bizottságuknak az eddigieknél nagyobb figyelemmel kellene a nyugdíj várományos dolgozók közérzetét gondozni, hogy sérelemérzet nélkül

kerüljenek nyugdíjba és volt munkaadójukkal, munkaközösségükkel nyugdíjas állapotban is tartalmas, hasznos emberi és szakmai kapcsolatuk lehessen.”

A Szeniorok Tanácsa és a helyi csoportoknál alakult nyugdíjas bizottságok áldozatos és

kitartó munkájának – meg a Kormány hajlandóságának – köszönhetően igen eredményes tevékenységről adhatott számot **Gáspár Hantos Géza** az 1986. évi főtitkári beszámolóban: „Csak egy-két számot: 1060 nyugdíjas jövedelmi és szociális helyzetét mérték fel.

Közülük 218 főnek 3500 Ft-nál kevesebb a nyugdíja. Méltányossági alapon ez ideig 85 fő kapott havi 200-500 Ft nyugdíjemelést. Itt meg kell jegyeznem, hogy az MTESZ 32 tagegyesületéből eddig 125 fő kapott emelést, ezekből 85 fő az erdőgazdálkodás nyugdíjasa.”

A Szeniorok Tanácsának további gazdag programját, tevékenységét, lehetne részletezni, de ennek a tájékoztatónak nem ez a célja. Azokra, egy másik – a Szeniorok Tanácsa történetéről, működéséről szóló – terjedelmesebb dolgozatban fogunk kitérni.

Ugorjunk időben, és vegyük számba a jelen változtatási kényszert megelőző állapotot, a ma követett szabályokat, célokat és kitűzött feladatokat.

Az OEE választmányának 1994. március 25-én tartott ülésén elfogadott Alapszabály módosítások szerint, a **Szeniorok Tanácsa, az OEE, szakosztály jogállású tanácsadó szerve.** Ebben az elnökségi ciklusban (1994-1998) fogalmazta meg újjólag az SZT saját célkitűzéseit és feladatait, „A Szeniorok Tanácsa megalakulása, célja, 1990 – 2010 közötti tevékenysége” c. az OEE Elnöksége felkérésére, 2010. januárban készült összeállításban.

A vélemények, javaslatok elhangzása után - összegezve a napirend történéseit – Elnök úr javaslata alapján, Halász Gábor titkár – az észrevételek figyelembe vételével – módosítja a tervezetet, melyet egy ad. hoc munkacsoport még megtárgyal, s ezt követően kezdeményezzük az Elnökséggel való egyeztetést. Az egyeztetés eredményeként kialakult működési rendet terjesztjük a tagság elé elfogadásra.

Az évzáró ülés második felében dr. S Nagy László elnök úr, ünnepélyes hangulatban a Szeniorok Tanácsa által 2003. évben alapított Emléklapokkal köszöntötte a szeniortársakat.

- **75. éves,** életkori emléklapot vettek át, Hegedűs János és Kondor Endre,
- **85. éves,** életkori emléklapot kapott Dr. Ghimessy László,
- **90. éves,** életkori emléklappal ünnepeltük Lutonszky Zoltán és dr. Szász Tibor tagtársainkat.

Köveskuti György szeniortársunk, az általa készített szalonnázó alátétekkel ajándékozta meg az ünnepeltek. Gratulálunk, az évfordulójukat ünneplő senior társainknak! Az elnöki zárszóval és az ünnepi jókívánságok jegyében, majd egy afrikai természetfilm megtekintésével fejeztük be évzáró rendezvényünket. (Részvétel: 22 fő)

Halász Gábor

„Ahhoz, hogy megjósoljuk a jövőt
szükségünk van logikára, de szükségünk
van hitre és képzelőerőre, amely gyakran
ellenszegülhet magának a logikának is”.

(Clarke)

Az SZT évnyitó rendezvényét 2014. január 30-án, a NÉBIH Erdészeti Igazgatósága Frankel Leó úti székházának tanácstermében tartotta meg

Hagyomány a Senioroknál, hogy az erdészetért felelős első számú vezetőt meghívják egy konzultációra, felkérlik az ágazat aktualitásairól szóló tájékoztató megtartására.

Vendégeink: **Bardócz Tamás főosztályvezető** úr és **Lapos Tamás osztályvezető** úr „**Az erdőgazdálkodás aktuális stratégiai kérdései, irányai**” címmel tartottak tájékoztató előadást és folytattak konzultációt a seniorokkal.

Dr. S Nagy László elnök úr, megnyitójában köszöntötte a meghívott előadókat, az ÁESZ Budapesti Helyi Csoport tagjait és hagyományosan azokat a tagtársakat, akik a közelmúltban ünnepelték, vagy az elkövetkező egy-két héten belül ünneplik névnapjukat, születésnapjukat.

Bardócz Tamás, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály vezetője előrebocsátotta, hogy rövid összefoglalást kíván adni a főosztály erdészeti tevékenységéről, a szakmai tájékoztatást, Lapos Tamás az Erdészeti Osztály vezetője tartja meg. A bevezető gondolatokhoz visszatérve elmondta, hogy az általa vezetett főosztályhoz tartozó szakterületek közül a halászat adja a szakmai háttérét és az erdészeti szakkérdésekbe nem kíván beavatkozni, azok irányítása az Erdészeti Osztály feladata. E tekintetben legfontosabb feladatának tartja, figyelemmel kísérni merre tart az erdészet, megteremteni a kereteket az erdészet érdekeinek legjobb képviselőjéhez és szilárdan kiállni a stratégiai célok érvényesítése mellett. Az államigazgatás szervezeteiben és a legfőbb szinten is a szakmák elszigetelődése megszűnt, a rokon szakterületek érdekeit együtt és nem egymás ellen kell képviselni. A nemzeti és EU-s szakmai stratégiák esetében fontos szempont a megfelelő publicitás biztosítása és a közfigyelem reakcióinak követése. Az EU erdészeti stratégiája támasza lehet majd a nemzeti programoknak és meghatározója a szakmai közhangulatnak. Egyértelműen a jóléti funkció erősödésének lehetünk tanúi és a természetvédelmi célok is egyre nagyobb súllyal jelentkeznek. A nemzeti erdészeti stratégiának is követni kell a fenti irányzatokat, hogy a támogatásokat is magába foglaló operatív programokban minél több vonalon érvényesíteni tudjuk érdekeinket.

Lapos Tamás: Rövid személyes bevezetőben a szakmai indíttatásáról, erdőrendezői, természetvédői múltjáról vallott, majd felidézte azokat a szakmai alapelveket, amelyek mindannyiunkat kötnek az erdőhöz, az erdészethez és örökösek, nem változnak időről-időre. Ez nem azt jelenti, hogy nincs fejlődés, hanem sokkal inkább azt, hogy az erdészek idejekorán felismerték az erdők fenntartásának szükségességét és szabályait, amelyeket alkalmazni kell a fennforgó körülmények között, alapelveinket soha fel nem adva.

Az Erdészeti Osztályról elmondta, hogy nyolc főből áll és feladataiban igen nagy súlyt képvisel a jogszabály előkészítés. Igen sokrétű, a kormányzati szinten szabályozott uniós források igénybevételenek lehetősége, melyek eljuttatása a felhasználókhöz ugyancsak sok munkával jár. A fejlesztési célokat ügyesen kell megfogalmazni, s így más ágazatoknál lévő erőforrásokat is igénybe lehet venni. Az erdészeti célokhoz – jól irányzott érveléssel

általában sikerül megnyerni az államtitkárság, az államtitkár úr, kedvező hozzá állását és támogató képviselését. A feladatok megoldásában sokat jelent az Erdészeti Osztálynak a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság intézményi, információs és szakember háttere, de sok tekintetben tudnak támaszkodni a kutató intézetre, az egyetemre is.

Az egyetem koordinációjával 2004. évben elkészült Nemzeti Erdőprogram alapos, nagy munka volt, jó alapul szolgált az EU-s programozási módszerekkel kiegészült Nemzeti Erdészeti Stratégiának. Miután a nemzeti lehetőségek megszűntek, ill. igen kis mértékben érvényesülhetnek, az EU-s programozási módszerekkel kell a hazai igényeket, sajátosságainknak megfelelően kielégíteni. Nagyon oda kell figyelni az EU-s célokra (klímaváltozás, biológiai sokféleség) és gyors reakciókra van szükség a sikeres pályázatokhoz. Az erdészeti intézkedések kedvező hatásáról megfelelő szinten és gyakran kell tájékoztatni a társadalmat, nem megvárva a lakosság részéről felmerülő kínos kérdéseket, amelyekre már csak védekező álláspontból lehet – olykor, nem kielégítő – választ adni.

Be kell engedni, de még inkább be kell, vezeti az embereket az erdőbe. Nem kell szégyellni, unásig ismételtetni azokat az alapelveket, amelyek ugyan a szakmán belül evidensek (vágásmódok, körzeti erdőtervezés, fenntartható erdőgazdálkodás), de a nagy közönség tájékoztatásánál igen fontos tételek. Meg kell teremteni, ki kell használni a lehetőségeket az erdészet népszerűsítésére (lakossági fórumok, helyi irányelvek előzetes tárgyalása), a szakmát be kell vinni a köztudatba, tudva ugyan, hogy olyan helyzet sohasem áll elő, hogy mindenki elégedett lesz az erdők állapotával, az erdészek tevékenységével.

Amióta a környezetvédelmi szabályozások megjelentek, majd egyre gyakoribbá váltak, azóta lett divatos az erdészet indirekt vezérlése. Ezért igen fontos, hogy a szakmánkon kívüli, ahhoz közel álló jogszabályok létrehozásában részt vegyünk, de legalább a megszületésénél bábáskodjunk. Ez tudom, hogy nagyon nehéz feladat, de törekedni kell rá. Nem szabad csak kötöttségnek tekinteni az uniós természetvédelmi előírásokat, lehetőség szerint erdőrésztlet szinten, a körzeti erdőtervekben kell érvényesíteni.

Az EU főleg a magán erdőgazdálkodást támogatja, közel 3,5 mrd Ft-tal, csak azért, mert valamilyen szinten korlátozza. Az uniós támogatások 2013. évben nagyon nehezen indultak. A Kormány, amit csak lehet uniós forrásokból kíván támogatni, minél kevesebb nemzeti forrást akar felhasználni. Az MVH is nagy csúszásokban volt, 2 – 3 éves késéssel kapták meg a gazdák az erdészeti támogatásokat. Az erdőtelepítési teljesítmény a kezdetekben biztató volt (2006. évig 18.000 ha/év), majd egyre csökkent, jelenleg 2000 ha/év, annak ellenére, hogy a Natura 2000 védettségű területekre is lehet erdőt telepíteni, meghatározott fafajokból. Miután, az erdőtelepítés (fafajtól függően) 10 -15 évre meghatározza a támogatás nagyságrendjét, összetételét, ezért az utóbbi időben csökkentették. Az alacsony teljesítéshez az is hozzájárult, hogy kisebb mértékű lett a jövedelem kiesésre járó támogatás összege és a mezőgazdasági művelésű, területi alapú támogatással jobban járnak a gazdák.

Az agrár-környezetgazdálkodási program keretében – az erdőtelepítéseken túl– jelentős támogatási lehetőségek vannak a szerkezetátalakítási feladatokban, az erdőkárok térítésében, az erdészeti környezetvédelmi programban, az idegen fajok visszaszorítása terén, stb. az EU előtérbe helyezi a környezetvédelmi programokat.

Az erdészeti célú felhasználások 2007. évtől mintegy 100 mrd Ft/év volt, melynek csak a 80%-át tudtuk felhasználni. Az EU-s ranglistán 3. helyen állunk az erdészeti célú források felhasználásában.

Az erdészeti tevékenységek kifizetése akadozott, át kell alakítani a rendszert, vannak tisztázatlan kérdések. Miután nem volt egységes, elfogadott agrár-erdészeti program, az EU ugyan notifikálta az erdészeti előterjesztéseket, de szinte objektumonként felülvizsgálta a kifizetéseket, s így a hibák jelentős részét kiszűrték. Problémaként merült fel, hogy az EU az erdő tulajdonosnak fizeti a támogatást, míg Magyarországon a törvény erdőgazdálkodót rögzít, mint jogalanyt. Nem volt könnyű elfogadtatni, de már működik.

2015. évtől indul az új támogatási rendszer. Meg kell próbálni átmenteni az eddigi támogatási címeket és lehetőleg újakat bekapcsolni. Nagy odafigyelést igényel, hogy a magánerdő és állami erdő a támogatások terén ne dolgozzon egymás ellen.

A jogszabály-alkotási feladatok terén azt lehet tapasztalni, hogy nem az ad hoc módosítások a jellemzőek, hanem a sokadik próbálkozás során előkészített erdőtörvény módosítás nagyon alapos, több mint hatvan szakasz módosul, de koncepcionális változás nem lesz. 2014. II. félévében várható, hogy a parlament elé kerül a módosítási tervezet. Újszerű lesz az erdőterv rendelet, nem lesz jogorvoslati lehetőség. A tárgyban készülő miniszteri rendelet, mintegy 110 oldalas terjedelemben minden részletre kiterjedően szabályozza az erdőterv szerinti gazdálkodást és újszerű vonása, hogy az erdőterv készül átvenni a természetvédelmi kezelési tervek szerepét. Az erdei haszonvételekkel részletesen kell foglalkozni, pl. szarvasgomba gyűjtése, forgalmazása, stb. Az átalakítási üzemmód rendeletét is módosítani kell.

Az osztályon két, delegált feladatokkal foglalkozó munkatársunk is van, akiknek feladata az uniós szabályozás koordinálása. **Nagy energia befektetéssel készül a 2014 – 2020 időszakra szóló, az uniós támogatásokat megalapozó Nemzeti Erdőstratégia.**

Dr. S Nagy László elnök úr elismerő szavakkal megköszönte az előadást, majd néhány szavas összefoglalóját követően felajánlotta a szeniorok szerény, ám tapasztalatokban gazdag lehetőségeit, melyekkel esetleg hasznára lehetnek a minisztériumnak is.

Kérdése, hogyan alakul a közös minisztériumban az erdész-termesztvédő viszony.

Barátossy Gábor – kezében tartva Vadas Jenő, 1911-ben megjelent, „Az akácfa monografiája” c. könyvét – ecsetelte, hogy a mű mennyire korszerű, ma is hasznosítható ismereteket tartalmaz és felvetette, hogy a Szeniorok Tanácsa, az OEE tegyen javaslatot a monográfia hasonmás kiadására, ez is segít ráirányítani a figyelmet a napjainkban sokat üldözött fafaj sokoldalú hasznosíthatóságára, a kedvező kezelési módok mellett nagy értéket produkáló akácerdőkre.

Másik témaként megemlítette, hogyan kezdődött az erdei lovaglás bevezetése a Bejárható Magyarország program keretein belül.

Halász Gábor, az egyéb elfoglaltsága miatt távol lévő **Köveskúti György** szenior társunk nevében fogalmazta meg a vadgazdálkodás tervszerűségével kapcsolatos kérdését.

Tőmondatokban ismertette, hogy a vadgazdálkodási üzemterv, mint fogalom 1969-ben miniszteri utasítás keretein belül, hogyan került be a szakmai köztudatba, majd 1970-től az állami vadászterületekre és a bérbe adott nagyvadas területekre milyen vadászati üzemterveket készítettek az erdőrendezőségek.

1980-tól pedig minden vadászterületre kellett egységes tartalommal és szerkezetben tíz évre szóló vadgazdálkodási üzemtervet készíteni, melyeknek volt még egy revíziója, de azt követően egyre gyengébb szálakon lehetett a vadgazdálkodás és vadászat tervszerűségét nyomon követni. Ma is tapasztaljuk azokat a problémákat, amelyek a nagyvad állomány túlszaporodásával, már az 1980-as években jelentkezett. Kérdés tervezi-e a főhatóság újólaj, a vadgazdálkodás és vadászat hosszú távú tervszerűségének biztosítását?

dr. Tarján Lászlóné, hosszabb felsorolásban ismertette, hogy az erdőkkel szemben támasztott igények, a többcélú erdőgazdálkodás keretein belül milyen mértékben növekedtek. Az igények valamennyi erdő területre vonatkoznak, viszont a támogatási lehetőségek az állami erdőterületekre csak igen korlátozottan érhetők el. Várható-e az állami tulajdonú erdők támogatottságának növekedése?

Varga Béla, élmény számba menőnek minősítette a két előadást, gratulált az előadóknak. A szakmai kérdésekre térve röviden válaszolt a vad-erdő kapcsolat terén, az elmúlt évtizedekben történeteket, a kialakult helyzet megoldására tett erőfeszítéseket, a kérdéskör társadalmi, politikai vetületeit, majd megállapította, hogy a vadász lobby érdekérvényesítő képességét eddig senkinek sem sikerült felülmúlni és valószínűleg ezután sem fog.

dr. Erdős László, párhuzamot von a szántóföldi határ termőhelyek korábbi erdészeti hasznosítása, a világméretű és hazai fafelhasználás növekedése és az új agrárpolitikai lehetőségek, a szerkezetváltás szükségessége között és alternatív erdészeti hasznosítási javaslatokat is tett.

Bardócz Tamás, válaszában arról beszélt, hogy valóban a rendszerben van a hiba a vadgazdálkodás terén mutatkozó gondokat illetően. Korábban nem vették komolyan és nem is követelték meg elég szigorúan az állománycsökkentésre vonatkozó előírásokat. A jövőben a tervszerűség visszaállítására kell helyezni a hangsúlyt, a megkövetelhető gazdálkodást szükséges megtervezni és kieszközölni. Ezekkel a kérdésekkel a vadászati törvény szintjén kell foglalkozni.

Lapos Tamás, először arról beszélt, hogy a természetvédelemmel, így egy tárcán belül sikerült jó kapcsolatokat kialakítani. A kapcsolatépítésben sokat tudnak segíteni a Jogi Főosztály erdészeti - természetvédelmi felelősei. Például, a Natura 2000 problémakörben, a tényekből kell kiindulni és abból kell kinek-kinek a legtöbbet kihozni, úgy hogy a szakmai elvek ne sérüljenek. Nyilván vannak nehezebb esetek, de a nagyon jól felkészült zöldekkel is lehet egyezkedni. Nem vitatható el az erdészet előnye, mely a gazdag szakmai múltjából, s a logikusan felépített zárt igazgatási rendszeréből, annak következetesen végig vitt működtetéséből adódik.

Az „akácüldözés” témakörben – tekintettel az akác nagy gazdasági jelentőségére és népszerűségére – adott termőhelyeken kivételt kell tenni a többi özön fajtól (zöldjuhar, amerikai kőris, bálványfa) eltérő kezelésre.

Az erdészeti stratégia, más működő stratégiákhoz kapcsolódik, így azokhoz illesztve kellett valamennyi erdészeti elképzelést beépíteni.

Az állami erdőkben már vannak működő EU-s erdészeti támogatások – erdők szerkezeti átalakítása, erdőkárok mérséklése– arra kell törekedni, hogy ezek száma növelhető legyen.

Bár a magánszektor előnye kétségtelen, mert a területalapú támogatásokat állami tulajdonú területekre nem fizetnek, de 2015. évtől e tekintetben is pozitív változás várható.

Meg kellene vizsgálni az állami tulajdonú mezőgazdasági művelésbe vont területeken az erdőtelepítési, fásítási és faültetvény létesítési lehetőségeket. A faültetvények és szabad rendelkezésű erdők felújítása – az első ciklus után– már lehetséges erdőként, ehhez támogatás is teremthető. Az energetikai célú ültetvényeket nem preferálja az EU, csak olyan befektetéseket támogat, amelyek rövidtávon nem térülnek meg.

Elnök úr összefoglalójában megköszönte az előadók fáradozásait, hogy a sok és felelősségteljes munkájuk mellett szakítottak időt, az életük harmadik szakaszába jutott kollégákra is, biztatva őket a további kapcsolat fenntartására, mert a szakmánk összetartó erejének szilárdsága embereken, rajtunk múlik.

Szünet után dr. S Nagy László elnök úr, ismertette a 2014. évi munkaterv javaslatot és kérte a szeniortársak véleményét, további javaslataikat, majd beszámolt a **Szeniorok Tanácsa működési rendjének készütségi fokáról**, s a kritikus részeit, mintegy probléma felvetésként tárta a szeniortársak felé, végül bezárta az ülést. (Részvétel: 20 fő)

Halász Gábor

Megjelent az Erdészeti Lapok CXLIX. évf. 4. számában (2014. április)

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd
a jelent és munkálkodhass a jövőn.”

Az OEE Szeniorok Tanácsa rendezvényét 2014. február 26-án tartotta a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság székházban.

Dr. S Nagy László elnök megnyitójában körvonalazta, hogy vannak témakörök, melyekre a Szeniorok Tanácsa vissza-visszatér, melyek felől különböző szinteken tájékozódik, a felvetéseket megtárgyalja, véleményt nyilvánít, vagy állást foglal. Az erdészeti oktatás, nevelés a kiemelt kérdések között szerepel. Ilyen vonatkozású téma tanulmányozására volt alkalom 2013 májusában a soproni Nyugat-magyarországi Egyetem és Erdőmérnöki Karán kihelyezett ülésen, amikor az egyetem illetve, részleteiben az Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet működését ismerhettük meg. Hasonlónak tekinthető, amikor 2012 májusában Gyula Városerdőn tájékozódhattunk egy erdei iskola életéről, oktatási tevékenységéről.

Az elnök előljáróban a szeniorok nevében megköszönte, hogy a mai alkalommal **Andrésiné dr. Ambrus Ildikó az Ásotthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégium igazgatónője** elvállalta előadása megtartását, az erdészeti középfokú képzés helyzetének alakulásáról, változásairól és célszerű lehetőségeiről. Az elhangzottak, valamint a sok újdonság által felkeltett érdeklődés miatti „utána olvasás” keltette gondolatokat, az alábbi

tájékoztatóban foglaljuk össze:

igazgatónő, előadása mottójául a „legnagyobb magyar”-tól választott idézetet: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn.”

Mint gyakorlott előadó, előadásának felépítésével a szerteágazó témát kitűnően tartotta mederben, és jó érzékkel szabta mondanivalóját a hallgatóság érdeklődési szintjéhez. Bevezetőben, vázlatosan ismertette az erdészeti képzés átalakulását, jelenlegi felépítését.

A felsőfokú szakképzés kereteiben, az – osztatlan öt éves – erdőmérnökképzés és a doktori iskola a Nyugat-magyarországi Egyetemen folyik. Középfokon a szakközépiskolákban kétféle technikus; az erdészeti és vadgazdálkodási, illetve erdészeti gépésztechnikus képezés folyik. Az erdészeti szakiskolákban képezik az erdészeti szakmunkásokat. Erdőművelő, fakitermelő és motorfűrész kezelőket az erdészeti szakközépiskolák, szakiskolák, valamint különböző egyéb felnőttképzéssel foglalkozók is képezhetik.

Az oktatási formák taglalása előtt, az előadó megidézte az Országos Erdészeti Egyesület erdészeti szakképzéséről kialakított állásfoglalását, a következők szerint:

- A szakmai igényeknek legjobban megfelel a jelenleg is meglévő háromszintű erdészsképzés; Szakmunkás, erdész-technikus, erdőmérnök.

- Az erdőmérnökképzésben meg kell őrizni a kizárólag Sopronban működő osztatlan 5 éves képzést.
 - A szakember-képzésben a szakmai befolyás megújítása mellett, továbbiakban is érvényesíteni kell az erdész nevelés olyan értékeit, mint a hagyományozható értékek, és a szakmai identitás ismérvei.
 - A szakképzésért felelős miniszter engedélye szükséges; szakképzési intézmény, új szakma (erdészeti, vadászati) indításához.
 - A szakma munkaerő-szükségletét az államilag finanszírozható oktatási létszámkereteknek megfelelően kormányzati szinten kell megállapítani, tervezni.
 - A gyakorlati képzést szolgáló tantervek tekintetében a szakképzésért felelős miniszter engedélye alapján működő intézmények számára, a képzés minden szintjén meg kell teremteni az egységes keretek közötti működtetési feltételeket, az erdei munkák színvonalas elvégzése érdekében pedig támogatni kell a szakmunkásképzést, foglalkoztatási szabályokkal is (pl. erdőtörvényben). Az erdészeti, vadgazdálkodási technikus- és szakmunkásképzés csak iskolarendszerben lehet eredményes.
- A felnőttképzésben és tanfolyami rendszerben is oktatható változatok, rész-szakképesítések és ráépülések vizsgáztatása kizárólag a szakképzésért felelős minisztérium, ill. az agrárkamara által akkreditált vizsgaközpontban történhessen.
- A szakmacsoportos alapozás és a rá épülő érettségi vizsga az erdészeti szakmának megfelelő akkreditált tanterv szerint történjen a technikus- és szakmunkásképzésben egyaránt.

A középfokú erdészeti szakképzés jogszabályi háttérét képező alacsonyabb rendű egyes jogszabályok gyakorlati érvényesíthetősége több vonatkozásában nehézkes volt. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, általánosan eligazítást nyújt az állampolgári jogon kötelező alap és térítés nélkül igénybe vehető középfokú oktatási formákról. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. Törvény viszont, az iskolarendszerben ingyenesen megszerezhető első, az állam által elismert szakmai intézmény rendszerét, a megszerzés feltételeit szabályozza. A szakképzési kerettanterveket pedig a nemzetgazdasági miniszter adja ki az adott szakképesítésért felelős miniszter egyetértésével. A vidékfejlesztési miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeire a 41/2013.(V.28.) VM rendelete a hatályos.

Az állam által elismert szakképesítéseket pedig a kormányrendeletben megjelölt Országos Képzési Jegyzék (OKJ) tartalmazza.

A szakközépiskolai képzésben négy éven át, az adott ágazatnak megfelelő képzést kapnak a tanulók, érettségi vizsga kötelezettséggel. Azoknak, akik technikus minősítésre is vállalkoznak, további egy éves képzésben kell részt venni. A szakiskolai képzés viszont három éves, 40% elméleti oktatással és 60% gyakorlattal folyik. A további nehezen áttekinthető szakképzési szintek részletezését mellőzve néhány kritikus kérdés érdemesül rögzítésre, nevezetesen; - a gyakorlati, ágazati igények szakmai összefüggései átgondoltabb szerkezetű képzést kívánnak meg; az erdészeti és vadgazdálkodási technikus, erdészeti gépésztechnikus, erdészeti szakmunkás, vadász-vadtenyésztő vonatkozásban.

A koherencia keresésében kritikus „elágazás”, hogy az erdészeti és vadgazdálkodási technikus szakképesítése a mezőgazdasági szakmacsoportba tartozik. Továbbá elég furcsán hangzik, de ide tartozik még az erdészeti gépésztechnikus, az erdészeti szakmunkás, a részszakképesítést adó erdőművelő, a fakitermelő és a motorfűrész kezelő megnevezésű szakképesítés is. Az is nehezen követhető, hogy ha tudtak környezetvédelem- vízgazdálkodás szakmacsoportot gyártani, nem lehetett volna-e az erdészetnek is külön szakcsoportja, ha másért nem, tekintettel lehettek volna arra, hogy a hazai termőterület 20%-án állnak erdők. Ilyen formán pl. az erdészeti és vadgazdálkodási technikus képzés 11 szakmai, követelmény-modulra épül. A 11 modulból három (foglalkoztatás I., foglalkoztatás II. és munkahelyi egészség és biztonság) nem szakmai modulok, mert valamennyi ágazati képzésben szerepelnek. Vagyis maradt nyolc szakmai modul: erdészeti és vadgazdálkodási alapismeretek, erdőművelés, erdőhasználat, vadászat, vadgazdálkodás, erdészeti géptan, erdőbecslés-erdőrendezés és erdészeti gazdálkodás, ill. vezetés, szervezés.

A modulok, a szakképzési kerettantervek és a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit szabályozó rendeletek betartása mellett – szerencsére– sikerül kvázi tantárgyakból felépíteni a modulokat, s így a teljes, klasszikus tananyagot megtanítani a tanulókkal.

A szakmaszerkezeti döntésről szóló kormányrendeletben, a Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottságok javaslatai alapján, a 2014/15 tanévben, 13 megyében és 17 iskolában nyílik lehetőség 591 fő erdészeti és vadgazdálkodási technikus beiskolázására. Ebben az óriási lehetőségben, magunkfajta szenioroknak még az is furcsa, hogy ezeknek az oktatási intézményeknek, nem kizárólag a szakminisztérium a fenntartója. Azt még természetesnek vehetjük, hogy a Nyugat-magyarországi Egyetem is fenntartó, de az már végképp szokatlan, hogy a Borsod és Tésége Képzési és Humánszolgáltató Kiemelten Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, vagy a Tatay Sándor Iskola és Oktatásfejlesztési Alapítvány és a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi-személy is az erdészeti szakképzés fenntartói között szerepelnek.

A már említett 13 megyéből négyben – Győr-Sopron-Moson, Csongrád, Heves és Somogykorábban is ismert, hagyományos erdészeti szakközépiskolák működtek. A teljesség kedvéért felsoroljuk az intézményeket, a mai elnevezésükkel és némi kiegészítéssel, nehogy tudatlanul álljunk néhány rövidítés előtt: - Nyugat-magyarországi Egyetem, - Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és Kollégium, Sopron, - Kiss Ferenc Erdészeti Szakképző Iskola, Szeged (fenntartó: Vidékfejlesztési Minisztérium), - VM ASZK Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Gyöngyös-Mátrafüred (VM ASZK = Vidékfejlesztési Minisztérium Agrár Szakképző Központ), - Somogyi TISZK Közép- és Szakiskola Dráva Völgye Tagintézménye, Barcs (TISZK = Téségi Integrált Szakképző Központ Középiskola, Szakiskola és Kollégium).

A 2014/15 tanévre beiskoláztatható létszámból, fenti négy megyére összesen 288 fő jut. Vajon a fennmaradó 303 tanulót, a nem említett kilenc megyében: hol, milyen iskolákban, kik, juttatják el az erdészeti ismeretek közép fokára? További kérdések merülhetnek fel, ha azt feltételezzük, hogy ezek a tanulók végeznek is az iskolákban és a szakmában akarnak elhelyezkedni, ugyanis a gyakorlat igénye is véges.

Az erdészeti szakmunkás szakképesítésnek az OKJ-ben három szintje van:

- Erdészeti szakmunkás szakképesítés 3 éves iskolarendszerű.
- A szakmai követelmény modulok, Növénytani és vállalkozási ismeretek, Gallyazás és darabolás, Fakitermelés, Erdőművelés, Erdészeti és vadászati alapismeretek, Erő- és munkagépek, Faanyagmozgatás, Foglalkoztatás I, Foglalkoztatás II, Munkahelyi egészség és biztonság.
- Rész-szakképesítések, erdőművelő (400-600 óra), fakitermelő (480-720 óra) és motorfűrész kezelő (240-360 óra).
- A rész szakképesítésekhez tartozó modulok alapján a „Növénytani és vállalkozási ismeretek” mindháromnál szerepel, az erdőművelőnél „Erdőművelés”, a fakitermelőnél „Fakitermelés”, Gallyazás, darabolás”, a motorfűrész kezelőknél a „Gallyazás, darabolás” tárgyak kötelezőek.
- Elágazások és ráépülések, lakott területi fakitermelő.

A hagyományos szakképző iskolák:

- Bedő Albert Szakképző Iskola és Kollégium, Ásotthalom,
- VM ASZK - Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred.
- Marcali Városi Önkormányzat Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskolája, Somogyzsitfa.

Tehát a szakmaszerkezeti döntés alapján 545 fő erdészeti szakmunkás beiskolázására van lehetőség. A felnőtt képzésben igen nagy a motorfűrész kezelő és fakitermelő tanfolyamot végzettek száma, akik vizsgabizonyítvánnyal rendelkeznek. Hiány van viszont a vadász-vadtenyésztő szakképzés terén. A vizsgafeladatoknál fontos szempont, hogy a szóbeli és gyakorlati vizsga mellett egyes tantárgyakból írásbeli vizsgát is tegyenek a tanulók.

Az iskolarendszeren kívüli tanfolyamoknak – motorfűrész kezelő, erdőművelő (ez utóbbi lényegesen kevesebb) – se szeri se száma.

Az erdészeti szakképzésnek Magyarországon több mint kétszáz éves múltja van. Büszkélkedhetünk azzal is, hogy dicső a múltja. Meg kell tenni minden erdésznek a maga helyén mindent azért, hogy a jelen és a jövő oktatása méltó legyen a történelmi előzményekhez, az erdész hagyományokhoz.

Köszönjük **Andrésiné dr. Ambrus Ildikó** igazgató asszonynak az élménydús előadást, aki Bőjte Csaba szavaival zárta gondolatait: „Hiszem, hogy minden feladatra, ami előttünk áll, van megoldás és ha bízunk egymásban, összefogunk, akkor ezeket meg is tudjuk oldani”.

Az SZT elnök összefoglalóját követően szeniortársaink – Kondor Endre, dr. Király Pál, dr. Jereb Ottó, Schmotzer András, Köveskúti György – elismerő szavai mindannyiunk helyett szóltak. A közérdekű kérdésekre adott válaszok és az előadáson hallottak, tovább gondolkodásra serkentették a szeniorokat. A köszönet jeléül előkerültek Köveskúti György szeniortársunk táskájából az elmaradhatatlan, bükkfa lapokból faragott „vaddisznói”, melyeket az előadónak átadott. A szűkre szabott időben vázolt ismeretek sokasága, a korábbi képzési formák és az újdonságok összevetése, az előadó fogalmazásában is megjelent problémák, arra indították a szeniorokat, hogy – egyetértve az OEE szakképzési állásfoglalásával, mintegy annak kiegészítése, folytatásaként – javaslatokat fogalmazzanak meg, az alap és középfokú erdészeti szakképzéssel kapcsolatban.

Javaslatok, az erdészeti és vadgazdálkodási technikus képzéshez:

- Kerüljön szétválasztásra technikus szinten az erdészeti és a vadászati képzés.
- Az erdészeti gépésztechnikus legyen a mezőgazdasági gépésztechnikus szakképesítés ráépülése.
- Agrárszakterületen a beiskolázás létszámait ne az MFKB, hanem a VM határozza meg,
- Csak olyan intézményekben induljon képzés, ahol a személyi és a tárgyi feltételek adottak (VM fenntartásban, vagy megállapodás szerint).

Javaslatok az erdészeti szakmunkás szakképesítés jobbítására:

- Növelni kell az erdészeti szakmunkás szakképesítés presztízsét.
- Az Erdőtörvényben szabályozni kell, hogy az erdei munkák (beleértve az ápolási erdőnevelési és fakitermelési tevékenységet) során a helyi munkairányítás (brigádvezetői feladatok) elvégzésére a legalacsonyabb szakképesítés az Erdészeti szakmunkás legyen.
- A szakmaszerkezeti döntések az erdész-vadász szakmák esetén ne az MFKB-ok javaslatai alapján szülessenek, hanem VM döntés alapján.
- Az erdészeti szakmunkás szakképesítés csak iskolarendszerben legyen folytatható. Ezt az összetett ökológiai, műszaki szakmai tartalom indokolja!
- Erdészeti szakmunkásképzés indítása előtt, a személyi és a tárgyi feltételekről az indítást engedélyezőnek kötelező legyen meggyőződni!

Kérés az OEE Elnöksége felé:

- Fenti indokok alapján, kérjük Elnök Urat, hogy – az OEE, mint társadalmi szervezet, a rendelkezésére álló eszközök felhasználásával – teremtsen módot az erdészeti szakképzésért felelős kormányzati szervekkel való tárgyalásra! Folytasson eredményes tárgyalásokat annak érdekében, hogy az alap és középfokú erdészeti oktatás biztos alapot nyújthasson az erdészeti gyakorlatba kikerülő jövőbeli kollégáinknak és a felsőfokú képzésbe jutóknak egyaránt!

Szünet után, **dr. S Nagy László** elnök – a meghívóval, első alkalommal teljes terjedelmében

Tokodi Mihály

kézbesített – működési rend tervezetének átfogó ismertetését követően, kérte a szeniortársak hozzászólásait. **Kondor Endre, dr. Ádámffy Tamás, dr. Király Pál, Merkel Gábor és Halász Gábor** szeniortársak tettek javaslatokat a működési rend tervezetéhez, amelyekkel módosítva válhat véglegessé a működési rend. A rendezvény, záró eseménye volt **Tokodi Mihály** szenior társunk rendhagyó visszaemlékezése a „hagyományozható gondolatok” sorozatban. Szeniortársunk hozzánk intézett gondolatai két tekintetben is rendhagyónak nevezhetőek. Először is, nem a megszokott életút ismertetést, a szakmai tapasztalatok tárházának megnyitását választotta, hanem olyan élethelyzetet, melyet – hála Istennek – a szeniorok közül, már nem sokan tapasztalhattunk meg. A szovjet hadifogságról volt szó, de nagyon újszerűen.

Nem az elbeszélő stílust választotta, amelyet sok beszámolóból ismerhetünk azoktól, akik vették a tollat és megírták hányattatásuk, hadifogságuk nehéz sorsú történetét.

Nem is az újabb – már elérhető, több mint ötven éven át a legnagyobb titokban őrzött hatalmas iratanyag felhasználásával – szinte tudományos alaposságú, feldolgozással készült, a hadifogolytáborokat, a létesítő szemszögéből is bemutató írások szellemiségét követte.

Azokról az alapvető emberi tulajdonságokról, értékekről beszélt, amelyek egészen másként jelennek meg normál élethelyzetekben, békeidőben és teljesen át tudnak alakulni szorult helyzetben, amikor a személyes és csoportos túlélésért kell nap, mint nap megküzdeni.

Külön sorolta és az adott helyzet szerint értékelte a személyiséget, a jellemet meghatározó tulajdonságokat, melyeket általában otthonról hoz az ember és külön azokat az adottságokat, amelyekre élete során tehet szert. Nagy jelentősége volt a fogolytábori élet minőségét illetően, de a túlélési esélyben is a nyelvtudásnak, és itt említette meg az erdész szakmát is, amely a sokoldalú képzésével és gyakorlati hasznosíthatóságával rengeteg előnyt jelentett. Utoljára, de nem utolsó sorban említette meg a humort, amely ezekben a nehéz helyzetekben is erőt adhat az embernek, átsegítheti a kilátástalanságon. Befejezésül – demonstrálva a humor fontosságát– kedvenc vicceivel csalt mosolyt a szeniortársak arcára.

Az SZT elnöke megköszönte Tokodi M. értékes gondolatait, továbbá a szenior társak eredményesnek minősülő rendezvény témáihoz kapcsolódó észrevételeit, és az ülést bezárta. (Részvétel: 20 fő)

Dr. S. Nagy L., Halász G.

„Vallom, hogy gyökerekkel elszaladni az eredeti talajtól nem lehet.

A gyökér megóv; hogy ki ne dőljünk időnek előtte..”

(Jókai Anna)

Az OEE Erdészeti Információs Központja baráti hangulatú rendezvény színhelye volt tavasz kezdetén, az OEE Elnöksége, a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2014. március 27-i rendezvényének, melyet dr. S Nagy László elnök nyitott meg és fiatal művészek varázsoltak színessé.

A „Gyökerek és Lombok” életrajz, életút sorozat kilencedik köteténél tartva, annak bemutatójával kezdődött a „rangos” esemény. Ez alkalomból az Egyesületünk büszkeségéeként emlegetett Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár örvendetes gyarapodásáról is hallhattak az igen szép számban megjelent résztvevők.

Tanúi lehetnek annak a cselekedetnek, amikor a Szilvásvárad Erdészeti Múzeumban őrzött, 1847-ben megjelent kétnyelvű könyv hasonmás kiadását átvehette könyvtárunk őre, **dr. Sárvári János.**

A gazdag programból nem maradhatott el a szakmai tartalom sem.

Napirendre került a szakmai és laikus közönséget is foglalkoztató akác témakör, amely keretében foglalkoztak a fafaj kritikussá vált sajátossága mellett azon sok előnyös tulajdonságával, amely miatt a gyorsan növő kemény lombos fafaj hasznossága mértéktartóan kezelendő. Az előadáshoz kapcsolódva, a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa (továbbiakban: Tanács) elnöke fogalmazta meg gondolatait, „Az akác, mint a magyarság fájának hontalansági kérdései” címmel.

A Tanács, az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően elfogadta szervezete korszerűsítését tartalmazó „Működési rendjét” amelynek figyelembevételével rendezte a tagság sorait.

Lomniczi Gergely, Pápai Gábor

Gyökerek és lombok IX. kötet bemutatóját és a Wágner Károly Erdészeti Szakkönyvtár őrének ismertetőjét Nagy László főszerkesztő referálja. A kötetben szereplők megemlékezése és a könyvtárunk őrének rövid tájékoztatója után, **Schmotzer András** szeniortársunk, a Szilvásvárad Zilahy Aladár Erdészeti Múzeum vezetője, **Dobre Kecsmár Csabának**, az Egererdő Zrt vezérigazgatójának szívélyes üdvözlését tolmácsolta. A vezérigazgató dr. S Nagy László elnöknek szóló baráti hangú levelének felolvasását követően, illetve annak kíséretében a Tomaschek Ede által Budán 1847. évben kiadott „Erdőkormányzástan és Kiszámítási Kulcs” című könyv hasonmás példányát átadta **dr. Sárvári Jánosnak**, a Wágner Károly Erdészeti Szakkönyvtár őrének.

E könyvritkaság történetéhez tartozik, hogy 2013. év szeptemberében, a Szeniorok látogatást tettek a Szilvásváradon levő Zilahy Aladár Erdészeti Múzeumban. Ott az egyik tárolóban akadt meg **dr Király Pál** szakértői szeme, a fent említett érdekes könyvön, amelyet a kiadó „az erdészeknek minden ágához általában, de különösen földesurak, erdőbirtokosok és fakereskedők számára” ajánlott.

A Múzeumvezető ismeretei szerint ez a kiadvány másutt eddig nem tűnt fel. Feltételezhető, hogy a múzeum névadója gyűjtötte be. A kincset érő könyv felfedezése fölötti öröm és az Egererdő Zrt. áldozatvállalási készsége eredményeként születtek meg a hasonmás példányok.

Schmotzer András szenior társunk, a könyv átadásakor köszönetet mondott dr. Sárvári Jánosnak a Könyvtár őrének, aki vállalta annak további gondozását.

A rendezvény második felében a szeniorok szakkérdéseket tárgyaltak, amely dr. Bach István előadásával kezdődött: „A 'Turbo obelisz' akác fajtacsoport bemutatása és értékelése, akácnevelés újabb irányzatai, eredményei” címmel.

Joggal tehetné fel bárki a kérdést, hogy a szeniorok miért éppen most érdeklődnek a felől, hogy Magyarországon, és Európában van-e az akácnak létjogosultsága? Talán elsősorban azért, mert a múlt század második felében a szükségszerűség e korosztály tagjait juttatta a legtöbb gyakorlati tapasztalathoz, és érveket kíván felmutatni azokkal szemben, akik e fajfajt szeretnék kiiktatni, de legalább jelentősen visszaszorítani térségünkben és hazánkban is. A szeniorok remélik, hogy – addig is, amíg az egyeztetett véleményüket kinyilvánítják – eljön az, az idő, amikor erdészeti szakkérdésekben, erdészek dönthetnek.

A szeniorok az akác nevelés gyakorlati eredményeit figyelemmel kísérve 2011. júniusában dr. Kapusi Imre kollegánál Tibolddarócon és Kácson – többek között – megtekintettük az akác klónarchívumot, az energia célú akác termesztés alapját is szolgáló további nevelések kiinduló törzs anyagát. Ott találkoztak először Németh Jenő szaktársunkkal, a Silvanus Csoport Kft. tulajdonosával és ügyvezető igazgatójával, aki Szabó Gábor munkatársával bemutatta a 'Turbo', és a 'Turbo Obelisz' akác fajtát és a Salix 'Express' igen gyorsan növő fűz fajtát.

Az elmúlt hónapokban kaptunk híreket az Új Széchenyi Terv Gazdaságfejlesztési Operatív Program keretében megvalósított „Magtermő törzsültetvény és termelési rendszer kifejlesztése kiemelkedően nagy hozamú, magról jól örökítő, gyorsan növő 'Turbo' akác fajtacsoport törzsfaj klónokkal, energiaültetvények és produktív erdők szaporítóanyagának ellátásához” című projektje záró rendezvényéről. Az Erdészeti Lapok márciusi számában pedig, Szabó Gábor közölte le a 'Turbo' akác fajtacsoport magtermesztő ültetvény létesítésének célját. A tudományos igényességgel kidolgozott szakmai tájékoztató, részletesen beszámol az akácnevelésben, ezen a területen elért kutatási és gyakorlati eredményekről. Ezért tájékoztatónkban – óvakodva a híryanag megismétlésétől – csak a témakörben való eligazodáshoz szükséges részletességgel próbáljuk visszaadni dr. Bach István, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, a NYME Erdészeti Szaporítóanyag-gazdálkodási és Ültetvényes Fatermesztési Kihelyezett Tanszék, valamint a Silvanus Csoport Kft erdészeti genetikai szaktanácsadója előadásának mondanivalóját.

Forrás: NÉBIH Erdig 2013 Leporellő	Összes		Akác	
			%	
Erdőterület	2,0556 MIO ha		24	0,493344 MIO ha
Élőfakészlet	366 MIO m ³		13,5	49,41 MIO m ³
1 ha-on átlagosan	178,1 m ³			100,2 m ³
Növedék	13 MIO m ³		24,6	3,198 MIO m ³
Élőfakészlet "tőke" éves hozama	3,6 %			6,5 %

Az előadás bevezetőjében a résztvevők megismerhették, a témához illő országos adatokat: Az akácnevelés történeti áttekintése során, előadónk megemlékezett Fleissmann Rudolfnak a két világháború között folytatott munkásságáról, majd az Erdészeti Tudományos Intézet kutatóiról: dr.

Kopecky Ferenc, dr. Szőnyi László, dr. Marjai Zoltán, Keresztesi Béla akadémikus, dr. Kapusi Imre és dr. Rédei Károly kutatási eredményeiről.

Az erdőgazdálkodási gyakorlatból sok-sok nevet kellett volna még megemlítenie, akik közül kiemelte dr. Szemerédy Miklós, László Sándor és Kathy Sándor szakmai munkáját és eredményeit. Az akácnevelés lehetőségeiről, sokoldalú eszköztáráról és a nevelési eljárásokról hallottunk a folytatásban. Adatokkal és képekkel mutatta be a különböző céllal neveltek akác klónokat, magtermesztő ültetvényeket (árboc akác, ultrarövid vágásfordulóú akác stb.) és a nevelés főbb szakaszait, az extra nagyméretű csemeték kiválogatásától, az utódvizsgálatokig.

A hajdúhadházi utódvizsgálat esetében például 6 éves korban 28%, 10 éves korban 57% többlethozam mutatható ki. Ízelítőt kaphattunk a 'TURBO-OBELISK' vegetatív szaporítású fajtacsoport jellemzőiről, a nagy fatömeg produktum mellett jelentkező, kitűnő – az árboc akácéhoz hasonló – alak tulajdonságairól. A fajtacsoportnál, az árbocakáchoz mérhető – azt közelítő – törzsmínőség mellett 18 éves korra olyan fatömeg termelést lehetett mérni, amely az árbocakácosok esetében csak 25-35 éves korra várható.

Az akác nevelésének fő bázisa hagyományosan az Erdészeti Tudományos Intézet, de az utóbbi időben bővült a nevelők köre a Nyírerdő Zrt-vel és a Silvanus Csoport Kft-vel. Jelenleg hét államilag elismert akác fajta van köztermesztésben: 'Appalachia', 'Jászkeszi', 'Kiskunsági', 'Nyírségi', 'Rózsaszín AC', 'Üllői', 'Zalai' (valamennyi ERTI fajta). Folyamatban van a vizsgálata további 15 elismerésre bejelentett fajtajelöltnek: Bejelentés előtt áll az 'Obelisk' fajtásorozat várhatóan 4-6 fajtajelöltje, melyek a 'Turbo' fiatalkori gyors tömegtermelésre szelektált magtermesztő ültetvény utódvizsgálataiból kiválasztott jó alakú és gyorsan növekvő klónok (Silvanus Csoport Kft). A vegetatív fajták szaporítása az elmúlt tíz évben némi kilengéssel 50-150 ezer db között alakult. A 'Turbo' plantázsból 30 ha létesült 2013. évben, az 'Obelisk' sorozatból pedig mintegy 35 ezer db vegetatív csemete várja a továbbnevelést vagy a kísérletbe kiültetést.

Az előadást követő tanácskozásban: dr. Szász Tibor, dr. Marjai Zoltánné, Barátossy Gábor, dr.

Szikra Dezső, dr. Ádámffy Tamás szeniortársak segítettek a közös véleményformálást. **Az ülés utolsó napirendjeként a Tanács elfogadta „Működési rendjét”, majd az új működési rendben szabályozott módon kiegészítette a törzstaglétszámot.** Továbbiakban szokásos módon köszöntötték az időszerű név- és születésnaposokat. A rendezvény zárásaként az elnök seniorok nevében is megköszönte a Regélő énekegyüttes; **Szép Ibolya, Szabó Gyula, Berekméri Huba, Kurkó József** tagjainak színművészeti igényű szolgálatát, a teljes

programot végig kísérő szavalataikért és ének-zenei kíséretükért, mellyel ékesítették ünnepi rendezvényüket és végül, de nem utolsó sorban Németh Jenő cégtulajdonos Igazgató úrnak, aki mindezt anyagilag támogatta. (Részvétel: 40 fő)

Halász G., dr. S Nagy L.

Amit, még az akác-ügyről nem mondtunk el

Az OEE Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa (továbbiakban: Tanács) 2014, március 27-én tartott ülése óta foglalkozik az akác-üggyel. Nem abban az értelemben és hozzáállással, ahogyan azt a napi híradásokból megismerhettük. (El a kezekkel a magyar akáctól, Európa! (origo) 2014.01.18.-tól, a Fábry-show, 2014.06.13.-ig) Ezek sorába nem kívánunk beállni, a híradásokat nem kívánjuk sem elemezni, sem méltatni. Lehet kezelni e kérdést érzelmi alapon is, és ebben nincs semmi kivetni való, de nekünk, szakembereknek ezeken a személyes érzéseken tudni kell felülemelkedni, érzékeltetve, hogy az erdő és természetvédelem ügyét életciklusokon átívelő elköteleződéssel lehet felelősségteljesen szolgálni, holisztikus szemléletben vizsgálni. Az ülés résztvevőiből alakult munkacsoport vállalta végül az elhangzott vélemények, gondolatok és tapasztalatok lényegének szintetizált rögzítését úgy, mint a Tanács állásfoglalását.

A több szempontból megvilágított akác kérdés megválaszolásánál az állásfoglalásunk alapjához mérlegelésre kerültek, a termőhelyi és klimatikus tényezők, azok változásának függvényében szerzett tudományos ismeretek, de legfőképpen azonban az elmúlt évszázad második felében felhalmozódott gyakorlati tapasztalatok tanulságai.

A felmerült kritikus kérdésben a mi véleményünk, hogy erdészeti szakkérdésekkel elsősorban az erdészeti szakembereknek kell foglalkozni, de azoknak kötelezően.

Ez korántsem azt jelenti, hogy bizonyos kérdésekben nem akarnánk más tudományágakkal egyeztetni, társadalmi szerveződésekkel párbeszédet folytatni. **Az akác-ügy, egy a sok közül, amely az erdészetpolitikánk része,** és egy azok közül a szakkérdések közül, amelyekről nekünk kell eldönteni, hogy Magyarországon mit szándékozunk tenni.

Miután erdészeti témát tárgyalunk, jó lenne, ha nem feledkeznénk meg az erdészetpolitikai alaptételekről, s annak vonzatairól: „Az erdészetpolitika célja az erdők örökös, közcélú fenntartása és lehetséges fejlesztése, annak gazdasági haszna és környezeti jelentősége miatt”. E két funkció sorrendjét fel is cserélhetjük, előre tehetjük a környezeti jelentőséget, de nem szabad megfeledkeznünk a Földön élő – hét milliárdot meghaladó– népességről, s arról, hogy ennek a népességnek jelentős szüksége természeti erőforrás jellegű.

Magyarországon, a fenntartható erdőgazdálkodás érdekében – tehát közérdekből– **az erdő korlátozott rendelkezésű tulajdon.** Miután az állam közérdekből korlátozza az erdőtulajdonost, az erdők kezelését közérdekű támogatásban kell részesíteni, az erdők teljesítő képességétől és a gazdaság mindenkori állapotától függően. **Az erdők fenntartása és fejlesztése a szakszerű kezelésben valósul meg.** A szakszerűen – leegyszerűsítve, erdőterv szerint– kezelt erdő, a rendeltetésétől függetlenül, pusztta létével nyújtja mindazon javakat, amelyek a környezeti jelentőségéből adódnak. A népességnek azonban vannak, olyan napi szükségletei, melyeket az erdő, főleg a gazdasági jelentőségével összefüggő szolgáltatásaival tud kielégíteni. Nem szabad elfelejteni, hogy a gazdasági haszon emlegetésénél, nem pénzbeli nyereséget kell itt érteni, hanem azon természetes „javak” összességét, amelyeket csak az erdő összetettsége képes kielégíteni.

Állásfoglalásunk szerint – az akácügy örve alatt– át kell tekinteni azokat az erdészeti témaköröket, amelyek könnyen juthatnak az akácügy sorsára. Megkíséreljük felsorolni, összefoglalni azon legfontosabb szakmai kihívásokat, amelyek úgy gondoljuk, hogy a magyar társadalom számára erdészeti szempontból nagy jelentőségűek, időszerűek, esetenként sürgetőek:

1.) A legfontosabb erdészeti kérdésekben szakmai állásfoglalás, annak egyeztetése a kapcsolódó szakterületekkel, majd népszerűsítése, társadalmi elfogadtatása.

Ebben a pontban, nem csak az akác témakörre szorítkozunk, hanem minden, az erdők fenntartásával összefüggő szakterületre megállapításokat szándékozunk elővezetni:

Az elmúlt félévben tudományos és társadalmi fórumok (illetéktelen belebeszélők, megmondó emberek) foglalkoztak olyan erdészeti szakkérdéssel, amelyet külső, nemzetközi fórum gerjesztett.

De nem foglalkozott e kérdéskörrel, az erdészetben elfogadott, legmagasabb szintű szakmai grémium, az **MTA Erdészeti Bizottsága**. A témával való foglalkozást úgy gondoljuk, mint ahogyan az korábban is megszokott volt: **egy-egy jelentősebb új erdészeti irányvonal kijelölését előzzön meg, akadémiai szintű tudományos konferencia, az aktuális erdészeti politikai témakörökről**. A kutatás, oktatás, erdészeti közigazgatás és gyakorlat szakelőadói a kitűzött témakörökben adjanak tájékoztatást a kialakult állapotról, helyzetről, tárják fel a gondokat, ellentmondásokat, javasoljanak megoldási alternatívákat, helyet adva itt a nemzetgazdaság, társadalom szempontjait taglaló nézeteknek is. Az MTA EB értékelje, egyeztesse a látottakat, hallottakat és alakítsa ki a szakma egységes álláspontját, előre és nem utólag védekező álláspontból, amikor már valami támadás érte az erdészeti ügyeit. Minthogy a témakörök igen kiterjedtek, felsorolásuk is meghaladja állásfoglalásunk határait. Mégis, álljon itt néhány fontosabb témakör:

- **Az erdők fenntartásáért felelős különböző szakmai, társadalmi, politikai szintek felelőssége, feladata.** Az ország termőterületének több mint 20%-át erdő fedi! Az erdészeti felelős tárcán belül, az igazgatás legfelső szintjén, miért szerepel mégis méltatlanul kicsi súllyal az erdészeti?

A 2015-2020 évekre szóló Erdészeti Stratégiánk, miért arról szól főként, hogy az EU-nál kialakított pályázati, támogatási rendszert, hogyan tudnánk minél több helyen megcsapolni? Miért hiányoznak belőle az erdészeti politika hagyományos elemei?

- **Az erdőből, az erdő által kielégíthető szükségletek felmérése, éves szinten jelentkező nagyságrendje:** Mely szükségleteket lehet hazai forrásokból kielégíteni, figyelembe véve az ország ökológiai lehetőségeit, gazdaság teljesítőképességét és jóléti állapotát? Meddig lehet, szabad a magyar erdők területi növelését tervezni? Az erdők rendeltetésének, az eltúlzott mértékű Natura 2000 területek indokoltságának vizsgálata. Ez utóbbiakra módot adhat az erdők övezeti besorolása.

- **A megújítható energiaforrások között, hol szerepeltessük az erdőket, a faültetvényeket?**

2.) Az akác, ahogyan mi látjuk.

Nem „eső utáni köpönyeg” akar lenni az összeállításunk. Nem vitatjuk, az un. „akác koalíció” jó szándékát. Az akác és akácméz „hungarikummá” nyilvánításával nem megoldott az akác-ügy. A probléma ismert volt a brüsszeli „robbantás” előtt is.

Az erdők fenntartásáért felelős – méltatlanul alacsony szinten működtetett – intézmény-hálózatunk, szakmai vezetője 2012. évben, e témában tartott előadásában felvázolta, hogy az akác:

- területfoglalása 1990 óta erőteljesen megnövekedett (akácaink 1/3-a ebben a 22 évben létesült);

- az akác megítélése, besorolása nem egyértelmű, sokszor szélsőséges és általánosító;

- táj és termőhely függően kell értékelni, megítélni, szabályozni;
- szabályozása kialakult és eredményes, melynek további finomítása szükséges;
- klímaváltozás elleni küzdelemben fontos szerepe van;
- kiváló tulajdonságai (talajvédelem, ipari fa, méztermelés, erózió elleni védelem, gyors növekedés, egyszerű eredményes felújítás, energiaforrás) alapján területfoglalásának és jelentőségének további növekedése várható.

Az akác-ügy, kísértetiesen hasonlít korábbi erdészeti problémákra, amelyek – mondhatni– megmozgatták a közfigyelmet és megosztották a véleményeket.

- Nem először fordult elő az erdészet történetében, hogy külső reakciót követően kezdünk el védekezni mások által kreált szakmai problémák miatt.

- Az egyik híradásból 2014-ben olvashatjuk, az erdészetért felelős tárca vezetője úgy nyilatkozott, hogy nem fogják nekünk Brüsszelből megmondani, hogy Magyarországon milyen fák nőjenek.

- Néhány hónappal ezelőtt ugyanez a tárca készítette el a Nemzeti Erdészeti Stratégiát, amely a 2015 – 2020 évekre szól és főleg az EU-támogatások elérhetősége szemüvegén át láttatja a szakmai kérdéseket, és számos helyen irányozza elő, a terjeszkedő idegen honos fajok visszaszorítását, s az ezekre igénybe vehető támogatásokat.

Jó lenne, ha a szakszerűség – ezen a felelős szinten– következetességgel párosulna.

Az EU-nak nincs közös erdészeti politikája. A fenntartható erdőgazdálkodást nem szabályozza közvetlenül joghatással bíró nemzetközi egyezmény. Itt kell visszautalnunk az 1. pontban leírtakra, Magyarországnak vannak ilyen jogszabályai, s azokat kell összeegyeztetni lehetőségeinkkel, szükségleteinkkel és szándékainkkal.

Említhetünk törvényerejű szabályozást, amelyeket nem kívülről diktáltak, még csak nem is befolyásoltak. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló, 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtására kiadott 153./2009.(XI.13.) számú FVM rendelet, már számos – ma is érvényben lévő – megszorítást tartalmaz a fenti témakörben.

Az adott szó kötelez. Az EU-tagsággal vállalt kötelezettségek elől nem lehet kitérni. Ezeket a kötelezettségeket, a tagországok képviselői közös munkája eredményeként állítják össze.

Mindazokat a megállapításokat, amelyek az akác mellett, vagy ellen felmerültek, jól ismerjük. Ezek ismeretében, mégis nekünk, itt, magyarországi erdészeknek kellene leírni, hogy **mi mit akarunk tenni az akáccal**, majd megpróbálni a közösségi szabályozókat úgy alakítani a térségbeli társnemzetek bevonásával, hogy szándékaink teljesülhessenek, a szabályozók és a pályázati lehetőségek ehhez igazodjanak, ne a meglévő szabályozók közt lavírozva kelljen – erős kompromisszumok árán – különféle támogatási lehetőségekre rátalálni.

Vannak tennivalóink az akáccal. Vannak olyan erdészeti tájak, erdei társulások, termőhelyek, ahol valóban semmi keresnivalója nincs az akácnak. Ezek egy részét az Országos Erdészeti Adattárból el lehet különíteni. Ne feledjük, nem – korábban megállapított – rendeltetés alapján kell a keresési feltételeket meghatározni.

A rendeltetés, legfeljebb motiválhatja a válogatást és a később kialakítandó kezelési módokat.

Vannak erdőrészek, amelyek esetében nem elegendő az adattári elkülönítés, helyszínelésre van szükség ahhoz, hogy meghatározhassuk, kell-e egyáltalán tenni valamit, és ha igen, mit? Úgy gondoljuk, ezt a feladatot megfontoltan, nem más tevékenység rovására célszerű elvégezni, pl. a normál erdőtervezés során, tíz év alatt.

A meghatározóan több évtizedes erdőművelői véleményekre, akácnemesítés terén gyakorlatban felhalmozódott tapasztalatokra, illetve a tudományos élet állásfoglalásaira is figyelemmel **határozott a kiállításunk az akác igen sokoldalú hasznosíthatósága mellett.**

Ha már oly sokan állást foglaltak, álljanak itt a seniorok gondolatai is a fehér akác megítéléséhez:

- 300 év alatt Európában az akác, jelentős tényezővé vált, Magyarország egyes tájain meghatározóvá,
- Nemcsak faanyagának igen széleskörű hasznosíthatósága, de sajátos minőségű mézelő adottsága is növelte jelentőségét, amely jogosan tekinthető „Hungarikumnak”.
- Egyesek által, ez az „üldözött” fafaj, olyan tulajdonságokkal rendelkezik, melyek révén bolygatott talajok, vízmosások, bánya-meddők megkötésére kiválóan alkalmas,
- Fatömeg-termelő, alkalmazkodó képessége és hasznosíthatósága – különösen a parasztgazdaságok igényeit nézve – kedvező és még fokozható,
- A nagy múltú magyar erdőművelésnek köszönhetően, az eltelt 250 - 300 év alatt szakszerű állományneveléssel, nevelővágásokkal és tudatos szelekcióval, az akác állományaink – a termőhely adta korlátok mértékéig – genetikailag értékesebbé váltak,
- A magyar erdészeti kutatás korábban is foglalkozott az akáccal és felfigyelt a külföldi kutatási eredményekre. Érdeemes volna ezekkel újra foglalkozni az akác több irányú honossági kérdéseit illetően is, ha földtörténeti távlatokban gondolkozunk. Pl. Vadas J. 1911-ben Bp-en megjelent "Az akácfa monográfiája" c. művének 1. oldalán, az akác származásával kapcsolatban hivatkozik a Term. tud. közl. 1881. évf. 378. oldalán írtakra. Ebben, a Hanusz István által írt cikkben (XXVI. Alföldünk "magyar fá"-ja), szó szerint a következők állnak: „Nemcsak hogy Európa harmadkori növényzete sok tekintetben hasonlított Észak Amerika mostani növényzetéhez, hanem az akác ezen korszakban Európának bennszülött növénye volt; - elég sűrű előjvetelét Unger nemcsak Stájerországban mutatta ki, hanem földrészünk harmadkori rétegeiben egyebütt is, és ez különösen a Robínia Hesperidum Unger-re szól, mely alak kiválóan a Robínia Pseudoacácia-val vagyis a mi közönséges fehér akácunkkal egyez meg.”
- A múlt század második felétől, dr. Kopeczky Ferenc, dr. Szőnyi László, dr. Marjai Zoltán, Keresztesi Béla akadémikus, dr. Kapusi Imre, dr. Rédei Károly, dr. Szemerédy Miklós több évtizedes kutató munkájának és a gyakorlati szakemberek tevékenységének eredményeként, a genetikai, szelekciós nemesítéssel kapott fajta csoportok nemzetközi jelentősége közismertté vált és a jelen időszak nemesítési eredményeivel az elismertsége tovább fokozható.
- Miközben Magyarországon az akác szinte meghonosodott, aközben – az 1980-as évek közepén hazánkban járt amerikai delegáció vezetője, Ph. D. James Hannover Michigani Egyetem nagytekintélyű professzora szerint – őshazájában a kipusztulás szélére sodródott, (dr. Szemerédy M.).

- A hazai genetikai szelekciós nemesítés eredményei alapján kezdődött el az akác amerikai „visszahonosítása”, és az amerikai kutató professzor útjának publikálása nyomán jelentkezett kínai kutató is a nyírségi akácállományok tanulmányozására, melynek eredményeként Kínában az évszázad végére az akáccal történő erdősítés elérte az 1 millió hektárt, közvetítésükkel pedig a két Koreában a 448.000 hektárt. (dr. Szemerédy M.)
- Az akácellenzők ökonómiai és ökológiai szempontokra hivatkoznak. Az ökonómiai kifogás teljes képtelenség, akik ezt állítják, a hazai faárakat még távolról sem ismerik és nincsenek tisztában azzal a ténnyel, hogy a világ fafelhasználása a népesség növekedésével közel azonos arányban emelkedik. A hagyományos felhasználás mellett a növekvést a fa energetikai felhasználása (tűzifa, apríték, pellet) is befolyásolta. A vegyipar, textil, műanyagipar növekvő igényeket támaszt a facellulóz iránt, újabban, mint második generációs termék, megjelent a bio üzemanyag, bioetanol. Európa faimportja több milliós nagyságrendekkel folyamatosan emelkedik. A természetvédelmi területek növekedésével, jelentősen csökken a kihasználható famennyiség, ezért a szükségletek kielégítésére a faültetvények jelentenek megoldást. Az akácválasztékok (oszlop, karó, fűrészrönk, rekreációs célú, vízpítési faanyag stb.) keresettek az EU piacain.

További gyakorlati példák és bizonyítékok mellőzésével megállapítható, hogy megfelelő körülményekkel és feltételekkel az akác erdészeti vonatkozásban, de különösen ültetvényszerű telepítésben, nemesített fajtacsoportjaival együtt honosíthatók.

Legfrissebb hírekből ismert, az újjáalakult, erdészetért felelős tárca vezetőjének nyilatkozata szerint az erdészeti ágazat újragondolása szükséges. Bízunk benne, hogy ez jót jelent a szakmánknak, az állami erdőket kezelő társaságok feletti tulajdonosi joggyakorlásnak e tárcához kerülésével együtt.

OEE Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa

Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa Működési Rendje előzményei és szabályozási keretei

Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa működési rendjének írásba foglalása előtt szükségszerű áttekinteni az előzményeket, a Tanács keletkezési körülményeit, az indíttatását, továbbá kitűzött eredeti céljait, majd annak időbeli változásait.

Az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) elnökségében 1982 második felében merült fel a nyugdíjas szeniorok ügye. Az Erdő 1983. szeptemberi számában **Fila József** az OEE Szeniorok Tanácsának elnöke beszámol arról, hogy az Elnökség – **Dr. Herpay Imre** elnöklése és

Dr. Király Pál főtitkársága idején – létrehozta a Szeniorok Tanácsát, ill. Budapesten a Senior Bizottságot, - a beszámoló alapján- azzal a céllal, hogy a szakma **egyesületi nyugdíjasai szervezeten kifejezésre juttathassák véleményüket, elsősorban a szociális kérdésekben,**

továbbá a szakág jogszabályi feltételei alakulásában, ezeken túl szervezhessék a nyugdíjasokra vonatkozó tájékoztatásokat, a közéleti kapcsolataikat, a közös klubélet és a szakma múltjának ápolását.

Az idősebb korosztály iránti tiszteletet példázó gazdag tevékenységi tervből érdemes idézni: „**Szeretnénk nyugdíjasainkat a szakmai közéletbe érdemlegesen bekapcsolni, a szakemberek nemzedékei között a kölcsönös bizalmat, megbecsülést, harmonikus együttműködést elősegíteni, az idősebb szakemberek szakmai és emberi elszigetelődését megelőzni, feloldani. Törekszünk sokoldalúan fejleszteni a nyugdíjas és aktív szakemberek közös klubéletét. Programunkban szerepel szakmánk múltjának ápolása, a szakmai emlékhelyek feltárása, gondozása, nyilvántartása, a jelentősebb szakmai életművek, tevékenységek megörökítése, közismertté tétele, a szakmai memoáriródalom ösztönzése útján.**”

A hivatkozott egységek egy ideig párhuzamosan működtek, és a későbbi tevékenységük formálissá vált. E jelenség inspirálhatta **1988-ban dr. Herpay Imrét** az OEE elnökét, **hogy felkérje dr. Szász Tibort egy olyan javaslat elkészítésére, amely** a korábbi Szeniorok Tanácsa és a Budapesti Senior Bizottság átszervezésével a jövőben az OEE elnöksége alatt működő, szakmai tanácsadásra képes és az erdész-nyugdíjasainak az ügyeivel foglalkozó **Szeniorok Tanácsaként** működhet.

A kidolgozott és az elfogadott javaslat alapján végül, a **Szeniorok Tanácsa (SZT) 1989-től alakult szakosztályi jogállású egységgé,** amelynek irányítását a két testület vezetőségi tagjai: **Boros György** tiszteleti elnök, **dr. Szász Tibor,** **Hibbey Albert** társelnökök és **Csobánczi Erzsébet** titkár látták el, az új választásokig.

Az SZT 1990-től korszerűsödő szervezeti kereteit, majd célkitűzéseit 1992-ben tovább fejlesztették. Az OEE választmányának 1994. március 25-én tartott ülésén elfogadott Alapszabály módosítása következtében az SZT-t, az OEE szakosztály jogállású tanácsadó szerveként megerősítették. Ebben az elnökségi ciklusban (1994-1998) alakultak ki az SZT eddigi jogállásának működési keretei, és fogalmazta újra az SZT célkitűzéseit, tevékenységét, illetve munkamódszerét.

Az előzmények összefoglalásaként rögzíthető, hogy a Szeniorok Tanácsát (SZT) az OEE Elnöksége 1989-ben alapította, és működési feltételeit 1991-től megújította, majd korszerűsítette az 1994-ben módosított Alapszabály szellemében.

Szeniorok Tanácsa következőkben az előzményekre is figyelemmel az új Alapszabály szellemében alkotja meg Működési Rendjét.

Az OEE Alapszabályának a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsára vonatkozatható részei:

„8. § 1.) Az Egyesület szervei – 1.6. tanácsadó testületek”

„22.§.) Tanácsadó testületek

1. Az Egyesület három tanácsadó testületet működtet, ezek:

1.1. Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa;

1.2. Pártoló Tagi Tanács;

1.3. Ifjúsági Tagi Tanács.

2. A tanácsadó testületek vezetőségüket maguk választják, működési rendjüket önállóan határozzák meg, tevékenységükkel az Egyesület céljainak megvalósulását segítik elő, az elnökség munkáját tanácsokkal.”

Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa Működési Rendje

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa (továbbiakban: **Tanács**), az Országos Erdészeti Egyesület (továbbiakban: OEE) Alapszabálya, 22. § 2. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következők szerint határozza meg **„Működési rendjét”**:

1.) 2013-14. évi átalakulás és megnevezés:

A **Tanács** az OEE 4/2013. (05.03.) sz. küldöttközgyűlési határozattal elfogadott, a Fővárosi Törvényszék által 2013. október 22-én jóváhagyott, Alapszabályban foglaltak szerint: **tanácsadó testület**, megnevezése: **„Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa”**.

Az Alapszabály értékrendjét tekintve, az új elnevezéssel a Tanácsnak nem csak az összetétele változott, hanem rangosabb, tekintélyesebb is lett azzal, hogy az OEE legmagasabb kitüntetésben részesült tagjai, a korábbi elnökségek választott tisztségviselőivel együtt, ennek a tanácsadó testületnek a kiemelten megbecsült, elit csoportját alkotják.

2.) Tanács alapvető értékei, célkitűzése:

A Tanács az új Alapszabályban foglaltak szerint és a két- és fél évtizedes működési tapasztalata szellemében munkáját, az összetartozást minősítő **tudás, kultúra, erkölcs, becsület és hazaszeretet** alapvető értékek melletti elköteleződéssel folytatja.

Az **Alapszabály szellemisége alapján, az OEE Elnöksége joggal várhatja el a tanácsadó testületeitől**, hogy példaadásra képes véleményformáló közösségek legyenek, a hagyomány-tisztelet (Selmeci-soproni szellem) sajátos értékei mentén – melyeket a Tanács mindig is magáénak vallott – elkötelezettebben és méltón vállalják küldetésüket.

Tekintettel arra, hogy napjainkban **megkoptak a közösségek kötelékeit erősítő tekintélypontok, normák, nincs normakövetés** – noha a közösségekben szükségszerűek a minták, a példaképek – talán éppen a nyugdíjasok szeniorjaiból választódhatnak ki olyan közösségek, amelyek a hagyományok kultúrájában gyökerezve jelezhetik az értékhiányos, vagy kockázatos jelenségeket.

A Tanács célkitűzése mindenekelőtt **gondozni a nyugdíjasok és a különböző szerveződések közötti együttműködést, a közös gondolkodást.**

A Tanács célkitűzése, szellemi feltöltődöttsége szintjén a tanácsadást az Elnökség elvárásának megfelelő szintre emelni, ill. ezen a szinten művelni.

A Tanács célkitűzése, olyan mintaszerű tevékenységet folytatni, amely akár normaként szolgálhat más egyesületi csoportok, tanácsadó testületek számára.

Az emberi kapcsolatok eredményességében a **hivatkozott alapértékek azok, amelyek meghatározzák a szakmai közélet etikai gyökereit, a közösség kulturáltságát, és a közös gondolkodás megújulási lehetőségeit.**

A Tanács célkitűzéseit, azon túlmenően, hogy az OEE Alapszabályban meghatározott céljainak megvalósulását elősegíteni tartozik – hagyományaihoz híven – az alábbiak szerint kívánja elérni:

Segíteni az OEE Elnökségét szakmai állásfoglalással az erdészet sorsát meghatározó kérdésekben az ágazati lehetőségek jobb hasznosításában, döntései előkészítésében.

- **Közvetíteni**, olyan értékeket, amelyek nélkülözhetetlenek a tágabb és az egyesületi közélet hitelesítésében.

- **Rámutatni** azokra a szakterületekre, amelyek a Tanács meggyőződése szerint nagyobb figyelmet érdemelnek, adott esetben sürgős intézkedést kívánnak.

- **Keresni** a klubélet, a közösségi munka megújulási és az együvé tartozás erősítésének lehetőségeit, életművek megörökítési formáit.

- Mindezek mellett **napirenden tartja** az Alkotmány úti székház visszaszerzési - mint egy **aktívabb klubélet**, (tarokk klub)- lehetőségeinek keresését.

3.) Tanács konkrétabb feladata:

Az Alapszabályban meghatározott tanácsadási feladatait felkérés, és a többség által elfogadott tagsági indítvány alapján látja el, a korábbiakban is vezérelvnek tekintett, alábbi részletezés szerint

- **Ajánlásokkal közreműködik** – az elnöksége igényei szerint – az ágazati adottságok jobb hasznosításában. Speciális kérdések megválaszolására munkabizottságokat alakít.
- **Támogatja** a közjót szolgáló új jelenségeket, irányzatokat, amelyek a tágabb és a szűkebb egyesületi közélet érdemi javításában, fejlesztésében nélkülözhetetlenek.
- **Közvetíti** a szakterületeken született kiemelhető, hasznosítható korszerű eljárásokat, amelyek a Tanács meggyőződése alapján nagyobb figyelmet érdemelnek.

- **Erősíti kapcsolatait** az OEE szakmai rétegei, szakosztályai, az ifjúság és más érdekképviseleti szerveződései, illetve, az erdészetek nyugdíjas és szenior csoportjai, külső intézmények, társszakok között.

Fejleszti tevékenységét, műhely munka kereteiben. **Ráirányítja a figyelmet** előadások, konzultációk rendezésével az aktuális újdonságokra, a fejlődést meghatározó tényezőkre.

- **Figyelemmel kíséri** – szükség szerint – az erdészet nyugdíjasainak életkörülményeit, a nyugdíjak helyzetét. Megbízás alapján segíti a hátrányos helyzetűek érdekeinek „felszínre” juttatását.
- **Közreadja** állásfoglalását szakkérdések megvitatásáról, ill. az erdőgazdaságokkal, más szakmai szervezetekkel közösen lebonyolított erdőbejárások alkalmából szerzett ismereteiről, tapasztalatairól, a gyakorlatban bevált módszerek alkalmazásáról.
- **Szakmaközi** és szakon kívüli kapcsolatokat épít és ápol helyi csoportokkal, ahol ismeretterjesztő előadásokra, konzultációkra vállalkozik szakirányú tagjaival.

4.) Tanács tagjai és létszáma:

A Tanácsnak tiszteletbeli tagjai, törzs tagjai és szenior tagjai vannak.

A Tanács, a kötött létszám keretét az OEE taglétszámának az 1,0 – 1,5 %-ában határozza meg.

4.1) Az OEE Elnökség alapítói szándékának megfelelően, a **Tanácsnak tiszteletbeli tagja**, aki az OEE legmagasabb rangú elismerése – 2013. évig a Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevél, 2014. évtől az Örökös Tagsági Díszoklevél – kitüntetésben részesült, továbbá aki az OEE elnöke, választott főtitkára volt és jelzi bekapcsolódási szándékát a „Nyilatkozatban” (1. sz. melléklet) foglaltak elfogadásával.

A tiszteletbeli tagokat nem köti a 4.5. pont, harmadik francia bekezdésben, a tagsági kritériumokra vonatkozó rész. A tiszteletbeli tagok létszáma kötetlen, korlátozatlan.

4.2) **Tanácsnak törzstagjai** azok az egyesületi tagok, akik a Szeniorok Tanácsának 2013. évben, az új Alapszabály hatálybalépésének időpontjában törzstagjai voltak, továbbá azok, akik jelentősebb egyesületi tevékenységükkel kiténtek, aktivitásuk okán többlet közösségi feladat vállalására képesek, **65. életévüket betöltötték**, és akiket a Tanács törzstagjai közé választ. A Tanács törzstagsága létszámkeretét évenként (a munkatervek jóváhagyása alkalmával) a Tanács szenior tagjaiból „tölti fel”. Azok a szenior tagok kerülnek a törzstagok közé a megüresedett helyek számának megfelelő mértékig, akik sorban a legtöbb szavazatot kapták.

A törzstagok létszáma kötött, legfeljebb **21 fő**.

4.3) **Tanács szenior tagjai** lehetnek az OEE nyugállományú tagjai közül azok, akik vállalják a Tanács célkitűzéseit, feladatai ellátásában részt kívánnak venni, a Tanács két tagja ajánlásával felvételüket kérik, és akiket a Tanács szenior tagjai sorába választ. A szenior tagok létszáma kötött, jelen határozat szerint **14 fő**. Az új tagokat általában, az év második rendezvényén vesz fel a Tanács.

4.4.) A szenior tagságot írásos belépési nyilatkozattal (2. sz. melléklet) kell kezdeményezni, a belépési nyilatkozatban a tag vállalja a Tanács működési rendjében foglaltakat.

4.5.) A tagság megszűnik:

- kilépéssel,
- elhalálozással,

- megszűnik a tagság abban az esetben is – tekintettel a kitűzött célokra és vállalt feladatokra – ha a tag, egy fél éven át nem vesz részt a Tanács munkájában. Ez utóbbi esetben a tagság megszűntetéséről az Elnök, írásban értesíti a tagot.

4.6.) Nem szakítjuk meg a kapcsolatot azokkal a tagtársainkkal, akik valamilyen (mozgásukban bekövetkezett korlátozottság, egyéb egészségügyi) oknál fogva nem tudnak eljárni a rendezvényeinkre. Levelező listánkon nyilvántartjuk és folyamatosan informáljuk őket a Tanács tevékenységéről, ha ezt igénylik.

5.) Tanács működésének demokratikus alapjai:

5.1) A Tanács döntéseit – titkos, vagy nyílt szavazással – többségi szavazattal hozza.

5.2) A Tanács, a minősített döntéseit, a tiszteletbeli és tőrzstagok határozatképes jelenléte esetén (több mint 50 %) titkos szavazással hozza,

5.3) A Tanács minősített döntései:

- a vezetőség megválasztása;
- működési rend és módosításának megszavazása;
- a kötött létszám keretek meghatározása;
- tiszteletbeli tagok „beiktatása”, és tőrzstagok megválasztása.

5.4) Más esetekben, akkor kell titkos szavazást elrendelni, ha azt valamely tag kéri, és/vagy az Elnök javaslatára a tagság megszavazza.

5.5) A Tanács, a jelenlévő szenior tagsággal közösen szavaz az új tag felvételéről, éves munka-, illetve feladatterv elfogadásáról, munkabizottság alakításáról, továbbá más általános javaslat, előterjesztés elfogadásáról.

6.) Tanács vezetése:

- **A Tanács vezetése tiszteleti elnökből, elnökből és titkárból áll.**

- A Tiszteleti elnök a tiszteletbeli tagokat is képviselve élethosszig tart. Az elnököt és titkárt négy évre választják. (Az Alapszabály a Tanácsadó testületeknél nem szabályozza a vezetőség választást, amely a helyi csoportoktól és szakosztályoktól eltérően is lehetséges.) Tanács a vezetőségét az OEE tisztújításával egy időben választja, a választás eredményéről az OEE Elnökségét tájékoztatja.

7.) Az elnök feladata:

- az Elnök vezeti az üléseket és a Tanács által szervezett rendezvényeket,

- a Tanács működésével összefüggő kérdésekben tartja a kapcsolatot az OEE Elnökségével, főtitkárral.

- Tájékoztatja az Elnökséget az éves ülésrendről, tájékoztatót készít az éves tevékenységről, melyet – a tárgyévet követő év február utolsó napjáig – eljuttat az Elnökségnek.

- Az Alapszabályban rögzített tanácsadási tevékenységet az Elnökséggel – lehetőleg – úgy egyeztetni, hogy az éves feladattervbe beépíthető legyen.

Szükség szerint munkabizottságokat hoz létre.

8.) A titkár feladata:

- Akadályoztatása esetén, feladatkörében helyettesíti az elnököt, kivéve, ha adott feladatra az elnök más tagot jelöl ki, kapcsolatot tart a főszerkesztővel.
- Vezeti, működteti a Tanács adminisztrációját, illetve végzi azokat a szervezési feladatokat, amelyek rendezvények feltételeit képezik, ill. a kapcsolatok, tapasztalatcserék esetén felmerülnek.
- elkészíti az ülésekről szóló tájékoztatót, az esetleges előterjesztéseket.

9.) Tanács ülései:

- A **Tanács** ülés rendjéről éves tervet készít, és azt a tárgyévet megelőző év decemberi évzáró, vagy az év első ülésén megvitatja és elfogadja!
- Évente legalább négy ülést tart. Az üléseit a kialakult gyakorlatnak, hagyományoknak megfelelően januártól – júniusig, majd szeptembertől decemberig általában a hónapok utolsó hetének csütörtökén és 10 -órrai kezdettel tartja. A tavaszi és/vagy őszi ülések valamelyikén kihelyezett ülést tart, ill. tanulmányutat, tapasztalatcserét szervez.
- Az üléseket, a kialakult szokás szerint – a NÉBIH Erdészeti Igazgatósággal kötött szóbeli egyezség alapján – az intézmény Frankel Leó úti székházának tanácstermében, szükség esetén az OEE üléstermében tartja.
- Az üléseken, a hozzászólások során minden résztvevő – tag, meghívott – kifejtheti véleményét, a témához hozzászólhat, de a hozzászólások időtartamát az Elnök megszabhatja.
- Az üléseken jelenléti ívet vezetnek,
- Az ülés lefolytatásáról tájékoztató készül, a végén **összegezve az elhangzottak „üzenetértékét”**. A tájékoztatót az OEE honlapján és/vagy az Erdészeti Lapokban való megjelentetés végett megküldi az Erdészeti Lapok főszerkesztőjének.
- A titkár az ülések napirendjéről szóló meghívót, az ülést megelőző két héten belül – de legalább 10 nappal korábban – megküldi tagjainak, az OEE főtítkárának, és az Erdészeti Lapok főszerkesztőjének, ill. az érintett előadónak, meghívottaknak.
- Az ülések általában nyilvánosak, ettől eltérő megtartását a meghívóban közzé teszik.

10.) Tanács által alapított elismerések – SAJÁT ELISMERÉS:

2003. évben a Szeniorok Tanácsa megszavazta, hogy minden év utolsó ülésén megemlékeznek azokról a szenior társakról, akik abban az esztendőben töltötték be a **75., 80., 85., 90. életévüket** és azt, az alkalomból alapított **EMLÉKLAP** átadásával teszik ünnepélyessé és emlékezetessé.

Budapest 2014, február 26.

Dr. S Nagy László
elnök

Dr. Szász Tibor
tiszteleti elnök

Halász Gábor
titkár

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa tájékoztatója a 2014. május 21-22-én tartott kihelyezett üléséről és tanulmányútról.

Minden évben a programunk várva-várt fénypontja, ha kijuthatunk az erdőbe, megtapasztalhatjuk az aktív kollégák beszámolóí révén, milyen jó is volt nekünk; mennyivel egyszerűbb volt akkor minden. Az idő, mindent megszépít.

Többszörösen érdekessé, izgalmassá válhat egy ilyen tanulmányút, ha a résztvevők között többen vannak, akik munkáséletük jelentős részét töltötték el az adott erdőgazdaságnál, vagy jogelődjénél akár elsőszámú vezetőként, akár más felelős beosztásban, netán valakinek itt volt az első

munkahelye.

Így vált nagyon érdekfeszítővé a Keszthelyi hegységben és a Bakonyban szervezett tanulmányutunk is.

Czebei Sándor és **Zachar Miklós** szeniortársaink közbenjárásával szerveződött tanulmányutunk programját **Stubán Zoltán** osztályvezető kolléga állította össze. Vállalta – a nem kis – fizikai megpróbáltatást **Gáspár Hantos Géza** szeniortársunk is, de nem maradhat ki a név szerint említettek közül **Köveskúti György** tagtársunk sem, aki Tés-i születésű és a Bakonyban kezdte erdészeti pályafutását. Jóllehet szervezetileg nem a vendéglátó erdőgazdasághoz tartozott.

A Királyszállási Erdészeti, de bakonyi, így **Tollner György** szeniortársunkat is a bakonyiak között kell említeni, a Bakony keleti csücskéről nem is beszélve, amely Székesfehérvári (Mezőföldi) Erdőgazdasághoz, kollégánk korábbi munkahelyéhez tartozott.

Varga László

Tehát öten voltak közöttünk a térségből, akiknek volt mire emlékezni, volt mit mesélni a két nap alatt. A tanulmányutunk első napját a Keszthelyi Erdészeti területén töltöttük **Szakács István** házigazdánk vezetésével. dr. S Nagy László elnök úr bevezetője és köszöntő szavait követően, az első helyszínen, a 2012 tavaszán megnyitott Festetics Imre Állatparkot tekintettük meg, ahol **Györke Zsombor** fogadott bennünket. Elmondta az állatpark alapításának célját, s a létrehozás körülményeit és hallhattunk méltatást a park névadójáról, Tolnai gróf Festetics Imréről is.

Az állatparkban elsősorban az ősi magyar háziállatok – ma már kevésbé közismert, vagy látható – különböző fajtáit mutatják be, de van ökoturisztikai és tanulmányi szerepe is. A bemutatón láthattunk szarvasmarha fajtákat, magyar szürke marhát, magyar tarka marhát és jól megfértek egymással a magyar bivaly és a magyar szamár. Az őshonos juh és sertésfajták mellett, ugyancsak ritkaság számba menő baromfi fajtákat szemlélhettünk. A házi állatok mellett bemutatják a hazai vadfajokat is.

Második helyszín a Büdöskúti Vendégház volt, ahol a kiadós ebédet követően **Szakács István erdészeti igazgató** kolléga beszélt a Keszthelyi-hegységben bekövetkezett aszálykárókról, a tömeges fenyő- és cserpusztulásról, a károk felszámolására tett erőfeszítésekről, további tervekről.

Az itt hallottakat, s az erdészeti hatóság által három lépcsőben elrendelt fakitermelés után kialakult képet, ebéd után a helyszínen is megtekintettük, kiértékeljük a látottakat és hosszas diskurzus alakult ki a problémák megoldásának lehetőségeiről, beleértve a mátyás szajkók munkába állítását is.

Egy időre magára hagyva a „holdbéli tájat”, felkapaszkodtunk az újjá épített Bél Mátyás

kilátóra, hogy vessünk néhány pillantást a Balatonra, Badacsonyra és a messze-környékre.

Egy erdőgazdaság meglátogatása során nem lehet teljes a program, fa felhasználási bemutató nélkül. A részvénytársaság Zalahalápi Parkettagyárában a hazai fafeldolgozás csúcsát ismerhettük meg **Somogyi Imre gyárigazgató** jóvoltából.

A parkettagyári rövid cégtörténet egyben a parkettagyártás fejlődéstörténete is volt, úgy a hagyományos, mint a szalag parkettát illetően. A világszínvonalon gyártott parkettából meghaladták a 650 ezer m² (65 hektár) nagyságrendet és célul tűzték ki az évi egy millió négyzetméter gyártását, értékesítését.

Elbúcsúzva a Keszthelyi-hegységtől, Zalahaláptól a Bakony felé vettük utunkat, Huszárokölőpusztára, éjszakai szállásunkra. Szállásfoglalást követő vacsora után **Varga László Vezérigazgató Úr** – megérkezvén Lettországból– tisztelte meg a seniorokat, s tartott részletes cégismertetőt.

A részvénytársaság vagyonkezelésében lévő erdőterületről, annak jellemzőiről, majd a társaság szervezeti felépítéséről, a főbb tevékenységi körökről kaptunk tájékoztatást, majd a

gazdálkodási eredményekről és problémákról.

Kiemelten foglalkozott vezérigazgató úr termékeik piaci elhelyezésének kérdésével, ebben a legnagyobb részt vállaló parkettagyártással.

Megismerhettük a társaság fejlesztéseit és e terület távlati terveit. Szó esett az aktuális kérdésekről is, a közmunkaprogram kettős hasznáról, a rezsi-csökkentésről, majd az utóbbi években jelentőssé vált közjóléti

tevékenységről, nem maradhatott ki természetesen a vadgazdálkodás és vadászat sem.

A vacsora asztal melletti beszélgetéseknek, szakmát megváltó se vége, se hossza ötleteknek a másnapi ígéretesen érdekes bakonyi programra való testi-lelki felkészülés, a pihenni térés vetett véget.

Tanulmányutunk második napján a Bakonybéli Erdészet területén **Meinczinger József erdőszeti igazgató** kalauzolt bennünket a Bakony rengetegében. Megtudhattuk, hogy az erdőszet által kezelt erdő 93%-a védett terület, ahol nem igazán a természettel, inkább a

hatósági előírásokkal kell naponta megküzdeni. Ezek közül kapásból felsorolt egy csokorra

valót, olyanokat is, amelyek esetében az engedélyezett beavatkozási időszakok nagyon szűkre szabják, vagy el is lehetetlenítik a természeti folyamatok által feltárolt lehetőségek kihasználását, veszélyeztetve a sikerességet.

Láttunk példákat a bükkösök és a hajdan mezőgazdasági elő használat után telepített kocsánytalan tölgyesek felújítási

nehézségeire. Mint bárhol az országban, itt is jelentős tényező a nagyvad, ha erdőfelújításról beszélünk.

A Bakonyszentlászlói Erdészetnél, az első bemutató helyen **Kapocskai Zoltán erdőgondnok** előadásában egy sikeres, szép bauxitbánya rekultivációt tekintettünk meg, majd **Kovács Attila erdőszeti igazgató**, a híres fenyőfői ős-fenyvesben kalauzol bennünket, feltárva a 2012 – 13 aszályos éveket követő pusztulás következményeit és tájékoztatást adott a Nyugat-

magyarországi Egyetemmel folyamatban lévő feltáró vizsgálatról. A Hódoséri Vendégházban elköltött ebéd és rövid szakmai kiértékelést, köszönetnyilvánításokat követően ki-ki, a neki megfelelőbb vasútállomásra vette az irányt, hogy hazatérve hagyta a friss élményeket leülepedni, kitörölhetetlen emlékekké nemesülni.

Halász Gábor

Varga László Vezérigazgató Úrnak
Bakonyerdő ZRt.
Pápa

Tisztelt Vezérigazgató Úr!
Kedves Laci!

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa nevében köszönöm Neked és kedves munkatársaidnak a lehetőséget, hogy az elmúlt héten, kétnapos tanulmányút keretében, közel kerülhettünk a mai erdész-valóságához, megtapasztalhattuk a Bakonyerdő Zrt. sikereit, kendőzetlen problémáit. Több szeniortársunk élhette újra – a bejárt helyszíneken – alkotó élepszakaszának szép emlékeit, s nehézségekkel is terhelt szakmai múltját.

Ha igaz a mondás, hogy „megosztott öröm dupla öröm; megosztott bánat fél bánat”, legyen ez igaz a mi esetünkre is. Jóleső érzés volt látni a legújabb fejlesztéseket, öröm volt hallani a sikertörténeteket. Megtisztelő volt, hogy megosztottátok velünk a nehéz szakmai élethelyzeteket, amelyekre megoldást kell keresni.

Nem kell kudarcként megélni a természet által produkált szomorú látványokat az erdőben, amelyek újabb és újabb próbák elé állítják a mai erdészgenerációt. A kalamitások velejárói szép szakmánknak. Megnyugtató volt, hogy ezekben az esetekben kéznél voltak a szakmai elgondolások – akár több úton haladva is – egyértelműen kirajzolták a lehetséges jövőképet, de elszomorító, hogy szabályozó rendszerünk bonyolult, irodaszagú útvesztői, sorvadó igazgatási struktúránk tehetetlenségei, a legnemesebb tömellelti törekvéseket is gúzsba köthetik.

Gratulálunk sikereitekhez, különösképp jól képzett munkatársaid elkötelezettségéhez, melyet lépten-nyomon tapasztalhattunk.

Ismételten köszönjük a gazdag programot és a gáláns ellátást!

Kedves Vezérigazgató Úr!

Szíves elnézésedet kérjük, hogy a fenyőfői bejárást követő újabb találkozási lehetőséggel nem tudtunk élni. A társaság egy részének el kellett érni a Keszthelyről, Győrből induló vonatot, aki pedig mozgásában bekövetkezett korlátozottság miatt autóval jött, addigra nagyon elfáradt és igyekeztünk mihamarább hazaérni.

A sok köszönet és gratuláció mellett, kívánunk a nem könnyű, felelősségteljes munkádhoz egészséget, erőt és a korábbiakhoz hasonló sikereket.

Erdészüdvözlettel, Halász Gábor a Tanács titkára

A Szeniorok Tanácsa 2014. június 26-án tartotta soron következő ülését.

Dr. S Nagy László elnök úr megnyitójában üdvözölte a jelenlévőket, kiemelten az előadót, majd **Haják Gyula** tagtársunkat, aki az idei, soproni Vándorgyűlés alkalmával megkapta az egyesületünk legmagasabb kitüntetését, a Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevelet. Ugyancsak külön üdvözölte **Bogdán József** tagtársunkat, aki az Országos Választó Bizottság képviselőjeként vett részt az ülésünkön.

Még az elnöki megnyitóban – munkásságának méltatása mellett – bemutatta előadónkat, **Lóránt Károly** közgazdász urat, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet vezetőjét.

Az előadás címe: **„Magyarország vagyonfelosztásának korszakai, kockázatai”.**

Bevezetőben, történelmi távlatokban szólt a korábbi vagyonfelosztásokról, s eljutott a legutóbbi, a rendszerváltás idején megvalósult vagyonfelosztáshoz. Előadása igen nagy területet fogott át, kiemelten a következő témákban folyt az eszmecsere.

Tisztességesen végrehajtani egy vagyon felosztást, csak lassan, igen hosszú idő alatt

lehetett volna. A privatizáció gyorsabb folyamat, a szabályok szigorú, vagy laza betartása mellett. Az lett volna a legjobb megoldás, ha az jutott volna a vagyonhoz, aki rátermett és képes működtetni.

Magyar tulajdonú vállalat rendkívül kevés van, cca. 30%. A magyar kézben lévő vállalkozások közül megemlítette a gyógyszertárakat, ahol a mindennapi fennmaradásért hihetetlen munkát kell végezni. Nem csak a vállalatok, hanem a jövedelmek is jórészt külföldi kézben vannak. Az átlagos magyar bér az 1970-es évek szintjén áll. Nehéz tisztán látni, mert a foglalkoztatási statisztikát javítja a közfoglalkoztatott létszám. Magyarország lényegében gyarmati helyzetbe került.

Az államilag támogatott gazdaság elitje nem bontakozhatott ki. Anglia, egy időben, úgy tudta nagymértékben befolyásolni a világ gazdaságát, hogy másokat nem engedett közel hozzá (az angol hajózási törvény alapján 200 éven át uralták a világ tengereit). Kell olyan állami, gazdasági politika, amely a hazai gazdaságot, ipart pártolja, helyezi előtérbe – legalább belső piacon – különben az ország vagyona teljes mértékben külföldi kézbe kerül. A korábbi, eredményesen működő fejlett gazdasági ágazatainkat kidobtuk. Nagy szükség volna arra, hogy legyen magyar bedolgozó háttérpar.

Földterület, erdő:

Az ország erdő területe közhasznú tulajdon, de generációkon keresztül szolgálja a tulajdonost is. A kormány mindent el akar követni a termőföld védelmében. Fejleszteni kellene a helyi gazdaságokat. Hivatkozik David C. Korten világhírű közgazdásznak, a „Tőkés társaságok világoralma” közismert művére, s leszögezi: nem szabad olyan hatalom alá betársulni, melynek működését nem tudom ellenőrizni, befolyásolni. A helyi gazdaságokban a természeti kincsek, a termőföld ellenőrizhető, hazai tulajdonban legyenek. Az emberek alapvető létbiztonságát kell megteremteni. A nemzetközi üzletláncok igen károsan befolyásolják a hazai gazdaságot. Fontos, hogy a multikhoz legyen hűség a dolgozó.

Nincs elég tere a helyi vállalkozások létesítésének, kibontakozásának.

Hatalmas mérvű vagyonfelosztás következett be. A belső gazdaság fejlesztésével lehet ellenlépéseket tenni, javítani a helyzeten.

Évtizedek alatt lehet felépíteni, amit néhány év alatt leromboltunk (GDP, 125%-os a külső adósság). Évtizedek alatt is nehezen lehet helyreállítani. Nyíltan beszélni kell a rendszerváltást követően megvalósult vagyonfelosztásról, a gazdasági élet fő gondjairól, a kül- és belgazdasági kérdésekről, a mérnöki gondolkodás szükségszerűségéről.

A hozzászólók, dr. S Nagy László, dr. Erdős László, Rakonczay Zoltán, Schmotzer András, dr. Halasy Gyula, Köveskúti György, az előadás témájához csatlakozva kiemelten foglalkoztak a rendszerváltást követő gazdasági tévutakkal, a jelen helyzetben mellőzött szakértelem miatt bekövetkező, hosszú távú ártalmakkal, és természetesen sok-sok javaslat hangzott el a helyzet javítása érdekében.

A szünetet követően, a Tanács megtárgyalta Schweighardt Ottó tagtársunk javaslatát, melyhez – az Elnökség elé terjesztést megelőzően – néhány mértékadó véleményt kívánt beszerezni, így a Szeniorok Tanácsától is. Schweighardt tagtársunk javaslatának lényege, hogy osszuk meg az OEE vezetésében, az Elnökségben az Elnök szerepét: legyen „ügyvezető elnök”, akit a tagság választ egy-egy ciklusra és legyen „országos elnök”, aki felkérés alapján tölti be tisztségét. Az országos elnököt – a javaslat szerint – az egyesület szakmai érdekérvényesítési képességének növelése céljából kormányzati, vagy köztársasági elnöki szintből kellene felkérni. A javaslat alátámasztására több példát sorakoztat fel az OEE történetéből, amikor köztisztviselőként álló, országos elöljárók töltötték be az elnöki tisztséget. Ugyancsak példákat sorolt a MEVME történetéből.

A hozzászólók: dr. S Nagy László, Halász Gábor, Schmotzer András, Barátossy Gábor, Varga Béla, dr. Király Pál, dr. Halasy Gyula – kinyilatkoztatásai alapján a következőkben foglalható össze az egybehangzó vélemény: Amellett, hogy az érdekérvényesítés nagyon fontos, jelen időszak társadalmi, politikai viszonyai nagyon nehezen hasonlíthatóak a javaslatban jelzett időszakéhoz. Az 1945 előtti időszakban, a politikai pályán is jeleskedő, főúri családokból kerültek ki elnökök, akik személy szerint is hoztak – nem egyszer és nem kicsi – anyagi áldozatot az egyesületért; volt, akinek nagy erdőbirtokai voltak, vagy más módon kötődtek az erdészethez. Dr. Madas András emberi, szellemi és szakmai nagysága valóban sokat jelentett az egyesületnek. A politikailag kettészakadt országban, ahol mindig négy évben mérik egy-egy időszak hosszát, nehéz lenne elképzelni olyan magas rangú vezetőt, aki az erdészet iránti elkötelezettségtől vezetve, politikamentesen tudná pártolni ügyünket.

Összefoglalva, a Tanács nem ért egyet a javaslatban előterjesztett alapszabály módosítással. Az elnöki összefoglalót és zárszót megelőzően, az „egyebek” napirend során Bogdán József tagtársunk, az OVB képviselőjében ismertette a soron következő egyesületi választás előkészületeit. A Tanács megválasztotta a Helyi Választási Bizottságot: Virágh János, Barátossy Gábor és dr. Marjai Zoltánné (akik, maguk közül elnököt választanak). A helyi választást szeptember 25-én, a Ráckeve-i rendezvényünk keretében fogjuk megtartani.

Halász Gábor

„A nagy fordulatot létrehozó szervezetek lokálisak, a fordulat célja a dialógus, a nézetek, felfogások találkozása, ütköztetése,.. a műhely jellegű eszmecsere, kritikák, észrevételek fejlesztik a Föld társadalmát.”

(D. C. Corten A.)

Az OEE Elnöksége, a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2014. szeptember 25-én Ráckevén tartotta rendezvényét.

Dr. Czerny Károly erdőmérnök, építész kolléga, az OEE Elnökségének korábbi tagja kedves

meghívásának eleget téve **2014. szeptember 25-én Ráckevén**, a Savoyai-kastélyban, a Pest-Budai és Ráckeei Városszépítő és Műemlékvédő Egyesülettel – a LEADER HACS program és a Darányi Ignác Terv Új-Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatásával– tartott közös rendezvényt követően, annak keretében tartotta meg a Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa a 2014. évi tisztújító ülését.

A program a kastély és környezetének bemutatásával megtekintésével kezdődött, majd **dr. S Nagy László** elnök úr bevezetőjét követően, dr. Czerny Károly kollégánk – aki egyben a Ráckeei Városszépítő Egyesület elnöke – tartott vetített képes előadást, „Ráckee épített és természeti környezete” címmel.

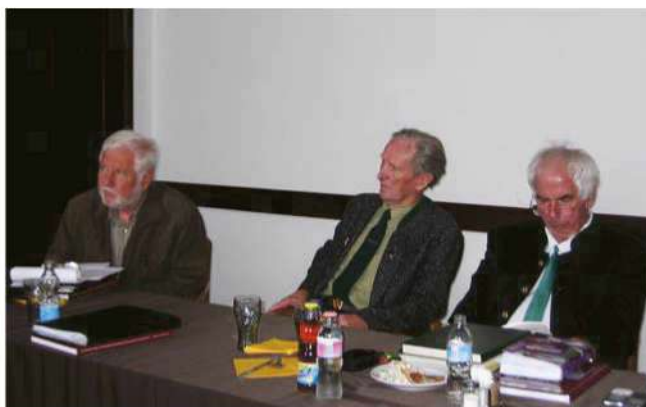
Jóleső érzés volt hallgatni sokoldalú házigazdánk életútjának rövid összefoglalóját, ráckeei megtelepedésének, otthon választásának történetét, a színes erdész-építész pálya bemutatását.

Az előadás során betekintést nyerhettünk Ráckee történetébe, nevezetességeinek bemutatása mellett kulturális értékeibe, a Savoyai örökségekbe. A gazdag ismeretanyag terjedelme meghaladja jelen tudósítás terjedelmét.

Az érdeklődők szíves figyelmébe ajánlom a www.rackeeileaderhacs.hu honlapot, amely bőségesen tájékoztat a városszépítő és műemlékvédő egyesület tevékenységéről is.

A fent jelölt programban, dr. Czerny Károly szerzői közreműködésével, a Duna-menti városok sorozatban készültek el Ráckeve és Dunaföldvár épített és természeti környezete című képes krónikái (ez utóbbit az ülés résztvevői magukénak tudhatják).

A gálás ebédszüneti fogadást követően került sor a tisztújításra. Dr. S Nagy László a levezető, egyben leköszönő elnök röviden ismertette a Tanács elmúlt négyévi tevékenységét, kiemelve néhány jelentősebb eseményt, majd a korábbi vezetés nevében megköszönve a Tanács tagjainak a feladat ellátásához nyújtott segítségét, az üléseken való aktív részvételét, a megbízatás befejeztével lemondott, hozzátéve, hogy a továbbiakban nem kíván tisztséget vállalni, majd átadta a tisztújító ülés folytatásának vezetését a Helyi Választási Bizottság (HVB) elnökének.

A HVB összetétele: **Virágh János** elnök, **dr. Marjai Zoltánné**, **Merkel Gábor** tagok.

Az elnök elsőként **Bogdán Józsefet**, az Országos Választási Bizottság képviselőjét kérte fel, az OEE 2014. évi választásokkal összefüggő fontosabb tudnivalók ismertetésére.

A választás és az országos tisztségekre való ajánlás megszavazása, az előírt szabályoknak megfelelően, második körben szavazatképes létszámmal, rendben megtörtént.

Új elnöknek **Halász Gábort** a Tanács korábbi titkárát, titkárnak **dr. Szikra Dezsőt**, a Tanács tiszteletbeli tagját választották. Dr. S Nagy László korábbi elnök köszöntötte az új vezetést és hasznos jó munkát kívánva, felhívta a figyelmet a Tanács vezérelveire, melyek mentén alapítása óta működik és azokra az értékekre, amelyeket az elmúlt 25 év alatt megteremtünk. A jövőre nézve, pedig a

működési rendünkben is megfogalmazott célok betartását, szolgálatát ajánlotta az új vezetést és minden tagtársunk figyelmébe.

Halász Gábor elnök, az új vezetés nevében megköszönte szenior-társainak a bizalmát és ígéretet tett arra, hogy a firmák által teremtett értékek tiszteletével és a szakma iránti alázattal igyekeznek eleget tenni a rájuk bízott feladatoknak.

Az ülést követően, akiknek az idejébe még belefért megtekintették a Nagyboldogasszony (görögkeleti szerb) templomot, a Peregi Parkerdőt és ízelítőt kaptak házigazdánk magánerdő-gazdálkodási tevékenységéből.

Köszönet a szervezőknek, a rendezőknek és a résztvevőknek. (Részvétel : 19 fő)

Halász Gábor

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2014. október 30-án meglátogatta a MH Geoinformációs Szolgálat magyar katonai térképészet Szakmatörténeti Múzeumát. A múzeumlátogatást az Erdőrendezési Szakosztállyal közösen szerveztük.

A 20 főnyi érdeklődőt Rádler Mária törzsszázlós és Maros Gáborné térképész, tanár fogadta és kalauzolta végig a gazdag anyaggal rendelkező kiállításon.

A kiállítást 1981-ben hozták létre és 2003 óta a Hadtörténeti Intézet és Múzeum külső kiállítási helyszínéként működik. A kiállítás bemutatja a katonai térképészet több mint 300 éves szakmai eredményeit, az 1919-ben alakult önálló magyar katonai térképészet létrehozásának, fejlődésének szakmatörténeti jelentőségű körülményeit. Emléket állít továbbá a katonai és a hazai tudományos életben betöltött szerepének.

A magyar térképészet kezdetei a XV-XVI. századig nyúlnak vissza. Az első hitelesen magyar kéztől származó, Lázár deák térképeként ismert mű 1528-ban jelent meg. A Világ Szellemi Örökségévé nyilvánították, az eredeti művet a Széchenyi Könyvtárban őrzik. A térképezés ügye a török kiűzését követő évtizedekben, a visszaszerzett területek felméréseivel lendült fel.

Mikoviny Sámuel munkálkodásától számíthatjuk a modern magyar földmérés kezdetét, amely már pontos csillagászati és földi méréseken alapult.

A nagy tömegű hadseregek kialakulása, a hadi cselekmények térbeli és időbeli kiterjedésének megnövekedése szükségessé tette a részletes tájékozódást, amely térképekre támaszkodott. A katonai vezetés sürgetésére indult meg 1763-ban az Osztrák Birodalom területén, benne hazánkban (1782-1785) az első részletes katonai felmérés 1:28800 méretarányban. A növekvő pontossági és tartalmi igények kielégítésére

1806-ban kezdték meg a második katonai felmérést, amely 1869-ig tartott. A térképek alapját már geometriai mérések képezték, a szelvényeket rézmetszetről sokszorosították, a domborzatot csíkozással ábrázolták.

A kiállítás ezt követően a felmérésben részt vevő számos magyar térképész mellett, az Intézet korábbi névadójáról, Tóth Ágoston honvéd ezredesről emlékezik meg, aki a szabadságharc utolsó győztes csatájának szervezője (Hegyes, 1849. 07. 14.). Világos után halálra ítélik, majd várfogságra enyhítik büntetését. A polihisztor térképész az MTA levelező tagja lesz, kiváló művész (festő, szobrász). 1861-ben a fertőhomoki templomban festi meg: Szent Anna a kis Jézust tanítja c. képet. A soproni Szent Mihály temetőben lévő sírja örökös védeltséget kapott.

A modern tűzeszközök használata részletes és új, mérésre is alkalmas térképek biztosítását tette szükségessé. Ezt biztosította a Monarchia területének harmadik katonai felmérése alapján (1869-1887) 1:25000 méretarányban szerkesztett térképek. A térképek alapját az egységes európai elvek szerint kialakított helyzeti és magassági alappont hálózat képezte.

A bécsi katonai térképész iskolán képzett magyar származású tisztek a térképező munka szinte minden területén szerephez jutottak. A Monarchia felbomlása után ezek a szakemberek hazatérve az önálló magyar katonai térképészet alapítói lettek.

A hadügyminiszter rendeletére 1919. febr. 4-én alakult meg a Magyar Katonai Térképező Csoport, amelynek legsürgősebb feladata a megörökölt 30-40 éves térképek megújítása, kiadása lett.

A továbbiakban az 1919-1945 között működött intézet egyes szakterületeken kifejtett munkálkodásának emlékeit nézhettük meg.

(Csak érdekességként említem meg, hogy a híres-hírhedt frankhamisításról szóló újsághírekből is láthattunk egy csokorra valót, ugyanis itt készültek a hamisított frankok kliséi és nyomatai.

Németh Ferenc kollégánktól tudjuk – aki hat évet dolgozott a Honvéd Térképészeti Intézetben és albérlője volt, annak a Gerő Lászlónak, aki kormányfői ukázra irányította az Intézetben a frankhamisítást – hogy a kisebb címletű frank hamisítása Németországban folyt, Magyarországon az ezerfrankosokat hamisították és a kliséjét a Térképészeti Intézetben készítették sztereotoppal. Az eljárásnak köszönhetően a hamisítvány tökéletesre sikerült, ui. az eredeti frankon – a hamisítás ellen – elhelyezett több mint tíz hibát is hűen átmásolták. A híradásoktól eltérően, nem a papírt kapták Németországból, hanem a papír anyagát és a papírt – a megfelelő vízjel bevitelével – az Intézetben állították elő. Abban az időben mindenfajta tevékenység, amely a trianoni sérelmek megtorlásának számított, hazafias tett volt, kicsit ezért is, kíséreltem itt jegyezni meg, hogy az itt szolgálatot vállalók hithű katonák, igaz emberek, jó szakemberek, igaz hazafiak voltak.)

Az oktatás és tudományos munka emlékei mellett az intézet egyik legsikeresebb szakterületének a fotogrammetriának első tárgyi emlékeit, majd a felmérési (geodéziai, topográfiai) munkák emlékeit, dokumentumait tekinthettük meg. Ezt követően a térképtervezés és kiadás (sokszorosítás) tablói következtek.

Az intézet a hírét, nevét alapvetően kiadványainak köszönhette, az ismert és kedvelt kiadványaiból összeállított, koránt sem teljes gyűjtemény jól példázza, hogy a katonai térképészet szívügyének tekintette a hazai térkép kultúra elmélyítését is.

Szertiszli terfolyamot végzett hadapródok
1942-ben

A kiállításnak ezt a részét a háborús évek néhány emléke zárja. A háborús veszély növekedésével a hadsereg igényei kerültek előtérbe. A hazai és külföldi hadműveleti területek térképrészleteit, a hadi eseményekkel érintett térségek tájékoztató térképeit szemlélhettük itt.

A második terem 1945-től napjainkig mutatja be az intézet munkáját.

Itt már szinte mindenkinek személyes emlékek, élmények jöttek elő.

Ez azzal kezdődött, hogy dr. Király Pál szenior-társunk az egyik, 1942-ben, a

hadapródiskolásokról készült csoportképen Madas András örökös elnökünket fedezte fel, - középső sor, balról az ötödik helyen látható.

Majd Rakonczay Zoltán mesélt az intézeti élményeiről, ugyanis hosszabb időt szolgált itt. Amint a mellékelt fénykép is mutatja, a Térképészeti Intézetben folytatott tevékenység során, történtek mosolyra fakasztó dolgok is. Mások az eszközöket, műszereket ismerték fel, mert emlékeik voltak róluk, dolgoztak velük. Többek között azt az Orel-Zeiss sztereográfot, amelyet Dr. Bezzeegh László erdőmérnök, Kossuth-díjas műszer konstruktőr mentett meg az 1950-es években. Számos erdőmérnök szolgált itt Zoli bácsihoz hasonlóan.

Nagyban segítette az élmények felelevenítését Rádler Feri bácsi, földmérő mérnök alezredes, házigazdánk Rádler Mária édesapja, aki több évtizedig volt felmérő az Intézetben, aki sok erdőmérnököt is ismert (pl. a jelenlévők közül, Köveskúti Györgyöt). Megható volt látni a topográfus emlékszobához vezető folyosó falán a kegyelet jeleként az intézet elhunyt munkatársainak nevét megőrkítő márvány emléktáblákat, rajta többek között Dr. Bezzeegh Lászlóét.

Öröm volt látni, hogy ez a sokoldalú eszmecsere mennyire tetszett a vendéglátóknak is, tapintható volt a térképészet révén kialakult szakmai összetartozás.

Azt gondolom mindannyiunk számára nagy élmény volt a térképészet, a katonai térképészet történetébe, jelen helyzetébe bepillantást nyerni egy ilyen gazdag múzeumi anyag megtekintésén keresztül.

Befejezésül megemlítem, hogy a magyar katonai térképészetet 2011-ben Magyar Örökség Díjjal tüntették ki.

Dr. Szikra Dezső, Halász Gábor .

„ az emlékezés semmit nem ér elmondás nélkül,
az elmondás pedig semmit nem ér anélkül,
hogy meghallgatnák”
(Ricoeur)

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsának 2014. december 4-én volt az évzáró rendezvénye.

Idős korban az ember felfigyel, ha korosztályáról beszélnek, róla írnak. A történelem folyamán sokféleképpen vélekedtek az idős emberekről. Nem volna illő – e beszámoló keretei közt – ezeket elemezni, de az utóbbi 14 évben, igen magas rangú, közismert személyiségek ide vonatkozó gondolatai mellett érdemes néhány mondat erejéig elidőzni.

1999. október 1-én – azóta szentté avatott – II. János Pál pápa így fogalmazott: „Az idősek segítenek abban, hogy több bölcsességgel szemléljük a földi adottságokat, mert ők az

élet változandóságát már megtapasztalták, és éretté váltak. Tapasztalatuknak köszönhetően az idősek alkalmasak arra, hogy értékes tanácsokat és tanításokat adjanak a fiataloknak.”

14 évvel később – egy évvel ezelőtt – 2013. december 24-én Ferenc pápa mondta: "Ma olyan korban élünk, amikor az öregek nem számítanak. Csúnya ezt kimondani, de kiselejtezik őket, nem igaz? Mert zavarnak." Majd, egy témába vágó, gyermekkori történetének elmondása után leszögezi:

„Az idősek azok, akik elhozzák nekünk a történelmet, akik elhozzák a tanítást, a hitet és örökökül hagyják nekünk. Bennük, akár csak a jó óborban, megvan a belső erő, hogy nemes örökséget hagyjanak ránk. Egy olyan népnek, amely nem gondoskodik a nagyszülőkről, nem tiszteli őket, nincs jövője, mert elveszítette emlékezetét ”.

Amikor, a Szeniorok Tanácsa – Lessényi Béla egykori szenior társunk javaslatára – elindította a „Hagyományozható gondolatok” megnyilatkozási sorozatunkat, hitt abban, hogy az idősek tudnak még segíteni.

Talán, ezért is kerültünk az Alapszabályban a tanácsadó testületekhez. Elbizakodottság nélkül készülünk arra, hogy megfeleljünk ennek a besorolásnak. Ebben a szellemben és hangulatban tartotta a Tanács évzáró rendezvényét.

Halász Gábor elnök úr megnyitójában köszöntötte szenior társunkat, **dr. S. Nagy Lászlót**, aki három cikluson át vezette a Szeniorok Tanácsát. A Tanács 25 éves történetéből 12 éven át óriási lelkesedéssel, hittel, tenni akarással kormányozta hajónkat és e munka révén vált a Tanács, az OEE egyik legaktívabb közösségévé. Szerény ajándék kíséretében köszöntük meg munkáját és fejeztük ki elismerésünket, s tettünk ígéretet arra, hogy elődeink által jól kitaposott úton haladunk tovább.

Ezt követően, a „hagyományozható gondolatok” sorozatunkban emlékezett meg dr. S Nagy László az életútjáról, s összegző gondolatokkal elevenítette fel a Tanács elnökeként eltöltött 12 év jelentősebb eseményeit.

Igen nehéz 80 év felett, hat-hét évtized átélt tapasztalatából kiszűrni azokat a felismert gondolatokat, amelyek az egyén és egy közösség számára értéknek tekinthetők, „hagyományozásra” érdemesek, kezdte el a visszaemlékezést.

A 70 perces vallomásból – mert ez valóban az volt – ebben a beszámolóban csak „szemezgethetünk” a terjedelmi korlátok miatt. Gondolatait három téma köré csoportosította: az indulás (család, iskolák), a szakmai-gyakorlati pálya, a közéleti tevékenység. E hosszú időszak, a teljes eddigi életút kiemelt tapasztalata: „vissza kell adni a szavak valódi értelmét és értékét”.

Az indulás: a Bihar megyei Szentpéterszegről, a 2000 lelkes faluból. Földműves, iparos szülők, három testvér, 23 unokatestvér. A faluból a családjukból indultak legtöbbször értelmiségi pályára, illetve keresték a még „finanszírozható” továbbtanulási lehetőségeket.

A középiskolában „életre kellett kelteni olyan erkölcsiséget amely, mint «közösségi kötőanyag» a lelkek mélyébe hatolva a jövő alapját képezheti”. A NÉKOSZ kollégiumokban adódott ilyen lehetőség, ahol közösséggé csiszolódhattak az első generációs NÉKOSZ diákok. A berettyóújfalui iskolaalapító igazgatóra, Sárdi Jánosra nagy szeretettel

emlékezik, aki szerint egy közösség igazi összetartó erejét az emberi és erkölcsi tartalékaival lehet mérni. Az iskola kötelessége ezt az emberi jelzőt minőséggé formálni, megtölteni erkölcsi tartalommal, emelkedettséggel, méltósággal. A történelem döntő tényezője volt mindig, az emberi minőség és az erkölcs szilárdsága. Az érettségi után jöttek az egyetemi évek. A Debreceni Orvostudományi Egyetem első éve során átjelentkezett a Soproni Erdőmérnöki Főiskolára. Ebben szerepe volt az 1950-51-es egyetemi tisztogatásoknak is, ami nagy megdöbbenést, traumát okozott a hallgatóság körében. 1954 nyarán évesztés nélkül fejezte be tanulmányait az Erdőmérnöki Kar Erdőművelői szakán.

A családi indíttatásból merített – szavakba foglalt – értékrendje tanulmányai során a rendszeresség, szerénység, figyelmesség, hűség és becsületesség.

Erdőmérnökként 1950. január 1-én kezdte meg szolgálatát.

A rendkívüli életpályát, sok-sok átszervezés, költözés, szakterületváltás tette változatossá: Tállyán erdőművelési műszaki vezető, majd erdészvezető, később a Kelet-bükki Erdőgazdaság központi erdőművelési előadója, ezt követően Lillafüreden erdészvezető. Itt szoros együttműködés alakult ki az ERTI munkatársaival a munkaszervezés és gépesítés terén. A Kiskunsági- és a Hajdúsági Erdőgazdaság műszaki erdészeinek szervezése, vezetése után, újra a Kelet-bükki Erdőgazdaság lett a munkahelye, ez alkalommal a műszaki osztály vezetése. Ezt követően Budapestre hívták az ERDŐTERV főmérnökének, majd áthelyezéssel az Országos Természetvédelmi Hivatalhoz kerül. Itt a Budapesti Természetvédelmi Felügyelőség vezetése, a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség igazgatóhelyettesi kinevezése következik, végül innen megy 1990-ben nyugdíjba.

Szigorú következetességének köszönhetően mindenütt megállta a helyét, komoly szakmai sikereket ért el és meghatározó szerepe volt azokon a szakterületeken, ahol dolgozott. Ezen kívül a rendszeresség, igényesség, figyelmesség és a körültekintő pontosság volt a helytállás záloga.

Menet közben értette meg az ibseni gondolat lényegét: „akik az igazságért harcolnak meg kell szokni a magányt”. Meggyőződése, hogy az eredményesség igen fontos feltétele „a szabadság és a rend arányos érvényesülési feltételeinek megteremtése”. Ugyanis a rend szabadság nélkül lélektelen erőszak, a szabadság rend nélkül biztos anarchia.

A mai társadalmi viszonyok között a legfőbb gondot abban látja, hogy nem tudjuk, milyen értékrendnek kell engedelmessé válni, pedig „csak” a szavaknak kellene a valódi jelentését, jelentőségét visszaadni, hogy tudjunk igazodni a jobbítás irányába.

A vázolt életúton szerzett tapasztalatokkal tevékenysége súlypontját nyugdíjba vonulása után, a már korábban elkezdett közügyek szolgálatába állította. A „Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztály” vezetése, majd az MTESZ Központ Környezetvédelmi Bizottságában vállalt tevékenység (ennek elnöke is volt), az MTESZ alelnökség, a Szeniorok Tanácsának munkájába való bekapcsolódás, majd 2002-től 12 évig elnökként való vezetése mind abba az irányba hatott, hogy az emberi, szakmai közösségekben a közérzet, az együttműködés javuljon. Meggyőződését többször hangsúlyozta: vissza kell adnunk szavaink eredeti értelmét, jelentését. Különösen azoknak, amelyek a közösségek belső tartásának alakulásában, az egyéniségek formálásában döntő fontosságúak, mint például az erkölcs, tisztesség és szolidaritás. Ezek nélkül elgyengül a társadalom alapegysége a család, valamint a közösségek tradíciót átörökítő kohéziója.

Az elmúlt időszakban felerősödött közéletünkben a közöny, mint erkölcsi kór, az ország erkölcsi válságba jutott. Ennek kezelése a gazdasági gondokkal együtt halaszthatatlan, és ezt olyan közösségeknél lehet elkezdni, ahol még meg van és feléleszthető az erkölcsi erő, amely nélkül az ország „talpra állítása” szinte lehetetlen.

„Ezért a «talpra állításért» dolgozom, hitem szerint, talán nem eredménytelenül”- összegezte mondanivalóját.

Az elmúlt 12 évről már csak röviden számolt be volt elnökünk: 77 rendezvényünk volt, amelyeken 48 alkalommal előadások hangzottak el, kihelyezett ülés erdőgazdaságoknál,

iskoláknál, egyetemen 29 esetben volt. Ezekről az Erdészeti Lapokban tájékoztatókat jelentettünk meg.

A kollegialitás, a közösségi szellem ápolásaként 2003-tól az évzáró rendezvényeinken köszöntöttük a korosztályos seniorokat és oklevéllel emlékeztünk meg róluk. Az Etikai kódex elkészítése, a rendezvények rendszeressé tétele, a Működési Rend megalkotása, a székház-ügy napirendre tűzése és napirenden tartása mind az elmúlt időszak eredménye, és nyugodtan mondhatjuk magunkról, hogy közösségünket 'szellemi műhellyé' sikerült formálni.

A korábban jelzett gondok, problémák orvoslásához szerinte nélkülözhetetlen a családok, a kisközösségek, a szellemi műhelyek működtetése, ahol a helyzetek átélhetők, magatartásformák, tradíciók átörökökíthetők, mert „ahol elvesznek a tradíciók, ott kilyukad az idő és átperreg a múlt”. A múlt ismerete nélkül pedig nem lehet jó és biztos jövőt építeni. Megköszönte saját családjá és a kollegák támogatását és külön – név szerint – megemlékezett arról a 20 tagtársunkról, akik már nem lehetnek közöttünk, akik már elmentek a 12 év során: Abonyi I., Balogh F., Barkóczy L., Bulyovszky M., Csobánczi E., Halász A., Hibbey A., Ipsits L., Jancsó G., Jakabffy E., dr. Járasi L., dr. Kollwentz Ö., Lessényi B., dr. Madas L., dr. Marjai Z., Mitnyik L., Németh F., Pechtől I., Zathureczky L., Zágoni I., Róluk néma felállással most is kegyelettel megemlékeztünk.

Köveskuti, Wágner, Bogdán, Varga, Szikra, Tarjánné,, Király, Jereb, Bóna, Halász, Zachar, S Nagy, Schmotzer, Szász, Tollner, Haják, Tokodi, Ádámffy, Kondor, Hegedűs, Halasy, Inokai, Rakonczay

A megemlékezés zárásaként számos témajavaslat hangzott el, amelyeket a jövőben a Tanács szíves figyelmébe ajánlott.

Nagy tapssal jutalmazta közösségünk a részletes, gondolatgazdag, tanulságos, irodalmi idézetekben bővelkedő, több helyen filozófiai mélységeket megjáró visszaemlékezést és iránymutatást.

A továbbiakban egyebek címszó alatt:

- Halász Gábor elnök a Működési rendünk 5.6 pontjában foglaltaknak megfelelően javaslatot tett arra, hogy Dr. S Nagy Lászlónak, a Tanács korábbi elnökének adományozzuk az élethosszig tartó „tiszteleti elnök” címet. A javaslatot a jelenlévő tagság ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta,

- Ugyancsak elfogadta a jelenlévő tagság annak a köszöntő levélnek a tartalmát, amelyet Zambó Péter úrnak, az OEE újraválasztott elnökének küld a Tanács nevében Halász Gábor elnök,

- Ötleteket, javaslatokat gyűjtöttünk és rögzítettünk a 2015-ös munkatervünkhöz.

Végül, mint minden évben az idén is köszöntöttük, és oklevelet nyújtottunk át a senior társainknak:

75. éves dr. Marjai Zoltánné

**85. éves Köveskúti György
Mészáros Gyula
Rakonczi Zoltán**

90. éves Haják Gyula

Koccintottunk az ünnepeltek és valamennyink egészségére, kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket, békés, boldog újesztendőt kívánva elköszöntünk egymástól.

dr. Szikra Dezső, Halász Gábor

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2015. január 29-ikén Raffay Ernő történészt látta vendégül a Budakeszi úti Erdészeti Információs Központban.

Halász Gábor köszöntője és dr. S Nagy László bevezetője után a történész első mondataival dr. Tarján Lászlónét köszöntötte, akivel államtitkárként az Antall-kormányban együtt szolgáltak.

Raffay Ernő bevezetésként a trianoni döntésekről szóló előadásához, az egykori Nagy-Magyarországot az adatok tükrében mutatta be, amelynek területe 325 ezer km² volt, s az európai országok sorában előkelő helyet foglalt el, hisz' Nagy-Britannia is csupán 315 ezer km²-t tett ki. A Trianonhoz vezető okok között belső és külső okokat különböztet meg. A külső okokat a nagyhatalmak illetve a kishatalmak (románok, csehek, szlovákok, szerbek) között osztotta meg, illetve a belső okok között a magyar népesség alacsony voltát, a véderőtörvény parlamenti obstrukcióját és a szabadkőművességet jelölte meg. Trianon következményeiről előljáróban megjegyezte, hogy fenyőerdeink 98,5 százalékát veszítettük el. Hosszasan részletezte a különböző területrabló terveket, amelyeket a Kis-antant országok terjesztettek elő. Hangsúlyozta, hogy a Horthy-korszakban ezeket a következményeket senki sem fogadta el. Erről részletesen olvashatunk Tormai Cecil Bujdosók könyvében. Hasonlóan tanulságos Lökkös János Trianon számokban című műve. Az előadó részletesen ismertette a háború kirobbanását megelőző történelmi helyzetet, a német és az osztrák-magyar középponti hatalom létrejöttét, és az erre adott francia választ, a francia-orosz katonai szövetség megkötését. Ezek után az olasz királyság csatlakozását a középponti hatalomhoz, és a hármasszövetség kialakulását. Később Anglia szövetségre lép a franciákkal és kialakul az Antant, a francia-angol-orosz szövetség. Megindul a fegyverkezési verseny. Amerika ekkor még csak fegyverszállító, majd végül hadba lép és eldönti a háborút. Raffay Ernő elmondta, hogy Horthyék zseniális külpolitikát folytattak, kihasználták a nagyhatalmi ellentéteket, és megvalósították a revíziót. Emlékeztetett, hogy 1989-90-et követően a körülöttünk lévő trianoni államok közül kettő (Csehszlovákia és Jugoszlávia) is felbomlott. A megoldásról háromféle elképzelés írható körül: az egyik szerint el kell fogadni, hogy így maradjon; a másik szerint a magyar kisebbségnek területi autonómiát kell biztosítani; a harmadik szerint, ahol magyar többség van, ott területi revíziót kell végrehajtani. **(z)**

/Raffay Ernő a Szenioroknál (ForestPress) Megjelent: 2015. február 02/

Zétényi Z. írása

A Szeniorok Tanácsa, az Erdőrendezési Szakosztállyal a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság székházában tartotta 2015. február 26-ikán soros összejövetelét. Az alkalom kiemelkedő eseménye Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár előadása volt.

Az Államtitkár Úr, mondandóját három téma köré csoportosította: Az erdészeti ágazat felsőszintű irányítása; Az erdészeti stratégiaalkotás; valamint Az ágazati jogszabályok módosítása. Előljáróban ismertette a tavaly fölállt, elnevezésében is új minisztérium – a szakmát érintő szervezeti felépítését.

A szakmai főosztályt, az Erdészeti és Vadgazdálkodási főosztályt Szabó Ferenc vezeti. A szűken vett szakmai szervezeti egységeken túl ide tartozik még a Nemzeti Földalap és a Horgászati és Halászati Főosztály.

Ezt követően az egyes szervezeti egységek felügyeleti területeit, feladatait ismertette **Ugron Ákos Gábor.**

Az Állami Erdőgazdálkodási Osztályt Dalvári Vince vezeti.

A 22 állami erdészeti társaság tulajdonosi jogait a Magyar Állam nevében a Földművelésügyi Miniszter gyakorolja.

Az osztály feladata többek között, hogy a társaságok jogi és gazdálkodási működését támogassa és felügyelje, az erdőtörvényben is megfogalmazott elvárások (természetvédelem, erdő- és vadgazdálkodás, közjólét) teljesítése érdekében. Feladata a fenntartható, tartamos erdőgazdálkodás elősegítése, ellenőrzése, a társadalom felé pedig nyitottabb, szakmailag jobban felügyelt erdőgazdasági rendszer kialakítása és működtetése (egyebekben az erdei iskolák, játszóterek, vadaskertek). A fentiekén túl a közjóléti tevékenységek bővítése, kiemelten a turisztikai beruházások megvalósításával (erdei kisvasút, turistaházak, kilátók).

A kormány elhatározásának megfelelően a meglévő, erdőgazdasági tulajdonban lévő állami vadhúsfeldolgozás fejlesztése, valamint az erdei melléktermékek körének bővítése, elterjesztése a lakosság széles köreiben (például az Erdei Delikátesz hálózat kiépítésével). Jó hír a hazai fafeldolgozás támogatása (külföldi export helyett a hazai alapanyag ellátás biztosítása). Mind ezt átgondoltan, nem elhamarkodottan, hanem megalapozottan – hangsúlyozta az államtitkár.

Az állami erdészeti társaságokról összességükben elmondta, hogy a 22 gazdaság önálló jogi személyként működik, 100 százalékban állami tulajdonban vannak.

A társaságok alaptevékenysége az erdő- és vadgazdálkodás, közelebbről a jogszabályi és társadalmi elvárásoknak is egyaránt megfelelő természetközeli erdőgazdálkodás.

A társaságok által kezelt összes erdőterület 1,06 millió hektár, amely Magyarország erdeinek 51,2 százaléka.

A társaságok jelenleg 5700 fő munkavállalót foglalkoztatnak, a vállalkozási tevékenység során alkalmazottakkal együtt mintegy 40 ezer fő dolgozik a gazdaságok kereteiben. Rajtuk kívül jelentős a közfoglalkoztatottak száma is (mintegy 6300 fő). Több társaságnál is folyik fafeldolgozás (fűrészüzem, raklapgyártás stb.) és értékesítés. Két cég parkettagyártással is foglalkozik.

Az Erdészeti Igazgatási Osztályt dr. Mózes Csaba irányítja. Feladata a tartamos, fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység szakmai irányítása, szabályozása és az erdészeti hatóság felügyelete.

Az osztály munkakörébe tartozik az erdészeti politika, az erdőtörvény és más, az erdőket, az erdők védelmét, az erdőgazdálkodást érintő jogszabályok kidolgozása, folyamatos aktualizálása, végrehajtása, valamint véleményezése.

Az erdőgazdálkodási stratégiai célok meghatározása és a Nemzeti Erdőprogram, valamint az új ciklus programjának kidolgozása is az osztály feladata. A Vidékfejlesztési Program új ciklusából adódó feladatok, a támogatási rendszer kialakítása (szabályozás ösztönzéssel), az erdőfelújítás és erdőtelepítési támogatás kifuttatása, valamint az erdészeti közcélú feladatok kimunkálása is ide tartozik. Az erdészeti kutatási feladatok koordinálása is az osztályra hárul, valamint a konzultáció az erdészeti kutatás és a szakoktatás területén működő intézményekkel.

A környezet- és természetvédelem összehangolása a fenntartható erdőgazdálkodással, szintén ennek a szervezeti egységnek a feladata.

A magánerdő gazdálkodáshoz kapcsolódó feladatok ellátása, az erdőgazdálkodói és a magánerdő-tulajdonosi réteg szakmai tájékoztatása, támogatása szintén itt történik. Nemzetközi tevékenység területén feladatát képezi a magyar erdőgazdálkodás érdekeinek nemzetközi képvisellete, a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés, valamint a nemzetközi kapcsolatokból, megállapodásokból adódó feladatok teljesítése. Erre vonatkozóan Ugron Ákos Gábor megállapította, hogy a nagyon eltérő körülmények, élőhelyek és érdekek miatt nagyon nehezen megy az erdőkre vonatkozó európai erdészeti politikai megállapodás kidolgozása.

Az államtitkár kiemelte, hogy az erdőtörvény módosításának egyik legfőbb indoka a magánerdő-gazdálkodók segítése, hogy érje meg erdőt telepíteni, és azt a továbbiakban gondozni. Csökkenteni kell a mezőgazdasághoz képest különösen nagy adminisztratív terheket.

A Vadgazdálkodási Osztályt Bajdik Péter vezeti. Feladata a vadgazdálkodási irányelvek és az ágazatot érintő jogszabályok kidolgozása, folyamatos aktualizálása, végrehajtása, véleményezése, a vadászati hatóság felügyelete. A stratégiaalkotás, a vadászható állatfajok körének meghatározása, a kapcsolattartás az ágazati szereplőkkel (gazdálkodók, érdekképviseltek, tudományos műhelyek). Feladatát képezi a 22 állami erdőgazdaság 1 millió hektárnyi vadászterületének felügyelete (visszarendeződés a korábbi felügyeleti struktúrába).

Közreműködik a védett természeti területeken található 24 nemzeti parki igazgatóság vadászterületei felügyeletét ellátó főosztály munkájában. Az osztály működteti az Országos Vadászati Adattárat és az Országos Vadászati Tanácsot. További feladata a nemzetközi kapcsolattartás (EU Biz., FACE, CIC), valamint egyéb nemzetközi egyezmények vadászati vonatkozásainak figyelemmel kísérése.

A faipart illetően az államtitkárság/főosztály egyik fontos feladata a kormányzati felelősségi területek tisztázása. (Ismeretes, hogy a 90'-es években, az akkori agrárminisztériumban még működött Faipari Főosztály.)

A magyar erdőkben kitermelt faanyag feldolgozása hol történjen?

Hazai feldolgozással, lehetőleg az állami erdőgazdasági társaságok saját fafeldolgozó üzeimében. Értékesítési protokollt kell kidolgozni. Elemezni kell az állami tulajdonú fafeldolgozás nyereségszintjét, törekedni kell a hatékonyság növelésére. A nyereséges működési területeken meg kell vizsgálni az elsődleges faipar fejlesztési lehetőségeit, a veszteséges tevékenységeket pedig meg kell szüntetni.

Erdészeti kutatás terén tisztázni kell a NAIK ERTI jövőbeni céljait.

Ezek között a klímaváltozás várható káros hatásaira való felkészülés kidolgozását, a termőhely-változás, a célállomány megválasztása, a döntéstámogató rendszer megvalósítását. Megoldást kell találni a rendezetlen (tulajdon) viszonyú magánerdő területek működtetésére.

A hátralekös erdősitések befejezésének megoldását meg kell találni. Az illegális fakitermelés megállítására javaslatokat kell tenni. A 2014-2020-as Vidékfejlesztési Programban is van lehetőség a kutatási programok támogatására.

Erdőgazdálkodási Innovációs Operatív Csoport együttműködési projektek kísérleti fejlesztései (EIP) többek között a fenntartható erdőgazdálkodási célokat szolgáló új típusú feltáró hálózatok kialakítására, a spontán erdősüléssel érintett területek erdővé alakítására, az innovatív agrár-erdészeti rendszerek létrehozására. Fontos terület az aszálykárok megelőzését szolgáló vízvisszatartási és vízkormányzási vagy vízpótlási megoldások kidolgozása, és a klímaellenállás segítése. Lényeges a fenntartható, természetközeli erdőgazdálkodási módokra való áttérés ösztönzése és a még mindig gazdálkodó nélküli erdőterületek erdőgazdálkodásba vonása.

Az erdészeti szaporítóanyag ellátás területe

Elkezdődtek az erdészeti szaporítóanyagokról szóló 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet módosításával kapcsolatos egyeztetések a NÉBIH, az Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács, az FM Mezőgazdasági Főosztálya és az FM Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály részvételével.

A módosítások célja elsősorban a termelési és a kereskedelmi rendszerben fellelhető hiányosságok megszüntetése.

Az erdészeti politika és stratégia kérdései, a biológiai sokféleség védelme a természetközeli erdőgazdálkodás, a folyamatos erdőborítás előtérbe helyezésével. A fenntartható erdőgazdálkodás garanciája napjainkban is az állami erdőtervezés. A klímaváltozás hatásainak csökkentése a faállománnyal borított területek növelésével (erdőtelepítés, fásítás) vagyis nem csökkenhet az erdőterület. Faállományok szénmegkötő képességének fokozásával, vagyis nem csökkenhet a kitermelhető faanyag mennyisége. A nem anyagi jellegű szolgáltatásokat nyújtó erdő-szolgáltatások további bővítése.

A Nemzeti Erdőprogram 2006-2015 közötti időszakra szóló megállapodása (1110/2004. X.27. sz. korm. hat.) idén lejár.

A Nemzeti Erdőprogram meghatározása: országos közmegegyezéssel, az ágazatok közötti tervezési folyamat eredményeként a szakmapolitikákat integráló, középtávú (2006-2015) programként fogadták el. Feladat a nemzeti erdőprogram első ciklusának értékelése, valamint az újabb ciklus célkitűzéseinek meghatározása, mely folyamatban van.

A Nemzeti Erdőtelepítési Programról

Ez egy hosszú távú, mintegy 35-50 éves program. Következetes megvalósításával az ország erdősültségének jelenleg optimálisnak tartott 27 százalékra történő növelése érhető el.

Az előzmények: Az 1991-től 2000-ig terjedő tíz éves erdőtelepítési ciklus során a kormányhatározatok összesen 150 ezer hektár új erdő létrehozását irányozták elő, amelyből 66 ezer hektár új erdő telepítése valósult meg. 2001-től 2006-ig a szakminisztérium 90 ezer hektár új erdő telepítését tervezte, amiből 69 213 hektár erdő telepítése valósult meg.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv "Mezőgazdasági területek erdősítése" intézkedés keretében 21.657 hektár erdőtelepítési első kivitel valósult meg. Az erdőtelepítések legnagyobb része a mezőgazdasági művelés számára kevésbé alkalmas gyenge szántókon, legelőkön létesült, így a mezőgazdaság szerkezet-átalakításában is jelentős szerepet töltött be.

Az erdő és az erdőgazdálkodás a Nemzeti Vidékstratégiában

Az erdő szerepe a vidék életében: ősidők óta hasznosított természeti erőforrás, a vidéki környezet meghatározó eleme. Az erdőgazdálkodás fontos szerepet tölthet be a továbbiakban is a vidéki életminőség javításában és a foglalkoztatási lehetőségek bővítésében. Az erdőgazdálkodás tehát továbbra is a többfunkciós agrárgazdaság egyik pillére, például helyi energia és nyersanyagforrás.

Az államtitkár szólott az erdőtörvény felülvizsgálatának indítékairól, jelenlegi helyzetéről is. Az erdőtörvény, valamint az erdőt érintő egyéb jogszabályok felülvizsgálata folyik. A munkát átfogó, strukturális szemlélet jellemzi. Az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó természetvédelmi és vadgazdálkodási kérdések szabályozása is kíséri.

Cél: az erdőhöz, a vadhoz és a természet védelméhez kapcsolódó területeken újra egységes és harmonikus jogszabályi környezet kialakítása. A realitás talaján álló, az erdő hármaskörét a messzemenőig szem előtt tartó erdőtörvény szülessen. Az erdőtörvényhez kapcsolódó szakpolitikákat össze kell kötni a jogszabályi kapcsolódások, a vadgazdálkodási törvény és a természetvédelmi törvény révén. Olyan törvényt kell alkotni, amely az állami és a magánszektorok egyaránt elfogadható, és magas színvonalú gazdálkodást támogató szabályozást eredményez.

A klímaváltozás és az erdő kapcsolatáról

Az erdők fontos szerepet töltenek be a klímaváltozás elleni küzdelemben. A mennyiségi védelem, az erdők éves növedékének minél nagyobb arányú kitermelését szem előtt kell tartani.

Az erdőtörvény, valamint az erdőt érintő egyéb jogszabályok felülvizsgálatakor tekintettel kell lenni a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira az erdők felújítása és nevelése során.

Többek között az elegyes erdők létrehozásának támogatásával (megelőzés), a megfelelő fafaj- és szaporítóanyag választással, a nagy területű véghasználatok elkerülésével, újabb erdők, fás területek létesítésével, továbbá egyéb zöldítési megoldásokkal. A gyakorlat számos új kihívást állít, de régebbi megoldatlan gondok is vannak. Meg kell akadályozni a birtokszerkezet további romlását, sőt javítani kell rajta. Megfelelően szabályozni kell a tulajdonosi közösségek és a társult erdőgazdálkodók működését – fejezte be Ugron Ákos Gábor a tájékoztatóját.

A hozzászólók többek között megemlékeztek, hogy nehéz úgy törvényt alkotni, ha nincs kimunkálva a stratégia. Jó volna, ha a stratégiához a megfelelő eszközöket is kidolgoznák.

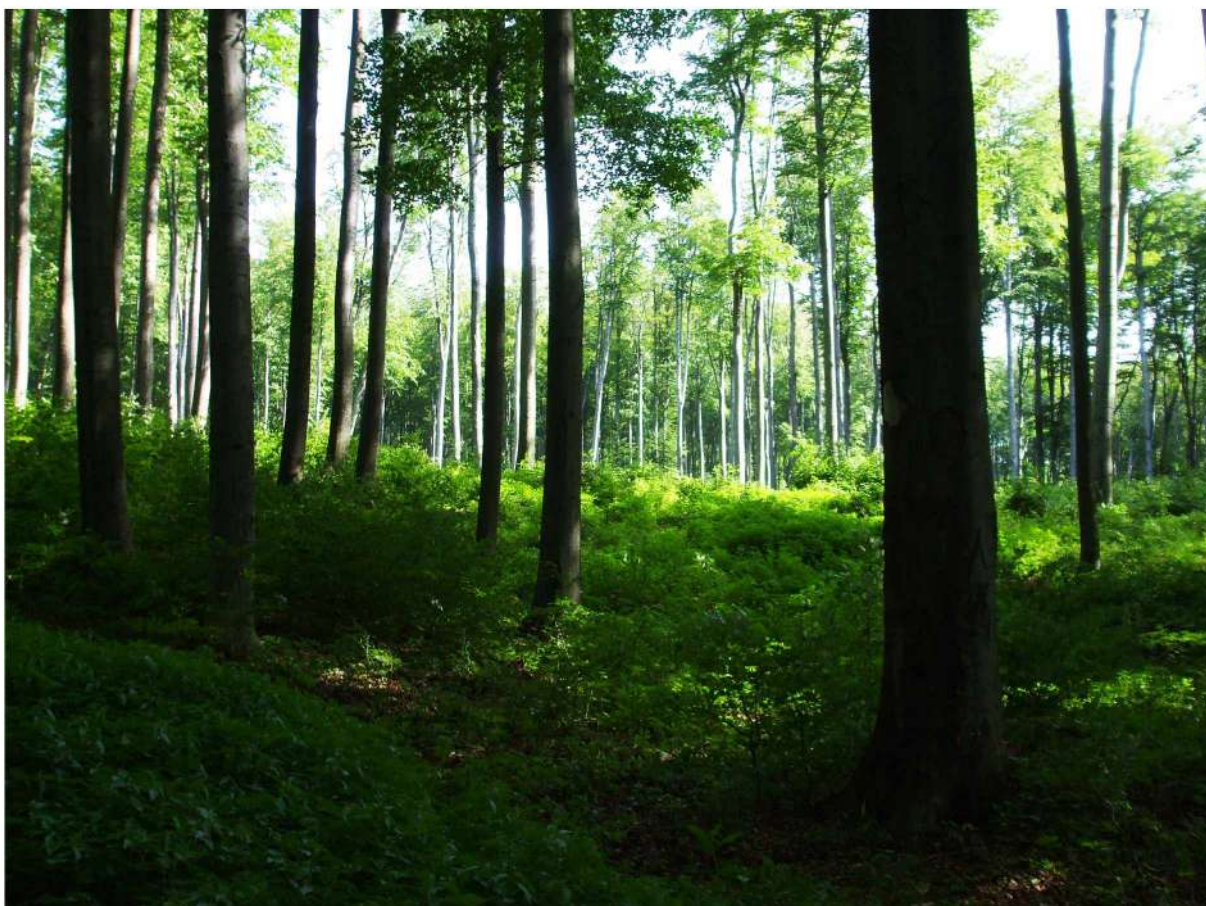
Kiemelték, hogy a Nemzeti Erdőprogramnak és a Nemzeti Erdőtelepítési Programnak a mai napig nincs jogszabályi háttér, csupán egy félhivatalos „fehér könyvben” rögzített szöveganyag létezik. Kifejtették, hogy a mezőgazdasági hozamaink az adottságainkhoz képest csak a lehetőségek felét érik el, holott a mezőgazdasági üzemek fejlesztése központi téma. A mezőgazdaság jövedelmezősége hullámzó. A hozzászóló szerint más földhasznosítási irányokra van szükség. Jelenleg 500-700 ezer hektáron veszteséges termelés folyik. Az 50-es években már elődeink is a szántóföldi fatermelést szorgalmazták. Napjainkban pedig az EU földalapú támogatása az erdőtelepítést lenullázta. Az iparifa ültetvényeknek nagy jövőjük van, hisz az ipari fa felhasználás több mint fele faültetvényekből származik, holott ez a világ erdőállományának csupán néhány százaléka. Nem feledhető, hogy a fahiány egyre sürgetőbb. Az USA-ban már áttértek a fából történő bioetanol előállításra.

Megfontolandó a mezőgazdasági művelésben maradó akác termesztés földalapú támogatásban részesítése. A terület később erdővé átminősíthető lenne. Az akácexport jelenleg szinte kielégíthetetlen igényekkel szembesül. Az akác nemzetközi piaci ára rendkívül kifizetődővé teszi a termesztését. Rentábilisabb a búzánál, és elmarad az évenkénti talajbolygatás, nem beszélve a gázolajjal működő gépek kibocsátásának elmaradásáról.

A szakemberek elmondták, hogy nem csupán a magánszektorban, hanem az állami tulajdonú erdők nyilvántartásában is jelentős hiányosságok léteznek. Nincsenek megújítva a vagyongekezelési szerződések, és sok rendezetlen állami erdőterület is van. Nem történt meg a földvásárlások átvezetése a Nemzeti Földalpnál.

Az egyik hozzászóló szerint újra kell gondolni az alapfogalmakat. Ráadásul az erdészeti hatóságok vidéki igazgatóságainál, a kormányhivatalokon belül, az erdőtervezési osztályokat megszüntetik. **(Z)**

Az erdészeti ágazat irányításának áttekintése (ForestPress)
Megjelent: 2015. március 3.
(Zétényi Z. írása)

A Szeniorok Tanácsának 2015. márc. 26-ai ülésének meghívott előadója Németh Attila a Világjáró Vadászok Klubja Egyesület elnöke volt.

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2015. évben tervbe vette szakmánkhöz közel álló egyesületekkel felvenni a kapcsolatot, s ha van ezeknek szenior tagozatuk, azokkal tapasztalatcsere kialakítását. Így került sor a márciusi rendezvényünkön az alább bemutatásra kerülő két egyesület tevékenységének megismerésére. Szenior tagozatuk ugyan nincs ezeknek az egyesületeknek, de az egyiknek tagja egy szeniortársunk, a másik egyesület rendezvényein, szervezett útjain sok szenior korú résztvevőt találhatunk.

Ezen a találkozón a Szeniorok „utaztak”, hiszen az első előadó **Németh Attila** a Világjáró Vadászok Klubja Egyesület elnöke volt, aki vetített képes előadásában számolt be 2011. évi, egyéves Földkörüli útjukról.

Azért a többes szám, mert az utat feleségével, Bakonyi Andreával közösen tették meg, két és félévi előkészület után. 2011. januárban indultak „világgá”, hogy Karácsonyra érjenek haza (ajándékként).

Tizenkilenc országban jártak: Irán, Thaiföld, Nepál, India, Hong-Kong, Kína, Tajvan, Zimbabwe, Argentína, Ecuador, Peru, Bolívia, USA, Fidzsi Szigetek, Indonézia, Ausztrália, Új-Zéland, Nagy-Britannia, Spanyolország. Útjuk során túráztak, hegyet másztak, horgásztak, búvárkodtak, sziklát másztak, nemzeti parkokat, gleccsereket, érintetlen területeket látogattak meg, ősi törzseket kerestek fel, no és Attila tíz országban vadászott is, nem is akármilyen eredménnyel!

A tíz országban 33 vadfaj 43 egyedét ejtette el. Csak néhányat sorolunk fel: három vadkan, két vízi bivaly, krokodil (Ausztrália), kafferbivaly (Zimbabwe), zerge, himalájai tahr (Új-Zéland), perzsa golyvás gazella, iszfaháni muflon, perzsa bezoár kőszáli kecske (Irán), kék kos, „bharal” (Nepál), beceite kecske (Spanyolország), muntyák szarvas (Nagy-Britannia), stb.

Valószínű, hogy legbüszkébb a kék kosra, hiszen gróf Apponyi Henrik, Halmágyi Takács István, Bakó Sándor után Ő volt a negyedik magyar, aki ezt a vadfajt terítékre hozta, ráadásul

úgy, hogy Bakóval egy közös vadászaton voltak mindketten sikerrel jártak. Egyébként 2-3 évi várakozó lista van erre a vadfajra.

Nagyon érdekes tapasztalatuk volt, hogy ahol nem vadásszák a kék kost ott jól megközelíthetőek voltak, 15-30 méterről remek fotókat készítettek róluk.

Az útról, elsősorban a vadászatokról folyamatosan beszámoltak a Nimród Vadászújság hasábjain.

Több helyen búvárkodtak és gyönyörű élményekről számolt be az előadó (Thaiföld, Ausztrália: Nagy-korallzátonynál). Fényképeztek és videóztak is a tenger alatt.

Mindketten nagy túrázók, hegymászók és sziklamászók. Végigjárták Nepálban a híres Annapurna kört, feljutottak az újzélandi Taranaki vulkán és az ecuadori Chimborazo tetejére, Peruban az inka úton közelítették meg a Machu Picchut. Eljutottak a sziklamászók „paradicsomába” a thaiföldi Ton Sai Beach-be, ahol a mászás közben, ha baj van (vagy, ha csak fürödni van kedvük) elrugaszkodnak a sziklafalról és a kellemes meleg tengervízben csobbannak (igaz 10-20 m zuhanás után).

Számtalan nemzeti parkot látogattak meg, olyan helyekre jutottak el, mint a Kakadú NP Ausztráliában, a Galapagosz sziget a Csendes Óceánban, az Ao Phang Nga NP Thaiföldön (3000 éves szikla rajzok), a komodói sárkány-gyíkok hazája Indonéziában, Nagy-korallzátony Ausztráliában.

Természetesen a híres kultúrtörténeti érdekességek sem maradtak ki sem Dél-Amerikában (Machu Picchu, Cusco), sem Ázsiában (kínai nagy fal), sem Ausztráliában (Sidney opera).

Egy egyórás előadás keretében egy ilyen élményekben gazdag, öt földrészt érintő utazásból csak felvillantani lehet egy-egy epizódot, de aki a részletekre is kíváncsi azoknak javasoljuk a 352 oldalas, 200 színes fotót tartalmazó „Kalandos év a Föld körül (kamerával és puskával)” című könyvük elolvasását. Akik jobban kedvelik a mozgó képeket, azoknak pedig a közel múltban elkészített és forgalomba hozott hat darab DVD film áll rendelkezésükre. Mi az előadáson a Nepálról szólót láttuk. Nagy élmény volt.

Befejezésül megjegyzem (ha a kedves olvasó még nem találta volna ki), hogy a kamerát Bakonyi Andrea, a puskát pedig Németh Attila kezelte.

De nem volt megállás, mert máris folytatódott az „utazás”, **Gőgös Norbert** a Magyar Földrajzi Társaság Expedíciós Szakosztálya titkárának kalauzolásával. Az ELTÉ-n végzett geográfus a Teleki Sámuel Felfedező Klub alapító tagja, aki évi 100-120 napot tölt a Klub által szervezett utakon. Ezek kiscsoportos (10-12 fő) utazások és elsősorban a természeti szépségek (táj, állat- és növényvilág) bemutatását és fényképezését tűzte ki céljául, de

természetesen a kultúrtörténeti látnivalókat sem kerülik el. Ezeken az utakon csak kamerával lehet vadászni!

„ALASZKA az óriások vadonja”: tájkép és nagyvad vadászat fényképezőgéppel.

Az utazás célkitűzései: a rövid sarki nyár világának bemutatása és megörökítése Széchenyi Zsigmond vadász-expedíciós útvonalának „újrajárása” közben. A vadvilág bemutatása: tengeri vidra, Dall juh, karibu, jávorszarvas, grizzly és fekete medve és a legendás alaszakai lazacok. Az óceánba borjazó gleccserek és jégvájta fjordok világának megtekintése, megörökítése, kajak-túra a Columbia óriásgleccser vízbeszakadt jéghegyei között, fóka és egyéb tengeri állatok megfigyelése közben. A Kenai Fjords Nemzeti Park nyílt óceáni vizein madárszigeteket figyelnek meg (lundák), útközben kardszárnyú delfineket, hosszúszárnyú bálnákat, Steller oroszlánfókákat fényképezhetnek. Felhajóznak az egyik borjazó gleccserben végződő fjordon jéghegyek között, ahol tengeri vidrákkal találkozhatnak. Ellátogatnak a világ legismertebb, legjobb lazachorgász

területére, a Russien River torkolatához. Ismerkedés a Kenai Fjords, Vrangell-St. Elias és a Denali NP-okkal. A Vrangell-St. Elias NP világörökségi védelem alatt áll és ez a világ legnagyobb természetvédelmi övezete, amely keleten átnyúlik Kanadába és csak az alaszakai rész nagyobb, mint Svájc. A park gerincét adó hegyvonulat 16 db 4000 m feletti csúcs láncolata, több mint 1000 km²-nyi jégmezővel. Érintik az 1320 km hosszú Transz-Alaszka Pipeline olajvezetékét, amely az északi tundra olajmezőit köti össze Valdez kikötőjével. Az 1977-ben átadott építmény akkor az USA legdrágább ipari beruházása volt. Ez a vezeték ma is Alaszka legfőbb büszkesége vitatható környezetvédelmi és tájképi hatása ellenére. A tajga és a tundra határán a Denali úton (érintve a karibu-csordák egyik legfontosabb vonulási pontját) érik el a Denali NP-ot. Itt él a legnagyobb tömegben a grizzly medve és a jávorszarvas a világon, de óvatos közlekedéssel fehér kosokkal, hiúzzal, esetleg még rozsomákkal is találkozhatnak. A természeti szépségek mellett megismerkednek az inuitok művészetével, az aranyláz történetével, az állammá válás emlékművével. Meglátogatnak néhány arany-, prém-, rozmár agyar boltot is. Sőt megtekintik a legfrissebben talált nuggets-eket, a folyóparton talált aranyrögöket. Erről az útról készült gyönyörű színes filmet is megnéztük.

A Teleki Sámuel Klub többi útjáról már csak szóbeli tájékoztatás kaptunk. „DÉL-AFRIKA természeti csodái. A „Big5” túra és szafari a Krüger NP-tól a Kalaháriig”. A „Fekete kontinens” leggazdagabb országa a rendkívüli természetföldrajzi változatosság és az „5 Nagy” (oroszlán, leopárd, elefánt, orrszarvú, kafferbivaly) földje. A Drakensberg (Sárkány-hegység) és a Búr magasságok vízességekkel szabdalva, festői szépségű fennsíkjai és peremei alól a mozambiki határig húzódik a legendás Krüger NP. A Krüger nagyvadakban dúskáló ligetes szavannáin szerencsés esetben akár 1 nap alatt is megpillantható és fotózható a legendás „5 Nagy”. A namíbiai határon zubogó Augrabies Falls vízesség holdbéli tájairól indulva a busmanok drámai szépségű földjein átkelve a fekete sörényű kalahári oroszlánok végtelen, érintetlen birodalmát látogatják meg a túrázók.

„INDIA a királytigriszek és a maharadzsa birodalma. Bengáli tigris szafarik – a mogul császárok nyomán.”

Széchenyi Zsigmond nyomán 4 napot tölt az utazó India „tigrisben leggazdagabb” vadonjaiban, majd a néhai mogul császárok és maharadzsa legszebb városait, palotáit látogatják meg. Ó- és Új-Delhi megtekintésével kezdődik az utazás, majd a 2000 km²-es Kanha NP és Tigris Rezervátumba érkeznek, ahol az Indiában szabadon élő kb. 1700 bengáli tigrisből itt őrzik a „legszerencsésebbeket”. Ez a NP egész Ázsia legnagyobb tigris rezervátuma. A tigrisek mellett növényevők is élnek itt, mint a szigorúan védett mocsári szarvas és a gaur (a Föld legnagyobb szarvasmarha féléje, testtömege elérheti az 1 tonnát, marmagassága a 170-220 cm-t). A következő úti cél a Bandhavgarh NP, itt él India legsűrűbb tigrisállománya. Ez a terület 1968-ig Rewa maharadzsa vadászterülete volt és itt ejtette el a világ első fehér tigrisét Martand Szigh maharadzsa 1951-ben. A tigrisek birodalma után Khadzsuraho templomait (UNESCO világörökség), a kőbe vésett Káma-Szutrával nézik meg. A következő állomás Orca a híres erőd együttesével és csodálatos hindu templomaival, majd Agrába, a mogul aranykor fővárosába megy a csoport. Itt található egész Ázsia egyik leghíresebb építészeti remekműve a Tadzs Mahal és a császárok Vörös Erődje. Mindkettő világörökségi védelem alatt áll. Az ugyancsak világörökségi védelem alatt álló Nagy Akbár Fatéhpur Szikriben lévő egykori kormányzati palotája a következő állomás. És végül Dzsaiapur, a rózsaszín ékkő. Az erődbe elefántháton juthat fel a vándor, vagy a kényelmesebbje terepjárón. Az erőd után a „rózsaszín városba”, Dzsaiapur központjába látogatnak.

A helyi maharadzsa az 1857 évi Szipoly lázadás idején a britek oldalán maradt és ezt követő Walesi hercegi látogatáskor festettek minden épületet rózsaszínre a jó szerencse jegyében.

A meleg égövi utak után újra a hó és jég birodalmát ajánlja a Szervező: SPITZBERGÁK – a jégvilág. Utazás a jegesmedvék lakta vidékre az Arktisz expedíciók nyomán. Ez Földünk legészakibb állandóan lakott területe, az északi szélesség 74. foka felett. A szigetvilág az Arktisz kutatás „kapuja”, innen indult majd minden híres sarkvidéki felfedező kutató útja: Nansen, Amundsen és 1910-ben eljutott ide a magyar földrajztudomány legnagyobb alakja

Cholnoky Jenő is. Minden itt töltött napot felfedezőként élhet meg az ember az éjféle nap szikrázó fényénél. A helyi utazások kutya- és motoros szánokon történik, napi 50-180 km-t megtéve.

Európa és Oroszország tetején: ELBRUSZ (5642 m). Csapatépítő túra az „Ezerhegyre” (moszkvai városnézéssel). A Magas-Kaukázus örök hófedte, kétfejű óriása a legek- és a legendák hegye. Csúcsára érve az ember 4 rekordot teljesít egyszerre, hiszen a Kaukázus teteje egyben Európa, Oroszország és Nyugat-Ázsia legmagasabb pontja. A perzsa legendák „Ég őrzője”, a török népek „Örökkévaló hegye” a lánkra vert Prométeusz lakhelyének 5642 m magassága, a Föld minden pontjáról vonzza a próbatevőket, hiszen a felhők feletti világban történő vendégeskedés nem igényel technikai mászást, vagy előzetes hegymászó tapasztalatot. A kitartás, elszántság felfedezővágy páratlan ajándékot nyújt minden sikeres feljutónak (jó látási viszonyok esetén): két tenger panorámáját és a hófedte hegláncok és felhők lenyűgöző játékát, és mindezt felülről.

Befejezésül két közelebbi, utat ismerhettünk meg: SZÉKELYFÖLD és a GYIMESÉK TETEJÉN (honismereti utazás a legszebb havasok hágóin és gerincein át a Hargitától a Hagymás-hegységen át a Gyimesekig). Az erdélyi utazások között egyedülálló és minden ízében rendhagyó utazás során több alkalommal terep-járó autókra szállunk, hogy elérjük Székelyföld havasainak legszebb hágóit és főgerinceit is. Célpontjaink között szerepel a legendás Egyes-kő (1608 m), a gyimeseki Apa-havas (1239 m) és az 1000 éves határ kövei, illetve a Kelemen-havasokban a Nagy-Köves (2100 m), a Székelyföld „teteje” is. Utunk a természetjáró- és kulturális programok elegye – járművekkel megközelítve a havasokat és a leghíresebb csúcsokat, vezetett sétákkal Uz Bence unokáinak falvaitól – Segesvár óvárosáig. Ez az utazás nagybuszos út.

És a másik közelebbi út: LENGYELORSZÁG legszebb erdei és a fővárosok. „ Lengyelország a magyaroknak Zakopánében kezdődik és Krakkóban végződik” tartja a lengyel mondás. Jogosan, hiszen napjainkban is az országba látogató magyar utazók kevesebb, mint 10 %-a jut el Varsóig, illetve attól „bármerre”. Pedig ebben a hatalmas és baráti országban még mindig találhatunk olyan „vadonfoltokat”, ahol többek között bölények, jávorszarvasok, farkasok és számos kisebb Nyugat-Európában már régen kipusztított állatfaj is fellelhető. Varsó megtekintése után a világörökségi védelem alatt álló Bialowiezai NP az úti cél. A Magas-Tátra NP után a 23 NP közül talán ez a leghíresebb. „Európa utolsó érintetlen vadonja” ahogy a szakirodalom sokszor nevezi a híres erdőt, keleten áthúzódik Belarusz területre is és 1921 óta védett terület. A csoport látogatást tesz az Európai Bölény Bemutató Központban, ahol bőven van lehetőség a bölények, szarvasok, sőt a nagy ragadozók (farkasok, hiúzok) fotózására is. Helyi kísérellel rövid túrákat tehetünk a védett zónákban is. Ezt követően a másik (volt) főváros Krakkó megtekintése következik, majd eljutunk a Magas-Tátra NP-ba. A Tátra múzeum, majd Gubalówka hegy megközelítése fogaskerekűvel. A több mint 1000 m magasságból csodálatos magas-tátrai panoráma bontakozik ki.

Másnap felvonóval a Kasprowi 1987 m csúcsára kapaszkodnak fel, majd 3 órás túra a főgerincen, a néhai magyar-lengyel határon. Befejezésül ellátogatnak a Morskie Oko tengerszemhez. Ez az utazás is nagybuszos út.

A nagy utazásokat követően, ismét megtárgyalta a Tanács – Schmotzer András szenior társunk javaslatára az erdész elődeink nyughelyeinek témakörét és elhatározás született, hogy az Elnökség részére javaslatot készítünk, melyeknek összefogó felelősei Scmotzer András és dr.Halasy Gyula szeniortársaink.

dr. Szikra Dezső

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2015. április 23-án, a NÉBIH székházában tartotta soron következő összejövetelét, ahol Schweighardt Ottó a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet (MEVME) Országos Egyesületének történetéről adott ismertetőt.

Az OEE Szeniorok Tanácsa 2015. május 28-án a Fővárosi Állat és Növénykertben tartotta a kihelyezett ülését. Az állatkerti látogatás vezetője Hanga Zoltán, az állatkert szóvivője volt.

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa kihelyezett ülését a Mátrában, 2015. július 1-2-án szervezte a „Muzsikál az erdő” c. rendezvényhez kapcsolatosan.

A köszönet szavaival kell kezdenünk tájékoztatónkat, méghozzá nem illemből, hanem belső

indíttatásból köszönjük, **Szabó Lajos Kollégánknak**, barátunknak, a „Muzsikál az Erdő Alapítvány” elnökének, hogy felejthetetlen élménnyé varázsolta a szeniorok kihelyezett rendezvényét. Évek óta figyeljük azt a kitartást, tántoríthatatlan elkötelezettséget, amellyel szervezi a méltán híressé vált erdei rendezvénysorozatot, s csálja ki az erdei hangulatra, nyugalomra vágyó, művészet kedvelőket az erdőbe, mesterien lopja be tudatukba az erdők örökös fenntartásának filozófiáját. Ez úton is

köszönjük az Egererdő Zrt. kollektívájának, elsősorban **dr. Jung László Vezérigazgató Úrnak** a szeniorok iránti empátiáját, melynek köszönhetően régi vágyunk teljesülhetett, testületileg vehettünk részt a Muzsikál az erdő egy napi programján. Köszönjük **Schmotzer András szeniortársunknak** a programunk összeállítását, kiterjedt szakmai kapcsolatai révén a gördülékeny szervezést. Köszönjük az FM ASzK– Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolája és Kollégiuma munkatársainak a törődést, a segítséget; **Szuromi László kollégánknak**, hogy korábbi élményeiről, a természetvédelem területén

szertett tapasztalatairól élménybeszámolót, színes előadást tartott nekünk. Vég nélkül lehetne folytatni a hálálkodást, egy szóval köszönjük valamennyi résztvevőnek, hogy emlékezetessé tették az erdészet idősebb nemzedékét képviselő kisebb – 18 fős – csoportjának a mátrai kirándulást.

2015-ben 12. évadját élte meg a Príma és Nógrádikum díjas rendezvény. A kilenc napos programfolyam naponta más helyszínen zajlott. A ma már

országos hírű rendezvény sok-sok nagyközönségi támogatója mellett számos szakmabeli szervezet található: FM, OEE, Bükki NP és 11 erdészeti részvénytársaság is.

A 12 év alatt sok minden változott, de az alapvető célkitűzés nem: a környezet-tudatos, fenntartható, ökoszemléletű életforma és gazdálkodás népszerűsítése a művészetek (zene, képzőművészetek, irodalom) közvetítésével. Itt az erdő és a zene összefonódik. Eredmény: a jókedv, az erdei értékek megismerése, a művészetek élvezete, a barátságok erősödése, a testi-lelki feltöltődés.

Gyöngyöstarjában, a sósiréti Borhy kastélynál csatlakoztunk a programhoz. A szépen felújított kastély erdészeti vonatkozása, hogy egykor erdőgondnokság majd üzemegység, ezt követően erdészet működött falai között. Ma magántulajdonban van a kastélyt körülölelő gyönyörűen rendbe hozott parkkal együtt.

Először a kastélyban látható képzőművészeti kiállítást tekintettük meg.

Az alkotó: Gyenesné dr. Barna Mariann jogász, majd főállású anya – három fiú édesanyja – erdész-feleség, három éve foglalkozik üvegfestéssel. Témái: fák, erdők, virágok, madarak, egyéb állatok, régi templomok. A színek ragyogóak, az ábrázolás hol realisztikus, hol meseszerű, jó hangulatúak, szemet gyönyörködtető, szóval olyanok, melyeket szívesen látna az ember a szobája falán is.

A parkban helyi termékek (mézek, lekvárok, borok, pálinkák, stb.) vásárlási lehetőséggel. Ezt követően a faluban Szőke Mátyás pincészetét látogattuk meg. A tulajdonos betegsége miatt a pincészetet Ludányi Gábor fiatal borász mutatta be. A teljesen gépesített, modern pincészet évek alatt önerőből fejlődött a mai szintjére (óriási teljesítmény), amely 36 ha szőlőterületre támaszkodik, melyből 19 ha termő. Évente átlagosan 3000 hl bor „születik” itt

és kerül innen bel- és külföldi fogyasztók asztalára. Megtekintettük a látványos pincerendszert és természetesen borkóstolásra is sor került.

Innen már sietni kellett a Borhy kastély parkjába az erdei koncertre. A koncert évszázados kocsányostölgyek övezte tisztáson volt, ahol a szépszájú közönség csekély hányada padokon és székeken foglalt helyet, a többiek leterített pokrócokon, vagy csak úgy a

füvön heverve adta át magát a zene élvezetének. A koncert első részében a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar (művészeti vezető: Tóth Tibor) műsorát hallhattuk. Először a vonósok léptek színre, és Mozart Varázsfuvolájából, Az éj királynőjét (ének: Béri Szilvia) adták elő, majd Strauss: "Tavaszi hangok" kal fejezték be. Ezt követően a rézfúvós kvintett reneszánsz táncsal kezdett és magyarországi sváb polkával zárta műsorát. A nagy taps jelezte, hogy a közönség még sokáig szívesen hallgatta volna a salgótarjáni művészek muzsikáját. Kis szünet után folytatódott a koncert, de most már népzenevel. Pál István Szalonna és bandája

(művészeti vezető: Pál István Szalonna az Állami Népi Együttes első primása) lépett a pódiumra és fergeteges zenéjükkel, bravúros szólóikkal (klarinét, cimbalom, hegedű) levette a lábáról a közönséget. Óriási sikerük volt.

A lelki zenei táplálást követően a szervezők jóvoltából részesei lehettünk a falusi vendéglátásnak, ízletes zöldbabos gulyás elfogyasztása révén.

A koncert után a Mátrafüredi Erdészet Szalajka házi erdei iskolájába mentünk, ahol terített

asztal mellett hosszúra nyúló jóízű beszélgetések, az elmaradhatatlan tarokk partik zárták a napot, s itt tértünk nyugovóra. Másnap, a bőséges „munkareggeli” keretében dr. Marjai Zoltánné szeniortársnőnknek, Halász Gábor elnök jubileumi emléklapot adott át köszöntő szavak kíséretében, s ezt követően két előadást hallgattunk meg:

Dudás Béla a Mátrafüredi Erdészet vezetője vetített képes előadásában bemutatta erdészetét és érzékeltette a gazdálkodás körülményeit, nehézségeit. A 10.498 ha-os erdészet CST klímában fekszik és kiemelte, hogy a szokásos hármás rendeltetés szerinti kezelés, náluk kiegészül az oktatás (mátrafüredi erdészeti iskola) és a kutatás (NAIK ERTI Erdővédelmi Osztálya) feladataival is. A 32 % védelmi rendeltetés zöme természetvédelmi, de ezt növeli a mintegy 98%-os Natura 2000-es terület. (A két rendeltetéshez tartozó terület átfedi

egymást). Ez a tény nagyon megnehezíti a termelési feladatok végrehajtását. Fafaj összetételük: tölgy 61%, bükk 26%, cser 6%, fenyő 4%, egyéb 3%. Éves nettó kitermelés: 32.000 m³.

Az alapvető erdőművelési céljuk a sarjerdők átalakítása szálerdővé. Lékes felújítással dolgoznak, a szálalást nem tekintik célnak. 2008-ban volt az utolsó nagy magtermés és remélhetőleg az idén megint az lesz.

A forwarderes technológia az uralkodó, kb. 10% a kötélpályás. Jelentős gond és feladat a

vadállomány szabályozása, a vadlétszám csökkentése. 2010-ben 325 db, 2012-ben 941 db nagyvadat ejtettek el, de nem érzékelhető az állomány csökkenése.

Szuromi, Ádámffy, S Nagy, Schmotzerné, Bóna, Marjainé,, Smotzer, Szikra, Berdár, Szabó házaspár,, Erdős, Merkel, Mohai

A kerítettség 1996-ban 60% volt, 2010-ben 87% (nagyon nagy teher). Közjóléti tevékenység keretében 17 éve foglalkoznak gyermekekkel.

Ma már szállásadók és minősített erdei iskolájuk van (ahol mi is megszálltunk). Hat éve a gyöngyösi televízióval közösen készítik az Ökomagazin c. műsort. Kisvasutat üzemeltetnek. Második előadónk, Szuromi László ny. tájegységvezető (BNP), vetítettképes előadásában bemutatta a Mátrai Tájvédelmi Körzetet, melyet 1985-ben alapítottak és területe 11.863 ha. Ebből 2.500 ha fokozottan védett. Két erdőrezervátum van a TK-ban. A térségben 38.000 ha Natura 2000- es terület található. Nagyon szép fotókon mutatta be ezt követően a TK geológiai-hirológiai, botanikai, zoológiai és kulturtörténeti értékeit.

Az előadásokat követően elköszöntünk a Szalajka házi erdei iskola vezetőjétől, majd kisvasúton, szép tájakon kanyarogva Gyöngyösre utaztunk.

A baráti ebéd közben kiértékeljük a jól sikerült tanulmányutat és megkülönböztetett tisztelettel köszöntük meg Schmotzer András szeniortársunknak a remek szervező munkáját.

Halász Gábor, dr. Szikra Dezső

Megjelent az Erdészeti Lapok L. évf. 10. számában (2015. október)

**Szeniorok és
Tiszteletbeli Tagok
Tanácsa**

**Dr. Jung László úrnak
Vezérigazgató**

**EGERERDŐ ZRt.
Eger**

*„Az életednek van egy titkos csúcsa,
Hová a mélyből kibukkan fejed
S a szépség minden gazdagsága,
fénye
Megáldja két csodálkozó szemed,
Hol tiszta vagy, mint kristálypatakok
S megnyitod szíved, mint egy
ablakot.”
(Reményik Sándor)*

**Tisztelt Vezérigazgató Úr!
Kedves Laci!**

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa nevében megköszönöm, hogy szíves hozzájárulásoddal megteremtődtek a lehetőségek régi vágyunk, a „Muzsikál az erdő” programsorozat Gyöngyöstarján-i napján való szervezett részvételünkre. Köszönjük a Szalajka-házi Vendégházban biztosított szállást és ellátást, kedves munkatársaidnak a gondoskodó vendégfogadást, **Dudás Béla erdészettervezető úrnak** az értékes felvilágosítást, a mátrai erdőgazdálkodásról tartott előadást. Legfőképpen a kollegiális hozzáállást köszönjük, amely igen jól esett az idősebb nemzedéket képviselő egyesületi csoportnak. Kívánjuk, hogy hasonló életszakaszba érve meg tudjátok tapasztalni ezt a jó érzést, késő utódaink révén.

A szervezésben elévülhetetlen érdemei vannak **Schmotzer András** szenior-társunknak, aki a további mátrai, szakmai körök bevonásával – a szó szoros értelmében – gördülékennyé tette az ott tartózkodásunkat, értékes erdészeti, természetvédelmi és a tájra jellemző testi-lelki élményekkel dúsította programunkat. Mindig jó együtt lenni kedves kollégákból álló társasággal, de ez alkalom kiemelkedett az eddigiek közül.

Minden évben van egy nap, amely arra emlékeztet, hogy egy évvel megint idősebbek lettünk. A korai életszakaszban ilyenkor sohasem az elmúlt évek jutnak az eszünkbe, de ahogy telik az idő, az előretétek mellett a megtett utat is vizsgálhatjuk.

Engedd meg, hogy kihasználjam az alkalmat, s magam, valamint kollégáim nevében szeretettel köszöntelek **hatvanadik születésnapod alkalmából**, amikor nagy megelégedéssel tekinthetsz vissza majd' négy évtizedes szakmai tevékenységedre, s ezzel a – huzamosabb ideje magas beosztásokban szerzett – tapasztalattal előre, az elkövetkező évekre, kihívásokra.

Ez utóbbiakhoz kívánunk jó egészséget, további gazdag sikereket és hozzá nyugodt alkotói légkört, abban a reményben, hogy a szenior kor elérével, korosztály-társaiddal majd ti folytatjátok e, több évtizede tartó tevékenységet.

Gödöllő, 2015-07-12

**Jó szerencsét, üdv az erdésznek!
Halász Gábor**

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa kihelyezett rendezvényét 2015. október 8-án a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. területén tartotta.

A szeniorok, történetük 25 éve alatt, a gyakorlati erdőgazdálkodás tanulmányozása során, csak néhány erdőgazdaságnál nem jártak. Tavaly ezek közé tartozott még a KEFAG Zrt. is. Érdeklődésünkre és **Sulyok Ferenc Vezérigazgató Úr** szíves meghívására kerekedtünk fel az alföldi Duna – Tisza-közi túrára.

Kecskemétre utazni ezer oka lehet az embernek, de erdész szeniorokról lévén szó, az alföldi erdők, s azokat féltőn kezelő erdész kollégák álltak utunk elérendő céljaként. De nem mehetünk el szótlánul, az igen gazdag történelmű „hírös város” nevezetességei mellett sem. Egy – csak távolról a szakmánkhöz tartozó – vonatkozását említem meg Kecskemétnek. A sok híresség közül – kik itt születtek, itt éltek - két névvel hozakodok elő, Kecskemét két szülöttével, akik Sopron történelmébe is beírták nevüket. **Francia Kiss Mihályról** és **Vitéz Héjjas Ivánról** van szó. Mindketten a független Lajtabánság és a Rongyos Gárda vezéralakjai voltak. Sok nevet említhetnénk e dicső gárdából is, de most Kecskeméten vagyunk.

Francia Kiss Mihály eredményesen alkalmazott harcmodorára, az ellenséget megtévesztő „gerilla” módszereire nagy szükség volt az ágfalvi csata sikereihez. A három és fél hónapig tartó nyugat-magyarországi felkelés nélkül nem kerülhetett volna sor arra a népszavazásra, amely 1921. december 14-én kezdődött és három napig tartott. Az eredményt ismerjük, és az 1922. évi XXIX. törvénycikkben Sopronnak adományozott címet is: CIVITAS FIDELISSIMA. Vivat Sopron, vivat Academia!

Kecskemétre, s a Duna-Tisza-közi erdőkhöz visszatérve tudnunk kell, hogy az a tájkép, amely élénk tárul az elkövetkező két napban, merőben megváltozott a 70-100 évvel ezelőtti állapothoz képest. Az, hogy Magyarország erdősültsége ebben az időszakban 11%-ról, 20%-ra növekedett, s erdeink területe ma már meghaladja a 2 millió hektárt, oroszánrészben az Alföldön telepített erdőknek, fásításoknak köszönhető. A Kecskemét környéki erdők, fásítások telepítésének elindítása **Bakkay József** (1878-1931) erdőmérnöknek, Kecskemét választott erdőmesterének köszönhető. A kecskeméti erdőmesterre emlékezve, az OEE 2007. évi Vándorgyűlése alkalmából helyeztek el emléktáblát, a városháza díszudvarában, egy tervezett panteon első tagjaként. Erre az alkalomra a városháza harangjátéka is ünnepi dallamot, az erdészhimnuszt játszotta.

Méltatlanság lenne valamennyi nevet nem felsorolni, akik hozzájárultak a mai Kis-Kunság erdeinek létéhez, de most, a ma élő, itt dolgozó erdészekhez jöttünk.

Kíváncsian vártuk, hogy a bő egynapos programba zsúfolt látnivalókat sikerül-e a tervezettnek megfelelően véghezvinnünk. Gratulálunk a program összeállítójának, szervezőjének, **Koczka Zoltán** vezérigazgató helyettes úrnak, aki végig kísérte utunkat és szigorú pontossággal kalauzolt bennünket a sűrű programon. Sikerült.

A vasútállomásról a Kefag Zrt. központjába vezetett utunk, ahol **Sulyok Ferenc** vezérigazgató úr, s jó néhány kedves régi arc várt bennünket, **dr. Göbölös Antal** ny. erdőfelügyelőség igazgató, **Szabó János** nyugalmazott műszaki osztályvezető és **Bognár Gábor** nyugalmazott erdőfelügyelő, a helyi csoport korábbi titkára. Nagyon sajnáltuk, hogy **Sódar Pál** kollégánk, az rt. ny. vezérigazgatója nem tudott eljönni. A közös emlékeket, majd egy másik alkalommal idézzük fel. Például azt, hogy miért is szerettek hazánk nagyjai a Kefag-hoz járni: **Boros Péter** miniszterelnök 1994-ben az un. második erdészgyűlésen, Hetényegyházán; **Göncz Árpád** köztársasági elnök 1996-ban Kecskeméten és Bugacon, **László Csaba** pénzügyminiszter 2003-ban, az államerdészeti vezetők és erdészeti igazgatás kecskeméti, alkalmi értekezletén.

Nagyon kedves fogadtatásban volt részünk az rt. központjában a helybéli kollégákon túl is. Vezérigazgató úr a gazdag programot nem önmaguk bemutatásával kezdte. Kíváncsi volt arra: kik jöttek el Kecskemétre? Vezérigazgató úr részéről, nem kis bátorság kellett az indítványra, mely alapján minden jelenlévő bemutatkozott. Szeniorokról lévén szó – a megélt, ledolgozott évek számával egyenes arányban vannak az élmények, az életút adatai – így a bemutatkozás jócskán elhúzódott, de kedves színfoltja lett az együttlétnek és meghatározta az egész tanulmányút alaphangulatát.

Az egyes helyszíneken megélt eseményekről külön, részletes tudósítás jelenik meg titkár úr írásában, így a „Szeniorok életképe” számára készülő összefoglalóban ettől eltekintek, inkább a tanulmányút szakmai értékeire, tanulságaira, az együvé tartozás erősödésének megnyilvánulásaira utalok. A Társaság által kezelt erdőkről, a főbb tevékenységi körökről **Sulyok Ferenc** vezérigazgató úr, lényegre törően, közérthető módon, hű képet festett. Szentelt időt arra is, hogy a Társaság rövid történetébe betekinthessünk, s az elődök által lerakott alapkövekre építkezve, élő példákön át mutatta be, hogyan lehet erdőgazdálkodást folytatni az alföldi gyengébb termőhelyeken is; a kapcsolódó üzemágak szerepét hogyan ismerték fel – nem felülve az átalakulási divatoknak – miként egészítették ki ezzel a társaság eredményes működését.

Bekőné Polner Katalin a Juniperus Parkerdészet igazgatója leplezetlen büszkeséggel, de a szakmája iránti alázattal számolt be arról, hogy a 25 éves múltra visszatekintő ágazattal, nagyságrendileg benn vannak az ország első öt dísznövény termesztőinek sorában. Itt is megtapasztalhattuk az elődök tiszteletét, igen szépen és elismerően beszélt **Szűcs Dezsőről** és munkájáról, aki 20 éven át vezette a Parkerdészetet.

A következő helyszínen, az Észak-Kiskunsági Erdészethél **Madácsi Sándor** erdészeti igazgató sem az irodájában fogadott, hanem a Vackor Vár Erdészeti Erdei Iskola, Kápolnarét és a Szulyovszky-féle 1948-49-es forradalom és szabadságharc emlékhelye alkotta hármasság egységénél. Itt hirdette az „erdei ígét” háttérben a Bedő-féle erdőtérképpel, amely örökérvényűen példázza ezt a különleges teremtményt, a Kárpát-medence erdészeti szempontból is ideális földrajzi és ökológiai egységét. Itt plántálják a jövő nemzedékét jelentő ifjúság fejébe, lelkébe a természet alapvető törvényeit, az erdők szeretetét, a hazafias érzelmeket.

Nehéz lenne kiemelni bármelyikét is a körültekintően összeállított, gazdag programnak, de – mondjuk – fenyegetettség hatására a következő helyszínt meg tudnám jelölni a tanulmányút csúcspontjának. A Kecskeméti Arborétumot, csak „túravezetőink” **Sipos Istvánné Mónika** erdőmérnök, az arborétum vezetője és **dr. Gőbölös Antal** a Kecskeméti Erdőfelügyelőség nyugalmazott igazgatója tudták úgy bemutatni, mint a féltő szerető szülők az édes gyermekeiket. Igazgató úr felidézte a kort, melyben meg lehetett álmodni egy ilyen kertet, lehetett találni társakat, mecénásokat és kiskapukat a megvalósításhoz. Jó volt hallani a 30 – 40 évvel korábbi elképzelésekről, melyek mára testet öltöttek, és látni az örömteli megnyugvást az arcukon, hogy lám, lám érdemes volt erdészként megmutatni Kecskemét polgárainak, hogy a környékbeli homok, még ilyen kincseket is rejt magába, csak tudni kell, hogy mit, s hová kell ültetni, majd szeretettel, hozzáértéssel felnevelni. Arra is szemléletes példa az arborétum, hogyan tud díszes koszorúja lenni egy felnövekvő életközösség, az egyháztörténelmi építészeti emlékeknek és szakrális helyeknek. **Siposné Mónika**, mint arborétum vezető, egyben példás édesanya, az arborétum látogatóiról, a bemutató helyek látónivalóiról nyújtott felejthetetlen élményeket.

Korántsem fejeződött be ezzel a napunk, mert rövid utazást követően **Fodor Mihály** erdészeti igazgató vendégszeretetét élvezhettük Bugacon, aki arról is gondoskodott, hogy a bugaci vacsora előtt, még legyenek szakmai élmények. A nap, záró programjaként megtekintettük az alföldi erdészek több évszázados küzdelmeinek emléket állító Bugaci Alföldfásítási Múzeumot.

A kétnapos tanulmányutak megszokott, kellemes részét képezik az éjszakába nyúló beszélgetések, tarokk partik.

Ha valaki úgy tud összeállítani másnap délelőtti programot idős embereknek öt témában és helyszínen, hogy nem tűnik zsúfoltnak, nem unalmas, sőt kifejezetten érdekfeszítő, az már nem egyszerűen szakértője, hanem művésze a szervezésnek. Nagyon jól megválasztott helyszínek, szereplők biztosították a sikert. A bemutatókat vezető kollégákról sugárzott az elkötelezettség, a szakmájuk iránti alázat és elmélyült ismeret. E helyen is gratulálunk az irigyelt helyzetű vezető kollégáknak a jó választásokért, s a közösségépítő sikeres működésükért.

Elsőnek a Bugaci Fafeldolgozó Üzemet tekintettük meg működés közben **Szanyó Béla** üzemvezető kalauzolásával. A Kis-kunsági homokon termelt faanyagból – nehéz lenne ráfogni a kiváló minőséget – a folyamatosan fejlesztett technológia és szorgos emberi tevékenység ötvözeteként európai, világszínvonalú termékek sorakoztak a készáru téren, kamionszám. Üzemvezető kollégánk előadása nyomán filmszerűen pergett le lelki szemeink előtt, hogyan fejlődött ki az erdészeti kis fagyártmány üzemből ez a korszerű fafeldolgozó és közben látszott az előadónkon, hogy a legújabb szárítóberendezésen át az utolsó bevett szögre is gondja van.

Néhány lépésre a fafeldolgozótól **Szabó Pétertől**, a Műszaki Erdészet vezetőjétől tudtuk meg, hogy ezt az igen összetett erdészeti tevékenységet – a Magyar Állam „el nem múló kezében” lévő kiskunsági erdők vagyonkezelését – a magtermeléstől, a csemetekerti ápoláson, erdősítésen, erdőnevelésen át a fakitermelési tevékenységet, s az azt követő bonyolult szállítási, fafeldolgozási folyamatokat, hogyan lehet gépekkel gördülékenyen kiszolgálni országhatárokon belül és azon túl.

Házigazdánk, **Fodor Mihály** erdészeti igazgató úr kapcsolatteremtő készségét, lokálpatriotizmusát dicséri Bugac község polgármesterével, **Szabó László** úrral kialakult viszony. Szívélyes fogadtatásban volt részünk a Polgármesteri Hivatalban, s ezt csak fokozta az ifjonti hévvel, a jövő iránti nagy reményekkel teli előadás, melynek kiemelt témája Bugac község feladatai a hagyományőrzésben, az idegenforgalmi szereplésben, a magyar kultúra értékeinek feltárásában és megmentésében. Gratulálunk a bugaci polgároknak, nem hiába választották immáron harmadszor polgármesternek Szabó urat.

Visszatérőben az erdészet Oktatási Kabinetjébe, útba ejtettük az alsó-monostori csemetekertet. **Zsidó Gábor** csemetekert vezetőtől megtudtuk, hogy a kisméretű csemetekertek, hogyan illeszkednek a Társaság termelési struktúrájába, a szaporítóanyag szükséglet kielégítésébe, s természetesen a csemetetermelés mindennapi gondjairól, sikereiről is hallottunk.

Nem hiányozhat egy ilyen tartalmas tanulmányút programjából egy tudományos prezentáció sem. Ebéd előtti záró akkordként meghallgattuk **dr. Bárány Gábor** erdőmérnök, erdőgazdálkodási osztályvezető „Biomassza célú alapanyag feldolgozás a KEFAG ZRT gazdálkodásában” című előadását. Az előadásból megtudhattuk, hogy hol tart a címben

szereplő tevékenység ma és milyen perspektíva előtt áll, mennyire fontos kiegészítő feladata lehet a jövő fahasznosításának.

Vezérigazgató úr megtisztelte az idős kollégáit, megkönnyítve a bensőséges hangulatú búcsú perceit azzal, hogy élő szóval köszönhattük meg neki mindazt, ami a vendéglátás során a testi, s szellemi épülésünket szolgálta és a szívünkben kedves kollégák számára fenntartott helyek egyikét elfoglalta. Kevés a szó arra is, hogy vezérigazgató helyettes úrnak köszönetet mondjunk, aki nem csak vezetőnk volt a két napban, de társunk is. A köszönet szavai mellett azt kívánjuk mindkettőjüknek, s a teljes társasági kollektívának, hogy egészségben éri meg a mi korunkat és legyenek majd akkor is ifjú kollégák, aki örömet tudnak szerezni az idősebbeknek. Köszönjük KEFAG!

Halász Gábor, dr. Szikra Dezső

***„A boldogságra kevés a jelen,
a múlton épül az, s az emlékezeten.”
(Tompa Mihály)***

A Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2015. december 9 –i évi záró rendezvényéről tájékoztató szinte már hagyomány, hogy - az emlékezés a főszereplő.

A mottóként választott Tompa Mihály idézet szellemében két visszaemlékezést is napirendre tűztek a szeniorok, de egy harmadik, rendkívüli visszaemlékezéssel kezdték, fennállva tisztelegtek, egy csendes percben a napokban elhunyt **Mészáros Gyula** szeniortársukra gondolva.

Az első megemlékezést **dr. Marjai Zoltánné**, Katika tartotta „*dr. Marjai Zoltán szakmai életútja és munkássága*” címmel. A legnagyobb igyekezettel sem lehet e tájékoztató keretein belül visszaadni a megemlékezés hangulatát, azt az alapos felkészülésről tanúskodó – a szerzőre mindig is jellemző – előadásmódot, amely bepillantást engedett egy kiemelkedően gazdag életpálya eseményeibe, azzal a lelki többlettel, amelyet csak egy hitvestárs tudott hozzátenni.

Marjai Zoltán szakmai életútja és munkássága
(A visszaemlékezés rövidített szövege)

Marjai Zoltán 1928. június 30-án született Gyékényesen. Az elemi iskolát születési helyén végezte. Az érettségi bizonyítványát pedig a Csurgói Református Gimnáziumban szerezte. Erdőmérnöki oklevelét 1952. február 29-én állították ki, az akkori Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Karán.

Az oklevél megszerzése után a Nyírségi Állami Erdőgazdasághoz került. A Tisza hullámtere fásítási tervének készítése során került kapcsolatba Babos Imrével, aki 1953 tavaszán meghívta az Erdészeti Tudományos Intézet /ERTI/ Tőserdőn felállított Homok- és Hullámtér-fásító Kísérleti Állomásra vezetőnek. Ekkor már együtt dolgozhatott Babos Imrével /homokfásítás/, Koltay Györggyel /nyár-fásítás/, Partos Gyulával /homoki csemetenevelés/,

és Vlaszaty Ödönnel /első vegyszeres gyomirtások/, akiktől számos tapasztalatot, intenciót gyűjtött.

Tőserdőről **1953. december** 15-ével áthelyezték Ráckevére, ahol elkezdődött az a 10 év, ami tudományos és szakmai fejlődése szempontjából meghatározó volt. Mátyás Vilmos állomásvezető több éve foglalkozott üzemi magvizsgálattal. A magvizsgálatok folytatása feltételeként kialakította az igényesen felszerelt, európai színvonalú kutató-laboratóriumot ahova, mint állomásvezető helyettes kapcsolódhatott be. A magvizsgálati eredmények értékelése mellett, a Maggazdálkodási Útmutató megírásával az akkori gyakorlati maggazdálkodás alapjait már közösen rakhatták le. Marjai Zoltánra az országjárással összekötött területi kérdések megismerése hárult.

A gyakorlati szakemberekkel történő személyes kapcsolat kialakítása adott alkalmat arra, hogy önállóan, szabadon foglalkozhatott, az akkor nagy jelentőségű, nyármag téma tudományos alapjai lerakásával, szellemi és technikai feltételei megteremtésével.

Mátyás Vilmosmal kialakult együttműködésük 1957 tavaszáig tartott, amikortól Mátyás Vilmos visszatért Sopronba. Az Állomás vezetésével Marjai Zoltánt bízták meg, akiben tudatossá vált az, a mélyreható magkutatói igény, hogy a labort növény élettanilag is fel kell szerelni. Ebben a kísérleti ciklusban a nyármag-kutatás dominált, amelynek végeredménye, az 1960-ban megvédett műszaki doktori értekezésben tárgyasult.

Ez időszakban kapcsolódott be Bánó István vezette klónvizsgálatba, anyafák és oltványaik magkihozatala, valamint az egyéb maggazdálkodás fejlesztési vizsgálatokba. Továbbiakban ezen elemzések érlelték meg, a plantázs rendszerű, koncentrált, nagyüzemű, regionális rendeltetésű magtermelő bázisok létesítésének koncepcióját, amely az ERTI 1958. évi Kutatótanácsa ülésén került előterjesztésre. Elfogadásához azonban hiányzott az intézeti kollektíva pozitív állásfoglalása egészen 1963-ig, annak ellenére, hogy Keresztesi Béla /mint ERTI igazgató/ egy 1959-ben tett európai körutazás után, nyilvános fórumon úgy nyilatkozott: „*Úgy látszik, Marjainak van igaza!*”

Fentiek mellett ezen időszakban a következő eredmények, kísérletek vázolhatók:

- egy éves munkával összeállították az „Erdészeti Magvizsgálati Módszertant”, /sok évig nem volt és talán ma sincs hasonló önálló mű az irodalomban/,
- a *nyármag pergető*,- és szikkasztógép szerkesztése /technikai munkatársak bevonásával, kipróbálása a gép szabadalom lett/,
- a köszörűkővel működő, folyamatos üzemelésű szkarifikátor szerkesztése és üzembeállítása, újjáélesztés,
- a *tölgyfélék* makkjának fagytűrése, érés folyamán nedvességtartamának vizsgálata;
- a *fenyő magvak* vizsgálatánál válaszkérés abból a célból, hogy a maghép és magbél aránya változásánál mi idézi elő az ezermagsúly különbségeket, a héj vagy a bél?
- nemzetközi magcsere bonyolítása az ERTI arborétumai számára;
- a vadcserezsnye romlását előidéző tényezők vizsgálata,
- részvétel az Erdészeti, Vadászati és Faipari Lexikon írásában;
- az Erdészeti Lapok 1900-1905 év között megjelent számainak értékelése erdőművelési szempontból, amely időszakban részt vett NDK-ban és lengyelországi együttműködési témákban,

A magvizsgáló laboratórium 1963. évi Ráckevéről Sárvára történő áthelyezésének megrázkódtatásait nem vállalva felmondott, azzal az indokkal, hogy „...a többéves

begyakorlott munkaerőket rövid idő alatt lehetetlen pótolni és ...az évtizedes munka eredménye derékba szakad.”

1964. február 1-től a Gödöllői Állami Erdőgazdaságnál kapott munkalehetőséget, amely merőben új, gyakorlati munkakört jelentett. Hamarosan, az erdőművelési csoport vezetői feladat mellett a mag-, és csemetetermelés irányítására kapott felhatalmazást.

Fila József igazgatója bizalmából a kezdeti terepszemlék után sikerült a nagyüzemű plantázst megvalósítani, és több milliós vállalati költségeket igénylő támogatásban részesülhettek az alábbi fejlesztések:

- lombos és fenyő, nagyüzemű magtermelő plantázs tervezése és létesítése Albertirsán,
- az „üllői” árbocakác magjának begyűjtése, vetése és csemetéjének felhasználása,
- földről való akácmag-gyűjtés forrásalapjainak lerakása, vizsgálatokkal alátámasztva,
- erdeifenyő-mag beszerzése kámoni plantázsról, árbóc akáchoz hasonló vetése, erdősitése;
- akkor 10 000 m² hidegágy létesítése fenyő és apró magvú lombos fajok számára,
- a magexport, olyan arányú fejlesztése, hogy az, az egész vállalati tiszta nyereség közel 10 %-át tette ki,
- a gyakorlatban közismerten értékes lombos állományokról /pl. zselicségi ezüsthárs, baktalórántházai hengeres gyertyán/ magbeszerzés és csemetéjükkel való erdősités
- Irányította a budapesti parkerdő-gazdálkodást, a Gödöllői Arborétum, az ERTI igényeinek megfelelő gondozását.

1971-től az Erdőgazdasági és Faipari Egyesüléshez került, műszaki-, gazdasági tanácsadónak, az erdőművelés országos koordinálására, de egy időszakban még a Vadászai Világkiállítás szervezésében is részt vett. Fő törekvése annak a gondolatnak a megérlelése volt, hogy a nemesített szaporítóanyagot racionálisan használják fel.

A menedzselés az alábbi területekre terjedt ki:

- a mag és csemete export fokozása/ ennek keretében tanulmányút a NSZK-ban és javaslat készítése az igazgató tanács részére;
- az OECD-hez való csatlakozáshoz szakvélemény adása;
- az MZ 1,5-ös szárazzó alkalmazása a mechanikus tisztításban, az Ellettari tuskózó gép elterjesztése, bemutatók szervezése;
- mag- és csemete „börzék” szervezése;
- belterjes csemetenevelés módszereinek elterjesztése;
- tartós tölgy csemetetárolási kísérlet megszervezése /ERTI-vel/.

Az *Egyesülési időszakban* választották az Erdőművelési Szabvány Bizottság, az Erdészeti Fajtaminősítő Bizottság, valamint a Vadászati Világkiállítás „Az ember és a természet” Szakbizottság tagjává. 1972-ben az ERTI kutatói és szakmai munkássága elismerésül „Vadas Jenő” emlékéremmel tüntette ki.

Külföldi munkájából kiemelhető, hogy 1974 novemberében a MÉM jelöltjeként TESCO szerződéssel 2 évre Kubába került, az ERTI és FAKI kombinációjaként létező Intézethez, szaktanácsadóként, a Genetikai Osztályra. A spanyol nyelv szükség szerinti elsajátítása után foglalkozott: származási kísérletekkel, honosítással, magkutatás, magvizsgálattal, és fejlesztéssel. A két év elteltével a szerződést, a Kubai Intézettel közös kezdeményezéssel sem sikerült meghosszabbítani – főleg anyagi fedezet hiányában – ezért 1976 szeptemberében

záró jelentés készült az eredményekről és további teendőkről. Ezt az Intézet Főhatósága „Elismerő Oklevéllel” méltányolta. 1977-ben beválasztották egy kormány szintű nemzetközi szervezet – a Magvizsgálók Nemzetközi Szövetsége /ISTA/ - Erdészeti Bizottságába.

Az előzőeken túlmenően a tagországok között elősegítette a kiterjedt levelezést, adat összehasonlításokat, módszervéleményezést.

Hazatérve az Országos Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyelőség Famagvizsgálati Osztálya, laboratóriuma élére került, ahol a vizsgálatok mellett fejlesztésekkel, korábbi kutatási eredmények érvényesülési feltételei: írásba foglalását, gyakorlatba ültetését szervezte.

1983-tól kórházi kezelés alatt állt. 1984. augusztus 1-től nyugdíjba került, de ezután sem tétlenkedett és folytatta vizsgálatait azon erdőgazdaságokban, ahol a kutatások, fejlesztések 1966-ban elkezdődtek és a legtöbb akácállomány található. Közülük elsők között a pusztavacsi, a csévharaszi és mendei erdészeteknél. Ilyen vonatkozásban később felzárkózott a Nyírségi Erdő,- és Fafeldolgozó Gazdaság Baktalórántházai Erdészete, illetve a Guthi Erdészete, továbbá a kilencvenes évek második felétől a termőhelyi összehasonlító vizsgálatokban a következő erdészetek kapcsolódtak be: „a nyárjasi, császártöltési, romhányi, vasvári, bakonyszentlászlói, devecseri, sümegi, monostorapáti, baki, zalacsányi, lábodi és marcali erdészetek.” E kutatások eredményeként született meg „Az akácmag ökológiája, vándorlása és élettartama a talajban” c. OTKA zárójelentés 1999-ben. 1984. május 1-én „Kiváló Dolgozó” kitüntetést kapott.

Betegsége súlyosbodását könnyítendő végtelen türelemmel és gondnal gyűjtötte tervezett „Az akácfa monográfiája” című könyvéhez, a rég megjelent szakkönyvek írásaiból a forrásokat. A könyvnek több fejezetét megírta, de elhatalmasodott betegsége okán nem tudta befejezni. Arra volt még ereje, hogy az előszót lediktálja, abban minden anyagi és terepi lehetőséget biztosító hivatalnak, erdőgazdaságnak, erdészetnek, közreműködő kollégának köszönetet mondjon.

* * *

A második visszaemlékezést **Inokai Balázs** tagtársunk tartotta, melynek egyik része rövidtávú, hiszen 2015. október 4-i rendezvényről szól, a másik része – a történelmi bevezető – azokról a történelmi időkről és eseményekről szól, amelyek nélkül nem kerülhetett volna sor az ideai ünnepségre.

Országzászló átadás. 2015. október 4.

1939 őszén új elnököt választott a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete, a MEVME. Vitéz Szekeres Károly 1940. január 1 -vel vette át az egyesület irányítását. Még az év május 12-vel önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett néhány hónapra többedmagával a nagyhatalmak döntései folyamán visszakerült területekre való

bevonuláskor. Ősszel szerelt le. Az egyesület tiszteletükre 1941. február 16-án Új-Diósgyőrön /ma Miskolc/, gyűléssel egybekötött bált rendezett. Szekeres Károly elnök javaslatára itt határozták el, hogy a visszatért területekre – Görgényszentimrére - országzászlót ajándékoznak az alerdész szakiskolának és a helyi székelységnek. Az év szeptember 24-én avatták fel zászlójukat Budapesten a Szabadság-téren lévő EreklYES országzászlónál. A téren akkor még állt a négy égtájról elnevezett – a magyarság négyfelé szakítoottságát jelképező –

monumentális szoborcsoport a Kelet, a Nyugat, az Észak és a Dél. A Kelet szobornál 25 kartársuk jelent meg és korábbi elnökük Daróczy Márton mondta el avató beszédét.

Az 1925-ben alapított országzászló mozgalom ez időben már igen népszerű volt. Kigondolója báró dr. Urmánczy Nándor, akit a „megalkuvás nélküli magyarként” ismernek. Az első Ereklés országzászlót 1928. augusztus 20-án állították Budapesten, a Szabadság téren. A zászló 20 m magas volt, utalva az 1920-as trianoni diktátumra. A 100.-at Miskolcon állították 1934. október 04-én. Szerinte a Kárpát-medencében közel 2000 ilyen emlékművet állítottak 1945 előtt.

Egy évet kellett az egyesületnek várnia, mikor elérkezett a pillanat és a küldöttség 1942. szeptember 25-én útra kelhetett Erdélybe. A küldöttséget vitéz Szekeres Károly vezette, Cservenka Ferenc titkár, dr. Almády Károly ügyészük és Acsai István kartársuk kíséretével. Kalandos út után érkeztek meg Szeretfalva, Szászrégen érintésével Görgényszentimrére. 1942. szeptember 27-én, a nagy ünnepségen több százan jelentek meg. Pető János erdőtanácsos a szakiskola igazgatója, dr. Nagy Árpád tatai származású járási szolgabíró, dr. Ajtai Sándor magyar királyi főerdőtanácsos aki az OEE Igazgató-választmány tagja, egyben a MEVME barátja és támogatója. A vármegye elöljárói, főjegyző, főszolgabíró, képviselők, katonai és csendőri parancsnokságok, a járási tűzvédelmi felügyelőség, a marosvásárhelyi erdőigazgatóság, az alerdész szakiskola és oktatói, valamint a környék és a falu lakossága. Az ünnepség, a koszorúzás majd az ebéd alkalmával elhangzott pohárköszöntők után vitéz Szekeres Károly elnök és Cservenka Ferenc titkár tartottak előadást az iskola tanulóinak az erdészképzés, a visszatért területek erdőinek kezelése, a MEVME céljait és feladatait illetően. A zászló 1945 után elveszett, de a rúdját néhány éve megtalálták.

Több év kutatómunkának köszönhetően 2015 nyár végére, az időközben előkerült korabeli fotók alapján kiváló minőségben elkészült az eredeti zászló hasonmása, melynek az egyik oldalán az ismert magyar címer az angyalokkal, a másik oldalon pedig a MEVME Szent Hubertusz motívuma látható. **Inokai Balázs** ötletét, hogy újra ajándékozzuk a zászlómásolatot a görgényi székelységnek – a Lokodi család segítségével – felkarolta a Vérteszerdő Zrt., **Kocsis Mihály** vezérigazgató úr, valamint **Michl József** úr, Tata város polgármestere. A zászlót pedig befogadta a Marosszéki Közbirtokosság, melynek székhelye Szovátán van, amely Tata testvérvárosa egyben. Ahogy **Péter Ferenc** elnök úr ünnepi beszédében elmondta, „a harminckét község polgárainak, lakóinak közös tulajdonában lévő 7829 ha erdőn és 1124 ha legelőn gazdálkodó erős társulás 2000-ben jött létre a kommunizmus által felszámolt Ósmaroszéki Közbirtokosság alapjain. Ez a gazdasági alap valamint az a tény, hogy a Felső-Kisküküllő mentének, az egész Nyárad mentének, a Mezőség Maros megyei részének és a Maros mente néhány településének lakói közösen bírják ezt a területet, a dicső múltra emlékeztető országzászló megőrzésére elég biztosíték lehet hosszú időre”.

Ahogy 1942-ben, úgy 2015.október 02-án is, verőfényes őszi napsütésben érkezett meg a küldöttség a zászlóval Szovátára, ahol igazi székely vendégfogadás várta őket. **Péter Ferenc** polgármester úr, aki a Közbirtokosság elnöke és **Birtók György** mérnök úr, havasgazda, valamint **Lázár Antal** erdőmérnök úr és kollégáik fogadták a vendégeket. Időközben megérkeztek Szovátára az OEE Erdők a Közjóért Szakosztályának tagjai, akik a térségben szervezett szakmai kiránduláson vettek részt és jelenlétükkel emelték az ünnepségek színvonalát.

A fáradt „vándorokat” az est folyamán a Közbirtokosság új, rendkívül elegáns színházában invitálták az asztalhoz, ahol vesztéseiket pótlandó, étel-ital várt mindenkit. Másnap, 3-án veterán katonai terepjárókkal szállították fel a mintegy 30 fős társaságot, úttalan utakon, a havas tetején lévő Bekecs- tetőre. Útközben házigazdánk, **Bírtók György** havasgazda több

helyen megállítva a menetet, ismertette a havasi gazdálkodás lényegét, a birkák, tehének farkasok és medvék együttéléséről szóló történetekkel fűszerezve. A hegytetőn több ezres tömeg gyűlt össze, akik a legkülönbözőbb módon értek fel a környék településeiről az ott rendezett ünnepségre. Az 1916-ban lezajlott csatározások mártírjaira emlékeztek a környékbeliek. Csoportunk is részt vett a koszorúzásban. **Kocsis Mihály** vezérigazgató úr, **Michl József** polgármester úr és **Inokai Balázs**

erdőmérnök kinek nagyapja Szekeres Károly 1916-ban onnan 50 km-re a Tölgyesi-szorosnál szintén harcolt, helyezte el koszorúját a hegytetőn lévő emlékműnél.

Másnap október 04-én a küldöttség egy része szentmisén vett részt, majd 13 órai kezdettel megkezdődött az ünnepség a Közbirtokosság színházának udvarán. **Tófalvi Edit** előadásában a „Fenyő, fenyő..” című dallal emlékeztek meg Szekeres Károlyról. Rendkívül színvonalas műsorral ajándékozták meg a jelenlévőket a helyiek és vendégművészeik, így **Lokodi Rózsika**, **Bordos Nagy Kinga** és a több településről érkezett kis diákokból álló Marosszéki Kodály

Zoltán Gyermekkar Kamaraegyüttese, **Czakó Gabriella és Nagy Éva Vera** karnagyok vezetésével, majd **Tövissi Zsolt** művész úr mondta el **Petőfi Sándor** „A vén zászlótartó” című versét. A magyarországi vendégek részéről **Kertész József** kollégánk viszonzta a vendéglátók kedves gesztusát, **Reményik Sándor** „Zászlószentelés” című versével. Beszédet mondott **Inokai Balázs**, **Michl József** polgármester úr, **Kocsis Mihály** vezérigazgató úr. **Bírtók György** úr szintén egy Reményik Sándor idézettel zárta beszédét kihangsúlyozva a zászlón lévő MEVME jelmondatát: ISTENFÉLELEM, SZERETET, MUNKA, ERRE TANÍT BENNÜNKET AZ ERDŐ ÖRÖK BÖLCSELETE.

Inokai Balázs, Péter Ferenc elnök úrral együtt elhelyezte a zászlót a rúdon.

A zászlót **Köllő Tibor** szovátai római katolikus plébános megszentelte, majd **Bacsoni Sándor** szovátai református lelkész is megáldotta. Szalagot fűzött rá **Bacsoni Szilárdka** református lelkész - zászlóanyaként, majd **Michl József** a testvérvárosi polgármester, **Kocsis Mihály** a Vértesi Erdő Zrt. vezérigazgatója, és **Dobó István** szakosztályvezető erdőmérnök úr.

Az átadott országzászló őrzőjeként **Péter Ferenc** elnök úr tartotta meg ünnepi beszédét kihangsúlyozva: „Ezt a zászlót megőrzésre itt helyezzük el a közbirtokosság színhelyén, amely megerősíti a szakmai alapokra helyezett anyaországi és székelyföldi kapcsolatokat”.

Idézte Bródi János dalának egy részét: „Hiszem, hogy amíg leszünk, itt nem lesz „játéka mindenféle szélnek”. Ez a zászló itt lesz. Rajtunk is múlik, hogy holnap, holnapután is lobogni fog-e majd bennünk, s az is rajtunk múlik, hogy tudunk-e valamire menni ezzel a lobogással. Én bízom benne, hogy tudunk!

* * *

Dr. S Nagy László tiszteletbeli elnök úr és **dr. Szikra Dezső** titkár úr rövid tájékoztatást adtak az előző napi ünnepségről, az Országos Erdészeti Egyesület 150 éves jubileumi emlékévének megnyitójáról. A tájékoztató és a napi eseményekről olvasott tudósítások alapján a tagság úgy határozott, hogy Zambó Péter úrnak, az OEE Elnökének levélben fogalmazzuk meg figyelemfelkeltő javaslatunkat, melynek kiinduló pontja, a Nemzetgazdasági Minisztériumnak a Várnegyedbe költözése, s ezzel az **Egyesület székházának várható megürülése.**

Halász Gábor elnök úr, évzáró rendezvény befejezéseként, emléklapot nyújtott át azon szeniortársainknak, akik 2015. évben ünnepelték kerek számú születésnapjukat, 90. életévüket betöltött **dr. Erdős László** és **Fuják József** szeniortársaknak, továbbá a 85 éves **Tollner György** szeniortársunknak. A kitüntetetteknek elkövetkező éveik során kívánunk jó egészséget, kiegyensúlyozott, boldog öregséget és minél több együtt eltöltendő alkalmat! Kedves mindannyiunknak pedig áldott Karácsonyt és boldog Új Esztendőt!

dr. Marjai Zoltánné, Inokai Balázs, Halász Gábor

*„Ezer zsibbadt vágyból miért nem lesz végül
Egy erős akarat.” (Ady)*

*„Második lépés a jogos örökségért,”
(Petíció)*

az Országos Erdészeti Egyesület jogtalanul elvett régi
Székháza visszaszármaztatása ügyében.),
azon *Döntéshozók felé, akik az Alaptörvényt*
megalkották, és azt érvényesíteni kívánják.

Az erdész-társadalom örömmel fogadta az erdő - 2011-ben alkotott- Alaptörvény P) cikkébe történő befoglalását, amely végre jelzi az erdő jövőbeni súlyát, szerepét, de a szakág megbecsülése is, fokozva e közösség elkötelezettségét a közjó, a nemzeti és a polgári értékrend iránt.

Az erdő ügy elfogadottsága végül köszönhető a szakma érdekalapjai összehangolásának, a megnyilvánult politikai támogatásnak, de elismerése is azon összefogásnak, amit az egyesület az ország 20%-os erdősültsége /≈2 millió ha. erdő/ eléréséért kifejtett.

A 2012-ben hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye Nemzeti hitvallásában foglalt szellemisége pedig egy újakezdési lehetőséget is nyitott az erdő gondozói, hasznosítói számára azáltal, hogy többek között *„tisztelőben tartja a történeti, alkotmányos állami jogfolytonosságot”, ill. a „zsarnoki uralom jogalapjainak érvénytelenségét”!*

A 150 éves Országos Erdészeti Egyesületünk lényegében a jogfolytonossági kérdéskör kapcsán érintett. Nevezetesen; a kommunista diktatúrák alatt 1951-ben, majd 1953-ban szenvedte el máig sajnó sérelmeit, „trianonját”. Az Egyesületet ebben a korszakban fosztották meg a régi - Alkotmány u. 6 sz.- alatti Székházától, tulajdonától, „önkéntes?” törvényerejű rendelettel, - államosítás nélkül és az akkori törvények szerint is jogsértő módon-. Attól a székházától, amely háznak a - céltudatosan épített-külleme és belsőépítészete sajátos tartalmat, életminőséget takar, őrizve a szakmai „fészek melegét”. Az erdészek ehhez a házhoz éppen úgy kötődnek, mint e szaktudás „otthonát” megalapozó Selmezbányához, illetve, mint a trianoni diktátum következtében „kiűzetett” Akadémiánkat befogadó Sopronhoz. Amely várost viszont hős kollegáink, vérüket áldozva mentették meg az idegen „kezektől” - más hazafiakkal-, hozzájárulva a „Civitas Fidelissima” címmel történő kitüntetéséhez.

A Székházban hagyott hazafiság ismételten mozgósítja - idősödő- tagjait, hogy az 1886-ban több száz magyar erdész és erdészbarát szíve által „összehordott” házat - kötelességszerűen- visszaszerezhessék. Azt a házat, amely ház kohója volt az erdők és a természetvédelméről szóló 1935. évi IV. törvény megalkotásának is.

Amiért most a *Szeniorok Tanácsa* tagjai - életidejük fogytán, mint civil szerveződés - *kezdemenyezők* a jogos örökségünk visszaszerzésében, a következők;

- Az eltelt 20 évben több - jogszerű- kárpótlási lehetőség nyílt a különböző tulajdonviszonyok rendezésére, azonban kimaradtak az 1949 előtt tulajdonnal rendelkező, ma is működő, egyesületünkhöz hasonló „közttestületek” – kivéve pl. a Jogász Egyletet?-.
- A Szeniorok Tanácsa a „rendszer váltás” után 1999. dec. 15-én már napirendre tűzte a Székház visszaszerzési lehetőségének változatait. Az akkori kezdeményezés, amelyet az *Egyesület vezetősége folytatott*, - politikai szándék hiányában is- *jogi úton akkor eredménytelennek bizonyult.*
- Az most külön inspiráló, hogy 2012-ben lesz a székházépítő gr. Tisza Lajos születésének 180. évfordulója, amely a székház visszaszerzése érdekében mozgósító erőforrás, de kötelességet is ró a ma élő erdészek lelkiismeretére abban, hogy az „elkobzásba” nem lehet belenyugodni!
- Az Egyesület Szeniorai és tagsága az ősök szellemiségétől áthatva cselekvésre kényszerül az OEE régi Székháza tulajdoni jogfolytonossága visszaállíttatásáért azért is, hogy oda az Egyesület - hányatott sorsú- rendkívül értékes 160 éves könyvtára és relikviái – közösség számára is elérhetően- eredeti helyükre visszakerülhessenek, ahol egy tradicionális „Természet- és Erdők-háza” keretében az Egyesület Szervezete és „Műhelyei” cselekvési – generátor-szerepet kapnának, élesztve a régi „fészek” melegét”.
- Az sem mellékes, hogy mára az OEE ≈3300 regisztrált tagságú szervezeti részlegének elhelyezése az MTESZ keretében teljesen ellehetetlenült.

A még élő Szenior társak úgy érzik, ha a 2012. évi Alaptörvénnyel valóban elkezdődött egy új korszak, akkor a *Nemzeti hitvallás* szellemében végre lehet jogalap arra, hogy egy közösség visszakaphassa jogos tulajdonát, azt, amit egyszer már közadakozásból létrehozott. *Remélhető, hogy a döntéshozók felismerik az „érvénytelennek nyilvánított zsarnoki uralom korszakában” elkövetett törvénytelen ségek orvoslásának szükségességét és lehetőséget talál a tulajdoni jogfolytonosság visszaállíttására.*

Különösen azért, mert a mai gátlástalan, anyagi szemléletű közéletünk javíthatatlan marad mindaddig, amíg nem rekonstruáljuk az erkölcsi és a közjóléti talpazatunk feltételeit az élő tradicionális közösségek „műhelyi”, létesítményi feltételeit. Ehhez szükségszerű a (még) nemzeti, polgári értékrend „közösségeinek” a reaktiválása. Az – esetleges – állami támogatás helyett célszerűbb a régi és még működő „közttestületek” tulajdonainak, „fészkeinek” a reprivatizálása: egyrészt, mert megújulhat a szellemisége, másrészt az aktuálisan (állami intézmény, mint) használó bérletével fenntartható a közösség és a legszükségesebb szervezeteinek a működtetése, másrészt ez a tulajdon kivonható abból az „állami körből”, melyet a „láthatatlan globális hatalmasok” elprivatizálhatnának, a nemzeti értékből.

Idősödő civilekként ismételten kezdeményezzük, hogy a jogtalanul elvett OEE régi Székház visszakerüljön jogos tulajdonosához az Országos Erdészeti Egyesülethez.

Igény esetén *megkérdendő* az Egyesület tagsága, hogy egyetértene-e a kezdeményezéssel?

Budapest 2012, március 29.

Dr. Szász Tibor
SZT. Örökös elnök

Dr. S Nagy László
SZT. elnök

Dr. Halász Gábor
SZT. eln. h.

Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2015. évi tagnyilvántartása

Tiszteletbeli (örökös) tagok:

1. Barátossy Gábor	1122
Budapest	
2. Dr. Bondor Antal	8314
Vonyarcvashegy	
3. Cserép János	3535 Miskolc
4. Gáspár Hantos Géza	2011
Budakalász	
5. Haják Gyula	1114 Budapest
6. Káldi József	7623 Pécs
7. Dr. Király Pál	1121 Budapest
8. Dr. Pethő József	9700
Szombathely	
9. Rakonczay Zoltán	1026 Budapest
10. Schmotzer András	3300 Eger
11. Dr. Szász Tibor	1157 Budapest
12. Dr. Szikra Dezső	2000
Szentendre	
13. Dr. Szőnyi László	1121 Budapest

Törzstagok:

1. Ádámffy Tamás	1124 Budapest
2. Bóna József	7400 Kaposvár
3. Czebei Sándor	8360 Keszthely
4. Dr. Erdős László	1021 Budapest
5. Dr. Halasy Gyula	1054 Budapest
6. Halász Gábor	2100 Gödöllő
7. Dr. Jereb Ottó	2100 Gödöllő
8. Kondor Endre	2683 Acsa
9. Köveskúti György	1076 Budapest
10. Lutonszky Zoltán	1145 Budapest
11. Dr. Marjai Zoltánné	1036 Budapest
12. Merkel Gábor	163 Budapest
13. Dr. S Nagy László	1126 Budapest
14. Dr. Tarján Lászlóné	066 Budapest
15. Tokodi Mihály	1191 Budapest
16. Tollner György	1021 Budapest
17. Varga Béla	3300 Eger
18. Virágh János	1091 Budapest
19. V Szabó Ferenc	3300 Eger
20. Wágner Tibor	3300 Eger
21. Zachar Miklós	8360 Keszthely

Szenior tagok:

1. Balsay Miklós	8000
Székesfehérvár	
2. Dr. Berdár Béla	1145 Budapest
3. Bogdán József	2134 Sződ
4. Fehér István	3980 S.újhely
5. Fuják József	8200
Veszprém	
6. Hegedüs János	1021 Budapest
7. Zétényi Zoltán	

Meghívott tagok:

01. Dr Ghimessy László
02. Inokai Balázs
03. Mészáros Gyula.
04. Pandula Zoltán
05. Dr. Tóth Béla

A korszak halottai:

Abonyi István, Boross György,
dr. Balogh Ferenc, Barkóczy László,
Bulyovszky Miklós, Csobánczi Erzsébet,
Gáspár Hantos Géza, Haják Gyula,
Halász Aladár, Hibbey Albert, Ipsits Lajos,
Jakabffy Ernő, Jancsó Gábor,
dr. Járasi Lőrinc, dr. Kollwentz Ödön,
Lessényi Béla, dr. Madas László,
dr. Marjai Zoltán, Mészáros Gyula,
Mitnyik László, Németh Ferenc,
Pandula Zoltán, Pechtől István,
Zathureczky Lajos, Zágonyi István

Utószó

A mű, melyet van szerencséje lapozgatni a kedves olvasónak, nem napilap így bizonyára nem az utolsó oldalon – a sport híreknél – kezdi. Tehát, ha eljut az utószóig, nagy valószínűséggel már ismeri a könyvet, a benne foglaltakat, akkor minek is az utószó. Tudjuk, minden jelentősebb könyvet – a benne foglaltakat taglaló, itt-ott megtoldó – megjegyzésekkel szoktak lezárni. Így van ez esetünkben is.

A szerkesztőnek – aki eddig a leghosszabb ideig töltötte be az elnöki posztot – régi terve, hogy közreadjon a szeniorok tevékenységéről szóló írásművet. Az elmúlt évben a tervezetést tett követte, társakat talált a technikai szerkesztéshez, így kevesebb, mint egy év alatt összeállt az avatott szemmel válogatott dokumentum gyűjtemény.

Ez a könyv, előrehaladott korban lévő embercsoport közösségi életének, adott – 25 éves – szakaszába enged bepillantást. A helyzet érdekessége, egyben szépsége, hogy a korcsoport – akik nagyra értékelik az „együtt” fogalmát – tagjainak életkora 65 évtől, kilencven fölöttiekig terjed. Tehát egy emberöltőnyi idő, amelyet – már csak a születési időpontjuk okán is – folyamatosan át tudnak fogni a szeniorok.

Abban az életkorban, amikor több van mögöttünk, mint előttünk, a tapasztalás már emlékké válik. Valójában az átváltozás akkor megy végbe igazán, ha a régmúlt idők élményeit, összegyűjtött tapasztalatait megosztjuk másokkal. A megosztás lehet szóbeli, vagy írásbeli.

Ez utóbbi a célravezetőbb, hatékonyabb közlési mód, mivel magában hordozza az időtlenség lehetőségét, s az adottságot arra, hogy minél szélesebb körben tudjuk megosztani.

Egyes írások mást, többet mutatnak, mint a valóság, míg mások a valóság összefoglalt hű képei. A „Számadás” mindkét fajta írás jegyeit magán viseli. Szinte napra pontosan követhetjük a 25 év eseményeit, de amikor a szeniorok alapvetéseiről, kitűzött céljairól van szó, már hajlamosak vagyunk idealizáltabb, sokszor szinte álomszerű képet festeni, érzékeltetve ezzel azt is – történjen bármi, nem adjuk fel, nincs megalkuvás.

Nathan Filer, az angol származású pszichiátriai ápoló és író nagyon szemléletesen és szépen leírja, hogy az emlékek papírra vetése miért fontos, de szerintem ugyanez áll a leírt emlékek elolvasására is: *„A múltból való írás egy módja annak, hogy újraéljük, egy módja, hogy újra kihajtogatva lássuk. Papírdarabokra helyezük az emlékeket, hogy tudjuk, mindig is létezni fognak.”*

A könyvben bemutatott közösségi lét, a szerkesztő hitvallása szerint is többre érdemes az emlékezésnél, hasznára akar lenni valakiknek, mivel erdész szeniorokról van szó, kézenfekvő, hogy elsősorban a jövő erdész nemzedékeinek. Nem szeretnék sűrűn mások tollával ékeskedni, de most idekívánkozok egy Beauvoir idézet: *„Egy megoldás van rá, hogy az öregség ne váljék korábbi létünk nevetséges paródiájává, és ez az, hogy olyan célokat igyekezzünk megvalósítani, amelyek értelmet adnak az életünknek.”*

Csak elismeréssel lehet szólni a szerkesztőről, aki hangyaszorgalommal gyűjtötte egybe negyedszázad írásos anyagát és vasszigorral hajtotta be a hiányzó részeket, a tartozásokat.

Időrendi sorban mutatja be a szeniorok életét a kezdetektől, az útkereséstől, a kiforrott célokig. A dokumentált éves feladattervekből és megvalósult programokból nyomon lehet követni a szeniorok teljes tevékenységét.

Érdekességként, az „Utószó” jogán a szeniorokról általában, két dolgot kívánok – egy kicsit kiegészítésként – megemlíteni: az egyik igen rövid történelmi visszatekintés; a másik pedig a magyarországi egyesületeknél, társadalmi szervezeteknél működő szenior formációkról, létrehívásuk, működésük céljairól szól.

A Szeniorok Tanácsa, mint fogalom már az ókorban is létezett, de egészen más, sokkal rangosabb, az államigazgatási szervezetbe beépített jelentős feladattal.

Gerúzia volt a neve *Spártában és Krétán* a vének tanácsának. Széleskörű jogi hatalma volt. Ez volt az egyetlen spártai bíróság, amely kiszabhatott halálbüntetést, vagy száműzést. A vének tanácsa tehetett javaslatot a népgyűlésnek, hogy miről tárgyaljon, s ha a döntése a vének szerint nem volt kedvező, feloszlathatták azt. A Gerúzia 28 öregből állt, akiket közfelkiáltással választották meg a 60 év feletti jelöltek közül. Megbízatusuk, életük végéig szólt; ha meghalt valamelyikük, újat választottak helyette.

A *római birodalomban, a királyság korában*, a vezető réteget a földbirtokos családok, a patríciusok (jelentése: jó apától származó) alkották. Soraikból került ki a királyok tanácsadó testülete, a senatus (vének tanácsa).

A *köztársaság korában* (kr. e. 510-től) Rómában arisztokratikus köztársaság jött létre. A köztársaságot a római polgárok, vagyis a patríciusok által választott tisztségviselők (magistratusok) irányították. A visszaélések elkerülése végett a görögökhöz hasonlóan ugyanazt a tisztséget többen (általában ketten) is betöltötték, így egymást ellenőrizhették. A megbízási idő többnyire egy évre korlátozódott. Fizetés nem járt, ezért csak vagyonos polgárok vállalhatták a sok kiadással járó hivatalokat. Emiatt viszont a megvesztegetés esélye kisebb volt. Az állam élén a két consul állt. Békében ők gyakorolták a legfőbb hatalmat, háborúban a hadsereget vezették. A senatus (vének tanácsa) tagjai, a legtekintélyesebb patrícius családfők. Létszáma kezdetben 100, majd 300 fő volt a köztársaság időszakában.

Izraelben, a vének tanácsa (arám *szanhedrin*, gör. *szünedrion*): a babiloni fogság utáni zsidóság legfőbb törvényhozó testülete – döntéseinek súlyára példaként említem – a vének tanácsa ítélte halálra Jézust.

Az interneten lefolytatott kisebb merítésű vizsgálódás eredményeként jól látszik, hogy a magyarországi szóhasználatban szenior szervezetekként nyilvántartott közösségek hogyan működnek. Témához tartozó különlegesség, hogy nagy múltú iskoláinknál, diák szervezeteknél előfordul, hogy „szeniorok”-nak nevezik mindazokat (fiatalokat is), akik végeztek, már elhagyták az iskola falait.

Az egyesületeknél az alapítási szándék általában, az adott szakterületről nyugállományba vonultak részére, szervezetten lehetőséget biztosítani, a korábbi munkaterületükkel való kapcsolat tartására, újszerű megoldások a szakterület fejlődésének megismerésére; módot adni arra, hogy ritkábban, vagy nagyobb gyakorisággal, de rendszeresen találkozhassanak, baráti kapcsolatokat tarthassanak fenn, véleményt cserélhessenek, nyilváníthassanak.

Általában konkrét működési rend szerint élik közösségi életüket. Más szenior közösségek alkalmanként, a tagok volt munkahelyének, vagy az anyaegyesület szervezésében vesznek részt rendezvényeken.

A közösségi alkalmak típusaik és tematikájuk szerint is nagyon különböznek: találkozhatunk ismeretterjesztő előadásokkal, szakmai prezentációkkal, neves előadóktól, vagy a mai gyakorlatban dolgozó munkatársaktól; másutt klubnapokat tartanak, kötetlen foglalkozásokkal. Egyes közösségek alapításánál és tevékenységénél is jelentős tényező, az

idősebb nemzedék szociális helyzetének figyelemmel kísérése, s a lehetséges eszközökkel való segítése. A szakmai bemutatókon való részvétel, a bel- és külföldi tanulmányutak is szerepelnek programjaikban. Ritkább esetben, de előfordul, hogy konkrét feladatok megvalósítását vállalják fel és teljesítik, illetve tanácsadói tevékenységet végeznek.

Az Országos Erdészeti Egyesület Szeniorok Tanácsa negyedszázados tevékenységének ismertetéséből nagyon gazdag és változatos közösségi élet tárul az olvasó elé. A társ szervezetek programjainak szinte valamennyi jegyét felismerhetjük, sőt azon túlmenően találkozhatunk más rendszeresen visszatérő, vagy egy-egy alkalommal betervezett különleges programpontokkal.

A tanácsadási tevékenységet figyelve, végig követhetjük az erdészeti politikai változásokat, a szakmai körökben éppen felmerülő alapvetően fontos kérdéseket, melyekhez – szükség szerint – szerkesztett állásfoglalásaikkal hitet tettek a szak iránti hűségükről, elkötelezettségükről. Sohasem feledkeztek meg a szakmatörténeti emlékek felkereséséről, neves erdész elődeinkről, s hazafias kötelességeikről, tanulmányutakon a nemzeti emlékhelyek meglátogatásáról.

Az emlékek idővel megszépülnek, megtisztulnak. Záró gondolatként, azzal a jókívánsággal búcsúzom az ifjú nemzedék tagjaitól, hogy éljék meg egészségben a szenior kort, merítsenek egy kicsit ebből az emlékezésből is, hogy akkor majd, ne társadalmi kategóriaként tartsák számon nemzedéküket, az időseket.

Üdv az erdésznek! Jó szerencsét!

Halász Gábor

Rövidítések

SZT	Szeniorok Tanácsa
OEE	Országos Erdészeti Egyesület
MTESZ	Műszaki Tudományos Egyesület Szövetsége
OMBKE	Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
EFH	Erdészeti és Faipari Hivatal
FM	Földművelésügyi Minisztérium
FVM	Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium
EFDSZ	Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete
APVRt	Állami Privatizációs Részvénytársaság
ERTI	Erdészeti Tudományos Intézet
EU	Európai Unió
NFA	Nemzeti Földalap Szervezet
KVVM	Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
NYME	Nyugat Magyarországi Egyetem
ÁESZ	Államok Erdészeti Szolgálat
WWF	Világ Természetvédelmi Alapítvány
KVM	Környezetvédelmi Minisztérium
MFB	Magyar Fejlesztési Bank
OEF	Országos Erdészeti Főigazgatóság
MVH	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
KVI	Kincstári ill. Nemzeti Vagyon Igazgatóság
FAO	Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete)
NEBIH	Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal
MEGOSZ	Magán Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége

Kézirat lezárva: 2016

SZÍNES PILLANATKÉPEK

2008

Ravasz

2009

Ipolytarnóc

Ipolytarnóc

2010.

Pákozd

Pákozd

Várpalota

Pusztavacs

2011

Kács

2012

Budapest

Gyula – Nagyszalonta - Geszt

Zselic

2013

Sashegy

Eger - Szalajkavölgy

2014

Budapest

Bakony – Keszthely

2015

Budapesti Növény és Állatkert

Mátra – Muzsikált az Erdő

KEFAG Zrt. Kecskemét

M e m e n t ó

A múltat

A megmásíthatatlant
lehet tagadni, torzítani,
de a tények, mégis tények,
hiába ferdítik el
korunk hatalmasai.

Az igazságot

A tornyosuló időt
lehet másként érteni – hallani,
de a cselekvés kövei,
a tettek varázsövei,
a nemzetről fognak vallani.

A történelmet

A megfellebbezhetetlent
olykor meghazudtolhatják,
de a megmaradt hamu
csalhatatlanul mutatja,
ki volt a tűz és ki a láng.

(Szirmai Endre)

„...A Jelen a Múltra épül,

a Jövő a Jelenre.

Egyik sem létezhet a másik nélkül.

Ügyelj rá, mit cselekszel!...”

(Alexi)

KÖSZÖNET A TÁMOGATÓKNAK

SZENIOROK ÉS TISZTELETBELI TAGOK
TANÁCSA

* * *

SILVANUS CSOPORT KFT.

Tel: +36-1-354-1313

Email: info@silvanusforestry.com

Weblap: www.silvanusforestry.com

* * *

GEMENC Zrt.

a természet szolgálatában

GEMENC ZRT. KÖZPONT

Cím: 6500 Baja, Szent Imre tér 2.

Telefon: +36 (79) 324-144,

email: gemenc@gemenczrt.hu

Weblap: www.gemenczrt.hu

VÉRTESI ERDŐ ZRT. KÖZPONT

Cím: 2800 Tatabánya, Dózsakert u. 63.

Tel: +36 34 316-733

E-mail: titkarsag@verteserdo.hu

Weblap: www.verteserdo.hu

* * *

SEFAG

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI Zrt.

SEFAG ZRT. KÖZPONT

Cím: 7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 21.

Telefon: +36-82-505 100

Mobil: +36-30-603-2085

e-mail: sefag@sefag.hu

Weblap: www.sefag.hu

* * *

**VADEX Mezőföldi Erdő- és
Vadgazdálkodási Zrt.**

Cím: 8000 Székesfehérvár, Tolnai utca 1.

Telefon: 06 22 510 500

E-mail: posta@vadex.hu

Weblap: www.vadex.hu

„A víz szalad, a kő marad, a kő marad...”
(Wass Albert)

